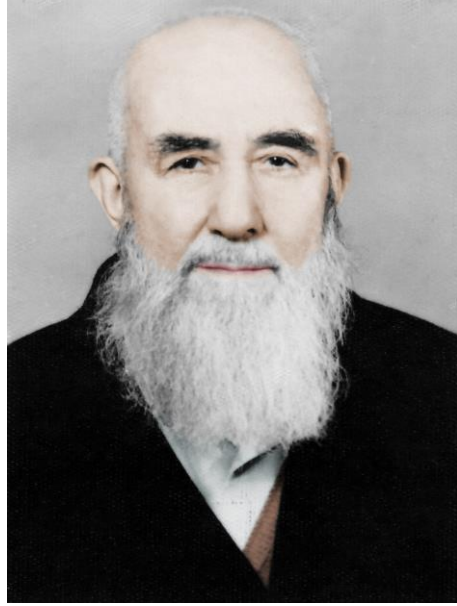

Mehmed Zâhid KOTKU

RÂMÛZÛ'L-EHÂDÎS DERSLERİ

4

Hazırlayan:

Dr. Metin ERKAYA

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	15
KISALTMALAR	17
MEHMED ZÂHİD KOTKU (RH.A) HAZRETLERİ'NİN KISA TERCEME-İ HÂLİ	19
a. Ailesi	19
b. Tahsili, Askerliği	20
c. Tasavvufî Yetiþmesi ve Dînî Hizmetleri.....	20
d. Vefâtı.....	21
e. Ahlâk ve Şemâili.....	24
f. Mehmed Zâhid Kotku Rh.A'in Eserleri.....	26
01. PEYGAMBER EFENDİMİZİ SEVMEK	29
a. Ramazan Hakkında.....	30
b. Günahkâr Kimselerin Cehenneme Girmesi.....	37
c. Ümmet-i Muhammed'in Peygamber Sevgisi.....	42
d. Allah'ı Hakkıyla Bilmek	44
e. Akrabanızı Ziyaret Edin!	45
f. Ehl-i Cennetin Gurfeleri	47
g. Amellerin Kolaylaştırılması	47
h. Ezanın Semâdan Duyulması.....	49
i. Cennette Rabbimizin Müşahede Edilmesi.....	50
j. Hediyeinin Efdali.....	58
k. Amellerin En Efdali.....	60
l. İmanın Efdali.....	61
m. Ağızlarınızı Temiz Tutun!	62

n. Cuma Günü Çok Salevat Getirin!.....	63
o. Hatm-i Hâcegân.....	70
02. ALLAH'IN ZİKİRİ ŞİFADIR.....	76
a. Allah'la Kulları Arasında Perdeler Vardır.....	77
b. Allah'ın Zikri Şifâdır.....	78
c. İnsanlarla Güzel Geçinmek.....	80
d. Allah Kulun Mağfiret İstemesinden Hoşlanır.....	81
e. İyiliğin ve Kötülüğün Karşılığı.....	82
f. Semâdaki Bir Melek.....	84
g. Sultanın Alimi.....	84
h. Kalbin Önemi.....	85
i. Namuslu Kadına İftira Etmek.....	86
j. Kalpler Allah'ın Elindedir.....	89
k. Sevmekte ve Buğz Etmekte Aşırı Gitmeyin!.....	92
l. Namaz Önceki Namazla Aradaki Hataları Siler.....	94
03. FAKİRLER VE CENNET.....	96
a. Rabbiniz Bir, Atanız Bir, Dininiz Bir... ..	97
b. Peygamber Efendimiz'in Şefaati.....	99
c. Cennette Efendi ve Köle.....	101
ç. Gizli Sadakanın Fazîleti.....	103
d. Sadaka Ömrü Uzatır.....	105
e. Fıtır Sadakası.....	107
f. İnsanların Arasını Düzeltmek.....	107
g. Murabıtın Namazı.....	109
h. Bir Kişinin Yemeği İki Kişiye Yeter.....	111
ı. Deccal Medine'ye Giremez.....	112

i. Kur'an Bilgisi ve Cennetin Dereceleri	115
j. İsâ AS Hakkında	117
k. Musîbete Sabrın Karşılığı	120
l. Selâm Vermenin Usûlü	121
m. Hz. Fatıma'nın Muhteremliği	122
n. Kadının Kötülüğü ve İyiliği.....	123
o. Fakirlerin Cennete Girmeleri.....	124
ö. Fakirler Zenginlerden Önce Cennete Girecek	125
p. Yetimleri Sevindirmek	127
r. Cennette Bir Derece.....	127
s. Geçim Kaygısının Karşılığı.....	128
ş. Cennetteki Bir Köşk	129
t. Allah İçin Birbirini Sevmenin Karşılığı	130
u. Cennetteki Yüz Derece	131
ü. Cennetin Büyüklüğü	133
v. Cennetteki Bir Köşk	133
04. RABBİNİZ BİRDİR, ATANIZ BİRDİR.....	137
a. Rabbiniz Bir, Atanız Bir, Dininiz Bir... ..	138
b. Peygamber Efendimiz'in Şefaati	140
c. Cennette Efendi ve Köle	141
d. Gizli Sadakanın Fazîleti.....	142
e. Sadaka Ömrü Uzatır	146
f. Fıtır Sadakası	150
g. İnsanların Arasını Düzeltmek.....	151
h. Murabıtın Namazı	153
i. Bir Kişinin Yemeği İki Kişiyeye Yeter	155

j. Deccal Medine'ye Giremez.....	156
k. Kur'an Bilgisi ve Cennetin Dereceleri	157
05. CENNETİN DERECELERİ.....	160
a. Allah İçin Birbirini Sevmenin Karşılığı.....	161
b. Alimin Şefa'at Etmesi	166
c. Alimlerin Affedilmesi.....	168
d. Ölünün Yanında Kalan	171
e. Cennetteki Yüz Derece	173
f. Cennetin Büyüklüğü	175
g. Cennetteki Bir Köşk	176
h. Cehennemdeki Bir Vâdi	179
i. Cuma Gününün Fazîleti.....	182
06. İNSANLARIN YARDIMINA KOŞMAK	188
a. Peygamber SAS Efendimiz'in Yardımcıları	189
b. Ümmetimin İmtihanı Mal İle.....	190
c. Kalbin Katılığı.....	192
d. Ümmetimin Ruhbanlığı Cihaddır	193
e. Ümmetimin Seyahati Cihaddır	194
f. Ümmetimin Cehennemden Nasibi Hummâ	196
g. Ehl-i Beyti Sevmek	197
h. Mezarın Kapısı	198
i. Bakara Sûresi Kur'an'ın Zirvesidir	199
j. İbadetin Kapısı Oruçtur	201
k. Kötü Ahlâk Sahibinin Tevbesi	202
l. Kalbin Cilâsı İstiğfardır	204
m. Amellerin Sünnete Uygun Olmalı.....	205

n. Afiyet Üzere Yaşamak.....	207
o. İnsanların Yardımına Koşmak.....	208
p. Cimriliğin Cezası.....	209
r. Allah'ın Üç Hürmeti.....	210
07. PARA İNSANI BOZAR	214
a. Cennetin Kıymeti	214
b. Yumurtanın Faydası	215
c. Ailene Harcadığın Sadakadır	216
d. Arafat'ta Kulların Affedilmesi.....	217
e. Hac'da Hanımların Özel Halleri.....	218
f. Para İnsanları Helâk Eder.....	219
g. Güneş ve Ay Tutulması	226
h. Bu Ümmetin Dünyadaki Azabı.....	230
i. Kabir Azabından Allah'a Sığının!	231
08. ALİMLERİN AZALMASI.....	238
a. Fakihlerin Azalması, Hatiplerin Çoğalması.....	239
b. Emredilenin Onda Birini Yapanın Kurtulması	241
c. Ahir Zamanda Alimlerin Azalması.....	242
d. Ümmetimin Çokluğuyla İftihar Edeceğim.....	250
e. Yağmur Yağması İçin Dua	250
g. Şam Tarafında Toplanacaksınız	257
h. Size Şam'ı Tavsiye ederim.....	258
i. Amellerin Temizliği.....	259
j. Ameller Niyetlere Göredir.....	259
k. Gıpta Edilecek İki Şey	261
l. İnsanın Gönlü.....	262

m. İlmin ve Hilmin Öğrenilmesi	264
n. Güzel Konuşan Münafık	268
o. Ben de Sizin Gibi Bir Beşerim.....	269
p. Medine’de İyiler Kalır.....	271
r. Kolaylaştırın, Zorlaştırmayın!	273
s. Dünyada Bir Yolcu Gibi Olun!.....	273
t. Peygamber SAS Efendimizin Soyu	276
u. Peygamber Efendimiz’in Cebrâil AS’ı Görmesi	278
v. Şaşırtıcı Önderler	279
09. DECCAL HAKKINDA	281
a. Deccal’ın Çıkışı ve Özellikleri.....	281
b. Ahir Zamanda Şiddetli Belâ.....	287
c. Zekâtın Önemi.....	294
d. Cemaatle Namaz Kılmanın Mükâfatı.....	295
e. Faizin Yaygınlaşması	300
f. Kadınların Erkeklere Bakması da Caiz Değil.....	301
g. Fâcir Kimsenin Dine Yardım Etmesi.....	303
h. İnsanların Dinden Çıkması.....	304
i. Peygamberlerin Vefatı.....	306
j. İleride Zâlim Emirler Gelecek.....	306
10. KUR’AN VE ZİKİR.....	311
a. Sana Takvâyı Tavsiye Ederim	311
b. Sana Kur’an Okumanı Tavsiye Ederim	314
c. Sakın Çok Gülme!	325
d. Sana Cihadı Tavsiye Ederim.....	326
e. Miskinleri Sev!	329

f. Acı da Olsa Hakkı Söyle!.....	331
g. Yöneticilerinize İtaat Edin!	334
h. Ashabım Hakkında Hayır Konuşun!	336
11. KIYAMET ALÂMETLERİ	341
a. Ye'cûc ve Me'cûc.....	341
b. Kıyâmetin On Alâmeti	347
c. İlmin Kaldırılması	351
d. Doğru Sözlü Tüccâr	359
e. Önce Farslar Helâk Olacak	361
f. Hayânın Kaldırılması.....	361
g. Aç ve Susuz Kimseler	366
h. Allah'ı Hatırlatan Kimseler	368
12. ALLAH'I ÇOK ZİKREDİN!.....	374
a. İnsanların Hayırlısı ve Şerlisi.....	374
b. İdarecilerin Hayırlıları	376
c. İnsanların Hayırlısı ve Şerlisi	379
d. Hülle Yapana Allah Lânet Eder.....	381
e. İnsanların En Cömerdi	383
f. Gizli Şirkten Sakının!.....	385
g. Hayırlılarımız Kim?.....	387
h. Kehf Sûresi'ni Okumanın Fazîleti	389
i. Yunus AS'ın Duası.....	392
j. Uzun Ömür ve Güzel Amel	393
k. Şâhidlerin Hayırlısı.....	395
l. Münafığın Namazı.....	395
m. Allah'ı Çok Zikredin!	396

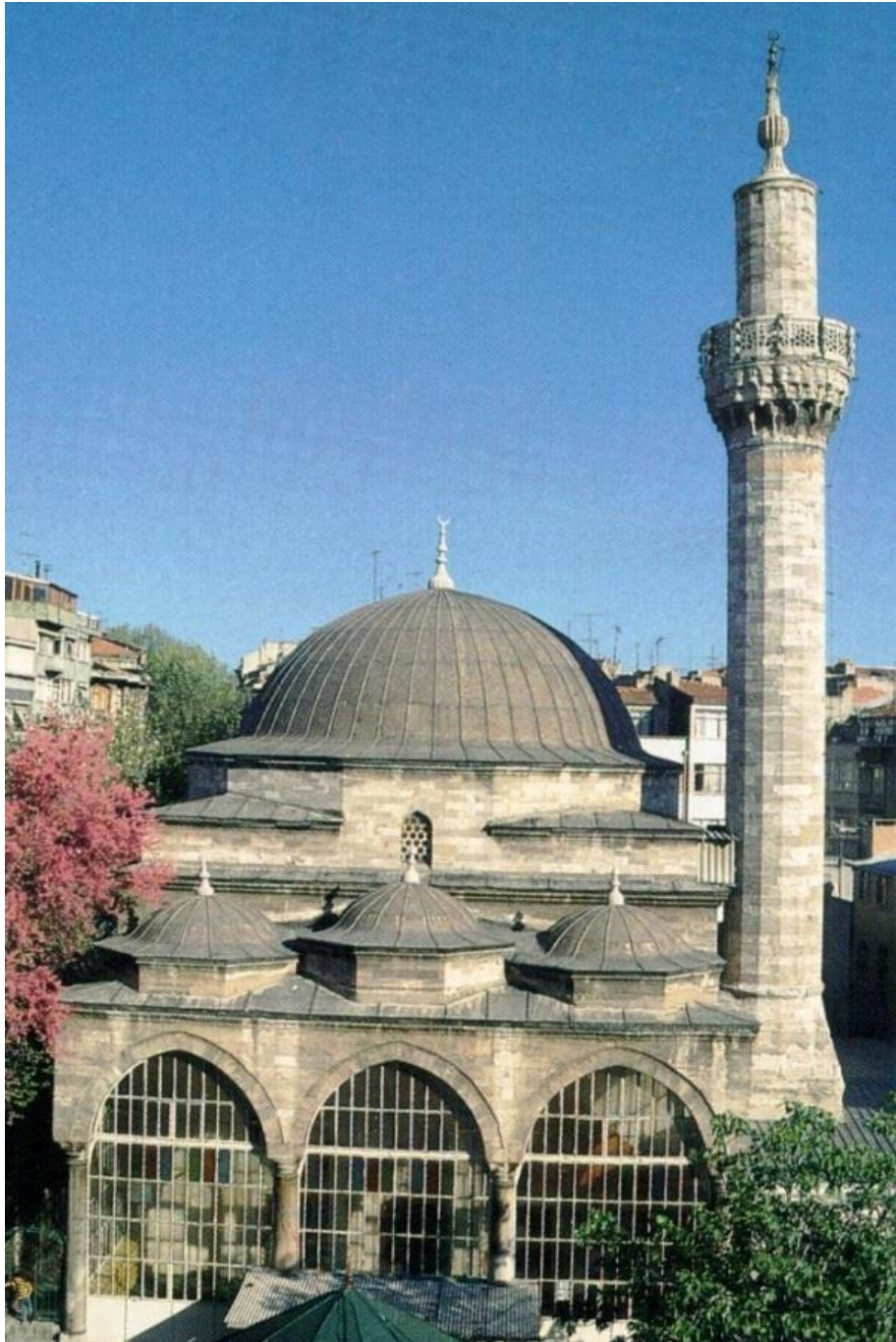
n. Mûte Savaşı.....	399
13. HAYIRLINIZ VE ŞERLİNİZ	405
a. İnsanların Hayırlısı ve Şerlisi.....	406
b. Kişi Sevdiği İle Beraberdır	410
c. Hz. Ebû Bekir RA'ın Sevdiği Üç Şey	413
d. Hz. Ömer RA'ın Sevdiği Üç Şey	414
e. Hayra Hizmet Eden Kimse.....	416
f. İdarecilerin Hayırlıları	420
g. Allah Yolunda Cihad Eden Kimse.....	422
h. Hülle Yapana Allah Lânet Eder.....	431
i. İnsanların En Cömerdi.....	432
j. Gizli Şirkten Sakının!.....	437
k. Seyyidü'l-İstiğfar'ı Ezberleyin!.....	438
14. ZİKRİN FAZİLETİ.....	443
a. Yeryüzünün En Hayırlısı	444
b. Allah İsrâf Edenleri Sevmez.....	449
c. Salât ü Selâmın Fazîleti	451
d. Allah Bize Yeter.....	455
e. Allah'tan Korkun, Beş Vakit Namazınızı Kılın!	457
f. Allah Yolunda Cihad Edenlere Eziyet Etmeyin!	458
g. Alimin Hatasını Yayımayın!.....	459
h. Mü'minin Ferâsetinden Sakının!	460
i. Peygamber Efendimiz'in Hz. Fatıma'ya Tavsiyeleri	461
j. Hz. Fatıma'nın Fakr u Zarureti	463
15. KUR'AN VE HADİS EHLİ KİMSELER	468
a. Lâ Havle ve lâ Kuvvete İllâ Bi'llâh	469

b. Zikir Meclislerine Devam Etmek	469
c. Hz. Fâtıma'ya Öğretilen Tesbih.....	472
d. Hastalığınız ve Şifası.....	473
e. Allah'ı Hatırlatan Kimseler.....	474
f. Rasûlüllah'ın Halifeleri	475
16. İLİM VE HİLİM	479
a. Lâ Havle ve lâ Kuvvete İllâ Bi'llâh	480
b. Zikir Meclislerine Devam Etmek	480
c. Hastalığınız ve Şifası	482
d. Allah'ı Hatırlatan Kimseler.....	483
e. Cebrâil AS'ın Öğrettiği Dua	484
f. Cebrâil AS'ın Tavsiyesi	485
g. Allahım Ben Zayıfım, Beni Güçlendir.....	487
h. Borçtan Kurtulmak İçin Dua	491
i. Faydalı Hasletler.....	493
j. Zararı ve Hastalığı Gideren Bir Dua	498
k. Çok Faydalı Bir Dua.....	499
17. FAYDALI DUALAR.....	511
a. Zararı ve Hastalığı Gideren Bir Dua	512
b. Allahım Ben Zayıfım, Beni Güçlendir.....	513
c. Borçtan Kurtulmak İçin Dua.....	515
d. Zâlime Karşı Okunacak Dua.....	516
e. İnsanların Şerlisi	518
f. Hz. Ali RA'ı Sevmek	522
g. Meleklerin Hayâ Ettiği Kimse	524
h. Cehennem Sefihler İçin Yaratılmıştır	525

i. Dünya Aldatıcıdır	526
j. Hz. Ali'nin Şerefi	529
l. Zerre Kadar Hayır ve Şerrin Karşılığı.....	536
m. Yakîn ve Afiyet	539
n. Sarhoşluk Veren Her Şey Haramdır.....	540
18. SAKINILACAK AMELLER.....	542
a. Peygamber SAS Efendimiz'in Ümmetini İstemesi	543
b. Zerre Kadar Hayır ve Şerrin Karşılığı.....	548
c. Yakîn ve Afiyet.....	552
d. Her Sarhoşluk Veren Şey Haramdır.....	553
e. Hadislerimi Kur'an'a Arz Edin!.....	556
f. Allah'ın Her Hükümü Mü'min İçin Hayırdır.	557
g. Farzları Edâ Edin!	558
h. Safları Düzgün Tutun!	559
i. Lânete Sebep Olacak Ameller	560
19. CENNET İÇİN HAZIRLANIN!	566
a. Belâ Nimetten Hayırlıdır	567
b. Her Sarhoşluk Veren Şey Haramdır.....	569
c. Hadislerimi Kur'an'a Arz Edin!.....	571
d. Allah'ın Her Hükümü Mü'min İçin Hayırdır.	573
e. Farzları Edâ Edin!	574
f. Safları Düzgün Tutun!	577
g. Lânete Sebep Olacak Ameller	579
h. Cennetteki Nimetler.....	583
20. KUR'AN'I ÖĞRENMEK VE ÖĞRETMEK.....	593
a. Cennetteki Nimetler.....	594

b. Kur'an'ı Öğrenmek ve Amel Etmek	597
c. Yalancı Şahitliğin Cezâsı.....	600
d. Gayrimüslim Vatandaşa Zulmetmek.....	601
e. Hediyeyi Reddetmeyin!.....	603
f. Hüküm Zâhire Göredir.....	605
g. Mahşer Yerinde Su Bulunacak mı?.....	607
h. Ebû Tâlib'in Vefatı	610
i. Cennette Tesbih ve Takdis Sesleri.....	611
j. Ayakta Su İçmeyin!	613

ÖNSÖZ

Hadis-i şerifler, Peygamber SAS Efendimiz'den rivayet olunarak bugüne kadar gelen sözlerdir. Bu sözler kavlen, fi'len, takrîren, sıfaten hepsi hadistir. İster söylesin, isterse onu takrir buyursun yahut fiilen onu göstereyin... Gerek fiille gösterdikleri, gerek söz ile söyledikleri, gerek sıfatlarıyla beyan buyurdıkları, hepsi hadisten ibarettir. Bu hadislerin gâyesi, insanın hem dünyanın, hem de ahiretin saadetlerine ulaşmasına vesîle olmaktır.

Ahmed Ziyâeddin Gümüşhanevî Hazretleri, tasavvufî bir camiada *Râmûzü'l-Ehâdis* isimli hadis koleksiyonunu, ders kitabı olarak hazırlamıştır. Az sözle çok mânâ veren, ezberlenmesi kolay, vecîz ve alimlerce muteber 7101 hadis-i şerifi bir araya getirmesiyle oluşan bu eser, iki bölümden oluşmaktadır: İlk bölüm genel konularda 6400 hadis-i şerif ihtiva etmektedir. İkinci bölüm ise, Peygamber Efendimiz'in evsaf ve şemâilini anlatan 701 hadis-i şeriften oluşmaktadır. Müellif bu eseri, 125'i aşkın kaynağa müracaat ederek hazırlamıştır. Sonra da, "Bizim şu hadis koleksiyonumuzu dikkatle okursanız, kısa zamanda muhakkik bir alim olursunuz!" buyurmuştur.

Râmûzü'l-Ehâdis, alfabetik olarak sıralanmış hadislerden oluşmaktadır. Her hadis metninin sonunda, hadisin alındığı kaynak, râvi ve bazen de hadisin sıhhati hakkında bilgi verilmiştir.

Müslümanın ayağının kaymaması için emniyet, hadis-i şerifedir. Hadis-i şerife sarılmayan kimse, şeriatın çizgisinde devam edemez, ayağı kayar. Çünkü şeriatın çizgisi kıl kadar incedir, kılıç kadar keskindir. Ona ancak hadis-i şerife sarılarak, hadis-i şerif yolunda yürüyerek, takvâ yolunu yol edinerek, ihlâs ile hareket ederek ulaşılabilir.

Onun için, Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hazretleri (1813-1893) tarafından başlatılan *Ramûzü'l-Ehâdis* dersleri, bu dergâhın müşsidleri tarafından devam ettirilmiştir. İskenderpaşa Camii'nde Mehmed Zâhid Kotku (Rh.A) Hocaefendi bu dersleri 1958'den 1977 yılına kadar sürdürmüş; 1977'den sonra ise, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi devam ettirmiştir,

Bu eser, Mehmed Zâhid Kotku Hocaefendi'ye ait derslerin yazıya aktarılması ve yayına hazırlanmasıyla oluşmuştur. Elinizdeki 4. ciltte 1968, 1969, 1976 ve 1977 yıllarına ait 20 adet ders yer almaktadır.

Mehmed Zâhid Kotku Hocaefendi'nin konulara yaklaşımı, açıklamaları, değerlendirmeleri ve tavsiyeleri okuyucunun istifadesine sunulmuştur. Konuşma üşlûbunu da muhafaza ederek hazırladığımız bu eserin, okuyucuya pek çok Şeyler kazandıracadıını ümid ediyoruz.

Konuşmaların yazıya aktarılmasında emeği geçen Muhammed Zahid, Abdüllatif Erkaya'ya; kayıtların temininde yardımcı olan kardeşlerimize; bu çalışmamızda bizi teşvik eden Süleyman Zeki Bağlan Ağabey'e; teknik konularda yardım eden Ahmed Enis ve Lütfullah Erkaya'ya teşekkür ediyor ve eserin hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

Dr. Metin ERKAYA
Sincan, 27 Kasım 2021
22 Rebûü'l-âhir 1443

KISALTMALAR

SAS	: <i>Salla'llàhu aleyhi ve sellem.</i>
AS	: <i>Aleyhi's-selâm.</i>
RA	: <i>Radıya'llàhu anh/ anhâ/ anhümâ.</i>
Rh.A	: <i>Rahmetu'llàhi aleyh.</i>
KS	: <i>Kaddesa'llàhu sirrahû.</i>
RE.	: <i>Râmûzü'l-Ehâdîs</i>
ME.	: <i>Muhtâru'l-Ehâdîs</i>
RS.	: <i>Riyâzu's-Sâlihîn</i>
a.g.e.	: Adı geçen eser.
v.	: Vefatı.
vs.	: ve sâire
s.	: sayfa
(خ)	: Buhârî, <i>Sahîh</i>
(م)	: Müslim, <i>Sahîh</i>
(د)	: Ebû Dâvud, <i>Sünen</i>
(ت)	: Tirmizî, <i>Sünen</i>
(ن)	: Neseî, <i>Sünen</i>
(ه)	: İbn-i Mâce, <i>Sünen</i>
(حم)	: Ahmed ibn-i Hanbel, <i>Müsned</i>
(عب)	: Abdü'r-Rezzâk, <i>Musannef</i>
(ط)	: Tayâlisî, <i>Müsned</i>
(ش)	: İbn-i Ebî Şeybe, <i>Musannef</i>
(ع)	: Ebû Ya'lâ, <i>Müsned</i>
(طب)	: Taberânî, <i>Mu'cemü'l-Kebîr</i>
(طس)	: Taberânî, <i>Mu'cemü'l-Evsat</i>
(قط)	: Dâra Kutnî, <i>Sünen</i>
(حل)	: Ebû Nuaym, <i>Hilyetü'l-Evliyâ</i>

- (ق) : Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*
 (هـب) : Beyhakî, *Şuabü'l-İman*
 (عق) : Ukaylî, *Duafâ*
 (عد) : İbn-i Adıyy, *Kâmil fi'd-Duafâ*
 (خط) : Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*
 (كر) : İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*
 (حب) : İbn-i Hibbân, *Sahîh*
 (ك) : Hâkim, *Müstedrek*
 (ض) : Ziyâ el-Makdisî, *el-Ehâdisü'l-Muhtare*
 (در) : Dârimî, *Sünen*
 (خز) : İbn-i Huzeyme, *Sahîh*
 (بر) : İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstiâb*
 (غ) : Begavî, *Şerhü's-Sünneh*
 (طح) : Tahâvî, *Şerhü Maâni'l-Âsâr*

MEHMED ZÂHİD KOTKU (RH.A) HAZRETLERİ'NİN KISA TERCEME-İ HÂLİ

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

Müellif Rahmetullâhi Aleyh'in adı Mehmed Zâhid, soyadı Kotku idi. Kendisinin naklettiğine göre babası ona: "Oğlum Mehmed!" diye hitab edermiş. Soyadının "mütevâzi" mânâsına geldiği nüfus cüzdanının başına not edilmiş idi.

Tevellüdü 1315 hicrî kamerî (rûmî 1313, milâdî 1897) yılında Bursa şehrinde, kale içinde Türkmenzâde Çıkmazı'ndaki baba evinde vâki olmuştur.

a. Ailesi

Baba ve annesi Kafkasya'dan 1297'de göç eden müslümanlardandır. Dedeleri Kafkasya'da Şirvan'a bağlı eski bir hanlık merkezi olan Nuha'dandır ki burası dağ eteğinde, ipekçilikle meşhur, ahalisi müslüman, hâlen Azerî Türkçesi konuşulan bir yerdir. [Bugünkü Azerbaycan'ın Şeki şehri.]

Babası İbrahim Efendi Bursa'ya 16 yaşlarında [1869] iken gelmiş, Hamza Bey Medresesi'nde tahsil görmüş, muhtelif yerlerde imamlık yapmış, Hazret-i Peygamber SAS sülâlesinden bir seyyid'dir. 1929'larda 76 yaşlarında iken Bursa ovasındaki İzvat Köyü'nde vefat etmiş ve oraya defnolunmuş, ehl-i tarîk bir kimsedir.

Annesi Sabire Hanım, Mehmed Zâhid Efendi 3 yaşlarında iken vefat etmiş, Pınarbaşı Kabristanı'na gömülmüştür.

Bu anne ve babadan doğma ağabeyi Ahmed Şâkir (1308-1335) subaylık yapmış, Kudüs'te Çanakkale'de bulunmuş, siperlerde hastalanmış ve 28 yaşlarında iken vefat edip Söğütlüçeşme'ye defnolunmuştur. Aynı anneden bir küçük kardeşi daha olmuşsa da çok yaşamamış. birkaç aylık iken vefat etmiştir.

Babasının ikinci evliliği yine Dağistan muhacirlerinden, Fatma Hanım'la olmuştur. Ondan doğma üç kız kardeş halen hayattadırlar. [1981] Bunlardan Pakize Hanım'ın efendisi de,

Bursa Ulu Cami imamlarından ve İsmail Hakkı Tekkesi şeyhlerinden merhum Ahmet Efendi (K.S)'dir.

b. Tahsili, Askerliği

Mehmed Zâhid Efendi (Rh.A) ilk mektebi Oruç Bey İbtidâîsi'nde okudu, Maksem'deki idâdiye devam etti. Sonra Bursa Sanat Mektebi'ne girdi. Bu esnada Birinci Cihan Harbi dolayısıyla 18 yaşlarında askere celb olundu. 14 Nisan 1332'de asker oldu, senelerce askerlik yaptı, çok tehlikeli günler geçirdi, hastalıklar atlattı. Ordunun Suriye'den çekilmesinden sonra, bin bir güçlkle İstanbul'a döndü.

10 Temmuz 1335'de Cuma gününden itibaren de 25 K. 30 şubede yazıcı olarak vazifeye devam etti. Kendi hatıra defteri kayıtlarından 1338 Martlarında henüz bu vazifede olduğu görülüyor.

c. Tasavvufî Yetişmesi ve Dînî Hizmetleri

İstanbul'da bulunduğu esnada çeşitli dînî toplantılara,

derslere, camilerdeki vaazlara devam etti. Bilhassa Seydişehirli Abdullah Feyzi Efendi'yi çok sevdiği anlaşılıyor. Bu arada 16 Temmuz 1336 Cuma günü namazı Ayasofya Camii'nde edadan sonra Vilayet önünde bulunan Fatma Sultan Camii yanındaki Gümüşhaneli Tekkesi'ne giderek Şeyh Ömer Ziyâeddin Efendi'ye intisâb eyledi. Günden güne ahvâlini terakkî ettirdi.

Bu zât-ı şerifin, 18 Kasım 1337 Cuma günü vefatından sonra postnişin-i irşâd olan Tekirdağlı Mustafa Feyzî Efendi'nin yanında tahsil-i kemâlâta devam etmiş, müteaddit defalar halvete girmiş, 27 yaşlarında hilâfetnâmeyi aldıktan sonra, ondan *Râmûzü'l-Ehâdis*, *Hizb-i A'zam* ve *Delâilül-Hayrât* icâzetnâmelerini de almış, Bayezit, Fatih ve Ayasofya Camii ve medreselerinde derslere devam etmiş, bu esnada hafızlığını da tamamlamıştır. Bu aralarda hocasının işaretini üzere muhtelif kasaba ve köylerde dînî hizmet îfâ etmiştir.

Tekkelerin kapatılmasından sonra Bursa'ya dönmüş, evlenmiş, 1929'da vefat eden babası yerine Bursa ovasındaki İzvat Köyü'nde 15-16 sene kadar imamlık ettikten sonra Üftade Cami-i Şerifi'nin imam-hatipliğine tayin edilerek, şehirde hisar içindeki baba evine yerleşti. Burada 1945-46'dan 1952'ye kadar hizmet eyledi.

1952 Aralığında Gümüşhaneli Dergâhı postnişinini ve eski tekke arkadaşı Kazanlı Abdül'aziz Bekkine'nin vefatı üzerine, İstanbul'a naklolarak Fatih'te bulvara nazır Ümmügülsüm Mescidi'nde vazife gördü.

1 Ekim 1958 tarihinde Fatih İskenderpaşa Cami-i Şerifi'ne nakloldu ve vefatına kadar bu vazifede kaldı.

d. Vefâtı

Mehmed Zâhid Efendi Rahmetullahi Aleyh, ömrünün son yıllarında rahatsız idi; ayakta gezmesine rağmen; şiddetli ağrılarından muzdaripti. 1979 yazında uzun zaman kalmak üzere gittiği Hicaz'dan, ağır hasta olarak 1980 Şubatı'nda dönmek zorunda kalmıştı. 7 Mart 1980'de ameliyata girdi ve midesinin üçte ikisi alındı.

Ameliyattan sonra tedricen düzeldi, hatta 1980 Ramazanı'nda hiç aksatmadan oruç tuttu. Hatimle teravîh kıldı, vaaz etti. Yazın Balıkesir Ilıca'ya, Çanakkale Ayvacık sahiline ağrıyan ayakları için götürüldü, hac mevsimi gelince de Hicaz'a gitti. Fakat ameliyata sebep olan rahatsızlığı nüks etmiş ve ağrılar tekrar başlamıştı. Haccı güçlükle ifadan sonra, 6 Kasım 1980'de çok ağır hasta olarak İstanbul'a döndü. Tam bir hafta sonra 13 Kasım 1980'de (5 Muharrem 1401), Perşembe günü öğleye yakın, dualar, Yâsin'ler, tesbih ve gözyaşları ile uyur gibi bir halde iken ahirete irtihal eyledi.

Cenaze namazı 14 Kasım 1980 Cuma günü İstanbul Süleymaniye Camii'nde muhteşem, mahzun, vakur ve edepli bir cemm-i gafir tarafından kılınarak, mübarek vücudu, Kanûnî Süleyman Türbesi arkasında, kendisinden feyz aldığı hocaları ve

üstadlarının yanındaki istirahatgâhına defnolundu.

Bu esnada Süleymaniye, Şehzâdebaşı, Fatih ve çevrelerinde trafik durmuş, Süleymaniye'nin içi ve avlusu kâmilen dolduğu gibi, cemaat sokaklara taşarak Esnaf Hastahanesi'nin yanına kadar uzanmıştı. Vefatını duyanlar içinde Anadolu'nun en uzak şehirlerinden olduğu kadar Avrupa'dan gelenler de vardı. Uzakta bulunan muhiblerinden çoğu da vaktinde haber alamama yüzünden cenazesine yetişememişlerdi.

Vefatı İslâm Alemi'nde de büyük üzüntüye yol açmış, Suudi Arabistan'da, Kâbe'de, Kuveyt'te ve daha başka şehirlerde gıyabında cenaze namazı kılınıp, dualar edilmiş, ajanslar bu elim vefat haberini yayınlamışlardı.

Vefat tarihi olan 13 Kasım 1980 tarihli takvim yapraklarında tevâfukan çok mânidar ibareler yer alıyordu. Meselâ bunların birindeki şu parça ne kadar şâyân-ı taaccübdür:

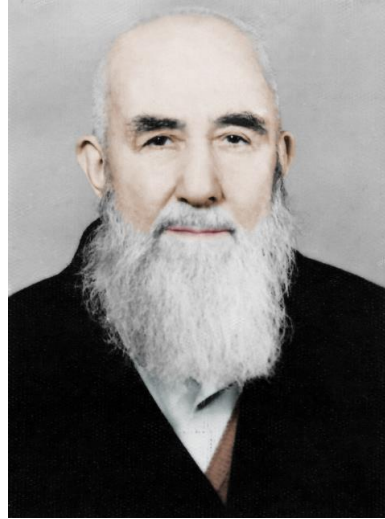
Arkandan Ağlama

Öldüğüm gün tabutum yürüyünce

*Bende bu dünya derdi var sanma!
Bana ağlama, "Yazık, yazık!" "Vah, vah!" deme!
Şeytanın tuzakına düşersen vah vahın sırası o zamandır.
Yazık yazık asıl o zaman denir.
Cenâzemi gördüğün zaman "El-firak, el-firak!" deme!
Benim buluşmam asıl o zamandır.
Beni mezara koyunca elvedâ demeğe kalkışma!
Mezar cennet topluluğunun perdesidir.
Mezar hapis görünür amma,
Aslında canın hapisten kurtuluşudur.
Batmayı gördün ya, doğmayı da seyret!
Güneşle aya batmadan ne ziyan gelir ki?
Sana batma görünür amma
Aslında o doğmadır, parlamadır.
Yere hangi tohum ekildi de yetişmedi?
Neden insan tohumu için
Bitmeyecek, yetişmeyecek zannına düşüyorsun?
Hangi kova suya salında da dolu olarak çekilmedi?
Can Yusuf'un kuyuya düşünce niye ağlarsın?
Bu tarafta ağzını yumdun mu, o tarafta aç!
Çünkü artık hay-huyun,
Mekânsızlık aleminin boşluğundadır.*

e. Ahlâk ve Şemâili

Merhum uzunca boylu, şişmanca, heybetli, beyaz tenli, dolgun pembe yanaklı, uzunca aksakallı, geniş alınlı, aralıklı kaşlı, irice başlı, gül yüzlü, sevimli, alımlı bir kimse idi. Gençken zayıf olduğunu, öksüzlükte yemek yerine yumurta içivererek böyle iri vücutlu olduğunu gülerek anlatırdı. İlk görüşte insanda sevgi ve saygı uyandıran bir hali vardı. Tanıdığına tanımadığına selâm verir, güleryüz gösterir, gönül alırdı. İlk nazarda

koyu kestane renkli görünen, fakat dikkatle bakılması imkânsız, esrarlı ve derin mânâlı gözleri vardı. Gözü içinde kırmızılık, sırtında ve karnında ise avuç içi kadar iri bir ben mevcuttu.

Hafızası çok kuvvetli idi, konuşması tatlı ve sâfiyâne idi. Çok kere halk telâffuzu kullanır, karşısındakine söz fırsatı tanır; kesinlikle bildiği bir şeyi bile sanki ilk duyuyormuş gibi yumuşak bir tavırla dinler, mânâlı ve nükteli cevap verirdi. Sohbetleri hoş, hutbeleri fevkalâde celâlli olurdu. Hutbe esnasında sesini yükseltir, ordu önündeki bir komutan gibi celâdetle ve irticâlen konuşurdu.

Özel hayatında ev halkına karşı müşfik ve latîfeci davranır, kimseye doğrudan doğruya bir şey emretmez, telmih ve remiz ile söyler, anlaşılmazsa sabrederdi.

Fevkalâde mütevâzi idi. Kerametleri zâhir ve şöhreti âlemgir olduğu halde, talebelerine bile tepeden bakmaz, şeyhlik tavrı takınmaz, kendisini ihvânı arasında lâlettayin bir fert gibi görür, makamını ve kemâlini büyük bir maharetle gizlerdi.

Kendi üstadlarına fevkalâde saygılı ve bağlı idi. Tekke arkadaşları olan yaşlılar, üstadının meclisine gittiğinde diz üstü oturup, baş eğip hiç ayak değiştirmeden edeple oturduğunu anlatırlar.

Çok uzun ve derin düşünürdü, sohbetlerindeki buluşlara, teşbihlere hayran kalmamak mümkün olmazdı. Bir ayetin, bir hadisin üzerinde haftalarca, aylarca durup konuştuğu olurdu.

Ele aldığı bir kimseyi terbiye edip yola getirinceye kadar büyük bir sabırla çalışırdı. İlk zamanlarda kusurlarına müsamaha ederdi. Yıllarca çalışır, yarı yolda bıkip bırakmazdı.

Dostlarına vefâsı emsalsiz idi; onları ziyaret eder, arar sorardı. Akrabalarına karşı vazifelerinde kusur etmez ve onlara her türlü yardımı esirgemezdi.

Çok açık elli idi, verdiği zaman şaşılacak miktarda verir, geriye kalmamasından korkmaz, verdiğini doyururdu. Sofrasında ekseriya misafir bulunurdu. Hizmet edenleri bir vesile ile memnun eder, ziyaretçilere güler yüz gösterir, kapısını her zaman açık tutmağa çalışırdı.

Gece ve sabah ibadetlerine çok riayet eder, talebelerini de bunlara teşvik eylerdi. İnsanın kalbinden geçirdiğini bilir, gelenin sormadan cevabını verir, istemeden ihtiyaç sahibinin muhtaç olduğu şeyi bağışlardı. Gönüllere ve rüyalara tasarrufu vardı. Bereket gittiği yere yağar; bolluk onunla beraber gezer, en hücrâ, en kıtlık yerde o gelince nimet dolardı. Beraberinde seyahat edenler, tevafuklara, tecellilere, maddî ve mânevî hallere ve ikramlara şaşar, hayretlere düşerler, parmaklarını ısırırlardı.

Allah-u Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri derecâtını ulyâ eyleyip, biz âciz ü nâcizleri de füyûzat ve şefaâtından feyzyâb u nasibdâr buyursun...

Âmîn, bi-hürmeti seyyidi'l-mürselîn SAS, ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahüm bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn, ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

f. Mehmed Zâhid Kotku Rh.A'in Eserleri

01. Tasavvufî Ahlâk (5 cilt)
02. Mü'minlere Vaazlar (2 cilt)

03. Hadislerle Nasîhatlar (2 cilt)
04. Cennet Yolları
05. Ehl-i Sünnet Akâidi
06. Ana Baba Hakları
07. Nefsin Terbiyesi
08. Faydalı Dualar ve Otuz iki Farz
09. Tezkiretü'l-Evliyâ Tercümesi
10. Risâle-i Hâliyye Tercümesi
11. Evrâd-ı Şerif

Konuşmalarından Hazırlanan Eserler:

01. Zikrullahın Faydaları
02. Özel Sohbetler
03. Peygamber SAS Efendimiz
04. Tenbihler

01. PEYGAMBER EFENDİMİZ'İ SEVMEK

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

إِن أَنَسًا مِنْ أَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، يَدْخُلُونَ النَّارَ بِذُنُوبِهِمْ ، فَيَقُولُ لَهُمْ
أَهْلُ اللَّاتِ وَالْعِزَّى : مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ قَوْلَكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَأَنْتُمْ مَعَنَا
فِي النَّارِ ؟ فَيَغْضَبُ اللَّهُ لَهُمْ ، فَيُخْرِجُهُمْ ، فَيُلْقِيهِمْ فِي نَهْرِ الْحَيَاةِ ،
فَيَبْرؤُونَ مِنْ حَرِّهِمْ ، كَمَا يَبْرَأُ الْقَمَرُ مِنْ كَسُوفِهِ ، فَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ ،
وَيَسْمُونَ فِيهَا الْجَهَنَّمِيِّينَ (حل. عن أنس)

RE. 118/1 (*İnne ünâsen min ehli lâ ilâhe illa'llâhu, yedhulûne'n-nâre bi-zünûbihim, feyekülü lehüm ehli'l-lâti ve'l-uzzâ: Mâ uğniye anküm kavlüküm lâ ilâhe illa'llâhu, ve entüm meanâ fi'n-nâri? Fegadıba'llâhu lehüm, feyuhricühüm, feyülakkîhim fî nehri'l-hayâti, ve yüberriûne min harakîhim, kemâ yüberriü'l-kameru min küsûfihî, feyedhulûne'l-cennete, ve yüsemmevne fîhe'l-cehennemiyîne.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-1 şerife okuyalım:

“—*Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin-nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîû, ve sahbihîû, ve sellim.*” (3 defa)

Cenab-1 Feyyâz-1 Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Ramazan Hakkında

Ramazan olması münasebetiyle Ramazan dersini gene bir tekrar etmeyi münasip görüyorum. Ramazan'ın son günlerini artık yaşıyoruz. Allah inşaallah dergahında kabul buyurmuştur tuttuğumuz oruçları. Daha diğer günlerimizi de güzel güzel tutmak nasib etsin...

Bu herkes için rahmeti ilahidir. Oruç namaz, zekat, hac birer rahmet-i ilahidir. Bütün beşeriyet tutan tutmayan... Tutanlar tabii istifade ederler.

Amel çok. İslâmiyet büyük nimettir. Her amelde de çok sevaplar var. Fakat asıl iş Cenab-1 Hak'ın sevdiği ve razı olduğu bir kul olabilmektir. Kâinatı Cenab-1 Hak yarattığı vakitte, bir eksikliği var da bunun eksikliği bu yaratacağım kullar tamamlasın diye bizi yaratmamıştır.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (الزاريات: ٥٦)

(*Vemâ halaktü'l-cinne ve'l-inse illâ li-ya'budûni*) “Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zâriyât, 51/56)

Bizi niçin yarattı Allah? Allah'a kulluk için. Allah'a kulluk etmeyen, gayenin dışında çalışıyor demektir. Gaye Allah'a kulluktur.

Yaratılışımızın gayesi, hilkatimizin gayesi Allah'a kulluk etmektir. Allah'ın kulluğa ihtiyacı da yok. Kendisine ibadet eden melekleri çoktur. Sayısını Allah'tan başka kimse de bilmez. Fakat bizi de gene kulluk için yaratmıştır. Bu kulluk için yarattığından

dolayı gaye hakkın rızasını kazanmaktır.

Kullukta büyük devlet vardır. Ne kadar büyük devlet? Tarifine imkân bulamazsın. Beş vakit namaz kılmak suretiyle, Ramazan'daki oruçlarımızı tutmak suretiyle, haclarımızı yapmak sûretiyle, zekâtlarımızı vermek suretiyle büyük hizmetler yaparız el-hamdü lillâh. Bunlar Cenab-ı Hak bizi bir makine olarak yaratmıştır. Bu makinanın içerisine...

Bizim pillerimiz var ya, bu pillerimizin bir de lambası vardır. Lambanın içine pili koruz. Gece karanlıkta kaldığımız vakitte bastık mı düğmesine, önümüz aydınlanır. Neden? Efendim, bu pil sakladığı ışığı verir bize, biz de ondan istifade ederiz. Şu bir ufacak pil, lambanın içerisine giriyor. Bastığımız zaman da bizi aydınlatıyor, karanlıktan bizi kurtarıyor, önümüzü görüyoruz.

Cenab-ı Hak bizim içimize de böyle bir pil koymuştur. Bu fenerin pilini şu elektrikten alıp da korlar içine. Bizim pilimiz de Allah'ın nuruyla nurlanır. Şimdi bir pil ki elektiriği boşalmıştır onun içinde... Lambanın içinde duruyor ama takarsınız ışık vermez size, çünkü cereyan bitmiş içerisinde... Hepimizin akli eriyor buna... Pili bitmiş, içi yok bunun artık. Bunun yerine yenisini koymak lazım ki ışık versin.

Halbuki Cenâb-ı Hakk'ın bizim içimize koymuş olduğu o nur ışığı, işte beş vakit huzur-u ilâhîye dururuz, *Allah-u ekber* dediğimiz vakitte bu bizim boşalan ışık dolar, boşalan pil dolar. İkindiye kadar.

İkindiye de durur, *Allah-u ekber*, akşama kadar. Pil yine dolar. Akşamdan sabaha, sabahtan akşama; yani beş vakitte, huzur-u rabbu'l-aleminden aldığı nur ile bu piller cereyanlarını vücutlarımızda yapar.

Bir müslüman ki bu beş vakti idrak edip de gelemiyor, işte onun pili boşalmış, lambanın içerisindeki pil yanmadığı vakitte onu atıyorsunuz, yenisini koyuyorsunuz. Binâen aleyh biz de Allah-u Teâlâ'nın divanına durmadığımız vakitte, bizim pil boşalmıştır, artık bizden hayır gelmez.

İman edenlerin, amel-i salih işleyenlerin vücutlarında piller nur ile dolar. *Allahu ekber* dediğimiz zaman nur ile dolar. Onu göremeyiz. Mezara girdiğin gün anlaşılır. Çünkü karanlık, karanlıkta lazım olacak lamba. Mezar en karanlık yer. Oraya girince pile lüzum görülecek. Bu da Allah tarafından, melekler vasıtasıyla, nur olmuş mezarın içerisinde...

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹

القَبْرِ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ، أَوْ حَفْرَةٌ مِنْ حَفْرِ النَّيِّرَانِ

¹ Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.500, no:2384; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.231, no:4682; Ebû Said el-Hudri RA'dan.

Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.271, no:8613; Ebu Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.546, no:42109; *Keşfü'l-Hafa*, c.II, s.90, no:1853; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXVIII, s.432, no:41805.

(ت. عن أبي سعيد)

(*El-kabru ravdatün min riyâdı'l-cenneti*) “Kabir, mü'mine cennet bahçelerinden bir bahçe olur, (*ev hufratün min huferi'n-nîrân*) veyahut kâfire cehennem çukurlarından bir çukur olur.”

Neden orası riyadu'l-cenneh? Burada yaptığımız amel-i sâlihlerin mükafatını orada göreceğiz. Onun için cennet bahçesi olacak. Yahut da günahlarımızdan dolayı cehennem çukurlarından bir çukur olacak. İşte burada bunu kendimiz temin ediyoruz demek ki.

Allah bütün Ümmet-i Muhammed'e selâmetler versin, ibretler versin, şuurlar versin... Şimdi el-hamdü lillâh Ramazan münasebetiyle bütün camilerimiz dolu. Fakat gene insan dışarıdaki insanları görünce üzülüyor;

“—Bunlar da bizim kardeşlerimiz. Niçin bu nuru almaya gelmezler acaba? Bu nurdan neden korkarlar acaba?”

Halbuki ona ihtiyacımız var. Şimdi şu nur olmasa, şu ışık olmasa ne ben seni nasıl görürüm? Akşam elektrik kesildi de şaşırдық kaldık meselâ... Bu ışık olmayınca hiç kimse bir şey yapamaz.

E öyleyse bu ışığa ihtiyacımız neyse, Allah-u Teâlâ'nın vereceği nura ihtiyacımız daha, kat kat fazladır. Yemek içmekle vücudumuzu el-hamdü lillâh besliyoruz. Ruhumuzun beslenmesi ibadetle mümkün... Onun için Allah ibadetten bizi ayırmasın, ta son nefesimize kadar...

Onun için buyrulmuş ki:

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ (الحجر: ٩٩)

(*Va'bud rabbeke hattâ ye'tiyeke'l-yakîn*) “Ey Rasûlüm, sana yakîn gelinceye kadar, (ölüm gelinceye kadar) Rabbine ibadete devam et!” (Hicr, 15/99)

Sen Allah'a ibadet et, ta ölüm gelinceye kadar. Bazı budalalar

var şimdi. “Biz kemali geçtik artık, bundan sonra ibadet olur mu?” diyen aptallar var. Onları Allah ikaz etsin, uyandırsın...

Onların arkasına takılan bazı budalalar da var. “Güneş çıkınca yıldızla ihtiyaç olur mu?” diyerek Allah’a ibadeti terk ediyor. Halbuki ölünceye kadar ibadete muhtacız. Çünkü bu nura her zaman muhtacız.

Bununla beraber biz Ramazan’da tuttuğumuz oruçlarla, melekîyet sıfatına bürünmek için, insan daima acizdir. Kemal Allah’a mahsustur. Beşer, insan acizdir. Aciz olduğundan dolayı oradan alacağı yardıma muhtaç. Bu yardımı almak için de Allahın divanına dikilmek lâzım, Ramazan’da orucu tutmak lazım, parası varsa zekâtını vermek lazım! Sıhhati, parası yerindeyse hacca gitmek lâzım! Bunlar İslâm’ın esasları, kaynaklarıdır. Bunlar yapılmayınca İslâm nuru içeride parlamaz.

Onun için, *Lâ ilâhe illa’llah* diyoruz ama anamızdan, babamızdan duyduk da öylece yetiştik el-hamdü lillâh. Eh *el-hamdü li’llâh* camilerimizde minarelerimizde beş vakit ezan okunuyor. Ondan duyarak *Lâ ilâhe illa’llah* diyoruz. Ama *Lâ*

ilâhe illa'llah o kadar derin mânâları haizdir ki, altından çıkmak da kolay değildir.

Onun için ilme ihtiyacımız, her şeye ihtiyacımızdan çok fazladır. İlmin kökü, kaynağı Kur'an'dır.

Dünyada ilim çok. Bin bir çeşit ilim var, sayamayız bile. Sanat öyle, hüner öyle... Adamlar göklerde uçuyor, ta bilmem nerelere kadar gidiyor. Bunlar ilmin ferî'leridir, asıl esas ilim Kur'an ilmidir. *Lâ ilâhe illallah*'ı anlamak için Kur'an'ı anlamak, Kur'an'ı bilmek lâzım! Kur'an'ı bilmeyen, *Lâ ilâhe illa'llah*'ı bilemez. "*Lâ ilâhe illa'llah, Muhammedün rasûlü'llah*" nedir? Kur'an'ı bilecek.

Çünkü *Lâ ilâhe illa'llah* Allah'ın vahdaniyetini bildiriyor. O Allah'ın vahdaniyetini bize bildiren Kur'an'dır. Kur'an okuyacaksın ki, bu nasıl Allah'tır anlayacaksın. Allah görür, işitir, her şeyi bilir, gücü her şeye yeter, söyler, her şeyi yapar, yoktan var eder... Hep bunlar Kur'an'dan öğrenilecek şeyler. Ya okuyacaksın, ya okuyanı dinleyerek bunlara kulak vereceksin ki *Lâ ilâhe illa'llah*'ın ne demek olduğunu anlayasın.

Binâen aleyh, ilmin envaı çok olduğundan dolayı, bir hadis-i şerifte diyor ki:

“İlimden bir mes'ele-i diniyyeyi bellemek, onu çalışıp öğrenmek ve başkalarına da öğretmeye uğraşmak, altmış senelik nafîle ibadetten hayırlıdır.” diyor.

Şimdi biz hacca gideceğiz Allah nasib ederse. Hac bir farz ibadettir. Günahlarımızı döker ama bir senelik döker. Altmış senelik ibadet nerede, bir senelik ibadet nerede?..

Onun için, ilmin kıymetini ölçecek bir alet yok. Çünkü ilmin hududu yok. Hudutsuz bir şeyi ölçmek mümkün değildir. Öyleyse aziz kardeş, sen hayatında saadet istiyorsan, selâmet istiyorsan, ahirete saadet istiyorsan, ilme çalış. İlmin esası Kur'an-ı Kerim... Kur'an'a çalış, Kur'an'ı öğren, Kur'an'ı belle...

Çünkü, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

² Buhârî, *Sahîh*, c.IV, s.1919, no:4739; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.70, no:1452; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.173, no:2907; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.76, no:211; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.69, no:500; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.324, no:118;

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ (خ. عن عثمان)

Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.13, no:73; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.324, no:1932; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.19, no:8037; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.326; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.445, no:3766; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.84, no:475; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XI, s.277, no:4470; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.14, no:14; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.V, s.475, no:40139; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.93, no:208; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.169, no:2847; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.398; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.109, no:1767; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.194; Hz. Osman RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.175, no:2909; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.528, no:3337; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.134, no:698; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.227, no:1241; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.301; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X, s.459, no:5628; Hz. Ali RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.18, no:1614; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.206, no:1157; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.191; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.V, s.290; Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.218, no:266; Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.525, no:2351, 2353; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.393, no:1251; *Câmü'l-Ehâdis*, c.XII, s.400, no:12178.

(*Hayruküm men tealleme'l-kur'âne ve allemehû*) “Sizin en hayırlınız, Kur'an-ı Kerim'i öğrenen ve öğretenlerdir.”

Allah affetsin kusurlarımızı... Çocuklarımızın hali nice olur, bizi halimiz nice olur acaba? Kur'an'ı okumak için elimizden bir şey gelmiyor, fırsatlar gitmiş, yaşlar ilerlemiş, okuması zor oluyor. Çocuklarımıza okutmaya imkân bulamıyoruz. Çünkü önümüzde birçok devirler var ki, hep onlara istikbal diye ad koymuşlar.

“—Yüksek mühendis olacağım, doktor olacağım, kimyager olacağım, şu olacağım, bu olacağım!” gayeleri çocukların kafalarında çok.

“—Hoca olacağım da ne olacak?” diyor.

“—Hoca olursan, dünyanın saadeti de senin, ahiretin saadeti de senin!”

Ama biz o yola girmemişiz, başka...

b. Günahkâr Kimselerin Cehenneme Girmesi

Cahiliye devrinde Kureyşlilerin taptıkları putlar arasında Lât ve Uzzâ diye İki put var idi. Lât, Taif'te Sakif kabilesinin putu, Uzzâ da Gatafan denilen kabilenin putu... Uzza bir dikenli ağaç parçası imiş. Mekke'nın fethinden sonra Hz. Ömer RA gidiyor, bunu kökünden kesiyor.

O zaman insanlar gidiyor, tapınıyorlar buna. Ağaca tapınılır mı ya? Bugün hayvana tapınan da var, taşta tapınan da var, ağaca tapınan da var. Güneş'e de tapınan var, Ay'a tapınan var.... Bazı adi mahluklara tapanlar bile bulunuyor artık dünyada. O gün de o ağaca tapıyormuş bunlar.

Bundan dolayı Hz. Ömer gidiyor. kesiyor o ağacı. Ağacın içerisinden insan kılıklı, saç başı dağınık bir şeytan çıkıyor. Bu şeytan, oradaki gelen halkı kandırmak için bir şeyler sesleniyormuş içeriden. Hz. Ömer ağacı kesti, içinden çıkan yaratığı da öldürdü, kafasını kesti.

Geldi Rasûlallah SAS'e, anlattı. “O şeytandır.” dedi Cenab-ı Peygamber.

Mukaddimede metnini okuduğum hadis-i şerifte, Ebû Nuaym, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

إِنَّ أَنَسًا مِنْ أَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، يَدْخُلُونَ النَّارَ بِذُنُوبِهِمْ ، فَيَقُولُ لَهُمْ
أَهْلُ اللَّاتِ وَالْعِزَّى : مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ قَوْلَكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَأَنْتُمْ مَعَنَا
فِي النَّارِ ؟ فَيَغْضَبُ اللَّهُ لَهُمْ ، فَيُخْرِجُهُمْ ، فَيُلْقِيهِمْ فِي نَهْرِ الْحَيَاةِ ،
فَيَبْرُؤُونَ مِنْ حَرِّهِمْ ، كَمَا يَبْرَأُ الْقَمَرُ مِنْ كَسُوفِهِ ، فَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ ،
وَيَسْمُونَ فِيهَا الْجَهَنَّمِيِّينَ (حل. عن أنس)

RE. 118/1 (*İnne ünâsen min ehli lâ ilâhe illa'llâhu, yedhulûne'n-nâre bi-zünûbihim, feyekülü lehüm ehli'l-lâti ve'l-uzzâ: Mâ uğniye anküm kavlüküm lâ ilâhe illa'llâhu, ve entüm meanâ fi'n-nâri? Fegadıba'llâhu lehüm, feyuhricühüm, feyülakkihim fi nehri'l-hayâti, ve yüberriüne min harakihim, kemâ yüberriü'l-kameru min küsûfihî, feyedhulûne'l-cennete, ve yüsemmevne fihe'l-cehennemiyîne.*)

(*İnne ünâsen min ehli lâ ilâhe illa'llâhu*) “Lâ ilâhe illa'llâh ehlinden bazıları, (*yedhulûne'n-nâre bi-zünûbihim*) günahları sebebiyle Cehenneme girdiklerinde, (*feyekülü lehüm ehli'l-lâti ve'l-uzzâ*) Lât ve Uzzâ ehlinin onlara diyecekler ki:

(*Mâ uğniye anküm kavlüküm lâ ilâhe illa'llâhu*) “Allah’a inanmanız, *Lâ ilâhe illa'llâh* demeniz size fayda vermedi; (*ve*

³ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.209, no:7293; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.X, s.217; Hatib-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IX, s.311; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.X, s.690, no:18533; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.510, no:39437; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VIII, s.406, no:7584.

entüm meanâ fi'n-nâri) siz de bizimle birlikte cehennemdesiniz?”

(*Fegadıba'llâhu lehüm*) Bunun üzerine, Allah-u Teâlâ onlara gazab eder. (*Feyuhricühüm*) İman ehlini Cehennemden çıkarır. (*Feyülakkîhim fi nehri'l-hayâti*) Onları hayat ırmağında yıkatır. (*Ve yüberriüne min harakîhim, kemâ yüberriü'l-kameru min küsûfihî*) Ayın tutulmasından kurtulması gibi, onları cehennemin kalıntılarından temizler. (*Feyedhulüne'l-cennete*) Cennete girerler. (*Ve yüsemmevne fihe'l-cehennemiyîne*) Orada onlar Cehennemîler diye isimlenirler.”

Mü'minlerden günahkâr olanlar cehenneme girdiği vakitte, cehennemdeki kâfirler derler ki:

“—Siz *Lâ ilâhe illa'llah* diyordunuz ama siz de girdiniz bu cehenneme. Ne farkımız kaldı sizinle bizim? Biz yaşadık, siz de sözde şunu yaptınız, bunu yaptınız ama gene cehenneme girdiniz.”

Cenab-ı Hak bunun üzerine onlara gazap eder de ehl-i imanı cehennemden çıkarır. Cennetin akan sularıyla yıkayıp, tertemiz olarak cennete sokar. Cennette onlar *Cehennemîler* diye isimlendirilirler. Cennette daha sonra Cenab-ı Hak bir hikmetle onları da alınlarından siler. Ehl-i cennetten hiç birisi diğerinden farklı olmayarak cennette yaşarlar.

Cennet güzel bir nimet. Cennet saadet evi, selâmet evi, en güzel yer. Orayı burada kazanmak lazım! Onun için Allah bizi ibadetten, taatten ayırmasın...

Ne yazıktır ki Ramazan'da camilerimiz dolar, cemaatler çoğalır, herkeste bir aşk, bir şevk hasıl olur. Fakat bakarsınız Ramazan biter, cemaat dağılmış, gene eski cemaat kalmış.

“—Bu cami doluyordu yâhu, nereye gitti bunlar?”

E işte canım dünya işleri. Terazi var mı elimizde?

Bizim Ramazanların kabul olup olmadığının terazisi, Ramazan sonraki halimizdir. İyi halimiz devam ediyorsa, demek ki ibadetlerimiz kabul olmuştur. Etmiyorsa, demek ki boşuna uğraşmışız.

Sonra şuur yok bizde... Demin size dedim ki: Bu ışığı almak

mecburiyetindeyiz. Bu ışığı almak için huzur-u Rabbi'l-alemîn'e durmak lazım. Durmadan bu ışık gelmez bize. Fişi sokmadan, elektrik gelirse, lamba yanarsa; ben de derim ki sen de ibadete gelmeden nurlan!

Ama hiçbir yerde görülmemiştir ki fişi sokmadan, düğmeye basmadan lamba yanmıyor. Lambanın yanması için ya düğmeye basacaksın, ya da fişe sokacaksın. Binaen aleyh bizim de içimize nur gelmesi için, mutlaka Allah'ın cemaatine, *Allahu ekber* deyip durmak lazım ki bu nur-u ilahi gönüllerimize dolsun.

Onun için namaz kılan, oruç tutan insanla tutmayan insan arasındaki farka bakın. Oruç tutan ne kadar mes'uddur, ne kadar surur ve sevinç içerisindedir el-hamdü lillâh... Gece kalkar, olmadık bir zamanda ekmek yiyecek. Nur gelir insana. Ama onu hazırlamak hiç de zor gelmez. Allah kolaylaştırır. Müslümanlar yaptıkları ibadetlerden dolayı hiç üzülmezler. E akşama kadar hiçbir şeye yemeyecek, içmeyecek. Bundan da çok memnun.

Eh her gün mütemadiyen yiyorduk, midemiz bozuluyordu, şu oluyordu, bu oluyordu. Şimdi o külfetlerin hepsi ortadan kalktı. Rahat, akşamı bekleriz. Akşam da önümüzde yemek. Ona da el uzatmayız, ta ki top patlayıncaya kadar.

Onun için *Lâ ilâhe illa'llah*'ın ne demek olduğunu öğrenmek isteyen müslüman Kur'an'ı okusun. Ahireti öğrenmek isteyen Kur'an'ı okusun. Dünyayı öğrenmek isteyen Kur'an'ı okusun. Demek ki bak, bugün Amerika'da Kur'an okunmuyor ama hocaefendi bak dünyanın tepesinde neyle geziyor. Bizi de gezdiriyorlar. Neler yapıyor adamlar. Ama Kur'an'dan haberleri yok, gâvurdurlar.

Haa, aziz kardeş. Sana kısacık bir hikâye söyleyeyim:

Bizim Rabiâtü'l-adeviyye denilen bir hatunumuz var. Basralıdır kendisi. O zamanın da bir büyüğü var, adı da Hasan-ı Basri'dir. Bu kadın, meczup bir kadın. Allah'a aşık bir kadın. Kendisini tam manasıyla Allah'a vermiş. Hasan-ı Basri'nin dersine devam ediyor. Hasan Basri de bununla evlenmek istemiş. Kadına demiş ki:

“—Evlenelim, sen de bekâr, ben de bekâr. Gel evlenelim, Allah’ın emriyle...”

Demiş ki:

“—Benim derdim çok.”

“—Ne derdin var senin?”

“—Bu dünyada yaşıyoruz ama buradan ayrılırken acaba imanla mı gideceğiz, imansız mı gideceğiz? Korku var içimde! Bunun cevabını verirsen, beni kurtarırsan, varırım sana!” demiş.

“—Ahirette insanlar iki fırkaya bölünecek. Bir kısmı cennete gidecek, bir kısmı cehenneme gidecek. Ben acaba onun hangisinden olacağım. Böyle derdi olan insan evlenebilir mi?” demiş.

“—Öyleyse ben buna keramet göstereyim de benim büyüklüğümü görsün de belki özenir.” diye başlamış uçmaya.

Adam uçar mı? Allah-u Teâlâ uçurur. Peygamberimizi nasıl uçurduysa, bizi de uçurur öyle. Fakat şu kadındaki zekâyı söylemek istiyorum. Bunu öyle uçar görünce demiş:

“—Ya Hasan! Bununla beni aldatamazsın. Allah’ın sinekleri var ya, onlar da uçuyor. Uçmak hünerse onlar da uçuyor.”

Suyun üzerinde yürümüş.

“—O da hünerse, balıklar, kurbağalar da yapıyor bunu!” demiş.

Bizde o uçanı görünce, bütün gönüller o tarafa kayıyor. Canım bu uçmak hüner mi? Bir sanattır o. Sanatı tekemmül etmiş. Sanatın hocası zaten şeytan. Bize lazım olan ne gökte uçmak, ne suda yürümek... Bize lazım olan Allah.

Bak kim kalıyor, dedelerimiz gitti, babalarımız gitti, herkes gidiyor. Biz de gideceğiz. Nereye gideceğiz? Allah’a gideceğiz. Allah’a nasıl gideceğiz? Tayyare ile mi gideceğiz ki? İman ile gideceğiz Allah’a. İmanın varsa yaşadın. İmanın yoksa gökte de olsan para etmez

Bugün saadeti fabrikalarda görüyorlar, kat’iyyen değil. Memleketin her bucağı binlerce fabrikayla dolsa, saadet gene yoktur. İman olmayınca saadet olmaz. İşte bir tarafı kral yapar.

Çöpler sokaklarda yığılır kalır. Envai çeşit mikroplar ortalığı sarar. Diğer bütün işler muattal kalır, olmaz. Ya? Mutlaka iman lazım. İmansız olduktan sonra hiçbir şeyin kıymeti yok. Allah hepimizi affetsin... Bu imanı cümlemize nasib etsin...

c. Ümmet-i Muhammed'in Peygamber Sevgisi

Bak bu ümmetin içerisinde öyle insanlar vardır ki Allah-u Teâlâ onlara bizleri de ilhak eylesin.

Hâkim, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş,
Diyor ki Cenab-ı Peygamber:⁴

إِنَّ أَنَا سَأَمِّنُ أُمَّتِي يَأْتُونَ بَعْدِي ، يُوَدُّ أَحَدَهُمْ لَوْ اشْتَرَى رُؤْيَتِي ،
بِأَهْلِهِ وَمَالِهِ (ك. عن أبي هريرة)

RE. 118/2 (*İnne ünâsen min ümmetî ye'tûne ba'dî, yeveddü ehadühüm levi'sterâ rü'yetî, bi-ehlihî ve mâlihî.*)

(*İnne ünâsen min ümmetî*) “Ümmetim içerisinde öyle bahtiyar insanlar vardır ki, (*ye'tûne ba'dî*) ama benden bin sene, beş yüz sene, iki bin sene, on bin sene sonra gelecekler dünyaya... Onlar beni görmediler, kâğıtlarda okuyorlar, benim ahir zaman peygamberi olduğumu düşünüyorlar. Ondan dolayı, (*yeveddü ehadühüm levi'sterâ rü'yetî, bi-ehlihî ve mâlihî*) malını, ehlini, nesi varsa bütün servetini feda eder, ‘Şu Peygamber Efendimiz’i görsem!’ diyerekten.”

Onun için bu Cenab-ı Peygamber onları vaktiyle haber vermiştir. Bu ümmetim içerisinde her zaman böyle bahtiyarlar bulunmuştur. Malını, bütün varlığını feda edip de Peygamber SAS’i görmek için böyle can atanlar, her devirde vardır.

⁴Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.95, no:6991; Ebû Hüreyre RA'dan.
Câmiü'l-Ehâdis, c.VIII, s.405, no:7581.

Hatta öyle insanlar vardır ki cennete bile olsa, Cenab-ı Hakk'ı görmekten bir an uzak olsa, Cenneti istemez. Bana Allah lazım der. Binâen aleyh, dünyada da Peygamber SAS'i görmeden bir dakikalık hayatı istemeyenler var. "Ben Peygambersiz olamam!" diyor. Ve onun önünden kat'iyyen ayrılamıyor, mâneyivatı onun huzurunda... Böyle bahtiyarları Cenab-ı Hak her zaman içimizde nasib etmiş, el-hamdü lillâh... Allah bize de nasib etsin...

Büyüklerden birisi diyor ki:

"—Eğer Rasûlüllah SAS Efendimiz, göz yumup açacak kadar benden uzak olsa, ben bu hayatı istemem!" diyor.

Allah bize uyanıklıklar versin... Nur menba'ları, nur kaynakları... Bu nura, bu kaynağa bağlanmadan, nurlanamaz insan...

Şimdi *Allahu ekber* diyerekten huzur-u Rabbi'l-alemîne duruyoruz ya, o duruş Peygamber SAS vasıtasıyladır gene. Evvela ezanlar okunur, sonra Peygamber Efendimize salevatlar getirilir. Salevatsız hiçbir şey olmaz.

Onun için Cuma gününde bhusus seksen tane, yüz tane salevatı her müslümanın getirmesi lazım! Bu salevatlar dolayısıyla vücutlara, gönüllere nurlar iner. İnsan hakkı görmeye başlar, hakikatı da görmeye başlar. Karanlık olunca hakikat nasıl belli olmazsa, nursuz insan da hakkı göremez, hakikatı da göremez. Batıla hak der, hakka da batıl der.

Allah bu nurlu kimseler zümresine, cümlemizi ilhak eylesin...

d. Allah'ı Hakkıyla Bilmek

İbn-i Sasarî, Enes ibn-i Mâlik RA7dan rivayet etmiş.
Gene buyuruyor ki Cenab-ı Peygamber:⁵

إِنَّ أَنْوَاعَ الْبِرِّ نِصْفُ الْعِبَادَةِ، وَالنِّصْفَ الْآخَرَ الدُّعَاءُ
(ابن صصري في أماليه عن أنس)

RE. 118/3 (*İnne envâa'l-birri nisfü'l-ibâdeti, ve'n-nisfe'l-âhire'd-duâü.*)

Birr; iyilik, ikram, ihsan demek.

(*İnne envâa'l-birri nisfü'l-ibâdeti*) “Bütün iyilikler ibadetin yarısını oluşturur. (*Ve'n-nisfe'l-âhire'd-duâü*) İbadetin diğer yarısı da duadır.”

İyilikler yapmak, ikramlar yapmak, ihsanlar yapmak ibadetin yarısıdır. İbadetin diğer yarısı da Cenab-ı Hakk'a ilticâ etmek, dua etmek. Elini açacak, yalvaracak, “Aman ya Rabbi!” diyecek. İçinden gelen ihtiyaçlar, duygular neyse, ona göre yalvaracak.

“—İhtiyacın en büyüğü, ekmek, yemek mi?”

Hayır! İhtiyacın en büyüğü Allah'ı bilmektir.

Onun için büyükler diyor ki:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تَزْرَعَ فِي قَلْبِي مَعْرِفَتَكَ، حَتَّى أَعْرِفَكَ

⁵ *Kenzü'l-Ummâl*, c.II, s.65, no:3136; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VIII, s.409, no:7592.

حَقِّ مَعْرِفَتِكَ .

(*Allàhümme innî es'elüke en tezraa fî kalbî ma'rifeteke,*) “Yâ Rabbi! Benim kalbime, senin ma'rifetini ihsan et, ma'rifet tohumlarımı ek; (*hattâ a'rafeke hakka ma'rifeteke*) ben seni hakkıyla bileyim yâ Rabbi!”

Allah'ın bilgisi kolay değil. Bak şu koca varlık, ucu bucağı bulunmuyor. Bu varlığın sahibi Allah... Bugün gökteki yıldızların sayısını bilmekte insanlar bu kadar fenleriyle acizdirler. Yok hududu çünkü... Seneden seneye alemler çıkıyor göklerde. Yer de öyle, gök de öyle... Bütün varlıkların sahibi olan Allah'ı bilmek kolay olur mu canım?

Sen Allah'ı da bilemiyorsun, kendini de bilemiyorsun. Kendini bilsen, Allah'ı bileceksin. Fakat insan kendini bilmekten de aciz. Onun için en büyük ihtiyaç, Allah'ı bilmektir.

Allah nasıl bilinmek istiyorsa öyle bilmeyi bizim gönlümüze verirse, biz bileceğiz onu. Onun için ekmekten daha ziyade ihtiyaç, yaradanı bilmek... Allah cümlemize nasib etsin...

Onun için namaz şarttır. Namazsız Allah bilinmez, oruçsuz Allah bilinmez, ibadetsiz Allah bilinmez... *Lâ ilahe illa'llah* onun başıdır.

e. Akrabanızı Ziyaret Edin!

İbn-i Adiy, İbn-i Lâl, Beyhakî ve İbn-i Asâkir, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

إِنَّ أَهْلَ الْبَيْتِ إِذَا تَوَاصَلُوا، أَجْرِي عَلَيْهِمُ الرِّزْقُ، وَكَانُوا فِي كَنْفِ

⁶ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.225, no:7968; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.VIII. s.168; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ (عد. ق. وابن لال، كر. عن ابن عباس)

RE. 118/4 (*İnne ehle'l-beyti izâ tevâsalû, ecriye aleyhimü'r-rizka, ve kânû fî kenefi'llâhi azze ve celle.*)

(*İnne ehle'l-beyti izâ tevâsalû*) “Bir aile halkı, birbirini yokladıklarında, (*ecriye aleyhimü'r-rizka*) Allah onların rızkını geniş ve kolay kılar. (*Ve kânû fî kenefi'llâhi azze ve celle*) Ve onlar Allah'ın himayesi altında bulunurlar.”

Ev halkı, kabileler birbirleriyle gidip gelmelerle kaynaşmalar, sevişmeler, tanışmalar, birbirlerine ikram ve izzetler olur. Bu kabile o kabilenin, o kabile bu kabilenin dostu olur. Çünkü Allah-u Teâlâ Hazretleri:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا
وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا (حجرات)

(*Yâ eyyühe'n-nasü innâ haleknâküm min zekerin ve ünsâ, ve cealnâküm şuûben ve kabâile li-teàrafû*) “Ey insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık.” (Hucurat, 49/13) buyuruyor.

Bir şehirde oturduğumuz halde, bir mahallede oturduğumuz halde, bir apartmanda oturduğumuz halde, birbirimizden haberimiz olmaz. Birbirimize yardım etmeyeceğiz de kime yardım edeceğiz?

Birbirlerini ziyaret edenler, sıla-ı rahim yapanlar, Allah-u Teâlâ'nın himayesinde olurlar. Allah-u Teâlâ onlara ikram eder, himayesine alır. En büyük nimet...

Hatta ve hatta insan elinde ekmek yerken kızının ağzına verdiği bir lokma, hanımının ağzına verdiği bir lokma ile Cenab-ı Hak meleklerine diyor ki:

“—Bak ne muhabbetli insanlar. Bunlara büyük ikramlarda

bulunun!”

Niçin? Aralarındaki ülfet ve muhabbetin tekemmülünden dolayı. Allah cümlemize böyle hayatlar ihsan buyursun...

f. Ehl-i Cennetin Gurfeleri

Ahmed ibn-i Hanbel, Dârimî. Buhârî ve Müslim, Sehl ibn-i Sa'd'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

إِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ يَتَرَاءُونَ أَهْلَ الْغُرَفِ مِنْ فَوْقِهِمْ ، كَمَا يَتَرَاءُونَ الْكُوكَبَ

فِي السَّمَاءِ (حم. والدارمي ، خ. م. عن سهل بن سعد)

RE. 118/5 (*İnne ehle'l-cenneti yeterâevne ehle'l-gurafi min fevkıhim, kemâ yeterâevne'l-kevâkıbe fi's-semâi.*)

(*İnne ehle'l-cenneti yeterâevne ehle'l-gurafi min fevkıhim*)
“Cennet ehli, gurfelerin ehlini yukarıda görürler; (*kemâ yeterâevne'l-kevâkıbe fi's-semâi*) sizin yıldızları seyrettiğiniz gibi seyrederler.”

g. Amellerin Kolaylaştırılması

Ebû Dâvud, Hz. Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

إِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ مَيَسَّرُونَ لِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ، وَإِنَّ أَهْلَ النَّارِ مَيَسَّرُونَ لِعَمَلِ

⁷ Buhârî, *Sahîh*, c.XI, s.33, no:3016; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.III, s.92; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.481; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

⁸ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XII, s.306, no:4075; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.27, no:184; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.52, no:19; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.384; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.114, no:535; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VIII, s.417, no:7603.

أَهْلُ النَّارِ (د. عن ابن عمر عن عمر)

RE. 118/6 (*İnne ehle'l-cenneti müyesserûne li-ameli ehli'l-cenneti, ve inne ehle'n-nâri müyesserûne li-ameli ehli'n-nâri.*)

(*İnne ehle'l-cenneti müyesserûne li-ameli ehli'l-cenneti*) “Cennet ehline, cennet ehlinin ameli kolay gelir. (*Ve inne ehle'n-nâri müyesserûne li-ameli ehli'n-nâri*) Cehennem ehline de cehennem ehlinin ameli kolay gelir.”

Cennetlik insanlar bellidir dünyada... Cennet ehlinin amelleri onlara kolay gelir. Namazlarını kılarlar. Oruç arkasından gelir, zekâtı vardır, haccı vardır. Bunları yaparken, hiç de zor gelmez insana. Çok kolay gelir. Seve seve yaparlar.

Hatta namaz geçmesin diyerekten abdestini vaktinde alır, ezandan önce camiye girer, Ezan-ı Muhammedi'yi camide dinler. İbadetten aldığı feyizle çıkar camiden... Rabbim ne dediyse baş üstüne der. Bu ehl-i cennete Ramazan'da oruç tutmak zor gelmez.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ (حم. عن ابن عمر)

(*El-hayâü mine'l-îmân*) “Hayâ imandandır.”

Hayasız adamda iman yok demektir. Böyle Ramazan günü alenen yiyip içen, sokakta pervasızca dolaşan müslüman, hayâsız

⁹ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.17, *İman* 2/14, no:24; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.141, no:52; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.667, no:4795; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.121, no:5033; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.147, no:1341; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Muhammed), c.III, s.453, no:950; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.374, no:610; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.210, no:602; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.369, no:5487; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.156, no:4932; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.131, no:7701; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.537, no:11764; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.11, s.142, no:20146; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.372; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.421, no:2872; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.256, no:6001; Hamidî, *Müsned*, c.II, s.281, no:625; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.123, no:5782; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XII, s.467, no:12316.

demektir, imanı da zayıf demektir.

Onun için ibadet ve taat, namaz, oruç mü'minlere kat'iyen zor gelmez.

İkinci bir grup var bir de, ehl-i nar, ehl-i cehennem. Onlara da cehennem amelleri kolay gelir. Adam öldürmek; vurur, öldürür, aklına bir şey de gelmez. Bundan üzüntü de duymaz.

Para çalmak, hırsızlık yapmak, ne kadar fenalık varsa, içki içmek, kumar oynamak. Bunlardan dolayı da üzüntü duymaz, onları da vazife sayar sanki... Niçin? Ehl-i cehennem. Cehennem adamının işleri bunlar. Bu da ona kolay gelir.

Sen adam öldürebilir misin? öldüremezsin. Çünkü ehl-i cennetsin, yapamazsın. İçki?.. İçki de içemem çünkü Allah yasak etmiş. Diğer fenalıkların hiç birisini de yapamam. Zinayı insan nasıl yapar yani?

Şu zerre kadar şuuru olan bir müslüman:

“—Yâhu benim kız kardeşime birisi tecavüz etse ben dayanamam! E başkasının karısına, kızına nasıl el uzatır insan?” diye düşünür.

Onun için dünya, ahiret için yaratılmıştır. Yoksa buraya gelip de ölüp, toprağa gömülmek için değil. Yaşayalım hayvanlar gibi, sonunda ölelim, gömsünler bizi toprağa... Orada çürüyelim gidelim, oldu bitti.

Yok! Sakın ha! İnsan burada ahireti kazanacak, cennetlik olmak için gelmiştir buraya. Allah cümlemize şuurular ihsan etsin, bu cennetlik olan kullarından eylesin...

h. Ezanın Semâdan Duyulması

Ebü's-Şeyh, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

¹⁰ Abdürrezzak, *Musannef*, c.I, s.486, no:1868; Tarsûsî, *Müsned-i Abdullah ibn-i Ömer*, c.I, s.13, no:12; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.230, no:882; İbn/i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.323; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.682, no:20898; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VIII, s.421,

إِنَّ أَهْلَ السَّمَاءِ لَا يَسْمَعُونَ مِنْ أَهْلِ الْأَرْضِ شَيْئًا ، إِلَّا الْأَذَانَ
(أبو الشيخ في الأذان عن ابن عمر)

RE. 118/7 (*İnne ehle's-semâi lâ yesmeûne min ehli'l-ardı şey'en, ille'l-ezâne.*)

Bakın şimdi: (*İnne ehle's-semâe*) “Gök ehli, melekler, (*lâ yesmeûne min ehli'l-ardı şey'en*) yeryüzündeki insanların hiçbir şeyini duymazlar. Top at, tüfek at, ne atarsan at, duymazlar; (*ille'l-ezâne*) ancak ezânı duyarlar.”

Gök ehline Allah-u Teâlâ bu ezanı duyuruyor. Yeryüzünde okunan bu ezanlar hürmetine biz de yaşıyoruz yani. Bizim yaşamamızın yegâne sebebi, bu ezanlardır. Allah bunu elimizden almasın...

Onun için, ezanın kıymeti çok büyük... Cenab-ı Peygamber zamanında ezan okumak için ashab-ı kiram, sonra tabiin devirlerinde birbirleriyle yarış ederlermiş, “Sen okuyacaksın, ben okuyacağım!” diyerekten. Hatta dövüşe kalkanlar da olmuş, en nihayet kur'a çekmek mecburiyetinde kalmışlar. Kur'a kime isabet ederse, o okusun ezanı diyerek.

Ezan okumaya bu kadar aşk ve şevkleri varmış. Bugün de el-hamdü lillâh yine öyle... Şimdi hoparlörler de var, ezanın sesi çok uzaklara kadar gider. Uzaklara gittiğinden dolayı bu ezan sesini duyan her eşya, bu ezan için şehadet ederler ki, müezzin bu ezanı okudu, “Allah'ın varlığına, birliğine şehadet ederim!” dedi.

i. Cennette Rabbimizin Müşahede Edilmesi

Uzunca bir hadis var ama, bir kısmını okuyuvereyim:
Tirmizî ve İbn-i Mâce, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

no:7609.

¹¹ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.104, no:2472; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.397,

أَنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ إِذَا دَخَلُوهَا ، نَزَلُوا فِيهَا بِفَضْلِ أَعْمَالِهِمْ ، ثُمَّ يُؤْذَنُ فِي
 مِقْدَارِ يَوْمِ الْجُمُعَةِ مِنْ أَيَّامِ الدُّنْيَا ، فَيُزَوَّرُونَ رِبْعَهُمْ ، وَيُبْرَزُ لَهُمْ عَرْشُهُ ،
 وَيَتَبَدَّى لَهُمْ فِي رَوْضَةٍ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ ، فَتُوضَعُ لَهُمْ مَنَابِرُ مِنْ نُورٍ ،
 وَمَنَابِرُ مِنْ لَوْلُؤٍ ، وَمَنَابِرُ مِنْ يَاقُوتٍ ، وَمَنَابِرُ مِنْ زَبْرَجِدٍ ، وَمَنَابِرُ مِنْ
 ذَهَبٍ ، وَمَنَابِرُ مِنْ فِضَّةٍ ؛ وَيَجْلِسُ أَدْنَاهُمْ وَمَا فِيهِمْ مِنْ دُنِيِّ عَلَى
 كُتُبَانَ الْمَسْكِ وَالْكَافُورِ ، وَمَا يَرُونَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكُرَاسِيِّ بِأَفْضَلِ
 مِنْهُمْ مَجْلِسًا ؛ قِيلَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، وَهَلْ نَرَى رَبَّنَا ؟ قَالَ : نَعَمْ ، هَلْ
 تَتَمَارُونَ فِي رُؤْيَةِ الشَّمْسِ ، وَالْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ ؟ قَالُوا : لَا . قَالَ :
 كَذَلِكَ لَا تَمَارُونَ فِي رُؤْيَةِ رَبِّكُمْ ؛ وَلَا يَبْقَى فِي ذَلِكَ الْمَجْلِسِ رَجُلٌ
 إِلَّا حَاضَرَهُ اللَّهُ مُحَاضِرَةً ، حَتَّى يَقُولَ لِلرَّجُلِ مِنْهُمْ : يَا فُلَانُ بْنُ
 فُلَانٍ ، أَتَذْكَرُ يَوْمَ قُلْتَ كَذَا وَكَذَا ؟ فَيَذْكَرُ بَعْضَ غَدْرَاتِهِ فِي الدُّنْيَا ،
 فَيَقُولُ : يَا رَبِّ ، أَفَلَمْ تَغْفِرْ لِي ؟ فَيَقُولُ : بَلَى فَسَعَةَ مَغْفِرَتِي بَلَغَتْ بِكَ
 مَنَزَلَتِكَ هَذِهِ ؛ فَبَيْنَمَا هُمْ عَلَى ذَلِكَ غَشِيَتْهُمْ سَحَابَةٌ مِنْ فَوْقِهِمْ ، فَأَمْطَرَتْ

عَلَيْهِمْ طَيِّبًا ، لَمْ يَجِدُوا مِثْلَ رِيحِهِ شَيْئًا قَطُّ ، وَيَقُولُ رَبَّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى :
 قَوْمُوا إِلَيَّ مَا أَعَدَدْتُ لَكُمْ مِنَ الْكِرَامَةِ ، فَخَذُوا مَا اشْتَهَيْتُمْ ، فَنَأْتِي سَوْقًا
 قَدْ حَفَّتْ بِهِ الْمَلَائِكَةُ فِيهِ ، مَا لَمْ تَنْظُرِ الْعَيُونَ إِلَيَّ مِثْلَهُ ، وَلَمْ تَسْمَعْ الْأَذَانُ
 وَلَمْ يَخْطُرْ عَلَى الْقُلُوبِ ، فَيَحْمَلُ لَنَا مَا اشْتَهَيْنَا ، لَيْسَ بِيَاعٍ فِيهَا ؛ وَلَا
 يَشْتَرِي وَفِي ذَلِكَ السُّوقِ يَلْقَى أَهْلَ الْجَنَّةِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا ، فَيَقْبَلُ الرَّجُلُ
 ذُو الْمَنْزِلَةِ الْمَرْتَفِعَةَ فَيَلْقَى مِنْ هُوَ دُونَهُ وَمَا فِيهِمْ دُنِيَ فَيُرْوَعُهُ مَا يَرَى
 عَلَيْهِ مِنَ اللَّبَاسِ فَمَا يَنْقُضِي آخِرَ حَدِيثِهِ حَتَّى يَتِمَّثَلَ عَلَيْهِ أَحْسَنَ مِنْهُ
 وَذَلِكَ أَنَّهُ لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ أَنْ يَحْزَنَ فِيهَا ؛ ثُمَّ نَنْصَرِفُ إِلَى مَنَازِلِنَا فَيَتَلَقَّانَا
 أَزْوَاجُنَا فَيَقْلُنَ مَرْحَبًا وَأَهْلًا لَقَدْ جِئْتِ وَإِنَّ بَكَ مِنَ الْجَمَالِ أَفْضَلَ مِمَّا
 فَارَقْتَنَا عَلَيْهِ ، فَيَقُولُ : إِنَّا جَالِسْنَا الْيَوْمَ رَبَّنَا الْجَبَّارَ ، وَيَحِقُّنَا أَنْ نَنْقَلِبَ
 بِمِثْلِ مَا انْقَلَبْنَا (ت ، غريب ، ه ، عن أبي هريرة)

RE. 118/8 (*İnne ehle'l-cenneti izâ dehalûhâ, nezêlû fihâ bi-fadli a'mâlihîm, sümme yû'zûne fî mikdâri yevmi'l-cumuati min eyyâmî'd-dünyâ, feyezûrûne rabbehüm, ve yûbrizü lehüm arşahû, ve yetebeddâ lehüm fî ravidatin min riyâdî'l-cenneti, fetûdau lehüm menâbiru min nûrin, ve menâbiru min lü'lün, ve menâbiru min yâkûtin, ve menâbiru min zebercedin, ve menâbiru min zehebin, ve menâbiru min fiddatin; ve yeclisü ednâhüm ve mâ fihim min*

deniyyin alâ küsbâni'l-miski ve'l-kâfûr, vemâ yeraвне enne ashâbe'l-kerâsiyyi bi-efdale minhüm meclisen;)

(İnne ehle'l-cenneti izâ dehalûhâ) “Cennet ehli cennete girdiklerinde, *(nezelû fihâ bi-fadli a'mâlihîm)* herkes amelîne göre Cennetteki makamlarına yerleşir. *(Sümme yû'zûne fî mikdâri yevmi'l-cumuati min eyyâmi'd-dünyâ)* Sonra dünya günlerinden bir Cuma günü miktarı kendilerine izin verilir, *(feyezûrûne rabbehüm)* Rablerini ziyarete giderler. *(Ve yübrizü lehüm arşahû)* Onlara Allah'ın Arş'ı gösterilir. *(Ve yetebeddâ lehüm fî ravadatin min riyâdi'l-cenneti)* Yüce Allah onlara, Cennet bahçelerinden bir bahçede tecelli eder.”

(Fetûdau lehüm menâbiru min nûrin) “Orada cennet ahalişi için nurdan minberler, *(ve menâbiru min lü'lün)* inciden minberler, *(ve menâbiru min yâkûtin)* yakuttan minberler, *(ve menâbiru min zebercedin)* zebercedden minberler, *(ve menâbiru min zehebin)* altından minberler, *(ve menâbiru min fiddatin)* ve gümüşten minberler kurulur, herkes derecesine göre bir minbere yerleşir. *(Ve yeclisü ednâhüm ve mâ fihim min deniyyin alâ küsbâni'l-miski ve'l-kâfûr)* En aşağısının yerleri misk ve kâfur tepelerindedir. *(Vemâ yeraвне enne ashâbe'l-kerâsiyyi bi-efdale minhüm meclisen;)* Bunlar kendi hallerini diğerlerinden aşağı görmezler.”

Allah cümlemizi, inşaallah o oruçlarımız dolayısıyla kusurlarımızı affeder. Çünkü akşama kadar oruçları tutup da iftar edince günah kalmıyor, hepsi dökülüyor. Büyük günahlarımıza da sabahtan akşama tevbe ediyoruz, onlar da affolur inşaallah... Allah'ın rahmeti geniş, fazlı büyük, lütfu geniş, kabul eder inşaallah bizi cennete...

Şimdi cennet sekiz mertebe, sekiz derece... Her derecenin katları da kim bilir nereye kadar... En son derece, Kur'an ayetlerinin nihayeti kadardır. Altı bin altı yüz küsür derece var. Herkes, burada öğrendiği Kur'an kadar, orada mertebe alacak. Onun için yerinin ne kadar büyük olmasını istiyorsan, Kur'an'ı o kadar ezberle! Kur'an'ın tamamını bilen hafız efendiler, bahtiyar

insanlar, en yüksek makamı onlar işgal edecek. Allah hüsn-ü niyetle okumalar nasib etsin cümlemize...

Sonra orada Cuma kadar olan gün içerisinde Hazret-i Allah'ın ziyareti var. Ziyaret, birkaç nevî... Bir ziyaret var hergün, bir ziyaret var haftada bir... Ama bu ziyaretlerde bir ziyaret var; Cenab-ı Hak Kur'an okuyacak, cennet ehli dinleyecek, kendisini göjrmeyecek. Bir ziyaret var, o zaman kendisini gösterecek Cenab-ı Hak... Allah cümlemize nasib etsin...

Zorluk da yok. Şimdi herkes evinden Güneş'i güzel görüyor, Ay'ı da güzel görüyor, kimse zorlanmıyor. Allah-u Teâlâ'yı da oturduğu yerden, hiç zorlanmadan herkes rahatça görecek, mâni yok orada...

قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَهَلْ نَرَى رَبَّنَا؟ قَالَ: نَعَمْ، هَلْ تَتَمَارُونَ فِي
رُؤْيَةِ الشَّمْسِ، وَالْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ؟ قَالُوا: لَا. قَالَ: كَذَلِكَ لَا تَمَارُونَ
فِي رُؤْيَةِ رَبِّكُمْ؛

(Kîle: Yâ rasûla'llah, ve hel nerâ rabbenâ? Kâle: Neam, hel temârevne fî ru'yeti's-şemsi, ve'l-kameri leylete'l-bedri? Kâlû: Lâ. Kâle: Kezâlike tümârevne fî ru'yeti rabbiküm,)

(Kîle) Soruldu ki: (Yâ rasûla'llah, ve hel nerâ rabbenâ?) "Yâ Rasûlallah, Rabbimizi görecek miyiz?"

(Kâle) Buyurdu ki: (Neam) "Evet, göreceksiniz. (Hel temârevne fî ru'yeti's-şemsi, ve'l-kameri leylete'l-bedri) Sizin Güneş'i ve on dördüncü gecesinde Ay'ı görmenizde bir şüpheniz var mı?"

(Kâlû) Dediler ki: (Lâ.) "Hayır!"

(Kâle) Buyurdu ki: (Kezâlike tümârevne fî ru'yeti rabbiküm) "İşte böyle Rabbinizi görme hususunda şüpheye düşmezsiniz."

Ay'ın 14'üncü gününde görülmesinde, ya da Güneş'in görülmesinde nasıl hilâf yoksa, bunları nasıl izdihamsız

görüyorsanız, Rabbinizi öyle göreceksiniz.

وَلَا يَبْقَى فِي ذَلِكَ الْمَجْلِسِ رَجُلٌ إِلَّا حَاضِرَهُ اللَّهُ مُحَاضِرَةً، حَتَّى
يَقُولَ لِلرَّجُلِ مِنْهُمْ: يَا فُلَانُ بْنُ فُلَانٍ، أَتَذْكَرُ يَوْمَ قُلْتَ كَذَا وَكَذَا؟
فِيذْكَرُ بَعْضُ غَدْرَاتِهِ فِي الدُّنْيَا، فَيَقُولُ: يَا رَبِّ، أَفَلَمْ تَغْفِرْ لِي؟
فَيَقُولُ: بَلَى، فَسَعَةَ مَغْفِرَتِي بَلَّغْتَ بِكَ مَنْزِلَتِكَ هَذِهِ؛

(*Ve lâ yebkà fî zâlike'l-meclisi racülün illâ hâdarahu'llâhu mehâdaraten, hattâ yekülü li'r-raculi minhüm: Yâ fülânü'bne fülânin, e tezkürü yevme külte kezâ ve kezâ? Feyüzekkeru bi-ba'dı gadrâtihî fi'd-dünyâ, feyekülü: Yâ rabbi, e felem tağfir lî? Feyekülü: Belâ, feseatü mağfiredî belegat bike menziletike hâzihî;*)

(*Ve lâ yebkà fî zâlike'l-meclisi racülün illâ hâdarahu'llâhu mehâdaraten*) “O mecliste Allah’ın kendisiyle karşılıklı konuşmadığı hiç kimse kalmayacak. Herkesle ayrı ayrı muhatap olacak. (*Hattâ yekülü li'r-raculi minhüm*) Hattâ onlardan birisine Rabbimiz şöyle buyuracak:

(*Yâ fülânü'bne fülânin, e tezkürü yevme külte kezâ ve kezâ*) ‘Ey filân oğlu falan, dünyadayken şöyle şöyle dediğin günü hatırlıyor musun?’ (*Feyüzekkeru bi-ba'dı gadrâtihî fi'd-dünyâ*) Sonra ona dünyada işlediği bazı kusurları hatırlatır.

(*Feyekülü*) Kul der ki: (*Yâ rabbi, e felem tağfir lî?*) ‘Yâ Rabbi, onları mağfiret etmemiş miydin?’ (*Feyekülü: Belâ, feseatü mağfiredî belegat bike menziletike hâzihî*) Allah-u Teâlâ da buyurur ki: (*Belâ, feseatü mağfiredî belegat bike menziletike hâzihî*) ‘Evet, affettim de rahmetimin genişliği sayesinde şu bulunduğun mertebeye ulaştın!’ der.”

فَبَيْنَمَا هُمْ عَلَى ذَلِكَ غَشِيَتْهُمْ سَحَابَةٌ مِّنْ فَوْقِهِمْ، فَأَمْطَرَتْ عَلَيْهِمْ

طَبِيًّا ، لَمْ يَجِدُوا مِثْلَ رِيحِهِ شَيْئًا قَطُّ ، وَيَقُولُ رَبَّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى :
 قَوْمُوا إِلَى مَا أَعَدَدْتُ لَكُمْ مِنَ الْكِرَامَةِ ، فَخَذُوا مَا اشْتَهَيْتُمْ !

(*Febeynemâ hüm alâ zâlike, gaşiyethüm sehâbetün min fevkıhim, feemtaret aleyhim tayyiben, lem yecidû misle rîhihî şey'en kattı, ve yekülü rabbünâ tebâreke ve teâlâ: Kümû ilâ mâ a'dettü leküm mine'l-kerâmeti, fehuzû me'steheytüm!*)

(*Febeynemâ hüm alâ zâlike,*) “Onlar bu minval üzere bulunurlarken, (*gaşiyethüm sehâbetün min fevkıhim*) üzerlerini bir bulut kaplar. (*Feemtaret aleyhim tayyiben, lem yecidû misle rîhihî şey'en kattı*) Üzerlerine hiç görmedikleri ve koklamadıkları güzel bir koku yağdırır.”

(*Ve yekülü rabbünâ tebâreke ve teâlâ*) “O zaman Allah-u Teâlâ buyurur ki: (*Kümû ilâ mâ a'dettü leküm mine'l-kerâmeti*) “Haydi kalkın size ikram edeceğim şeylerin başına! (*Fehuzû me'steheytüm*) Canınızın çektiğinden alın!” buyurur.

فَنَاتِي سَوْقًا قَدْ حَفَّتْ بِهِ الْمَلَائِكَةُ فِيهِ ، مَا لَمْ تَنْظُرِ الْعَيُونَ إِلَى مِثْلِهِ ، وَلَمْ
 تَسْمَعْ الْأَذَانَ وَلَمْ يَخْطُرْ عَلَى الْقُلُوبِ ، فَيَحْمِلُ لَنَا مَا اشْتَهَيْنَا ، لَيْسَ يَبَاعُ
 فِيهَا وَلَا يَشْتَرَى ؛

(*Fene'tî sūkan kad haffet bihi'l-melâiketü fîhi, mâ lem tenzuru'l-uyûnu ilâ mislihî, ve lem tesmaü'l-ezânü ve lem yahtur ale'l-kulûbi, feyuhmelü lenâ me'steheynâ, leyse yübâu fîhâ ve lâ yüşterâ; ve fî zâlike's-sûkı yelkâ ehlü'l-cenneti ba'duhüm ba'dan.*)

(*Fene'tî sūkan kad haffet bihi'l-melâiketü fîhi*) “Bunu müteakip meleklerin kuşattığı bir çarşıya geliriz. (*Mâ lem tenzuru'l-uyûnu ilâ mislihî*) Orada onun gibisini gözlerin görmediği, (*ve lem*

tesmaü'l-ezânü) kulakların duymadığı, *(ve lem yahtur ale'l-kulûbi)* beşer aklının tasavvur edemeyeceği şeyler vardır. *(Feyuhmelü lenâ me'steheynâ)* Bütün dilediklerimizi ve istediklerimizi alırız. *(Leyse yübâu fihâ ve lâ yüşterâ;)* Orada alış-veriş yapılmaz.”

Orada giyecek, envai çeşit yiyecek, içecekler var... Herkes istediğini alacak. Satış yok, ticaret yok, para da yok... İstedığın kadar, istediğinden al...

Oradan ne alırsan tükenmez. Herkes oradan alsa gene bitmez. Memba' sularının kaynadığı gibi kaynıyor alttan...

Bu güzel cennetine girmeyi Allah-u Teâlâ cümlemize nasib etsin...

وَفِي ذَلِكَ السُّوقِ يَلْقَى أَهْلَ الْجَنَّةِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا ؛ فَيَقْبَلُ الرَّجُلُ ذُو الْمَنْزِلَةِ
الْمُرْتَفَعَةَ ، فَيَلْقَى مِنْهُ دُونَهُ ، وَمَا فِيهِمْ دِينِي ، فَيُرْوَعُهُ مَا يَرَى عَلَيْهِ مِنَ
الْبِئْسِ ، فَمَا يَنْقُضِي آخِرَ حَدِيثِهِ ، حَتَّى يَتِمَّثَلَ عَلَيْهِ أَحْسَنُ مِنْهُ ، وَذَلِكَ أَنَّهُ
لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ أَنْ يَحْزَنَ فِيهَا ؛

(Ve fî zâlike's-sûkı yelkâ ehlü'l-cenneti ba'duhüm ba'dan; feyukbilü'r-racülü zü'l-menzeleti'l-mürtefiati, feyelkâ men hüve dûnehû, ve mâ fihim deniyyün, leyerûuhû mâ yerâ aleyhi mine'l-libâsi, femâ yenkadî âhiru hadîsihî, hattâ yetemessellü aleyhi ahsenü minhü, ve zalike ennehû lâ yenbağî li-ehadin en yahzune fihâ;)

(Ve fî zâlike's-sûkı yelkâ ehlü'l-cenneti ba'duhüm ba'dan) “Bu çarşıda cennet ehli birbiri ile karşılaşır. *(Feyukbilü'r-racülü zü'l-menzeleti'l-mürtefiati, feyelkâ men hüve dûnehû)* Yüksek rütbeye sahip olan kişi, kendisinden aşağı rütbede olanla karşılaşır. *(Ve mâ fihim deniyyün)* Esâsen içlerinde rütbe bakımından aşağı olan kimse yoktur.”

(Leyerûuhû mâ yerâ aleyhi mine'l-libâsi) “O ona hayret gözüyle

bakar, üzerindeki elbiseleri seyretmeye koyulur. (*Femâ yenkadî âhiru hadîsihi, hattâ yetemesseli aleyhi ahseni minhü*) Onunla konuşmayı bitirmeden, ondan daha güzel giyimli başka bir şahısla karşı karşıya gelir. (*Ve zalike ennehü lâ yenbağî li-ehadin en yahzune fihâ*) Orada birbirini kıskanmak ve bu yüzden mahzun olmak yoktur.” Birisi başkasının elbisesinin daha güzel olduğunu görünce, kendi elbisesi de derhal fevkalâde olur.

ثُمَّ نَصْرَفُ إِلَىٰ مَنَازِلِنَا ، فَيَتَلَقَّانَا أَزْوَاجِنَا ، فَيَقْلُن : مَرْحَبًا وَأَهْلًا ،
لَقَدْ جِئْتِ وَإِنَّ بِكَ مِنَ الْجَمَالِ ، أَفْضَلَ مِمَّا فَارَقْتَنَا عَلَيْهِ ، فَيَقُولُ :
إِنَّا جَالِسْنَا الْيَوْمَ رَبَّنَا الْجَبَّارَ ، وَيَحِقُّنَا أَنْ نَنْقَلِبَ بِمِثْلِ مَا أَنْقَلَبْنَا .

(*Sümme nensarifü ilâ menzilinâ, feyetelakkanâ ezvâcinâ, feyekulne: Merhaben ve ehlen, lekad ci'te ve inne bike mine'l-cemâli, efdale mimmâ fâraktenâ aleyhi, feyekülü: İnnâ câlesne'l-yevme rabbene'l-cebbâre, ve yahikkunâ en nenkalibe bi-misli me'nkalebnâ.*)

(*Sümme nensarifü ilâ menzilinâ*) “Sonra yerlerimize döneriz, (*feyetelakkanâ ezvâcinâ*) hanımlarımız bizi karşılar. (*Feyekulne: Merhaben ve ehlen*) ‘Merhaba, hoş geldiniz!’ derler. (*Lekad ci'te ve inne bike mine'l-cemâli, efdale mimmâ fâraktenâ aleyhi*) Yüzümüzdeki güzelliği ve zerâfeti görünce şaşırırlar; ‘Giderken böyle değildiniz, ne kadar güzelleşmişsiniz!’ derler.

(*Feyekülü: İnnâ câlesne'l-yevme rabbene'l-cebbâre, ve yahikkunâ en nenkalibe bi-misli me'nkalebnâ*) Biz de deriz ki: “Tabii güzelleşip gelmek hakkımızdır. Zira Rabbimizi ziyaretten geliyoruz. Biz Rabbimizi gördük, onun nurundan nur aldık. Onun neşesiyle, zevkiyle böyle olduk.”

Allah cümlemize nasib etsin...

j. Hediyeinin Efdali

Temmâm ve İbn-i Asâkir, Enes ibn-i Malik RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²

إِنَّ أَفْضَلَ الْهَدِيَّةِ، أَوْ أَفْضَلَ الْعَطِيَّةِ الْكَلِمَةُ مِنْ كَلَامِ الْحِكْمَةِ، يَسْمَعُهَا
الْعَبْدُ، ثُمَّ يَتَعَلَّمُهَا، ثُمَّ يَعْلَمُهَا أَخَاهُ، خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ عَلَى نِيَّتِهَا
(تمام، كر. عن أنس)

RE. 116/3 (*İnne efdale'l-hediyeti, ev efdale'l-atiyyeti'l-kelimetü min kelâmi'l-hikmeti, yesmeuhe'l-abdü, sümme yeteallemühâ, sümme yuallimühâ ehâhü, hayrun min ibâdeti senetin alâ niyyetihâ.*)

(*İnne efdale'l-hediyeti, ev efdale'l-atiyyeti*) “Hediyenin ve ihsanın en efdali, (*el-kelimetü min kelâmi'l-hikmeti*) kelâm-ı hikmetten, hikmetli sözlerden bir kelimedir. (*Yesmeuhe'l-abdü*) Kul onu duyar, (*sümme yeteallemühâ*) sonra onu öğrenir, sonra onu kardeşine öğretir. (*Hayrun min ibâdeti senetin alâ niyyetihâ.*)) Bu kendisi için, niyeti sâdıka ile yapılan bir senelik ibadetten hayırlıdır.”

Bak hediye veriyoruz ya birbirimize. Bayramda şekerler götürürüz. Ziyarete gittiğimiz vakitte bir şeyler götürürüz. Bu hediyelerin en efdali, duyduğun iyi bir sözü, dînî meseleyi öğrenmek ve bunu başka kardeşine duyurmak. Meselâ, namazın fadailinden, orucun fadailinden, zekâtın fadailinden duyup öğrendiklerini müslüman kardeşine anlatıyorsun. Bu senin için bir senelik nafîle ibadetten daha hayırlıdır.

¹² İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.63; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.I, s.394, no:395; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.260, no:1316; Enes ibn-i Malik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.172, no:28891; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VII, s.195, no:6108.

k. Amellerin En Efdali

Taberânî, Bilâl-i Habeşî RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

إِنَّ أَفْضَلَ عَمَلِ الْمُؤْمِنِ، الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ (طَب. عَنْ بِلَال)

RE. 116/3 (*İnne efdale ameli'l-mü'mini, el-cihâdü fî sebîli'llâh.*)
(*İnne efdale ameli'l-mü'mini*) “Mü'minin amelinin en faziletlisi,
(*el-cihâdü fî sebîli'llâh*) Allah yolunda cihad etmektir.”

Kur'an'ı bilmek. Kur'an'ı bilmek için çalışmak, Kur'an sahibi olmak, ilim sahibi olmak Allah yolunda cihaddır.

En büyük cihad, nefisle yapılan mücahededir. Çünkü bizde bir nefis var. Bize bugün oruç tutturmayan, “Orucu tutarsan seni döverim, keserim, şöyle yaparım!” diyen var mı? Yok... Biz kendiliğimizden orucu tutmuyoruz. Tutmadığımız zamanda bu orucu bize tutturmayan içimizdeki nefistir. Şeytanla birleşmiş, bize;

“—Oruç tutma, hasta olursun, zayıf olursun, şöyle olursun, böyle olursun!” diyor, bizi kandırıyor.

Sonra, “Açıktan orucunu ye!” diyor. “Allah biliyor ya. Allah'ın bildiğini kuldand ne saklayacaksın?” diyor, bizi edepsizliğe ve hayasızlığa da sevk ediyor.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴

¹³ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.353, no:1076; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.248; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahâbe*, c.IX, s.44, no:2806; Bilâl-i Habeşî RA'dan.

¹⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.17, *İman* 2/14, no:24; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.141, no:52; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.667, no:4795; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.121, no:5033; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.147, no:1341; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Muhammed), c.III, s.453, no:950; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.374, no:610; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.210, no:602; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.369, no:5487; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.156, no:4932; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.131, no:7701; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.537, no:11764; Abdür-Rezzak, *Musannef*, c.11, s.142, no:20146; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.372; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.421, no:2872; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.256, no:6001;

الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ (حم. عن ابن عمر)

(*El-hayâü mine'l-îmân*) “Hayâ imandandır.”

İnsanlardan utanmayan Allah’tan da utanmaz.

Onun için diyelim ki cihad etsek, dünyanın gâvurlarıyla dövüşsek, hepsini mağlub etsek, dünyada herkes bizim emrimize mutî ols, dünyanın idaresi bizim elimizde olsa... Ne Amerika’nın, ne Rusya’nın adı bile okunmaz olsa... Ne olacak biz Allah’ın sevdiği bir kulu olamadığımız taktirde?

Vaktiyle gelmişler, bu dünyaya sahip olan İskenderler gelmiş, başkaları gelmiş. Bütün dünyaya hakim olmuşlar ama onlar da gitmiş, bugün toprağın altında inliyorlar. Dünyaya hakim olmak hüner değil, hüner Allah’a kul olmak...

Onun için cihadın efdali, nefsinin yenip Allah’a kul olmaya çalışmak...

1. İmanın Efdali

Hakîm-i Tirmizî, Übâde ibn-i Sâmit RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵

إِنَّ أَفْضَلَ الْإِيمَانِ الْعَبْدُ ، أَنْ يَعْلَمَ الْعَبْدُ ، أَنَّ اللَّهَ مَعَهُ حَيْثَمَا كَانَ

(الحكيم عن عبادة ابن الصامت)

Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.281, no:625; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.123, no:5782; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XII, s.467, no:12316.

¹⁵ Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.II, s.305; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Lafız farkıyla: Taberânî, *Mu’cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.336, no:8796; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.305, no:535; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.124; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.I, s.225, no:204; Übâde ibn-i Sâmit RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.267, no:1340; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VII, s.192, no:6101; RE. 76/9.

RE. 116/4 (*İnne efdalele'l-imane'l-abdü, en ya'leme'l-abdü, enna'llâhe meahû haysümâ kâne.*)

(*İnne efdalele'l-imane'l-abdü*) “Kulun imanının en efdali, (*en ya'leme'l-abdü, enna'llâhe meahû haysümâ kâne*) nerede olsa olsun, Allah'ın kendisi ile beraber olduğunu bilmesidir.”

Allah'ın kuvveti, kudreti, bizi ihata etmektedir. Bizi biliyor, bizi görüyor, biz onun nezareti altındayız.

Esmâü'l-Hüsnâ'da *el-Müheymîn* ismi var. Allah-u Teâlâ bizi gözlüyor, kulunun gözcüsü... Dışındakini de biliyor, içindekini de biliyor. Senin içindekinden de haberin yok. Ben de bilmem, sen de bilmezsin. Ama Allah alîm... İçtekileri de biliyor.

Binâen aleyh, böyle bir Allah'ın dâimâ mânevî huzurundayız. Bunu bilmek, insanın imanının en efdal olmasına sebep oluyor.

Allah kusurlarımızı affetsin de, bu güzel imana sahip olan kullarından etsin bizi...

m. Ağızlarınızı Temiz Tutun!

Ebü Nuaym ve Ebü'n-Nasr, Hz. Ali RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶

إِنَّ أَفْوَاهَكُمْ طَرَقَ لِلْقُرْآنِ، فَطَيَّبُوهَا بِالسَّوَاكِ (أَبُو نَعِيمٍ فِي كِتَابِ
السَّوَاكِ، وَأَبُو نَصْرَةَ لِسَجْزِي عَنِ عَلِيٍّ)

RE. 116/8 (*İnne efvâheküm turûkun li'l-kur'âni, fetayyibûhâ bi's-sivâki.*)

(*İnne efvâheküm turûkun li'l-kur'âni*) “Sizin ağızlarınız Kur'an için yollardır, oradan Kur'an okuyorsunuz. (*Fetayyibûhâ bi's-sivâki*) Öyleyse, onları misvakla temizleyin, ağızlarınızı tertemiz tutun!”

¹⁶ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.343, no:287; Mizzî. *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.IV, s.14, no:639; Hz. Ali RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdis, c.VII, s.197, no:6114.

Namaza duruyoruz, “*El-hamdü li’llâhi rabbi’l-âlemîn.*” diye Kur’an okuyoruz. Veballerden en büyük vebal, ağzında ekmek kırığı varken Kur’an okumaktır. Ağzını temizlemeden Kur’an okuyan adam büyük günaha girer. Sigarayla ve bazı çirkin kokularla vücutlarını ve ağızlarını kirleten adamların hali ne olur bilmem. Allah kusurlarımız affetsin...

Onun için sigara dediğimiz vakitte aziz kardeş, bak şimdi Ramazandır el-hamdü lillah, içiyorsan da akşama kadar içmiyorsun şimdi. Gel buna tevbe et de Ramazan’dan sonra akşamdayken de içme, Ramazan’dan sonra da ağzına koyma bunu... Çünkü Cenâb-ı Peygamber:

“—Soğan sarımsak yiyen insanlar bizim camimize gelmesin!” demiş.

Onları yemeğe her zaman muhtacız. Öyleyken;

“—Yerseniz, kokusu başkalarını rahatsız etmesin!” diyor.

E bu sigara kokusu, sigarayı içmeyenlere çok çirkindir. Bugün tıp alanında bunun aleyhinde konuşur. Vücudumuza zarar, paramıza zarar, her şeyimize zarardır. Onu içersek, içmeyen Müslümanlar rahatsız olur.

Halbuki, senin ağzın Kur’an ağzıdır. Huzur-u Rabbi’l-âlemîn’e giriyorsun. Temiz bir ağız lazım! O kokan bir ağız... Sigara, içenin ağzını kokutuyor. O koku kolayca da çıkmaz. Onun için, siz ağzınızı misvakla temizleyin!

n. Cuma Günü Çok Salevat Getirin!

Beyhakî ve İbn-i Asâkir, Enes ibn-i Mâlik RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷

إِنَّ أَقْرَبَكُمْ مِنِّي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فِي كُلِّ مَوْطِنٍ، أَكْثَرُكُمْ عَلَيَّ صَلَاةً فِي

¹⁷ Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.III, s.111, no:3035; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIV, s.301;

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.506, no:2237; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.VII, s.199, no:6120.

الدنیا ؛ من صلی علی مائة مرة في يوم الجمعة وليلة الجمعة ، قضی
 الله له مائة حاجة : سبعین من حوائج الآخرة ، و ثلاثین من حوائج
 الدنيا ؛ ثم یوکل الله بذلك ملكا یدخله فی قبري ، كما یدخل علیکم
 الهدایا ، یخبرني من صلی علی ، باسمه ونسبه إلى عشیرته ، فأثبته
 عندي فی صحیفة بیضاء (هب. کر. عن أنس)

RE. 116/9 (*İnne akrabeküm minnî yevme'l-kıyâmeti, fî küli mevtinin, ekserüküm aleyye salâten fi'd-dünyâ; men sallâ aleyye miete merretin fî yevmi'l-cumuati ve leyleti'l-cumuati, kada'llâhu lehû miete hacetin: Seb'îne min havâici'lâhireti, ve selâsîne min havâici'd-dünyâ; sümme tüvekkelü'llâhu bi-zâlike meleken, yüdhilühû fî kabrî kemâ yüdhilü aleykümü'l-hedâyâ, yuhbirnî men sallâ aleyye, bi's-mihî ve nesebihî ilâ aşîretihî, feüsbitu indî fî sahîfetin beydâe.*)

(*İnne akrabeküm minnî yevme'l-kıyâmeti fî küli mevtinin*) “Kıyamet gününde her merhalede bana en yakın olanınız, (*ekserüküm aleyye salâten fi'd-dünyâ*) dünyada bana en çok salât u selâm getirenlerinizdir. (*Men sallâ aleyye miete merretin fî yevmi'l-cumuati ve leyleti'l-cumuati*) Kim ki Cuma günü ve Cuma gecesi bana yüz salevât-ı şerife getirirse, (*kada'llâhu lehû miete hacetin*) Cenab-ı Hak, onun yüz hacetini giderir: (*Seb'îne min havâici'lâhireti*) Yetmiş ahiret ihtiyaçlarından, (*ve selâsîne min havâici'd-dünyâ*) otuzu da dünya ihtiyaçlarından olmak üzere...”

(*Sümme tüvekkelü'llâhu bi-zâlike meleken*) “Sonra Allah bunun için bir meleği vazifelendirir. (*Yüdhilühû fî kabrî kemâ yüdhilü aleykümü'l-hedâyâ*) Size nasıl hediyeler gelirse, o melek vasıtasıyla ettiğiniz salât ü selâmlar kabrime gelir. (*Yuhbirnî men sallâ aleyye, bi's-mihî ve nesebihî ilâ aşîretihî*) Bana salât edeni

haber verir; adı, nesebi ve kabilesine kadar. (*Feüsbitlu indî fî sahîfetin beydâe*) Ben de yanımdaki beyaz bir deftere yazarım.”

Bakın, sizin kıyamet gününde Peygamber SAS’e en yakın olanlarınız, Peygamber SAS’in yakınlarından olacak bahtiyarlar, dünyadayken peygamber SAS’e çok salât ü selam edenlerdir.

Onun için diğer bir hadis-i şerifte, Cuma günü hiç olmazsa seksen tane salât ü selâm okusun demişti. Halbuki yüzlerce, hatta binlerce okuyan kimseler vardır.

Eskiden sıkıntıya düşenler, bir kağıt yazarlarmış, Rasûlüllah SAS Efendimiz’in kabrinin penceresinden içeriye atarlarmış. Cenab-ı Peygamber de giden kağıtlar üzerine, onlara birer hediye göndertirmiş.

Adamın birisi çok çaresiz kalmış, Cenab-ı Peygamber’e gitmiş:

“—Ya Rasûlallah, ben çok zarurette kaldım, yardımını isterim!” demiş.

Akşam rüyasına Rasûlüllah SAS Efendimiz gelmiş:

“—Git filan yerdeki filan adama söyle ki, sana bu kadar parayı versin!” demiş.

“—Nasıl tarif edeyim, yâ Rasulallah!”

“—Sen de ki ona: Sen her gün Peygambere şu kadar salât ü selâm getiriyormuşsun; bu akşam unutmuşsun! Onun için bana ihtiyacım olan şu kadar parayı vereceksin!” demiş.

Adam gitmiş demiş ki:

“—Rasûlüllah’ın selâmı var sana, bana şu kadar para vereceksin!”

Adam selâmı almış da böyle kendinden geçmiş.

“—Ne dedi, ne dedi?” demiş.

“—İşte Rasûlüllah’ın sana selâmı var!”

“—Ne dedi, duyamadım, bir daha söyle!”

Bir daha, bir daha söylemiş böyle.

“—Bu evvelki söylediğin için, bu ikinci söylediğin için, bu üçüncü söylediğin için, bu dördüncü söylediğin için...” diye adamın eline paraları yığıvermiş.

Allah’ın Rasûlü’ne olan aşkın, şevkin bir alâmeti oluyor. O

nûr-u ilâhî girdi mi içeriye... O salât u selâmlarla nûr doluyor içeriye...

Onun için büyük kitaplar yazılmış, salât u selam kitapları...

Onları okumayı bilmiyorsan, çeşitli salat u selâmlar var.

Namazda okuyoruz:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ،
وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ .

(*Allâhümme salli alâ muhammedin ve alâ âli muhammedin, kemâ sallayte alâ ibrâhîme ve alâ âli ibrâhîme inneke hamîdün mecid*)

[Allahım, Muhammed AS'a ve Muhammed AS'ın âline rahmet eyle, şerefini yücelt; İbrâhim AS'a ve İbrâhim AS'ın âline rahmet ettiğin gibi. Şüphesiz övülmeye lâayık yalnız sensin, şan ve şeref sahibi de sensin.]

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ،
وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ .

(*Allâhümme bârik alâ muhammedin ve alâ âli muhammedin kemâ bârekte alâ ibrâhîme ve alâ âli ibrâhîme inneke hamîdün mecid*)

[Allah'ım! Muhammed'e ve Muhammed'in âline hayır ve bereket ver. İbrahim'e ve İbrahim'in âline verdiği gibi. Şüphesiz övülmeye lâayık yalnız sensin, şan ve şeref sahibi de sensin.]

Sonra, *Salât-ı Ümmiyye* var.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ

(*Allâhümme salli alâ seyyidinâ muhammedini'n-nebiyyi'l-*

ümmiyyi ve alâ, âlihî ve sahibihî ve sellim)

[Allah'ım Efendimiz ümmî peygamber Muhammed'e, evlâd u iyâline ve ashâbına salât ve selâm eyle!] diye okuyoruz, onu okuyabiliriz.

Diğer salâtlar var, salat-ı nâciye var. Hangisini okursak okuyalım, olur.

Onun için, kim Cuma günü ve gecesi Cenab-ı Peygamber Efendimiz'e yüz salevat getirirse, Allah-u Teâlâ onun yüz hacetini giderir. Bunun yetmiş ahirette, otuzu da buradaki hacetlerinin görülmesine vesile olur.

Salât ü selâmı çok okuyun!

Dükkânda iş yaparken oku, yürürken oku, yatarken oku, kalkarken oku... Zor bir şey değil ki.

En kısası:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

(Allâhümme salli alâ muhammedin ve alâ âli muhammed)
[Allahım, Muhammed AS'a ve Muhammed AS'ın âline rahmet eyle, şerefini yücelt!] demektir.

Allah-u Teâlâ, bu salâtlar için bir melek halk eder. Bize hediyelerin geldiği gibi, okunan salât ü selâmlar o melek vasıtasıyla kabrinde Peygamber SAS'e bildirilir.

“—Yâ Rasûlallah, filan kabileden, filan mahalleden, filanın oğlu filan sana bu salât u selâmı okudu.” der.

Sonra gayet güzel beyaz kağıtlara bunların isimlerini yazarlar. Rasûl-ü Ekrem SAS de kendisine salat u selam getirene elbette bir mukabele yapar.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikat-ı samedâniyyesi mazhar eylesin... Sevdiği ve razı olduğu kullarının arasına dahil eylesin...

Geçen bir yere gittik. Bir çocuk Kur'an'ı hıfz etmiş, hafız olmuş; onun yemeğine çağırıldılar. Kur'an'ı ezberlediğinden dolayı tabii tebrik ettik. Ama bu değildir ki gaye... Onun lafzını ezberlemek kâfi değildir. Lafzının üzerine, "Acaba benim bu söylediğim ne diyor?" onu da bilmek lâzım!

Onu bilemedikten sonra, lafzını ezberlemek bir sanattır, bir iyiliktir ama arkası var. Arkasında bu Allah'ın kitabı bana ne diyor; onu öğrenmek lâzım!

Senin oğlundan İngilizce bir mektup gelse Londra'dan, ona bakar da onun lafzını mı ezberlersin? Yoksa, "Ne diyor benim oğlum, İngilizce ne yazmış?" diye bir tercüman mı ararsın? Oku bakayım evladım, ne diyor bu? İşte şunu diyor, bunu diyor. Haa, ona göre hareket edersin.

E sen Kur'an'ın ne dediğini bilmezsen olur mu? Kur'an'ın ne dediğini bilmezsen, onun yüzüne bakmakla, lafzını ezberlemekle olmaz. Binâen aleyh onu hem okuyacak, hem de ne demek istediğini anlayacağız. Kendimize rehber edineceğiz, yönümüzü ona göre düzenleyeceğiz.

Onun için Kur'an okumayı mutlaka başaralım ve bundan sonra çocuklarımıza da okutalım mutlaka. Okusun çocuk, nereden okursa okusun. Kaç tane üniversite varsa onların hepsini de okusun. Ama dinini bilsin, Allah'ını bilsin, Peygamberini bilsin, kitabını bilsin. Bunları bilmedikten sonra, dünyanın kaç tane mektebi varsa hepsinden mezun olsa gene cahildir. Allah'ı bilmeyen cahildir.

El hamdü lillâh Müslümanız. Allah, *Lâ ilâhe illa'llah* diyenlerden etmiş bizi... Hepimiz alimiz inşaallah. Allah'ın varlığına, birliğine inanmışızdır. Onun için buna inanmayan, cahildir. Allah affetsin...

Bak şimdi bir hava alıyoruz ya şöyle, göster bakayım şu havayı bana? Kim gösterebilir? Bir hava alıyoruz. Şöyle şöyle yapıyoruz, rüzgâr geliyor. Bu havadır diyoruz. Ama göster kendini. Görünmüyor.

Şu havayı göremeyen insan, Allah'ı nereden görecektir yâhu? Aklını göster bakalım, nerede senin aklın? İşte yaptığın eserlerden belli... Senin yaptığın eserlerden senin aklın varsa, bu kadar eser var, yer gök bütün eserlerle dolu... Bu eserlerin sahibini görmeyene sen adam mı diyeceksin? Yer gök eserle dolu. Şu yıldızlar, boşlukta duruyor işte. Nasıl duruyor onlar?

“—Câzibe kuvvetleri onları tutuyor.”

Hay Allah o cazibe kuvvetlerinden... Ama o câzibe kuvvetinin sahibi Allah... Onu niye demiyorsun. Cazibe nedir ki? Canlı bir şey mi? Allah-u Teâlâ'nın yarattığı bir tesirden dolayı cisimler çekiyor birbirlerini... Allah onlara o kuvveti vermiş. Kendisinden değil ki o.

Bizim de her şeyimiz Allah'tandır. Hepimiz topraktan geldik, toprağa da gideceğiz. Topraktan yaratıldığına inanmazlık yapma! Yediğin ekmek nereden geliyor? Topraktan... Meyvalar nereden? Topraktan... Yiyoruz ne oluyor? Kan oluyor. Kan ne oluyor meni oluyor, sana bir çocuk oluyor. Nereden geldi bu çocuk? Bu topraktan geldi işte.

Topraktan yiyoruz. Kan oluyor. Allah'ın makinesi onları çeşitli şeyler yapıyor. Kan yapıyor, meni yapıyor, çocuk yapıyor. Her şey Allah'tan geliyor ama aslı topraktan geldi. Allah bizi topraktan yarattı diye niye inanmıyorsun?

Bu kadar yetsin. Allah kusurlarımızı affetsin. Tevfikat-ı samedaniyyesine mazhar etsin... Sevdiği ve razı olduğu kulları arasına kabul etsin...

o. Hatm-i Hâcegân

Estağfiru'llâh... (25 defa)

Estağfiru'llâh el-azîm el-kerîm ellezî lâ ilâhe illâ hû, el-hayye'l-kayyûme ve etûbü ileyh... Ve es'elühü't-tevbete ve'l-mağfirete ve'l-hidâyete lenâ innehû hüve't-tevvâbü'r-rahîm... Tevbete abdin zâlimin linefsihî, lâ yemlikü li-nefsihî, mevten ve lâ hayâten ve lâ nüşûra...

Bu misafirler, Diyanet davet etmiş bu misafirleri. Kendilerinden gelme değil bunlar, diyanet davet etmiş. Bizim camilerimizde okusunlar da müslümanlar da dinlesinler diye diyanetin misafiri olarak gelmişler bizim buraya şimdi.

Biz de bunlara biraz hediye verirse, sevinirler inşâallah. Bize de Allah onların okuduğu Kur'an gibi okumak nasib etsin. O Kur'an'ı okumak Mısır'ın şeyrine. Biz ne kadar okusak da bizim ağzımızın yaratılış kabiliyeti uymaz bunlarınkine.

Kur'an Mekke'de, Medine'de nazil oldu, fakat okunuşu Mısır'dadır. Yazılışı da Türkiye'dedir. Türk hattı da her yerde üstün çıkmıştır el-hamdü lillâh... Onun için bu misafirlerimizi yabancı sanmayın!

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي، وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى
عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ

بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ ، وَأَبْوَاءَ بَدْنِي ، فَاعْفِرْ لِي ، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا
أَنْتَ .

(*Allâhümme ente rabbî, lâ ilâhe illâ ente halaktenî, ve ene abdük, ve ene alâ ahdike ve va'dike mesteta'tü, eüzü bike min şerri mâ sana'tü, ebûü leke bi-ni'metike aleyye ve ebûü bi-zenbî, fağfirli feinnehü lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente.*)¹⁸

[Allahım, sen benim Rabbimsin, senden başka ilâh yoktur. Sen beni yoktan yarattın. Ben senin kulunum, sana verdiğim sözde gücümün yettiği kadar duruyorum. Yaptığım günahların kötülüğünden sana sığınırım. Bana verdiğin nimetleri ikrar ederim, kusur ve günahlarımı da itiraf ederim. Benim suçlarımı ört, bağışla; senden başka günahları bağışlayacak yoktur, ancak sen varsın.]

Bu *Seyyidü'l-İstiğfar*'ı bellemenizi rica ederim. Çünkü akşam yatarken üç kere okur, sabahleyin de üç kere okursanız; o gün ahirete göçerseniz, cennete gidersiniz.

Allah kusurlarımızı affetsin... Nice oruç tutanlar vardır ki, oruçlarından ancak açlıkları ve susuzlukları yanlarına kâr kalır. Tuttukları oruçtan bir feyiz alamazlar. Neden? Dedikodudan, şunun bunun aleyhinde konuşmaktan, şuna buna çatmaktan dolayı yaptıkları sevaplar gider ellerinden...

Yine nice gece namazı kılanlar vardır ki, kalkar gece, saatlerce namaz kılar, fakat ancak uykusuzluğu ve yorgunluğu yanına kâr kalır. Bu acı bir şeydir.

Nice kimseler vardır ki, Kur'an'ı Kerim'i çok okur, çok emek

¹⁸ Buhârî, *Sahih*, c.XIX, s.363, no:5831; Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.255, no:3315; Neseî, *Sünen*, c.XVI, s.445, no:5427; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.122, no:17152; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.465, no:7963; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.292, no:7172; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.X, s.296, no:30052; Şeddâd ibn-i Evs RA'dan.

sarf eder, fakat hiçbir şey geçmez eline...

Onun için kimseyi incitme, kimseyi darıltma, kimsenin aleyhinde konuşma! Kendi kusurlarımız kendimize yeter. İslah edeceksen, kendini ıslah et; başkasının ayıplarıyla meşgul olma! Kötü söz söyleme!

Onun için Kâbe-i Muazzama'nın örtüsünde yazılı:

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ ، فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا

فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ (البقرة: ١٩٧)

(*El-haccü eşhurun ma'lûmât, femen ferada fihinne'l-hacce felâ refese ve lâ füsûka ve lâ cidâle fi'l-hacce*) [Hac, bilinen aylardadır. Kim o aylarda hacca niyet ederse, hac esnasında *refes*, *füsûk* ve *cidal* yoktur.] (Bakara, 2/197)

Üç şey sayıyor: *Füsûk*, kötü söz söyleme, kötü iş yapma, hiç çirkin sözü ağzından kaçırma! *Refes* çirkin söz. Gerek cimaa müteallik, gerek başka şeylere müteallik çirkin sözleri ağzına... *Füsûk*, taati ilahiden her türlü şekilde huruç eder seni. *Cidal*, onunla bununla takışmak, bunu da yapma!

Bu üç şey insanları felaketlere sürüklediğinden dolayı oraya asmışlar, sen de bunları yapma diyerekten.

Allah bu mübarek Ramazan'ı vermiş, cümlemizi de böyle melek gibi olan kullarından etsin... Çünkü bu da hoş...

Kemal Allah'a mahsus. Kemal almak istiyorsan, sahib-i kemal olmak istiyorsan, dikil Allah'ın divanına... Kemale ulaşmak istiyorsan dikil Allah'ın divanına... Aksi halde kemal insanda hasıl olmaz. Kemale erişmek istiyorsan, ahlâkın ahlâk olsun. Kendin kâmil olasan, güzel olasan, Allah'ın divanında ol! Oruç tut, namaz kıl, Kur'an oku; fakat Allah'ın divanında durmak, kemale vesile olur. Allah onun için hepimizi affetsin...

اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا

عَبْدُكَ ، ظَلَمْتُ نَفْسِي ، وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي ، فَاعْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا ،
فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ .

(*Allâhümme ente'l-melikü, lâ ilâhe illâ ente sübhâneke ve bi-hamdik, ente rabbî ve ene abdük, zalemtü nefsi va'tereftü bi-zenbî, fağfirlî zünûbî cemîan feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente.*)

[Allah'ım! Sen mülkün sahibisin. Senden başka Melik yoktur. Seni tesbih eder ve sana hamd ederim. Sen benim Rabbimsin, ben de senin kulunum. Nefsime zulmettim, günahımı itiraf ediyorum. Bütün günahlarımı bağışla... Çünkü günahları senden başka bağışlayacak yoktur.]

وَأَهْدِنِي لِحَسَنِ الْإِحْلَاقِ ، لَا يَهْدِينِي لِاحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ ، وَأَصْرِفْ
عَنِّي سَيِّئَهَا لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ ، لَبِيكَ وَصَعْدِكَ وَالْخَيْرِ
كُلَّهُ فِي يَدَيْكَ ، وَالشَّرَّ لَيْسَ إِلَيْكَ ، أَنَا بِكَ وَالْيَكُ ، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَ
تَعَالَيْتَ ، نَسْتَغْفِرُكَ وَنَتُوبُ إِلَيْكَ .

(*Vehdinî li-ahseni'l-ahlâk, lâ yehdînî li-ahsenihâ illâ ente, va'srif annî seyyiehâ, lâ yasrifü annî seyyiehâ illâ ente, lebbeyke ve sa'deyke ve'l-hayru küllühû fî yedeyke, ve's-şerru leyse ileyke, ene bike ve ileyke, tebârekte rabbenâ ve teâleyte, nestağfiruke ve netûbü ileyk.*)

[Allah'ım, beni güzel ahlâka ile... Senden başka beni güzel ahlâka eriştirecek yoktur. Kötü ahlâkı da benden uzaklaştır. Kötü ahlâkı benden uzaklaştıracak olan ancak sensin. Davetine uydum, yüce huzuruna geldim. Hayırların hepsi senin elindedir. Sana kötülük ulaşamaz. Ben senden geldim ve sana döneceğim. Ey

Rabbimiz! Sen çok mübarek ve çok yücesin. Mağfiretini diliyor ve sana dönüyoruz.]

Ahlak çarşıda satılmaz. Onun kaynağı Allah. Onun için, iyi ahlakı ve hidayeti verecek ancak sensin ya Rabbi! Başkası beni buraya erdştiremez. İyi huya eridşebilmem seninle olacak.

Bunlar dört tane. Birisi bizim okuduğumuz:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، تَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ.

(*Sübhâneke'llähümme ve bi-hamdik ve tebâreke'smük, ve teâlâ ceddük, ve la ilahe gayrük*)

[Seni tesbih ederim yâ Rabbi! Sana hamd ederim yâ Rabbi! Senin adın mübarektir. Varlığın her şeyden üstündür. Senden başka ilâh yoktur.]

Hanefiler namaza başladığı vakitte, *Allàhu ekber* deyince bu duayı okur. Başka bir mezheb sahipleri, (*Allähümme ente rabbî*)'yi okur. Diğer bir mezheb sahipleri, (*Ve'hdinî li-ahseni'l-ahlâk*) duasını okur.

Dördüncü mezheb sahipleri de:

اللَّهُمَّ اغْسِلْ عَنِّي خَطَايَايَ بِمَاءِ الثَّلْجِ، وَالْبَرْدِ، وَنَقِّ قَلْبِي مِنَ
الْخَطَايَا كَمَا يَنْقَى الثَّوْبَ الْبَيْضَ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي
وَبَيْنَ خَطَايَايَ، كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ.

(*Allähümma'ğsil annî hatâyâye bi-mâi's-selci ve'l-beredi, ve nakki kalbî mine'l-hatâyâ kemâ yünakka's-sevbü'l-ebyadu mine'd-denesi, allähümme bâid beynî ve beyne hatâyâye, kemâ bâadte beyne'l-meşriki ve'l-mağrib.*)

[Allah'ım! Hatalarımı kar ile, kar suyu ile temizle... Beyaz elbisenin lekelerden temizlendiği gibi, benim de kalbimi

günahlardan temizle... Allah'ım! Doğu ile batı arasını uzak kıldığın gibi, günahlarımla benim aramı da uzak kıl...] duasını okurlar.

—Şimdi bir *Fâtiha-i Şerife* okuyalım!

.....

—Salât ü selâmı beraber okuyalım:

“—*Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin-nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîû, ve sahibihîû, ve sellim.*”

—*Elem neşrah leke*'yi beraber okuyalım:

“—*Elem neşrah leke sadrek... Ve veda'na... anke... vizrek... ellezi... enkada... zahreke... Ve rafa'nâ leke... zikreke... Feinne... meal... usri... yüsrâ... İinne... meal... usri... yüsrâ... Feizâ... ferağte... fensab... Ve ilâ... rabbike... ferğab.*”

—On bir tane de *İhlâs-ı Şerif* okuyalım!

.....

—Bir *Fâtiha-i Şerife* daha okuyalım!

.....

**19. 09. 1976 – İskenderpaşa Camii
25 Ramazan 1396**

02. ALLAH'IN ZİKİRİ ŞİFADIR

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

إِنَّ دُونََ اللَّهِ عِزَّ وَجَلَّ ، سَبْعِينَ أَلْفَ حِجَابٍ مِنْ نُورٍ وَظَلْمَةٍ ، مَا
تَسْمَعُ نَفْسٌ شَيْئًا مِنْ حِسِّ تِلْكَ الْحِجَابِ ، إِلَّا زَهَقَتْ (طَب)
عن ابن عمرو وسهل بن سعد معا)

RE. 122/6 (*İinne dûna'llâhi azze ve celle, sebîne elfe hicâbün
min nûrin ve zulmetin, mâ tesmeu nefsün şey'en min hissi tilke'l-
hucubü, illâ zehekat.*)

Sadaka rasülü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidînâ muhammed...]*

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidînâ muhammed...]*

“—Habîb-i Hüdü Muhammed Mustafâ râ salevât!

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidînâ muhammed...]*

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihannın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Allah'la Kulları Arasında Perdeler Vardır

Taberânî, Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-Âs ve Sehl ibn-i Sa'd RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹

إِنَّ دُونََ اللَّهِ عِزًّا وَجَلًّا ، سَبْعِينَ أَلْفَ حِجَابٍ مِنْ نُورٍ وَظَلْمَةٍ ، مَا
تَسْمَعُ نَفْسٌ شَيْئًا مِنْ حِسِّ تِلْكَ الْحِجَابِ ، إِلَّا زَهَقَتْ (طَب) ،
عن ابن عمرو وسهل بن سعد معا)

RE. 122/6 (*İnne dûna'llâhi azze ve celle, sebîne elfe hicâbün min nûrin ve zulmetin, mâ tesmeu nefsün şey'en min hissi tilke'l-hucubü, illâ zehekat.*)

(*İnne dûna'llâhi azze ve celle, sebîne elfe hicâbün min nûrin ve zulmetin*) “Allahu Azze ve Celle ile mahlûku arasında nurdan veya zuletten yetmiş bin hicab vardır. (*Mâ tesmau nefsün şey'en min hissi tilke'l-hucubü*) Kim bu hicabı aşan bir şey hissederse, Cenâb-ı Hak'tan gelen sesi bir insan duyarsa, (*illâ zehekat*) mahv olur. Bayılır düşer, taşıyamaz. Yani oradan gelecek o varidâta dayanamaz.”

Bu hicaplar bizim bildiğimiz ne perdeye benzer, ne duvara benzer, ne bir şeye benzer. Bu tabirler bize anlatabilmek için bir tabirdir. Meselâ, “Ananın kanadı” derler: Şefkat kanadı. Bizde “Anada şefkat kanadı” deyince kapının kanadı ile pencerenin

¹⁹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.148, no:5802; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As ve Sehl ibn-i Saad RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.369, no:29846; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.13, no:7802.

kanadına elbette benzetilmez.

Bu da bunun gibidir. Bu hicaplar bizim göreceğimiz bileceğimiz hicaplar değil; nuranî ve zulmânî olmak üzere iki nevidir. Zulmânî hicaplar kötü ahlâklardır. Kötü ahlâklar insanlarda mevcut olduğu takdirde, Allahu Celle ve A'lâ'dan hiçbir şekilde istifade edemez, yani feyz alamaz. Feyz-i ilahi o adama gelmez. Çünkü kötü huyları hicaptır.

Bu kötü huyları bir insan yenebilirse, arkasından nuranî hicaplar çıkar ki, insanda bir kendini beğenmeler hâsıl olur; ibadetini beğenir, taatini beğenir, cömertliğini beğenir, şecaatini beğenir filan filan. 70.000 tane de böyle nuranî hicap. Bu hicaplar da yenilmedikçe insan füyûzat-ı ilahiyyeye tam manası ile mazhar olamaz.

Şimdi geçen bir kitap getirdiler, Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri'nin Cenâb-ı Hak ile mükâlemesi var. Onları Türkçe'ye çevirmişler, ammeye çıkarmışlar. Tabii bu herkesin hazmedemeyeceği bir şey. Ancak peygamberlere vahiy gelir. Peygamberler o vahiyleri Kur'an ve hadislerle beyan etmiştir ama, Allah'ın bir velisi de buna mazhar olmuş demek ki. Öyle bir şeyleri Cenâb-ı Hak'dan almış o, bize de vermiş. Cenâb-ı Hak şu hususta, bu hususta böyle dedi bana diyerek birçok şeyleri var.

b. Allah'ın Zikri Şifâdır

İbn-i Ebi'd-dünyâ ve Beyhâkî, Mekhûl Rh.A'ten rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰

إِنَّ ذِكْرَ اللَّهِ تَعَالَى شِفَاءٌ وَإِنْ ذَكَرَ النَّاسُ دَاءً (ابن أبي الدنيا
في الذِّكْرِ، هب. عن مكحول مرسلًا)

²⁰ Beyhâkî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.459, no:717; Mekhûl Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.426, no:1837; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.15, no:7807.

RE. 122/7 (*İnne zikra'llâhi teâlâ şifâun, ve inne zikre'n-nâsi dâün.*)

Bak bu çok güzel bir şeydir:

(*İnne zikra'llâhi teâlâ şifâun*) “Allah-u Teâlâ'nın zikri şifadır, (*ve inne zikre'n-nâsi dâün*) insanların zikri ise derttir.”

Allah-u Teâlâ'nın zikri; gerek vaaz, gerek nasihat, gerek Kur'an okumak, gerek namaz kılmak, gerek salevât-ı şerîfeler getirmek, gerek Allah Allah demek, *Lâ ilâhe illallah* demek, hû demek... Ne dersen de.

Allah ismi bir *elif*ten, iki *lâm*'dan, bir de *he*'den ibarettir. *Elifi* kaldırırsan *li'llâh* olur ki, gene Allah'a delalet eder. *Lâm*'ı kaldırırsan, *lehû* olur ki gene Allah'tır. *Lehû mâ fi's-semâvâti ve'l-ardı*... İkinci *lâm*'ını da kaldırırsan *hû*'su kalır ki o da *Allah*'tır.

Allah ismi her kelimesi Allah'ın varlığına delalet eden bir lafza-i celâldir, *İsm-i A'zam*'dır. Onun ismini anmak, *Allah Allah Allah* demek, zikirler ve nasihatler de şifadır. Nasihatler de tabii Allah-u Teâlâ'yı anmaya bir vesiledir. Onun için onlar da şifadır.

Meselâ, bazen diyorlar ki filan meyve şifadır. Buyurun, bal şifadır. Buyrun, şu şifadır. Ama Kur'an hepsinden üstün şifadır. Bâhusus *Elham* ayrı şifadır. Bütün âyât ve ehâdis böyle şâfidirler.

Bunu bırakır da bir insan boş şeyler konuşursa; meselâ buraya toplanmışız, birbirimizle konuşmamamız lazım. Dereden tepeden konuşuluyor, bir sürü laf:

“—İşte şu şöyle yaptı, bu böyle yaptı, şu şöyle oluyor, bu böyle oluyor...”

İnsanları anmak derttir, hiçbir faydası yoktur.

Zikrullah şifadır, içine şifa gelir. Balı yediğin vakitte nasıl şifa oluyorsa, bu zikrullah ondan daha üstün bir şifadır. Onun için insanların şusuyla busuyla meşgul olmaktansa, daimâ Allah'ın zikriyle meşgul olmak çok büyük nimettir.

Dâvud AS'ın nasihatinde diyor ki, ta oradan gelen bir nasihatla:

“—En itimad ettiğin kardeşlerinden de ictinab üzerine ol. Çünkü seni zikrillahtan alıkoyarlar.”

“Şifa olan zikrullahtan seni alıkoyar, dünya meşgaleleri ile seni meşgul ederler. O büyük bir nimet, fırsat elden kaçmış olur. Onun için onlardan da ictinab et! Seni dünya işleriyle meşgul edecek insanlardan uzak ol!” demek.

c. İnsanlarla Güzel Geçinmek

İbn-i Adiy ve İbn-i Asâkir, Ebû Hüreyre RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹

إِنَّ رَأْسَ الْعَقْلِ التَّحَبُّبُ إِلَى النَّاسِ، وَإِنَّ مِنْ سَعَادَةِ الْمَرْءِ خَفَةَ لِحِيَّتِهِ
(عد. وقال: منكر، كر. عن أبي هريرة)

RE. 122/8 (*İnne re’s’e’l-akli et-tehabbübü ile’n-nâsi, ve inne min saàdeti’l-mer’i hiffete lihyetihî.*)

(*İnne re’s’e’l-akli et-tehabbübü ile’n-nâsi*) “Aklın başı insanlarla güzel geçinip, insanlarla muhabbetli olmak, arada sevgi tesis etmektir. (*Ve inne min saàdeti’l-mer’i hiffete lihyetihî*) Sakalının hafif olması, insanın saadetindedir.”

Meselâ Rasûlüllah, Hz. Hasan veya Hz Hüseyin’in de galiba, ashabdan bazılarının hep rivayetleri var. Et kesmişler, kurban eti veyahut böyle bir hayvan kestikleri vakitte demiş ki:

“—Bizim yahudi komşunun etinin hissesini verdiniz mi? Yahudi komşunun hissesini unutmayın ha!”

Dışarıda işi bitmiş, eve dönünce;

“—Yahudi komşunun payını verdiniz mi?” diye sormuş.

Niçin? Komşu hakkı var ya!

Komşu hakkı üç tane... Akraba olursa üç hak, akraba olmazsa

²¹ İbn-i Adiy, *Kâmil fi’l-Duafâ*, c.II, s.364; İbn-i Asâkir, *Tarih-i Dimaşk*, c.XIV, s.327; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.II, s.97, no:30773; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.IX, s.16, no:7810.

yakınlık dolayısıyla iki hak; biri İslâm hakkı biri komşu hakkı, hiç milletimizden de olmazsa onun sırf komşu hakkı var. Hangi millettense olsun.

Demek ki, büyüklerimiz muâşeretini bize çok güzel göstermiş. Hatta gene bilemedim, o Hz. Hasan ve Hüseyin karışıyor ya birbirlerine. Evinin içinden yahudi komşunun lağımı geçiyormuş.

Lağımı patlamış. İnsan rahatsız olmaz mı ya...

O zaman o yahudi komşu da nasılsa onu ziyarete gelmiş. Bakmış, fena bir koku içeride... Demiş;

“—Yâ Hasan, nedir bu?”

Demiş;

“—Sizin lağım patladı da...”

“—E neden söylemedin canım?”

Demiş;

“—Ceddim olan dedem Hz. Peygamber bizi ezâyâ sabra memur etti.”

“—Ne güzel bir ceddin varmış!” diyerek, “*Lâ ilâhe illa'llah Muhammedün rasûlü'llah*” diyerek iman ile müşerref olmuş.

Öyle hemen kızıp da kavga gürültü çıkarmamak lazım!

d. Allah Kulun Mağfîret İstemesinden Hoşlanır

Ebû Dâvud ve Tirmizî, Hz. Ali RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²²

إِنَّ رَبَّكَ تَعَالَى لِيَعْجَبَ مِنْ عَبْدِهِ، إِذَا قَالَ: رَبِّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي،

يَعْلَمُ إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ غَيْرِي (د. ت. حسن عن علي)

²² Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.338, no:3368; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VII, s.174, no:2235; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.247, no:8799; Begavî, *Şerhü's-Sünen*, c.II, s.461; Taberânî, *Dua*, c.I, s.250, no:786; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.428; Hz. Ali RA'dan.

RE. 122/9 (*İnne rabbeke teâlâ leya'cebü min abdihi, izâ kâle: Rabbi'ğfirlî zünûbî, ya'lemu innehû lâ yağfiru'z-zünûbe gayrî.*)

(*İnne rabbeke teâlâ leya'cebü min abdihi, izâ kâle: Rabbi'ğfirlî zünûbî*) “Allah-u Teâlâ kulunun: (*Rabbi'ğfirlî zünûbî*) ‘Allahım, benim günahlarımı affet!’ demesinden hoşlanır. (*Ya'lemu innehû lâ yağfiru'z-zünûbe gayrî*) ‘Kulum benden başkasının günahlarını affedemeyeceğini biliyor.’ der.”

“—Beni affet yâ Rabbi! Bana mağfiret et yâ Rabbi!” deyince insan, Cenâb-ı Hakk’ın çok hoşuna gidermiş de dermiş ki:

“—Bak bu kulum günahlarını benden başka mağfiret edecek kimsenin olmadığını biliyor da, mağfireti benden istiyor.” diye rıza gösteriyormuş. Hoşuna gidiyor, razı oluyor.

e. İyiliğin ve Kötülüğün Karşılığı

Ahmed ibn-i Hanbel, *Taberânî ve Beyhakî* Abdullah ibn-i Abbas RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³

إِنَّ رَبَّكُمْ تَعَالَى رَحِيمٌ، مَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا، كُتِبَتْ لَهُ
حَسَنَةٌ؛ فَإِنْ عَمِلَهَا كُتِبَتْ لَهُ عَشْرَةٌ إِلَى سَبْعِ مِائَةٍ ضَعْفٍ، إِلَى
أَضْعَافٍ كَثِيرَةٍ؛ وَمَنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا، كُتِبَتْ لَهُ حَسَنَةٌ؛
فَإِنْ عَمِلَهَا، كُتِبَتْ لَهُ وَاحِدَةٌ، أَوْ يَمْحُوهَا اللَّهُ، وَلَا يَهْلِكُ عَلَى
اللَّهِ إِلَّا هَالِكٌ (حم. طب. هب. عن ابن عباس)

²³ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.279, no:2519; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.299, no:334; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.396, no:7670; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.413, no:2786; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.82, no:242; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.39, no:1128; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.292; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

RE. 122/10 (*İnne rabbeküm teâlâ rahîmün, men hemme bi-hasetin felem ya'melhâ, kütibet lehû haseneten; fein amilehâ kütibet lehû aşereten ilâ seb'i mieti da'fin, ilâ ed'âfin kesîretin; ve men hemme bi-seyyietin felem ya'melhâ, kütibet lehû haseneten; fein amilehâ, kütibet lehû vâhideten, ev yemhûhe'llâhu, ve lâ yehlikü ale'llâhi illâ hâlikün.*)

(*İnne rabbeküm teâlâ rahîmün*) “Rabbiniz Teâlâ Rahîmdir, merhamet sahibidir. (*Men hemme bi-hasetin felem ya'melhâ, kütibet lehû haseneten*) Kim ki bir iyilik yapmak ister de yapamazsa, ona bir sevap yazılır. (*Fein amilehâ kütibet lehû aşereten ilâ seb'i mieti da'fin, ilâ ed'âfin kesîretin*) Yaparsa, 10 ilâ 700 misli veya daha fazla sevap yazılır.”

(*Ve men hemme bi-seyyietin felem ya'melhâ, kütibet lehû haseneten*) “Kim bir kötülük yapmak ister de yapmaz ise bir sevap yazılır. (*Fein amilehâ, kütibet lehû vâhideten*) Kötülüğü yaparsa bir günah yazılır. (*Ev yemhûhe'llâhu*) Allah isterse onu da affeder. (*Ve lâ yehlikü ale'llâhi illâ hâlikün*) Allah'ın muamelesinde helâk olacak adam, mahvolmaya lâayık olan adamdır.”

Bir insan bir iyilik yapmak istiyor, sevap kazanacak. Kasediyor, yani içinden geliyor böyle ama elinden gelmiyor, yapamadı. Ona bir hasene yazılır, niyeti ile me'cur olur.

Muvaffak oldu, yaptı iyiliği... Mesela bir cami yaptırayım diyordu, gücü yetmiyordu. Fakat Allah bir servet verdi, yaptırdı camiyi. Yaptıramadan bir sevap alıyordu; boşa gitmiyor gene emeği. Yaptırdıktan sonra on'dan yedi yüz'e kadar bunun sevabı yazılır. Hattâ 700'de de kalmaz, kat kat sevap yazılır.

Bir kimse de istedi ki bir kötülük yapsın; ama yapmadı, Ona yapmadığı için gene bir sevap yazılır. Kötülüğü yaptıysa eğer, ona bir günah yazılır.

İyiliğe yedi yüz kat sevap veriliyor; kötülüğe birden fazla günah verilmiyor. Bu da Cenâb-ı Hakk'ın bize karşı büyük lütuflarından. İsterse de siliverir. Helâk olacak olanlar, helâk olmaya lâayık kimselerdir.

f. Semâdaki Bir Melek

Taberânî, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴

إِنَّ فِي السَّمَاءِ مَلَكًا ، يُقَالُ لَهُ: إِسْمَاعِيلُ ، عَلَى سَبْعِينَ أَلْفَ مَلِكٍ ؛
كُلُّ مَلِكٍ مِنْهُمْ ، عَلَى سَبْعِينَ أَلْفَ مَلِكٍ (طس. عن أبي سعيد)

RE. 127/1 (*İnne fi's-semâi meleken yukàlu lehû: İsmâîlü, alâ seb'îne elfe melekin; küllü melekin minhüm, alâ seb'îne elfe melekin.*)

(*İnne fi's-semâi meleken yukàlu lehû: İsmâîlü*) “Semada bir melek vardır ki, o meleğin adı İsmail'dir. (*Alâ seb'îne elfe melekin*) O melek 70.000 meleğin amiridir.”

Ama bu 70.000 meleğin her biri kumandan. Her birisi yetmiş bin meleğin âmiridir. (*Küllü melekin minhüm, alâ seb'îne elfe melekin*) “O her kumandan olan 70.000 meleğin de 70.000'er tane kendi iradesinde melek vardır.”

Yani 4 milyar 900 milyon meleğe memur olan İsmail AS diye bir meleğin mevcudiyetini de Rasûl-i Ekrem bize haber veriyor.

Daha çok böyle; bilemediğimiz, aklımızın ermediği şeyler çok.

g. Sultanın Alimi

İbn-i Adiy, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁵

²⁴ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.138, no:7097; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.VI, s.267, no:2766; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, 253, no:259; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.141, no:15173; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.118, no:8037.

²⁵ *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.209, no:29103; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.126, no:8057.

إِنَّ فِي جَهَنَّمَ وَادِيًا تَسْتَعِيدُ مِنْهُ كُلَّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً أَعَدَّهُ اللَّهُ
لِلْقَرَاءِ الْمُرَاتِينَ بِأَعْمَالِهِمْ؛ وَإِنْ أَبْغَضَ الْخَلْقَ إِلَى اللَّهِ، عَالِمُ
السُّلْطَانِ (عد. عن أبي هريرة)

RE. 127/2 (*İnne fî cehenneme vâdiyen testeîzü minhü külle yevmin seb'îne merreten, eaddehû li'l-kurrâi'l-mürâîne bi-a'mâlihîm; ve inne ebgada'l-halkı ila'llâhi âlimü's-sultân.*)

(*İnne fî cehenneme vâdiyen*) “Cehennemde bir vadi, bir çukur vardır ki, (*testeîzü minhü külle yevmin seb'îne merreten*) cehennem o çukurdan her gün 70 kere Allah’a sığınır.”

Çok şiddetli. Şiddetinden Cenâb-ı Hakk’a cehennem de sığınmıyor. Diğer şubeleri, yani hücreleri demek doğru.

(*Eaddehû li'l-kurrâi'l-mürâîne bi-a'mâlihîm*) “Cenâb-ı Hak bu en tehlikeli yeri amelleriyle gösteriş yapan alimler için hazırlamıştır.”

Mürâi yani riyakâr, yani münafık, iki yüzlü. Bak şimdi bunu izah ediyor: (*Ve inne ebgada'l-halkı ila'llâhi*. “Cenâb-ı Hakk’ın halktan en sevmediği kimseler, (*âlimü's-sultân*) sultanın alimleridir.”

Bir âlimdir ki, menfaat temin edebilmek için daima sultan kapılarındadır. Ne diyorlar şimdi ona? Dalkavuk de, ne dersen de; bu gibi insanlar Allah-u Teâlâ’ya en mebguz mahlûklarmış.

Allah onlardan etmesin bizi...

h. Kalbin Önemi

İbnü’s-Sünnî ve Ebû Nuaym Nu’mân ibn-i Beşîr RA7dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁶

²⁶ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*. c.V, s.50, no:5741; Nu’mân ibn-i Beşîr RA’dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.243, no:1223; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s117, no:8035.

إِنَّ فِي الرَّجْلِ مُضْغَةً، إِذَا صَحَّتْ، صَحَّ لَهَا سَائِرُ جَسَدِهِ؛ وَإِنْ
سَقِمَتْ، سَقِمَ لَهَا سَائِرُ جَسَدِهِ، قَلْبُهُ (ابن السني وأبو نعيم في
الطب عن النعمان)

RE. 127/3 (*İnne fi'r-raculi mudgaten, izâ sahhet, sahha lehâ sâiru cesedihî, ve in sakımet, sakıme lehâ sâiru cesedihî, kalbühû.*)

(*İnne fi'r-raculi mudgaten*) “İnsanda bir et parçası vardır ki, (*izâ sahhet sahha lehâ sâiru cesedihî, kalbühû*) eğer o sıhhatli olursa, yâni kalbi sağlam olursa; (*sahha lehâ sâiru cesedihî*) vücudun diğer tarafları da sıhhatli olur, çünkü kalbi sağlam.”

Bedenen de, maddeten de, mânen de böyledir. Maddeten de kalbi sağlam olan adamın her şeyi sağlamdır.”

Mânen de öyledir. Kalbi manen sağlam yani kötü huylar yok, riyası yok, kibri yok, hasedi yok, buğzu yok, adaveti yok, hırsı yok, bahilliği yok. Buna salim bir kalp diyorlar. Yani iyi bir kalp, evliyaların nail olduğu kalp.

(*Ve in sakımet*) “Kalp hasta olursa, tabiatıyla bütün vücut hasta olur.” Kalp hasta çünkü.

Bir kardeşimiz var çoktan beri camiye gelemez. Dün gelmiş diyor ki:

“—Ben ancak arabayla gidip gelebiliyorum işime. Çünkü yürürken derhal tıkanıyorum.” diyor.

Kalp hastası gelemiyor. İşte bu nasıl maddeten kalbi bozuk olunca hasta oluyor insan. Mânen de bu ahlak-ı mezmûmeler içeriye yerleşti miydi bir kere, (*Sakıme lehâ sâiru cesedihî*) “Bütün vücut hasta olur. (*Kalbühû*) O da kalbidir.”

i. Namuslu Kadına İftira Etmek

Bezzâr, Neseî, Taberânî, Hâkim ve İbn-i Asâkir, Huzeyfe RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁷

إِنَّ قَذْفَ الْمُحْصَنَةِ، لِيَهْدِمَ عَمَلَ مِائَةِ سَنَةٍ (البزار، ن. طب. ك.
كر. عن حذيفة)

RE. 127/6 (*İnne kazfe'l-muhsaneti, leyehdimu amele mieti senetin.*)

Şimdi bu aşıptan birçok kimseler var. Burada da Huzeyfe var. Bağdat'ta kabrini ziyaret etmek nasib oldu. Cenâb-ı Hak inşaallah şefaathlerine de nail eder.

Bu zat diyor ki:

“—Eğer ben bildiklerimi size söyleyecek olsam beni kesersiniz burada.” diyor. Hazmedemezsiniz benim bilgilerimi siz. Yani sizin onları anlama zamanı değil. Sahabeye söylüyor bunu. Şimdi bu her devirde câridir. Her devrin kendisine göre bir hareketi vardır. O harekete bu böyledir dediğin zaman da olmaz. Mes'uliyet altında kalır insan.

Şimdi burada insanlar bilir ve bilmez konuşur.

(*İnne kazfe'l-muhsaneti*) “Bir namuslu kadına, afif bir kadına iftira etmek, (*leyehdimu amele mieti senetin*) 100 senelik ameli yıkar, yok eder.”

Kolay bir şey değil. Bir iftira... Bir namusluya kötü bir ad dolayısıyla iftira ediyor. Şahitlik yapmamıştır ama onu birkaç defa gidip gelip [görünce;] “Ya onlar ne için geldi biliyorum ben, biliyorum.” diye yapıştırır davayı.

Onun için bu kötülük davasında... Kötülük davası mühim. Mesela bir insan bir insana vurur iki şahitle kâfi gelir. Yahut parasını çalmıştır iki şahit kâfi gelir. Buna dört tane şahit isterler. Dört tane şahidin de fiil-i mahsus üzerinde sözleri bir olması şartıyla. Birisi şöyle birisi böyle derse hakim kabul etmez

²⁷ Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.617, no:8712; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.446, no:2929; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.III, s.168, no:3023; Huzeyfe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.600, no:8104; Câmîü'l-Ehâdis, c.IX, s.134, no:8075.

onu.

100 senelik amel uçuyor. Onun için insanın diline sahip olması büyük bir devlettir. Kolay bir şey de değildir. Bunlar hep riyazet ister, uzlet ister, azim ister, sabır ister yani çok şeyler ister. Bunlar yapılmadıkça olmaz.

Mesela Lokman AS, Dâvud AS'ı ziyarete gitmiş. İki bir devrin insanı demek. Dâvud AS da zırh yapıyormuş. Esvap; çelikten mamül, ufacık halkalardan yapılıyor. Lokman AS bakmış bakmış bir şeye benzetememiş onu. demiş ki:

“—Sorayım bakayım acaba nedir bu? Ne yapıyor bu böyle ufak ufak şeylerle böyle ne meşgul oluyorsun?” diyeyim demiş fakat hikmeti sormayamamı olmuş, bir türlü söyleyememiş.

Davud AS da onu yapmış, şöyle esvap haline getirmiş;

“—Ni'me'z-zırh, harpte giyilen ne güzel bir gömlektir.” demiş.

O zaman Lokman AS da demiş ki:

“—Söz gümüştür sükût da altındır.”

Onun için daima sükût iyidir.

Nakşibend Bahaeddin Hazretleri'nin huzuruna gitmiş birtakım dervişân... O da sükût üzerinde öyle boynunu bükmüş, murakabe halinde imiş. Dervişler itiraz etmişler, demişler ki:

“—Efendi Hazretleri! Bizi biraz irşad etmez misiniz, bir şey söylemez misiniz?”

“—Sükûtumdan ders alamayan, sözümünden hiç anlamaz evlatlar.” demiş.

Ne güzel bir ders!

Şimdi dervişlik bedava oldu ha. Nakşibendî Hazretleri'nin ilk dervişliğinde üstazı ona açlık riyazeti vermiş. Onu kontrol etmiş orada muvaffak olmuş. Ondan sonra ikinci bir riyazet daha vermiş:

“—Bitlileri temizleyeceksin.” demiş. “Bitli, hasta kim olursa insanlardan hamamda yıkayacaksın, temizleyeceksin, tedavi edeceksin. Vazifen bu. Dolaş memleketi!” demiş.

Onda da muvaffak olmuş. Kimisi hastalıktan iğrenir insan ya.

Bazısı garib-i gurabânın yanına sokulmaz, sokulunmaz. Onda da muvaffak olmuş.

Ondan sonra:

“—Şimdi de hasta hayvanları bulacaksın, onları tedavi edeceksin. Yarasını iyileştireceksin, işte neleri varsa onları tedavi edeceksin, karınları açsa doyuracaksın.”

Bir zaman da öyle bir derse almış onu. Bakmış ki onda da muvaffak oldu.

“—Şimdi de sokaklara memur ettim. Sokakları temizleyeceksin.” demiş.

Nakşibendi Hazretleri de;

“—Ben artık eteklerimi yıkamaya vakit bulamıyordum.” diyor.

O zaman sokakların temizliği için sepet mepet de yokmuş, taş toprak, neler buluyorsa etekleri ile taşıyorlarmış filan. Ondaki muvaffakiyetinden sonra “Nakşibendilik” ona ad olmuş.

Öyle kolay değil. Bir kere nefsi kırmak lazım. Nefis kırılmadıkça o Kaf Dağı’nda böyle dikili durdukça istediğin kadar Allah de... Allah kabul etmez onu.

Allah’ın kabul edeceği;

“—Çık sen evimden, evi sahibine bırak” diyor.

Güzel sözdür bu.

j. Kalpler Allah’ın Elindedir

Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim ve Dâra Kutnî, Abdullah ibn-i Amr ibnü’l-As RA rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁸

²⁸ Müslim, *Sahîh*. c.XIII, s.119, no:4798; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.IV, s.414, no:7739; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.168, no:6569; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.380, no:2460; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.137, no:348; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.III, s.206, no:4582; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXI, s.239; İbn-i Ebî Âsım, *Sünneh*, c.I, s.220, no:179; Abdullah ibn-i Amr ibnü’l-As RA’dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.317, no:3140; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.II, s.147, no:1530; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.III, s.755, no:1369; Hz. Aîşe RA’dan.

إِنَّ قُلُوبَ بَنِي آدَمَ كُلَّهَا ، بَيْنَ إِصْبَعَيْنِ مِنْ أَصَابِعِ الرَّحْمَنِ كَقَلْبٍ وَاحِدٍ ،
يُصْرَفُهُ حَيْثُ يَشَاءُ ، اللَّهُمَّ مُصْرَفِ الْقُلُوبِ ، صَرِّفْ قُلُوبَنَا عَلَى طَاعَتِكَ
(حم. م. قط. في الصفات عن ابن عمرو)

RE. 127/7 (*İnne kulûbe benî âdeme küllehâ, beyne isbaayni min esâbiî'r-rahmâni kekalbin vâhidin, yusarrifuhû haysü yeşâu. Allahümme musarrife'l-kulûbi, sarrif kulûbenâ alâ tâatike.*)

(*İnne kulûbe benî âdeme küllehâ*) Benî Ademin hepsinin kalpleri, (*beyne isbaayni min esâbiî'r-rahmâni kekalbin vâhidin*) Allah'ın iki parmağı arasında tek bir kalp gibidir. (*Yusarrifuhû haysü yeşâu*) Onu istediği tarafa çevirir.”

(*Allahümme musarrife'l-kulûb, sarrif kulûbenâ alâ tâatike*) “Ey kalpleri istediği yöne çeviren Allahım, (*sarrif kulûbenâ alâ tâatike*) bizim kalplerimizi ibadetin üzerine çevir.”

Kaç milyar insan var kim bilir şu yeryüzünde? Bu kadar insanın kalbi, Allah-u Teâlâ'nın iki parmağının arasında bir kişinin kalbi gibidir.”

Yani bir kişiyi tasarruf etmek, bir kişiyi kullanmak neyse, milyarlarca insanın tasarrufu da bunun kadardır. Allah-u Teâlâ'ya hiçbir şey zor olmaz. Onun için Ayete'l-kürsî'yi çok dikkatle okumak lazım! Onun mânâlarına çok âşına olmak lazım! Ne güzeldir o! *Estaizü bi'llâh:*

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ، الْحَيُّ الْقَيُّومُ ، لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ ، لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ، مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا

بِإِذْنِهِ ، يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ، وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ
 مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ، وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ، وَلَا
 يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (البقرة: ٢٥٥)

(*Allâhu lâ ilâhe illâ hüve'l-hayyü'l-kayyûm, lâ te'huzühû sinetün ve lâ nevm, lehû mâ fi's-semâvâti ve mâ fi'l-ard, men ze'llezî yeşfeu indehû illâ bi-iznih, ya'lemü mâ beyne eydîhim ve mâ halfehüm, ve lâ yuhîtüne bi-şey'in min ilmihî illâ bimâ şâe, vesia kürsiyyühü's-semâvâti ve'l-ard, ve lâ yeûdühû hıfzuhümâ ve hüve'l-aliyyü'l-azîm.*)

(*Allâhu lâ ilâhe illâ hüve'l-hayyü'l-kayyûm*) “O Allah ki, kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur, o Hayy ve Kayyum’dur. O dâimâ diri ve yarattıklarını gözetip yönetendir ve her şey varlığını onunla devam ettirir. (*Lâ te'huzühû sinetün ve lâ nevm*) Kendisini ne bir uyuklama, gaflet, ne de bir uyku tutar.”

(*Lehû mâ fi's-semâvâti ve mâ fi'l-ard*) “Göklerdekilere ve yerdekilerin hepsi onundur. (*Men ze'llezî yeşfeu indehû illâ bi-iznih*) İzni olmadan, onun katında kim şefaata edebilir?”

(*Ya'lemü mâ beyne eydîhim ve mâ halfehüm*) “O kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını, gelmiş ve geleceklerini bilir; ona hiçbir şey gizli kalmaz. (*Ve lâ yuhîtüne bi-şey'in min ilmihî illâ bimâ şâe*) Kullar onun ilminden, ancak kendi dilediği kadarından başka bir şey kavrayamazlar.”

(*Vesia kürsiyyühü's-semâvâti ve'l-ard*) “Onun kürsüsü gökleri ve yeri içine almıştır. (*Ve lâ yeûdühû hıfzuhümâ ve hüve'l-aliyyü'l-azîm*) Onları koruyup gözetmek ona ağır gelmez. O çok yücedir, çok büyüktür.” (Bakara, 2/255)

Yer gök hepsi onundur. Nereye gidersen git O'nun mülkünün dışına çıkmak insanın elinden gelmez.

Onun için diyor ki:

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا (الرحمن: ٣٣)

(*Yâ ma'sera'l-cinni ve'l-insi ini's-teta'tüm en tenfüzû min aqtârî's-semâvâti ve'l-ardı fe'n-füzû*) “Ey cin ve insan toplulukları! Göklerin ve yerin çerçevesinden çıkıp gitmeye gücünüz yetiyorsa geçin. Elinizden geliyorsa Allah'ın mülkünden çıkın bakalım çıkabiliyorsanız?” (Rahman, 55/33)

Aya git; o da Allah'ın. Daha ötesine git o da Allah'ın. Nereye gidersen git hepsi Allah'ın.

Onun için Rasul-ü Ekrem şimdi diyor ki:

(*Allâhümme musarrife'l-kulûbi*) “Yâ Rabbi sen kalpleri çevirensin! (*Sarrif kulûbenâ alâ tâatike*) Kalplerimizi senin taatine çevir yâ Rabbi!”

“—Ma'siyete değil, kalplerimizi taate çevir!” diyerekten bizi de teşvik ediyor. Bir yerinde de, (*Sebbit kalbî alâ dînike*) “Kalbimi dinin üzerine sabit eyle yâ Rabbi!” diye dua ediyor.

“Zamanın ahvalin tagayyürü ile kaçamak taraflara kaçmasın benim gönlüm. Sen onu sabit kıl yâ Rabbi!” diye duaları da vardır.

k. Sevmekte ve Buğz Etmekte Aşırı Gitmeyin!

Deylemî Abdullah ibn-i Ca'fer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁹

إِنْ قَوْمًا أَحَبُّوا قَوْمًا ، حَتَّى هَلَكُوا فِي مَحَبَّتِهِمْ ، فَلَا تَكُونُوا

²⁹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.238, no:918; Abdullah ibn-i Ca'fer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.45, no:24857; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.140, no:8090.

مِثْلَهُمْ؛ وَإِنْ قَوْمًا أَبْغَضُوا قَوْمًا، حَتَّى هَلَكُوا فِي بَغْضِهِمْ،
فَلَا تَكُونُوا مِثْلَهُمْ (الدَّيْلَمِيُّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ)

RE. 127/8 (*İnne kavmen ehabbû kavmen, hattâ helekû fî hubbihim, felâ tekûnû mislehim; ve inne kavmen ebgadû kavmen, hattâ helekû fî buğdihim, felâ tekûnû mislehim.*)

Bu da güzel, şimdi bakınız:

(*İnne kavmen ehabbû kavmen*) “İster fert ister kavim, birisi birisini seviyor. Ne kadar seviyor? Çok seviyor ama. (*Hattâ helekû fî hubbihim*) Onların muhabbetinden dolayı kendileri helâk oldular. (*Felâ tekûnû mislehim*) Sakın siz de onlar gibi olmayın!”

(*Ve inne kavmen ebgadû kavmen*) Bir kavim de başka bir kavme çok buğz etti, (*hattâ helekû fî buğdihim*) ve ondan dolayı helak oldular. (*Felâ tekûnû mislehim*) Siz onlar gibi de olmayın!”

Hristiyanlar, Hz İsa’yı sevdiler, sevdiklerinden, ifratlarından ona Tanrının oğlu diye ona isnat ettiler. Sevgileri ifrata gitti, Tanrıdır dediler.

Beşer ilah olur mu? Olmaz! İfratlarından helâke uğrattılar kendilerini... “Siz bu kadar ileri gitmeyin!” diyor.

Meselâ, Hz Ali’yi sevenlerden de ifratlarından onu da tanrılık derecesine çıkaran bir kavim olmuş.

Burada şerhte diyor ki:

“—Bazı insanlar fasıkları da evliyalara benzetirler, ‘Bu adam evliya adam!’ derler.

Yahu bu adam fasık! Fasık adamı evliya diye nasıl uçuruyorsun?

Onu bazı meziyetlerinden dolayı beğeniyor, o beğenişinden dolayı onu evliyaya benzetiyor. Evliyayı da enbiyaya benzetirler, diyor. Enbiyaları da Allah’a doğru böyle benzetirler.

“—Sakın ümmetim sevdiklerinizde ileriye gitmeyin. Sevin ama ilerisine gitmeyin!” buyuruyor.

1. Namaz Önceki Namazla Aradaki Hataları Siler

Ahmed ibn-i Hanbel, Taberânî, Simeveyh, Temmâm ve Ziyâü'l-Makdîsî, Ebû Eyyûb el-Ensârî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³⁰

إِنَّ كُلَّ صَلَاةٍ، تَحُطُّ مَا بَيْنَ يَدَيْهَا مِنْ خَطِيئَةٍ (حم. طب.
وسمويه، وتمام، ض. عن أبي أيوب)

RE. 127/10 (*İnne külle salâtin tehuttu mâ beyne yedeyhâ min hatîetin.*) “Bir namaz, önündeki namaza kadar olan hataları kaldırır, yok eder.”

Yani namazları kıldığımız vakitte, iki namaz arasındaki yaptığımız hataları, namaza *Allahu ekber* diye durmak suretiyle, hatta abdest alırken, abdest alarak namaz için hazırlanıyoruz ya, o abdest alırken dökülür. Cami kapısından girerken bütün hatalarımızı alırlar öyle gireriz.

Namazda durduk mu, Cenâb-ı Hak günahkârı istemez ya huzurunda; temiz ister. Onun için melekler bizi temiz olarak koyarlar. Çünkü huzur-u Rabbi'l-âlemîn'deyiz.

Reis-i cumhurun ziyaretine gitsek, pejmürde bir kılıkla gidilir mi? Her dakika süsleneceksin, püsleneceksin. Çünkü reis-i cumhurun karşısına çıkıyorum, diyeceksin. Onun için sokmazlar zaten ya. Ona layık bir kılık takınacaksın.

İşte Allah Celle ve A'lâ ki onun huzuruna elbette daha dikkatli çıkmak gerekir.

Günah da manevi pislik. Günahlar manevi pislikler. O pisliklerle huzur-u Rabbi'l-âlemîne elbette durulmaz. İşte Cenâb-ı Hakk'ın bize en büyük rahmetlerinden birisi de, bizim elimizde değil tabii, “O temizliği yapın öyle durun benim divanıma!” diyor.

³⁰ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.413, no:23550; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IV, s.126, no:3879; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIV, s.434; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.31, no:1653; Ebû Eyyûb el-Ensârî RA'dan.

El-hamdü lillâh...

Dün bir kitapta rast geldim:

“—Eğer ben kullarımın günah işlemesini istemeseydim, şeytanı da yaratmazdım.” diyor.

Hiç günah işlemezdik, her taraf melek dolu olurdu. Günahlardan değil, günaha devamdan korkmak lazım. İşlememek elbette iyi ama bir kere işledikten sonra arkasından derhal tevbe ve istiğfarı yapıştırıp, “Aman yâ Rabbi!” de. Çünkü Cenâb-ı Hakk’ın mağfiret sıfatı var, afv sıfatı var.

Onun için bazı insanın beşeriyeti, akli başından mı gidiyor, iradesi mi elinden gidiyor, nasıl oluyor; hiç istemeyerek bazı hatalara düşüyor. Düştüğünden dolayı da bir nedamet, bir pişmanlık tabiatıyla insanda hâsıl oluyor.

Allah cümlemizi böyle hatalarına pişman olup, bir daha onları işlemeyen itaatkâr kullarının zümresine ilhak buyursun...

Sübhâne rabbike rabbi’-izzeti ammâ yesifun... Ve selâmün ale’l-mürselîn... Ve’l-hamdü li’llâhi rabbi’l-âlemîn...

El-fâtiha!

İskenderpaşa Camii

03. FAKİRLER VE CENNET

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ ، وَإِنَّ أَبَاكُمْ وَاحِدٌ ، وَدِينَكُمْ وَاحِدٌ ، وَنَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ ، وَ
لَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَىٰ أَعْجَمِيٍّ ، وَلَا عَجْمِيٍّ عَلَىٰ عَرَبِيٍّ ، وَلَا أَحْمَرَ
عَلَىٰ أَسْوَدَ ، وَلَا أَسْوَدَ عَلَىٰ أَحْمَرَ ، إِلَّا بِالتَّقْوَىٰ (ابن النجار عن
أبي سعيد)

RE. 123/1 (*İnne rabbeküm vâhidün, ve inne ebâküm vâhidün,
ve dîneküm vâhidün, ve nebiyyeküm vâhidün, ve lâ fadle li-
arabiyyin alâ a'cemiyyin, ve lâ a'cemiyyin alâ arabiyyin, ve lâ
ahmera alâ esvede, ve lâ esvede alâ ahmera, illâ bi't-takvâ.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-1 şerife okuyalım:

*“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidînâââ... Muhammedinin-
nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîûî, ve sahbihîûî, ve sellim.”* (3 defa)

Cenab-1 Feyyâz-1 Mutlak Hazretleri, iki cihannın serveri, sevgili
Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Rabbiniz Bir, Atanız Bir, Dininiz Bir...

İbnü'n-Neccâr, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³¹

إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ ، وَإِنَّ أَبَاكُمْ وَاحِدٌ ، وَدِينَكُمْ وَاحِدٌ ، وَنَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ ، وَ
لَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى أَعْجَمِيٍّ ، وَلَا عَجْمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ ، وَلَا أَحْمَرَ
عَلَى أَسْوَدَ ، وَلَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ ، إِلَّا بِالتَّقْوَى (ابن النجار عن
أبي سعيد)

RE. 123/1 (*İnne rabbeküm vâhidün, ve inne ebâküm vâhidün, ve dîneküm vâhidün, ve nebiyyeküm vâhidün, ve lâ fadle li-arabiyyin alâ a'cemiyyin, ve lâ a'cemiyyin alâ arabiyyin, ve lâ ahmera alâ esvede, ve lâ esvede alâ ahmera, illâ bi't-takvâ.*)

(*İnne rabbeküm vâhidün*) “Ey insanlar, ey Müslümanlar, Rabbiniz birdir.” Bütün insanların Rabbi Allah-u Teâlâ’dır. Yahudinin, çingenenin, bütün mahlûkatın, ne varsa etrafımızda canlı cansız, hepsinin Rabbi Allah’tır, birdir, başka değil.

(*Ve inne ebâküm vâhidün*) “Bütün insanlar, hepimiz Âdem AS’ın evlâdınız.” Bütün beşeriyet Adem AS’dan neş’et etmiş, tevellüd etmiştir. Hz. Âdem babamız, Hz. Havva anamız; bütün beşeriyetin kökü bunlar.

(*Ve dîneküm vâhidün*) “Dinlerde ihtilaf olmuş ama, bizim dinimiz birdir. Müslümanların dini İslâm dinidir. (*Ve nebiyyeküm vâhidün*) Ve Peygamberimiz de birdir; Muhammed Mustafâ SAS...”

³¹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.411, no:23536; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.245, no:240; Ebû Saîd el-Hudrî RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.93, no:5655; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.19, no:7819.

Binâen aleyh; (*Ve lâ fadle li-arabiyyin alâ a'cemiyyin*) “Arap olanın Arap olmayana üstünlüğü yoktur.”

“—Ben Arabım, Peygamber SAS de Arap, Kur'an da Arapçadır, binâen aleyh biz sizden üstünüz!” demeye kimsenin hakkı yoktur.

Arapların Araptan gayrı olan milletler, insanlar üzerine hiçbir üstünlükleri yoktur.”

“—E canım işte o Arap ya, Peygamber SAS de Arap. Elbette onlar da iftihar edecekler; ‘Peygamber bizden, Kur'an da bizim dilimizde, biz sizden üstünüz!’ diyecekler.”

Ama bunları Peygamber SAS dememiş, öyle iş yok. Öyle şey İslâm'da olmaz.

Rabbimiz bir, dinimiz bir, Peygamberimiz de bir. Peygamber Efendimiz Arab'a mahsus gönderilmemiş, bütün insanlığa, beşeriyete mahsus. Peygamber ins ü cinne gönderilmiş, bütün beşeriyetin Peygamberidir. Yalnız Arab'a değil. Onun için; “Arab'ın Arap'tan gayrı üzerine üstünlük taslamaya hakkı yoktur.”

(*Ve lâ a'cemiyyin alâ arabiyyin*) “Arab'ın gayrısı olan insanların da Arab'a üstünlüğü yoktur.”

İşte bilgisi olur, şusu olur busu olur, hüneleri çok olur, gökte uçar, şurada uçar, burada uçar;

“—E biz de sizden üstünüz bak! Sizin bilgileriniz yok, gökte uçamıyorsunuz. Topunuz tüfeğiniz yahut şununuz bununuz da yok! Bak yahudi sizin hepinizin hakkından geldi. Binâen aleyh biz olsaydık şöyle yapardık, böyle yapardık.” demek de doğru değil.

Hiçbir zaman kimsenin kimse üstüne bir üstünlük taslamaya hakkı yok. (*Ve lâ ahmera alâ esvede*) Ahmer kırmızı, esved siyah. Bundan murad Arap ile Arab'ın gayrı olan insanlar. “Arap olmayanın Arab'a bir üstünlüğü yok!”

(*Ve lâ esvede alâ ahmera*) “Arabın da Arap olmayana bir üstünlüğü yok! (*İllâ bi't-takvâ*) Kim Allah'tan korkup sakınırsa, üstünlük ona mahsustur.”

Hiç kimsenin kimseye üstünlüğü yok; üstünlük Allah'tan

korkusu olana mahsus. Kim Allah'tan çok korkuyor; o üstündür.

Bu da derece derece tabii. Herkesin, hepimizin Allah'tan korkusu var ama derece derece... Kimisi çok korkar, hiç günah yapamaz, fenalık yapamaz, kimseye şunu bunu yapamaz, bu üstün bir korku... Herkes öyle olmaz, derece derece korkar. Mesela bir adam namazını kaçırmamak için çok uğraşır, orucunu da öyle yapar. E öteki bakarsın korktuğu yok, namazını vaktinde kılamaz, geç kılar, şöyle yapar, böyle yapar; ama korkusu da vardır yine, korkusuz değildir.

Ama işte burada takvâ, Allah'tan korkmak üç nevi:

Birisi küfür yapmamak, İslâm'ın gayrı olan küfrü işlememek. Bir de gâvurluktan korkmak, gâvur olmaktan korkmak.

“—Gâvurluk nasıl olur sonradan?”

İşte İslâm'ın gayrı hareketler insanı gavur eder. İslam'ın gayrı olan inançsızlıklar... Meselâ helâl olan bir şeye haram dersen, haram olan bir şeye de helâl dersen... İtikad kitaplarında uzun boylu tafsilatları vardır. Ha bunlar küfrü mucibdir.

İşte burada takvâ, küfre düşmemek için, aman gavur olmayayım diye dilini muhafaza eder, harekâtını muhafaza eder, küfre düşmekten korkar. Bu takvâdır.

İkinci takvâ; günahlardan korkar, büyük günah işlemez ama küçükleri belki işler.

Ama o öteki üçüncü takvâ; ne küçük işler, ne büyük işler; hiç günah işlemez, bu üçüncü takvâ... Allah bu takvâları bize de nasib etsin...

Demek ki üstünlük ancak takvâ ile oluyor. Arap olmakla yahut şu olmakla, bu olmakla olmuyor. Şu olmuşsun bu olmuşsun, Arap olmuşsun fark etmez, üstünlük ancak takvâ ile olur. Kim Allah'tan korkup çok çekinirse, o üstündür.

Allah cümlemize o takvâyı nasib etsin...

b. Peygamber Efendimiz'in Şefaati

Taberânî, Avf ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³²

إِنَّ رَبِّي تَبَارَكَ وَتَعَالَى ، خَيْرَنِي بَيْنَ خَصْلَتَيْنِ : بَيْنَ أَنْ يَدْخُلَ
نِصْفُ أُمَّتِي الْجَنَّةَ ، وَبَيْنَ الشَّفَاعَةِ ؛ فَاخْتَرْتُ الشَّفَاعَةَ (طَب .
عن عوف ابن مالك)

RE. 123/2 (*İnne rabbî tebâreke ve teâlâ, hayyeranî beyne hasleteyni. En yedhule nısfü ümmetî el-cennete, ve beyne's-şefâati; fa'htertü's-şefâate.*)

Cenâb-ı Peygamber diyor ki:

(*İnne rabbî tebâreke ve teâlâ*) “Rabbim tebâreke ve teâlâ,

³² Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.68, no:126; İbn-i Ebî Asım, *Sünneh*, c.II, s.357, no:686; Avf ibn-i Mâlik RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.IX, s.25, no:7828. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.403, no:39078.

(*hayyeranî beyne hasleteynî*) beni iki şey arasında muhayyer kıldı. ‘Nasıl istersen öyle olsun!’ dedi. (*En yedhule nısfü ümmetî el-cennete ve beyne’s-şefâati*) Ümmetimin yarısını doğrudan cennete koymakla şefaath arasında...”

“—Sana ümmetinin yarısını bağışlayayım mı? Yoksa şefaati mi istiyorsun?” dedi. Bunda beni muhayyer kıldı.

Râmuz’daki metinde yok ama başka rivayetlerde var: (*Fa’htertü’s-şefâate*) “Ben şefaati tercih ettim.” buyuruyor.

“—Halbuki Allah benden daha affedicidir, daha fazla yapar ama, ben de kıyamadım ümmetime... Belki Cenâb-ı Hakk’ın affetmeyecekleri vardır, onları da ben affederim diyerekten şefaati ihtiyar ettim.” diyor.

Allah şefaathlerine nâil etsin...

Bugün Vahhabîler bu şefaati inkâr ederler, “Şefaath Allah’a mahsustur, başkasının şefaath hakkı yoktur.’ derler. Halbuki Cenâb-ı Peygamber’in bu konuda hadisleri çöktür.

Onlar Âyete’l-Kürsî’deki;

مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ (البقرة: ٢٥٥)

(*Menze’llezî yeşfeû indehû*) “Kimdir Allah’ın huzurunda şefaath edecek, (*illâ bi-iznihî*) yâni ancak onun izni olursa şefaath eder. İzni olmadan kim şefaath edebilir, kimse izinsiz şefaath edemez.” (Bakara, 2/255) diye bildiriliyor.

Buradan, izinsiz şefaath edilemeyeceği anlaşıldığı gibi; Allah’ın bazı kimselere izin verip, onlara da şefaath hakkı verdiği de görülüyor. Hadis-i şeriflerden de biliyoruz: Peygamberlerin şefaathleri var, şehidlerin şefaathleri var.

Burada da, “Cenâb-ı Hak tarafından muhayyer kıldım, ben de şefaati ihtiyar ettim.” buyuruyor.

Allah cümlemize nasib etsin...

c. Cennette Efendi ve Köle

Ukaylî ve Hatîb-i Bağdâdî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³³

إِنَّ رَجُلًا دَخَلَ الْجَنَّةَ، فَرَأَى عَبْدَهُ فَوْقَ دَرَجَتِهِ، فَقَالَ: يَا رَبِّ،
عَبْدِي فَوْقَ دَرَجَتِي؟ فَقَالَ: جَزَيْتَهُ بِعَمَلِهِ، وَجَزَيْتَكَ بِعَمَلِكَ
(عق. خط. عن أبي هريرة)

RE. 123/3 (*İnne racülen dehale'l-cennete, feraa abdehû fevka derecetihi, fekalâ: Yâ rabbi, abdî fevka dereceti? Fekâlâ: Cezeytühû bi-amelihi, ve cezeytüke bi-amelike.*)

(*İnne racülen dehale'l-cenneh*) “Bir müslüman cennete girdi, bir adam cennete girdi. (*Feraâ abdehû fevka derecetihi*) Girdi ama, cennette kendisinin dünyadaki müslüman kölesini, hizmetkârını kendisinden yüksek derecede, mertebesi daha yüksek olarak gördü.”

(*Fekâlâ: Yâ rabbî, hâzâ abdî fevka dereceti*) Diyor ki: “Şu benim kölemdi yâ Rabbi, benden daha yüksek derecede; bu nasıl oluyor?”

(*Fekâlâ lehû: Neam, cezeytühû bi-amelihi, cezeytüke bi-amelike*) Allah-u Telâlâ Hazretleri buyurur ki: “Evet, gördüğün gibi bu dünyada işlediği amellerin mükâfatını vererek onu bu dereceye çıkarttım; senin işlediğin amellerin karşılığı olarak da sana o dereceyi verdim.”

Hani çocuklar imtihana giriyor da herkese puan veriyorlar da;

“—Sen burasını kazanamadın, senin hakkın şurası.” diyorlar.

Şimdi bu adam da tabii kölesi aşağıda olsun istiyor. Yani

³³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.216, no:3055; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.231, no:7356; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VII, s.129, no:3567; Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.437, no:251; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.19; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.89, no:25111; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.33, no:7847.

mâdûnunda olsun istiyor ama o amelleri iyi yapmış, ibadetleri daha güzel yapmış, orasını kazanmış. İmtihan bu... Burası dâr-ı imtihandır.

Allah burada da imtihanı kazananlardan etsin cümlemizi...

Çok da zor, onun için Allah'a iyi sarılıp; "Aman yâ Rabbi! Beni bana bırakma ki, ben bu imtihanı kazanayım! Benim kabiliyetim yok, zayıfım çünkü. Binâen aleyh sen bana yardım et ve bana bu imtihanı kazandıracak kuvvet ve kudreti ver!" diye dua etmek lâzım.

ç. Gizli Sadakanın Fazîleti

İbn-i Asâkir ve Râfiî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³⁴

إِنَّ صَدَقَةَ السِّرِّ تَطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ ، وَإِنَّ صَلَاةَ الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعَمْرِ ،
وَإِنَّ صَنَائِعَ الْمَعْرُوفِ تَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ ، وَإِنَّ قَوْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَدْفَعُ
عَنْ قَائِلِهَا تِسْعَةَ تِسْعِينَ بَابًا مِنَ الْبَلَاءِ ، أَدْنَاهَا الْهَمُّ (كـ . والرافعي
عن ابن عباس)

RE. 123/4 (*İnne sadakate's-sirri tutfiü gadabe'r-rabbi, ve inne sulate'r-rahimi tezîdü fi'l-umuri, ve inne sanâia'l-ma'rûfi takî mesâria's-sûi, ve inne kavli lâ ilâhe illa'llâhu tedfeu an kâilihâ tis'aten ve tis'îne bâben mine'l-belâi, ednâhâ el-hemmü.*)

(*İnne sadakate's-sirri*) "Gizli sadaka vermek, (*tutfiü gadabe'r-*

³⁴ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XVII, s.172; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan. Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.354, no:13726; Muaviye ibn-i Hayde RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.398, no:16242; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.59, no:7907.

rabbî) Hz. Allah Celle ve A'lâ'nın gazabını söndürür.”

Allah-u Teâlâ Kur'an'daki âyet-i kerimesinde:

وَإِنْ تَخَفَوْهَا وَتَوْتَوْهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ (البقرة: ٢٧١)

(*Ve in tuhfûhâ ve tü'tûhe'l-fukarâe fehüve hayrun leküm*) “Eğer o sadakaları gizleyerek fakirlere verirseniz, artık o sizin için daha da hayırlıdır.” (Bakara, 2/271) buyuruyor.

(*Ve inne silate'r-rahimi tezîdü fi'l-umri*) “Sıla-i rahim, akrabâ u taallûkat ile alâkayı kesmeyip, mümkün mertebe daima birbirlerini ziyaret etmek ömrü arttırır.”

Hepimiz birbirimizi ziyaret etmekle mükellefiz ama hiç olmazsa akrabâ u taallukat başta... Baban, annen, teyzen, amcan, halan, dayın, kardeşler; bunlar birinci sınıf, bunları sık sık ziyaret et! Uzaktaysa, ziyaret etmeye gücün yetmiyorsa, mektup gönderirsin.

Akraba u taallukatı ziyaret, ömrü arttırır.

“—Canım hocaefendi ömür artar mı?”

Bilmem, bak Peygamberimiz. “Ömrüne bereket verir arttırır.” diyor. Artması bereket...

Bak geçen gün demiştim, Tebük Gazası'nda ashabın yiyeceği bitti, Cenâb-ı Peygamber SAS:

“—Kimde ne varsa getirsin.” dedi.

Döktüler bir hasırın üzerine, sonra onu taksim etti ashaba...

Ebû Hüreyre RA diyor ki:

“—Peygamber dünyadan göçtü, hâlâ o benim evimde duruyor.”

Yiyor ama bereketten dolayı bitmiyor, yerde mahsulün bittiği gibi arkası geliyor. Bereket... Ama sen onu göremezsin, ben de göremem. Bu Allah-u Teâlâ'nın verdiği bir şeydir.

Bazı keselere bazı büyükler para verirler, bu bereket parası diye, saklarız onu kesemizde. Bakarsın bir süre paran bitmez.

“—Yâhu, bugün çok para harcadım ama, bu para yine duruyor kesede!” dersin.

Bitmez, bu bereket Allah'tandır.

Bunun çok tecrübeleri de vardır, incelemeye de lüzum yok...

Ömrü de böyle Cenâb-ı Hak bereketlendirir.

Bir adamcağız geldi 90 küsür yaşındayım dedi ama bizden dinç. Hacca gitmek istiyor şimdi, yardım etmişler o da gidecek inşallah hacca. Ama 94 yaşındayım dedi.

(*Ve inne sanâia'l-ma'rûfi takî mesària's-sûi*) "Sofralar tertip etmek, yemekler tertip etmek, yedirmek, içirmek, kötü ölümden adamı kurtarır." Kötü ölümden, tehlikeli ölümden; çarpılarak ölmek, düşerek ölmek, ansızın ölmek... Bunlara karşı bu muhafız.

Ne? Çok bir şey değil, fakire fukaraya yedirecek, sadaka verecek, hayırlar verecek.

(*Ve inne kavli lâ ilâhe illa'llâhu, tedfeu an kâilihâ tis'aten ve tis'îne bâben mine'l-belâi*) "Kelime-i tevhid diyoruz işte bu 'Lâ ilâhe illa'llah' sözü, bunu söyleyen kimseden Allah 99 belâyı def eder. (*Ednâhâ el-hemmü*) En ufağı sıkıntı, kaygı..."

Çok geliyor böyle insanlar:

"—Çok sıkılıyorum bunalıyorum... Yiyeceğim var, içeceğim var, her şeyim de var ama, bir bunaltı var içimde... Ne yapayım?" diyor.

İşte Allah de, *Lâ ilâhe illa'llâh* de, *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh* de, *Sübhâna'llâh* de... Bunların hepsi bir şeye gelir, kurtarır insanı. Cenâb-ı Peygamber böyle buyuruyor.

d. Sadaka Ömrü Uzatır

Taberânî, Kuseyr ibn-i Abdullah'tan rivayet etmiş.

Pveygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³⁵

³⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVII, s.22, no:31; Küseyr ibn-i Abdullah babasından, dedesinden.

Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.284, no:4609; Amr ibn-i Avf RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.361, no:16062; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.59, no:7909.

إِنَّ صَدَقَةَ الْمُسْلِمِ تَزِيدُ فِي الْعَمْرِ، وَتَمْنَعُ مَيِّتَةَ السُّوءِ، وَيَذْهَبُ اللَّهُ بِهَا
الْكِبْرَ وَالْفَخْرَ (طب). عن كثير بن عبد الله عن أبيه عن جده

RE. 123/5 (*İnne sadakate'l-müslimi tezîdü fi'l-umuri, ve temneu mîtete's-sûi, ve yüzhübü'llâhu bihe'l-kibre ve'l-fahra.*)

(*İnne sadakate'l-müslimi tezîdü fi'l-umuri*) “Müslüman’ın sadakası ömrü artırır, (*ve temneu mîtete's-sûi*) ve fena ölümden kurtarır.”

Yukardaki gibi burada da, “Ömrü artırır.” diyor. Cenâb-ı Hak her şeye kâdirdir. Ömrü artırır, nasıl artırırsa artırır?

Bir yerde okumuştum, bir adam için “Filan gün ölecek.” demişler. O gün bir fakara gelmiş, ona yiyeceğini vermiş adam.

Bakmışlar ki ertesi gün, ölmemiş adam.

“—Ya bu adam ölecekti, neden ölmedi?” demişler.

Araştırmışlar, o verdiği sadaka ömrünün artmasına vesile olmuş. Uzun bu hikâye de bu kadarı aklımda kalmış.

Ama diyeceksin;

“—Bazı sadaka veren insanlar var, çabucak da gidiyor?”

E Allah onu affetsin, hepimizi affetsin...

Burada Cenâb-ı Peygamber yine buyuruyor:

(*Ve temne'u mîtete's-sûi*) “Kötü ölümden de kurtarır insanı.”

Kötü ölüm; Allah esirgesin vuruyorlar ölüyor, denize düşüyor ölüyor, duvar yıkılıyor altında kalıyor ölüyor... Kötü ölümler bunlar. Allah muhafaza etsin...

Hareketlerde, akşam söylüyorlardı mesela, birçok hareketler olmuş vaktiyle, birçok şehirler yerin altından çıkıyor. Milyonluk şehirler batmışlar işte, ne oldu kim bilir, ne kadar insanlar öldü?

E bu kötü ölüm.

(*Ve yüzhübü'llâhu bihe'l-kibre*) “Bu sadaka bu sadaka kötü ölümü men ettiği gibi insandan aynı zamanda kibri de götürür. (*Ve'l-fahra*) Bu insanda iftihar etme, övünme de olmaz.”

e. Fıtır Sadakası

Hàkim ve Beyhakî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişlerdir.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³⁶

إِنَّ سَدَقَةَ الْفِطْرِ حَقٌّ وَاجِبٌ، عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ، صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ،
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى، حُرٍّ أَوْ مَمْلُوكٍ، حَاضِرٍ أَوْ بَادٍ؛ صَاعٌ مِنْ شَعِيرٍ،
أَوْ تَمْرٍ (ك. ق. عن ابن عباس)

RE. 123/6 (*İnne sadakate'l-fitri hakkun, vacibün alâ külli müslimin, sagîrin ev kebirin, zekerin ev ünsâ, hurrun ev memlûkûn, hâdırın ev bâdın; sâun min şâirin, ev temrin.*)

(*İnne sadakate'l-fitri hakkun, vacibün alâ külli müslimin*)
“Fıtır sadakası her müslümana haktır, vaciptir; (*sagîrin ev kebirin, zekerin ev ünsâ, hurrun ev memlûkûn, hâdırın ev bâdın*) küçük veya büyük olsun, erkek veya kadın olsun, hür veya köle olsun, şehrli veya köylü olsun... (*Sâun min şâirin, ev temrin*) Arpadan veya hurmadan bir sa' olarak.”

Fıtır sadakası, Ramazan Bayramı'nda verdiğimiz sadakadır ki, güneş doğmadan evvel verilmesi herkes için vaciptir.

Daha bugün doğmuş çocuk, bu doğan çocuğa da bu sadaka vacibdir. Ölecek, ölmemiş daha, nefes alabiliyor, ona da vacibdir. İster erkek ister kadın olsun, ister köylü olsun, ister şehrli olsun, herkes için vacibdir.

f. İnsanların Arasını Düzeltmek

³⁶ Hàkim, *Müstedrek*, c.I, 569, no:1492; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.172, no:7515; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.II, s.141, no:17; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VIII, s.553, no:24135; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.59, no:7908.

Taberânî, Hz. Ali RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³⁷

إِنَّ صَلَاحَ ذَاتِ الْبَيْنِ، أَكْبَرُ مِنْ عَامَّةِ الصَّلَاةِ، وَالصِّيَامِ
(طب. عن علي)

RE. 123/7 (*İnne salâha zâti'l-beyni, a'zamü min àmmeti's-salâti, ve's-sıyâmi*)

(*İnne salâha zati'l-beyni*) “İki kişinin arasını düzeltmek, (*A'zamu min àmmeti's-salâti ve's-sıyami*) geceleri kıldığın nafîle namazdan, gündüzleri tuttuğun nafîle oruçlardan daha büyüktür.”

İki kişinin arasını ıslah etmek, bulmak, barıştırmak; iki dargını barıştırmak. İster karı-koca, ister komşu, ister akraba... Bu iki kişi arasını bulup barıştırmak, nafîle olarak kılacağınız en büyük ibadetlerden, namazdan ve oruçtan daha a'lâdır, üstündür.

İ'tikâf büyük ibadettir. Ramazan'ın son on gününde camilere kapanıp çıkmaz dışarıya, ibadetle meşgul olur.

Abdullah ibn-i Abbas RA, bir gün Peygamber Efendimiz'in mescidinde itikâfta iken, bir kişi yanına gelerek selâm verdi ve oturdu. İbn-i Abbâs RA:

“—Kardeşim, seni kederli ve mahzun görüyorum.” dedi

“—Evet, ey Rasûlüllah'ın amcaoğlu, kederliyim! Falan şahsın benim üzerimde hakkı var. Fakat şu kabrin sahibi (Allah Rasûlü) hakkı için söylüyorum ki borcumu ödeyemiyorum.”

“—Senin için onunla konuşayım mı?”

“—İstersen konuş!”

Abdullah ibn-i Abbâs RA ayakkabılarını giyerek mescidden çıktı. Adam ona:

³⁷ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.97, no:168; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.367, no:14791; Hz. Ali RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.IX, s.60, no:7911.

“—İtikâfta olduğunu unuttun mu, niçin mescidden çıktın?” diye seslendi.

İbn-i Abbâs RA, Peygamber Efendimiz’in kabrine işaret ederek:

“—Hayır! Ben, şu kabirde yatan muhterem zâttan işittim ki, ‘Her kim din kardeşinin bir ihtiyacını karşılamak için gayret eder ve onu giderirse, bu onun için benim mescidimde (Mescid-i Nebevî’de) on yıl i’tikâfta kalmaktan daha hayırlıdır.’ buyurdu.”

İ’tikâfın üç çeşidi var: Biri sünnet, biri vacib, biri de müstehab...

“—Şu işim olursa, şu kadar gün camide kalayım!” diye adamışsa, bu vacib olur.

Kurban adamak gibi. “Şu işim olursa, çocuk askerden sağ salim gelirse kurban keseceğim!” diye adak adasa, o iş olunca kesmesi vacib olur.

Ramazan’ın 20’sinden sonuna kadar olan i’tikâf vardır, sünnettir.

Bir de camiye girerken, *neveytü’l-i’tikâf* (İ’tikâfa niyet ettim.” deriz ya, işte beş dakika otururuz, on dakika otururuz. O da nafil i’tikâftır.

g. Murabıtın Namazı

Ebü’ş-şeyh ve Beyhakî, Ebû Ümâme RA’dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³⁸

إِنَّ صَلَاةَ الْمُرَابِطِ تَعْدِلُ خَمْسَمِائَةَ صَلَاةٍ، وَنَفَقَةُ الدِّينَارِ وَالدرهم
منه، أَفْضَلُ مِنْ تِسْعَمِائَةِ دِينَارٍ يَنْفِقُهُ فِي غَيْرِهِ (أبو الشيخ، هب.

³⁸ Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.IV, s.43, no:4295; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.389, no:3724; İbn-i Ebî Âsım, *Cihad*, c.II, s.705, no:313; Ebû Ümâme RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.IV, s.323, no:10714; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.IX, s.61, no:7913.

عن أبي أمامة)

RE. 123/8 (*İnne salâte'l-murabiti ta'dilü hamsemieti salâtin, ve nafakatü'd-dînâri ve'd-dirhemi minhü efdalü min tis'imieti dînârin yünfikuhû fî gayrihî.*)

(*İnne salâte'l-murabiti ta'dilü hamsemieti salâtin*) “Murabıtın, yâni Allah yolunda nöbet tutan kimsenin namazı, beş yüz namaza muadildir. (*Ve nafakatü'd-dînâri ve'd-dirhemi minhü*) Ve onun fi sebilillâh bir dinar ve dirhem harcaması, (*efdalü min tis'imieti dînârin yünfikuhû fî gayrihî*) Allah yolunda olmayan 900 dinardan efdaldir.”

Nöbet bekleniyor ya hudutlarda... Nerede olursa olsun, askerin nöbeti var ya... Nöbetinde, namazını da kılıyor. O nöbet yerinde kıldığı namaz, başka yerde kıldığı beş yüz namaza denktir.

Bizim cemaatle namazımızın mükâfatı yirmi yedi kattır. Büyük camilerde daha fazladır. Ama burada askerin nöbet

sırasında kıldığı namaz, beş yüz kat daha fazla sevap oluyor. Onun nöbet esnasında harcadığı bir dinar, başka bir hayra verdiği 900 dinardan daha efdal oluyor.

h. Bir Kişinin Yemeği İki Kişiye Yeter

İbn-i Mâce, Hz. Ömer RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³⁹

إِنَّ طَعَامَ الْوَاحِدِ يَكْفِي الْاِثْنَيْنِ ، وَإِنَّ طَعَامَ الْاِثْنَيْنِ يَكْفِي الثَّلَاثَةِ وَ
الْأَرْبَعَةِ ، وَإِنَّ طَعَامَ الْأَرْبَعَةِ يَكْفِي الْخَمْسَةَ وَالسَّيِّئَةَ (هـ . عَنْ عُمَرَ)

RE.123/9 (*Inne tàme'l-vâhidi yekfi'l-isneyni, ve inne taàme'l-isneyni yekfi's-selâsete ve erbeate, ve inne taàme'l-erbeati yekfi'l-hamsete ve's-sittete.*)

(*Inne tàme'l-vâhidi yekfi'l-isneyni*) “Bir kişinin yemeği iki kişiye, (*ve inne taàme'l-isneyni yekfi's-selâsete ve erbeate*) iki kişinin yemeği üçe ve dörde, (*ve inne taàme'l-erbeati yekfi'l-hamsete ve's-sittete*) dört kişinin yemeği de beş ve altıya yeter.”

Bir kişilik yemeğiniz vardı, tam yiyecektiniz. Kapı çalındı, bir misafir daha geldi. O yemek ikinize de yeter. Bir kişilik ama ikinize yeter.

“—Yok canım, bana yetmez o, ikimize nasıl yetecek?”

Sen Allah'a dayan, bu misafiri al bu yemeğe!

İki kişilik yemeğiniz vardı, bir misafir daha geldi. O yemek üç kişiye de yeter. Üçüncü de iştirak etsin.

“—Bu sadece bize yeter, o gelirse aç kalırız!” deme. Allah ona bereket verir, üçünüzü de doyurur; dörde de yeter.”

Dört kişilik yemeğiniz var; beşe de yeter, altıya da yeter.

³⁹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IX, s.463, no:3246; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.259, no:7444; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.37, no:127; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.656, no:5819; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.234, no:40717; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.62, no:7918.

1. Deccal Medine'ye Giremez

Taberânî, Temîm-i Dârî RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴⁰

إِنَّ طَيِّبَةَ الْمَدِينَةِ ، وَمَا نَقَبَ مِنْ أَنْقَابِهَا ، إِلَّا عَلَيْهِ مَلِكٌ شَاهِرٌ سَيْفَهُ ،
لَا يَدْخُلُهَا الدَّجَالُ أَبَدًا (طب. عن تميم الداري)

RE. 123/10 (*İnne taybete'l-medînete, ve mâ nekabün min enkâbihâ, illâ aleyhi melekün şâhirün seyfehû, lâ yedhulühe'd-deccâlü ebeden.*)

(*İnne taybete'l-medînete*) “Taybe Medine'dir. (*Ve mâ nekabün min enkâbihâ*) Onun geçitlerinden hiçbiri yoktur ki, (*illâ aleyhi melekün şâhirün seyfehû*) melekler orada kılıcını sıyırıp beklemiş olmasın. (*Lâ yedhulühe'd-deccâlü ebeden*) Ona ebediyyen Deccal giremez.”

Taybe Medine-i Münevvere'nin adlarından birisidir. Çok adı var Medine-i Münevvere'nin, burada bir tanesi geldi. *Taybe*, *tıyb* kelimesinden geliyor; temiz ve helâl, güzel koku demektir.

Bu helal ve temiz koku nasıl insanın hoşuna gider. Suyun temizinde, güzelinde insan nasıl yıkanır, pisliklerini giderirse; *Taybe* de insanın günahlarını giderir. O memleketin tozu, toprağı dahi temizdir. Orada mesela bizim buradaki temizliği yapmazlar, itina etmezler, dikkat etmezler yani. Sokaklara çöpler dökülmüştür, arabalar geçer, tozlar uçar, oralara konar, hiç kimse buna rağmen hasta olmaz. Niçin? Toprağı da şifa, tozu da şifa, kendisi de şifa... Her hastalığa şifa... Allah affetsin kusurlarımızı...

⁴⁰ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.54, no:1269; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.663, no:5836; Temîm-i Dârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.248, no:34893; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.65, no:7922.

Yalnız şimdi bizim büyük hatamız var. Mesela oradan gelen hurmaları mikrop var diyerekten, zavallı hacıların hurmalarını gümrük yerlerine dökerler hep... Bu hem kabahat, hem çok günah, ayıp bir şey... Sonra buradan aldığımız hurma, sanki başka hurma mı? Burada da alıyorsun çarşıdan hurmayı. Bu hurma da oradan gelen hurma işte...

Saatlerin üzerinde cam var. Bakıyorsun saatin altına toz girmiş. Nereden girmiş? Giriyor. Onun için onlar da her şeye şifadır. Eğer şifa olmasa, oraya gidenler hep hasta olurdu.

Şehre giren yollar var ya, bu yollardan hiçbir yol yoktur ki, orada bir melek kılıcını böyle çekmiş olarak durmasın. Oraya deccal denilen bir mel'un var, o mel'unu oraya sokmamak için. Allah şerrinden muhafaza etsin...

İnsanların da böyle deccali var. Ben çok iyi adamım diyor, çok methediyor kendini. Herkes de bakıyor. Görünüşü iyi, ama içi bozuk. İman yok içerisinde, sahtekâr... Müslümanım diyerekten insanları kandırıyor. Birtakım şeytanlar ulema kıyafetine girecek. Hocayım diyerekten ortaya çıkacak.

Bu Deccal başka mahlûk değil, insan, fakat sahtekâr biri... İşte o yalnız Medine-i Münevver'e giremeyecek. O melekler tanıyacak onu, Medine'ye sokmayacak. Allah cümlemizi muhafaza etsin...

Onun için her peygamber ümmetini bu Deccal sakınmaları için uyarmıştır. Peygamber SAS Efendimiz de bize şöyle dua etmemizi tavsiye etmiştir:⁴¹

⁴¹ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.412, no:588; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.277, no:5514; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.258, no:2342; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.356, no:721; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.715, no:1955; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.154, no:2702; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.463, no:7953; Taberânî, *Dua*, c.I, s.199, no:620; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LIII, s.295; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.50, no:2288; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.323, no:984; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.524, no:3494; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1262, no:3840; İmam Mâlik, *Muvatta* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.215, no:501; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.242, no:2168; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.280, no:999; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.241, no:694; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.29, no:10939; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I,

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ
فِتْنَةِ مَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ

(*Allàhümme innî eüzü bike min azâbi cehennem, ve min azâbi'l-kabr, ve min fitneti'l-mahyâ ve'l-memât, ve min şerri fitneti'l-mesîhi'd-deccâl.*)

(*Allàhümme innî eüzü bike min azâbi cehennem*) “Ey benim Rabbim, cehenneme düşüp orada azab görmekten, cehennemlik olmaktan ben sana sığınırım.”

(*Ve min azâbi'l-kabr*) “Kabir azabından da koru yâ Rabbi! Öyle bir şey de başımıza gelmesin...”

(*Ve min fitneti'l-mahyâ ve'l-memât*) “Ölümün ve yaşamın, ölmenin ve yaşamının fitnesinden de sana sığınırım.”

(*Ve min şerri fitneti'l-mesîhi'd-deccâl*) “Mesîhi'd-Deccâl'in fitnesinin şerrinden de yâ Rabbi, sana sığınırım.”

Yâ Rabbi! Sen bizi cehenneme atma! Cehennemın azabından sana sığınırım yâ Rabbi!

Kabirde azap var, Allah korusun... İnsan imansız gitti miydi, cevabını orada veremedi miydi, kabirde öyle bir azap var ki, kıyamete kadar... Orada televizyon gibi her gün cehennemdeki yeri gösterilecek. Gözünün önüne getirilecek, burası senin yerin denilecek. Orada perişan olacak. Onun için kabir azabından Allah'a sığınıyoruz.

Üçüncüsü; “Dünya ve ahiretin fitnelerinden de sana sığınırım yâ Rabbi!” Dördüncüsü de, “Mesîhi'd-deccâl'in şerrinden sana sığınırım yâ Rabbi!” diyoruz.

Cenab-ı Peygamber'den, “Bunu namazlarda *Ettahiyyatü*'den sonra, salevatlardan sonra okuyun diye rivayetler var. Onun için

s.304, no:1021; Taberânî, *Dua*, c.I, s.198, no:619; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.VII, s.371; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.30; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Pakistan ahali si mutlaka bunu namazın arkasından okurlarmış.

Deccal hakkında bir kitap yazmışlar, bu kitabın sekizinci sayfasında da bu duayı yazmışlar. Adamın oğlu namaz kılmış.

Babası sormuş:

“—Oğlum bu duayı okudun mu?”

“—Okumadım babacığım!”

“—Öyleyse namazı yeniden kıl!” demiş.

“—Elham’ı okumayanın namazı nasıl sahih olmuyorsa, o duayı okumayanın da namazı sahih olmuyor.” diyor.

Ama biz bilmiyoruz da yapmıyoruz. Allah kusurlarımızı affetsin. Bu deccalin şerrinden Allah hepimizi muhafaza etsin.

Bu Medine’ye giremediği gibi, imanlı kalplere de giremez. Melek şehri koruyacak, imanlı insanların melekleri var... Gözümüzün meleği var, kulaklarımızın melekleri var, ağızımızın melekleri var. İçimizin melekleri var. Yediklerimizi, içtiklerimizi koruyan meleklerimiz de var... Cenab-ı Hak inşaallah bize de deccallerin yüzünü göstermez, vücutlarımıza da sokmaz.

i. Kur’an Bilgisi ve Cennetin Dereceleri

İbn-i Mürdeveyh, Hz. Aişe RA’dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴²

إِنَّ عَدَدَ دَرَجِ الْجَنَّةِ عَدَدُ آيِ الْقُرْآنِ، فَمَنْ دَخَلَ الْجَنَّةَ مِنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ،

لَمْ يَكُنْ فَوْقَهُ أَحَدٌ (ابن مردويه عن عائشة)

RE. 123/11 (*İnne adede derece’l-cenneti, adede âyi’l-kur’âni, femen dehale’l-cennete mimmen karae’l-kur’âne lem yekün fevkahû ehadün.*)

(*İnne adede derece’l-cenneti, adede âyi’l-kur’âni*) “Cennetin dereceleri, Kur’an’ın ayetleri adedindedir. (*Femen dehale’l-cennete*

⁴² *Kenzü’l-Ummâl*, c.I, s.512, no:2272; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.IX, s.72, no:7939.

mimmen karae'l-kur'âne lem yekün fevkahû ehadün) Cennete giren kimseler içinde Kur'an okuyandan daha üstün kimse olamaz.”

Cennet var ya, bu cennetin dereceleri var. Cennetin dereceleri Kur'an-ı Kerim'in ayetleri kadardır. Yâni altı bin altı yüz küsürdür. Kur'an okumasını bilen insan cennete girdi miydi, bundan daha üstün kimse olmayacak. En yüksek makama o nail olacak.

Onun için şimdi buradaki kardeşlere bir ricam:

Ne pahasına olursa olsun, mutlaka Kur'an öğrenmeli, okumalı. Kur'an ancak düşünerekten, manasını tefekkür ederekten okunur. Ama bir Arap değiliz, manasına aşına değiliz, herkes de alim değil. Onun için biz okuruz, hatmederiz, Cenab-ı Hak'tan sevabını isteriz.

Onun için, bir müslüman Kur'an okumasını bilmiyorsa, onun evi, örümcek ağıyla kaplı harap bir eve benzer. Orada hayır yoktur. Yani onun gönlünde hayır yoktur. Kur'an okumasını bilmeyen gönüller, hayırsız gönüllerdir. Onun için her müslüman hiç olmazsa; doksan yaşında da olsan, yüz yaşında da olsan gene Kur'anı öğrenmeye çalışacak.

İnsan hiç olmazsa bir Fatiha'yı beller, İhlas Sûresi'ni beller, İnaa a'taynayı beller. Beller mi, beller... Hepsini bellemek en efdali.

Şimdi hafızlara elleşmeyin. Niçin? Kusursuz insan oluyor mu, olmaz. Ama ne kadar kusurlarımız varsa, Kur'an onların içindeyken Allah onları affeder. Hatta onları toprak da yemez.

Hatta Bursa'da bir cami var ismi hatırıma gelmedi ama bu camide bir defter var. Herkes oraya bir not yazıyor camiyi ziyaret edince... Ben de gittim, baktım defterin başında bir hadise yazılı. Hadise şöyle:

Orada yatan zât hocasının mezarında cesedinin durup durmadığını öğrenmek için mezarı açmış. Ne kadar sonra ise bakmış hocası duruyor mezarında. Çürümemiş, cesediyle duruyor.

Fakat mezarını açtığından dolayı hocasının hoşuna gitmemiş, gözleri kör olmuş.

Büyük bir alim bu zât, gözleri kör olmuş. Cenâb-ı Peygamber'i görmüş rüyasında, Cenâb-ı Peygamber demiş ki:

“—Bir tefsir yaz!”

“—Yâ Rasûlallah, gözlerim kör, göremiyorum ki nasıl yazayım?”

Mübarek hırkasından bir parça pamuk vermiş. “Sür bunu gözlerine!” demiş. Gece onu sürmüş sürekli gözlerine, gözleri açılmış.

Sonra alim uyanmış, bakmış ki pamuk üzerinde, ama gözleri de açılmış. Tefsirini yazmış ve “Her gelen okusun da duysun bu hadiseyi.” diyerek bu hâdiseyi o deftere yazmış.

Allah cümlemizi affetsin... Ahiret alemi, bambaşka bir alem. Bizim aklımızın, fikrimizin almayacağı bir alem.

Onun için bak Medine-i Münevvere'nin ismi *Taybe*; nefisleri pisliklerden temizleyici. Su nasıl pislikleri temizlerse, Medine-i Münevvere de insanları öyle temizler.

Bugün bizim babamız, dedemiz sağ ise, zaman zaman onları ziyaret etmek gerekmez mi? Şimdi bayram da gelmiş. Babamızı ziyaret edip, “Babacığım nasılsın?” demek, evlâdın vazifesi değil midir? Vakti varsa ziyaret eder, vakti olmazsa başka... Şimdi vesait de var.

E babaların babası olan Hz. Peygamber için ne dersin? Hâli vakti yerinde olan kimselerin Medine'ye gidip, onu ziyaret etmesi gerekmez mi?

Geçen bir kitap okuyordum, hoşuma gitti, Peygamber SAS Efendimiz için güzel bir mersiye yazmış. Okudukça bayılıyorum. Allah şefaathlerine erdirdin...

j. İsâ AS Hakkında

Hakîm-i Tirmizî, Zâfir ibn-i Süleyman RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴³

إِنَّ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ كَانَ يَمْشِي عَلَى الْمَاءِ ، وَلَوْ أَزْدَادَ يَقِينًا لَمْشَى
فِي الْهَوَاءِ (الحكيم عن زافر بن سليمان معضلا)

RE. 124/1 (*İnne ise'bne meryeme kâne yemşî ale'l-mâi, velev izdâde yakînen lemeşâ fi'l-hevâ.*)

(*İnne ise'bne meryeme kâne yemşî ale'l-mâi*) Meryem oğlu İsa AS su üzerinde yürüyordu. (*Velev izdâde yakînen lemeşâ fi'l-hevâ*) Eğer yakînini artırsa idi, havada da yürürdü.”

Hz. Meryem'in oğlu İsâ AS... İsâ AS Allah'ın bir kuludur, Hz. Meryem'in de oğludur. Ama babası yok. Nasıl oldu? Adem AS'ı babası yokken, Allah nasıl yarattıysa, İsâ AS'ı da babasız yarattı. Babasız evlat olur mu? Olur ya... Adem AS nasıl oldu.

İsa AS suyun üzerinde yürürmüştü. Peygamberlere Cenab-ı Hak mucize vermiştir. Ben peygamberim dediği vakitte;

“—Nereden bileyim senin peygamber olduğunu. Sen de benim gibi bir adamsın. Senin peygamber olduğunu bilmem için bir şeyler göster bakayım. Hünerler göster de ben de senin peygamber olduğunu bileyim!”

“—Ne istiyorsun?”

“—Şu suyun üstünde yürü bakalım!”

Suyun üzerinde yürür mü insan? Batar. Ama İsâ AS yürüyor, batmıyor.

Bizim büyüklerimizden de suyun üzerinde yürüyenler çoktur. Nasıl olur? İşte o insanlar İsevî meşrebli oluyorlar. Mânen İsâ AS mertebesine ulaşır insanlar, suda batmaz. İbrahim AS

⁴³ Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.III, s.170; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.363, no:5099; İbn-i Kâni', *Mu'cemü's-Sahabe*, c.II, s.287, no:474; Zâfir ibn-i Süleyman RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.439, no:7342; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.83, no:7968.

mertebesine erişen insanı, ateş yakmaz. Ateşi eline alır, ağzına alır. Allah cümlemizi affetsin...

“—İsâ AS suda yürürdü, eğer onun Allah’a olan yakınlığı daha fazla olsaydı gökte de yürürdü.” buyrulmuş.

Suda yürümek mahlûk mertebesinde... Balık yüzüyor, kurbağa da yüzüyor, ördekler de yüzüyor. Suda yüzmek, yürümek pek hüner değil. Biz yürüyemeyiz başka da... Havada yürümek, çok iş var canım.

Râbiatü’l-Adeviyye var ya, Allah şefaatine nail etsin cümlemizi... Meczub bir kadın. Hasan-ı Basri Hz.’nin zamanında yaşamış. Hasan-ı Basri konuşacak, o gelmedikçe konuşmazmış.

“—Niçin konuşmuyorsun hocaefendi!”

“—Benim sözümü siz anlayacak kabiliyette değilsiniz!” dermiş. “Rabia gelsin de o zaman başlayacağım!” dermiş.

Hasan-ı Basri onunla evlenmek istemiş.

Râbiatü’l-Adeviyye:

“—Olmaz, benim derdim çok. Bu kadar dert içinde bir de evliliğin derdini alamam!” demiş.

Bakmış ikna etmek mümkün olmuyor, başlamış suda yürümeye...

Râbia demiş:

“—Bununla beni aldatamazsın. Suda Allah’ın mahlûkları da yürüyor, ördekler de yürüyor.” demiş.

Bu sefer gökte uçmuş.

“—Onunla da kandıramazsın, sinekler de uçuyor havada demiş.”

Biz çok aptalız. Öyle birisinde bir şey görsek, ayaklarını öperiz. Ama yakîni arttıkça, insanlardaki kabiliyetler de artıyor. Rüyalarımızda nasıl uçuyorsak, bu ceset hayatta da uçuyor. Allah yakınlık ihsan etsin cümlemize...

Onun için *yakîn* zor şey. Üç mertebesi var diyorlar. Mesela bize rahmetlik Hocamız şöyle anlatırdı:

Bir arkadaşın baklavayı anlatır: Şöyle yapılır, böyle pişirilir,

rengi şöyledir, tatlısı şöyle dökülür. Sen de öğrenirsin. Buna *ilme'l-yakîn* derler.

Bir gün baklavacı dükkânının önünden geçerken:

“—Gel gel, hani ben sana söylemişim ya, bak şunu görüyor musun? İşte bu baklavadır.” der arkadaşın. O zaman ayne'l-yakîn görüyorsun, baklava buymuş diyorsun.

Baklavacı dükkânına girersiniz, arkadaşın sana baklava ikram eder. Baklavayı yersin, tadını tadarsın. O zaman hakka'l-yakîn baklavayı öğrenmiş olursun. bu artık.

Demek ki ilim kâfi değil, görmek de kâfi değil. Ancak tadınca baklavayı tam öğrenmiş olursun. Onun için, Cenab-ı Hakk'a kendini tam mânâsıyla vermeyen, bu yakîne erişemez.

k. Musîbete Sabrın Karşılığı

Tirmizî, İbn-i Mâce, Beyhakî ve İbn-i Cerir, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴⁴

إِنَّ عِظَمَ الْجَزَاءِ ، مَعَ عِظَمِ الْبَلَاءِ ، الصَّبْرُ عِنْدَ الصَّدْمَةِ الْأُولَى ، وَإِنَّ اللَّهَ
إِذَا أَحَبَّ قَوْمًا ابْتَلَاهُمْ ، فَمَنْ رَضِيَ فَلَهُ الرِّضَا ، وَمَنْ سَخِطَ فَلَهُ السَّخَطُ
(ت. حسن غريب. ه. هب. وابن جرير عن أنس)

RE. 124/2 (*İnne izâme'l-cezâi, mea izâmü'l-belâi, es-sabru inde sadmeti'l-ûlâ, ve inna'llâhe izâ ehabbe kavmen ibtelâhüm, femer radiye felehû'r-ridâ, ve men sahita felehû's-sahatu.*)

(*İnne izâme'l-cezâi, mea izâmü'l-belâi*) “Mükâfatın büyüklüğü, belânın büyüklüğü nisbetindedir. (*Es-sabru inde sadmeti'l-ûlâ*)

⁴⁴ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.415, no:2320; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.144, no:9782; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.170, no:1121; Begavî, *Şerhü's-Sünen*, c.III, s.27; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.331, no:6802; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.74, no.7943.

Sabır belânın ilk geldiği zamandadır. (*Ve inna'llàhe izâ ehabbe kavmen ibtelâhüm*) Allah bir kavmi sevdiğinde onlara rahatsızlık, hastalık verir. (*Femen radiye felehû'r-ridâ*) Kim razı olur, sabrederse, Allah'ın rızasına nail olur. (*Ve men sahita felehû's-sahatu*) Kim öfkelenirse, ona da Allah'ın gazabı vardır.”

Mükâfatların büyüğü, belâlara sabırla olur. Hastalık, rahatsızlık, bir şeyler geldi; o anda sabredecek.

“—Aman yâhu yandım, yok mu doktor!” diye telaşlanmayacak.

Sabret bakalım! Cenab-ı Hak bir kavmi sevdiği vakitte, onlara ibtilalar verir, rahatsızlıklar, hastalıklar verir. Kim o ibtilalar sabreder, razı olursa, Allah onu mükâfatlandır.

Kardeş geliyor bize, kafasından rahatsız. Çok acaip konuşmalar yapıyor. “Allah bana şunları verdi, bunları verdi.” diye söyleniyor.

Onun için Allah'tan afiyet istemek lazım! Afiyet büyük nimettir. İbtîlâlara sabretmek herkesin harcı değil.

I. Selâm Vermenin Usûlü

İbnü's-Sünnî, Ebû Temîme el-Huceymî RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴⁵

إِنَّ عَلَيْكَ السَّلَامَ تَحِيَّةَ الْمَوْتَى، إِذَا لَقِيَ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ، فَلْيَقُلْ:

السَّلَامَ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ (ابن السني عن أنس)

RE. 124/3 (*İnne aleyke's-selâmü tahiyete'l-mevtâ, izâ lakıye ehadüküm ehâhü, felyekul: Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû.*)

(*İnne aleyke's-selâmü tahiyete'l-mevtâ*) “*Aleyke's-selâm;*

⁴⁵ İbnü's-Sünnî, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyleh*, c.I, s.446, no:235; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.1289; Ebû Temîme el-Huceymî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.119, no:25275; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.78, no:7953.

‘Allah’ın selâmı sana olsun!’ ölülere verilecek selâmdır. (*İzâ lakıye ehadüküm ehâhü*) Sizlerden biri din kardeşine rastlayınca, (*felyekul: Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâhi ve berekâtühû*) ‘Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâhi ve berekâtühû; Allah’ın selâmı, rahmeti, bereketi sana olsun!’ desin.”

m. Hz. Fatıma’nın Muhteremliği

Bezzâr, Ebû Ya’lâ, Taberânî ve Hâkim, Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴⁶

إِنَّ فَاطِمَةَ أَحْصَتْ فَرْجَهَا ، فَحَرَّمَ اللَّهُ ذُرِّيَّتَهَا عَلَى النَّارِ
(البيزار، ع. طب. ك. عن ابن مسعود)

RE. 124/5 (*İnne fatimete ahsetet fercehâ, feharrama’llâhu zürriyyetehâ ale’n-nâri.*)

(*İnne fatimete ahsetet fercehâ*) “Fatıma ırzını muhafaza etti. (*Feharrama’llâhu zürriyyetehâ ale’n-nâri*) Allah onun zürriyetine Cehennemi haram etti.”

Bekir Hâkî Efendi vardı ya rahmetli:

“—Ehl-i beyte elleşmeyin! Haklarında ileri geri konuşmayın! Hz. Fatıma’nın evlatlarıdır bunlar. Şefaathçileri o olacak.” derdi.

Allah ıslah etsin hepimizi...

Hz. Fatıma RA, Peygamber SAS’in kerime-i muhteremeleri. Hz. Ali Efendimiz’le evli idiler. Hz. Ali zengin değildi, fakr u zaruret içindeydiler. Gündeliğe gider para kazanırdı. Hz. Fatıma

⁴⁶ Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.165, no:4726; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.295, no:1829; Ukaylî, *Duafâ*, c.VI, s.53, no:1333; Temmâmü’r-Râzî, *Fevâid*, c.I, s.337, no:338; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.V, s.59; İbn-i Hibbân, *Mecrûhin*, c.II, s.88; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XIV, s.174; Ebû Nuaym, *Hilye*, c.IV, s.188; İbn-i Hacer, *Lisânü’l-Mîzân*, c.IV, s.322, no:910; Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XII, s.108, no:34220; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.IX, s.86, no:7973.

hepsine razı. Hayatını anlatan kitaplar var, okusanız iyi olur.

Bir gün Rasûlüllah SAS'in sashabından birisi ile bir yere gidiyorlardı. Hz. Fatıma'nın evinin önünden geçerlerken;

“—Kızıma uğrayalım da öyle gidelim!” dedi.

Çaldılar kapıyı;

“—Kızım Fatıma, biz geldik! Ama yanımda filan var!”

“—Baba, başımı örtecek bir şeyim yok! Arkamdaki örtüyü başıma alsam, ayaklarım açılıyor; aşağı örtsem, başım açık kalıyor.” dedi.

O günkü hali tasavvur edin. Şu bizim bugünkü nimetlere gark oluşumuzu düşünün! Allah affetsin kusurlarımızı... Ne kadar nankörlük var... Bir *el-hamdü lillâh* demesini bile beceremiyoruz sofradan kalkarken. O kadar nimetleri yiyoruz da...

“—Nereye gidiyorsun mübarek! Bu kadar nimeti sana veren Allah' bir hamd etsene...”

Birisi sana bir şey verse;

“—Teşekkür ederim, eksik olmayın! Allah kesenize bereket versin!” diye teşekkür etmek bir insanlık vazifesidir.

Bu kadar nimeti veren Allah'a bir hamd etmek de yok mu ya hu?

Eskiden bizim mendillerimiz olurdu büyük büyük böyle, çevre de derlerdi buna... Peygamber SAS'in bu çevrelerden büyük bir mendili varmış, kızına vermiş;

“—Al kızım, bunu ört başına da biz girelim içeriye!” demiş.

Onun için kızı gelin olurken babası diyecek ki:

“—Kızım bak, döverler de kolunu kırarlarsa, kolunu yenido saklayacaksın, göstermeyeceksin kolunun kırıldığını. Sen benim evimden çıktın artık buraya ancak misafir olarak gelirsin, burası senin evin değil. Senin evin bundan sonra kocanın evi!” diyecek.

Bunun zıddına:

“—Kızım ha, bak sana bir şey yaparlarsa, hemen bırak gel!” derse, o evlilik yürümez.

n. Kadının Kötülüğü ve İyiliği

Ebû Nuaym, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴⁷

إِنَّ فَجُورَ الْمَرْأَةِ الْفَاجِرَةِ ، كَفَجُورِ أَلْفِ فَاجِرٍ ؛ وَإِنَّ بِرَ الْمَرْأَةِ الْمُؤْمِنَةِ ،
كَعَمَلِ سَبْعِينَ صَدِيقًا (حل . عن ابن عمر)

RE. 124/6 (*İnne fücûra'l-mer'eti'l-fâcireti, kefücûri elfi fâcirin;*
ve inne birrû'l-mer'eti'l-mü'mineti, keameli seb'îne sadîkan.)

Allah affetsin kusurlarımızı, mağfiret etsin...

(*İnne fücûra'l-mer'eti'l-fâcireti*) Ahlâksız bir kadının ahlâksızlığı, (*kefücûri elfi fâcirin*) bin ahlaksız erkeğin ahlâksızlığından daha kötüdür. (*Ve inne birrû'l-mer'eti'l-mü'mineti*) Sâliha bir mü'mine kadının iyiliği, (*keameli seb'îne sadîkan*) yetmiş tane sâlih erkeğin iyiliği gibidir.”

o. Fakirlerin Cennete Girmeleri

Taberânî, Said ibn-i Âmir RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴⁸

إِنَّ فَقْرَاءَ الْمَسْلَمِينَ يَزْفُونَ كَمَا يَزِفُ الْحَمَامُ ، فَيَقَالُ لَهُمْ : قَفُوا
لِلْحِسَابِ ! فَيَقُولُونَ : وَاللَّهِ مَا تَرَكْنَا شَيْئًا نَحَاسِبُ بِهِ . فَيَقُولُ اللَّهُ

⁴⁷ Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.101; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.398, no:45089; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.88, no:7978.

⁴⁸ Taberânî, *Mu'cemül-Kebîr*, c.VI, s.58, no:5508; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.460, no:17897; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXI, s.146; Saïd ibn-i Âmir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.474, no:16615; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.94, no:7987.

عَزَّ وَجَلَّ: صَدَقَ عِبَادِي، فَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ النَّاسِ بِسَبْعِينَ

عَامًا (طب. عن سعيد بن عامر)

RE. 124/7 (*İnne fukarâe'l-müslimîne yüzeffûne kemâ yüzeffü'l-hamâmü, feyukâlü lehüm: Kıfû li-hisâbi! Feyekülüne: Va'llâhi mâ tereknâ şey'en nuhâsebü bihî. Feyekülü'llâhu azze ve celle: Sadaka ibâdî, feyedhulüne'l-cennete kable'n-nâsi bi-seb'îne àmen.*)

(*İnne fukarâe'l-müslimîne yüzeffûne kemâ yüzeffü'l-hamâmü*) “Müslümanların fakirleri Cennete güvercinler gibi uçarak gidecekler. (*Feyukâlü lehüm*) Melekler onlara diyecekler ki: (*Kıfû li-hisâbi*) Hesaba dursanız! Hesap kitap olmadan öyle gitmek olur mu? (*Feyekülüne*) Onlar da diyecek ki: (*Va'llâhi mâ tereknâ şey'en nuhâsebü bihî*) Vallahi hesaplık bir şeyimiz yok! Hesap verilecek bir şey bırakmadık ki biz, ne durduruyorsunuz bizi?”

(*Feyekülü'llâhu azze ve celle*) “Aziz ve Celil olan Allah buyuracak ki: (*Sadaka ibâdî*) Kullarım doğru söylüyorlar, bırakın! (*Feyedhulüne'l-cennete kable'n-nâsi bi-seb'îne àmen*) Onlar Cennete herkesten yetmiş yıl önce girerler.”

ö. Fakirler Zenginlerden Önce Cennete Girecek

İbn-i Mâce, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş,
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴⁹

إِنَّ فُقَرَاءَ الْمُهَاجِرِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَغْنِيَائِهِمْ بِمِقْدَارِ خَمْسِ

مِائَةِ سَنَةٍ (هـ. عن أبي سعيد)

⁴⁹ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.352, no:2274; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.150, no:4113; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.21, no:33784; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.95, no:7989.

RE. 124/8 (*İnne fukarae'l-muhàcirîne yedhulûne'l-cennete kable aġniyâihim bi-mikdâri hamsi mieti senetin.*)

(*İnne fukarae'l-muhàcirîne*) “Mekke-i Mükerre-me'den Medine'ye gelen muhacirlerin fakirleri, (*yedhulûne'l-cennete kable aġniyâihim bi-mikdâri hamsi mieti senetin*) zenginlerinden beş yüz sene evvel cennete girecekler.”

Yine aynı mevzuda:

Deylemî Ebû Berze RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵⁰

إِنَّ فُقَرَاءَ الْمُسْلِمِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَغْنِيَائِهِمْ بِمِقْدَارِ أَرْبَعِينَ عَامًا ،
حَتَّى يَتَمَنَّى أَغْنِيَاءَ الْمُسْلِمِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، أَنَّهُمْ كَانُوا فُقَرَاءَ فِي دُنْيَا ؛
وَإِنْ أَغْنِيَاءَ لِكُفَّارٍ لِيَدْخُلُونَ النَّارَ قَبْلَ فُقَرَائِهِمْ ، بِمِقْدَارِ أَرْبَعِينَ عَامًا ،
حَتَّى يَتَمَنَّى أَغْنِيَاءَ الْكُفَّارِ ، أَنَّهُمْ كَانُوا فِي الدُّنْيَا فُقَرَاءَ (الديلمي
عن أبي برزة ، وفيه نفي بن الحارث متروك)

RE. 124/9 (*İnne fukarâe'l-müslimûne yedhulûne'l-cennete kable avniyâihim bi-mikdâri erbaine àmen, hattâ yetemennâ aġniyâe'l-müslimîne yevme'l-kıyâmeti, ennehüm kânû fukarâen fi'd-dünyâ; ve inne aġniyâi'l-küffâri leyedhulûne'n-nâre kable fukarâihim, bi-mikdâri erbaine àmen, hattâ yetemennâ aġniyâü'l-küffâra, innehüm kânû fi'd-dünyâ fukarâe.*)

(*İnne fukarâe'l-müslimûne yedhulûne'l-cennete kable avniyâihim bi-mikdâri erbaine àmen*) “Müslümanların fakirleri

⁵⁰ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.231, no:883; Ebû Berze RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.475, no:16620.

zenginlerinden kırk yıl evvel Cennete girerler. (*Hattâ yetemennâ ağniyâe'l-müslimîne yevme'l-kıyâmeti*) O gün zenginler temenni ederler ki: (*Ennehüm kânû fukarâen fi'd-dünyâ*) ‘Keşke biz de dünyada iken fakir olsaydık!’”

(*Ve inne ağniyâi'l-küffâri leyledhulûne'n-nâre kable fukarâihim bi-mikdâri erbaîne âmen*) Kâfirlerin zenginleri de, fakirlerinden kırk sene evvel Cehenneme girerler. (*Hattâ yetemennâ ağniyâü'l-küffâra*) Hatta kâfirlerin zenginleri temenni ederler ki: (*İnnehüm kânû fi'd-dünyâ fukarâe*) ‘Keşke biz de dünyada iken fakir olsaydık.’ Hiç olmazsa cehenneme kırk yıl geç girerdik.”

p. Yetimleri Sevindirmek

İbnü'n-Neccâr, Ukbe ibn-i Âmir RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵¹

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا ، يُقَالُ لَهَا دَارُ الْفَرَحِ ، لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ فَرِحَ يَتَامَى
الْمُؤْمِنِينَ (حمزة بن يوسف ، وابن النجار عن عقبه بن عامر)

RE. 125/2 (*İnne fi'l-cenneti dâren, yukàlü lehâ dârü'l-ferahi, lâ yedhulühâ illâ men ferraha yetâme'l-mü'minîne.*)

(*İnne fi'l-cenneti dâren*) “Cennete bir ev vardır.” Allah hepimize nasib etsin... (*Yukàlü lehâ dârü'l-ferahi*) Onun adına *Dârü'l-ferah* diyorlar. (*Lâ yedhulühâ illâ men ferraha yetâme'l-mü'minîne*) Oraya ancak müminlerin yetimlerini sevindirenler girecek.”

r. Cennette Bir Derece

Deylemî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵²

⁵¹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.170, no:6008.

⁵² Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.219, no:842; Ebû Hüreyre RA'dan.

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَرَجَةً، لَا يَبْلُغُهَا إِلَّا ثَلَاثَةٌ: إِمَامٌ عَادِلٌ، أَوْ ذُو رَحِمٍ
وَصَوْلٌ، أَوْ ذُو عِيَالٍ صَبُورٌ؛ لَا يَمُنُّ عَلَى أَهْلِهِ، مَا يَنْفِقُ عَلَيْهِمْ
(الديلمي عن أبي هريرة)

RE. 125/3 (*İnne fi'l-cenneti dereceten, lâ yeblüguhâ illâ selâsetin: İmâmün âdilün, ev zû rahimin vesülün, ev zû iyâlin sabûrun; lâ yemünnü alâ ehlihî, mâ yünfiku aleyhim.*)

(*İnne fi'l-cenneti dereceten*) “Cennetteki bir vardır. (*Lâ yeblüguhâ illâ selâsetin*) O dereceye ancak şu üç sınıf erer:

1. (*İmâmün âdilün*) “Adaletli devlet başkanı.”

2. (*Ev zû rahimin vesülün*) “Sıla-i rahim yapan, akrabasını yoklayan adam.”

3. (*Ev zû iyâlin saburun*) “Çoluk çocuğu çok, başı kalabalık ama sabırlı adam. (*Lâ yemünnü alâ ehlihî, mâ yünfiku aleyhim*) Yediriyor, içiriyor, giydiriyor ama onlara verdiğini başlarına kaktıyor; nankörler falan da demiyor.”

s. Geçim Kaygısının Karşılığı

Deylemî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵³

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَرَجَةً، لَا يَنَالُهَا إِلَّا أَرْبَابُ الْهُمُومِ، أَيُّ فِي طَلَبِ
الْمَعِيشَةِ (الديلمي عن أبي هريرة).

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.235, no:44289; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.104, no:8011.

⁵³ Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.VIII, s.362, no:1612; Sehâvî, *Mekâsîdü'l-Hasene*, c.I, s.213, no:254 Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.482, no:16639; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XLI, s.272, no:44863.

RE. 125/4 (*İnne fi'l-cenneti dereceten, lâ yenâlihâ illâ erbâbü'l-humûmi, eyyu fî talebi'l-maîşeti.*)

(*İnne fi'l-cenneti dereceten*) “Cennette bir derece vardır. (*Lâ yenâlihâ illâ erbâbü'l-humûmi, eyyu fî talebi'l-maîşeti*) Oraya ancak geçim kaygısı çeken gam ve keder sahipleri kavuşur.”

Adam ekmek parasını her zaman bulamıyor, iş bulamıyor. Akşama eve eli boş gideceğim diye kaygılanıyor. Bu kaygı günahları affettiriyor. İşte cennette de bir derece var ki, Cenab-ı Hak o dereceyi, böyle geçim kaygısı çekenlere veriyor.

ş. Cennetteki Bir Köşk

Deylemî, Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan rivayet etmiş,.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵⁴

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَقَصْرًا ، حَوْلَهُ الْبُرُوجُ وَالْمَرْجُ ، لَهُ خَمْسَةٌ آلَافٍ
بَابٍ ، لَا يَدْخُلُهُ وَلَا يَسْكُنُهُ إِلَّا نَبِيٌّ ، أَوْ صَدِيقٌ ، أَوْ شَهِيدٌ ،

أَوْ إِمَامٌ عَادِلٌ (الدَّيْلَمِيُّ عَنْ ابْنِ عَمْرٍو)

RE. 125/5 (*İnne fi'l-cenneti lekasran, havlehü'l-burûcu ve'l-murûcu, lehû hamsetü âlâfi bâbin, lâ yedhulühû velâ yeskünühû illâ nebiyyün, ev siddîkun, ev şehîdün, ev imâmün âdilün.*)

(*İnne fi'l-cenneti lekasran*) “Cennette bir köşk vardır ki, (*havlehü'l-burûcu ve'l-murûcu*) etrafı burçlar, otluk, sulak yerlerle çevrilidir. (*Lehû hamsetü âlâfi bâbin*) Beş bin de kapısı vardır. (*Lâ yedhulühû ve lâ yeskünühû illâ nebiyyün, ev siddîkun, ev şehîdün, ev imâmün âdilün*) Buraya ancak peygamber, sıddık, şehid ve

⁵⁴ Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.382, no:2487; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.355, no:8997; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.311, no:19739; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

adaletli hükümdarlar girer, oturabilir.”

Bu onlara mahsus. Allah bize de ihsan eylesin...

t. Allah İçin Birbirini Sevmenin Karşılığı

Ebü’ş-şeyh Ebû Hüreyre RA’dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵⁵

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَعَمُودًا مِنْ ذَهَبٍ ، عَلَيْهِ مَدَائِنٌ مِنْ زَبْرَجَدٍ ، تُضِيءُ لِأَهْلِ
الْجَنَّةِ ، كَمَا تُضِيءُ الْكَوْكَبُ الدَّرِّيُّ فِي جَوِّ السَّمَاءِ ، لِلْمُتَحَابِّينَ فِي
اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ (أبو الشيخ في العظمة عن أبي هريرة)

RE. 125/6 (*İnne fi'l-cenneti leamûden min zehebin, aleyhi medâinü min zebercedin, tudü li-ehli'l-cenneti, kemâ kevkebi'd-dürriyyü fî cevvi's-semâi, li'l-mütehâbbîne fi'llâhi azze ve celle.*)

(*İnne fi'l-cenneti leamûden min zehebin*) “Muhakkak cennette altından bir yüksek yer vardır. (*Aleyhi medâinü min zebercedin*) Onun üzerinde zeberced denilen kıymetli taştan yapılmış birçok şehirler vardır.”

(*Tudü li-ehli'l-cenneti,*) “Güneş camlara vurduğu vakit nasıl ziyası başka tarafa akis yapıyorsa, bu zeberced denilen cevher de ehli cennete aydınlık verir. Güneş nasıl dünyayı aydınlatıyor, öyle aydınlatır, (*Kemâ kevkebi'd-dürriyyü fî cevvi's-semâi*) Gökteki *Kevkebi'd-Dürri* denilen yıldız nasıl yere ışık veriyor, aydınlık veriyorsa, bu da diğer cennetlere ışık verir.”

“—Bu şehirleri Cenâb-ı Hak kimlere verecek acaba?”

(*Li'l-mütehâbbîne fi'llâhi azze ve celle*) “Bunlar Allah için dar-ı dünyada birbirlerini sevenlere verilecek.” Dünyada iken Allah için birbirimizi sevdi miydi, bu cennet evleri bizim olacak.

⁵⁵ *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.17, no:24708.

Allah affetsin kusurlarımızı...

Onun için müslümanlıkta küslük yok, dargınlık yok, birbirine arka çevirmek yok, birbirinin aleyhinde konuşmak yok, birbirinin kusuru görmek yok, yok oğlu yok yani. Hep birbirimizin kardeşiyiz, hem de öz kardeşiz. Ana bir baba bir, hepimiz Adem AS'ın evlâtlarıyız. Hem rabbimiz Allah, peygamberimiz Muhammed Mustafa SAS, kitabımız da Kur'an... Bende ki kusur senden daha çok... Sen bilmiyorsun belki ama Allah biliyor.

Onun için kusurdan, kabahatten dolayı birbirlerine küsmek, dargınlaşmak... Yalnız Allah için küersen küersin. O Allah'a karşı bir edepsizlik etmişse, ondan dolayı küersin ama bu küsmek dolayısıyla da birbirimize silah çekecek, bıçak çekecek değiliz yani. Onu iyiliğe çevirmek için, bu günahından vaz geçirebilmek için gayret edeceksin.

Allah cümlemizi affetsin de bu makamlara nail olan kullarından eylesin... Allah birbirimizi Allah için sevmeyi bizlere nasib etsin...

Şimdi Müslümanların birbirlerinin aleyhindeki hadiseler gözümüzün önünde... Söylemeye de lüzum yok bunları. Bu neden oluyor? Hepimiz bu memleketin evlâdıyız. Ne Bulgaristan'dan geldik, ne de Yunanistan'dan... Ne Bulgarız, ne Yunan; hep Türküz, hep müslümanız. Ama bu ihtilâf neden? Kitabımızdan haberimiz yok, dinimizden de haberimiz yok... Dinimize de uymuyoruz, ondan...

u. Cennetteki Yüz Derece

Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî ve İbn-i Hibbân, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵⁶

⁵⁶ Buhârî, *Sahîh*, c.IX, s.354, no:2581; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.335, no:8400; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.471, no:4611; Ebû Hüreyre RA'dan.

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ مِائَةَ دَرَجَةٍ ، أَعَدَّهَا اللَّهُ لِلْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، مَا
 بَيْنَ الدَّرَجَتَيْنِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ؛ فَإِذَا سَأَلْتُمْ اللَّهَ فَاسْأَلُوهُ
 الْفَرْدُوسَ ، فَإِنَّهُ أَوْسَطُ الْجَنَّةِ ، وَأَعْلَى الْجَنَّةِ ؛ وَفَوْقَهُ عَرْشُ الرَّحْمَنِ ،
 وَمِنْهُ تَفَجَّرُ أَنْهَارُ الْجَنَّةِ (حم. خ. حب. عن أبي هريرة)

RE. 125/7 (*İnne fi'l-cenneti miete derecetin, eaddeha'llâhu li'l-mücâhidîne fi sebili'llâhi, mâ beyne'd-dereceteyni kemâ beyne's-semâi ve'l-ardı; feizâ seeltümu'llâhe fe's'elühü'l-firdevse, feinnehû evsatu'l-cenneti ve a'le'l-cenneti; ve fevkahû arşu'r-rahmâni, ve minhü tefecceru enhâru'l-cenneti.*)

(*İnne fi'l-cenneti miete derecetin*) “Cennette yüz derece vardır. (*Eaddeha'llâhu li'l-mücâhidîne fi sebili'llâhi*) Allah-u Teâlâ bunları fi sebîlillâh harp eden mücâhidler için hazırlamıştır. (*Mâ beyne'd-dereceteyni kemâ beyne's-semâi ve'l-ardı*) Her iki derecenin arası gökle yer arası gibidir.”

(*Feizâ seeltümu'llâhe fe's'elühü'l-firdevse*) “Siz Allah'tan cennet istediğiniz zaman Firdevs-i A'lâ'yı isteyin! (*Feinnehû evsatu'l-cenneti ve a'le'l-cenneti*) Çünkü o cennetin hem ortası, hem de a'lâsıdır. (*Ve fevkahû arşu'r-rahmâni*) Onun üstünde Arş-ı A'lâ vardır. (*Ve minhü tefecceru enhâru'l-cenneti*) Cennet nehirleri de oradan kaynar.”

Mücahid deyince yalnız düşmanın karşısına çıkıp top atan, kurşun atan değil; namaz kılmak da bir mücâhededir, oruç tutmak da bir mücâhidliktir, ders okumak da bir mücâhededir, okutmak da bir mücâhededir. Neler var ise...

Niçin bir müslüman evlâdı Kur'an'ını bilmesin? Onu öğretmek bir vazifedir. Onun için cehd, uğraşmak... Uğraşacaksın, bir müslümanın Kur'anı öğrenmesi için elinden geleni yapacaksın. İşte bu yüz dereceyi Cenab-ı Hak bu mücâhide veriyor.

Allah'a dua ettiğiniz zaman Firdevs-i A'lâ'yı isteyin! Firdevs-i A'lâ cennetin en güzel yeridir. Onun üstünde Rahmân'ın Arş'ı vardır. Cennet nehirleri buradan çıkar. Dört nehirdir, bir kökten çıkar. Bir kısmı süzme bal, içenlere şifa verir. Bir kısmı süttür. Bir kısmı bakarsın şarap ama dünya şarabı değil, ahiret şarabı. İnsana zevk verir.

Allah affetsin kusurlarımızı, cümlemizin...

ü. Cennetin Büyüklüğü

Tirmizî, Ebû Saîd el- Hudrî RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵⁷

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ مِائَةَ دَرَجَةٍ ، لَوْ أَنَّ الْعَالَمِينَ اجْتَمَعُوا فِي إِحْدَاهُنَّ ،
لَوْسَعَتْهُمُ (ت. غريب عن أبي سعيد)

RE. 125/8 (*İnne fi'l-cenneti miete deracetin, lev enne'l-âlemîne'ctemeù fi ihdâhünne, levesiathüm.*)

(*İnne fi'l-cenneti miete deracetin*) “Cennette yüz derece var. (*Lev enne'l-âlemîne'ctemeù fi ihdâhünne*) Şu bütün âlemler, yer gök neler varsa onun bir tanesine konsa, (*levesiathüm*) hepsini içine alır.” Boş kalır, dolmaz yani. O kadar geniş bir yer. Daha doksan dokuzu da var...

v. Cennetteki Bir Köşk

İbn-i Nasr, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵⁸

⁵⁷ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.76, no:2455; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.29, no:11254; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.530, no:1398; Ebû Saîd el- Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.451, no:39222; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.116, no:8032.

⁵⁸ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.70, no:2450; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III,

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَعُرْفًا ، يَرَى مَنْ فِي ظَاهِرِهَا مَنْ فِي بَاطِنِهَا ، وَيَرَى مَنْ
 فِي بَاطِنِهَا مَنْ فِي ظَاهِرِهَا ؛ لِمَنْ أَطَابَ الْكَلَامَ ، وَأَفْشَى السَّلَامَ ، وَأَطْعَمَ
 الطَّعَامَ ، وَأَدَامَ الصِّيَامَ ، وَبَاتَ لِلَّهِ قَائِمًا وَالنَّاسُ نِيَامٌ (ابن نصر عن
 ابن عمر)

RE. 125/9 (*İnne fi'l-cenneti le-gurafen, yerâ men fi zâhirihâ men fi bâtinihâ, ve yerâ men fi bâtinihâ men fi zâhirihâ; li-men etâbe'l-kelâme, ve efşe's-selâme, ve et'ame't-taâme, ve edâme's-sıyâme, ve bâte lillâhi kaimen ve'n-nâsi niyâmün.*)

(*İnne fi'l-cenneti le-gurafen*) “Cennette öyle köşkler vardır ki, (*yerâ men fi zâhirihâ men fi bâtinihâ*) dışarıdaki kimse içeridekini görür, (*ve yerâ men fi bâtinihâ men fi zâhirihâ*) içerideki kimse dışarıdakini görür.”

Mâni yok yâni. Duvarsız bir yer, duvarları nurdan.

“—Bu köşkler kimin için?”

(*Li-men etâbe'l-kelâme*) “Bunlar sözü hoş olanlara güzel söz söyleyenlere; (*ve efşe's-selâme*) selâmi çok verenlere, (*ve et'ame't-taâme*) yemeği çok yedirenlere, (*ve edâme's-sıyâme*) oruca devam edenlere, (*ve bâte li'llâhi kâimen ve'n-nâsi niyâmün*) ve gece insanlar uyurken, kalkıp Allah rızası için namaz kılanlara verilir.”

Şimdi bu duvarın arkasını biz göremeyiz. Ama o cennetteki duvar mâni olmuyor. Dışardakini görüyor, dışarıdaki de

s.274, no:1268; İbn-i Huzeyme, *Sahih*, c.III, s.306, no:2136; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.344, no:438; Hz. Ali RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.233, no:1247; Abdullah ibn-Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.886, no:43509; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.113, no:8026.

içeridekini görüyor. İçli dışlı mâni yok ortada...

İnsanın tabii şu hayatta gözü doymuyor. Eski ecdad mesela kulübelerde, küçük, basık evlerde yaşamışlar. Şimdi bugün gayet güzel evler var, kaloriferli, içerisinde her şeyi içerisinde. Fakat kimi insanın gözü doymuyor, daha da iyisini arıyor.

Derken bu sefer gâvurlar icad etmişler bir ev, dönüyor böyle. Bazen bu tarafa dönüyor, bazen o tarafa dönüyor, bazen denize doğru dönüyor; dönen bir ev...

Şimdi cennette de böyle gayet güzel köşkler var.

Kimler içinmiş cennette bu güzel köşkler:

1. (*Li-men etâbe'l-keîame*) "Güzel söz söyleyenler için."

Gayet güzel konuşuyor, tatlı konuşuyor. Acı söz söylemiyor, hatır kırıcı söz söylemiyor, gönül yıkıcı söz söylemiyor. Gâvur olsun, müslüman olsun herkese iyi davranıyor.

Tatlı söz yılanı deliğinden çıkarır. Acıyla korkutursun ama o da senden soğur. E ne işe yaradı? Sen benden soğudun, ben de senden soğudum. Hiçbir işe yaramadı.

Acı söylemek, insanlara verilen gururun bir alâmetidir; birden bir acı söyler, yıkar seni. Ondaki sonra o da pişman olur. Ama iyi bir şey değil. Gönül kırıldı mı yapamazsın.

"—Yine barışırım, gene hatırını da alırım." deme!

Gönül sırça saraydır, kırıldı mıydı bir daha tamir olmaz. O acı kalır içeride. Bıçak yarası, kurşun yarası geçer. Fakat söz acısı geçmez bir acıdır. Onun için ağzını tatlıya alıştırmak, daima güzel konuşmak, karşındaki insanı kırmamaya çalışmak.

Ama ters söylüyor, yanlış söylüyor. Eh herkesin, akli, bilgisi, edebi bir değil. Sen onu hoş gör, gene ona güzel şeyler söyle!

2. (*Ve efşe's-selâme*) "Selâmı çok verenler için."

Onun için, daimâ kardeşlerine:

"—*Es-selâmü aleyküm!*"

"—*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!*"

"—*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekatühû!*" gibi güzel iltifatlarla, Allah-u Celle ve A'lâ'nın bize öğrettiği selâmı

ver!

Sana birisi “*Es-selâmü aleyküm!*” dediği vakitte, sen daha güzel olarak, “*Ve aleyküm selâm, ve rahmetu’llâhi, ve berekâtühû*” de! Bunu öğren!

3. (*Ve et’ame’t-taàme*) “Çok yemek yedirenler için.”

Sen de yiyici değil yedirici olmaya bak! Daima sofran açık olsun, elin açık olsun!

4. (*Ve edâme’s-sıyâme*) “Bir de oruca devam edenler için.”

Pazartesi Perşembe’yi bırakmıyor, ayın 13’ü 14’ü 15’i diyor bırakmıyor. Bir gün tutuyor bir gün yiyor. Onu da bırakmıyor.

Oruç korkulacak bir şey değil. Oruç insana sıhhat verir.

5. (*Ve bâte li’llâhi kâimen ve’n-nâsi niyâmün*) “Gece insanlar uyurken, kalkıp Allah rızası için namaz kılanlar için.”

Gece herkes uyurken, o kalkıp Allah-u Teâlâ’nın divanında el bağlayıp “*Allahu ekber!*” der, namaz kılar. İşte bu Cenâb-ı Hakk’ın hoşuna gittiğinden dolayı, o güzel cenneti de onlara da veriyor.

Allah cümlemize nasib etsin...

Allah kusurlarımızı affeyesin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Sevdiği ve razı olduğu kulları arasına cümlemizi kabul eylesin...

Li’llâhi’l-fâtihah!

İskenderpaşa Camii

04. RABBİNİZ BİRDİR, ATANIZ BİRDİR

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ ، وَإِنَّ أَبَاكُمْ وَاحِدٌ ، وَدِينَكُمْ وَاحِدٌ ، وَنَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ ، وَ
لَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَىٰ أَعْجَمِيٍّ ، وَلَا عَجْمِيٍّ عَلَىٰ عَرَبِيٍّ ، وَلَا أَحْمَرَ
عَلَىٰ أَسْوَدَ ، وَلَا أَسْوَدَ عَلَىٰ أَحْمَرَ ، إِلَّا بِالتَّقْوَىٰ (ابن النجار عن
أبي سعيد)

RE. 123/1 (*İnne rabbeküm vâhidün, ve inne ebâküm vâhidün,
ve dîneküm vâhidün, ve nebiyyeküm vâhidün, ve lâ fadle li-
arabiyyin alâ a'cemiyyin, ve lâ a'cemiyyin alâ arabiyyin, ve lâ
ahmera alâ esvede, ve lâ esvede alâ ahmera, illâ bi't-takvâ.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-1 şerife okuyalım:

*“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidînâââ... Muhammedinin-
nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîûî, ve sahbihîûî, ve sellim.”* (3 defa)

Cenab-1 Feyyâz-1 Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili
Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Rabbiniz Bir, Atanız Bir, Dininiz Bir...

İbnü'n-Neccâr, Ebû Saïd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş.
Bir Kurban Bayramı'nda okudukları hutbede, Peygamber SAS
Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵⁹

إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ، وَإِنَّ أَبَاءَكُمْ وَاحِدٌ، وَدِينَكُمْ وَاحِدٌ، وَنَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ، وَ
لَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى أَعْجَمِيٍّ، وَلَا عَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ، وَلَا أَحْمَرَ
عَلَى أَسْوَدٍ، وَلَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ، إِلَّا بِالتَّقْوَى (ابن النجار عن
أبي سعيد)

RE. 123/1 (*İnne rabbeküm vâhidün, ve inne ebâküm vâhidün, ve dîneküm vâhidün, ve nebiyyeküm vâhidün, ve lâ fadle li-arabiyyin alâ a'cemiyyin, ve lâ a'cemiyyin alâ arabiyyin, ve lâ ahmera alâ esvede, ve lâ esvede alâ ahmera, illâ bi't-takvâ.*)

(*İnne rabbeküm vâhidün*) “Rabbiniz birdir. Bütün beşerin, bütün mevcudatın, bütün mahlukatın Rabbi bir Allah'tır. Başka yaratan yoktur. Yaratan ancak Allah'tır.

(*Ve inne ebâküm vâhidün*) “Bütün insanlar Âdem AS'ın evlâdıdır. Bütün beşeriyet Adem AS'dan ve Havva Valide'den türemiştir. Binâen aleyh babanız da birdir. Hangi cinsten, hangi milletten olursanız olun, netice itibariyle aslınız Adem AS'dır.

(*Ve dîneküm vâhidün*) “Dininiz de ind-i ilâhîde İslâm dinidir. (*Ve nebiyyeküm vâhidün*) Peygamberiniz de birdir, Muhammed Mustafâ SAS'dir.”

Peygamberimizden önce de birçok peygamberler gelmiştir. Onların hepsinin kökü gene Peygamberimizdir. Bütün

⁵⁹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.411, no:23536; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.245, no:240; Ebû Saïd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.93, no:5655; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.19, no:7819.

peygamberler aldıkları füyûzâtı Peygamberimiz'den almışlardır. Mûsa AS'ın, İsâ AS'ın ve diğer peygamberlerin bütün aldığı feyizler ve gösterdikleri mucizeler, kerametler hep Peygamberimiz'den onlara intikal suretiyledir.

Öyle ise, (*Ve lâ fadle li-arabiyyin alâ a'cemiyyin*) "Arap olanın Arap olmayana üstünlüğü yoktur; (*ve lâ a'cemiyyin alâ arabiyyin*) Arap'tan gayrisinin de Arap üzerine bir üstünlüğü yoktur."

(*Ve lâ ahmera alâ esvede*) "Kırmızı olanın siyah olana bir üstünlüğü yok! (*Ve lâ esvede alâ ahmera*) Siyahın da kırmızı olana bir üstünlüğü yok! (*İllâ bi't-takvâ*) Kim Allah'tan korkup sakınırsa, üstünlük ona mahsustur."

İster siyah olsun, ister beyaz, ister kara, ister kırmızı; bunların hiçbirinin diğeri üzerine üstünlüğü yoktur. Ancak kim takva sahibi ise o üstündür. Siyahidir ama takvası vardır. Sarıdır ama takvası vardır. Onun kıymeti vardır. Yoksa Arap olmuşsun, Türk olmuşsun, bir kıymeti yok! Bütün beşer birdir.

Şamlı misafirler geldi bize. Kaside okuyorlar, o kasideyi (*seyyidü'l-arabi*) diye okudular. Biz, (*seyyidü'l-arabi ve'l-acem*) okuruz. Birkaç defa ikaz ettim:

"—Kardeş, bunun altına acemi de koy. Biz böyle okuruz." dedim.

Efendimiz SAS yalnız Arabın seyyidi değil ki; ins ü cinnin seyyidi... Niçin böyle yapıyorsunuz? İşte o Araplık damarları içeriden daha tamamıyla atamamış. Müslüman ama... Allah kusurumuzu affetsin...

Hepimiz şimdi bu Allah'ın kullarıyız. Kimsenin kimseye bir üstünlüğü yoktur. Bu yalnız siyahla beyaz arasında değil, Arap'la acem arasında değil, bizim de birbirimizi karşı bir üstünlüğümüz yok! Okumuşumuz var, okumamışımız var. Bilenimiz var, bilmeyenimiz var. Zayıfımız var, kuvvetlimiz var... çeşitli. Hiç kimsenin diğeri üzerine bir üstünlüğü yok! Ancak takva kimdeyse... şunun parası çokmuş, bunun malı çokmuş, bunun bilgisi çokmuş... Kıymeti yok. Takva varsa ne mutlu.

Yalnız akşam Muhiddin-i Arabi Hz.'nin bir yazısını okuyordum da hoşuma gitti:

“—İnsanlar iki türlü haşrolacaklar; cismanî ve ruhanî... İlimleri nisbetinde, ikisi de gelecek. İlmi nisbetinde cismi gelecek. Cismani kısmı da ameline göre kisve giyecek. Ameli nasılsa, ona göre kisve verilecek.

b. Peygamber Efendimiz'in Şefaati

Taberânî, Avf ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶⁰

إِنَّ رَبِّي تَبَارَكَ وَتَعَالَى ، خَيْرَنِي بَيْنَ خَصْلَتَيْنِ : بَيْنَ أَنْ يَدْخُلَ

نِصْفَ أُمَّتِي الْجَنَّةَ ، وَبَيْنَ الشَّفَاعَةِ ؛ فَاخْتَرْتُ الشَّفَاعَةَ (طَب .

عن عوف ابن مالك)

RE. 123/2 (*İnne rabbî tebâreke ve teâlâ, hayyeranî beyne hasleteyni. En yedhule nisfü ümmetî el-cennete, ve beyne's-şefâati; fa'htertü's-şefâate.*)

Cenâb-ı Peygamber diyor ki:

(*İnne rabbî tebâreke ve teâlâ*) “Rabbim tebâreke ve teâlâ, (*hayyeranî beyne hasleteyni*) beni iki şey arasında muhayyer kıldı. ‘Nasıl istersen öyle olsun!’ dedi. (*En yedhule nisfü ümmetî el-cennete ve beyne's-şefâati*) Ümmetimin yarısını doğrudan cennete koymakla şefaath arasında...”

“—İstersen ümmetinin yarısını doğrudan cennete koyayım, istersen sana şefaath hakkı vereyim, sen şefaath et!” dedi.

Râmuz'daki metinde yok ama başka rivayetlerde var:

⁶⁰ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.68, no:126; İbn-i Ebî Asım, *Sünneh*, c.II, s.357, no:686; Avf ibn-i Mâlik RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.IX, s.25, no:7828. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.403, no:39078.

(*Fa'htertü'ş-şefâate*) “Ben şefaati tercih ettim.” buyuruyor.

Yâni yarısına kanaat etmedi, hepsinin affedilmesini ümid etti. Çünkü Cenab-ı Peygamber Efendimiz, birçok isimlerinde de geçer ya, hem şafi olmakla beraber çok da merhametlidir. Hiçbir kimsenin burnunun kanamasını istemez ümmetinde...

c. Cennette Efendi ve Köle

Ukaylî ve Hatîb-i Bağdâdî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶¹

إِنَّ رَجُلًا دَخَلَ الْجَنَّةَ، فَرَأَى عَبْدَهُ فَوْقَ دَرَجَتِهِ، فَقَالَ: يَا رَبِّ،
عَبْدِي فَوْقَ دَرَجَتِي؟ فَقَالَ: جَزَيْتَهُ بِعَمَلِهِ، وَجَزَيْتَكَ بِعَمَلِكَ
(عق. خط. عن أبي هريرة)

RE. 123/3 (*İnne racülen dehale'l-cennete, feraa abdehû fevka derecetihi, fekàle: Yâ rabbi, abdî fevka derecetî? Fekàle: Cezeytühû bi-amelihî, ve cezeytüke bi-amelike.*)

(*İnne racülen dehale'l-cenneh*) “Bir adam cennete girdi. (*Feraâ abdehû fevka derecetihi*) Girdi ama, cennette kendisinin dünyadaki müslüman kölesini, hizmetkârını kendisinden üstün derecede, mertebesi daha yüksek olarak gördü.”

(*Fekàle: Yâ rabbî, hâzâ abdî fevka derecetî*) Diyor ki: “Şu benim kölemdi yâ Rabbi, benden daha yüksek derecede; bu nasıl olur?” Çünkü daima köleler alt katta oturur, efendiler üst katta oturur. Bu usülden, adetten iken nasıl oldu da böyle oldu?”

⁶¹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.216, no:3055; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.231, no:7356; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VII, s.129, no:3567; Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.437, no:251; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.19; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.89, no:25111; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.33, no:7847.

(Fekàle lehû: Neam, cezeytühü bi-amelihî, cezeytûke bi-amelike)
Allah-u Telâlâ Hazretleri buyurur ki: “Evet, gördüğün gibi bu dünyada işlediği amellerin mükâfatını vererek onu bu dereceye çıkarttım; senin işlediğin amellerin karşılığı olarak da sana o dereceyi verdim. Onun ameli ona layık, senin amelin de buna layık. Sen yatıp uyudun, bu ibadet taat etti. Sen rahatındaydın, o eziyettedi.”

d. Gizli Sadakanın Fazîleti

İbn-i Asâkir ve Râfiû, Abdullah ibn-i Abbas RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶²

إِنَّ صَدَقَةَ السِّرِّ تَطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ ، وَإِنَّ صَلَاةَ الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعَمْرِ ،
وَإِنَّ صَنَائِعَ الْمَعْرُوفِ تَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ ، وَإِنَّ قَوْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَدْفَعُ
عَنْ قَائِلِهَا تِسْعَةَ وَتِسْعِينَ بَابًا مِنَ الْبَلَاءِ ، أَدْنَاهَا الْهَمُّ (كَر . وَالرَّافِعِي
عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ)

RE. 123/4 (*İnne sadakate’s-sirri tutfiü gadabe’r-rabbî, ve inne sulate’r-rahimi tezîdü fi’l-umuri, ve inne sanâia’l-ma’rûfi takî mesària’s-sûi, ve inne kavli lâ ilâhe illa’llâhu tedfeu an kâilihâ tis’aten ve tis’îne bâben mine’l-belâi, ednâhâ el-hemmü.*)

(*İnne sadakate’s-sirri*) “Gizli sadaka vermek, (*tutfiü gadabe’r-rabbî*) Hz. Allah Celle ve A’lâ’nın gazabını söndürür.”

Açık sadaka değil, gizli sadaka. Kimse bilmiyor yani. (İtfaiye

⁶² İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.172; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan. Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.VIII, s.354, no:13726; Muaviye ibn-i Hayde RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.VI, s.398, no:16242; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.IX, s.59, no:7907.

nasıl söndürürse yangını, bu da Allah-u Celle ve A'lâ'nın gazabını söndürür. Cenab-ı Hak kulu cezalandırmak istiyor; fakat onun gizlice verdiği bir sadaka dolayısıyla, o cezasından vazgeçiyor. Gazabı söndürmek demek, onun verdiği sadakadan dolayı ona yapacağı cezayı yapmamak. Onun için sadakanın bu denilenlerden çok daha üstün faziletleri vardır. Onun için sadakayı gizlice vermek lazım!

“—O imam hatip çocukları neredeler? Siz misiniz? Nerede arkadaşın?”

“—Şurada...”

“—Hangi mekteptendiniz?”

“—Gerede İmam-hatip...”

“—Kaç lira istiyorlardı sizden?”

“—Yüz ellışer lira...”

Bunlar Gerede İmam Hatip talebelerindenlermiş. Bunların verdiği paradan yüz ellışer lira eksik kalmış borçları. Şimdi bunlara üç gün izin vermişler bu parayı nereden bulursanız bulun diye. Buraya da yollamışlar bunları şimdi “Oradan size verirler!” diyerekten. Şimdi ben de size bu sadaka bahsini anlattım ya, onların üç yüz lirasını inşâallah temin ederiz. Çıkan kardeşler bunu unutmamalı!

Hz. Allah-u Celle ve A'lâ'nın fermanında;

وَإِنْ تَخَفُوا وَتَوْتَوْهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ (البقرة: ۲۷۱)

(*Ve in tuhfûhâ ve tü'tûhe'l-fukarâe fehüve hayrun leküm*) “Eğer o sadakaları gizleyerek fakirlere verirsiniz, artık o sizin için daha hayırlıdır.” (Bakara, 2/271) buyruluyor.

Meselâ zekât kısmının alenen verilmesi esastır. Çünkü vermeyen de zekât verir. Zekâtı vermeyenler varmış içimizde... Bu İslâm memleketi olduğu halde, zekâtı vermeyenler varmış içimizde, geçen tesadüf ettik. Allah affetsin...

Hem de demişler ki:

“—Hanımefendi! Senin bu parana zekât düşer.”

Bankadaymış parası da...

“—Ooo, öyle şey mi olur yâhu? Bizim bu paramız çalışmıyor ki... Bankaya koyduk, oradan az bir gelir getiriyor, ona zekat mı olur?” demiş.

(*Ve inne sılâte'r-rahimi tezîdü fi'l-umri*) “Sıla-i rahim, akrabâ u taallûkat ile alâkayı kesmeyip, mümkün mertebe daima birbirlerini ziyaret etmek ömrü arttırır.”

Akrabaların birbirine gidip gelmeleri, görüşüp konuşmaları, uzaktaysa hiç olmazsa mektupla haberleşmeleri, yakınsa gidip hal hatır sormaları; ihtiyaçları olduğu vakitte, ihtiyaçlarını temin etmeleri ömrü uzatır. Bu hizmeti yaparsa bir insan, akraba u taallukatıyla ilgisini kesmezse ömrü artar.

“—Ömür artar mı?”

Orasını bilmem. Allah-u Teâlâ dilerse olur. Burada diyor ki:

“—Allah onun ömrüne bereket verir. Ömrü bereketlenir, on senesi bitmiyor, yirmi senesi bitmiyor. Çok huzurlu günleri olur. Fakat Allah-u Teâlâ'nın arttırmak ihtimali de vardır bunun içerisinde... Bereketli olmak dolayısıyla artması da muhtemeldir.

Bu sıla-i rahim dolayısıyla Cenab-ı Hakk'ın bir mükafatıdır.

“—Bu kulların, aralarında ünsiyet var, ülfet var, güzel geçinme var, birbirlerini ziyaret ediyorlar, kusurlarını affediyorlar, birbirlerine hüsnü muamelede bulunuyorlar, yardımda bulunuyorlar. Bunların ömrünü on sene daha uzatıvereyim!” der Cenab-ı Hak.

Bunun aksi de var tabii. Akraba u taallukatıyla ilişkisini kesmiş, amcam böyle diyor, teyzem şöyle diyor, halam böyle diyor, ne gidiyor, ne geliyor. Şöyle yaptılar, böyle yaptılar, şunu da şöyle dediler diye bir sürü bahaneler uyduruyor. Bunun da ömrü, bundan dolayı kısa olur.

(*Ve inne sanâia'l-ma'rûfi takî mesâria's-sûi*) “İyi işler, hayır işler işlemek, mesela cami yardımına, köprü yardımına, çeşme yardımına, devlet millet içinde ne ihtiyaçlar varsa bu gibi hayırlara iştirak etmek, yemekler yedirmek, ma'ruf olan işleri

işlemek insanı kötü ölümden muhafaza eder.

Mesela, Allah affetsin bir kardeşimiz var Tarsus'ta... Dün sordurdum bir arkadaşımıza... Demiş:

“—Sizlere ömür, on beş gün evvel bir trafik kazıyla gitti.”

Nasıl? Adam yolun ortasına arabayı koymuş. Gece hırsızlık yapacaktı. Işıklarını söndürmüştü. Tabii taksi gelirken, arabayı görmüş ama hemen yana kırmış arabanın altına girmemek için. Öte taraftan gelen de o da onun karşısına çıkmış. İki bir müsademene hiç birisi kurtulamamış.

İşte bu kötü bir ölümdür. Bunları sadakalar önler. Ama diyeceksin ki;

“—Arabanın içindeki yedi sekiz kişiden hiç birisi bir hayır yapmadı mı?” diyeceksin.

Bilmem artık. Bazen böyle kazalar oluyor. Allan onlardan hepimizi muhafaza etsin... Evden çıkarken okuyarak, Allah'tan himaye isteyerek, muhafaza isteyerek; öyle çıkmak lazım! Hatta helalleşerek icab ederse...

(*Ve inne kavli lâ ilâhe illa'llâhu tedfeu an kâilihâ tis'aten ve tis'îne bâben mine'l-belâi*) “*Kelime-i tevhid* diyorlar işte bu ‘*Lâ ilâhe illa'llah*’ sözü, bunu söyleyen kimseden Allah 99 belâyı def eder. (*Ednâhâ el-hemmü*) En ufağı sıkıntı, kaygı...”

Herkeste para olmaz ki, versin sağına soluna... Bunun en kolayı, *Lâ ilâhe illa'llah* sözünü çok söylemek...

Bu *Lâ ilâhe illa'llah*'ı bir kere söylemek, onu söyleyenden doksan dokuz tane belâyı def eder. En aşağısı hem, yani kaygı. Bazı dertleri olur, kaygılanır insan, onu giderir. Daha büyüğü kim bilir neler...

Şimdi gene Muhiddin-i Arabi Hazretleri, bu *Lâ ilâhe illa'llah* hakkında diyor ki:

Lâ ilâhe illa'llah'ın iki türlü tekellümü vardır. Birisi hakiki, birisi resmi. Resmi olan bizim *Lâ ilâhe illa'llah* deyip söylememizdir. Hakiki olan *Lâ ilâhe illa'llah*, mizana konmaz. Çünkü mizana mukabili olmaz bir şeydir. *Lâ ilâhe illa'llah*'ın

mukabili yoktur ki o mizana konulsun. O bir Allah. E mizana konan *Lâ ilâhe illa'llah* resmi olan tevhidlerimizdir ki bunların da mukabili yok yani. Yer, gök, dağ, taş Terazinin bir gözüne koysan, diğer gözündeki *Lâ ilâhe illa'llah* ondan ağır gelir.

Onun içindir ki, bir insan *Lâ ilâhe illa'llah*'ı şöyle candan söyleyince, ondan doksan dokuz tane belâ def olunca, bir insan günde yüz kere *Lâ ilâhe illa'llah* diyecek olursa, onun kadar sevapla ahirete bir insan gitmeyecek, meğer ki ondan fazla söyleyen olursa...

Meselâ, bir başkası da iki yüz kere demiş. Fakat insan hiç olmazsa her gün bin tane demeli. Çünkü bizim bin tane anca bir taneye denk gelir.

Bu beş bin, on bin diyenlere şaşıyorum ben demiş. Nasıl diyorlar. Ben bir kere diyemiyorum demiş. O hakiki istiyor, hakiki çıksın ağzından. Çünkü la ilahe illahın manası çok geniş canım.

Lâ ilâhe illa'llah'ı söyledi mi insan, ondan başka bir şey beklenilmez. Halbuki biz hem *Lâ ilâhe illa'llah* diyoruz, hem de bir çok hataların, kusurların içine düşüyoruz.

Onun için bizimkileri bin tanesi hatta on bin tanesi bir tane anca olur. Onun için ne kadar çok dersek, o kadar faydalı olur.

e. Sadaka Ömrü Uzatır

Taberânî, Kuseyr ibn-i Abdullah'tan rivayet etmiş.

Pveygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶³

إِنَّ صَدَقَةَ الْمُسْلِمِ تَزِيدُ فِي الْعَمْرِ، وَتَمْنَعُ مِيتَةَ السُّوءِ، وَيُذْهِبُ اللَّهُ بِهَا

الْفَخْرَ وَالْكَبْرَ (طب). عن كثير بن عبد الله عن أبيه عن جده).

⁶³ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVII, s.22, no:31; Küseyr ibn-i Abdullah babasından, dedesinden.

Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.284, no:4609; Amr ibn-i Avf RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.361, no:16062; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.59, no:7909.

RE. 123/5 (*İnne sadakate'l-müslimi tezîdü fi'l-umuri, ve temneu mîtete's-sûi, ve yüzhibü'llâhu bihe'l-fahra ve'l-kibre.*)

(*İnne sadakate'l-müslimi tezîdü fi'l-umuri*) “Müslüman’ın sadakası ömrü artırır, (*ve temneu mîtete's-sûi*) ve fena ölümden kurtarır.”

Burada da yine bir müslümanın verdiği sadaka. Yukarıda gizlice dedi, burada da “Doğrudan doğruya, nasıl verirse versin!” diyor. Yukarıda “Rabbin gazabını söndürür.” dedi, burada da şimdi, “Ömrü ziyade eder.” diyor. Orada, “Sıla-i rahim ömrü ziyade eder.” dedi, burada da “Doğrudan doğruya sadaka ömrü ziyade eder. Aynı zamanda kötü ölümden de insanı korur.” dedi.

Şimşek çakmış, yıldırım düşmüş, zelzele olmuş, bina altında kalmış, trafik belâlarına uğramış, şu olmuş, bu olmuş... “Sadaka bu gibilerden de korur!” diyor.

Onun için, Allah sıhhat vermiş, afiyet vermiş bizlere. Her gün bir kazancımız var az çok... Bu kazancımızdan her gün sadaka vermek, bizim üzerimize borçtur. Her gün sadakamızdan, kazancımızdan bir miktar ayırıp, onu da bir muhtacın lokmasına ilave etmek, her insana, her müslümana yakışan bir vazifedir.

Ama bununla beraber:

(*Ve yüzhibü'llâhu bihe'l-fahra ve'l-kibre*) “Aynı zamanda bu sadaka insandan fahri ve kibri, övünmeyi ve büyüklenmeyi de giderir.”

Şimdi asıl belânın büyüğü bu şey ki, insan zenginleştikte kibirlenir; gerek ilim cihetinden zenginleşsin, gerek hafızlık cihetinden zenginleşsin... Ses güzelliği bir afettir, yüz güzelliği bir afettir. Para güzel, para çokluğu da bir afettir. Şimdi bunlar çoğaldıkça, böyle bilgiler arttıkça, onun yanında kibir ile fahri de beraber halk eder, ikisi beraber artar.

Meselâ, sesi güzel bir hafızın yanına kibrinden giremezsin. Kimseyi beğenmez. Efendim, ilim de böyle yüksek oldu muydu, o da bakarsın kimseye metelik vermez. Niçin? Varlık da onunla beraber yürüyor. İşte bu sadakalar, o varlıklarla iftiharını da indirir aşağıya doğru, giderir. Onlar da senden kalkar.

Sırası gelmişken Niyazî-yi Mısri'nin bir şiiri aklıma geldi.
Rahmetli Hocamız çok okurdu:

*Ey derde dermân isteyen,
Yetmez mi dert, dermân sana?
Ey râhat-ı cân isteyen,
Kurban olandır cân sana.*

Çok güzel bir sözdür bu. Dert, çok tabii. Ey derde derman isteyen. Dertler, karın ağrısı, baş ağrısı, vücut sıhatsızlığı, fakirlik... Hepsi bunun içerisinde. O dertler, en nihayet bir gün ecel gelir ki, bunları unutturur. Bu dertler de onunla beraber biter. Bunlara dert denilmez. Bunların ahirette mükafatı da var sabrettiğimiz taktirde. Sabrediyoruz, ona karşılık Cenab-ı Hak çok mükafat veriyor.

Fakat asıl dert, Allah-u Teâlâ'nın mülkünde yaşar da bir insan, onun verdiği rızıklarla merzuk olur, yer, yaşar. Sıhhatı de yerinde Allah vermiş sıhhati de. Bununla beraber bu varlığın sahibi Allah-u Teâlâ'yı tanımadan ve ona inanmadan, *Lâ ilâhe illa'llah* deyip de mucibiyle amel etmeden gitmekten daha büyük dert yok... En büyük dert bu. Ama şu ilmin sahibiymiş, bu ilmin sahibiymiş, şöyle adammış, böyle adammış... Bunları hepsi fasa fiso. On para etmez hepsi. Asıl iş, varlığın sahibi Hz. Allah'ı tanımaktır.

Onun içindir ki, Hızır AS bir dağdan geçiyormuş. Tabii ilim lazım ama, bu Allah'ın verdiği göz kâfi... Allah bir göz vermiş ki, bu gözdeki hisler insanları uyandırmaya kâfi...

Şimdi Hızır AS dağda bir çobana rastlamış. Çoban yatıp kalkıyormuş;

“—Ne yapıyorsun?” demiş.

“—Namaz kılıyorum!” demiş.

“—Öyle namaz olmaz!” demiş.

Namaz böyle olacak diye namazı anlatmaya çalışmış.

Çoban tabii gözüyle bakmış ki, ucu bucu yok bu alemin. Semasına bakıyor bir çeşit, arzına bakıyor bir çeşit, denizine

bakıyor bir çeşit... “Bunların sahibi var, bir Allah!” diyor, başka bir şey bilmiyor. Okumak bilmiyor, bir şey bilmiyor. İlmî yok ama içinden Allah’a karşı bir inanç, bir bağlılığı var.

Hızır AS gelmiş buna, “Elham okuyacaksınız!” demiş, rükû edeceksen, “*Sübhâne rabbiye’l-azîm*” diyeceksin, secde yapacaksın, “*Sübhâne rabbiye’l-a’lâ*” diyeceksin demiş, öğretmiş. Çoban da “Peki...” demiş.

Hızır AS oradan ayrılmış. Bir deniz kıyısıymış buldukları yer. O denizden çekilip gidiyor. Bu da “*Allahu ekber*” diyor, namaza duruyor. Fakat Hızır AS’ın dediklerini de unutuyor. Koşmuş Hızır AS’ın arkasından, suyun üstünde... Bakıyor ki Hızır AS, arkasından çoban suyun üstünde yürüyüp geliyor.

“—Aman bildiğin gibi yap!” demiş.

Allah’a inanç meselesi bu. Bunda okumuş, okumamış lazım değil. Allah’ın verdiği gözle sen ibret nazarıyla temaşa edersen, sen de görürsün!

Niyâzî-yi Mısırî Hazretleri ne güzel söylemiş:

*Bir göz ki olmaya ibret nazarında;
Ol düşmanıdır sahibinin baş üzerinde*

Bakıyor, ibret almıyorsa, varlıkların sahibini tanıyamıyorsa, ne faydası var o gözün?

Geçen gün bir misafir geldi bana, Çeşme’den. Burada da ilahi falan okuyuverdi. Çok bir şey bilmiyor. Fakat diyor ki:

“—Bana Allah bir kafa verdi. Nerede ne duyduysam, o hep kafamdır.” diyor.

Gelen hocalardan duyduklarını bana birer birer saatlerce saydı orada. Ben de şuraya yazdım bir tanesini:

*Bu sekiz şeydir belâ-yı ehl-i dünyâ bil yakîn;
Hırs u şehvet fahr u zînet lu’b u gaflet kibr u kîn*

[Yakînen bil ki, bu sekiz şey dünya ehlinin belâsıdır: Hırs, şehvet, övünme, süs, eğlence, gaflet, kibir ve kin.]

Bundan ben de oraya not alıverdim. Bunlar belâ-yı azîm... Bir insan kibirli olursa, hasetçi olursa, riyakâr olursa, böyle gazabı, şehveti olursa çok felâket bir şeydir.

Dün gene gördüm, Muhyiddîn-i Arabî Hazretleri'nin kitabında... Hani insanların tekemmül etmesi için halvetlere girmek lüzumunu anlatırken o da demiş ki:

“—Halvete girmek, riyazete girmek ahlâkı temizledikten sonra, terfi içindir. Terfi yeridir oralar... Oraya kötü ahlâkla girdikten sonra, olmaz bu iş... Evvelâ ahlâkını dışarıda düzeltereksin; ondan sonra riyazete, uzlete çekileceksin!” diyor.

Bu çok acaip bir şey. Mâlûm ağaçlar hep yaşken eğilir, bükülür. Kartaldıktan sonra bir şey olmaz. Ne insandan, ne hayvandan ne de ağaçtan... Binâen aleyh kartaldıktan sonra bir insan kibirli, hırslı, gazaplı falan; altmış, yetmiş sene bu huy ... Şimdi bundan bu huyu nasıl alırsın? Allah'a mahsus ondan o huyu almak artık, öyle gider. Onun için;

“—Kötü huyları tenesir temizler!” derler.

İşte bu böyledir. Allah cümlemizi nevm-i gafletten uyandırın da iyi ahlakın sahibi olan kullarından eylesin... Henüz daha çocuklarımız küçükken, bu terbiyenin üzerinde durmak lazım. Ona o neşv ü nemayı vermek lazım! Yoksa kartaldıktan sonra bir şey olmaz.

Onun için sadakanın faydalarından birisi; böyle malın artmasına sebep olur. İkincisi; malların muhafazasına sebep olur. Üçüncüsü; Allah-u Teâlâ'nın gazabını söndürür. Dördüncüsü; ömrü arttırır, dört. Beşincisi; kötü ölümlerden korur. Altıncısı; insandan kötü huyları giderir, ahlâkı güzelleştirir.

f. Fıtır Sadakası

Hâkim ve Beyhakî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶⁴

إِنَّ صَدَقَةَ الْفِطْرِ حَقٌّ، وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ، صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ،
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى، حُرٍّ أَوْ مَمْلُوكٍ، حَاضِرٍ أَوْ بَادٍ؛ صَاعٌ مِنْ شَعِيرٍ،
أَوْ تَمْرٍ (ك. ق. عن ابن عباس)

RE. 123/6 (*İnne sadakate'l-fitri hakkun, vacibün alâ külli müslimin, sagîrin ev kebirin, zekerin ev ünsâ, hurrun ev memlûkûn, hâdırın ev bâdın; sâun min şâirin, ev temrin.*)

(*İnne sadakate'l-fitri hakkun, vacibün alâ külli müslimin*)
“Fıtır sadakası her müslümana haktır, vaciptir; (*sagîrin ev kebirin, zekerin ev ünsâ, hurrun ev memlûkûn, hâdırın ev bâdın*) küçük veya büyük olsun, erkek veya kadın olsun, hür veya köle olsun, şehrli veya köylü olsun... (*Sâun min şâirin, ev temrin*) Arpadan veya hurmadan bir sa' olarak.”

Fıtır sadakası, Ramazan Bayramı'nda verdiğimiz sadakadır ki, güneş doğmadan evvel verilmesi vaciptir bunun. Herkes için yani. Evinizdeki köleniz için de, çocuğunuz için de, yeni doğan yavrunuz için de, ölmek üzere olup da henüz daha ölmemiş olan dedeleriniz için de, nineleriniz için de bu sadakanın verilmesi gerekir. Bunun her sene ne kadar verileceğini Diyanet açıklar.

g. İnsanların Arasını Düzeltmek

Taberânî Hz. Ali RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶⁵

⁶⁴ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.569, no:1492; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.172, no:7515; Mizzî, *Tehzibü'l-Kemal*, c.XXXI, s.398, no:6855; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Dâra Kutnî, *Sünen*, c.II, s.141, no:17; *Hatib-i Bağdâdî, el-Müttefik ve'l-Münferid*, c.III, s.132, no: 1007; Amr ibn-i Şuayb babasından, o da dedesinden.

إِنَّ صَلَاحَ ذَاتِ الْبَيْنِ، أَعْظَمُ مِنْ عَامَّةِ الصَّلَاةِ وَالصِّيَامِ
(طب. عن علي)

RE. 123/7 (*İnne salâha zati'l-beyni, a'zamü min àmmeti's-salâti ve's-sıyâmi*)

Şuna bakın, dikkat edin: (*İnne salâha zati'l-beyni*) “İki kişinin arasını düzeltmek...”

İki kişi darılmış, küsüşmüş, birbirilerine iltifat etmeyen iki kimsenin arasını ıslah edip buluveriyorsunuz, aralarına giriveriyorsunuz.

(*A'zamu min àmmeti's-salâti ve's-sıyami*) “Geceleri kıldığın nafile namazdan, gündüzleri tuttuğun nafile oruçlardan daha büyüktür.”

Demek ki vazifemiz, insanları birbirinden ayırmak değil, insanları birbirine yanaştırmak. İnsani vazife... Birbirlerinden ayırırsan insanları, fitne fesat sokarsan, laf getirip götürürsen, gıybetçilik yaparsan, bunlar insanların birbirinden soğumasına sebep olur. Onun cezası da mutlaka sana ulaşır. Sen ne kadar gündüzleri oruç tutsan, geceleri de ibadât u tâat etsen faydası olmaz.

Efendimiz SAS'e geldiler, dediler ki: İki tane kadın var, bayıldılar, baygınlık geçiriyorlar. Oruçlular, oruçlarından dolayı sıcakta bayılıyorlar. Sizden bir yardım istiyorlar. Efendimiz dedi ki götürün buna kusunlar bunlar. Bu tabağın içerisine. Kustular, birçok irin, cerahat, et parçaları, kan parçaları...

“—Bunlar oruç tutuyor ama müslüman kardeşlerinin etini yemişler. Gıybet eden ölü kardeşinin etini yemiş gibidir. Bunlar bakın et parçaları, ağızlarından çıktı.”

Gösteriyor ashabına. İşte bunlar kustular bunları. Demek

⁶⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.97, no:168; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IX, s.192, no:197; Hz. Ali RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.IX, s.60, no:7911.

içlerinde o fenalıklar varken, bunların oruçları bunlara fayda vermez, nafil oruç. Onun için insanlarda islah-ı zâtî'l-beyn çok efdaldır.

Dün bir arkadaş geldi. Kendisi başka uzak bir yerde müezzinmiş. Sofuluk taşlar biraz. Dedi ki:

“—Hocaefendi bizim camimizin imamının dişleri altın. Ben bir çok hocalara da sordum, bu ağızları altın olan hocaların arkasında namaz caiz olmaz dediler. Ne yapayım ben?” dedi.

Demişler ki:

“—Sen onun arkasında namazını kıl, sonra git evde yeniden iade et. Ama demişler, cemaat anlamasın senin onun arkasında namaz kılmadığını. Fitneyi mucib olmasın cemaat arasında...”

Ne yapalım, şimdi o insanları yola getirmek kolay bir şey değil yani. Adam istiyor işte genç adam, ağzına yaptırıyor altını. Ne lüzum var ama?

Islah-ı zati'l-beyn için, fitneyi mucib olacak şeylerden de uzaklaşmak lazım!

h. Murabıtın Namazı

Ebü's-şeyh ve Beyhakî, Ebû Ümâme RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶⁶

إِنَّ صَلَاةَ الْمُرَابِطِ تَعْدِلُ خَمْسَمِائَةَ صَلَاةٍ، وَنَفَقَةُ الدِّينَارِ وَالدرهم
مِنْهُ أَفْضَلُ مِنْ تِسْعَمِائَةِ دِينَارٍ يَنْفِقُهُ فِي غَيْرِهِ (أبو الشيخ، هب.
عن أبي أمامة)

⁶⁶ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.43, no:4295; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.389, no:3724; İbn-i Ebî Âsım, *Cihad*, c.II, s.705, no:313; Ebû Ümâme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.323, no:10714; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.61, no:7913.

RE. 123/8 (*İnne salâte'l-murabıtı ta'dilü hamsemieti salâtin, ve nafakatü'd-dînâri ve'd-dirhemi minhü efdalü min tis'imieti dînârin yünfikuhû fi gayrihî.*)

(*İnne salâte'l-murabıti ta'dilü hamsemieti salâtin*) “Murabıtın, yâni Allah yolunda nöbet tutan kimsenin namazı, beş yüz namaza muadildir. (*Ve nafakatü'd-dînâri ve'd-dirhemi minhü*) Ve onun fi sebilillâh bir dinar ve dirhem harcaması, (*efdalü min tis'imieti dînârin yünfikuhû fi gayrihî*) Allah yolunda olmayan 900 dinardan efdaldir.”

Şimdi burada cemaatle kıldığımız bir namaz var. Bu yirmi beş, yirmi yedi derece arasında ihtilaflı bir sevabı var. Büyük camilerde, elliye kadar olduğu rivayet olunur. Kudüs'te beş yüzdür. Fakat murabıt demek, gözcü, hudutta düşman gözlüyor. Düşmanın içeriye girmesine mani olmak için gözcü... Bu gözcünün, gözcülük sırasında kıldığı namaz, beş yüz namaza muadil. Beş yüz namaz sevabı var. Bizimkinde yirmi beş cemaatle kılırsak... O tek başına kıldığı halde beş yüz namaz sevabı oluyor.

Adını unuttum, ne dede diyorlar, bir dede. Güzel bir söz söylemiş:

“—Gönlünü gözle, şeytanı oraya sokmamaya çalış. Bir kere şeytan askeri oraya girerse, onu oradan çıkartmak çok zordur.”

Bunlar hep bildiğimiz şeylerdir. Allah muhafaza etsin. Bir istilaya uğradığı vakitte memlekette dövüşülüyor mesela. Gücümüz az geldi, girdi içeriye... Ona yalvarsak, yakarsak;

“—Yapma efendi, etme efendi... Burası bizim memleketimizdir, sen buradan çekil git de biz burada oturalım!” desek dinlerler mi bunu?

Onun karşısında onu çıkaracak bir kuvvet lazım. Ondan üstün bir kuvvet bulacaksın ki, o onu oradan kovsun. İşte Kudüs meydanda...

Şimdi içimize bir huy girdiği vakitte, o huyu söküp atmak emin olunuz yahudiyi oradan söküp atmaktan daha zordur. Onun için kötülükleri içeriye yerleştirmemek lâzım! Daha küçüklük devresinden beri... Allah cümlemizin muîni olsun, yardımcısı olsun...

Bu murabıt düşman girmesin diye hudutları gözlüyor. Ben de gönlünü gözle bakalım! Gönlünde Allah mı var, yoksa Allah'ın gayrı mı var? Onun için gönlüne Allah'tan gayrısını sokma! Sektun mu, çıkaramazsın bir daha...

Mesela mala bağlı olur insan, paraya bağlı olur, işte çoluğa çocuğa bağlı olur. Herkesin şimdi düşkünlüğü var bir şeye... O olmaz işte.

i. Bir Kişinin Yemeği İki Kişiye Yeter

İbn-i Mâce, Hz. Ömer RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶⁷

⁶⁷ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IX, s.463, no:3246; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.259, no:7444; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.37, no:127; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.656, no:5819; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.234, no:40717; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.62, no:7918.

إِنَّ طَعَامَ الْوَاحِدِ يَكْفِي الْاِثْنَيْنِ ، وَإِنَّ طَعَامَ الْاِثْنَيْنِ يَكْفِي الثَّلَاثَةَ وَ
الرَّابِعَةَ ، وَإِنَّ طَعَامَ الْأَرْبَعَةِ يَكْفِي الْخَمْسَةَ وَالسَّيْتَةَ (هـ. عن عمر)

RE. 123/9 (*İnne taàme'l-vâhidi yekfi'l-isneyn, ve inne taàme'l-isneyni yekfi's-sâlise ve'l-erbaate, ve inne taàme'l-erbaate yekfi'l-hamsete ve's-sittete.*)

(*İnne taàme'l-vâhidi yekfi'l-isneyn*) “Bir kişinin yemeği iki kişiye, (*ve inne taàme'l-isneyni yekfi's-sâlise ve'l-erbaate*) iki kişinin yemeği üçe ve dörde, (*ve inne taàme'l-erbaate yekfi'l-hamsete ve's-sittete*) ve dört kişinin yemeği de beşe ve altıya yeter.

İki kişilik yemek var, oturduk yiyeceğiz. Tak tak kapı çaldı, birisi geldi. Aman şu yemeği şuradan kaldır da şimdi misafir geldi, olmaz, ikimizi doyurmaz bu diyerekten yemeği kaldırmak, bahillik alametidir, sıkılığın alameti. Onu koy, ikinize de yeter bu yemek. Bir kişilik yemek, iki kişiye... Kanaat lazım.

Fakat şimdi bizim gençlerimizin arasında bir fikir türedi:

“—Ekmek yerseniz, şişman olursunuz. Ekmek yemeyin. Böylece kaşığı yemeğe verin!” diyor.

Yemek yiyecek de şişmanlamayacak. Ama misafir olduğu vakitte o kadar cemaate yemek mi yetişir? Kolay bir şey değil ki yemek yapmak. Sabahtan akşama kadar millet uğraşiyor yemek yapacağım diyerekten. Beş dakikada bitirir onu. Olmaz, kanaat her şeyde lazım. Bizim vücudumuz ekmekle hasıl olmuştur. Az yersin, şişmanlamazsın.

Yâni, “Birinki ikiye, ikinkini üçe dörde, dört kişinininki de beşe veya altı kişiye yeter.” buyuruyor Efendimiz.

j. Deccal Medine'ye Giremez

Taberânî Temîm-i Dârî RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶⁸

إِنْ طَيَّبَةَ الْمَدِينَةَ ، وَمَا نَقَبَ مِنْ أَنْقَابِهَا إِلَّا عَلَيْهِ مَلِكٌ شَاهِرٌ سَيْفَهُ ،
لَا يَدْخُلُهَا الدَّجَالُ أَبَدًا (طب. عن تميم الداري)

RE. 123/10 (*İnne taybete'l-medînete, ve mâ nakbün min enkâbihâ illâ aleyhi melekün şâhirun seyfehû, lâ yedhulühe'l-deccâlü ebeden.*)

(*İnne taybete'l-medînete*) “Taybe Medine’dir. (*Ve mâ nakbün min enkâbihâ illâ aleyhi melekün şâhirun seyfehû*) Onun geçitlerinden hiçbir geçit yoktur ki, melekler orada kılıcını sıyırp beklemiş olmasın. Deccal oraya ebediyen giremez.”

k. Kur’an Bilgisi ve Cennetin Dereceleri

İbn-i Mürdeveyh, Hz. Aişe RA’dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶⁹

إِنَّ عَدَدَ دَرَجِ الْجَنَّةِ ، عَدَدَ آيِ الْقُرْآنِ ، فَمَنْ دَخَلَ الْجَنَّةَ مِنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ
لَمْ يَكُنْ فَوْقَهُ أَحَدٌ (ابن مردويه عن عائشة)

RE. 123/11 (*İnne adede derece'l-cenneti, adede âyi'l-kur’âni, femen dehale'l-cennete mimmen karâe'l-kur’âne lem yekün fevkahû ehadün.*)

(*İnne adede derece'l-cenneti, adede âyi'l-kur’âni*) “Cennetin dereceleri, Kur’an’ın ayetleri adedindedir. (*Femen dehale'l-cennete mimmen karâe'l-kur’âne lem yekün fevkahû ehadün*) Cennete

⁶⁸ Taberânî, *Mu’cemü'l-Kebîr*, c.II, s.54, no:1269; Temîm-i Dâri RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.248, no:34893; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.65, no:7922.

⁶⁹ *Kenzü'l-Ummâyl*, c.I, s.512, no:2272; *Câmiü'l-Ehâüdîs*, c.I, s.512, no:7939.

giren kimseler içinde Kur'an okuyandan daha üstün kimse olamaz.”

Bu konuda başka bir hadis-i şerifte şöyle buyruluyor:⁷⁰

يَقَالُ لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ، إِذَا دَخَلَ الْجَنَّةَ: اقْرَأْ وَاصْعِدْ! فَيَقْرَأُ وَيَصْعَدُ
بِكُلِّ آيَةٍ دَرَجَةً، حَتَّى يَقْرَأَ آخِرَ شَيْءٍ مَعَهُ مِنْهُ (حم . هـ . ع . ش .
عن أبي سعيد)

RE. 513/1 (*Yukàlü li-sàhibi'l-kur'ân, izâ dehale'l-cenneh: İkra' va's'ad!* *Feyakrau ve yas'adu li-küllü âyetin dereceten, hattâ yakraa âhira şey'in meahû minhü.*) *Sadaka rasûlu'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl...*

(*Yukàlü li-sàhibi'l-kur'ân*) “Kur'an-ı Kerim'den bir şeylere sahip olmuş olan bir müslümana, (*izâ dehale'l-cennete*) cennete girdiği zaman denilir ki: (*İkra' va's'ad*) Oku ve yüksel!”

(*Feyakrau ve yas'adu*) “Bunun üzerine o cennetlik kul okur ve yükselir. (*Li-küllü âyetin dereceten*) Her okuduğu ayet için bir derece yükselir. (*Hattâ yakraa âhira şey'in meahû minhü*) Yanındaki, yâni ezberindeki en son ayeti okuyuncaya kadar...”

Bakın, şimdi bu nimetler çok büyük nimetlerdir. Tebâreke Sûresi, otuz ayetten ibarettir. Bir insan bunu her akşam okursa, bakın ne müjde: Ona melekler gelip de sorgu sormayacak. Çünkü dünyadaki ameli, her gün okuduğu Tebareke Sûresi onu öyle karşıladı.

Bu gayet kolay ve basit bir şeyken, bunu bir kısmımız bilmiyor, bir kısmımız bilsek de yapamıyor. Ne kadar acaib...

Şimdi cennetin derecesinin nihayeti yok, Kur'an'ın nihayeti olmadığı gibi. İnsan der ki:

⁷⁰ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1242, no:3780; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.40, no:11378; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.495, no:1338; Ebû Nuaym, *Mesânid-i Firâsü'l-Mekteb*, c.I, s.117, no:40; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.812, no:2331; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXIV, s.172, no:26905.

“—Cennet ne kadar büyük olursa olsun, insan durdukça bıkar mı acaba?” der.

Oradaki terfi-i derecât her gün ayrı ayrı tecelli eder. Onun için gene der ki: Cennet, burada yaşamak heveslilerine mahsustur. Burada yaşamak hevesli zavallılar, cennette hurilerle, çeşitli yemeklerle yaşasınlar. Fakat cennetin dışında bir yer vardır ki oradaki insanlar ne yemek isterler, ne içmek isterler... Onların yegâne maksatları Cenab-ı Hakk'ın tecellisine mazhar olup ona bakmaktır. Başka şeyle ilgileri yoktur.

Allah cümlemizi cennetine dahil eylesin... Oraya lââyık değiliz ama onun fazlı geniştir, el-hamdü lillâh, lütfetsin...

Onun için, Kur'an okumasını her mü'min öğrenmeli! Daha küçük yaşında çocuğuna öğretmeli! Kur'an ile amel etmeli!

Bu sabah namazımızda cemaatimizin içinde bir genç vardı. Daha yirmi yaşında. Şimdi askerliğini yapmak üzere Isparta'ya gitti bu sabah. Camide Yasin-i Şerif'i oku dedim. Ezberden Yasin-i Şerif'i güzelce okudu. Yirmi yaşında bir çocuk o da, genç. Zamanın çocuğu... Fakat babasından aldığı terbiye ile bellemiş onu, güzel de okudu.

E şimdi birçok insan, gençlerimiz var ki yaşı yirmi değil de kırk olmuş belki, henüz daha Kur'an okumaktan mahrum, aciz. Fakat insan altmışta da okur, yetmişde de okur. Zor bir şey değildir. Yani Kur'an okumak çok zor bir şey değildir. Gözümüzde bunu çok büyütüyoruz. Yâni ne olacak yirmi sekiz harften ibaret. Her harfine bir gün uğraşsa, yirmi sekiz günde öğrenir demek ki. Halbuki o kadar da sürmez.

Bu kadar yetsin inşaallah bugünkü dersimiz... Allah cümlemizi afv u mağfiret etsin... Tevfikat-ı samedâniyesine mazhar eylesin... Hüsnü hatimelerle ahirete göçmeler nasib ü müyesser eylesin... Bildiklerimizle de amel nasib etsin...

El fatihah!

İskenderpaşa Camii

05. CENNETİN DERECELERİ

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَعَمُودًا مِّنْ ذَهَبٍ ، عَلَيْهِ مَدَائِنٌ مِّنْ زَبْرَجَدٍ ، تُضِيءُ لِأَهْلِ
الْجَنَّةِ ، كَمَا تُضِيءُ الْكَوْكَبُ الدَّرِّيُّ فِي جَوِّ السَّمَاءِ ، لِلْمُتَحَابِّينَ فِي
اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ (أبو الشيخ في العظمة عن أبي هريرة)

RE. 125/6 (*İinne fi'l-cenneti leamûden min zehebin, aleyhi
medâinü min zebercedin, tudüü li-ehli'l-cenneti, kemâ kevkebi'd-
dürriyü fi cevvi's-semâi, li'l-mütehâbbîne fi'llâhi azze ve celle.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

Cenab-1 Feyyâz-1 Mutlak Hazretleri, iki cihannın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Allah İçin Birbirini Sevmenin Karşılığı

Ebü's-şeyh Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷¹

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَعَمُودًا مِنْ ذَهَبٍ ، عَلَيْهِ مَدَائِنٌ مِنْ زَبْرَجَدٍ ، تُضِيءُ لِأَهْلِ
الْجَنَّةِ ، كَمَا تُضِيءُ الْكَوْكَبُ الدَّرِّيُّ فِي جَوِّ السَّمَاءِ ، لِلْمُتَحَابِّينَ فِي
اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ (أبو الشيخ في العظمة عن أبي هريرة)

RE. 125/6 (*İnne fi'l-cenneti leamûden min zehebin, aleyhi medâinü min zebercedin, tudü li-ehli'l-cenneti, kemâ kevkebi'd-dürriyyü fî cevvi's-semâi, li'l-mütehâbbîne fi'llâhi azze ve celle.*)

(*İnne fi'l-cenneti leamûden min zehebin*) “Muhakkak cennette altından bir yüksek yer vardır. (*Aleyhi medâinü min zebercedin*) Onun üzerinde zeberced denilen kıymetli taştan yapılmış birçok şehirler vardır.”

Kendisi altından yapılmış yüksek bir yer var, amûd tâbir etmişler. Bunun üzerinde birçok şehirler var ama öyle kerpiçten merpiçten, taştan topraktan değil de, zeberced denilen bir cevahirden yapılmış şehirler vardır.

(*Tudü li-ehli'l-cenneti,*) “Güneş camlara vurduğu vakit nasıl ziyası başka tarafa akis yapıyorsa, bu zeberced denilen cevher de ehli cennete aydınlık verir. (*Kemâ kevkebi'd-dürriyyü fî cevvi's-semâi*) Gökteki *Kevkebi'd-Dürri* denilen yıldız nasıl yere ışık veriyor, aydınlık veriyorsa, bu da cennetlere ışık verir.”

Çünkü cennette güneş, gece gündüz yok, hep bir şey üzerinde.

⁷¹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.17, no:24708.

Bu direk bu kadar güzel, yani altından yapılmış. Binaları zebercedden, ehli cenneti de ışıktandırıyor, aydınlatıyor.

“—Bu şehirleri Cenâb-ı Hak kime verecek acaba?”

(*Li'l-mütehâbbîne fi'llâhi azze ve celle*) “Bunlar Allah için dar-ı dünyada birbirlerini sevenlere verilecek. Dünyada iken Allah için birbirlerini sevenlerin yerleri, yarın kıyamet günündeki bu cennet evleri olacak.”

Onun için, bakın Allah-u Teâlâ'nın lütfuna, in'âmına, ihsanına... Burada bak yüzlerce kardeş var, kimse birbirini tanımaz. Muhtelif yerlerden gelmişizdir. Fakat Allah'ın lütfu burada bizi toplamış. Kardeşler bile böyle toplanamazlar yani saatlerce duramazlar. Ama bu Allah'ın sevgisi dolayısıyla toplanmış böyle ibadethanede, Peygamber Efendimizin sözlerini dinlemek için aşk ile kulaklarını veriyorlar.

Şimdi bugün öyle bir gün ki, sokaklarda hep yine bu vatanın evlatları birbirlerini sopalarla kovalıyorlar, olmazsa silahlarla öldürüyorlar. İşte birbirlerinin aleyhlerinde envai çeşit yazılar yazıyorlar. Ama şu müslümanların haline baksalar da bir ibret alsalar. Yani Allah ibret gözü verse de Müslümanlığı bilseler... Müslümanlığı Allah onlara da bildirsin yani. Bu hadiseler Müslümanlığı bilmemenin neticesidir.

Müslümanlığı bilen, Müslümanlığa yakışan, müslüman olarak yaşamayı seven insanlar kuzu gibidirler. İşte bak şurada ne kadar tatlı, ses yok seda yok, bağırış yok çağırış yok. Kimse bir şey demez. Herkes şöyle içinden gelen bir sevinç aşk ile;

“—Bakayım şu hoca ne diyecek?” diyerekten kulağını açmış dinliyor.

Allah affetsin kusurlarımızı...

Geçen sene hac esnasında iken o Suud radyoları, sokaklarda işitiliyor sesleri, konuşuyor. Konuşurken övüyor memleketini:

“—Ne güzel bak! Milyonlarca hacı civardan gelmiş; fakat kimse kimseye ilişmez, herkes birbirini kucaklar, sever. Araptır siyahtır, karadır beyazdır, hep birbirlerini severler. Hiç kimse

kimseyi incitmekten ödü kopar.

Niçin? Hepsi müslüman. Müslümanların birbirlerine karşı sevgisi bu, saygısı bu, hürmeti bu...

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki... Bu hadis-i şerifi herkes duymuştur diye tahmin ediyorum:⁷²

⁷² Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.15, no:9; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.6, *Cihad* 9/2, no:2481; Neseî, *Sünen*, c.XV, s.184, no:4910; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.163, no:6515; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.388, no:2716; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.467, no:230; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.391, no:1144; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.56, no:3598; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.214, no:8701; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.187, no:20544; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.14; Hamidî, *Müsned*, c.II, s.271, no:595; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.131, no:166; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.III, s.334, no:1132; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.138, no:2565; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXXI, s.271; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.333; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.I, s.65, *İman* 1/14, no:41; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.187, no:20545; *Müsnedü'l-Hâris*, c.III, s.29, no:615; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.17, no:2627; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.104, No:4995; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.379, no:8918; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.406, no:180; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.54, no:22; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.475, no:8941;

المسلم من سلم المسلمون من لسانه ويده (خ. د. ن. عن
ابن عمرو)

RE. 235/7 (*El-müslimü men selime'l-müslimûne min lisânihi ve yedihî.*) “Müslüman o kimsedir ki, elinden dilinden bütün müslümanlar selâmettedir.”

Bütün müslümanlar senden selâmette olacak, kimseyi incitmeyeceksin, kimseyi darıltmayacaksın.

Bugün bizim hanım, Yunus’un şiirlerini okuyordu. Ezberleyemedim tabi ama siz daha iyi bilirsiniz belki. Yunus, aşk, muhabbet-i ilahi kendisini istila etmiş. Muhabbet-i ilahinin fazla oluşuna aşk diyorlar. İşk aslında. Bu ışk, aşk içinden gelmişte hep bütün insanları bilâ fark kucaklamak istiyor, hepsi Allah’ın kulları diyor.

E biz müslüman bir memlekette doğmuşuz, bir memlekette

Ebü Hüreyre RA’dan.

Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.105, no:4996; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.189, no:6586; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.343, no:19868; Hz. Ömer RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.154, no:12583; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.II, s.264, no:510; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.55, no:25; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.VII, s.199, no:4187; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.357, no:7432; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.20, no:2616; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.109, no:130; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.II, s.263; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.24; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.22, no:24013; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.54, no:24; Taberânî, *Mu’cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.309, no:796; Fudâle ibn-i Ubeyd RA’dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.593, no:6200; Taberânî, *Mu’cemü'l-Kebîr*, c.I, s.369, no:1137; Taberânî, *Mu’cemü'l-Evsat*, c.IV, s.113, no:3745; Bilâl ibn-i Hâris el-Müzenî RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü'l-Kebîr*, c.III, s.293, no:3444; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.443, no:1667; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1239; Ebû Mâlik el-Eş’arî RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.197, no:444; Muaz ibn-i Enes RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.149, no:738-740, 748, 749; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.210, no:2304; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXII, s.171, no:24582-24584.

büyümüşüz. Bir ananın bir babanın evlatları, bir Peygamberin ümmeti, bir kitabın sahibiyiz, bir milletiz. Neden böyle dövüşürüz, kovuşuruz, kakışırız?

Müslümanlık ne kadar güzeldir! Allah cümlemize, cümle insanlara da bu Müslümanlığı tattırsın yani.

Tabi bu kardeşlerimiz, müslüman kitaplarını okumuyorlar, Müslümanlığın inceliklerini görmüyorlar. Belki ufak tefek kusurlarımız hepimizin oluyordur. Bu ufak tefek kusurlarla İslâmiyet küçülmez.

Bu kabahat bizlerin ama kitabın emri nedir? Ne diyor kitabımız, ne kadar güzel yollar gösteriyor. Âhirette böyle bir cennet verecek bize Allah celle ve alâ ki, herkes ona hayran olacak. Bu cennet kolaycacık kazanılır mı acaba?

İşte böyle cennet evleri, burası da bir cennet evidir yani. Camiler cennet evidir, camilerde toplanan kardeşlerin yeri de yarın cennettir inşallah.

Kusurdan hâli değiliz ama Allah-u Teâlâ *erhamü'r-râhimîn...* Onun rahmeti her şeyin üstünde. Günahımız çok, onun da rahmeti bol... Bizim gibi değil ki!

Onun için size bugün ders hem kısa olacak, hem şunu da anlatayım.

İslam demek ilim demektir. İslam ilimle yaşar. İlimin olmadığı yerde İslam yoktur. Yani kuru kuruya Müslümanlık olmaz. Müslümanlık ancak ilim sayesinde olur. İlim nerede varsa orada Müslümanlık vardır. Binâen aleyh, bugün Müslümanlığı bilmeyen, Müslümanlığa yanaşmayan, Müslümanlığı hor gören hakir gören zavallı, ilimden haberi yok, bilinçsiz bir insan... Onun tarih bilgisi, şu bilgisi, bu bilgisi fayda vermez.

Bilgi dedin mi Allah-u Teâlâ'nın kalamından ve Rasûlüllah'ın kalamından nur alabilmek, ışık alabilmek, faydalanabilmek. Yoksa senin tabiat bilgilerin, işte şu bilgin bu bilgin, onlar dünyaya ait bilgilerdir, onlar gâvurlarda daha çok... Biz ondan değil, biz asıl Allah-u Teâlâ'nın kalamından müstefid olmak

isteriz. Rasûlüllah'ın kelimelerinden müstefit olmak isteriz ki işte böyle kuzu yapar bizi. Koyun kuzu gibi birbirimizi böyle kucaklarız, severiz, öperiz ama Arapmış, ama karaymış, ama suymuş buymuş. O bizi alâkadar etmez. Allah yaratmış bu mülkü onun. Çeşitli insanlar yaratmış işte.

Onun için Cenâb-ı Hak hepimizi affetsin...

Bakın şimdi yarın kıyamet kopacak, hep bir yere toplanacağız mahşer âleminde. Bu mahşer âleminde Cenâb-ı Hak ulemasına diyecek ki... Yani burada ilim tahsil etmiş, Kur'an'ı öğrenmiş, Kur'an bilgisine vâkıf, Peygamberin sözlerini öğrenmiş, bu bilgiye vâkıf. Yoksa her bilgin değil yani. Kur'an bilgisine, hadis bilgisine vâkıf insanlara;

“—Siz burada durun.” diyecek. “Siz durun, bekleyin azıcık.”

“—Ne var?”

“—Siz burada tanıdığımız dost ahabap, size yardım eden şu kimler varsa, şefaathakını verdim size. Şefaathak edin onlara, onları da kurtarın. Sizin şefaathakınız indimde de makbul.” diye Cenâb-ı Hak bildirir.

b. Alimin Şefaathak Etmesi

Deylemî ve İbn-i Adiy, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷³

يَبْعَثُ الْعَالِمَ وَالْعَابِدَ ، فَيَقَالُ لِلْعَابِدِ : ادْخُلِ الْجَنَّةَ ؛ وَيَقَالُ لِلْعَالِمِ :

أَثَبْتُ ، حَتَّى تَشْفَعَ لِلنَّاسِ بِمَا أَحْسَنْتَ أَدْبَهُمْ (عد. هب. وضعفه)

⁷³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.465, no:8773; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.438; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.173, no:28903; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXIII, s.498, no:26517.

(عن جابر)

RE.506/6 (*Yüb'asü'l-àlimi ve'l-âbidü, feyükâlü li'l-âbidi: Üdhuli'l-cennete; ve yükâlü li'l-àlimi: Üsbüt, hattâ teşfea li'n-nâsi bimâ ahsente edebühüm.*)

Yüb'asü'l-àlimi ve'l-âbidü) “Abid ile alim ba’s olunduğu vakit, (*feyükâlü li'l-âbidi*) âbide diyecekler ki: (*Üdhuli'l-cennete*) İbadet ettin, hadi sen gir cennete, rahatına bak!”

(*Ve yükâlü li'l-àlimi*) “Alime de denilir ki: (*Üsbüt, hattâ teşfea li'n-nâsi bimâ ahsente edebühüm*) Sen dur! Buradan geçecek Ümmet-i Muhammed'den istediklerine şefa'at et, onların ahlâkını güzel ettiğinden dolayı. Şefaatin ind-i ilahide makbuldür.”

Ne büyük devlet bu! Tabiat bilginlerine vermezler bu nimeti. Onun için, her kardeşten şimdi ben rica ederim ki, din bilgisini elde etmek lazım!

“—Ama başka bilgi de lazım?”

Onları da yapabildiğin kadar yap. Ne kadar bilgi varsa hepsini yap, mâni değildir ama dinini bil. Dinine hakim ol, dinine sahip ol, dinini belle, dinini bellet başkalarına da...

Alim bilen kimse, *âbid* de ibadetle meşgul. Bilgisi yok ama ibadeti var. Geceleri ibadet eder, gündüzleri oruç tutar, cihadlara gider, hayırlara iştirak eder.

Kıyamet gününde bu ikisi ba’s olunur. Âbide derler ki:

“—Eh maşallah! Allah'ın emrini dinledin, ibadetler yaptın, hayırlar işledin sevaplarla dolu defterlerin. Hadi git cennete gir!”

Götürürler, cennete koyarlar onu. Alime de derler ki:

“—Dur! İnsanlara şefa'at edeceksin, onun için burada bekle sen...”

Peygamberler nasıl şefa'at edecekler ümmetlerine, Cenâb-ı Hak bizim için de böyle birçok şefa'atçiler halk etmiştir.

Ramazan şefa'atçidir, Kur'an da şefa'atçidir.

“—Yâ Rabbi! Bu geceleri uyumadı, beni okudu durdu. Bunun hatalarını, kusurlarını affet!” diyecek Kur'an.

Oruç da diyecek ki:

“—Yâ Rabbi! Bu da gündüzleri aç durdu. Boyna oruç tuttu. Bunu da sen affet!” diyecek, o da şefaata edecek.

Bir de ulemaya veriyor şefaata hakkını Cenâb-ı Hak.

O yavru sabi çocuklar ölüyor ya hani bir yaşında, iki yaşında, üç yaşında, buluşa ermeden ufacık çocuklar... Onlar da anne babalarına şefaata edecek. Yalnız şu kadar var ki, o çocukların şefaataleleri babalarının onlar hakkında keseceği akika kurbanına bağılıdır. Çocukları için akika kurbanı kesmemiş olan babalar, onların şefaatalelerine nail olamayacaklar demişler.

Onun için alime de şefaata hakkı vermiş, şehide de şefaata hakkı var. Hâfız-ı kelim olan kimsenin de, kim olursa olsun, kabrinin etrafındaki 70 kabre şefaatale vardır.

Allah kusurlarımızı affetsin...

Bazıları bunun için bir zayıf lafzı koymuşlarsa da, bunlar birbirlerini te'kid ederler, bu surette de kuvvet hasıl olur.

c. Alimlerin Affedilmesi

Bu hususta bir son hadis olarak yazmıştım, şunu da okuyuvereyim size:

Taberânî ve Ebû Nuaym, Sa'lebe ibn-i Hakem RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷⁴

يَقُولُ اللهُ تَعَالَى لِلْعُلَمَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، إِذَا قَعَدَ عَلِيٌّ كُرْسِيَهُ لِقَضَاءِ
عِبَادِهِ: إِنِّي لَمْ أَجْعَلْ عِلْمِي وَحَلْمِي فِيكُمْ، إِلَّا وَأَنَا أُرِيدُ أَنْ أَغْفِرَ

⁷⁴ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.84, no:1381; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.336, no:527; Sa'lebe ibn-i Hakem RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.172, no:28895; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIV, s.207, no:26989.

لَكُمْ عَلَى مَا كَانَ مِنْكُمْ، وَلَا أَبَالَ (طب. حل. عن ثعلبة بن
(الحكم)

RE. 515/4 (*Yekùlu'llàhu teàlâ li'l-ulemâi, yevme'l-kıyâmeti alâ kürsiyyihî li-kadâi ibâdihî: İnnî lem ec'al ilmî ve hilmî fiküm, illâ ve ene ürîdü en aġfira leküm al âmâ kâne minküm, velâ übâli.*)

(*Yekùlu'llàhu teàlâ li'l-ulemâi yevme'l-kıyâmeti*) “Kıyamet Günü Allah-u Teâlâ alimlere buyurur...”

Alim, ilim tahsil etmiş, ilmi ile yaşamış, ilmiyle âhirete göçmüş. Bu âhirete göçen muhterem zâta Cenâb-ı Hak kıyamet gününde buyuruyor ki;

(*Alâ kürsiyyihî li-kadâi ibâdihî.* “O gün kürsüsünün üzerinde kulları hakkında hükmedeceği, cennetlik cehennemlik diye ayıracağı bir günde, o gün ulemasına diyor ki:

(*İnnî lem ec'al ilmî ve hilmî fiküm*) ‘Ey kulum Ahmet, Mehmet! Sana bu dünyada ben ilim verdim. İlmî öğrendin, elinden geldiği kadar onu da öğretmeye çalıştın. Bir de hilm verdim, yumuşaktın da, yani sert değildin. Mizacın da öyle sert değildi, kimseyi de darıltmazdın.’

Sana ben bu ilimle hilmi verdim de şimdi bugün seni cezaya mı atacağım? Cehenneme mi atacağım? Seni sıkıştıracak mıyım, seni zorlayacak mıyım? Hayır!

(*İllâ ve ene ürîdü en aġfira leküm*) “Ancak ben size o ilmi verdim ki, sizi bugün mağfiret etmek için... Bugün sen benim mağfiretime mazharsın. Korkma, üzülme!”

Aziz kardeş! Onun için biz bu hadis-i şeriften dersimizi alalım da, Kur'an ilmini öğrenmeye başlayalım!

Geçen de naklettim size, iki tane büyük efendi geldi de, bir *Elham* okumasını beceremiyorlar, bir Kur'an okumasını beceremiyorlar. Yaşları da kemale gelmiş, bilgin insanlar ama ne kadar ayıptır ki, bir insan hem müslüman memleketinde yaşasın, hem Kur'an okumasını bilmesin!

Bizim küçüklüğümüzde, bizim mekteplerimize Ermeniler ve Yahudiler de gelirdi. Onlar da mekteplerimizde bizden Kur'an öğrenirlerdi. Bugün bir müslüman evladı, neden Kur'an'ını okumasını bilemesin, neden Kur'an'a sahip olamasın? Niçin "Kur'an bana ne diyor?" diye merak etmesin?

Senin bir oğlun var Amerika'da, şurada burada... Bak sana bir mektup yazmış; "Baba." diyor ama İngilizce yazmış mektubu, sen de İngilizce okumasını bilmiyorsun. Bu mektubu alıp da dolaba koyar mısın arkadaş? Yoksa, "Benim oğlum bana niçin bu mektubu yazmış?" diye bir İngilizceyi bileni bulur, "Oku bakalım şunu, ne istiyor benim oğlum?" dersin, okutursun. Anlarsın oğlunun senden ne istediğini, onu yapabildiğin kadar yapmaya çalışırsın.

Bize Rabbimizin kitabı gelmiş de, biz Rabbimizin bize ne dediğini öğrenmek istemesek olur mu acaba?

Bir evladın mektubundaki gayeyi öğrenmeye çalışıyoruz da Kitab-ı ilâhiyeyi veyahut Rasûlullah'ın sözlerini öğrenmeye dikkat ve gayret etmezsek, elbette bizim ne kadar zayıf bir mü'min olduğumuz meydana çıkar.

Allah cümlemizi affetsin...

Rasûlullah'ın sözlerinden kırk tane sahih hadis ezberleyen, yarın Rasûlullah ile beraber alim olarak haşr olunacak. Kırk tane çok değil. İnsan haftada bir tane öğrense, senede 50 tane yapar. Genç insan niçin yapmasın bunları?

Cenâb-ı Hak, ulemasına olan sevgisinin alâmeti olarak:

"—Birtakım kabahatleriniz vardı ya, kusurlarınız da var. Fakat onlarla sizi muâheze etmiyorum ben bugün. Hiç o yaptığınız hatalara bakmam! Beşersiniz çünkü. Bir de şehvet ve nefis var sizde. Onu da ben verdim, biliyorum siz de acizsiniz. Onun altından kolayca kurtaramazsınız kendinizi. Bazen mağlup olduğunuz taraflar da olmuştur ama ben affettim sizi. Mağfîret ediyorum." diyor.

Allah hepimizi affetsin de, bu ilme can u gönülden bağlanan

kullarından etsin hepimizi...

d. Ölünün Yanında Kalan

Hepimiz bu dünyanın misafiriyiz. Burası bizim mülkümüz değil. Şimdi hacıya gidiyoruz ya. Giderken tabii şu memleketten geçeceğiz, bu memleketten geçeceğiz ama geçeceğiz, orası bizim memleketimiz değil. Duracak değiliz orada. Belki bir gün misafir kalırız, belki iki gün misafir kalırız ama gayemiz ilerisi Mekke... Oraya gideceğiz.

Şimdi buraya gelen insanların da gayesi Allah rızası, yani âhirete gidiş... Onun için burada bir misafirin durduğu gibi, işte o kadar duracağız, sonra gideceğiz.

Ha biz öldük, ne olur?

Neseî, Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî, Müslim ve Tirmizî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷⁵

يَتَّبِعُ الْمَيِّتَ ثَلَاثَةً: أَهْلَهُ، وَمَالَهُ، وَعَمَلَهُ؛ فَيَرْجِعُ أَثْنَانِ، وَيَبْقَى وَاحِدٌ؛

يَرْجِعُ أَهْلَهُ، وَمَالَهُ؛ وَيَبْقَى عَمَلَهُ (ن. حم. خ. م. ت. عن أنس)

RE. 506/8 (*Yetbeu'l-meyyite selâsetün: Ehlühû, ve mâlühû, ve amelühû; feyciu'snâni, ve yebkà vâhidün; yerciu ehlehû, ve mâlühû; ve yebkà amelühû.*)

(*Yetbeu'l-meyyite selâsetün*) “Ölüyü üç şey takip eder: (*Ehlühû, ve mâlühû, ve amelühû*) Ehli, malı ve ameli...” İşte çocukları gelir, akrabaları gelir, dostları gelir cenazeyi götürürler. Bir de malı demiş.

⁷⁵ Buhârî, *Sahîh*, c.XX, s.173, no:6033; Müslim, *Sahîh*, c.XIV, s.209, no:5260; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.13, no:1911; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.374, no:3107; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.310; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.366, no:35908; Hatib-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.172, no:2622; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

(*Feyerciu'snâni, ve yebkà vâhidün*) “İlk ikisi geri döner, biri onunla kalır. (*Yerciu ehlehû, ve mâlühû*) Ehli ve malı geri döner.” Ailesi onu bırakır mezara, evine döner. Eh üzerinde neler varsa onları da alırlar, götürürler.

(*Ve yebkà amelühû*) “Kendisiyle beraber ameli kalır.”

Binâen aleyh, bu misafirhaneden giderken götüreceğimiz şey amelimizdir. Amelimiz iyi ise ne mutlu bize! Eğer amelimiz bozursa ki dinden haberimiz yoksa, dinin emirlerine riayetkâr değilsek, ki en büyük felaket buradadır.

Onun için günahların başı namaz kılmamaktır. Hani insan benim hiç kabahatim yok der. Namaz kılmamak günahı kâfidir insana, başka günah aramaya lüzum yok.

Bakınız şimdi hac zamanıdır ya, en büyük bir ibadete gidilecek. Eğer bir insan, dese ki:

“—Ben bugün gideceğim ama öğlen namazını kılamayacağım.”

“—Niçin?”

“—Şöyle bir tehlike var, böyle bir tehlike var, namazı kılmama imkân yok!”

Bunu bildin miydi, hac o sene senden sâkıt olur. Çünkü bir vakit namaz, bir hac sevabı ile birdir. O bir vakit namazı kaçıracağım diye aklına geldi miydi, onun için sen hacca o sene gitme de başka sene git! O namazı kaçırmayacağın sene git.

Onun için, namaz kılmamanın günahı kadar büyük günah yoktur!

Allahu Celle ve A'lâ hepimizi affetsin... Tevfikatı samedâniyyesine mazhar etsin... Sevdiği ve razı olduğu kullarının arasına kabul etsin cümlemizi...

O cennete girecek insanlar, Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanmak için birbirlerini seven Müslümanlardır. O sevgiyi Cenâb-ı Hak cümlemize lütfetsin...

İnsan birisini sever: Malı vardır sever, güzelliği vardır sever. Kuvveti vardır, kuvvetinden dolayı onun himayesine girmek için onu severler. Bunlar masal, bunların kıymeti yok.

Sevgi Allah için olacak. Bu Allah'ın kuludur, bak yaratmış ne güzel. Namaza geliyor, İslâm'ın şiarına riayet ediyor, âdâbına riayet ediyor. Allah'ın güzel kulu diye yaşlı, genç ne olursa olsun onu sever insan... Bir ihtiyacı olursa, kendi ihtiyacından daha fazlasıyla ona yardım etmeye kalkar.

İşte bu gibi insanları da Cenâb-ı Hak cennetteki o güzel cennet evine idhal edecek.

Cenâb-ı Hak kusurlarımızı affetsin de, cümlemizi bu güzel cennet evine giren kullarından etsin...

e. Cennetteki Yüz Derece

Bakın şimdi bir tane daha var...

Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî ve İbn-i Hibbân, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷⁶

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ مِائَةَ دَرَجَةٍ، أَعَدَّهَا اللَّهُ لِلْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، مَا
بَيْنَ الدَّرَجَتَيْنِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ؛ فَإِذَا سَأَلْتُمْ اللَّهَ فَاسْأَلُوهُ
الْفِرْدَوْسَ، فَإِنَّهُ أَوْسَطُ الْجَنَّةِ، وَأَعْلَى الْجَنَّةِ؛ وَفَوْقَهُ عَرْشُ الرَّحْمَنِ،
وَمِنْهُ تَفَجَّرُ أَنْهَارُ الْجَنَّةِ (حم. خ. حب. عن أبي هريرة)

RE. 125/7 (*İnne fi'l-cenneti miete derecetin, eaddeha'llâhu li'l-mücâhidîne fî sebili'llâhi, mâ beyne'd-dereceteyni kemâ beyne's-semâi ve'l-ardı; feizâ seeltümu'llâhe fe's'elühül-firdevse, feinnehû evsatu'l-cenneti ve a'le'l-cenneti; ve fevkahû arşu'r-rahmâni, ve minhü tefecceru enhâru'l-cenneti.*)

⁷⁶ Buhârî, *Sahîh*, c.IX, s.354, no:2581; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.335, no:8400; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.471, no:4611; Ebû Hüreyre RA'dan.

(*İnne fi'l-cenneti miete derecetin*) “Cennette yüz derece vardır. (*Eaddeha'llâhu li'l-mücâhidîne fi sebili'llâhi*) Allah-u Teâlâ bunları fi sebîlillâh harp eden mücâhidler için hazırlamıştır. (*Mâ beyne'd-dereceteyni kemâ beyne's-semâi ve'l-ardı*) Her iki derecenin arası gökle yer arası gibidir.”

(*Feizâ seeltümu'llâhe fe's'elühü'l-firdevse*) “Siz Allah'tan cennet istediğiniz zaman Firdevs-i A'lâ'yı isteyin! (*Feinnehû evsatu'l-cenneti ve a'le'l-cenneti*) Çünkü o cennetin hem ortası, hem de a'lâsıdır. (*Ve fevkahû arşu'r-rahmâni*) Onun üstünde Arş-ı A'lâ vardır. (*Ve minhü tefecceru enhâru'l-cenneti*) Cennet nehirleri de oradan kaynar.”

Cennetteki bu yüz derece, sayı değil de çokluğu gösteren bir tabirdir. Sayısını, adedini Allah bilir. Kur'an ayetleri kadar dereceler vardır. Allah Cennetin derecelerini Allah yolunda mücahede edenlere vaad etmiştir.”

Mâlum mücahede sekiz nevi idi. Düşman karşısında dövüşmek; bir... Bu her zaman olmaz. Düşman karşısında dövüşmek kırk yılda bir olur. Ondan sonrası, memlekette iman ü İslâmiyet'i duyurabilmek için çalışmak...Biz insanlara İslâm'ı tarif edeceğiz, İslâm'ı bildireceğiz.

Evvela bilmemiz lazım ki başkasına bildirebilelim. İslâm nedir? Bunu bilmek, bunu öğrenmek bu da bir mücahede... Bu mücahede ile İslâm'ı güzelce öğreneceğiz ve İslâm'ı başkalarına öğretmeye çalışacağız.

Eğer bugün gâvurlar Müslümanlığı bilseler, müslüman olmayan hiçbir gâvur kalmaz, hepsi müslüman olur. Bizim memleketimizde yaşayan insanlara biz Müslümanlığı henüz öğretememiştik ki, Müslümanlığın aleyhine bugün envai çeşit propaganda yaparlar insanlar. Halbuki Müslümanlık kadar yüksek bir din yok. Ne yahudiliğe benzer ne nasrâniliğe benzer, ne başka bir şeye benzer. En güzel din Allah'ın gönderdiği İslâm dinidir.

Ne güzel bak, hepimiz kardeş gibiyiz el-hamdü lillâh!

“—Cennette yüz derece var; her derecesinin arası, şu yerle gök arası gibidir.” buyurdu.

Böyle yüz tane derece var. Aklın haricinde bir şey.

“—Siz Allah’tan cennet isteyecekseniz, Firdevs cennetini isteyin! Öteki cennetler de güzel ama Firdevs cenneti daha güzel. O cennetin ortası ve en üstünüdür. Onun da üzerinde Arş-ı Rahman vardır. Oradan cennet nehirleri akar.” buyurdu.

Cennet nehirlerinin aktığı yer Arş’tan bir yer. Bir kökten akar, dört göz ile akar. Birisi su akar, birisi süt akar. Kökü birdir. Kökü birdir ama akarken birisi süt olur, birisi su olur, birisi bal olur, birisi de cennet şarabı olur. Dünya şarabı gibi değil âhret şaraplarından, insanlara zevk veren bir şarap olur. İnsan içtikçe zevklenir. Sarhoşluk yok orada... Zevklidir, öyle bir şaraptır, âhret şarabı.

İşte Cenâb-ı Hak o cennetten akan bu sularla, bu suların aktığı yerlerde size evler hazırlamıştır. Binâen aleyh siz İslâm’a sahip olun, İslâm’a hâkim olun, İslâm’a malik olun. İslâm’ı hem öğrenin hem öğretin! Çocuklarınızı kat’iyen cahil bırakmayın. Mühendis olsun, doktor olsun, avukat olsun, ne olursa olsun ama dindar olsun, dinini bilsin. Dinini öğrensin ve çocuklarına da öğretsin.

f. Cennetin Büyüklüğü

Tirmizî, Ebû Saîd el- Hudrî RA’dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷⁷

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ مِائَةَ دَرَجَةٍ، لَوْ أَنَّ الْعَالَمِينَ اجْتَمَعُوا فِي إِحْدَاهُنَّ،

لَوْسَعَتْهُمْ (ت. غريب عن أبي سعيد)

⁷⁷ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.76, no:2455; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.29, no:11254; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.II, s.530, no:1398; Ebû Saîd el- Hudrî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XIV, s.451, no:39222; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.IX, s.116, no:8032.

RE. 125/8 (*İnne fi'l-cenneti miete deracetin, lev enne'l-âlemîne'ctemeù fi ihdâhünne, levesiathüm.*)

(*İnne fi'l-cenneti miete deracetin*) “Cennette yüz derece var. (*Lev enne'l-âlemîne'ctemeù fi ihdâhünne*) Şu bütün âlemler, yer gök neler varsa onun bir tanesine konsa, (*levesiathüm*) hepsini içine alır.” Boş kalır, dolmaz yani.

Böyle bizim dünya gibi;

“—Nüfus çoğaldı, ne yapalım, bu nüfusu arttırmayalım. Ekmek gelmeyecek, yemek gelmeyecek, erzak yetişmiyor, nüfusu azaltalım!” demezler. Kıyamet kadar yine boştur.

g. Cennetteki Bir Köşk

Yine bu cennet o kadar güzel bir yer ki...

İbn-i Nasr, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷⁸

إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لُغُرَفًا ، يَرَى مِنْ فِي ظَاهِرِهَا مَنْ فِي بَاطِنِهَا ، وَيَرَى مَنْ
فِي بَاطِنِهَا مَنْ فِي ظَاهِرِهَا ؛ لِمَنْ أَطَابَ الْكَلَامَ ، وَأَفْشَى السَّلَامَ ، وَأَطْعَمَ
الطَّعَامَ ، وَأَدَامَ الصِّيَامَ ، وَبَاتَ لِلَّهِ قَائِمًا وَالنَّاسُ نِيَامٌ (ابن نصر عن
ابن عمر)

RE. 125/9 (*İnne fi'l-cenneti le-gurafen, yerâ men fi zâhirihâ men fi bâtinihâ, ve yerâ men fi bâtinihâ men fi zâhirihâ; li-men*)

⁷⁸ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.70, no:2450; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.274, no:1268; İbn-i Huzeyme, *Sahih*, c.III, s.306, no:2136; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.344, no:438; Hz. Ali RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.233, no:1247; Abdullah ibn-Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.886, no:43509; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.113, no:8026.

etâbe'l-kelema, ve efşe's-selâme, ve et'ame't-taâme, ve edâme's-siyâme, ve bâte lillâhi kaimen ve'n-nâsi niyâmün.)

(*İnne fi'l-cenneti le-gurafen*) “Cennette öyle köşkler vardır ki, (*yerâ men fi zâhîrîhâ men fi bâtînihâ*) dışarıdaki kimse içeridekini görür, (*ve yerâ men fi bâtînihâ men fi zâhîrîhâ*) içerideki kimse dışarıdakini görür.”

Mâni yok yâni. Duvarsız bir yer, duvarları nurdan.

“—Bu köşkler kimin için?”

(*Li-men etâbe'l-kelema*) “Bunlar sözü hoş olanlara güzel söz söyleyenlere; (*ve efşe's-selâme*) selâmı çok verenlere, (*ve et'ame't-taâme*) yemeği çok yedirenlere, (*ve edâme's-siyâme*) oruca devam edenlere, (*ve bâte li'llâhi kâimen ve'n-nâsi niyâmün*) ve gece insanlar uyurken, kalkıp Allah rızası için namaz kılanlara verilir.”

Kimler içinmiş bu cennet bu güzel köşkler:

1. (*Li-men etâbe'l-kelema*) “Güzel söz söyleyenler için.”

Acı söz söylemiyor, hatır kırıcı söz söylemiyor, gönül yıkıcı söz söylemiyor. Gâvur olsun, müslüman olsun herkese iyi davranıyor.

Gâvurdur ama ne yapalım, Allah onu öyle yaratmış.

“—Sen gâvursun, herif defol buradan. Sokulma buraya! Kafanı patlatırım, şunu yaparım bunu yaparım!” diye böyle kırıcı bir kelam söylemiyor.

E senin memleketindeki müslüman kardeşine kötü söylerse olur mu? Müslümanlık bunu hiç ister mi?

Onun için, sözün tatlı olsun! Hiç kimseye çirkin söz söyleme, hatır kırıcı söz söyleme, gönül yıkıcı söz söyleme, incitici söz söyleme!

Geçen de söylemiştim galiba:

“—Gönül bir sırça saraydır. Bir kere kırıldı mıydı, kolayca toparlanması mümkün değildir onun. Onun için gönül kırma; gönül kıranların günlü kırılır.”

2. (*Ve efşe's-selâme*) “Selâmı çok verenler için.”

Onun için, daima kardeşlerine:

“—*Es-selâmü aleyküm!*”

“—*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâh!*”

“—*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâhi ve berekatühû!*” gibi güzel iltifatlarla, Allahu Celle ve A’lâ’nın bize öğrettiği selâmı ver! Ayet-i kerimede:

وَإِذَا حَيَّيْتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ مِنْهَا أَوْ رُدُّهَا (النساء: ٨٦)

(*Ve izâ huyyîtüm bi-tahiyyetin fehayyû bi-ahsenü minhâ ev ruddûhâ*) “Siz bir selâmla selâmlandığınız zaman, o selâm gibi selâmla karşılığını verin veya daha güzel bir şekilde karşılık verin!” (Nisâ, 4/86) buyruluyor.

Sana birisi “*Es-selâmü aleyküm!*” dediği vakitte, sen daha ahsen olarıktan, “*Ve aleyküm selâm, ve rahmetu’llâhi, ve berekâtuhû*” de! Bunu öğren.

3. (*Ve et’ame’t-taàme*) “Yemeği çok yedirenler için.”

Sen de yiyici değil yedirici olmaya bak. Daima sofran açık olsun. Elin açık olsun!

4. (*Ve edâme’s-sıyâme*) “Bir de oruca devam edenler için.”

Pazartesi Perşembe’yi bırakmıyor, ayın 13’ü 14’ü 15’i diyor bırakmıyor. Bir gün tutuyor bir gün yiyor. Onu da bırakmıyor.

Gençlere bağlı. Hatta geçen bir ihtiyar geldi de 90 yaşındaymış. “Kırk seneden beri üç aylar orucunu bırakmadım.” diyor. Onun için, oruç korkulacak bir şey değil. Oruç insana sıhhat verir.

5. (*Ve bâte li’llâhi kâimen ve’n-nâsi niyâmün*) “Gece insanlar uyurken, kalkıp Allah rızası için namaz kılanlar için.”

Gece herkes uyurken, o kalkıp Allah-u Teâlâ’nın divanında el bağlayıp “*Allahu ekber!*” der, namaz kılar. İşte Cenâb-ı Hakk’ın hoşuna gittiğinden dolayı, bu güzel cenneti de onlara da veriyor.

Allah cümlemize nasib etsin inşallah...

Bunun altında bir acısı var ama, acı biberler vardır hani. Ama

o acı biberleri bazı insan sever ve o acı biberlerden bazı şifalar da oluyor.

h. Cehennemdeki Bir Vâdi

Ukaylî, İbn-i Adiy, Taberânî, Hâkim ve İbn-i Asâkir, Ebû Mûse'l-Eş'arê RA'dan.

Peygamber SAS Efendimiz buyurdular ki:⁷⁹

إِنَّ فِي جَهَنَّمَ وَادِيًا ، وَفِي ذَلِكَ الْوَادِي بَيْتٌ ، يُقَالُ لَهُ هَبْهَبٌ ؛ حَقٌّ
عَلَى اللَّهِ أَنْ يُسَكِّنَهُ كُلَّ جَبَّارٍ (عق . عد . طب . ك . كر . عن
أبي موسى)

RE. 125/10 (*İnne fî cehenneme vâdiyen, ve fî zâlike'l-vâdî bi'rûn, yükâlû lehû hebhebû; hakkun ale'llâhi en yûskinehû külle cebbârin.*)

(*İnne fî cehenneme vâdiyen*) “Cehennemde bir vâdi vardır. (*ve fî zâlike'l-vâdî bi'rûn, yükâlû lehû hebhebû*) O vadinin içinde bir kuyu arır, ona *Hebheb* kuyusu denir. (*Hakkun ale'llâhi en yûskinehû külle cebbârin*) Ne kadar zâlim, cebbar varsa onları orada yerleştirmek Allah üzerine haktır.”

Öyle kuyu deyince, bizim kuyular gibi anlamayın; uçsuz bucaksız bir kuyu... Hatta oraya bir taş atılmış da, yetmiş senedir dibine inmemiş. Kim bilir ne kadar zalim atılacak o kuyunun içerisine?

Allah tanımayan, Peygamber tanımayan, kitap tanımayan. İnsanları işkenceye sokan ne kadar zalim varsa, hepsi o kuyuya

⁷⁹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.221, no:846; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.357, no:9005; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.639, no:8765; Taberânî, *Mu'cemü'l-EVsat*, c.IV, s.37, no:3548; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.356; Muhammed ibn-i Vâsiğ Rh.A'ten.

yuvarlanacak. Onun için, öyle ufak bir şey zannetme! Onun adı da *Hebheb* imiş.

Allah affetsin kusurlarımızı da, o cehennemin yüzünü de göstermesin bizlere...

Ama yol o cehennemin üzerinden geçiyor yani cennete gidecek mutlaka o cehennemden geçilecek ki öyle gidecek. Ama şimdi bizim köprü var ya. Şimdi altı deniz de, denizden geçeceğiz derken üzerine güzel bir köprü koymuşlar. Kimisi o köprüden geçiyor, kimisi yayan geçiyor, kimisi eskiden tramvaydı, tramvayla geçiyor. Kimisi tayyare ile geçiyor, üzerinden uçup gidiyor.

İnşallah bizi Cenâb-ı Hak yıldırım süratı ile üzerinden geçip de cehennemi görmeden geçenlerden eylesin inşallah.

Zalim deyince fena bir şey. Sizin bir köleniz var, yani hizmetkârınız var, ona diyorsunuz ki:

“—İşte benim şu işim var yap yavrum. Akşama sana 5-10 lira neyse gündeliğini vereceğim.”

O adam senin işini yapmıyor da komşunun işini yapıyor. Komşunda çalışıyor, işi orada yapıyor. Halbuki parayı senden aldı, senin işini görmesi lazım gelirken görmedi, komşusuna çalıştı.

İşte bu nasıl zulümse, bu memleket Allah-u Teâlâ'nın memleketi, yani mülk Allah'ın... Var mı başka bunun sahibi? Hepsi gitti, dedelerimiz de gitti. Hepsi benim diyorlardı, hiç kimseye kalmadı.

Süleyman AS dünyaya hakimdi. Gökte ordusuyla uçan bir peygamberdi, o da gitti, ona da kalmadı.

Hani Mûsa AS? O da gitti.

Hani İsa? O da gitti. Ölülere diriltiyordu ya, o da gitti.

Hani iki cihan serveri Peygamber AS? O da gitti.

Herkes de gidecek.

(*Li-meni'l-mülk?*) “Mülk kilin, hakimiyet kimin?”

(*Li'llâhi'l-vâhidi'l-kahhâr*) “Mülk, hakimiyet bir ve Kâhâr olan Allah'ın; kimsenin değil!”

Soracak yarın Cenâb-ı Hak:

“—Hani senin tapun vardı elinde kocaman, nerede o? Nerede o senin mülkün?”

Gitti. Mülk Allah'ın, başkasının değil. Bugün muvakkaten oturuyoruz içerisinde...

Yarın? İşte çoluk çocuk gelir darmadağın olur gider hepsi.

Onun için o cebbâr, nasıl ki paranı alıp da başkasına çalışan adam ne zalim adam! Senin paranı alıyor senin işini görmüyor başkasının hizmetini görüyor.

Bu nasıl zalimse, mülkünde yaşadığın Allah-u Teâlâ'nın nimetlerini yiyip de Allah-u Teâlâ'yı tanımamak daha büyük bir zulümdür. En büyük zulüm...

Allah-u Teâlâ'nın mülkünde yaşıyorsun ve onun nimetleri ile perverde oluyorsun. O sıhhati vermezse sıhhati nereden bulacaksın?

“—Doktorlarımız var efendim, ilaçlar da var.”

“—Eğer onlar çare olsa kimsenin ölmemesi lazım! Ecel gelince kimse işin içinden çıkamıyor. Ecel alıp götürüyor insanları...”

Onun için Allah affetsin kusurlarımızı...

En büyük zulüm mülkünde yaşadığımız Allah-u Teâlâ'nın nimetleri ile perverde oluyoruz da, bu güzel ekmekler, bu güzel yemekler, bu güzel nimetler bol bol bize veriliyor da, bu nankör insan bunları görmüyor, hâlâ komünistliğin peşinde...

Git bir komünist memleketine de, gör bak nasıl yaşıyor insanlar orada? Ne sefalet, ne zulüm, ne işkence altındalar insanlar! Şurada Bulgarya yakın, git oraya misafireten bir gir de oradaki müslüman olsun, gâvur olsun, insanların halini bir gör!

Bir misal olarak söyleyeyim:

Kardeşlerimizden birisi yeni geldi. Gelirken, oranın kaşar peyniri meşhur imiş. Güzel kaşar yapıyorlar. Her şey tabi vesika ile, vesikasız bir şey vermiyorlar.

Adam işte kapıdan girerken, “Ben peynir alacağım, bana bir peynir parası verin!” demiş onların parasından. Bizim

paramızdan vermiş onların parasından almış, peynirci dükkanına gelmiş, işte kağıdı var elinde.

“—Bana bir kalıp peynir ver!” demiş.

“—Yağma mı var? Sana bir kalıp peynir vereceğim? Bak bu kadar insan bekliyor burada? Sana verirsem bunlara ne vereceğim? Veremem!” demiş.

Kavga kıyamet neyse, elinde vesikası olduğu için almış peyniri... Ekmek de öyle.

Huduttan geçecekler. Hudut kontrolcülere gümrükçüler;

“—Dur bakalım.” demişler, “Neyin var neyin yok?”

“—İşte bir peynir aldım o var, başka bir şey yok.” demiş.

“—Bakalım!”

Bakmışlar koca bir kalıp peynir.

“—Ooo!” demiş gümrükçü. Türkçede biliyorlarmış hep.

“Bu peyniri sen nasıl alacaksın, nasıl götüreceksin? Bunda 100 tane Bulgarın hakkı var!” demiş. “Böyle dilim dilim kesecekler, bize verecekler. Sen buradan aldın götürüyorsun. Biz ne yapacağız ya?” demiş adam.

“—Öyleyse bırakayım, alın!” demiş.

Yani bakın bir peyniri, bir peyniri geçirttirmek istemiyor adam; “Yüz tane Bulgarın hakkı var.” diyor. “Dilim dilim yiyeceğiz bundan birer parça biz de. Sen bunu alıp götürürsen biz ne yiyeceğiz?” diyor. Her şeyi bu kadar zorluğun içerisinde

El-hamdü lillâh memleketimizin yağı balı ayaklarımızın altında böyle adeta akıyor da yine insan nankörlük ediyor. Bunu da istemiyor, bunun da aleyhinde konuşuyor.

Biz de yarın vesika ile böyle kapıda bekleyip de kuyruk olup da alsak daha iyi mi olacak? Onu mu istiyoruz yani?

Allah affetsin kusurlarımızı...

Bir de cuma hakkında şunu okuyayım kâfi gelsin!

i. Cuma Gününün Fazîleti

İbn-i Ebî Şeybe, Tirmizî, İbn-i Mâce ve Beyhakî, Amr ibn-i Avf el-Müzenî'den rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸⁰

إِنَّ فِي الْجُمُعَةِ سَاعَةً، لَا يَسْأَلُ اللَّهُ الْعَبْدَ فِيهَا شَيْئًا، إِلَّا آتَاهُ إِيَّاهُ،
حِينَ تَقَامُ الصَّلَاةُ مِنْهَا (ش. ت. حسن غريب، ه. هب. عن عمرو
بن عوف المزني)

RE. 126/7 (*İnne fi'l-cumuati sâaten, lâ yes'elu'llàhe'l-abdü fihâ şey'en, illâ âtâhu iyyâhu, hîne tükâmu's-salâtü minhâ.*)

(*İnne fi'l-cumuati sâaten*) “Cuma gününde öyle bir saat vardır ki, (*lâ yes'elu'llàhe'l-abdü fihâ şey'en, illâ âtâhu iyyâhu*) Allah o saatte kula ne isterse verir. (*Hîne tükâmu's-salâtü minhâ*) O da namaz sırasındadır.”

İkinci bir hadis-i şerif de şöyle:

Hâkim, Ebû Rezin RA'dan; Ukaylî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸¹

إِنَّ فِي الْجُمُعَةِ سَاعَةً، لَا يُوَافِقُهَا عَبْدٌ مُؤْمِنٌ، وَهُوَ يَصَلِّي، فَيَسْأَلُ
اللَّهُ فِيهَا شَيْئًا إِلَّا اسْتَجَابَ اللَّهُ لَهُ. قِيلَ: أَيُّ السَّاعَاتِ هِيَ يَا رَسُولَ
اللَّهِ؟ قَالَ: مَا بَيْنَ صَلَاةِ الْعَصْرِ إِلَى غُرُوبِ الشَّمْسِ (ك. الكنى عن
أبي رزين؛ العقيلي عن أبي هريرة)

RE. 126/8 (*İnne fi'l-cumuati sâaten, lâ yüvâfikuhâ abdün*

⁸⁰ Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.314, no:452; Amr ibn-i Avf el-Müzenî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.765, no:21308; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.99, no:7999.

⁸¹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.766, no:21316; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.99, no:800.

mü'minün ve hüve yusallî, feyes'elu'llàhu fihâ şey'en ille'ste-câba'llàhu lehû. Kîle: Eyyü's-saati hiye yâ rasûla'llâh? Kâle: Mâ beyne salâti'l-asri ilâ gurûbi's-şemsi.)

(*İnne fi'l-cumuati sâaten*) “Cuma gününde öyle bir saat vardır ki, (*lâ yüvâfikuhâ abdün mü'minün ve hüve yusallî*) mü'min kul namaz kılarken o saate rastlarsa, (*feyes'elu'llàhu fihâ şey'en ille'stecâba'llàhu lehû*) ve Allah'tan bir şey isterse, Allah mutlaka dilediğini verir.”

(*Kîle: Eyyü's-saati hiye yâ rasûla'llâh?*) “Bu hangi saattir ey Allah'ın Rasûlü?” diye sordular.”

(*Kâle: Mâ beyne salâti'l-asri ilâ gurûbi's-şemsi.*) “İkindi namazı ile güneşin batması arasındır.” buyurdu.”

Cuma günümüz var ya, cuma müslümanların bayramıdır. Kadir gecesinden de efdaldir derler. Cumayı biliyoruz, fakat Kadir gecesinin hangi gün olduğu bilinmiyor.

Biliyor muyuz Kadir gecesini? Yirmi yedi diye biz tutturduk ama bu bizim tabirimiz. Meçhuldür bu gece, o da senede bir gecedir.

Binâen aleyh meçhul olduğu için Cuma da malum. Biri meçhul birisi malum. Her haftada bir gün Cuma gelir bu Cuma günü. Onun için mü'minlerin bayramı, fukaranın da haccıdır. Fukara hacıya gidemez ama fukara cumaya gelir, hac sevabını kazanır. Fukaranın haccıdır.

Sabah namazını cemaatle kılar, namazdan sonra elini açar, işrak vakti gelinceye kadar ibadetle meşgul olur. İki rekât işrak namazını kılıp çıkar. Hiç eksiksiz bir hac ve bir umre sevabını bedava kazanır.

Hem de şimdi hepimiz bir boğaz derdindeyiz ya. Herkesin bir boğazı var, bunun çoluğu çocuğu var, evi barkı var. Bir ihtiyaç var yani zaruri bir ihtiyacımız var. Bu ihtiyacımızı karşılamak için herhalde bir çalışmak mecburiyetindeyiz. Envai çeşit iş yolları...

İşte sabah namazlarını camide, camisinde kılıp da işrak

vaktine kadar ibadetle meşgul olanın rızkını Allah ayağına yollar. Yorulmaz o kul, Allah ayağına yollar. Kuşların ağzına verdiği gibi rızkın ağzına gelir.

“—Nasıl olur Hocaefendi?”

Hiç itiraz etme! Allah mülkün sahibi! Bu âlemi yaradan Allah. Şu bizi yaratan Allah! Bak ne güzel sima vermiş, ne güzel endam vermiş, ne güzel gözler vermiş, ne güzel kulaklar vermiş, ne güzel akıllar vermiş göklere sığmıyoruz bugün. Bu güzel Allah, bu güzel yüzü veren Allah kulunu istediği şekilde besler. Manen besler. Rızkını gökten gönderir. Yerde olmasa da gökten gönderir yine doyurur onu.

Korkma! Sen Peygamberin sözüne bel bağla, Allah'ın kelamına söz bağla!

Allah-u Teâlâ diyor ki:

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا. وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ،

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ (الطلاق: ٢-٣)

(*Ve men yettaki'llàhe yec'al lehû mahrecâ*) “Kim Allah'tan korkarsa, Allah ona bir çıkış yolu ihsan eder. (*Ve yerzukhü min haysü lâ yahtesib*) Ve ona ummadığı yerden rızık verir. (*Ve men yetevekkel ale'llàhi fehüve hasbüh*) Kim Allah'a tevekkül ederse, Allah ona kâfi gelir.” (Talak, 65/2-3)

Sen Allah'a kul ol yalnız!

“—Canım hocaefendi, öyle şey mi olur? Biz camide oturalım da sonra bu işleri kim görecek?”

Ha bu işlerimizi yine göreceğiz ama Allah'ın emrini de yapacağız. Rızkımızı da Allah verecek. Ama o verecek diye biz de oturup kalmayız ya. Elbette hepimiz vazifelerimizi yine yapmaya çalışacağız insanlık icabı. Çünkü yalnız kendimiz için değil... İnsan yalnız kendi için insan değildir. İnsan başkalarının da yardımına koşacak. Onun için kazanacağız, kazandıktan sonra başka çalışamayanlar var, muhtaçlar var, garipler var. Onların da

yardımına koşmak için çalışmak mecburiyetindeyiz.

Ama o rızkı verecek olan yine Allah'tır. Ne çalışanlar var, ne bilginler var, bugün ekme parasını bulamazlar. Çok çalışır, ekme parasını bulamaz bir türlü. Sağlamdır, fakat iki tarafı da beceriksizdir. Okumamıştır da bir şey ama çok parası da vardır. İşte o rızkı veren Allah'tır.

Onun için onda üzülme! Yalnız bu cehenneme girmemeye çalış! Cehenneme girmemek için zalim olmamaya çalış. Zalim olmamak için de Allah'ın sözünü dinlemek lazım!

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذَكَّرَ فِيهَا اسْمَهُ وَسَعَىٰ

فِي خَرَابِهَا (البقرة: ١١٤)

(*Ve men azlemü*) “Kim daha zâlimdir? (*Mimmen menea mesâcida'llâhi en yüzkere fihe'smühû*) Mescidlerin içinde Allah'ın isminin anılmasını men edenlerden daha zâlim kim olabilir? (*Ve seâ fî harâbihâ*) O mescidlerin harab olmasına böylece sa'y ve gayret etmiş, zemin hazırlamış olan, çalışma yapmış olanlardan daha zâlim kim olabilir?” (Bakara, 2/114) diyor Allah.

Allah'ın ibadethanesine girip de zikretmek için, Allah'a ibadet için girmelerine mâni olanlardan daha zalim kim vardır?

Bu manilerin çeşitleri var. Buraya polis koymaz, yahut burasını gelip de yıkmaz. İlimi kaldırdın mı, bitti işte ibadet. İbadetin kökü ilim... İlim kalktı mıydı hepsi gider.

Onun için İngiliz için derler ki:

“—İngiliz çok usta bir gâvurdur. Ağacı kesmez, dibine ilaçlı suyu döker, kökünü kurutur ağacın. Ağaç kökünden kurur.”

“—Ne bileyim ben kurudu.” der, ama oraya tuzu dökmüştür, ilacı dökmüştür. Ağaç da tabiatıyla kuruyacak.

“—Ben yapmadım ki! Ne yapayım ağacın kurumuş.” der.

E tabi ilim ortadan kalkınca, mektep olmayınca, medrese olmayınca ne olur arkadaş? Mühendis mektebi olmazsa mühendis

nereden bulunacak? Doktor mektebi olmazsa doktoru nereden buluruz? Kimya mektebi olmazsa kimyacıyı nereden buluruz? Uçakçıyı nereden buluruz, gemiciyi nereden buluruz? Bunların hepsi mekteplerden çıkar.

E din adamı da olmazsa, dini nereden öğreneceğiz yani?

“—Dinsiz millet yaşamaz.” derler.

Elbette yaşamaz! İnsanı ayakta tutan dindir.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikat-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Sevdiği, razı olduğu kullarının arasına kabul etsin...

İslâm dini üzerine doğduk el-hamdü lillâh; İslâm dini üzerine yaşayıp, İslâm olarak ölmeyi Cenâb-ı Hak cümle Ümmet-i Muhammed'e, size ve bize de hakikaten nasib etsin...

El-fâtiha!

İskenderpaşa Camii

06. İNSANLARIN YARDIMINA KOŞMAK

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İnne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

إِن كَلَّ نَبِيٍّ أُعْطِيَ سَبْعَةَ نَجَبَاءَ رَفَقَاءَ ، وَأُعْطِيَ أَنَا أَرْبَعَةَ عَشَرَ :
عَلِيٍّ ، وَالْحَسَنَ ، وَالْحُسَيْنَ ، وَجَعْفَرَ ، وَحَمْزَةَ ، وَأَبُو بَكْرٍ ، وَعَمْرٌ ،
وَمُصْعَبُ بْنُ عَمِيرٍ ، وَبِلَالٌ ، وَسَلْمَانٌ ، وَعِمَارٌ ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ
مَسْعُودٍ ، وَالْمِقْدَادُ ، وَحَذِيفَةُ بْنُ الْيَمَانِ (ت . حَسَنٌ غَرِيبٌ ،
طَب . ك . وَتَعْقَبُ عَنْ عَلِيٍّ)

RE. 128/1 (*İnne külle nebiyyin u'ttye seb'ate nücebâe rüfekâe,
ve u'tite ene erbaate aşere: Aliyyün, ve'l-hasenü, ve'l-hüseynü, ve
ca'ferun, ve hamzetün, ve ebû bekrin, ve umeru, ve mus'abi'bnü
umeyrin, ve bilâlün, ve selmânü, ve ammârun, ve abdullahi'bnü
mes'ûdin, ve'l-mikdâdü, ve huzeyfetü'bnü'l-yemâni.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

“—*Seyyidü’s-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!*”

[*Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...*]

“—*Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!*”

[*Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...*]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihannın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Peygamber SAS Efendimiz’in Yardımcıları

Tirmizî, Taberânî ve Hâkim, Hz. Ali RA’dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸²

إِنَّ كُلَّ نَبِيٍّ أُعْطِيَ سَبْعَةَ نَجَبَاءَ رَفَقَاءَ ، وَأُعْطِيَتْ أَنَا أَرْبَعَةَ عَشَرَ :
عَلِيٌّ ، وَالْحَسَنُ ، وَالْحُسَيْنُ ، وَجَعْفَرُ ، وَحَمْزَةُ ، وَأَبُو بَكْرٍ ، وَعَمْرٌ ،
وَمُصْعَبُ بْنُ عَمِيرٍ ، وَبِلَالٌ ، وَسَلْمَانٌ ، وَعِمَارٌ ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ
مَسْعُودٍ ، وَالْمِقْدَادُ ، وَحَدِيفَةُ بْنُ الْيَمَانِ (ت . حَسَنٌ غَرِيبٌ ،
طَب . ك . وَتَعَقَبَ عَنِ عَلِيٍّ)

RE. 128/1 (*İnne külle nebiyyin u'tıye seb'ate nücebâe rüfekâe, ve u'tıte ene erbaate aşere: Aliyyün, ve'l-hasenü, ve'l-hüseynü, ve ca'ferun, ve hamzetün, ve ebû bekrin, ve umeru, ve mus'abi'bnü umeyrin, ve bilâlün, ve selmânü, ve ammârun, ve abdu'llâhi'bnü*

⁸² Tirmizî, *Sünen*, c.XII, s.259, no:3721; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.215, no:6047; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.X, s.452, no:2637; Mizzî, *Tehzibü'l-Kemâl*, c.XXVII, s.859, no:5972; Ahmed ibn-i Hanbel, *Fadâilü's-Sahâbe*, c.II, s.636, no:1082; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.640, no:33114; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.146, no:8106.

mes'ûdin, ve'l-mikdâdü, ve huzeyfetü'bnü'l-yemâni.)

(*İnne külle nebiyyin u'tıye seb'ate nücebâe rüfekâe*) “Her Peygambere yardımcı olarak eşraf ve kerimden yedi kimse verildi. Bana ise on dört tane verildi: Hz. Ali, Hasan, Hüseyin, Cafer-i Tayyar, Hamza, Ebu Bekir, Ömer, Mus'ab ibn-i Umeyr, Bilal, Selman, Ammar, Abdullah ibn-i Mes'ud, Mikdat ve Huzeyfe ibn-i Yemani radiya'llâhu teâlâ anhüm ecmaîn hazretleridir.”

Bunların tabii menakıbları ayrı ayrı zikredilirse, çok uzun sürer. Allah cümlemizi affetsin... Bu ashab-ı kiramın yollarında, izlerinde yaşayıp can veren kullarından eylesin cümlemizi...

Huzeyfe Hazretleri'ni geçen sefer Bağdat'ta ziyaretimizde orada Selman-ı Farisi Hazretleri ile beraber kabirlerini gördük, orada medfun olmuşlar.

Hz. Osman'ın ismi burada zikrolunmadı. O da nedendir bilmem. Hz. Osman'a bugün, işte onu şehid edecekler. Muhasara etmişler evini. O rüyasında Rasûlullah SAS Efendimizi görüyor.

Rasûlullah Efendimiz diyor ki:

“—Ya Osman, sen susuz mu kaldın, sana su vermiyorlar mı!”

“—Evet ya Rasûlallah!”

Hz. Osman diyor ki:

“—Bir kova su getirdi bana, içtim. Hala içimde onun soğukluğu duruyor.”

Sonra demiş ki:

“—Ya Osman! İster misin sana yardımcı olup da kurtaralım seni, ya da yarın akşam benim yanımda iftar etmeyi.

“—Buradan geldi gördüm, böyle dedi bana. Ben de dedim ki: ‘Yâ Rasûlallah! Senin yanında iftar etmeyi isterim!’ dedim.”

Yani bu insanoğlu hani meleklerden üstün diyorlar fakat edepsizi de şeytandan daha aşağı... Hiç insan olan Hz. Osman'a bunu yapar mı? Nasıl insanlar, insan bilemiyorum artık.

b. Ümmetimin İmtihanı Mal İle

Ahmed ibn-i Hanbel, Tirmizî, İbn-i Sa'd, Hâkim ve Taberânî Kâ'b ibn-i İyâd RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸³

إِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ فِتْنَةً، وَإِنَّ فِتْنَةَ أُمَّتِي الْمَالُ (حم. ت. حسن صحيح
غريب، وابن سعد، ك. طب. عن كعب بن عياض)

RE. 128/2 (*İnne li-küllü ümmetin fitneten, ve inne fitnete ümmeti'l-mâle.*)

(*İnne li-küllü ümmetin fitneten*) “Her ümmetin bir fitnesi vardır. (*Ve inne fitnete ümmeti'l-mâle*) Benim ümmetimin fitnesi de maldır.”

Bütün fitneler bu mal yüzünden oluyor. Baba ölür, iki kardeş şu kadarcık mal için birbiriyle kavga ederler, darılırlar, küserler. Bu apaçık bir şey... Allah cümlemizi bu fitneden muhafaza buyursun...

Malsız olmuyor tabii. Ama her şeyin bir hududu var. Tabii o malı hudud-u şer'i dairesinde harcarsa, o mal kendisine hayır olur. Malın kabahati yok, malı kullananda kabahat. Onu hayır yerine kullanırsa sevap olur. Eğer onu şer yerlerinde kullanırsa, o da onun yerini hazırlamış olur ahirette...

Cenab-ı Hak bu malı bize ihtiyaçlarımızı karşılayalım diye vermiştir. Herkes ihtiyacı kadar o maldan alır. Allah gerisini biriktirsin yahut keyfine harcasın diye vermemiştir.

Paranın israfı gününün israfına denktir. İnsan malının bekçisidir. İhtiyaçtan fazlası, artanı muhtaç olanlara verilmelidir. Saklarsa, makbul değildir.

Cimrilik edilip mal saklanmasa, bugünkü kıyametlerin hiç birisi kopmaz. Sefahat yüzünden su gibi paralar harcanıyor. Bunu

⁸³ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.327, no:2258; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.160, no:17506; Şeybânî, *el-Âhad ve'l-Mesânî*, c.IV, s.348, no:2516; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.354, o:7896; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XIX, s.179, no:404; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.280, no:10309; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.178, no:2027; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.124, no:1022; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.III, s.29, no:1030; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.938; İbn-i Sa'd, *Tabakât*, c.VII, s.414; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXIV, s.188; KÂ'b ibn-i İyâd RA'dan.

da tabii görenler görüyor, “Nedir bu yâhu?” diyorlar.

Şimdi bakınız önümüzde yaz mevsimi. Bu yaz mevsiminde gene bir sürü insanlar yazlıklara taşınacaklar. Kimsenin taşınmasına, gitmesine karışmaya hakkımız da yok. Ama biraz insaf ile düşünülürse... Hacca giderken darılıyolar, “Bu paraları niye götürüp de Araplara yediriyorsunuz?” diyorlar. İsrâf ile harcariken, haram yere götürürken kimse sesini çıkarmıyor. Bir beyefendinin, bir yazlık masrafı; bizim bir hacı parasından kat kat fazladır.

Yazlığa gidip de ne yapıyor yazlıkta. Dışinden tırnağına kadar her saat bir günaha... Çoluğu da günaha, çocuğu da günaha...

Git bak, köyler var içeride, güzel havadar yerler var. Oraya giden pek nadir. Herkes deniz kenarına... Bütün günah yerleri oralar... Kalbin katı olduğu için, Allah seni kötü yerlere sevk ediyor, haram yerlere sevk ediyor, israfa sevk ediyor, zevke sevk ediyor.

c. Kalbin Katılığı

Deylemî, Hz. Aişe RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸⁴

ثَلَاثَ خِصَالٍ تَوْرَثُ الْقِسْوَةَ فِي الْقَلْبِ: حُبُّ الطَّعَامِ، وَحُبُّ النَّوْمِ،
وَحُبُّ الرَّاحَةِ (الدَّيْلَمِيُّ عَنْ عَائِشَةَ)

(*Selâse hisâlin tûrisü'l-kasvetü fi'l-kalbi*) “Dinde üç şey, kalpte kasveti iras eder, kalbin katılaşmasına sebep olur:

1. (*Hubbu't-taâm*) Yemeği sevmek.
2. (*Hubbü'n-nevm*) Uykuyu sevmek.
3. (*Hubbü'r-râhah*) Rahatı sevmek.”

Katı kalpli insan, merhametsiz insandır. Yalnız canını düşünür, keyfini düşünür, kendi hayatını düşünür; başkasını

⁸⁴ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.520, no:8950; Hz. Aişe RA'dan. *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XI, s.423, no:11115.

düşünmez.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸⁵

إِنَّ أَبْعَدَ النَّاسِ مِنَ اللَّهِ الْقَلْبُ الْقَاسِي (ت. هب. عن ابن عمر)

478/11 (*İnne eb'ade'n-nâsi mina'llâhi el-kalbü'l-kâsî*)

(*İnne eb'ade'n-nâsü mina'llâh*) “İnsanların da Allah'tan en uzak olanı, (*el-kalbu'l-kâsî*) kalbi kasvetli olan, kaskatı olan kimsedir.”

Neden? Kalbi katı, taş gibi adam, merhameti yok, şefkati yok. Onun için onlar Allah'tan çok uzaktır. Onun için, Allah imkân verirse bizi de merhametli, insaflı, cömert, hayra yarayan insanlardan etsin...

Sonra bu hakikaten üzerinde durulacak bir derstir. Uykuyu sevme, yemeği sevme, rahatı sevme... Bugün insanlara bir istatistik yapılırsa, herkesin sa'yinin neticesi hep rahatlık içindir. Halbuki rahatlık belâ... Bak kasvet-i kalbi mûcib oluyor.

O zaman ölünceye kadar çalış canım. Herkes nasıl çalışıyor? Herkes rahatlık yolu ne tarafta, o tarafı tercih ediyor.

d. Ümmetimin Ruhbanlığı Cihaddır

Beyhaki, Enes ibn-i Malik RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸⁶

إِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ رَهْبَانِيَّةً، وَرَهْبَانِيَّةً هَذِهِ الْأُمَّةِ، الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

(هب ، عن أنس)

⁸⁵ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.433,, no:2335; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.İV, s.245, no:4951; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.65, no:7475; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.439, no:1895; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVI, s.320, no:16876.

⁸⁶ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.14, no:4227; İbn-i Ebî Âsım, *Cihad*, c.I, s.186, no:33; Abdullah ibn-i Mübârek, *Cihad*, c.I, s.35. no:16; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.505, no:9431; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.230; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

RE. 128/3 (*İnne li-küllü ümmetin rehbanîyyeten, ve rahbâniyyeti hâzihi'l-ümmeti, el-cihâdü fî sebîli'llâhi.*)

(*İnne li-küllü ümmetin rehbanîyyeten*) “Her ümmetin bir ruhbanlığı vardır. (*Ve rahbâniyyeti hâzihi'l-ümmeti*) Benim ümmetimin ruhbanlığı, (*el-cihâdü fî sebîli'llâhi*) Allah yolunda cihad etmektir.”

Ruhbanlık eski ümmetlerde vardı. Bizden evvelki Hıristiyan papazları, din adamları dağlara çekilirler; mağaralarda yahut yapılmış hususi binalarda ibadete çekilir, dünya ile alâkasını keser, orada ibadetle meşgul olurlardı. Ölene kadar orada ibadet ederlerdi. Bunları ruhban tabir ediyorlardı.

Efendimiz SAS:

“—Allah’a ibadet için bizde böyle şey yok!” diyor. “Bizde Allah’a ibadet için insanlardan ayrılıp, uzak yerlere çekilmek yok. Bizim için *el-cihâdü fî sebilillâh*, Allah yolunda cihad var!” diyor.

Sen ruhbanlık mı istiyorsun, ibadet mi istiyorsun? Allah için cihada git! Allah için cihad, dağlarda, mağaralarda kapanıp, Allah’a ibadet etmekten daha hayırlıdır. Bizim ümmet için efdal olan budur.

Cihad ne ile olacak? Atla da olur, parayla da olur, topla tüfekte de olur. E sen zevkine, safana harcarsan, bu cihadlardan hiç birisini yapamazsın, çünkü rahatlık içindesin. Gece kalkıp namaz kılamazsın, rahatını seviyorsun. Teheccüd kılamazsın, nâfile namaz hiç kılamazsın. Camide oturmak sana zor gelir, her şey zor gelir.

e. Ümmetimin Seyahati Cihaddır

Taberânî, Ebû Ümâme RA’dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸⁷

إِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ سِيَّاحَةً، وَإِنْ سِيَّاحَةَ أُمَّتِي الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؛

⁸⁷ Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.VIII, s.168, no:7708; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.V, s.506, no:9532; Ebû Ümâme RA’dan.

Câmiü’l-Ehâdis, c.IX, s.160, no:8180.

وَإِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ رَهْبَانِيَّةً، وَرَهْبَانِيَّةَ أُمَّتِي، الرِّبَاطُ فِي نَحْرِ الْعَدُوِّ
(طب. عن أبي أمامة)

RE. 128/4 (*İnne li-küllü ümmetin siyâhâten, ve inne siyâhate ümmeti'l-cihâdü fî sebîli'llâhi; ve inne li-küllü ümmetin rehbâniyyeten, ve rehbâniyyeti ümmetî, er-ribâtu fî nahri'l-adüvvi.*)

(*İnne li-küllü ümmetin siyâhâten*) “Her ümmetin bir seyahati vardır; (*ve inne siyâhate ümmeti'l-cihâdü fî sebîli'llâhi*) benim ümmetimin seyahati Allah yolunda cihaddır.”

(*Ve inne li-küllü ümmetin rehbâniyyeten*) “Her ümmetin ruhbanlığı vardır; (*ve rehbâniyyeti ümmetî, er-ribâtu fî nahri'l-adüvvi*) benim ümmetimin ruhbanlığı cephede, ribatlarda gözcülük etmektir.”

Herkes gezmek ister. Parası olduktan sonra Avrupa'ya gider, Arabistan'a gider. Nereye isterse gider. Seyahat, gezecek. “Senede hiç olmazsa beş on gün hava almak, benim de hakkımdır.” diyor. Devlet de şimdi para veriyor, döviz de veriyor, her tarafa gider.

“—Ama benim ümmetim için böyle bir şey yok!” diyor Cenab-ı Peygamber. “Benim ümmetimin seyahati fî sebîlillah cihaddır.” diyor.

Sen seyahat mi istiyorsun; git muharebeye!

“—Ama bugün muharebe yok, ne yapalım?”

E muharebe yoksa da kalemine güven, parana güven, her şeyin cihadı var şimdi. Cihadın yolları çok... Bugün muharebe yolu yok ama çeşitli yollardan cihad yolu var.

“—Her ümmetin ruhbanlığı vardır. Benim ümmetimin ruhbanlığı ribatlarda nöbet beklemektir.” diyor.

Bugün düşman huduttan girmiyor, düşman içeriden vuruyor insanı...

İstanbul'u fethetmeden evvel Fatih, İstanbul'a Türkün adet ve an'anesi, İslam'ın adet ve an'anesi, adaleti girmiş içeriye. Herkes İslâmiyet'e aşık bir şekilde... Fatihin ordusundan evvel İslâmiyet'in güzelliği içeriye yerleşmiş.

Şimdi de gâvurların adetleri, an'anesi içimize yerleşmiştir.

Gâvurların bütün adet ve an'anesini hepimiz benimsemişizdir. İslam adet ve an'aneleri çok korkunç bir şekilde terk edilmektedir.

Bugünkü dersi dinlemişsinizdir. Peygamber Efendimiz'e yardımcı olan kişilerden Ammar RA, başından tırnağına kadar iman ile dolu olan zat. Anasını öldürdüler gözü önünde, babasını da öldürdüler gözü önünde... Ona dediler ki:

“—Babanı ananı gördün ya, dön dininden, yoksa seni de öldüreceğiz!” dediler.

O zavallı da “Peki...” dedi, canını kurtardı.

Rasûlüllah Efendimiz'e dediler ki:

“—Ammar dinden döndü.”

Rasûlüllah Efendimiz:

“—Hayır, Ammar dönmez. Ammar ta başındandan tırnağına kadar her tarafı, kemiklerinin içerisi bile iman doludur.” dedi.

Parmağındaki yüzük bile iman etmiştir. İman taşıyor bir kere. Dolduktan sonra etrafına taşıyor. İçi doluyor iman ile, bir de dışarıya taşıyor.

Şimdi bu iman sahiplerinin haline bak, Allah'a nasıl açlığı var ki ölüm hiç gözlerine görünmüyor. Ölüm, onlar için hiç, feda ediyorlar canlarını...

Aklıma geldi, ama diyemedim. Şimdi bir müslüman, yaşı altmış, yetmiş olmuş, ahirete yolu yaklaşmış, daha bir Peygamberin sünnetini yapamıyor. Sakal bırakamıyor.

Hacca gitmiş mübarek, Hacerü'l-Esved'e yüzünü sürmüş, Kâbe'yi de ziyaret etmiş Peygamberin bir sünnetine riayetten korkuyor. Gerici derler diye bundan korkuyor. Ötekisinin kafasını kesiyorlar korkmuyor da beriki gerici derler korkusuyla Allah'ın Rasûlü'nün sünnetini işlemekten çekiniyor.

Bizim müslümanlığımızla o günkü müslümanlık arasındaki fark, yerle gök arası kadar uzak.

f. Ümmetimin Cehennemden Nasibi Hummâ

Hennâd, Hasan-ı Basri Rh.A'ten rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸⁸

إِنَّ لِكُلِّ آدَمِيٍّ حِظًّا مِّنَ النَّارِ، وَحِظَّ الْمُؤْمِنِ مِنْهَا الْحَمَى؛ تَحْرِقُ جِلْدَهُ،
وَلَا تَحْرِقُ جَوْفَهُ، وَهِيَ حِظُّهَا (هناد عن الحسن مرسلًا)

RE. 128/5 (*Inne li-küllü ademiyyin hazzan mine'n-nâri, ve hazza'l-mü'mini minhe'l-hummâ; tahruku cildehû, ve lâ tahruku cevfehû, ve hiye hazzahû minhâ.*)

(*Inne li-küllü ademiyyin hazzan mine'n-nâri*) “Her ademoğ-lunun ateşten payı vardır. (*Ve hazza'l-mü'mini minhe'l-hummâ*) Müminin ateşten payı hummadır; (*tahruku cildehû*) cildini yakar, (*ve lâ tahruku cevfehû*) içini yakmaz. (*Ve hiye hazzahû minhâ*) Bu onun cehennemden nasibidir.”

Her ümmetin cehennemden bir nasibi vardır. Benim ümmetimin de cehennemdeki hazzı humma denilen hastalıktır. Sıtmaya da diyorlar, ateş ve üşütme yapan hastalık. Cehennemin de vazifesi yakmak ve titretmek. Zemheride kışın soğuğu, cehennemden geliyor bize. Ve insan bunu dünyadayken tadıyor işte. Ateş 40-41 derece oluyor, üşümek geliyor, bir türlü ısınmıyor insan. İşte oradaki nasibini almış oluyor. İnşâallah bu gibi mü'minleri Cenab-ı Hak cehennemde yakmayacak.

g. Ehl-i Beyti Sevmek

Hàkim ve İbn-i Asâkir Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸⁹

إِنَّ لِكُلِّ بَنِيٍّ أَبِي عَصْبَةٍ يَنْتُمُونَ إِلَيْهَا، إِلَّا وَلَدَ فَاطِمَةَ، فَأَنَا وَلِيهِمْ، وَأَنَا

⁸⁸ *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.323 no:6762; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.158, no:8135.

⁸⁹ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXVI, s.313; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.98, no:34168; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.161. no:8143.

عَصَبْتَهُمْ وَهُمْ عَتَرْتِي ، خَلَقُوا مِنْ طِينَتِي ، وَيَلِ الْمَكَدِّ بَيْنَ بَفْضِهِمْ ، مَنْ
أَحَبَّهُمْ أَحَبَّهُ اللَّهُ ، وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ أَبْغَضَهُ اللَّهُ (ك. كز. عن جابر)

RE. 128/6 (*Inne li-küllü beniyyin ebin usbeten yentemûne ileyhâ, illâ veledê fâtîmete, feene veliyyühüm, ve ene asbetühüm ve hüm itretî, halekû min tînetî, veylün li'l-mükezzibîne bi-fadlihîm, men ehabbehüm ehabbehu'llâhu, ve men ebgadahüm ebgadahu'llâhu.*)

(*Inne li-küllü beniyyin ebin usbeten yentemûne ileyhâ*) “Her baba evladının kök sülalesi vardır, nesebi ona müntehi olur; (*illâ veledê fâtîmete*) yalnız Fatıma'nın sülalesi bana çeker. (*Feene veliyyühüm*) Ben onların velisiyim. (*Ve ene asbetühüm ve hüm itretî*) Bunlar benim Ehl-i Beytim'dir. (*Halekû min tînetî*) Benim hamurumdandır. (*Veylün li'l-mükezzibîne bi-fadlihîm*) Veyl onların faziletini inkar edenlere. (*Men ehabbehüm ehabbehu'llâhu*) Kim onları severse, Allah da onları sever. (*Ve men ebgadahüm ebgadahu'llâhu*) Kim onlara buğz ederse, Allah da onlara buğz eder.”

Hız. Ali Efendimiz'in ve Hız. Fatıma'nın ve Hasan, Hüseyin Efendilerimiz'in faziletine aittir ki, el-hamdü lillah bütün Müslümanlar onları severler. Şiiler derler ki biz seviyoruz, ama biz onlardan daha fazla seviyoruz, çünkü biz onların tavsiyelerine de tamamiyle uymaya çalışıyoruz.

h. Mezarın Kapısı

Taberânî, Nu'man ibn-i Beşir RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki: ⁹⁰

إِنَّ لِكُلِّ بَيْتٍ أَبًا ، وَبَابَ الْقَبْرِ مِنْ تَلْقَاءِ رَجُلَيْهِ
(طب. عن النعمان بن بشير)

⁹⁰ Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.159, no:4234; Nu'man ibn-i Beşir RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.600, no:42380; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.162, no:8144.

RE. 128/7 (*İnne li-küllü beytin bâben, ve bâbü'l-kabri min tilkài ricleyhi.*)

(*İnne li-küllü beytin bâben*) “Her evin bir kapısı vardır. (*Ve bâbü'l-kabri min tilkài ricleyhi*) Mezarın da kapısı ayak ucundadır.”

Bu İmam-ı Şafi ve İmam-ı Ahmed'e göre. Ama Ebû Hanife, “Kible tarafındadır.” diyor. Onun için mezarlara daima göğüs cihetinden okuruz.

i. Bakara Sûresi Kur'an'ın Zirvesidir

Ebû Ya'lâ, İbn-i Hibbân, Taberânî, Beyhakî ve Ziyâü'l-Makdîsî, Sehl ibn-i Sa'd RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹¹

⁹¹ İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.59, no:780; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.465, no:7554; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.163, no:5864; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.453, no:2378, Sehl ibn-i Sa'd RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VI, s.312, *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.887, no:2549; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.IX, s.166, no:8156.

إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ سَنَامًا ، وَإِنَّ سَنَامَ الْقُرْآنِ سُورَةُ الْبَقَرَةِ ؛ مَنْ قَرَأَهَا فِي
 بَيْتِهِ لَيْلَةً لَمْ يَدْخُلْهُ الشَّيْطَانُ ثَلَاثَ لَيَالٍ ؛ وَمَنْ قَرَأَهَا فِي بَيْتِهِ نَهَارًا ،
 لَمْ يَدْخُلْهُ الشَّيْطَانُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ (ع . حب . طب . هب . ض . عن

(سهل بن سعد)

RE. 128/8 (*İnne li-küllü şey'in senâmen ve inne senâme'l-kur'âni sûretü'l-bakarah; men karaehâ fi beytihi leyleten, lem yedhulhü's-şeytânü selâse leyâlin; ve men karaehâ fi beytihi nehâren, lem yedhulhü's-şeytânü selâsete eyyâmin.*)

(*İnne li-küllü şey'in senâmen ve inne senâme'l-kur'âni sûretü'l-bakarah*) “Her şeyin bir yüksek yeri vardır, şerefli, kıymetli yeri vardır. Kur'an-ı Kerim'in de bu şerefi yüksek kısmı, Bakara Sûresi'dir.”

Senâm diye devenin hörgücünün üst tarafına diyorlar, devedeki en üst makam orası. Binâen aleyh her şeyde de böyle bir üst yer var. Kur'an'ın da üst noktası, Sûre-i Bakara'dır.

(*Men karaehâ fi beytihi leyleten*) “Kim bu sûreyi bir gece evinde okursa; (*lem yedhulhü's-şeytânü selâse leyâlin*) üç gece şeytan o eve giremez. (*Ve men karaehâ fi beytihi nehâren*) Kim bu sûreyi gündüzleyin okursa; (*lem yedhulhü's-şeytânü selâsete eyyâmin*) üç gün şeytan oraya giremez.”

O ayetlerin nuru, melekleri, her nelerse şeytanı üç gün oraya sokmaz. Onun için Sûre-i Bakara'yı hem ezberleyebilmek, hem de onu her akşam böyle okuyabilmek büyük bir devlettir.

Sûre-i Bakara'nın faziletinin beyanında, bunun içerisinde bulunan *Ayete'l-kürsi* denilen, her namazdan sonra okuduğumuz *Allâhu lâ ilahe illa hüve'l-hayyu'l-kayyûm* var. Esmâ-i Hüsnâ'nın ve İsm_i A'zam'ın bu ayetin içerisinde olduğuna beyan ederler. Bu ayetin fadâili, saymakla tükenmeyecek kadar çoktur. Ve onu ihlasla okumak lâzım!

Bu hususta söz söylemek yine belki abes olur ama, müslüman kardeşlerin Kur'an'ı öğrenmeleri, muhakkak imanlarının iktizasındandır. Öğrenemeyecek bir şey yok yani.

Geçen bir efendi geldi de bize, dedi ki:

“—Ben bu yaşımdan sonra İngilizce'yi öğrendim.”

Belli bir yaştan sonra Fransızca öğrenen de var, başka dil öğrenen de var. Yâni insan kendisi de bir fayda gördü mü, o fayda gördüğü şeyi kastediyor ve muvaffak oluyor.

Kur'an'daki fazilet ise öldükten sonra bizim için en büyük tutamak... Hayatımızda da öyle, hayattan sonraki ahiret alemimizde de en büyük tutamağımız Kur'an'ımızdır. Bunu bir insan okuyamazsa...

Onu okumak için fırsat da var, sağlık var, afiyet var, akıl ve zekâ da var. Akıl ve zekâsını kullanıp da ona günde yarım saatini ayırsa kâfi... Yarım saatini Kur'an'a ayırsa bir insan ne kadar gabi (anlayışı kıt) olsa, altı ayda öğrenir. Zekîler daha çabuk öğrenir.

j. İbadetin Kapısı Oruçtur

Hennâd, Damretü'bnü Hubeyb Rh.A'ten rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹²

إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ بَابًا وَبَابُ الْعِبَادَةِ الصِّيَامُ (هناد عن ضمرة

بن حبيب مرسلا)

RE. 128/9 (*İnne li-küllü şey'in bâben, ve babü'l-ibâdeti es-sıyâmü.*)

(*İnne li-küllü şey'in bâben*) “Her şeyin bir kapısı vardır, (ve babü'l-ibâdeti es-sıyâmü) ibadetin de kapısı oruçtur.”

⁹² Hennâd, *Zühhd*, c.II, s.358, no:679; Damretü'bnü Hubeyb Rh.A'ten.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.330, no:4992; İbn-i Hacer, *Metâlib-i Âliyye*, c.III, s.320, no:1049; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VIII, s.447, no:23586; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.164, no:8150.

Kapıyı açmadan giremezsin... Binâen aleyh, ibadete oruçla gireceğiz. Oruç demek, riyazet demek. Şimdi burada üç şeyi çok sever insan: Malı, rahatı, uykuyu... Riyazet yapmayı istemez. Niçin? Riyazette nefse eziyet vardır. Bunu istemez, daima rahatı ister. Az yesin biraz, yapamaz. Bugün hiç yemesin, yapamaz.

Peygamber SAS Pazartesi Perşembe'yi bırakmazdı, bir... On üç, on dört, on beşi bırakmazdı, iki... Bir de ayın başından, ortasından ve sonundan üçünü bırakmazdı. Bunları hiç bırakmaz. Bazen oradan, bazen oradan, daima oruçla meşguldü.

Bunları niçin yapıyor Peygamber SAS, muhtaç mı? Hayır muhtaç değil. Ama bize hem nümüne oluyor, hem yol gösteriyor:

“—Siz de böyle yapın ümmetim! Siz yemeye, içmeye kendinizi tamamen vermeyin bakalı!”

Niçin? Aç kaldığın vakitte, için biraz sızladığı vakitte o gün nafakasını kazanamayan açlar hatırına gelir. Ona tutarsın bir yardıma elini uzatırsın açlık zormuş diyerekten. Ama bizim açlıklardan hiç şeyimiz yok. Senelerce de oruç tutsak, açlık bizi kat'iyen etkilemez. Çünkü yağlı, tatlı, tuzlu karnımızı doyuruyoruz.

Zaten bir öğün yeter, ikincisi israftan... İki kere yemek günde, israf. Zaten bir kere yetiyor. İşte onu da biz sahurda yiyoruz. Bir de gene iftarda da yiyoruz. Binâen aleyh acıkma bizim için mümkün değil. Ama nasıl olur? Sen tuz soğanla ye de ekmeği, bak acıkmanın nasıl olduğunu o zaman anlarsın.

Afffedersiniz, tansiyon arttı diyerekten birkaç gündür ekmeğin tuzsuz tarafından yiyoruz, yağlı mağlı da yemiyoruz. Karnım bayılı bayılıveriyor. Acıkıyor karnım. Niçin? İyi yiyorduk da acıkmıyorduk. Şimdi gene yiyorum ama otladuruyor mu karnın. Eriyiveriyor.

Ben hacamattan çok fayda gördüm de, Mayıs'ta yine hacamat olmayı istiyorum. İşinin erbabı bir hacamatçı da var. Çok faydalı bir şey. Hadis kitabında okuyordum, hacamat meselelerinden çok hadisler geçti.

k. Kötü Ahlâk Sahibinin Tevbesi

Hatib-i Bağdâdî, Hz. Aişe RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹³

إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ تَوْبَةً، إِلَّا صَاحِبَ سَوْءِ الْخَلْقِ، فَإِنَّهُ لَا يَتُوبُ مِنْ
ذَنْبٍ، إِلَّا وَقَعَ فِي شَرِّهِ (خط. عن عائشة)

RE. 128/10 (*İnne li-küllü şey'in tevbeten, illâ sâhibe sûi'l-hulûkı, feinnehû lâ yetûbu min zenbin, illâ vekaa fi şerrin minhü.*)

(*İnne li-küllü şey'in tevbeten*) “Her şeyin tövbesi vardır, (*illâ sâhibe sûi'l-hulûkı*) ancak fenâ ahlâk sahibinin tevbesi yoktur. (*Feinnehû lâ yetûbu min zenbin*) Çünkü, o kimse günahtan tövbe etmez, (*illâ vekaa fi şerrin minhü*) onu daha şiddetle işler.”

Bu çok berbat... Onun için Allah cümlemizi tıynet, hilkatı güzel olanlardan eylesin...

Hilkat güzel olursa, güzeldir. İyi hilkatın içinde hiç birimizin tercihi yok, bu Allah-u Teâlâ'nın takdiri... İstedığı gibi yapıyor ana rahminde... Çocuk hangi hilkat ile yaratılacaksa, ne ananın ne babanın dahli yok; Allah-u Teâlâ'nın takdiri... İstedığı gibi takdir ediyor. Ama bunun evveliyatı var: Ana baba abdestliyse, imanlıysa, Kur'anlıysa, o çocukta da hayır olur. Abdestsiz, imansız, ahlaksız bir insanın çocuğunu da Allah nasıl yapar bilmem!

Bazen gâvurdan da iyi insanlar doğuyor, iman da nasib oluyor o çocuğa... Bilmiyoruz. Bize geçen gün geldi, bir İngiliz müslüman olmuş mesela. Bu ekseriyetle de görüyoruz. O Allah-u Teâlâ'nın ana rahmindeki takdirine göre. demek ki nasib oluyor ona.

“—Niçin bu sûi'l-hulûk sahibi tevbe edemez!” diyor.

Kötü mü ahlakı, ona tevbe nasib olmaz. Mesela içki içiyor, çok fena. E tevbe eder. İçkiden daha fenasını yapar. Ne yapar? Hırsızlık yapar, başka şey yapar.

Tevbe eder, daha fenasını yapar. Ondan daha beterine düşürür

⁹³ Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VIII, s.59, no:4133; Taberânî, *Mu'cemü's-Sagîr*, c.I, s.333, no:533; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.49, no:6155; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.55, no:12697; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.441, no:7351; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.172, no:8170.

kötü ahlak. Tıynet bozuk. E bu nedir? Niye uğraşıyorsunuz öyleyse siz insanlara va'z u nasihat ediyorsunuz, tarikatlar kuruyorsunuz. Şunlar yapıyorsunuz. Hep ıslah-ı nefis edelim diye uğraşıyorsunuz. Madem ki olmayacak, bırakın artık herkesi kendi haline.

Burada iki türlü var. Birisi Allah-u Teâlâ'nın hilkat itibariyle yarattığı bir mahlûk. Kara yaratır, beyaz yaratır, sarı yaratır, yaratır. Karayı beyaz yapamazsın, beyazı sarı yapamazsın. O ne yaratırsa odur. İç huyu da böyle. Tıyineti değiştiremezsin. Bozuksa tıyineti, onu değiştirmenin imkânı yok. Hangi tarikata giderse gitsin. Hangisinin eline geçerse geçsin. Onun tıyineti, gene o o olacaktır.

Yalnız şu kadar var ki, keshbî olanlar var. Mesela şimdi hayvanlara aşı yapıyorlar, hayvan değişiyor, böyle hayvan oluyor. atlar şöyle oluyor, İngiliz kanı oluyor, bilmem ne kanı oluyor. ağaçları aşıyorlar, şu meyve oluyor, bu meyve oluyor, güzel oluyor. e bu tıyineti bozuksa olmaz. Tıyineti iyi ise aşığı kabul eder, iyi olur.

Bu insanların da uğraştıkları, bu tıyineti iyi olanları kötü yoldan, iyi yola çevirivermek. O kötülükten çevrilmeyecek olanı, dünya bir araya gelse çeviremez. Çünkü bu yaratılırken öyle yaratılmış. Onda da Allah-u Teâlâ'nın kim bilir ne hikmetleri vardır.

1. Kalbin Cilâsı İstiğfardır

Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹⁴

إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ صَدَأً جِلَاءً ، وَإِنَّ جِلَاءَ الْقُلُوبِ الْإِسْتِغْفَارُ
(الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَنَسٍ)

RE. 128/11 (*Inne li-küllü şey'in sadee cilâen, ve inne cilâü'l-*

⁹⁴ *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.481, no:2103; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.169, no:8161.

kulûbi'l-istiğfaru)

(*İnne li-küllü şey'in sadee cilâen*) “Her paslanmanın bir cilası vardır; (*ve inne cilâü'l-kulûbi'l-istiğfaru*) kalplerin cilâsı da *Estağfiru'llâh* demektir.”

Her şey tabiatı durumuyla bir pas tutar. İnsanın gönlü de paslanıyor. Onun için insanların pası nedir acaba? İşte bu kasvet-i kalbe mucib olan hal rahatlıktır.

Su akmazsa, bir yerde durunca ne olur? Ne kadar iyi su olursa olsun, durdu muydu bozulur, kokar. Bir zaman sonra içilmez bir hale gelir. Abdest de alınmaz. Akar su olsa, daima arkası geldiği için temiz olur. Rahatlık ondan dolayı kötüdür ki, kokar o insan.

Her şeyin bir paslanması var, insanın paslanması rahatlıktandır. Rahatladı mı insan, rahata düştü mü paslanır. Paslanınca işe yaramaz. Allah'tan en uzak kul olur. Onun için en güzel çare, istiğfar... Cenab-ı Peygamber günde yüz kere istiğfar ediyormuş. Yetmiş kere ettiği de rivayet ediliyor.

“—Niçin Peygamber Efendimiz yüz kere istiğfar ediyor canım. Peygamberin ihtiyacı mı var bu kadar istiğfara?”

İhtiyacı yok. Fakat o hem terfi-i derecât içindir, hem de bize numunedir:

“—Ey ümmetim, siz de böyle istiğfar edin!” demektir.

Ama yalancılara istiğfarı gibi olmasın! Dilimizle *Estağfiru'llâh* der de yapacağımız günahı gene yaparsak, bu istiğfara yalancı istiğfarı derler. *Tevbeti'l-kezzabîn* diyorlar. Ama yine de, dilden de olsa istiğfarı bırakmamak lazım! Bir gün olur da hakiki tevbe nasîb olur inşaallah...

m. Amellerin Sünnete Uygun Olmalı

Beyhakî, Abdullah ibn-i Amr RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹⁵

⁹⁵ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.188, no:6764; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.399, no:3878; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.187, no:11; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.293, no:2105; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.365, no:2345; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.III, s.239, no:1048; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.389, no:1102; *Müsnedü'l-Hâris*, c.I, s.357, no:235; Abdullah ibn-i Amr ibn-ül-As RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.276, no:44439; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.171, no:8165.

إِنَّ لِكُلِّ عَمَلٍ شِدَّةً، وَلِكُلِّ شِدَّةٍ فِتْرَةٌ، فَمَنْ كَانَتْ فِتْرَتُهُ إِلَى سُنَّتِي،

فَقَدْ اهْتَدَى؛ وَمَنْ كَانَتْ إِلَى غَيْرِ ذَلِكَ، فَقَدْ هَلَكَ (هب. عن ابن

عمرو)

RE. 128/12 (*İnne li-küllü amelin şiddeten, ve li-küllü şiddetin fetreten, ve men kânet fetrethû ilâ sünnetî, fekadî'htedâ; ve men kânet ilâ gayri zâlik, fekad heleke.*)

(*İnne li-küllü amelin şiddeten*) “Her amelin bir şiddeti, (*ve li-küllü şiddetin fetreten*) ve her şiddetin bir gevşemesi vardır. (*Ve men kânet fetrethû ilâ sünnetî*) Kimin fetreti sünnetime uygun olursa, (*fekadî'htedâ*) o hidayet bulur. (*Ve men kânet ilâ gayri zâlik*) Bunun gayri olursa, (*fekad heleke*) o helâk olur.”

İnsanda bir hırs var. Mesela bir insan ibadete yeni başladığında, bakarsın öyle ibadet ibadet... Çokça ibadet yapmaya çalışır. Fakat bir gün gelir, bu insan yorulur. Şöyle biraz gevşetmeye başlar işi. Ticaret de olsa böyle, ibadet de olsa böyle. Bir vakit bir hırs gelir, geceyi gündüze katar, çok çalışır. Fakat o geçer, bir durgunluk gelir insana. Kalbin katılığı dedim ya demin aklıma geliverdi.

Seriyyi's-Sakati denilen bir zat var. Bağdat'ta yaşıyor. Cüneyd-i Bağdadi'nin de dayısı oluyor. Bu zat bir gün yorulmuş da şöyle ayaklarını uzatmış. İbadetten yorulduktan sonra biraz ayaklarını uzatmış. Kalbine hemen bir ilham gelmiş:

“—Ne bu sultanlar gibi böyle, padişahlar gibi ayak uzatmak! Divan-i ilahiden mi çıktın sen?”

İçine bir ilham geliveriyor, hemen kendini topluyor. Ondan sonra doksan sene ayak uzatmamış. Yüz yirmi sene muammer olmuş, doksan sene kat'iyyen ayak uzatmamış.

Neden? Kalp pırıl pırıl, gelen ilhamı alıyor. Dünyanın hiçbir anı yok ki ilhamsız olsun. Mütemadiyen Cenab-ı Hak bize ilhamlar gönderiyor. Fakat nasıl yağmur yağınca taşlar o yağmurdan istifade etmiyor, akıp geçiyor üzerinden. Ama

yumuşak, hazırlanmış yerler o suyu alıyor, içerisinde saklıyor. Ya havuz yapıyor, suyundan istifade ediyor; ya mahsulüne fayda veriyor. Çeşitli...

İşte onun için, insan böyle bir hırsı bıraktıktan sonra, sünnet üzere hareket etmeli! Sünnete göre hayatını düzenlemeli!

Günün bir kısmını uykuya vereceksin, bir kısmını rahatlığına vereceksin, bir kısmını ibadete vereceksin, bir kısmını da çalışmana vereceksin, bir kısmını kardeşlerinin ziyaretine vereceksin. Yani gündelik vazifeleri taksimli olarak böyle yapacaksın. Yalnız bir tarafa yüklenmek yok.

Gemide bile bir tarafa yüklendi mi insanlar, gemi o tarafa doğru yatıyor. Her şey ölçülü olursa, güzel güzel gidiyor. Bir tarafa yüklendi miydi, öbür taraf aksıyor.

n. Afiyet Üzere Yaşamak

İbnü'n-Neccâr, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹⁶

إِنَّ لِلَّهِ عِزًّا وَجَلَّ عِبَادًا ، يَضُنُّ بِهِمُ عَنِ الْبَلَاءِ ، يَحْيِيهِمْ فِي
عَافِيَةٍ ، وَيَمِيتُهُمْ فِي عَافِيَةٍ ، وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ فِي عَافِيَةٍ
(ابن النجار عن أنس)

RE. 129/1 (*İnne li'llâhi azze ve celle ibâden, yadinnü bihim ani'l-belâi, yuhyihim fi âfiyetin, ve yümîtühüm fi âfiyetin, ve yüdhillühümü'l-cennete fi âfiyetin.*)

(*İnne li'llâhi azze ve celle ibâden*) "Allah-u Celle ve A'lâ'nın öyle güzel kulları vardır ki, (*yadinnü bihim ani'l-belâi*) Allah-u Teâlâ onları belâdan muhafaza eder, korur. (*Yuhyihim fi âfiyetin*) Onları afiyet üzere yaşatır. (*Ve yümîtühüm fi âfiyetin*) Afiyet üzere iken

⁹⁶ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.266, no:3103; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.9, no:3728; Ebû Mes'ud el-Ensâri RA'dan.

İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Evliyâ*, c.I, s.10, no:3; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.427, no:11246; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.216, no:8274.

canlarını alır. (*Ve yüdhilühümü'l-cennete fi àfiyetin*) Cennete afiyet üzere, sıkıntısız giderler.”

Bunu bir alim bir fakihe söylemişler böyle böyle diye. Demiş ki:

“—Ona aklım ermez. Herkes belâda sıkıntıda olsun da bu adam rahatlıkta olsun! Olur mu öyle şey?” demiş.

“—Neden?” demişler.

“—Cehennemde zebanileri görmüyor musun? Herkes yanıyor, onların hiç umurlarına bile gelmez. Çünkü onlar öyle yaratılmış.”

Cenab-ı Hak da hakikaten dünyada insanı tüm fitnelerin içerisinde bakarsın çok rahat ve afiyet üzere yaşatır. Onu o koruyor çünkü, koruyucusu o... Fitnelerden ona hiçbir zarar gelmez.

o. İnsanların Yardımına Koşmak

Taberânî ve İbn-i Asâkir, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹⁷

إِنَّ اللَّهَ عِبَادًا اخْتَصَمَ بِحَوَائِجِ النَّاسِ ، يَفْزَعُ النَّاسَ إِلَيْهِمْ فِي حَوَائِجِهِمْ ،

أَوْلَيْتَكَ الْآمِنُونَ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ (طب. كر. عن ابن عمر)

RE. 129/2 (*İnne li'llâhi ibâden ihtassahüm bi-havâici'n-nâsi, yefzeu'n-nâsü ileyhim fi havâicihim, ülâike'l-âminûne min azâbi'llâhi.*)

(*İnne li'llâhi ibâden*) Allah'ın öyle kulları vardır ki, (*ihtassahüm bi-havâici'n-nâsi*) Allah onları insanların ihtiyacı için

⁹⁷ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.358, no:13334; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LIV, s.5; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.190; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.225; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.350, no:13710; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.479, no:995; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.117, no:1007; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.350, no:16007; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.213, no:8266.

yaratmıştır. (*Yefzeu'n-nâsü ileyhim fî havâicihim*) İnsanlar sıkıştıkları vakitte onlara başvururlar. Sıkıntılarını onlardan giderirler. Yemede, içmekte, okumada, her şeyde yani. Bütün ihtiyaçları, her ihtiyacı o kullar görüverirler. Allah onları onun için yaratmıştır. Kalpleri merhametle doludur, kimseyi kapılarından çevirmezler. (*Ülâike'l-âminûne min azâbi'llâhi*) Onlar dünyada da ahirette de Allah'ın azabından emindirler. Niçin? Allah'ın ona verdiği kabiliyeti yerinde harcıyor. Allah da onun için onu azabından muhafaza ediyor.”

Allah-u Teâlâ'nın böyle tahsis etmiş olduğu kulları, Allah'ı ma'rifetle bilmişlerdir, dilleriyle de ikrar etmektedir. Ubudiyeti de kabul edip yaparlar. Allah-u Teâlâ'nın hakkı için, halkın hukukuna hizmet ederler. Allah rızası için kullarının hakkına riayet ederler. Onun için de Allah-u Teâlâ cehennemden bunları eman ile geçirir.

İslâmiyet iki noktadadır: Allah'a ta'zim, mahlûkuna şevkat... Mahlûkuna şefkati olmayan müslüman, tam müslüman olamaz.

p. Cimriliğin Cezası

Temmâmü'r-Râzî, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹⁸

إِنَّ اللَّهَ عِبَادًا يَخْتَصِمُ بِالنَّعْمِ لِمَنَافِعِ النَّاسِ، فَمَنْ بَخِلَ
بِتِلْكَ الْمَنَافِعِ عَنِ الْعِبَادِ، نَقَلَ اللَّهُ تِلْكَ النَّعْمَ عَنْهُمْ، وَ
حَوَّلَهَا إِلَىٰ غَيْرِهِمْ (تمام عن ابن عمر)

RE. 129/3 (*İnne li'llâhi ibâden, yahtessuhum bi'n-niami li-menâfii'n-nâsi, femen bahile bi-tilke'l-menâfii ani'l-ibâdi, nekale'llâhu tilke'n-neame anhüm, ve havvelehâ ilâ gayrihim.*)

(*İnne li'llâhi ibâden*) “Allah'ın öyle kulları vardır ki,

⁹⁸ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.228, no:5162; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

(*yahtessuhum bi'n-niami li-menâfii'n-nâsi*) kulların faydalanması için nimetlerini verir onlara... Kulları onlara muhtaç etmiştir. Kullara menfaati dokunsun diye çok veriyor onlara...”

Meselâ, bana verse ben ne yaparım? Bir şey yapamam. Bir iş bilmiyorum ki. Ama öteki adama veriyor, onun akli çok. Çeşitli işler buluyor, yapıyor. O çeşitli işler dolayısıyla, çok insanlar onun maiyetinde çalışıyor, nafakalanıyor. Bu nafakalanmaları dolayısıyla Allah-u Teâlâ böyle kullarına çok veriyor.

(*Femen bahile bi-tilke'l-menâfii ani'l-ibâdi*) “Bu adam cimrilik eder de bu paraları harcamak istemezse, bu menfaatları temin etmek istemezse;

“—Şimdi fabrika kursam, bu milletle kim uğraşacak. İki de bir de boykot yapacaklar. Bunlarla uğraşmanın tadı yok. Neyime lazım?” diyor.

Ha, buraya dikkat edin:

(*Nekale'llâhu tilke'n-neame anhüm*) “Allah o nimeti onların elinden alır. Ne yapar? (*Ve havvelehâ ilâ gayrihim*) Başka birilerine verir.”

Sen bağır dur orada, istediğin kadar bağır. Allah o nimeti alır, başkalarına verir. Çünkü yerinde harcamadı Allah'ın verdiği...

r. Allah'ın Üç Hürmeti

Taberânî ve Ebû Nuaym, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹⁹

إِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ حُرْمَاتٍ ثَلَاثًا: مَنْ حَفِظَهُنَّ، حَفِظَ اللَّهُ لَهُ أَمْرَ دِينِهِ
وَدُنْيَاهُ؛ وَمَنْ لَمْ يَحْفَظْهُنَّ، لَمْ يَحْفَظِ اللَّهُ لَهُ شَيْئًا: حُرْمَةُ الْإِسْلَامِ،

⁹⁹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.72, no:203; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.266, no:300; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXII, s.348, no:4499; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mizân*, c.I, s.50, no:115; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahâbe*, c.V, s.339, no:1693; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.77, no:308; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.207, no:8250.

وَحَرَمَتِي ، وَحَرَمَةَ رَحِمِي (طب. وأبو نعيم عن أبي سعيد)

RE. 129/4 (*İnne li'llâhi azze ve celle hurumâtin selâsen: Men hafizahünne, hafeza'llahu lehû emra dinihî ve dünyâhu; ve men lem yahfazhünne, lem yahfezi'llâhu lehû şey'en: Hürmetü'l-islâmi, ve hürmetî ve hürmetü rahimî.*)

(*İnne li'llâhi azze ve celle hurumâtin selâsen*) “Aziz ve Celil Allah'ın üç hürmeti vardır. (*Men hafizahünne*) Kim bunları gözetirse, muhafaza ederse, (*hafeza'llahu lehû emra dinihî ve dünyâhu*) Allah da onun dini ve dünyası hususlarında muhafaza eder. (*Ve men lem yahfazhünne*) Kim de bunları muhafaza etmezse, gözetmezse, (*lem yahfezi'llâhu lehû şey'en*) Allah da onun hiçbir şeyde korunmaz.”

Bunlar şunlardır:

1. (*Hürmetü'l-islâmi*) İslâm'a zarar veren bir şey yapmamak, mümine hakaret etmemek, Allah'ın, Rasûlünün ve müminlerin izzetini korumak.

Ona riayet edersen, ne mutlu sana. Riayet edemiyorsan, İslâmiyet'e zarar veren işlere çıkıyorsan gerek sözünle, gerek amelinle... Ha, Allah'ın hurumatını yıkmış oluyorsun o zaman.

2. (*Ve hürmetî*) “Bana hürmet.”

Peygamberimize ve sünnetine hürmet etmek ve korumak.

3. (*Ve hürmetü rahimî*) “Benim aileme hürmet.”

Peygamber Efendimiz'in ailesine, soy, sop ve sülâlesine hürmet etmek.

Mekke'nin de bir haremi var. Haremin hudutları var. Orada kabahat işlenilmez. Otu koparılmaz, ağacı kesilmez. Niçin? Haramdır. Oraya girerken bir kere esvabından soyunur, ben artık Allah kulu oldum der, ihrama girer. Dünya ile alakasını keser. Binâen aleyh orada kuş tutamaz, avcıya gösteremez, ağacı kesemez, otu koparamaz. Çünkü harem bölgesidir orası...

Konyalı Tahir Hoca [Büyükkörükçü] bir kitabında, edep bahsini çıkarmış da orada diyor ki: İmam-ı Azam'ı bir vakit, o zamanki emir fetvadan men etmiş:

“—Fetva vermeyeceksin sen!” demiş.

Bir gece bir kadın gelmiş, bir mes'ele sormuş İmam-ı Azam'a.

İmam-ı Azam demiş ki:

“—Ben fetva veremem. Çünkü emir beni fetvadan men etti.”

Kadın demiş ki:

“—Şimdi gece yarısı, herkes uykuda. Benim senden bu fetvayı sorduğumu kimsenin göreceği, bileceği de yok!”

“—Ben fetva veremem sana; emre itaat, adab-ı diniyedir.” diyor.

Hürmet-i İslâm, yâni padişaha hürmet bu. Şimdi onu padişah yasaklamış. Bak, padişaha hürmete ne kadar dikkat ediyor.

İmam Birgivî Hazretleri'nin eserinde okumuştum:

تَرَكَ ذَرَّةً مِنْ مَحَارِمِ اللَّهِ، خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ السَّقَلَيْنِ .

(*Terkü zerretin min mehârimi'llâh, hayrun min ibâdeti's-sekaleyn*) “Zerre kadar bir haramı, ehemmiyet vermediğimiz bir hatayı, bir kusuru, bir kabahati terk edebilmek, yer gök ehlinin yapacağı nafil ibadetlerden daha hayırlıdır.” demiş.

“—Bir zerre haramın terki, sakaleynin ibadetinden efdaldır.”

diyor.

Biz harama kıymet vermiyoruz. Lokma bozuk oldu muydu, hiçbir ibadetin kıymeti yok. Nasıl sel geldiği vakitte derler, toplar, süpürür her şeyi, alır götürür. Böyle afetler hepsini alır götürür. Onun için, lokmanın helâl olmasına son derece dikkat etmek lazım!

Peygamber SAS Efendimiz'e hürmet edeceğiz.

Peygamber Efendimiz'i ziyaret ediyoruz. Karşısına gidiyoruz:

“—*Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ rasûla'llah!*” diyoruz. “Yâ Rasûllah, ben senin ümmetindenim, uzak memleketlerden geldim.” diyoruz.

“—Sen nasıl ümmetisin yâhu? Ben ümmeti böyle mi bıraktım? Benim ümmetimin böyle mi olması lazımdı?” demeyecek mi Rasûlüllah,

Biliyorsunuz, Peygamber SAS açlıktan karnına taş bağlıyordu.

Ashabdan gelip şikâyet ediyorlardı:

“—Kaç gündür açız yâ Rasulallah!” diyorlardı.

Bilmiyorlardı Peygamber Efendimiz'in de aç olduğunu, açlıktan karnına taş bağladığını. O da karnındaki taşı gösteriyor:

“—Bak bende de taş var! Ne yapalım, sabrederim!” diyordu.

İsteseydi Allah çevresindeki dağları altın yapardı ama Cenab-ı Peygamber hiç tenezzül etmiyordu dünyaya...

Peygamberin hakkına hürmet lazım, İslâm'ın hakkına hürmet lâzım! Bir de Peygamber Efendimiz'in ailesine, kıyamete kadar gelecek soy, sop ve sülalesine hürmet etmek lâzım!

Allah kusurlarımızı affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Sevdiği ve razı olduğu kulları arasına cümlemizi kabul eylesin...

El-fâtihah!

İskenderpaşa Camii

07. PARA İNSANI BOZAR

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

أَنَّ نَبِيًّا مِنَ الْأَنْبِيَاءِ شَكَأَ إِلَى اللَّهِ الضَّعْفَ فَأَمَرَهُ بِأَكْلِ الْبَيْضِ

(هـ.ب. عن ابن عمر)

RE. 133/1 (*Enne nebiyyen mine'l-enbiyâi şekâ ila'llâhi'd-da'fe,
feemerahû ye'külü'l-beyda.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-1 şerife okuyalım:

*“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidînâââ... Muhammedinin-
nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîû, ve sahbihîû, ve sellim.”* (3 defa)

Cenab-1 Feyyâz-1 Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili
Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Cennetin Kıymeti

Geçenki dersten bir hadisi tekrar edelim.

Hâkim, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰⁰

إِنَّ مَوْضِعَ سَوِّطٍ فِي الْجَنَّةِ ، لَخَيْرٍ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا
(ك. عن أبي هريرة)

RE. 132/9 (*İnne mevdiâ savtin fi'l-cenneti, lehayrun mine'd-dünyâ ve mâ fihâ.*)

(*İnne mevdiâ savtin fi'l-cenneti*) “Cennette bir kamçı kadar yer, bir metre kadar yer, (*lehayrun mine'd-dünyâ ve mâ fihâ*) dünya ve içindeki her şeyden daha hayırlıdır.” Bunu unutmamak lazım!

Bu kadar olunca, insanın cenneti istemesi ne kadar lazım; bunun mukabilinde cehennemden de ne kadar kaçınması lazım olduğunun güzel bir izahı.

b. Yumurtanın Faydası

Bugünkü dersimiz...

Beyhakî, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰¹

أَنَّ نَبِيًّا مِنَ الْأَنْبِيَاءِ شَكَأَ إِلَى اللَّهِ الضَّعْفَ فَأَمَرَهُ بِأَكْلِ الْبَيْضِ
(هب. عن ابن عمر)

RE. 133/1 (*Enne nebiyyen mine'l-enbiyâi şekâ ila'llâhi'd-da'fe, feemerahû ye'külü'l-beyda.*)

(*Enne nebiyyen mine'l-enbiyâi şekâ ila'llâhi'd-da'fe*) Nebilerden

¹⁰⁰ Tirmizî, *Sünen*, c.X, s.274, no:2939; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.327, no:3170; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.463, no:39276; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.349, no:8574.

¹⁰¹ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.102, no:5950; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.33, no:28227; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.358, no:8588.

bir nebini, peygamberlerden bir peygamberin vücudunda bir zaafiyet hasıl olmuş, Cenâb-ı Hakk'a zaafiyetinden şikâyet etmiş. (*Feemerahû ye'külü'l-beyda*) Cenâb-ı Hak da ona yumurta yemesini emretmiş. 'Yumurta yersen kuvvetlenirsin!' demiş."

Yumurtanın fadâilinden ileri geliyor.

c. Ailene Harcadığın Sadakadır

Hâkim, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰²

إِنَّ نَفَقَتَكَ عَلَىٰ أَهْلِكَ ، وَوَلَدِكَ ، وَخَادِمِكَ صَدَقَةٌ ؛ فَلَا تَتَّبِعْ ذَلِكَ
مِنَّا وَلَا أَذَىٰ (ك. عن أنس)

RE. 133/2 (*İnne nafakateke alâ ehlike, ve veledike, ve hâdimike sadakatün; felâ tettebi' zâlike mennen ve lâ ezen.*)

(*İnne nafakate alâ ehlike, ve veledike, ve hâdimike sadakatün*)

"Hanımına, çocuğuna, hizmetçine yaptığın harcama sadakadır. (*Felâ tettebi' zâlike mennen ve lâ ezen*) Öyleyse onlara eza yaparak ve başlarına kakarak bu sadakanı boşa çıkarma!"

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ لَا

(البقرة: ٢٦٤)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû lâ tubtulû sadakâtiküm bi'l-menni ve'l-ezâ.*) "Ey iman edenler, başa kakmak ve eziyet etmek suretiyle, yaptığınız hayırlarınızı boşa çıkarmayın!" (Bakara, 2/264) buyruluyor.

¹⁰² Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.310, no:3118; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.427, no:16388; Câmiü'l-Ehâdîs, c.IX, s.364, no:8599.

Çocuğuna, hanımına, hadimine yedirdiğın yemekler, verdiğın paralar sadakadan ibarettir. Torunlar da içine dahil bunun... Hizmetkâr da bunun içerisine dahil. Bunların yedikleri yemekler, giydikleri elbiseler senin sadakandır.

Fakat şunu da bil ki; sakın bunlara bu yerdirdiğın şeyden dolayı başlarına kakış yahut bir eza da yapma!

“—Bak ben sizi yediriyorum, içiriyorum besliyorum da nankör herifler!” filan diyerekten bir eza da yapma!

Sen vazifeni yapmış oluyorsun.

d. Arafat'ta Kulların Affedilmesi

Taberânî, Hatîb-i Bağdâdî ve İbn-i Asâkir, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰³

¹⁰³ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.329, no:3042; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.232, no:12974; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.330, no:2441; Beyhakî, *Fadâilü'l-Evkât*, c.I, s.357, no:183; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.559,

إِنَّ هَذَا يَوْمٌ ، مِنْ مَلِكٍ فِيهِ سَمْعُهُ وَبَصَرُهُ وَلِسَانُهُ ، غَفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ
مِنْ ذَنْبِهِ ، يَعْنِي يَوْمَ عَرَفَةَ (طب. خط. كر. عن ابن عباس)

RE.133/3 (*İnne hâzâ yevmün, men meleke fîhi sem'ahû ve basarahû ve lisânühû, gufire lehu mâ tekaddeme min zenbihî, ya'nî yevme arafate.*)

Kurban Bayramı'nın Arafeesi. Arafe günü, yani bayramdan bir gün evvel olan gün ki, o gün hacılar Arafat dağında vakfe'ye dururlar, hacı olurlar o gün.

(*İnne hâzâ yevmün, men meleke fîhi sem'ahû ve basarahû ve lisânühû*) “Her kim o gün kulağına, gözüne ve diline hakim olursa, yani o gün kendisinden bir günah sâdır olmazsa, (*gufire lehu mâ tekaddeme min zenbihî*) onun geçmiş günahları mağfiret olunur. (*Ya'nî yevme arafate*) Yâni Arafe günü.”

Onun için Arafe günü oruç tutmak çok sevaptır. Hatta bazı kimseler, “Hadi hacca gidelim!” demişler de, Arafe gününün orucunu kaçırmamak için, nafîle hacca gitmek istememiş, ki o orucun sevabını alayım diyerekten.

e. Hac'da Hanımların Özel Halleri

Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud ve Neseî, Hz. Aişe RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰⁴

no:5545; İbn-i Sa'd *Tabakât*, c.IV, s.54; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.242, no:60; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LVIII, s.377; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdis, c.I, s.131, no:201.

¹⁰⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.490, no:285; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IX, s.41, no:2954; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.167, no:4719; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.318, no:1042; Hz. Aişe RA'dan.

إِنَّ هَذَا أَمْرٌ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَى بَنَاتِ آدَمَ، فَاقْضِي مَا يَقْضِي الْحَاجُّ،
غَيْرَ أَنْ لَا تَطُوفِي بِالْبَيْتِ (خ. م. د. ن. عن عائشة).

RE. 133/5 (*İnne hâzâ emrûn ketebehu'llâhu alâ benâti âdeme, fa'kdî mâ yakdî'l-hâccu, gayra en lâ tetûfi bi'l-beyti.*)

Buhari, Müslim, Ebû Davud ve Nesei Hz. Aişe'den rivayet etmişler.

Hz. Aişe Anamız Rasûlüllah SAS Efendimizle beraber hacca gitmişler. Tavaf etmeden evvel kendisine kadınlara arız olan hal ârız olmuş. “Ne yapayım?” diyerekten şikâyette bulunmuş. Efendimiz SAS buyurmuşlar ki;

(*İnne hâzâ emrûn ketebehu'llâhu alâ benâti âdeme*) “Bu hal bütün benî Adem'in tüm kadınlarının üzerine ârız olan bir haldir. (*Fa'kdî mâ yakdî'l-hâccu*) Hacının yaptığı her şeyi yaparsın, yalnız Beyt'i tavaf edemezsin!” Beyt'in tavafını temizleninceye kadar bekletirsin, temizlendikten sonra tavaf edersin.

Onun için, o hal geldiği vakitte haccın diğer vazifelerini yapar, Arafat'a çıkar, şeytanı taşlar her şeyi yapar; yalnız tavaf yapamaz. Temizleninceye kadar bekler, tavafı ondan sonra yapar.

f. Para İnsanları Helâk Eder

Ravileri Taberani, Dara Kutni ve Beyhaki, Abdullah ibn-i Mes'ûd'dan; İbn-i Ebî Şeybe, Dara Kutni, Taberani, Beyhaki, Ebu Nuaym ve İbn-i Asâkir Ebû Mûsa el-Eş'arî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰⁵

¹⁰⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.95, no:10069; Beyhakî, *Âdâb*, c.III, s.87, no:792; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.234, no:898; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.428, no:17800; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXI, s.254; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.191, no:6107; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.372, no:8618.

إِنَّ هَذَا الدِّينَارَ وَالذَّرْهَمَ أَهْلَكَمَا مِنْ كَانَ قَبْلَكُمْ ، وَهَمَّا مُهْلِكَاكُمْ

(طب. قط. في الأفراد ، هب. عن ابن مسعود ؛ ش. قط. في

الأفراد ، طب. هب. حل. كر. عن أبي موسى)

RE. 133/6 (*İnne hâze'd-dînâre ve'd-dirheme, ehlekâ men kâne kableküm, ve hümâ mühlikâküm.*)

(*İnne hâze'd-dînâre ve'd-dirheme*) “İster altın olsun, ister gümüş olsun, ister kâğıt olsun şu elinizdeki paralar, (*ehlekâ men kâne kableküm*) sizden evvelki kavimleri, cemaatleri, insanları bu iki şey helâk etti. Onların ölümlerinin, mahv olmalarının, tarihten silinmelerinin sebebi paradır. (*Ve hümâ mühlikâküm.*) Bu ikisi, altın ve gümüş para sizin de helâkinize sebep olur. Onun için siz bu ikiden sakının!”

Bugün bu ders hatırımda yoktu. İmam Gazzâlî'nin kitabında bir meseleye bakmak istedim. Fakirle zengin hakkında bir bahis var, onu azıcık okuyuvereyim dedim. Çok uzun ama şöyle bir başından okudum. Zenginliğin aleyhinde çok acı bir lisan kullanıyor. Yani uzun bir bahis olarkten, zenginliğin aleyhinde çok acı bir söz kullanmış. Hülasası ondan anladığım şey:

Şimdi ashâb-ı kirâmın zenginleri de vardı tabi. “Sen sakın kendini onlarla kıyas etme! Onda çok hata edersin. Onlar bir kere helalinden kazanır, sonra kazandığını vermede hiç tereddüt etmezlerdi. Olduğu gibi verirlerdi. Onlar cennetle müjdelenen insanlar. Onlar Rasûlüllah'ın emrine paralarını değil, canlarını bile feda ediyorlardı. Binaen aleyh sen onlarla mukayese olamazsın. Binaen aleyh, senin kazandığın paranın kökü nedir? Onu incelersen, o paraların sana nasıl zehir olduğunu o zaman anlarsın.” diyor.

Bunu uzunca anlattıktan başka şöyle bir tabir kullanmış;

“—Bir mezarın dışını kandillerle elektriklerle süsleseniz. Pırıl pırıl mezarın dışı elektriklerle yanıyor. İçindeki adam cîfe olmuş, mikroplar onun başına üşüşmüş. Kurtlar kuşlar onun cesedini

yıyorlar. O harabe içerisinde, vah vahlar içerisinde, eyvahlar içerisinde. Acaba onun başında yanan kandiller ona bir fayda yapar mı?”

“—Senin de paran sana ne fayda eder, senin için harap olduktan sonra” diyor. “Senin imanın bakalım elinde kaldı mı, kalmadı mı? Bir namazın var, bir *Lâ ilâhe illa'llah* diyorsun; ama Müslümanlığın hangi ahkâmına doğruca ittibâ edebiliyorsun? Onu incelediğin takdirde, ne mal olduğun kendiliğinden meydana çıkar.” diyerekten çok uzun bir izahta bulunmuş.

Şimdi bu para, benim de küçüklükten beri yani aklımın ermediği günden, devirden beri bu para işine zihnim yatmamıştır. Çünkü bir kere Cenâb-ı Hak;

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (البقرة: ١٥٣؛ الأنفال: ٤٦)

(*İnna'llâhe maa's-sâbirîn*) “Allah sabredenlerle beraberdir.” (Bakara, 2/153; Enfal, 8/46) buyuruyor.

Farz edelim helalden iyi bir para kazandık. Paramız da helal, içine haram karışmamış hiç. Bu paranın bize verdiği bir onur var. O para bize bir onur vermiş. Sonra o parayı biz zevke harcıyoruz. Zevkimize uyuyoruz. Mesela bugün Pazar, yine ders var burada. Birçok kimseler bugün yazlıklarında... Hem dersten mahrumdur, hem cemaatten mahrumdur.

Onu cemaatten ve dersten mahrum eden şey servetidir. Serveti olmasa, oraya gidemeyecekti. Sonra bunun birçok mahzurları daha var mesela. Bu helalden olduğu halde bile insanı birçok israflara sevk eder.

Hz. Fatıma RA'nın eline taktığı iki bileziğe ve bir de evine aldığı bir perdeye razı olmayan Peygamber SAS, acaba bugün bu yaptığımız israfların hangisine razıdır yani, hangisine razıdır?

Bir zât gelmiş, hatırımda yok ismi, Medine-i Münevvere'ye: “—Burası Rasûlullah'ın beldesine hiç benzemiyor.” demiş.

Medine'nin de diğer yerler gibi saltanatla dolmuş her tarafı.

Rasûlullah'ın devrinde başkaydı. Ondan sonra gelen devirlerde insanlar saltanata, ziynete, servete çok meyletmişler.

Evde zaruri olan şeyler olur. Fakat zaruretin dışarısındaki olan her şeye Peygamber SAS razı değil, İslâmiyet de razı değil. Çünkü Müslümanlık birdir iki değil. Ben neysen, sen de osun.

“—Ben yaşayım da sen öl!” olmaz Müslümanlıkta...

“—Ben tok gezeyim sen aç kal! Ben tok olayım da sen aç kal!”

Buna Müslümanlık razı olmaz. Müslümanlık daima etrafındakileri himaye edici, onlara acıyıcı bir dindir. Bu acıma kabiliyeti zengin insandan tedrici bir şekilde kalkmıştır.

Der ki insan;

“—Zengin olursam daha çok yardım ederim etrafımdakilere!”

Heyhat! Burada insan kendisini çok aldatıyor. İnsan zenginleştikçe, bir farz olan zekâtını bile vermekten aciz duruma geliyor. Hatta şimdi işittiğime göre diyorlarmış ki:

“—Bu kadar vergi veriyoruz ya, bir de zekât mı vereceğiz? Bir koyundan iki deri çıkar mı?” diyerekten çeşitli itiraz yollarına da pekâlâ gidiyorlar.

Onun için bir kitapta daha okumuştum. O da böyle bir mukayese vardı. Şâkir olan zenginle sâbir olan fakir, hangisi daha iyi, efdal diye bir bahis açmış. Bu bahiste ulema ikiye bölünmüş.

Bir kısmı demişler ki:

“—Şâkir olan zengin, yani Allah'ın verdiği nimetlerine şükrediyor da onu lazım olan yerlere veriyor. Bu, sâbir olan fakirden efdaldır.” demişler.

Fakat bazısı da demiş ki;

“—Hayır. Fukarâ-i sâbirîn yine ağniyâ-i şâkirînden efdaldır.” demişler.

Çünkü zenginin kalbini yaracak olursak, onun bir köşesinde Allah'ı ancak buluruz. Öteki tarafları hepsi dünyasıyla doludur. “Parayı nasıl kazanacağım?” diye dolu kalbin içerisi. Fukaranın onunla işi olmadığı için bütün kalbi Allah'ladır.

Onun için *inna'llahe maa's-sâbirîn*. O sabrından dolayı Allah-u Teâlâ onları bırakmıyor. Şâkirîni sever. Şâkirîni sever ama Allah, sabredenler netice itibariyle daha yüksektir.

Sonra bir insan zengin oldukça bu cibilliyet;

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ
كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ
كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ
كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ
(العلق: ٦-٧)

(*Kellâ inne'l-insâne leyetgâ. En raàhü'stağnâ.*) “Gerçek şu ki, insanoğlu kendisini müstağnî gördü mü, ihtiyaçtan vareste gördü mü, paralı pullu gördü mü, o zaman azar, sapıtır.” (Alak, 96/6-7)

Zenginlik daima insanı tuğyana sevk eder. Sonra çocuklarımıza da tesir eder. Zengin çocukları fukara çocuğu gibi layıkıyla okumaz. Çünkü babasının servetindedir gözü... “O servet bana da yeter, benim neslime de yeter!” diye düşünür, okumayı layıkıyla beceremez.

Sonra okumak meselesine gelince, bu da bizim için çok acı bir şey... Biz niçin okuruz? Daima hep istikbalimiz için okuruz, şöyle müreffeh bir hayata kavuşalım diye okuruz. Yüksek mekteplerde, yüksek tahsillerde filan okumak, netice itibariyle hep kendi rahatımız içindir.

Halbuki rahatlık kasveti kalbi mucibdir. Kendi rahatını düşünen, Allah ile meşgul olamıyor. Etrafındaki insanların problemlerine de umumi olarak yardımcı olamıyor. Onun için kendi rahatıyla meşgul olan insanları da dışarıya bırakıvermiş İmam Gazâlî.

(*Ve hümâ mühlikâküm.*) “Bu ikisi, altın ve gümüş para sizin de helâkinize sebep olur. Onun için siz bu ikiden sakının!”

“—Neden?”

“—Kendi nefislerinizin derdine düşeceksiniz.”

Mesela geçen bir büyük dedi ki,

“—Biz bu memleketi, herkesi zengin etmek suretiyle refaha kavuşturacağız.”

Halbuki zenginlikle rahat katiyen olmaz. Zenginlere;

“—Refah var mıdır sizde?” diyerekten sorun, hepsi bin bir çeşit şikâyette bulunur.

İşçisinden, amelesinden, işte verdiği paraları alamadığından filan filan şikâyet eder. Ama fakirde bu dert olmaz. Bu dert olmadığı gibi, insana refahı Allah veriyor.

Rasûlüllah SAS’in devrinde ashâb-ı kirâmın ve ondan sonraki tebe-i tabiin devirlerinde müslümanların ne kadar servetleri vardı yani?

Müslümanlardaki serveti biliyorsunuz. Acem şahı o zaman bugünkü Rus İmparatorluğu gibi yani. Acemistan bugünkü Rus İmparatorluğunun yerine kâim.

İslam ordusu, Sa’d ibn-i Ebî Vakkas olsa gerek zannedersen kumandanı. Yirmi bin yahut 25-30 bin kişilik bir orduyla gidiyor, Rus ordusu gibi büyük bir ordunun, Acem ordusunun karşısına çıkmış. Acem ordusunun kumandanı demiş ki:

“—Bana bakın, siz fukara adamlarsınız, muhtaç adamlarsınız. Size ben bir şeyler vereyim de hadi çekin gidin! Sizin bizimle cenk edecek gücünüz mü var? Aklınızdan nasıl geçiriyorsunuz bu işi siz böyle? Bizim binlerce askerimiz var!”

Elçi istemiş, cepheyi gezdirmiş. Servetinin heybeti; paralar

böyle altınlar böyle, gümüşler böyle, atlar böyle, filler böyle...

“—Şimdi vaziyeti gördün ya, git komutanınıza söyle, bu kadar böyle mücehhez bir ordunun karşısına ne ile çıkacaksınız siz? Nasıl insanlarsınız?” demiş.

Onlar da lazım olan cevabı verdikten sonra, anlaşma yapmak istemişler, o da olmamış. Olmayınca iş dövüşe kalmış. Dövüşe kalınca, onların tank gibi filleri var. Fillerin üzerine gayet büyük, ok işlemez derilerden odalar yapılmış. Üstlerine onlar gidiyor. Berikiler de karşı taraftan ateş ediyorlar.

Arap atları bir kere korkmuş bunlardan. Böyle şey görmedikleri için, fil kocaman şey. Korkup hepsi kaçmışlar. Bakmışlar askerler atı zabt edemiyor korkusundan. Onlar da atlardan İnmişler. Atlar kaçmış. Hepsi piyade olmuş.

Ne yapacağız? Ok atıyoruz, file tesir etmiyor atılan ok... Fakat onlar avcı adam, fillerin gözlerini gözlemişler. Gözlerini kör edip, bazıları da yanlarına yanaşıp kolanlarını kesmek suretiyle tankın üstündeki şeyi deviriyorlar aşağıya...

Velhasıl 150 bin yahut 200 bin miktarındaki orduyu perişan

hale getiriyorlar. Acem kaçacak yer bulamıyor. Karşısındaki 25-30 bin kişi, onun da üstü başı yok. Atacak oku yok...

O gün o zaferlerin hiçbirisi ne parayla olmuştur, ne bir şeyle olmuştur. İmanla, Allah'ın yardımıyla olmuştur.

Bugün bizde fukaralık yoktur ha. En fukaramız fukara sayılmaz bizim. Karnımız doyuyor el-hamdü lillâh. Karnımız doyuyor, içecek su da buluyoruz. Evimiz olmasa da kiralık başımızı sokacak bir yer de buluyoruz. Bunun için bize fukara denmez. Fukaranın bugün bulunması zor. Bize fukara denmediği için, bu saadet de zenginlikle de olmaz.

“—Ya nasıl olur?”

Gönlü Allah'a bağlayıp Allah'a teslim olmakla olur.

Halbuki zengin bu teslimiyeti de yapamaz. Zengin gece de hesapta, gündüz de işinde... İşte namazını kılabiliyorsa ne âlâ. O bizim için çok büyük bir devlet.

Onun için bizim Hz. Halid el-Bağdâdî'nin bir vasiyetnamesi var. O vasiyetnamesini okudum. Zenginlere de ders vermeyin diyor. Yani onları tarika, kendi tarikina kabul etmeyin diyor. O zaman ama. O zamanki zenginler için, “Bunları tarikatıma sokmayın!” demiş.

g. Güneş ve Ay Tutulması

Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud ve İbn-i Hibbân, Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰⁶

إِنَّ هَذِهِ الْآيَاتِ الَّتِي يُرْسِلُ اللَّهُ، لَا تَكُونُ لِمَوْتِ أَحَدٍ، وَلَا لِحَيَاتِهِ،

¹⁰⁶ Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.465, no:1518; Neseî, *Sünen*, c.V, s.409, no:1486; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.78, no:2836; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.93, no:2432; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.409, no:1486; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.339, no:6156; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

وَلَكِنَّ اللَّهَ يُرْسِلُهَا يُخَوِّفُ بِهَا عِبَادَهُ؛ فَإِذَا رَأَيْتُمْ مِنْهَا شَيْئًا ، فَافْزَعُوا
إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ، وَدُعَائِهِ وَاسْتِغْفَارِهِ (خ. م. د. ح. ب. عن ابي موسى)

RE. 133/7 (*İnne hâzihi'l-âyâti'lletî yürsilü'llâhu, lâ tekûnü li-mevti ehadin, ve lâ li-hayâtihi, velâkinna'llâhe yürsilühâ yuhavvifü bihâ ibâdehû; feizâ raeytüm minhâ şey'en, fe'fraù ilâ zikri'llâhi, ve duâihî, ve'stiğfârihî.*)

(*İnne hâzihi'l-âyâti'lletî yürsilü'llâhu, lâ tekûnü li-mevti ehadin, ve lâ li-hayâtihi*) “Güneş ve ayın tutulması, bir kişinin ölmesi veya yaşaması ile alâkadar değildir. (*Velâkinna'llâhe yürsilühâ yuhavvifü bihâ ibâdehû*) Yalnız Allahu Teâlâ'nın bunları böyle yapmasında da bir hikmeti vardır. (*Feizâ raeytüm minhâ şey'en*) Böyle bir tutulma gördüğünüz zaman, (*fe'fraù ilâ zikri'llâhi, ve duâihî, ve'stiğfârihî*) kudreti ilahiyeye sığının da, Allah'ın zikrine, duaya, namaza ve istiğfara devam edin!”

Şimdiki bugünkü fenler de bize diyorlar ki:

“—İşte Ay Dünya'nın etrafında dolanırken, Dünya ile Güneş'in arasına giriyor. Girmesi dolayısıyla, Ayın gölgesi Dünya'nın üzerine düşüyor. Bazı bölgelere Güneş ışığı gelemiyor, Güneş tutulması oluyor. Bir müddet sonra Ay sıyrılıp gidiyor. Güneş tekrar Dünya'ya ışıklarını gönderiyor. Bunda korkulacak ne var ki?” derler.

Fakat bu nizâm-ı âlem, Cenâb-ı Hakk'ın yarattığı zamandan beri böyle bir santim şaşmadan devam etmektedir.

Bir arkadaş bir ilmihal yazmış. Yazdığı ilmihali, “Bir yerinde bir noksanı var mı acaba?” diyerekten akşam bize okuyordu. Bu ilmihalin içerisinde şu atomdan da bir bahis açmış. Atomdan, kudret-i ilahiyeden... İman ve itikad meselesine dayanınca, gelince bir de atomdan bir bahis yapmasını hoş görmüş.

Orada o atom denilen çekirdeğin içerisinde üç kuvvet varmış. Bu üç kuvvet gözle görülmeyen bir şey yani, o kuvvete bakınca biz göremeyiz. Ama o bir kuvvet ortada dönüyor. O büyük mikroskoplarla görüyorlar onu. Onun içerisinde sayılamayacak kadar çok parça var. Şimdi onun içindeki parçalar saniyede 10 bin metre hızla devrediyorlarmış. Devrederken de birbirine çarpıyor. Ufacık gözle görülmeyen bir şey içerisine Cenâb-ı Hak bir kudret daha koymuş ki, o kudret onun içerisinde dönüyor fakat bir diğerine çarpmadan dönüyor. Saniyede de 10 bin metre.

Aklımız kabul etmez bunu bizim. Saniyede 10 bin metrelik sürati var. O süratinden dolayı bu temas neticesinde mi, her neyse patladığı vakitte kâinatı ateşe boğuyor. Ateşinin miktarı Güneş'in ateşinden fazlaymış. Patladığı vakitte etrafını, demirini memirini, su gibi eritiyor.

Bugün fenne sahip olup, bugünkü fenni bilen, fenin bu kudretini görüp de Allah'ı inkâr insanın, eski inkâr eden insanlardan çok daha fazla cezası olacak. Çünkü Allah ötekine göstermedi bir şey, o zavallı bilmiyordu. Fakat bugün apaçık işte... Bak ufacık bir atom çekirdeğinin içerisine ne hayat

yaratmış Cenâb-ı Hak... O hayat bugün herkesin gözünün önünde... Atom diye ödü patlıyor herkesin...

Bu kudreti, o kadar sürati sen mi koydun o çekirdeğin içerisine? Yok... O kudreti koyan Allah-u Celle ve A'lâ... Binaen aleyh Allah-u Celle ve A'lâ'ya boyun bükmekten, teslim olmaktan, emrine inkiyaddan başka insanların çaresi yok.

Onun için adam bugün Ay'a gidiyor. Görüyoruz ya, maddi bir iş. Ay'a değil yarın Güneş'e de gitse, daha bilmem nereye de gitse hep bunlar maddi bilgilerin neticesidir. İşte eski dedelerimiz tayyarenin ne olduğunu bilmezdi. Biz de bugün bak tayyarelerle gökte uçuyoruz. Bu bir ilimdir, yani ilmin fen kısmı.

Şimdi bu fen yokken Süleyman AS'ın da ordusu gökte uçuyordu. 28 bin kişiyi gökte uçururken Süleyman AS'ın tayyaresi mi vardı? Kudreti ilahiye... O 28 bin kişiyi bütün o teçhizatıyla, içerisinde nakliyesiyle beraber götürüyor.

Onun için, Allah-u Teâlâ'nın zikrine, duasına, istiğfarına devam etmelidir.

Eskiden böyle şeyler olduğu zaman, salât-ı küsüf, salât-ı husuf

diye iki namaz tarif ederler. Hatip hutbeye çıkar. Hutbede hutbe okur. Allah-u Teâlâ'nın âyât u alâmetlerini insanlara bildirir ve iki rekât namaz kılaraktan, Cenâb-ı Hak'tan kendilerini âfetlerden, felaketlerden muhafazasını rica ederler, isterler. Cenâb-ı Hak'ın rahmetini isterler, korkutmamasını isterler. Şimdi onun yerine cahiliyet devri geçmiş, dan dan dan silahlar atarlar.

Nereye atıyorsun be adam bu silahları?

“—Cinniler tutmuş ayı!” diye oradan kurtaracak.

Peygamberimiz ne diyordu?

“—Duaya gidin, zikrullahı varın. Allah'a sığının ki Allah sizi ondan kurtarsın.” diyor.

Onu bırakıyoruz, kendi bildiğimiz yapıyoruz.

h. Bu Ümmetin Dünyadaki Azabı

İbn-i Mâce, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰⁷

إِنَّ هَذِهِ الْأُمَّةَ مَرْحُومَةٌ ، عَذَابُهَا بِأَيْدِيهَا ، فَإِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ،
دُفِعَ إِلَى كُلِّ رَجُلٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ رَجُلٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ، فَيَقَالُ : هَذَا
فِدَاؤُكَ مِنَ النَّارِ (ه . عَنْ أَنَسِ)

RE. 133/8 (*İnne hâzihi'l-ümmete ümmetün merhûmetün, azâbuhâ bi-eydihâ, feizâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, düfia ilâ külli raculün mine'l-müslimîne raculün mine'l-müşrikîne, feyukâlü:*

¹⁰⁷ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.347, no:4282; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.400, no:2550; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.159, no:34473; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.386, No: Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Hâzâ fidâûke mine'n-nâri.)

(*İnne hâzihi'l-ümmete ümmetün merhûmetün*) “Bu ümmet rahmete mazhar olmuş bir ümmettir. (*Azâbuhâ bi-eydihâ*) Bunların azabı dünyada kendi elleriyledir, birbirlerindedir. (*Feizâ kâne yevmü'l-kıyâmeti*) Kıyamet günü olduğu zaman, (*düfia ilâ külli raculîn mine'l-müslimîne raculün mine'l-müşrikîne, feyukâlü*) müslümanlardan her biri için müşriklerden bir kimse ayrılır ve şöyle denir: (*Hâzâ fidâûke mine'n-nâri*) İşte bu senin Cehennemden fidyendir. Senin yerine işte bu müşriki cehenneme atacağız.” denilir.

Onun için bu ümmetin azabı dünyada işte fitnelerle olacak. O fitnelerde inşallah günahlarımız silinecek. Ahirette yerimize Cenâb-ı Hak Ermeniden, Yahudiden, Nasaradan birer gavuru cehenneme atacak. Gâvur olduktan sonra, hangi milletten olursa olsun. Din-i İslâm'ı kabul etmemiş herkesten bir tanesi müslümanın birisine fidyeye verilecek.

Hani kurban kesiyoruz ya, akika kurbanı... Adına akika kesilen kimsenin vücudunun her azasına mukabil bu kurbanı kesiyoruz. Onlar da bize mukabil cehenneme fidyeye olarak gidecekler, biz de kurtulacağız.

i. Kabir Azabından Allah'a Sığının!

Ahmed ibn-i Hanbel ve Abd ibn-i Humeyd, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan, o da Zeyd ibn-i Sâbit RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz bir gün bir Benî Neccar denilen bir kavmin bahçelerinden geçiyormuş. Oraya hayvanlarını bağlamışlar ve önlerinde 5 veya 6 kabir. Sormuşlar SAS:

“—Bunlar kimin kabirleridir biliyor musunuz?”

Birisi;

“—Ben biliyorum, filanın filanın kabirleridir.” demiş.

“—Ne zaman öldü bunlar?”

“—Gâvurluk zamanlarında öldü.” demişler.

O zaman Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰⁸

إِنَّ هَذِهِ الْأُمَّةَ تَبْتَلَى فِي قُبُورِهَا ، فَلَوْلَا أَنْ لَا تَدَافِنُوا لَدَعَوْتُ اللَّهُ أَنْ
يَسْمِعَكُمْ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ الَّذِي أَسْمَعُ مِنْهُ ؛ تَعُوذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ
النَّارِ ، تَعُوذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ ؛ تَعُوذُوا بِاللَّهِ مِنَ الْفِتَنِ ، مَا ظَهَرَ
مِنْهَا وَمَا بَطَنَ ؛ تَعُوذُوا بِاللَّهِ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ (حم). عبد بن حميد
عن أبي سعيد الخدري عن زيد بن ثابت)

¹⁰⁸ Müslim, *Sahih*, c.XIV, s.28, no:5112; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.190, no:21701, İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.130, no:122; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.111, no:254; İbn-i Ebî Şeybe, *Müsned*, c.I, s.130, no:122; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan, o da Zeyd ibn-i Sâbit RA'dan.

RE. 133/9 (*İnne hâzihi'l-ümmete tübtelâ fî kubûrihâ, felevlâ en tedfenû ledeavtu'llâhe en yüsmiaküm min azâbi'l-kabri'llezî esmeu minhu; teavvezû bi'llâhi min azâbi'n-nâri, teavvezû bi'llâhi min azâbi'l-kabri, teavvezû bi'llâhi mine'l-fiten, mâ zera minhâ ve mâ batan; teavvezû bi'llâhi min fitneti'd-deccâli.*)

(*İnne hâzihi'l-ümmete tübtelâ fî kubûrihâ*) “Bu ümmet kabirlerinde ibtilâya uğrar. (*Felevlâ en tedfenû ledeavtu'llâhe en yüsmiaküm min azâbi'l-kabri'llezî esmeu minhu*) Eğer birbirlerinizi defnetmiyeceğinizden korkmasaydım, kabir azabından duyduğumu size de duyurması için Allaha dua ederdim. (*Teavvezû bi'llâhi min azâbi'n-nâri*) Cehennem azabından Allaha sığınmın, (*teavvezû bi'llâhi min azâbi'l-kabri*) kabir azabından da Allah'a sığınmın! (*Teavvezû bi'llâhi mine'l-fiten, mâ zera minhâ ve mâ batan*) Gizli ve açık fitnelerden de Allah'a sığınmın! (*Teavvezû bi'llâhi min fitneti'd-deccâli*) Deccal'ın fitnesinden de Allah'a sığınmın!”

Allah-u Teâlâ'ya dua ederdim ki, “Bunlara da işittir yâ Rabbi azab-ı kabri.” derdim. Fakat siz onu işitirseniz mevtalarınızı artık gömemezsiniz. Gömmeye meydan bulamazsınız kaçır gidersiniz. “Ne olacak bizim halimiz?” diyerekten kendi derdinize düşersiniz.

Korkunuzdan mevtayı bırakırsınız dışarıda... Ama dışarıda da bıraksanız, azab-ı ilahî onu nerede olsa bulacaktır. İster onu altın kafesin içine koy, istersen nereye korsan koy, o azap onu bulacaktır. Balığın karnında, nerede olursa olsun, ruhen o azabı tadacaktır o adam.

Onun için siz gizli ve açık, iç ve dış bütün fitnelerden Allah'a sığınınız. Ki o fitneler Allah-u Teâlâ'nın rızasının haricinde işlenen bütün günahlardır. Bütün günahlar fitnedir. O fitnelerin her çeşidinden Allah'a sığınınız.

Burada İmam Gazzâlî'nin çok güzel bir sözü var:

“—Ben hep içime bakıyorum. Siz dışınıza bakıyorsunuz. İçine baksan, içindeki felaketleri bir görsen, çok nedamet eder, çok pişman olur, çok ağlarsın artık. Fakat sen bütün gözlerini dünyaya dikmişsin, hep dünya işine geceni gündüzünü

harcıyorsun. İç aleminden haberin yok.”

“—Kalp nedir işte? Oradaki bir et parçası!” dersin.

İşte onu da Allah yaratmış. O da vazifesini yapmazsa... Fakat asıl iş ondadır yani. Şu insanlık denilen bu bize verilen nimet.

İnsanın yaratılışı hakkında buyruluyor ki:

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّيْ جَاعِلٌ فِى الْاَرْضِ خَلِيْفَةًۙ ۗ قَالُوۡا
اَتَجْعَلُ فِيْهَا مَنْ يُّفْسِدُ فِيْهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ ۗ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ
بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۗ قَالَ اِنِّيْۤ اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُوۡنَ

(البقرة: ۳۰)

(*Ve iz kàle rabbüke li'l-melâiketi innî câilün fi'l-ardi halîfeh, kâlû e tec'alü fihâ men yüfsidü fihâ ve yesfikü'd-dimâe ve nahnü nüsebbihu bi-hamdike ve nukaddisü lek, kàle innî a'lemü mâ lâ ta'lemûn.*) (Bakara, 2/30)

(*Ve iz kàle rabbüke li'l-melâiketi*) “Allah-u Teâlâ insanı yaratacağı zaman, meleklerle; (*İnnî câilün fi'l-ardi halîfeh*) Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım, dedi. (*Kâlû e tec'alü fihâ men yüfsidü fihâ ve yesfikü'd-dimâe ve nahnü nüsebbihu bi-hamdike ve nukaddisü lek*) Onlar: ‘Bizler hamdinle seni tesbih ve takdis edip dururken, yeryüzünde fesat çıkaracak, orada kan dökecek insanı mı halife kılıyorsun?’ dediler. (*Kàle innî a'lemü mâ lâ ta'lemûn*) Allah da onlara: Sizin bilemiyeceğinizi herhalde ben bilirim, dedi.”

Melekler ol emriyle yaratılmışlardır. Ama insanoğlu öyle değil. İnsanoğlunun çamuru 40 günde yoğrulmuştur. Ondan sonra onun içine iki tane ruh konmuş; birisi şeytanî, birisi sultanî. Allah o iki ruhu imtizaç ettirmiş, giydirmiş. Sonru onu akıllarıyla beraber salıvermiş bu âleme. Rûh-u şeytâniyeye dünya aklını, rûh-u sultâniyeye de âhiret aklını vermiş.

Şimdi bu iki ruh buluşa erdikten sonra, kıyamete kadar muharebededirler. Yeryüzündeki insanlar nasıl daimi

muharebedeyseler, insanlarda da bu muharebe buluş devresinden itibaren ölünceye adar devam eder. Kurtulmanın çaresi yok. Tâ sultanî zikri atlar da nefs-i mutmainneye erişersen o zaman Cenâb-ı Hakk'ın ma'sumiyet eli seni tutar, Peygamberler gibi sen de ma'sum olarak artık yıkılmaktan kurtulursun. Yıkılmazsın ondan sonra, imanın elden gitmek tehlikesi kalmaz. Çünkü Cenâb-ı Hakk'ın emniyetine girmişindir artık. Ondan evvelki devirler hep tehlikelidir, hiçbir güven yoktur.

Onun için bu iç âlemin kavgası kıyamete kadar devam edecektir.

İç âlemde şimdi iki tane ruh var: Birisine hayvanî diyorlar, birisine sultanî... O ruh-u hayvaninin yardımcısı, veziri şeytan. Birisi de dünya aklı. O dünya aklıyla şeytan birleşir rûh-u hayvanînin yardımcısıdır bunlar. O bir memleketin teşkilatı mevcut yani. Öteki rûh-u sultanî, onun da veziri meleklerdir ve akl-ı âlîdir.

Ama bunlar şimdi evamir-i ilâhiyeye imtisal eder, tam mânâsıyla yaklaşırlarsa, o zaman, rûh-u hayvanî rûh-u sultanînin elinde esir olur. Nasıl ki devletlerin idaresinde şimdi bir idareci seçiyoruz. O idareci kimse, bütün memurlar o idareciye teslim olmak mecburiyetinde kalıyorlar.

Fakat rûh-u hayvânî hiç rahat durmaz, burada insanın içinde yine mevcut. O rûh-u sultanî de, "Oturdum ben bu saltanata!" diye güvenemez. Çünkü rûh-u hayvanî daima onu yıkmak için çareler arar. Bir pundunu bulup onu devirirse, saltanattaki rakibinin elini ayağını bağlar o şekilde oturtturur. Ondan sonra hiçbir şey yapamaz.

"—Ben insandım ya..."

İnsansın ama hayvanlıkta rûh-u hayvânîye teslim olmuş, şeytana teslim olmuş bir insansın. Kıymetin yok. Tehlike içerisinde.

Halbuki insanın kıymeti çok yüksektir. Peygamber SAS

Efendimiz Kâbe'yi tavafında Kâbe'ye hitaben dedi ki:¹⁰⁹

مَا أَطْيَبَ وَأَطْيَبَ رِيحِكَ! مَا أَعْظَمَكَ وَأَعْظَمَ حُرْمَتِكَ! وَالَّذِي
نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ، لِحُرْمَةِ الْمُؤْمِنِ أَعْظَمَ عِنْدَ اللَّهِ حُرْمَةً مِنْكَ
(هـ. عن ابن عمر)

(*Mâ atyebeki ve atyebe rîhaki*) “Ne kadar güzelsin ve kokun ne kadar güzel! (*Mâ a'zameki ve a'zame hurmeteki*) Ne kadar büyüsun ve hürmetin, kıymetin ne kadar büyük! Ne kadar muhterem ve ne kadar muhteşemsin!” diye sevgisini böyle diliyle ifade etti. (*Ve'llezî nefsi muhammedin bi-yedihî*) “Ama, Muhammed'in canı elinde olan Allah'a yemin ederim ki, Allah'a and olsun ki, (*lehurmetü'l-mü'mini a'zamü inda'llâhi hurmeten minkî*) Allah indinde mü'minin hürmeti, mü'min kulun izzeti, kıymeti, senin hürmetinden daha büyüktür.” dedi.

Mü'mindeki kıymet, çünkü insan Allah-u Teâlâ'nın ekrem-i mahlûkatı, en üstün mahlûku... Sen en üstün mahlukken şeytana esir olmuş, nefse esir olmuş, esfel-i sâfiline düşmüş. Elbetteki cezası ne kadar ağır olacak bunların.

Senin işin meleklik değil, meleklikten de üstünlük lazım! Çünkü efdal-i mahlûksun. İnsan, efdal-i mahlûk, hepsinden âlâ. Onun için o âlâlığı sen ayaklarının altına alıyorsun, paralara değışiyorsun. Paralarla değil Allah'ladır senin işin.

Onun için;

1. (*Teavvezû bi'llâhi min azâbi'n-nâri*) “Cehennem azabından

¹⁰⁹ Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.337, no:1955; İbn-i Mâce, c.XI, s.418, no:3922; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIII, s.76, no:5763; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.396, no:1568; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.327; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.37, no:10966; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.296, no:6706; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.143, no:401; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1673, no:2676; *Câmü'l-Ehâdis*, c.XVIII, s.417, no:19774.

Allaha sığının!”

2. (*Teavvezû bi'llâhi min azâbi'l-kabri*) “Kabir azabından Allah’a sığının!”

Kabir ilk menzilimiz. Görüyoruz işte bir topraktır, bir çukurdur. Ana vatanımız orası... En nihayet, akıbet oraya gideceğiz. Fakat orada Allah’a iman edenlerle, iman etmeyenler seçilecek. Orada herkes haline göre orada azab-ı kabiri tadacaktır. Allah esirgeye, imansız gittiye insan, ebedi makamı olan cehennem her gün kendisine arz olunacak. İşte senin makarrın, işte yerin, işte gör! O alevlerin o azapların içerisinde... Her sabah akşam onlara yerleri gösterilecek.

Kimlere? İmansızlara... Onun için daima o azabı kabirden Allah’a sığınmak lazım.

3. (*Teavvezû bi'llâhi mine'l-fiten, mâ zera minhâ ve mâ batan*) “Gizli ve açık fitnelerden de Allah’a sığının!”

4. (*Teavvezû bi'llâhi min fitneti'd-deccâli*) “Deccal’ın fitnesinden de Allah’a sığının!”

Her devirde bu deccal mevcut. Bunu bir büyüğü gelecek, o büyüğü gelmezden evvel bu küçük deccaller var... Her devrin kendisine göre deccali var. Onun için daima bunlardan Allah-u Teâlâ’ya sığının!

Cenâb-ı Hak cümlemizi affetsin, mağfiret etsin... Bu Deccalin şerrinden, fitnelerin şerrinden, azab-ı kabrin şerrinden cümle Ümmet-i Muhammed’i ve bizleri de muhafaza buyursun...

Bi-hürmeti'l-fâtihah!

İskenderpaşa Camii

08. ALİMLERİN AZALMASI

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemü eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehü kâl:*

إِنكُمْ قَدْ أَصَبْتُمْ فِي زَمَانٍ: كَثِيرٍ فَقَهَاؤُهُ، قَلِيلٍ خُطْبَاؤُهُ، قَلِيلٍ سَوَالِهِ،

كَثِيرٍ مَعْطُوهُ، الْعَمَلُ فِيهِ خَيْرٌ مِنَ الْعِلْمِ؛ وَسَيِّئَاتِي عَلَيْكُمْ زَمَانٍ: قَلِيلٍ

فَقَهَاؤُهُ، كَثِيرٍ خُطْبَاؤُهُ، كَثِيرٍ سَوَالِهِ، قَلِيلٍ مَعْطُوهُ، الْعِلْمُ فِيهِ خَيْرٌ

مِنَ الْعَمَلِ (طب). عن حزام ابن حكيم بن حزام عن أبيه؛ طب. كر.

عن حزام بن حكيم عن عمه عبدالله بن سعد الأنصاري)

RE. 135/8 (*İnnüküm kad asbahtüm fî zemânin: Kesîrûn
fukahâuhû, kalîlün hutabâuhû, kalîlün sü'âlühû, kesîrûn
mu'tûhu, el-amelü fihî hayrun mine'l-ilmî; ve seye'tî aleyküm
zemânün: Kalîlün fukahâühû, kesîrun hutabâühû, kesîrûn
sü'âlühû, kalîlün mu'tühü, el-ilmü fihî hayrun mine'l-ameli.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli

seyyidinâ muhammed...]

“—Seyyidü’s-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Fakihlerin Azalması, Hatiplerin Çoğalması

Taberânî ve İbn-i Asâkir, Hakîm ibn-i Hizâm RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz ashab-ı kiram’a buyurmuşlar ki:¹¹⁰

إِنَّكُمْ قَدْ أَصَبْتُمْ فِي زَمَانٍ: كَثِيرٌ فَقَهَاؤُهُ، قَلِيلٌ خُطْبَاؤُهُ، قَلِيلٌ سَوَالُهُ،
كَثِيرٌ مَعْطُوهُ، الْعَمَلُ فِيهِ خَيْرٌ مِنَ الْعِلْمِ؛ وَسَيَّئَاتِي عَلَيْكُمْ زَمَانٍ: قَلِيلٌ
فَقَهَاؤُهُ، كَثِيرٌ خُطْبَاؤُهُ، كَثِيرٌ سَوَالُهُ، قَلِيلٌ مَعْطُوهُ، الْعِلْمُ فِيهِ خَيْرٌ
مِنَ الْعَمَلِ (طب). عن حزام ابن حكيم بن حزام عن أبيه؛ طب. كر.
عن حزام بن حكيم عن عمه عبدالله بن سعد الأنصاري)

RE. 135/8 (İnneküm kad asbahtüm fî zemânin; Kesîrûn fukahâuhû, kalîlûn hutabâuhû, kalîlûn sü’âlühû, kesîrûn mu’tûhu, el-amelü fihî hayrun mine’l-ilmî; ve seye’tî aleyküm

¹¹⁰Taberîni, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.III, s.197, no:3111; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.I, s.337, no:529; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXXIII, s.225, no:3535; Hakîm ibn-i Hizâm RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XIV, s.254, no:38628; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.IX, s.447, no:8788.

zemânün: Kalîlün fukahâühû, kesîrun hutabâühû, kesîrün sü'âlühû, kalîlün mu'tûhü, el-ilmü fihî hayrun mine'l-ameli.)

(*İnneküm kad asbahtüm fî zemânin*) “Siz öyle bir zamanda bulunuyorsunuz ki, (*kesîrün fukahâühû*) fukahası çok, (*kalîlün hutabâühû*) hutebası az, (*kalîlün sü'âlühû*) isteyeniyi az, (*kesîrün mu'tûhu*) vereni çok, hayr u hasenatları bol. İsteyene de istettirmiyorlar, ihtiyaç sahiplerini arayıp bulup veriyorlar. (*El-amelü fihî hayrun mine'l-ilmî*) İşte böyle zamanda amel ilimden hayırlıdır.”

(*Ve seye'tî aleyküm zemânün*) “Size öyle bir zaman gelecektir ki, (*kalîlün fukahâühû*) fukahası az, (*kesîrun hutabâühû*) hatibleri çok, (*kesîrün sü'âlühû*) isteyeniyi çok, (*kalîlün mu'tûhü*) vereni az. (*ilmü fihî hayrun mine'l-ameli*) O zamanda ise ilim amelden hayırlıdır.”

İlme ihtiyaç yoktu. Fukaha bol, onlar insanları irşad ediyorlar. Muhtaç da az, binâen aleyh amel lâzım. Çünkü onlar amele çok dikkat ediyorlardı. Gece gündüz namaz içinde, Kur'an içinde, ibadette taatte idiler.

Fakat bu zaman geçecek, arkasından bir zaman gelecek ki fakihler az olacak. Fakih deyince mutlaka bilen demek değil; basiret sahibi, işin içine nüfuz etmiş, derinliklerini bilen insan. İlmin derinliklerine vukufu olan kimselerdir. İmam Azam Ebû Hanife, İmam Şâfiî, Hanbeli ve emsali gibi zâtlar...

Yoksa bugün ilim bilen çok kimseler var. İsimlerini bilmediğimiz birçok ilimler var ki, bugün onları bilenler çok. Onları bilenler çok ama burada onların hiç birisinin lüzumu yok. Onlar bazı dünya adamlarına ait bilgiler. Onların sahipleri ayrı. Fakat bize ait olan ilimler başka. Onlar bizim yanımızda ilim sayılmaz. Çünkü biz muhtaç değiliz onlara. Onun sınıfları da ayrı, o sınıfları da onları öğrensinler.

Binâen aleyh, bir zaman gelecek ki fakih bulamayacaklar, çok az. olacak. Belki bir memlekette bir tane, belki birkaç memlekette birkaç tane olacak. Fakat hatiplerin, söyleyicilerin hesabı yok, bol.

Çıkıyor kürsüye yahut nereye ise söyledikçe söylüyor. Laf ebesi diyorlar ya, laf çok...

Dilenci de çok, isteyenler çok olacak, fakat buna mukabil verenler de az. olacak. İsteyen çok ama veren yok.

O zaman, evvelki devirde amel lazımdı, şimdi bu devirde de ilim lazım! O gün için ilim amelden hayırlıdır. Çünkü ilimsiz olursa, amel insanlara kâfi gelmiyor.

b. Emredilenin Onda Birini Yapanın Kurtulması

Tirmizî ve İbn-i Adiy, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹¹

إِنَّكُمْ الْيَوْمَ فِي زَمَانٍ مِّن تَرَكَ مِنْكُمْ عَشْرَ مَا أَمَرَ بِهِ ، هَلَكَ ؛
ثُمَّ يَأْتِي زَمَانٌ ، مِّن عَمَلٍ مِنْكُمْ بِعَشْرِ مَا أَمَرَ بِهِ ، نَجَا (ت).
غريب ، عد . عن ابي هريرة)

RE. 136/1 (*İnnekümü'l-yeume fî zemânin, men tereke minküm uşra mâ ümira bihî, heleke; sümme ye'tî zemânün, men amile minküm bi-uşri mâ ümira bihî, necâ.*)

(*İnnekümü'l-yeume fî zemânin*) “Siz bugün öyle bir zamanda bulunuyorsunuz ki, (*men tereke minküm uşra mâ ümira bihî*) size emredilenin onda birisini bırakırsanız, (*heleke*) helâk olursunuz.” Tamamını yapmanız lazım. Siz bugün o devirdesiniz.

(*Sümme ye'tî zemânün*) “Fakat bundan sonra ileride öyle bir zaman gelecek ki, (*men amile minküm bi-uşri mâ ümira bihî, necâ*) o zamanda emredilenin onda birini yapan kurtaracak yakasını, kurtulacak.”

¹¹¹ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.222, no:2193; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.I, s.73, no:72; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.316; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.254, no:38626; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.446, no:8785.

Bugün dokuzunu yapan birisini bırakırsa, helâk olur. Fakat ileriye doğru bir devir gelecek ki, emredilenin onda birisini yapabilirse, o zaman necat hasıl olur. Bu farzlar için değil, nafileler için. Bu onda bir demek, nafilelerden terk edilirse... Fakat ferâiz muhakkak işlenecek.

Yani öyle bir devirdeyiz ki bugün, ancak işte ilim sahibi insan kendini kurtarabilirse, ne âlâ...

c. Ahir Zamanda Alimlerin Azalması

Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Zerri'l-Gıfârî RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹²

إِنَّكُمْ فِي زَمَانٍ عِلْمَاؤُهُ كَثِيرٌ، وَخُطْبَاؤُهُ قَلِيلٌ؛ مَنْ تَرَكَ فِيهِ عَشِيرَ مَا
يَعْلَمُ، هَوَىٰ أَوْ قَالَ: هَلَكَ؛ وَسَيَّأَتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ، يَقِلُّ فِيهِ عِلْمَاؤُهُ،
وَيَكْثُرُ خُطْبَاؤُهُ، مَنْ تَمَسَّكَ فِيهِ بِعَشِيرِ مَا يَعْلَمُ، نَجَا (حم . عن
أبي ذر)

RE. 136/2 (*İnneküm fî zemânin ulemâühü kesîrûn, ve hutabâühû kalîlûn; men tereke fihî uşeyra mâ ya'lemü hevâ, ev kâle: Heleke; ve seye'ti ale'n-nâsi zemânün, yakillü ulemâühû, ve yeksürü hutabâühû; men temesseke fihî bi-uşeyri mâ ya'lemü necâ.*)

Ashabına karşı söylüyor:

(*İnneküm fî zemânin*) “Siz bugün öyle bir zamandasınız ki, (*ulemâühü kesîrûn*) alimleri çok, (*hutabâühû kalîlûn*) hatibleri azdır. Çünkü ilim olunca hatibe ihtiyaç kalmaz. (*Men tereke fihî*

¹¹² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.155, no:21409; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.337; Ebû Zerri'l-Gıfârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.255, no:38629.

uşeyra mâ ya'lemü hevâ, ev kâle: Heleke) Bugün bir kimse bildiğinin onda birini terk etse, cehenneme yuvarlanır veya helâk olur.” Tamamını yapmanız lazım! Siz bugün o devirdesiniz. Ne biliyorsanız hepsini yapacaksınız, bir tanesini terke cevaz yok.

(*Ve seye'tî ale'n-nâsi zemânün*) “İnsanlar üzerine öyle bir zaman gelecektir ki, (*yakillü ulemâühû*) bileni az, (*ve yeksürü hutabâühû*) anlatmaya çalışanı hatibleri çok olacak. (*Men temesseke fihî bi-uşeyri mâ ya'lemü, necâ*) O zamanda, bildiğinin onda birini yapan, kurtulacaktır.”

Şimdi bugün misafirlikteydik, birisi ders yapıyor. Dersinde şöyle bir mevzu geçti, çok hoşuma gitti. Biz de evvelce bir bahsettiydik ya.

Ahlâk-ı İslâmiyeden bahsederken, bir adamın atına çalmışlardı da, çalınan atına adam, atı alan günaha girmesin diye atın sahibi hakkını helal etmişti ona. O adam günaha girmesin, haram yemesin o adam diyerekten, “Helal olsun at.” demiş,

Şimdi bugün de gördüm ki, Muaviye RA ile ashabdan Zübeyir RA'ın bahçeleri yan yanaymış. Muaviye Hazretleri'nin işçileri Zübeyir Hazretleri'nin işçilerine, bahçesine zarar vermişler. O da Muaviye'ye bir mektup yazmış, demiş;

“—Senin işçilerin benim işçilerime, bahçeme, mülküme tecavüz ediyorlar, zarar veriyorlar. Onun çaresine bak.” diye bir mektup yazmış.

Muaviye Hazretleri mektubu almış:

“—Ne dersin sen buna?” diyerekten çocuğuna vermiş.

Çocuk bakmış, azıcık tabirleri beğenmemiş. Yani Muaviye Hazretlerine söylemesi lazım gelen üslubu kullanamadığı için tehdit makamı var mektupta. O tehdidi hazmedememiş:

“—Yollayalım bir müfreze asker, katletsin bunları. Böyle adamların lüzumu yok!” demiş.

“—Çok kötü düşündün!” demiş.

Kendisi almış kalemi eline:

“—Mektubunu aldım. Senin acına ben de aynı iştirakle iştirak ederim. Senin acın benim de acımdır. Binâen aleyh benim

tasarrufumda olan her şey senin emrine amadedir. Bahçemi sana hediye ettim, bütün işçileriyle, içinde bulunanlarıyla beraber malına kat, tasarrufu senindir.” demiş.

Şimdi bunlar İslâm tarihindeki büyüklük numuneleridir. Biz bugün beş lira için, on lira için, az bir paralar için mahkeme kapılarında, boğaz boğaza adam öldürmeler, envai çeşit işler yapıyoruz. Allah kusurlarımızı affetsin...

Aziz kardeş!

Bu kolay bir şey değildir. İnsanda bir nefis var. Ashab-ı kiramın derecesini öğrenir insan buradan. Ashab-ı kiram denince çoğu kimse bizim gibi bir adam zanneder;

“—Eh bir bağ bağışlamış bir bahçe bağışlamış ne lazım gelir.” diye düşünür.

Öyle değil. Bu nefse hakimiyet ile insanlıktaki üstün mertebeye çıkmanın nümunesi bu. Hepimiz bununla mükellefiz. Yani insanlığın böyle yalnız yiyip içme ve yaşama konuları, bütün mahlûkat bunda müşterektir. Biz o mahlûklardan ayıramazsak, o mahlûkların seviyesinde bir mahlûk oluruz biz de. Biz insan olmaklığımız dolayısıyla daima üstünlük isteyen bir mahlûkuz.

Üstünlüğümüz ne ile olacak? Boyumuzla posumuzla değil, ahlâkımızla ve imanımızdaki tekemmül ile olacak.

Onun için bilmem buradakiler belki şey yapar mı ama bugün söylediğimiz dersten bir nebze tekrar edeyim burada.

İnsanlar bu hayatlarını şeysi için boğuşuyorlar, çalışıyorlar. Bu çalışmalarına karşılık Rasûl-ü Ekrem SAS’in ashabı bize nümunedir. Ashab-ı kiram ve Rasûlü Ekrem başta bize nümunedir. Bunları daima nümune ittihaz etmemiz lazım gelirken yapmıyoruz.

Rasûl-ü Ekrem’in hayatını hepimiz bilirsiniz, okumaya da lüzum yok. Babalardan, analardan, hocalardan dinlemek suretiyle Rasûlü Ekrem’in hayatını bilmeyen yoktur. Nasıl bir zâhidane, zühd ile bir hayat geçirmiştir: Bazen aç, bazen tok...

Peygamber SAS’in niçin bir sarayı olmadı? Niçin evinin eşyası

devrine göre şöyle muntazam olmadı?

O da olabilirdi değil mi? Envai çeşit yatakları, karyolası. Envai çeşit şeylerle evi süslü olabilirdi.

Niçin bazen aç kalıyordu da bu açlık neden ileri geliyordu?

“—Peygamber iken niçin aç kalsın canım, olur mu? Bizim birimiz bile aç kalmamıza tahammül edemiyoruz biz. E Peygamberimiz nasıl olur da tenezzül etmez de açlıkla karnını taşla bağlar ve bunu kimseye sezdirmez?”

Bunun nünuneleri çok da şimdi burada insanın ağrına gidiyor;

“—Niçin Peygamber SAS böyle zarurete katlandı?”

Bunu biraz inceleyince, düşününce anlıyoruz ki; bu dünya hayatının tatlarının kıymeti yok. Mesela ağzımız tadı alır, yediğimiz bir şeyden tadı hoş gelir, çok yemek isteriz. O hoştur çünkü ama ağzımızın tadı bozulursa, yemek istemeyiz çünkü hastayızdır. Ağzımızda tat yok, önümüzde en iyi bir yemek de hoşumuza gitmez, yemeyiz. Çünkü içerisi istemiyor, hastalık var, ağızda da onun semeresi görülüyor.

Bunun içindir ki insanın en kıymetli şeyi gönlüdür. Gönül hasta olunca, ibadete şevk, neşe, zevk, üstünlük olmaz. İbadetin en tatlısı, güzeli gönüldeki neşeye bağlıdır. Binâen aleyh ağız tatlı olduğu vakitte, iştahı yerinde olunca yemeği insan güzel yiyebiliyor. Ağız da tatlı istediği gibi yiyebiliyor. Bozulunca tedavisini arıyor, çaresini arıyor düzeltmeye çalışıyor.

Şimdi insanın gönlü tadı, ekmeğin tadını ağız alıyor. İbadetin tadını da gönül alır. İbadette tat ne göze aittir, ne ağıza aittir, ne kulağa aittir. Kulak sestem hoşlanır, burun güzel kokudan hoşlanır, ağız güzel tatlardan hoşlanır. Ama gönül?

Allahu ekber diyoruz huzur-u ilâhiye duruyoruz. Ne var tatlanacak önümüzde? Bakıyoruz taş, bakıyoruz önümüzde halılar... İşte burada mâneviyat denilen kuvvetten insanın nasibi yoksa, hissesi yoksa, onunki âdet kabilinden yatıp kalkmaktan ibarettir. Bir görenektir, anasından babasından gördüğü gibi yatar kalkar ibadet yapar. Sevabını alır yine, üzerinden borç

günahı silinir.

Ama bu kâfi geliyor mu insana? Borcunun silinmesi ile oluyor mu? Bunu senelerden beri kılıyoruz da bu namazı, niçin bu namazdan bir tat alamıyoruz?

Ağzımızın tadı azıcık eksilince;

“—Ben de bir şey var yahu, bu yemeğin tadını anlayamıyorum.” diyoruz ve sebebini hemen araştırıyoruz. Erbabını arayıp bu tatsızlığın nereden geldiğini bulup onu gidermeye çalışıyoruz.

Ya gönlümüzün bu ibadetin zevkini alamadığının sebebini niçin araştırmıyoruz? Niçin ben senelerden beri namaz kılıyorum da gönlümün hiçbir haberi bile olmuyor? Herkes gibi yatıp herkes gibi kalkıyorum. Selam verip gidiyorum?

“—E bu oldu mu ya, bu ibadet midir yani?”

İbadet, gönlün Allah’a bağlanmasıyla olur. E gönül Allah’a bağlanmamıştır ki namazda? Niyet ediyoruz ama gönlümüzde yok bir şey.

Binâen aleyh Rasûlüllah SAS olsun ashab-ı kiram olsun, Ebû Bekirlerin... Onlar namaza durduğu vakitte böyle gönüllerinin harıltısı şarıltısı dışarıdan duyuluyordu. Yani muhabbetullah öyle bir nârdır ki, muhabbetullah öyle bir ateştir ki, gönülde Allah muhabbetinden başka bir muhabbet bırakmaz. Yakar hepsini... O muhabbet-i ilahiyenin girdiği gönülde başka sevgi kalmaz. Başka sevgi kalmayınca senin şununa bununa elbette iltifat eden olmaz. Çünkü Hak sevgisi içerisini doldurmuştur.

Hak sevgisi içerisini doldurduktan sonra, senin sarayın, senin bilmem altınlardan, yakutlardan yaptığın köşklerin Allah’ın sevgisinin yanında ne kıymeti olur?

Onun için, insana lâzım olan Allah sevgisini gönlüne doldurmaktır. Eğer biz de Allah sevgisini gönlümüze doldurabilirsek, bu isrâfâtın hiçbirisi yapılmaz. Bizim eşyalarımız, bugün evimizdeki eşyalar hepsi israf. Niçin? İhtiyacın dışında çünkü... Hepsi ihtiyacın dışında... İhtiyacın dışında olunca, hepsinden

mes'ul olacağız. Allah kusurlarımızı affetsin...

Onun için bize lâzım olan şey, Allah sevgisinin gönüllere tam mânası ile sindirebilmesi. Öyle lafla olmuyor bu. Onun için bütün ahlâk mertebelerini aşmak lazım!

Burada affedersiniz ama bir şey daha anlatmak isterim:

Bu muhabbetullah kolay bir şey değildir. Kolaylıkla da gönle girmez. Üç mertebesi vardır:

Evvela insan üstazında fâni olmadıkça, üstazının harekâtına uymadıkça, hareketlerini üstazının hareketlerine uydurmadıkça Rasûlüllah'tan nasib alamaz. Rasûlüllah'tan nasib alabilmek için üstazının bütün tavsiyelerine uyması lazım. Ona fenâ diyorlar. Üstazında fenâ olduktan sonra, Rasûlüllah'ta da fenâ olmaya gider iş. Rasûlüllah'ta fâni olduktan sonra, Allah'ta fâni olur ki muhabbetullah o zaman içeriye siner işte...

Sen üstazını tanımazsan, Rasûlüllah'ı hiç tanıyamazsın. Rasûlüllah'ı tanımak için üstadı tanımak lazım! Alim dediğin, o sana Rasûlüllah'ı tanıttıracak zât. O sana Rasûlüllah'ı tanıttıracak, arada vasıta olan zâtı sen saymazsan, Rasûlüllah'a nasıl ulaşacaksın?

Affedersiniz, çok güzel bir gündeyiz. Şimdi araba ile geliyoruz bir yerden. Oranın çocukları arabanın önünde oturuyorlardı. Beni sakallı görünce, “Sakallı, sakallı!” diye bağırdılar. Yani öyle bir devrin insanı yetişiyor ki bugün, bak dinle hiç alâkası yok. Arabada giden babası yerinde, dedesi yerinde bir adama “Sakallı!” diye bağıyor. Ne terbiye yani!

Şimdi bu terbiyedeki insana, sen nasıl olur da Allah’ı anlatırsın, nasıl Peygamber’i anlatırsın?

Ben hoca olmasam bile, hocalıkta da zaten bir iddiamız yok. Bir ihtiyarın hiç olmazsa ihtiyarlığına hürmet edilmesi lazım gelirken, 18-20 yaşında bir genç “Sakallı!” diye bağıyor.

Ona bu terbiyeyi veren insanlar, nasıl terbiye ediyor? Bunlar yarın devletin idaresinin, hizmetinin başına geçtiği vakitte bu milletin hâli ne olur? O zaman biz görmeyiz bunları ama, Allah cümlelerin yardımcısı olsun...

Onun için, Allah muhabbetinin gönülde yerleşmesi, üstazına olan muhabbete bağlı. Üstazına olan muhabbet çok incedir. Üstazına olan muhabbet elini öpmekle olmaz, ayağa kalkmakla olmaz, onu kucaklamakla, öpmekle olmaz. Rasûlullah’a ashab-ı kiram nasıl bağhydılarsa, insanların da kendilerini irşad eden hocalara öyle bağlanmaları lazım! Öyle bağlanamadıkça Rasûlullah’ı sevemez.

Sevgi dille değil ki! Bu sevgi, Allah verecek o nuru da öyle seveceksin onu. Onu da sevmeyince Allah’ı hiç sevemez.

Çünkü biz şimdi deriz ki, “Biz Ancak görürsek severiz.” deriz.

“—Biz Rasûlullah’ı gördük mü, ashab-ı kiramı gördük mü?”

Görmedik ama nasıl severiz? Canımız gibi severiz.

Firavunu gördük mü? Görmedik ama ondan da öyle nefret ederiz. Neden? Kulak vasıtası ile onlar bizim içimize girmiştir. İyiyi severiz, kötüyü de sevmeyiz.

Binâen aleyh, Peygamber SAS Efendimiz’i görmediğimiz halde, Allah’ın sevgilisidir diyerekten içimizden seviyoruz. Ashabı seviyoruz görmediğimiz halde... Bizim dinimize çok hizmet

etmişlerdir, Rasûlüllah'a çok hizmet etmişlerdir diyerekten.

E binâen aleyh bu varlıkların sahibi olan Hz. Allah'ı da görmediğimiz halde âsârını görüyoruz. Nasıl ashabın âsârını görüyor da seviyorsak, Allah-u Teâlâ'nın da âsârı meydanda... Yer, gök, bütün eşya hepsi Allah tarafından yaratıldı.

Şimdi affedersiniz yine, sevmenin çeşitleri var ya. Bize birisi bir ev bağışlasa, kâfi miktarda para da verse, mobilyası da içerisinde, otomobili de kapımızda... O adamı ne kadar çok severiz biz?

Bedavadan ev verdi bize bir tane. Kapıda da emrimize amade otomobil duruyor. Eh istediğimiz kadar her ay da para veriyor bize. Çok teşekkür ederiz o adama.

Niçin? İnsan, kendisine ihsan edenleri sevmek cibiliyetinde yaratıldı. O cibiliyet var hilkatte... Kendisine yardım edenleri sevmek cibiliyeti var.

E bugün bu vericiler kendiliğinden vermemiştir, ona ver diyen vardır da öyle verir. Mesela bugün memurlara aylık verir bir efendi. Fakat o aylığı o vermez ki! Yukarıdan emir gelmiştir şuna şu kadar, buna bu kadar parayı ver diyerekten, o tevziatçıdır. Bu dünyadaki vericiler de tevziatçıdan başka bir şey değildir. Asıl veren, verdiren Allah!

Binâen aleyh vereni görme de verdireni gör! Asıl seveceksen vereni değil verdireni sev! O verdiren sana bir sebeple vermiş. Kuvveti kudreti, zekayı akli, her şeyi vermiş.

Bugün milyonlar verseler, senin gözünün birisini alalım deseler, gözünü veren olur mu canım?

“—Senin kulağını alalım, sen sağır ol. Bize bir kulak lazım. Senin kulağın için sana 100 milyon lira verelim!” deseler, razı olan insan çıkar mı dersin? Olursa bu muhakkak delidir derler.

Aklını alayım dese birisi, kâinatı da sana bağışlayacağız. Ama şu aklını bize ver, bir akılsıza vereceğiz o lazım dese, kim verir aklını? Kimse vermez.

E bunların hepsini bize veren Allah Celle ve A'lâ, bedavaya vermiş. Bize bunları bedava bahşeden Allah'ı sen bırak da, onun

emrine itaat etme de, sevgiyi sen mala ver, sevgiyi sen paraya ver, sevgiyi sen dünyanın geçici varlıklarına ver. Sonra da Müslümanlık iddiasında bulun.

Allah cümlemizi affetsin... Nimetlerin sahibi olan Hz. Allah'ı gören, bilen ve onu seven hakiki kullarından eylesin...

d. Ümmetimin Çokluğuyla İftihar Edeceğim

Ahmed ibn-i Hanbel, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹³

إِنَّكُمْ الْيَوْمَ عَلَى دِينٍ، وَإِنِّي مُكَاثِرٌ بِكُمْ الْأُمَمَ، فَلَا تَمْشُوا بَعْدِي
الْفَهْقَرَى (حم. عن جابر)

RE. 136/3 (*Innekümü'l-yevme alâ dînin, ve innî mükâsirun bikümü'l-ümeme, felâ temşû ba'di'l-kahkarâ.*)

(*Innekümü'l-yevme alâ dînin*) “Siz bugün bir din üzerinesiniz ki o din benim dinimdir. (*Ve innî mükâsirun bikümü'l-ümeme*) Ben de kıyamet gününde ümmetimin çokluğuyla iftihar edeceğim. (*Felâ temşû ba'di'l-kahkarâ.*) Binâen aleyh, ben dünyadan ayrıldıktan sonra, sakın ha dininizi bırakıp da başka tarafa dönmeyin!”

e. Yağmur Yağması İçin Dua

Ebû Dâvud, Hâkim ve Beyhakî, Hz. Aişe RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹⁴

¹¹³ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.354, no:14853; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.212, no:5114; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.101, no:2133; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VII, s.578, no:12295; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.180, no:913; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.433, no:8750.

إِنَّكُمْ شَكُوتُمْ جَدْبَ دِيَارِكُمْ ، وَاسْتَتَخَارَ الْمَطْرَ عَنْ إِبَانِ زَمَانِهِ عَنْكُمْ ،
 وَقَدْ أَمَرَكُمْ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِالِدَعَاءِ ، وَوَعَدَكُمْ أَنْ يَسْتَجِيبَ لَكُمْ ، ثُمَّ
 قَالَ : (الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ . مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ)
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ، اللَّهُمَّ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْغَنِيِّ ، وَ
 نَحْنُ الْفُقَرَاءُ ، أَنْزِلْ عَلَيْنَا الْغَيْثَ وَاجْعَلْ مَا أَنْزَلْتَ لَنَا قُوَّةً وَبَلَاغًا إِلَى

حِينَ (د . ك . ق . عن عائشة)

RE. 136/4 (*İnneküm ŧekeptüm cedbe diyâriküm; ve'sti'hâra'l-matari an ibbâni zemânihi anküm, ve kad emerakümü'llâhu azze ve celle bi'd-duâi, ve veadeküm en yestecîbe leküm, sümme kâle: (El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîne. Er-rahmânî'r-rahîm. Mâlik-i yevmi'd-dîn.) Lâ ilâhe illa'llâhu yef'alü mâ yürîdü, allâhümme enta'llâhu lâ ilâhe illâ ente'l-ganiyyi, ve nahhü'lfukarâü, enzil aleyne'lğayse, ve'c'al mâ enzelte lenâ kuvveten, ve belâğan ilâ hîn.*)

(*İnneküm ŧekeptüm cedbe diyâriküm*) “Siz memleketinizin kıtlığından ŧikâyetçi oldunuz, (*ve'sti'hâra'l-matari an ibbâni zemânihi anküm*) yağmurun azlığından ŧikâyetçi oldunuz.”

Bir kıtlık zamanı olmuş, yağmur yağmıyor. ŧikâyet etmişler Efendimiz SAS'e:

“—Kuraklık arttı, artık mahsul olmayacak, kuruyacak.”

Efendimiz SAS de buyurmuşlar ki:

¹¹⁴ Ebû Dâvud, *Sünenen*, c.III, s.402, no:992; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.349, no:6202; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.121, no:2519; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.476, no:1225;

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.831, no:21587; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.445, no:8783.

(*Ve kad emerakümü'llâhu azze ve celle bi'd-duâi*) “Aziz ve Celil olan Allah, size duayı emretmiş, (*ve veadeküm en yestecîbe leküm*) ve duaya icabet etmeyi de size vaad etmiştir.”

(*Sümme kâle*) Sonra kendileri hutbeye çıkıp, buyurmuşlar ki:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ . مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ . لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ، اللَّهُمَّ أَنْتَ اللَّهُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْغَنِيِّ ، وَ
نَحْنُ الْفُقَرَاءُ ، أَنْزِلْ عَلَيْنَا الْغَيْثَ ، وَاجْعَلْ مَا أَنْزَلْتَ لَنَا قُوَّةً وَبَلَاغًا

إِلَى حِينٍ .

(*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîne*) “Bütün hamdler, alemlerin Rabbi olan Allaha mahsustur. (*Er-rahmâni'r-rahîm*) O Rahman ve Rahim'dir. (*Mâlik-i yevmi'd-dîn*) O ceza gününün sahibidir.”

(Fâtiha, 1/1-3)

(*Lâ ilâhe illa'llâhu*) “Ondan başka gerçek mâbud yoktur, (*yef'alü mâ yüridü*) o murad ettiğini yapar. (*allâhümme enta'llâhu lâ ilâhe illâ ente'l-ganiyyi*) Ey Allahım! Sen Allah'sın, senden başka İlah yoktur, ancak sensin zengin. (*Ve nahhü'lfukarâü*) Biz ise fakirleriz. (*Enzil aleyne'lgayse*) Bize yağmur indir. (*Ve'c'al mâ enzelte lenâ kuvveten*) Bize indirdiğini bizim için kuvvet yap. (*Ve belâğan ilâ hîn*) Ulaştırıcı yap, bir vakte kadar.”

Bu duayı yapmışlar.

Bu duanın arkasından İki rekat da namaz kılmışlar. Daha ashab-ı kiram o namaz esnasında iken, hava gayet açık berrakken Cenâb-ı Hak derhal bulutlarını göndermiş, başlamış yağmur yağmaya... Ve Mescid-i Şerif'in içerisine de yağmış, hatta Efendimizin alnı ıslanmış. Mscidin tabanı toprak o zaman ya...

O zaman Rasûllah Efendimiz buyurmuş ki:

أَشْهَدُ أَنْ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَأَنِّي عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ

(*Eşhedü enna'llâhu alâ külli şey'in kâdirin. ve ennî abdu'llahi ve rasûlühû.*) “Ben şahitlik ederim ki Allah her şeye kâdirdir ve ben Allah'ın kulu ve rasûlüyüm!”

f. Şarkı Garbı Fethedeceksiniz

Ahmed ibn-i Hanbel, Tirmizîve Beyhakî, Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹⁵

¹¹⁵ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.212, no:2183; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.436, no:4156; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.175, no:7275; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.94, no:19993; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.205, no:5304; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.44, no:337; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.390, no:1574; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, sb102; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.237, no:29257; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.451, no:8801.

إِنَّكُمْ مَنْصُورُونَ وَمَصِيبُونَ وَمَفْتُوحٌ لَكُمْ ، فَمَنْ أَدْرَكَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ ،
 وَلْيَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ ، وَلْيَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ ، وَلْيَصِلِ الرَّحِمَ ؛ وَمَنْ كَذَبَ عَلَيَّ
 مُتَعَمِّدًا ، فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ (حم . ت . حسن صحيح ، ق . عن
 ابن مسعود)

RE. 136/5 (*İnneküm mensûrune ve musîbûne ve meftûhun leküm, femen edreke zâlîke minküm felyettakî'llàhe velye'mur bi'l-ma'rûfi velyenhe ani'l-münkeri, velyasili'r-rahîme; ve men kezebe aleyye müteammiden, felyetebeve' mak'adahu mine'n-nâri.*)

(*İnneküm mensûrune ve musîbûne*) “Siz mansur ve muzaffer olacaksınız, isabetli yol üzerindesiniz. (*Ve meftûhun leküm*) Siz şarkla garbın futûhatına erişeceksiniz. (*Femen edreke zâlîke minküm felyettakî'llàhe*) Sizden herhangi biriniz o zamana ulaşırsa, Allah’tan korksun, takvâyı elden bırakmasın! (*Velye'mur bi'l-ma'rûfi velyenhe ani'l-münkeri*) Emr-i bil maruf, nehy-i anil münker yapsın! (*Velyasili'r-rahîme*) Ve sila-i rahimde bulunsun, akrabalık bağlarını birleştirsin. (*Ve men kezebe aleyye müteammiden,*) Kim kasden bana bir yalan isnad ederse, (*felyetebeve' mak'adahu mine'n-nâri*) ateşteki yerine hazırlansın!”

İslâmiyet’ten evvel, Hz. Ömer’le (581-644) bir arkadaşı Acemistan’a at götürmüşler, at ticareti yapacaklar. Atlarının birisi çalınmış yahut ikisi de çalınmış, hatırımda yok.

Yabancı memleket; şuraya müracaat etmişler, buraya müracaat etmişler, at veya atları kayıp. Sonra birisi akıl vermiş bunlara, demiş ki:

“—Gidin hükümdara haber verin, bulsun! Derhal bulur o sizin atlarınızı.”

Bir tercüman bulmuşlar, hükümdara çıkmışlar. Tercüman kasıtlı yanlış bir tercüme yapmış, padişah savmış bunları başından. Sonra daha bir dürüst tercümanla dertlerini

anlatmışlar Nûşirevan'a¹¹⁶... Derhal hırsızları bulmuş;

“—Yarın gelin hayvanlarınızı alın!” demiş.

Ertesi gün onları bir yerden geçiriyorlar. Hz. Ömer bakmış, oğluyla diğer hırsızlar sallanıyorlar, asılmışlar.

Adam o kadar âdil, bak evladına iltimas etmiyor. Evladını asmış. Çünkü evladı da o hırsızların arasında imiş. Allah muhafaza etsin. Adalet böyle olmuş.

Hz. Ömer Halife olmuş. Bu arkadaşı da Mısır'a vali olmuş yahut Şam'a. Şam'a zannedersem. Şam'a vali olmuş orada bir yahudinin mülküne, demiş;

“—Sen bunu bize ver, buraya biz cami yapacağız.”

Yahudi;

“—Veremem!” demiş.

“—Vereceksin!”

“—Veremem!” filan deyince,

“—Sana bir ay müddet! Bu bir ay zarfında verirsen verirsin, vermezsen senin mülkünü elinden alacağız.” demiş.

Düşünmüş, demiş:

“—Gideyim ben bir bunların halifesine şikayet edeyim bu adamı. Bunlar benim elimden nasıl alır?”

Gelmiş, sormuş:

“—Halife nerede?”

Demişler:

“—Mezarlıktadır.”

“—N bileyim ben onun nasıl bir adam olduğunu?”

“—Üstünde bilmem şu kadar yaması olan bir adamdır.” demişler.

Bulmuş, anlatmış:

“—Keyfiyet bundan ibaret.” demiş.

Halife Hz. Ömer bir deri parçası almış, üzerine üç kelime yazmış:

¹¹⁶ Burada şahıslarda bir karışıklık var. Çünkü Nuşirevan 579'da ölmüş, Hz. Ömer onun ölümünden üç sene sonra 581'de doğmuş. Aynı devirde yaşamamışlar.

“—Ben Nuşirevan’dan daha âdilim!”

“—Bunu götür!” demiş.

Adam bunu okuyunca rengi kaçmış, demiş,

“—Artık bundan sonra elleşmem senin malına.”

“—Neden bu üç kelimeden bu kadar korktun da benim malımı bana veriyorsun?” demiş.

“—Vaktiyle böyle bir şey olmuştu da, onu bana ikaz ediyor, hatırlatıyor.” demiş.

Yahudi bundan çok etkilenmiş:

“—Sizin dininiz çok güzel! Ben o arsayı size hibe ettim, ben de müslüman oldum.” diyerekten hem kendi müslüman olmuş, hem de o arazisini kendisi hibe etmiş.

Zannedersem, Şam’daki büyük Cami-i Emeviye’yi büyütmeğe istemişler de, o yahudinin evi de orada. Onu alamayınca, işte bu vak’a zuhur etmiş.

O zamanda daima emr-i ma’ruf yapınız, nehy-i ani’l-münker yapın!

Şimdi bakın, adam bana affedersiniz ya, “Sakallı!” diye bağırmaktan utanmadı. Bir de yanımda bir doktor vardı. O doktor da yeni evli bir Arap doktor. Ona da iki tane arkadan gelen demiş ki:

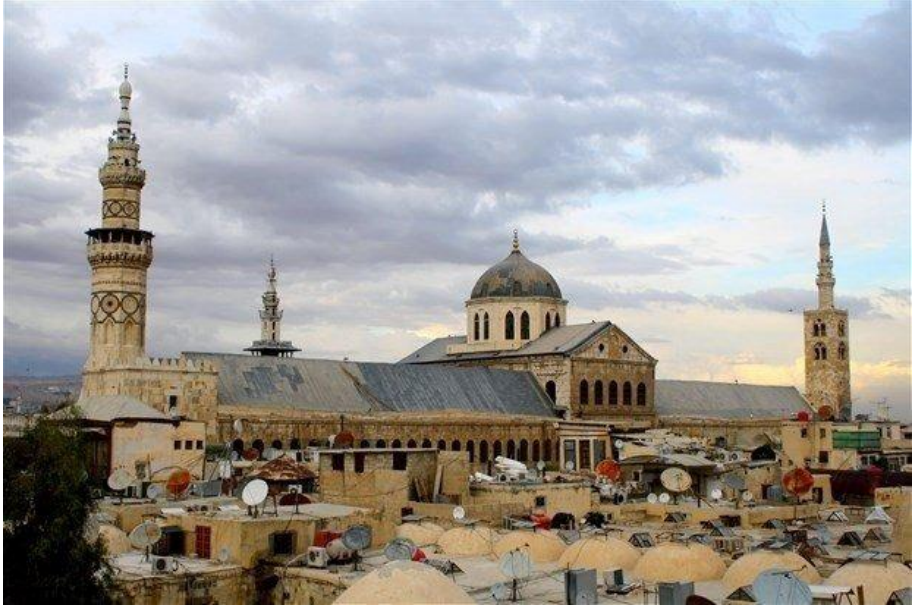
“—Gerici bak, gerici bunlar!” demiş.

Niye? Hanımı mantolu örtülü, öteki sağı solu çıplak. Bunu ayıplıyor.

Bunlar alenen bu tecavüzleri bize yaparken, bir müslüman kardeşine, “Sen de müslümansın! Bu yasaktır, bu günahdır!” diyemiyor. Evladına da diyemiyor.

İşte Efendimiz bu husus üzerinde çok durmuşlar, “Daima emr-i maruf yapın, nehy-i ani’l-münker yapınız.” diye tavsiyede bulunmuşlar,

Müezzin efendinin de bu hususta kabahati çok. Çünkü evine gelen birçok kadınları ben görüyorum, hep çıplak... Akraba-i taallukatı tabi, diyemiyor onlara bir şey...

g. Şam Tarafında Toplanacaksınız

Ahmed ibn-i Hanbel, Tirmizî ve Hâkim, Behz ibn-i Hakîm'den rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹⁷

إِنَّكُمْ تَحْشُرُونَ رِجَالًا وَرِجَالًا، وَتَجْرُونَ عَلَيَّ وَجُوهَكُمْ هَاهُنَا،

وَنَحَا بَيْدِهِ نَحْوَ الشَّامِ (حم. ت. حسن، ك. عن بهز بن حكيم

عن أبيه عن جده)

RE. 136/6 (*İnneküm tuhşerûne ricâlen ve rukkânên, ve*

¹¹⁷ Ahmed ibn-i Hanbell, *Müsned*, c.V, s.3, no:20043; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.I, s.94; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XIX, s.409, no:975; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.608, No:8686; Rûyânî, *Müsned*, c.III, s.40, no:894; Behz ibn-i Hakîm, babasından, o da dedesinden.

tücerrûne alâ vücûhiküm hâhünâ, ve nehâ bi-yedihi nahve's-şâmi.)

(*İnnüküm tuhşerûne ricâlen ve rukbânen*) “Sizler yaya ve binekli olarak, (*ve түcerrûne alâ vücûhiküm hâhünâ*) ve yüz üstünde bu tarafa toplanacaksınız. (*Ve nehâ bi-yedihi nahve's-şâmi*) Eliyle Şam tarafını işaret etti.”

h. Size Şam'ı Tavsiye Ederim

Taberânî, Ebü'd-Derdâ RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹⁸

إِنكُمْ سَتَجِدُونَ أَجْنَادًا؛ جُنْدًا بِالشَّامِ وَمِصْرَ وَالْعِرَاقِ وَالْيَمَنِ، قَالُوا:
فَخَرْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ: عَلَيْكُمْ بِالشَّامِ، فَمَنْ أَبِي فَلَيلِحَقِّ
بِئِمْنِهِ، وَلَيْسَ مِنْ غُدْرِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ تَكَفَّلَ لِي بِالشَّامِ (طَب .
عن أبي الدرداء)

RE. 136/7 (*İnnüküm setücennidûne ecnâden; cünden bi's-şâmi ve misra ve'l-irâki ve'l-yemeni, kâlû: Fehar lenâ yâ rasûla'llâh! Kâle: Aleyküm bi's-şâmi, femen ebâ felyelhak bi-yemenihî, velyeski bi-gudürihî, feinna'llâhe kad tekeffele lî bi's-şâmi.*)

(*İnnüküm setücennidûne ecnâden*) “Yakında birkaç bölüğe ayrılacaksınız. (*Cünden bi's-şâmi ve misra ve'l-irâki ve'l-yemeni*) Bir kısmınız Şam, Mısır, Irak ve Yemen'de olacak. (*Kâlû*) Dediler ki: “Hangi tarafta bulunalım?” Buyurdu ki:

(*Aleyküm bi's-şâmi*) “Şamdakilere katılın! (*Femen ebâ felyelhak*

¹¹⁸ İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XVI, s.295, no:7306; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.118, no:4143; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.192, no:337; Abdullah ibn-i Mübârek, *Cihad*, c.I, s.151, no:190; *Müsnedü'l-Hâris*, c.IV, s.148, no:1028; Buhârî, *Târih-i Kebir*, c.V, s.33, no:57; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.153, no:38211; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.438, no:8767.

bi-yemenihî) Ona katılamazsanız, Yemen'e gidin, (*velyeskı bi-gudürihî*) ve onun göllerinin suyundan istifade edin! (*Feinna'llàhe kad tekeffele lî bi's-şâmî*) Allah-u Teâlâ bana Şam'ı tekefful etti.”

i. Amellerin Temizliği

Ahmed ibn-i Hanbel ve İbn-i Mâce, Muaviye RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹⁹

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ كَالْوَعَاءِ ، إِذَا طَابَ أَسْفَلُهُ طَابَ أَعْلَاهُ ، وَإِذَا فَسَدَ
أَسْفَلُهُ ، فَسَدَ أَعْلَاهُ (حم. ه. عن معاوية)

RE. 136/8 (*İnneme'l-a'mâlü ke'l-viâi, izâ tâbe esfelühu, tâbe a'lâhu, ve izâ fesede esfelühû, fesede a'lâhu.*)

Bu güzel bir ders, örnek.

(*İnneme'l-a'mâlü ke'l-viâi*) “Ameller bir kap gibidir. (*İzâ tâbe esfelühu, tâbe a'lâhu*) Kapın altı temizse, üstü de temizdir. (*Ve izâ fesede esfelühû, fesede a'lâhu*) Kapın altı bozursa, altındaki bozursa üstü de bozuk olur.”

İçi temiz, dışı da temizdir. İçi pis ise, tabiatıyla dışı da pis olacak.

j. Ameller Niyetlere Göredir

Ahmed ibn-i Hanbel, İmam Mâlik, Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud, Tirmizî, Neseî ve İbn-i Mâce, Hz. Ömer ibnü'l-Hattab RA'dan rivayet etmişler.

¹¹⁹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.240, no:4189; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.156, no:414; Muaviye RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.23, no:5263; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.451, no:8820.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²⁰

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّةِ؟؛ وَإِنَّمَا لِكُلِّ أَمْرٍ مَا نَوَى؛ فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ
إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، فَهَاجَرَتْهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ؛ وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى دُنْيَا
يُصِيبُهَا، أَوْ امْرَأَةٍ يَتَزَوَّجُهَا، فَهَاجَرَتْهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ (حم. مالك،
خ. م. د. ت. ن. د. عن عمر)

RE. 136/9 (*Inneme'l-a'mâlû bi'n-niyyeti, ve innemâ li-küllî'mriin mâ nevâ; femen kânet hicretühû ila'llâhi ve rasûlihî, fehicretühû ila'llâhi ve rasûlihî; ve men kânet hicretühû ilâ dūnyâ yusîbühâ, evi'mreetin yetezevecühâ, fehicretühû ilâ mâ hâcera ileyhi.*)

(*Inneme'l-a'mâlû bi'n-niyyeti*) “Ameller niyetlere göredir. (Ve innemâ li-küllî'mriin mâ nevâ) Herkes için aslolan niyet ettiđi şeydir. (Femen kânet hicretühû ila'llâhi ve rasûlihî) Her kim Allah'a ve Rasûlü'ne hicrete niyet etti ise, (fehicretühû ila'llâhi ve rasûlihî) onun hicreti Allah'a ve Rasûlü'nedir. (Men kânet hicretühû ilâ dūnyâ yusîbühâ) Her kim hicreti kendine isabet edecek bir dünyalıđa, (evi'mreetin yetezevecühâ) veya nikah edeceđi bir kadına niyet etti ise, (fehicretühû ilâ mâ hâcera ileyhi) onun hicreti o niyet ettiđinedir.”

Ameller niyetlere göredir. Her şey niyete bağlıdır. Niyetin hayır ise, o iş hayır olur. Niyetin bozursa, o da netice itibariyle

¹²⁰ Buhârî, *Sahîh*, c.XXI, s.286, no:6439; Müslim, *Sahîh*, c.X, s.14, no:3540; Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.202, no:1571; Neseî, *Sünen*, c.I, s.135, no:74; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.25, no:168; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.50, no:1; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.336, no:6837; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.73, no:142; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.488, no:7438; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.64, no:257; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.130, no:4736; Mâlik, *Muvatta' (Rivayet-i Muhammed)*, c.III, s.491, no:982; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.III, s.125, no:890; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.14, no:2087; Hz. Ömer RA'dan.

bozuk olur.

Bunun da sebebi. Bir kadın Mekke'den Medine'ye gelmiş, müslüman kadın. Fakat o kadını da birisi gözüne kestirmiş, nikâhlanmak istiyormuş. O da kalkmış, Mekke'den Medine'ye gelmiş. Evvelki gelen kadın din için geliyor, bu da kadını almak için geliyor.

Şimdi buradaki niyet farklı. Bu da muhacir. Muhacir ama niyeti kadına muhacir. Öteki dine muhacir.

k. Gıpta Edilecek İki Şey

Taberânî, Abdullah ibn-i Amr RA'dan rivayet etmiş, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²¹

إِنَّمَا الْحَسَدُ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ: رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْقُرْآنَ فَقَامَ بِهِ، فَأَحَلَّ حَلَالَهُ،
وَحَرَّمَ حَرَامَهُ؛ وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَوَصَلَ مِنْهُ أَقَارِبَهُ، وَرَحِمَهُ، وَعَمِلَ
بِطَاعَةِ اللَّهِ (طَب، عَنْ ابْنِ عَمْرٍو)

RE. 137/1 (*İnneme'l-hasedü fi'sneteyni: Raculün âtâhu'llâhu'l-kur'âne feکہme biہi, feehalle halâlehu ve harrame harâmehû; ve raculün âtâhu'llâhu mâlen, fevasale minhü ekâribehû, ve rahimehu, ve amile bi-tâati'llâhi.*)

Hased dediği, burada gıptadır. Hased demek, bir insanın elindeki nimetin gitmesini istemek demektir. Mesela, bir adam zengin olmuş, “Bu adamın zenginliği elinden gitsin!” diye istiyor, bu hasettir. Bir de, “Onunki gibi bende de olsun!” derse, buna gıpta diyorlar.

¹²¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.81, no:231; Abdullah ibn-i Mübarek, *Zühd*, c.I, s.424, no:1204; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.527, no:3542; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl c.XV, s.803, no:43191; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.463, no:8829.

Şimdi burada diyor ki;

(*İnneme'l-hasedü fi'sneteyni*) Gıpta iki şeyde olur:

(*Raculün âtâhu'llâhu'l-kur'âne fekâme bihî*) “Bir adama hafızlık vermiş Cenâb-ı Hak, Kur'an vermiş, gece gündüz Kur'an-ı Azimü's-şan'ı okuyor. (*Feehalle halâlehu ve harrame harâmehû*) Helâli helâl, haramı haram biliyor.”

Bu da istiyor ki: “Keşke ben de bunun gibi bir hafız olaydım, bir alim olaydım, bir hoca olaydım da ben de helâli haramı böyle güzelce bileydim!” diye istiyor. Bu bir.

(*Ve raculün âtâhu'llâhu mâlen*) “Bir adam ki ona da mal vermiş Cenaâb-ı Hak. (*Fevasale minhü ekâribehû, ve rahimehû, ve amile bi-tâati'llâhi*) O da onunla Akraba-i taallûkatına yardımlar yapıyor, hayırlar yapıyor, hasenatlar yapıyor.”

Fakat bu da istiyor ki: “Bende de böyle bir mal olsaydı, ben de bu gibi şeyler yapabilseydim.” diyor. Böyle istemesi caizdir.

1. İnsanın Gönlü

İbn-i Mâce, Taberânî ve Beyhakî, Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan

rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²²

إِنَّمَا سَمِيَ الْقَلْبُ مِنْ تَقَلُّبِهِ، إِنَّمَا مِثْلُ الْقَلْبِ مِثْلُ رِيْشَةٍ بِالْفَلَاةِ،
تَعَلَّقَتْ فِي أَصْلِ شَجَرَةٍ يَقْلِبُهَا الرِّيحُ ظَهْرًا لِبَطْنٍ (هـ. طب. هب.

عن أبي موسى)

RE. 137/2 (*İnnemâ sümmiye'l-kalbü min tekallübihî, innemâ meselü'l-kalbi meseli rîşetin bi'l-felâti, teallekat fî asli şeceretin yukallibühe'r-rîhu zahren li-batnin.*)

(*İnnemâ sümmiye'l-kalbü min tekallübihî*) “Kalbe daima döndüğü için kalp demişler. (*İnnemâ meselü'l-kalbi meselü rîşeti bi'l-felâti*) Kalbin misâli bir boşluktaki bir kıl, tüy gibidir. (*Teallekat fî asli şeceretin yukallibühe'r-rîhu zahren li-batnin*) Boşlukta olan bir şeyi, rüzgâr bazen altına, bazen üstüne böyle çevirir durur.” Niçin? Boşlukta olduğu için...

Bir kuşun kanadı mesela bir yerde duruyor. Şimdi rüzgâr onu nereye esse oraya savurur. Sağdan geliyorsa sola, soldan geliyorsa sağa, rüzgârın gelişine tâbi. Nereye savurursa savurur, dayanamaz. Kalp de böyle gelen rüzgarlara dayanamaz. Ne taraftan gelirse o tarafa doğru meyleder. Bu hâl gözümüzün önünde.

Binâen aleyh o otu, o tüyü bir kayaya bağlarsan, rüzgâr onu götüremez, durur orada... İnsanın kalbi de öyledir ama müslüman gönlünü sağlam bir gönle bağlarsa, onu böyle iki tarafa

¹²² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.408, no:19677; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.346, no:1382; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.III, s.457; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.473, no:752; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.470, no:3190; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.385, no:35965; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.263; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.241, no:1210; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.X, s.2, no:8934.

döndüremezler. Açığıtaki bir gönölse, o gönlü rüzgar iki tarafa çevirir durur; iyiye yahut kötüye...

Bundan anlaşılıyor ki:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
(آل عمران: ٢٠٠)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenü'sbirû ve sâbirû ve râbitû, ve'ttekullè lealleküm tüflihûne*) [Ey iman edenler, sabredin. Sabır yarışında düşmanlarınızı geçin. Cihad için hazırlıklı ve uyanık olun, sınırlarda nöbet bekleyin! Allah'a karşı gelmekten sakının ki kurtuluşa eresiniz.] (Âl-i İmran, 3/200)

Burada Allah-u Teâlâ'nın emirlerinden ve murabıtlıktan bahsediyor. Bu rabıtayı askerın harpte atının bağlanmasından, huduttaki bekçiliklere kadar teşmil etmişlerse de insanın gönlünü de bağlayacağı bir yer lazım! Gönlünü bağlayamadı mı bir yere, o gönül boşlukta duran bir ot gibi, bir tüy gibi döner durur. Pervane gibi döner durur. Bağlı değil bir yere. Bağlarsan rüzgâr da tesir etmez.

Bazı yerlerde kuyuların üzerinde su çeken pervaneler vardır. O, rüzgâr nereden gelirse o tarafa çevirir, aşağıdan da suyu çıkarır. Fakat onun bir bağlama şekli var, bağlandı mıydı, rüzgâr ne kadar çok olsa döndüremiyor onu... İnsanların kalbini de, gönül sahiplerine bağladınız mı, öyle gelen her fırtına çeviremez kalbinizi istediği tarafa...

Onun için bu gönülleri Rasûlüllah'ın gönlüne bağlamak için, Rasûlüllah'a bizi götürücü kimselerin gönlünü de bulmak boynumuzun borcu...

m. İlmın ve Hilmin Öğrenilmesi

Ebû Nuaym, Dâra Kutnî ve Hatîb-i Bağdâdî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²³

إِنَّمَا الْعِلْمُ بِالتَّعْلَمِ ، وَإِنَّمَا الْحِلْمُ بِالتَّحْلِمِ ، وَمَنْ يَبْتَغِ الْخَيْرَ يُعْطَهُ ، وَمَنْ
يَتَّقِ الشَّرَّ يَوْقَهُ (حل . قط . في الأفراد ، خط . عن أبي هريرة)

RE. 137/3 (*İnneme'l-ilmü bi't-teallümi, ve inneme'l-hilmü bi't-tehallümi, ve men yebtağil-hayra yu'tahû, ve men yettaki's-şerre yûkahû.*)

(*İnneme'l-ilmü bi't-teallümi*) “İlim taallümle, ilim sahiplerinden öğrenmekle olur. (*Ve inneme'l-hilmü bi't-tehallümi*), Hilim de tahallümle, güzel ahlâk sahiplerinin yanında hizmet ederek öğrenilir. (*Ve men yebtağil-hayra yu'tahû*) Kim hayra ulaşmak isterse, ona hayır verilir. (*Ve men yettaki's-şerre yûkahû*) Kim şerden uzak durursa, o da korunur.”

Şimdi bakın, bu da hoş bir derstir.

İlim, muhakkak bir üstada gideceksiniz, bir mektebe gideceksiniz. Buna *elif* derler, buna *be* derler, başlatacaklar seni. Onun nihayeti yok gayri. Ama bir öğreticiden onu öğrenmek ile olur ilim... Öğreticinin önüne geçmedikçe ilmi öğrenemezsiniz. Hangi kısımda, hangi meslekte olursa olsun, mutlaka bir öğreticiye ihtiyacımız vardır. Eğer öğreticiye ihtiyacımız olmasaydı, yalnız kitaplardan öğrenebilseydik, bugün hiç mekteplerin birisine ihtiyaç kalmazdı. Alırız kitabı, “Doktorluk bundan ibaret, mühendislik de bundan ibaret, eczacılık da bundan ibaret...” derdik, hiçbir üstada gitmeye lüzum kalmazdı.

Fakat ilim ancak teallüm ile, üstaddan talebeye nakil ile olur. Hangi ilim olursa olsun... İlk devirlerde kitaplara yazıların

¹²³ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.118, no:2663; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.209, no:2103; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s. 342, no:1367; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.340, no:538; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IX, s.127, no:4744; Ebü Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.247, no:29317; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.469, no:8845.

yazılmasına, bu hadislerin yazılmasına bir kısım insanlar itiraz etmişler; “Yok!” demişler, “Biz nasıl Rasûlullah’ın ağzından, fem-i saadetinden aldıysak, onlar da alsınlar bizden... Yazarsanız başka şeyler karışır içerisine.” demişler.

Fakat o zamandaki insanlar bu zamanda bulunur mu?

Şimdi mesela biz, camide vaaz dinliyoruz. Diyelim yüz kişi dinledi. Camiden çıkarken çevirsek de, “Kardeş bugünkü hoca efendi ne söyledi, söyler misin bana?” desek, yüzü de ayrı söyler. Birbirini tutturamazlar. Kimisi uyumuştur, kimisi başka bir şey düşünüyordur, kimisi şöyledir böyledir. Herkes ayrı ayrı, anladığına göre bir şeyler söylerler.

Demek ki bizim gönüllerimiz sözlere bağlanamıyor. Ama Rasûlullah’ın söylediği vakitte sözü, sanki bir kayaya yapışır gibi ashab-ı kiram’ın gönüllerine yapışmış. 100 kişi naklediyor aynı sözü. “Rasûlullah bunu böyle söyledi.” diye 100 türlü raviden aynı söz aynı tabirle çıkıyor. Ama bugün bizim sözümüzden bir tanesini şöyle doğru söyleyebilecek cemaat nâdir bulunur. Bu da gönüllerimizin çok dağınık oluşundan ileri geliyor.

Bugün bir misâl daha var. Bir su, hangi su olursa olsun, ne kadar büyük olursa olsun. Mesela Fırat var bizim, büyük sular. Büyük sular olmakla beraber bunu böyle ayırın, bölün kanallara... Aşağıya doğru o bir parçasını alır, o bir parçasını alır. Aşağıda bakarsın hiç su kalmamış, dağıldı su.

Neden? O bir parça aldı, o bir parça aldı, o bir parça aldı aşağıya su kalmadı. O kadar büyüklüğü ile beraber su taksim olunca bir şey kalmadı. E bu gönlü de birçok şeylere böyle dağıtırsan perişan olur, aklında bir şey kalmaz. Onun için işi sıkı tutmak lazım!

Bu dünyaya biz Allah’ı irfan için gelmişiz. Bu irfanı elde edip, irfan ile âhirete göçüp gitmek lazım. Sevgi irfandan doğacak. Çünkü görmediğinizi, bilmediğinizi nasıl seveceksiniz ya?

Onu duyarak, bilerek, anlayarak gönlümüz oraya doğru gidecek, sonra seveceğiz. Allah o sevgiyi gönlümüze versin...

İlim nasıl teallüm ile öğreniliyorsa hilm de tehallüm ile, ahlâk da ahlâk sahiplerine olan hizmet ile öğrenilir.”

Bir hayvanı nallamak için bile bir nalbanta hizmet edeceksin. Bakacaksın o nasıl vuruyor çekici, çiviye nasıl tutturuyor.

Ahlâkı da güzel ahlâk sahiplerinden öğreneceksin. İyi ahlâk sahipleri ile düşer kalkarsanız, o ahlâk size oradan geçer. Kötü kimselerle düşer kalkarsanız, kötü ahlâk oradan size geçer. Binâen aleyh ilim nasıl teallüm ile oluyorsa, hilm de tehallüm ile, ahlâk sahiplerinden ahlâkı almak suretiyle olacak.

(*Ve men yebtaği'l-hayru yu'tàhu, ve men yetteki's-şerra yûkahû.*) “Hayır isteyenlere hayır verilir, şerden korunmak isteyenler de muhafaza olunur.”

İbn-i Abbas RA'nın yanında bir adamı çok methediyorlar. Ama diyorlar ki, “Filan filanla da düşer kalkar.”

“Eh!” diyor, “Kulak asmayın! Düşüp kalktığı adam kötüyse, o muhatabı kötülüğe gidecektir, o da düşecektir o kötülüğe.”

“—Filan adam ibadeti taatı pek o kadar değil ama filan filan

iyilerle de daima temasta...”

“—E merak etmeyin, o adamlar onu ibadete, hayırlara çekecektir.”

Yani insanlar görüştükleri insanların tesirinde kalır.

Şimdi hepimiz iyi bilirsiniz, mıknatıs denilen bir demir parçası var, bir de mıknatıs olmayan bir parça var. Ona sürüyorsunuz onu iğneleri tutuyor. Bu hiç mıknatıslı olmadığı halde ona teması neticesinde iğneyi bu da kaldırıyor. Ama muvakkat kaldırıyor. Oradan bir kuvvet aldı, o aldığı kuvvetle oradaki iğneyi mıknatıs gibi bu da çekiyor.

Neden? O mıknatısla temasının neticesi oluyor. İyi insanlarla böyle irtibat sıklaştınca, onun hâli ötekisine intikal eder, hiç haberi olmaz. Ahlâk sârîdir: iyi ile temas edersen iyilik geçer, kötü ile temas edersen kötülük geçer.

Allah hepimizi daima iyileri bulup iyilerle beraber olan kullarından eylesin...

n. Güzel Konuşan Münafık

Abd ibn-i Humejd ve Beyhakî Hz. Ömer RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²⁴

إِنَّمَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ كُلَّ مُنَافِقٍ عَلِيمٍ ، يَتَكَلَّمُ بِالْحِكْمَةِ ، وَيَعْمَلُ بِالْجَوْرِ

(عبد بن حميد ، هب. عن عمر)

RE. 137/4 (*İnnemâ ehâfu aleyküm, külle münâfıkın alîmin, yetekellemü bi’l-hikmeti, ve ya’melü bi’l-cevri.*)

(*İnnemâ ehâfu aleyküm*) “Ben sizin için korkarım, (*külle münâfıkın alimin*) her alim münafıktan; (*yetekellemü bi’l-hikmeti*)

¹²⁴ Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.32, no:11; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.285, no:1777; Hz. Ömer RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.X, s.199, no:29044; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.IX, s.455, no:8811.

hikmetle söz söyler, *(ve ya'melü bi'l-cevri)* ve zalimane amel eder.”

Çok güzel konuşuyor. Konuşuyor, konuşmasına bayılırsınız, lafı çok güzel. Ama münafıktır. Bu münafıkların konuşup da sizi aldatmalarından korkuyorum.”

Böyle münafıklar belirecek ileride, o münafıklar sizin karşınızdaki çok güzel konuşacaklar. Siz de bunların konuşmalarına bayılıp, aldanıp, onların yoluna giderseniz, size çok acırım.

Çok güzel konuşuyor, bayılıyor; haklı söz, doğru söz söylüyor. Ama kendisinin hiç ona ittibatı yok. Hikmetle söylediği sözlerle hiç ilgisi yok. Bilakis zıddını yapıyor.

Meselâ farz ediniz ki, içkinin haramlığını, fenalığını, kötülüğünü gayet bariz bir şekilde size anlatıyor, siz de nefret ediyorsunuz, “Aman bir daha bunu içmeyeyim!” diyorsunuz. Çok güzel. Dinlediniz, baktınız adam hakikaten çok güzel söylüyor. Fakat akşamüstü baktınız ki, o adam meyhanede oturmuş içiyor.

“—Yahu bu adam değil miydi bize dün bu sözleri söylüyordu, bak bak bak! Hay Allah'ın belası! Demek ki uydurmuş bu adam.” diyorlar.

İnsanların yoldan çıkmasına bu gibi insanlar sebep oluyor.

Bursa'da bulunduğum bir vakit bir adamcağız gördüm; sarı sakallı, hocavari elbise üzerinde, yüzü de beyaz böyle. Hoşuma da gidiyor adam. Sonra kimdir bu diyerekten sordum. Adam da bize çok güzel sözler söyledi, dili de güzel, yabancı olduğu hiç anlaşılmıyor.

Neyse, İstanbul Ermenilerinden birisiymiş meğer. İstanbul'da büyümüş, İstanbul terbiyesi görmüş ama şalvar giymiş, sakal salmış filan. Bize dediler ki:

“—Bu adam bize iyi şeyler anlattı ama, biz bunları her akşam filan yerde içki içerken görüyoruz.” dediler.

Camiden da çıkmıyor ama, meğer insanların kontrolüne gelmiş mikrobun birisiymiş. Allah Ümmet-i Muhammed'i şerlerinden muhafaza etsin...

o. Ben de Sizin Gibi Bir Beşerim

Müslim, İbn-i Hibbân ve Taberânî, Râfi' ibn-i Hadîc RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²⁵

إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ، إِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ مِّنْ دِينِكُمْ فَخُذُوا بِهِ، وَإِذَا أَمَرْتُكُمْ
بِشَيْءٍ مِّنْ رَأْيٍ، فَإِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ (م. حب. طب. عن رافع بن خديج)

RE. 137/5 (*Innemâ ene beşerun; izâ emertüküm bi-şey'in min dîniküm fehuzû bihî, ve izâ emertüküm bi-şey'in min re'yin, feinnemâ ene beşerun.*)

(*Innemâ ene beşerun*) “Ben de bir beşerim; (*izâ emertüküm bi-şey'in min dîniküm fehuzû bihî*) dine ait bir şey söylersem, onunla amel edin! (*Ve izâ emertüküm bi-şey'in min re'yin*) Dünyaya ait söylediklerime mutlaka itaat etmeniz şart değildir, Tahminlerimde yanılabilirim; (*feinnemâ ene beşerun*) çünkü ben de bir beşerim!”

Ashab-ı kiramdan bazı kimseler, erkek hurma çiçekleriyle dişileriyle aşılarken, Peygamber SAS yanlarına geldi:

“—Ne yapıyorsunuz?” dedi.

“—Hurmaları aşıyoruz.” demişler.

“—Siz bunu yapmasanız da hurma olur.” demiş.

Aşılamayı bırakmışlar. O yıl hurmalar küçük küçük olmuş, iyi bir verim olmamış.

Peygamber SAS daha sonra onlara tekrar uğradı;

“—Hurmalarınız ne durumdadır?” diye sordu.

“—Sen aşılamasanız da olur dedin, biz de aşılamadık. Bak bu sene mahsul güzel olmadı.” demişler.

¹²⁵ Müslim, *Sahîh*, c.XII, s.53, no:4357; Taberânî, *Mu'cemül-Kebîr*, c.IV, s.280, no:4424; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.202, no:23; Râfi' ibn-i Hadîc RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.464, no:32176; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.477, no:8865.

Bunun üzerine buyurmuş ki:

“—Din hakkında benim söylediklerimi tatbik edin! Dünya için söylediklerimde ise, yanılabilirim. Ben de bir beşerim.”

Bu konuda başka bir hadis-i şerif şöyle:

Ahmed ibn-i Hanbel ve İbn-i Mâce, Hz. Talhâ RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²⁶

إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلَكُمْ ، وَإِنَّ الظَّنَّ يَخْطِئُ وَيَصِيبُ ، وَلَكِنْ مَا قُلْتُ لَكُمْ

قَالَ اللهُ ، فَلَنْ أَكْذِبَ عَلَى اللهِ (حم. هـ. عن طلحة)

RE. 137/6 (*İnnemâ ene beşerun mislüküm, ve inne’z-zanne yuhtüü ve yusîbü, velâkin mâ kultü leküm kâle’llâhu, felen ekzibe ale’llâhi.*)

(*İnnemâ ene beşerun mislüküm*) “Ben de sizin gibi beşerim. (Ve inne’z-zanne yuhtüü ve yusîbü) Bazen zanlar isabet eder, bazen de isabet etmeyebilir. (Velâkin mâ kultü leküm kâle’llâhu) Ben ‘Allah böyle dedi’ diye bir şey desem, onu zapt edin! (Felen ekzibe ale’llâhi.) Allah’ın sözüdür, onda yalan olmaz.” Ama kendimden söylediklerimde yanılabilirim.

p. Medine’de İyiler Kalır

Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî, Müslim, Tirmizî, Neseî ve İbn-i Hibbân, Câbir ibn-i Abdullah RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²⁷

¹²⁶ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VII, s.332, no:2461; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.162, no:1395; Hz. Talha RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XI, s.465, no:32180; *Câmiü’l-Ehâdis*, c. IX, s.479, no:8871.

¹²⁷ Buhârî, *Sahîh*, c.XXII, s.155, no:6671; Müslim, *Sahîh*, c.VII, s.130, no:2453; Tirmizî, *Sünen*, c.XII, s.428, no:3855; Neseî, *Sünen*, c.XIII, s.82, no:4114; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.385, no:15171; Neseî, *Sünenü’l-*

إِنَّمَا الْمَدِينَةُ كَالْكَبِيرِ، تَنْفِي خَبْثَهَا، وَيَنْصَعُ طَيْبَهَا
(حم. خ. م. ت. ن. حب. عن جابر)

RE. 137/7 (*İnneme'l-medînetü ke'l-kîri, tenfî hubusehâ, ve tensau tayyibehâ.*)

Medine-i Münevvere bir acayip diyardır.

(*İnneme'l-medînetü ke'l-kîri*) “Medine körüklü demirci ocağı gibidir. (*Tenfî hubusehâ*) Kötülerini yok eder, (*ve tensau tayyibehâ*) iyilerini bırakır.”

Demirci demiri koyar ocağa, ateşi körükler. Demirin kirlerini nasıl gideriyorsa o ateşin harareti, Medine de böyledir. Kötülerini atar, iyilerini bırakır orada...

Kübrâ, c.IV, s.430, no:7808; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IX, s.50, no:3732; Mâlik, *Muvatta'*, c.V, s.1305, no:3306; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IV, s.282, no:1497; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.660, no:5829; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

r. Kolaylaştırın, Zorlaştırmayın!

Tirmizî ve Neseî, Ebû Hüreyre RA'dan; Müslim, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²⁸

إِنَّمَا بَعَثْتُمْ مَيْسِرِينَ ، وَلَمْ تَبْعَثُوا مَعْسِرِينَ (ت. ن. عن أبي هريرة؛
م. عن أنس)

RE. 137/8 (*Innemâ bü'istüm müyessirîne, ve lem tüb'asû muassirîne.*)

(*Innemâ bü'istüm müyessirîne*) “Siz ancak kolaylaştırıcı olarak gönderildiniz; (*ve lem tüb'asû muassirîne*) zorluk çıkarıcı olarak gönderilmediniz.”

Onun için, kolaylık gösterin. Zorluğa götürmeyin. Zorluk tarafını göstermeyin, daima kolaylaştırın, müjdeleyin!

s. Dünyada Bir Yolcu Gibi Olun!

Ebû Ya'lâ, Taberânî, Beyhakî, Ebû Nuaym ve Ziyâü'l-Makdisî, Habbâb RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²⁹

¹²⁸ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.369, no:213; Tirmizî, *Sünen*, c.I, s.251, no:137; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.452, no:324; Neseî, *Sünen*, c.,I, s.102, no:56; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.239, no:7254; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.428, no:4038; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.75, no:54; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.150, no:297; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.278, no:5876; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.405, no:8053; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.IV, s.210, no:3119; Ebû Hüreyre RA'dan.

¹²⁹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IV, s.77, no:3695; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.307, no:10401; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXI, s.451; Habbâb RA'dan.

إِنَّمَا يَكْفِي أَحَدَكُمْ مَا كَانَ فِي الدُّنْيَا ، مِثْلُ زَادِ الرَّكْبِ
(ع. طب. والباوردي ، هب. حل. ض. عن خباب)

RE. 137/9 (*İnnemâ yekfî ehadeküm mâ kâne fi'd-dünyâ, mislü zâdi'r-râkibi.*)

(*İnnemâ yekfî ehadeküm*) “Sizden birisi için yeterlidir, (*mâ kâne fi'd-dünyâ*) dünyada bulunduğu müddetçe, (*mislü zâdi'r-râkibi*) yolcu azığı kadar bir şey...”

Yolcu bir adama ne lazım?

Yolcu, atına binmiş gidiyor yahut yayan gidiyor, ne alacak?

İşte şu kadarlık bir ekmek alır, bir de arkasına paltosunu alır, eline de bir şemsiye alırsa alır. İşte bu gibi, zaruri ihtiyacı neyse onu alır. Fazla bir şey alamaz çünkü yolcudur, taşıyamaz. Onlar, alacağı şeyler çok olursa, götüremez.

Binâen aleyh, sizin haliniz de bundan ibarettir. Dünyadan fazla yük alırsanız, sonra ayrılışınız zor olur buradan, ağlarsınız.

Seni maksadına erİştirecek şey ne kadar ise, o kadarını al! Sıcaktan soğuktan, açlıktan susuzluktan seni koruması için ne lâzımsa o kadarını al! Ondaki sonrası hem mes'uliyettir, hem de gönlümüzün dağılarak Allah'a olan muhabbetimizin eksilmesine sebep olur.

Şimdi bu dünyada bir hayatımız var. Bir gün gelecek, öleceğiz. Ölünce, bu vücut tamamı ile toprağa inkilab edecek.

Meselâ orada da güzel bir şey söyledi:

Rasûlüllah'ı severiz, Ebû Bekir'i severiz, ashâbı severiz. Ama bugün, peygamberler müstesna, diğerlerinin kabirlerini açsak, hepsi bugün toprağa inkilab etmiştir. Hiçbir eczaları kalmamıştır.

Bugün o eczaları toprağa inkilab ettiği halde, gönüllerimizde onların sevgisini bırakan bir şey var. Onları seviyoruz gönüllerimizde ama cesetleri kalmadı ortada. Bin sene evvel, bin kûsür sene evvel gittiler ahirete çoktan... Hayatları yok bugün ortada ama seviyoruz, gönüllerimizde onların sevgisi var

Şimdi bizim de bu hayatımız var ya. Bu hayatımızda Cenâb-ı Hak bizi o kadar muntazam, mükemmel yaratmıştır ki, daha bugün dünya o mükemmeliyete binlerce, yüz binlerce yıl sonra erişemez. Allah bizi o kadar mükemmel yaratmıştır. Teybi içinde, bütün vücudumuz teyp olarak çalışıyor. Hani defter-i âmâl diyoruz ya, o defter-i âmâl vücudumuzdaki bütün hasılat nelerse oraya alıyorlar. Nasıl ki siz teybi istediğiniz zaman da hangi bandı koyuyorsanız o bant size söylüyor geçmiş devrin hadiselerini. Yarın huzur-u Rabbi'l-âlemîn'de; (*İkra' kitâbeke*) denildiği vakitte teypler tıngır tıngır hepimizin halini söyleyecek. Başka bir şeye lüzum yok.

O gönül teybinin çok temiz olması lazım ki, ona kalp diyoruz biz. Oraya kötü bir şey koymayalım ki, yarın huzur-u Rabbi'l-âlemîn'de okumaya başladığı vakitte yüzümüzün kızartısından, "Yer yarılrsa da yerin altına girsek!" diye bakarız Allah esirgeye...

Onun için daimâ tevbe edip o kötü hareketlerimizi oradan sildirerek, yerine iyi şeyler koymaya gayret etmeliyiz.

Gönül en mühim bir şeydir. Orası nazargâh-ı ilâhi olan yerdir. Başka yere bakmıyor Allah, gönle bakıyor. Gönül iyi ise ne mutlu o kula... Gönül çirkin ve kötü şeyler düşünüyorsa... Hatta kötü şeyler düşünüyorsa meselâ, günah olarak yazılmaz defterine ama, o düşüncelerinden dolayı büyükler kendilerini mes'ul addetmişler. Kötü düşünceye bile gönülde yer vermemişler.

Onun için gönlün iyiliği vücudun iyiliğinden daha ehemmiyetlidir. Binâen aleyh vücut ölürse ölsün varsın, nasıl olsa ölecek o vücut. Gönül ölürse, o fena... Gönül ölürse, nasıl bu vücut öldüğü vakitte bir daha dirilmiyor. Gönül öldükten sonra bir daha ona söz geçiremezsin. Onun için kâfirlere Allah ölüdür diyor.

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تَخْرُجُونَ (الروم: ١٩)

(*Yuhricu'l-hayye mine'l-meyyiti ve yuhricü'l-meyyite mine'l-hayyi ve yuhyi'l-arda ba'de mevthâ ve kezâlike tuhracûne*) “Allah, diriye ölüden çıkarır, ölüyü de diriden çıkarır. Ölümünden sonra yeryüzünü diriltir. Siz de (mezarlarınızdan) işte böyle çıkarılacaksınız.” (Rûm, 30/19)

Bazen kâfirden bir ehl-i iman zuhur edebilir. Anası babası gâvur birçok insanları görüyoruz, imana geliyorlar. Ama babası gâvur, anası gâvur, bütün sülalesi gâvur. Ama onun müslüman oluşu Allah'ın lütfudur ona... Onu bir gâvurdan meydana getiriyor işte. O gâvura meyyit diyor Allah.

Şimdi insandaki ölülük de gönüldeki ölülüktür. Gönlü öldü müydü, cesedi ister kalsın ister kalmasın hiç kıymeti yok.

Allah cümlemizi affetsin de o gönüllerimizi hayatta tutabilecek âmâl-i salihaları hepimize nasib ü müyesser eylesin...

Zevk ü sefanın sonu gelmez.

t. Peygamber SAS Efendimizin Soyu

İbn-i Sa'd Muhammed ibn-i Ali ibn-i Hüseyin Rh.A'ten rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³⁰

إِنَّمَا خَرَجْتُ مِنْ نِكَاحٍ ، وَلَمْ أَخْرَجْ مِنْ سِفَاحٍ ، مِنْ لَدُنْ آدَمَ لَمْ
يُصِيبَنِي مِنْ سِفَاحٍ أَهْلُ الْجَاهِلِيَّةِ شَيْءٌ ؛ لَمْ أَخْرَجْ إِلَّا مِنْ طَهْرَةٍ
(ابن سعد عن محمد ابن علي ابن حسين مرسلا)

RE. 137/10 (*İnnemâ haractü min nikâhin, ve lem ahruc min sifâhin, min ledün âdeme lem yusibnî min sifâhin ehli'l-câhiliyyeti şey'ün; lem ahruc illâ min tuhratin.*)

(*İnnemâ haractü min nikâhin*) “Ben daima evlilik sonucu,

¹³⁰ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XI, s.429, no:32015; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IX, s.498, no:8921.

nikâhlanmış iki eş arasından, onların meşru evlâdı olarak dünyaya gelmiş insanların devamıyım. (*Ve lem ahruc min sıfâhin*) Bende ve benden geriye doğru dedelerimin içinde zinadan meydana gelmiş bir kimse yoktur. Yâni daima evlilik yoluyla, meşrû yolla kurulmuş olan soylu ailelerin evlatları olmuşlardır benim ecdadım.”

(*Min ledün âdeme lem yusibnî min sıfâhin ehli'l-câhiliyyeti şey'ün*) Âdem AS'dan anne ve babama gelinceye kadar, cahiliye zamanının gayri meşru hiçbir şey bana isabet etmedi; (*lem ahruc illâ min tuhratin*) ancak temiz ve nikâhlı kimselerin soyundan geldim.”

u. Peygamber Efendimiz'in Cebrâil AS'ı Görmesi

Tirmizî, Hz. Aişe RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:

إِنَّمَا ذَلِكَ جِبْرِيلُ مَا رَأَيْتَهُ فِي الصُّورَةِ الَّتِي خُلِقَ فِيهَا ، غَيْرَ هَاتَيْنِ
الْمَرَّتَيْنِ رَأَيْتَهُ مِنْهُنَّ سَادًا عَظِيمًا خَلَقَهُ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ

وَالْأَرْضِ (ت ، حسن صحيح عن عائشة) (سألت رسول الله عن

قوله: وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَى (النجم: ١٣) ، وَلَقَدْ رَأَاهُ بِالْأَفْقِ

الْمُبِينِ (التكوير: ٢٣) قال فذكره

RE. 137/11 (*İnnemâ zâlike cibrilü mâ raeytühu fi's-sûreti'lletî hulika fihâ, gayra hâteyni'l-merreteyni, raeytühu münhebitan mine's-semâi sedden izamu halkihî, mâ beyne's-semâi ve'l-ardi.*)

(*İnnemâ zâlike cibrilü mâ raeytühu fi's-sûreti'lletî hulika fihâ, gayra hâteyni'l-merreteyni*) “Cebrail AS'ı kendi suretile iki yerde

gördüm. (*Raeytühu münhebitan mine's-semâi sedden izamu halkihî, mâ beyne's-semâi ve'l-ardi*) Büyüklüğü yer ile gök arasını dolduruyordu.”

Cenâb-ı Peygamber Cebrail AS'ı asıl sıfatıyla iki kere görmüş. Ekseriyetle bir insan sıfatında gelirmiş. Genellikle *Dıhyetü'l-Kelbî* suretinde gelirmiş. O güzel bir adammış, onun kılığına girermiş. Bazen başka şekillerde de geldiği olmuş. Ama asıl sıfatıyla iki kere görmüş ki, şark ile garp arasını dolduruyormuş büyüklüğü.

Hız. Aişe Rasûlüllah Efendimiz'e şu ayetleri sormuş:

قوله: وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَى (النجم: ١٣)

(*Ve lekad raâhu nezleten uhrâ*) “And olsun onu, önceden bir defa daha görmüştü.” (Necm, 53/13)

وَلَقَدْ رَأَاهُ بِالْأَفْقِ الْمُبِينِ (التكوير: ٢٣)

(*Ve lekad raâhu bi'l-ufuki'l-mübîn*) “Andolsun ki, onu apaçık ufukta görmüştür.” (Tekvîr, 81/23)

Onun üzerine Rasûlüllah SAS Efendimiz bu hadis-i şerifi ifade buyurmuşlar.

v. Şaşırtıcı Önderler

Tirmizî, Sevban RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³¹

إِنَّمَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي الْأَئِمَّةَ الْمُضَلِّينَ (ت. صحيح عن ثوبان)

¹³¹Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.172, no:2155; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XI, s.322, no:3710; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.278, no:22447; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.80, no:209; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XVI, s.221, no:7238; Kudâi, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.193, no:1166; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.430, no:9215; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.289; Sevban RA'dan.

RE. 138/1 (*İnnemâ ehâfü alâ ümmeti, el-eimmete'l-mudillîne.*)

Buradaki imam namaz imamı değil de öncü. İnsanlara öncü olanlar, milletin önündeki insanlar.

(*İnnemâ ehâfü alâ ümmeti*) “Ümmetim için korkarım, (*el-eimmete'l-mudillîne*) dalâlete düşürücü imamlardan, şaşkırtıcı önderlerden...”

Allah cümlemizi afv u mağfiret eylesin... Tevfikat-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Şu fâni dünyada evâmiri ilahîye imtisal ile, gönüllerini sevgi ile dolduran, Allah sevgisi ile dolduran bahtiyar kullarından eylesin cümlemizi...

El-fâtihah!

İskenderpaşa Camii

09. DECCAL HAKKINDA

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemü eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

إِنَّهُ لَمْ يَكُنْ نَبِيًّا قَبْلِي إِلَّا حَذَرَ أُمَّتِهِ الدَّجَالَ، أَعُورَ عَيْنِهِ الْيَسْرَى
بِعَيْنِهِ الْيَمْنَى ظَفْرَةَ غَلِيظَةٍ، بَيْنَ عَيْنَيْهِ مَكْتُوبٌ: كَافِرٌ (ط. حم. و
البغوي، طب. كر. عن سفينة)

RE. 140/11 (*İnnehû lem yekün nebiyyün kablî illâ hazzere
ümmetehü'd-deccâl, a'veru aynehü'l-yusrâ, bi-aynihi'l-yümnâ
zafratün galîzan, beyne ayneyhi mektûbun: Kâfirun... İlä âhiri'l
hadîs.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-ı şerife okuyalım:

*“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin-
nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîû, ve sahbihîû, ve sellim.”* (3 defa)

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihannın serveri, sevgili
Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Deccal'ın Çıkışı ve Özellikleri

Bugünkü dersimizin başındaki bu hadis-i şerif, geçen haftadan arz ettiğimiz gibi Deccal'i beyan eden bir hadis-i şeriftir.

Tayâlisî, Ahmed ibn-i Hanbel, Begavî, Taberânî ve İbn-i AsâkirSefîne RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³²

إِنَّهُ لَمْ يَكُنْ نَبِيًّا قَبْلِي إِلَّا حَذَرَ أُمَّتَهُ الدَّجَالَ ، أَعُورَ عَيْنِهِ الْيَسْرَى
بِعَيْنِهِ الْيَمْنَى ظَفْرَةَ غَلِيظَةٍ ، بَيْنَ عَيْنَيْهِ مَكْتُوبٌ : كَافِرٌ ؛ يَخْرُجُ مَعَهُ
وَأَدْيَانِ ، أَحَدُهُمَا جَنَّةٌ ، وَالْآخَرُ نَارٌ ، فَنَارُهُ جَنَّةٌ ، وَجَنَّتُهُ نَارٌ ؛ مَعَهُ
مَلَكَانِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ ، يَشْبَهُانِ نَبِيَّيْنِ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ ، أَحَدُهُمَا عَنِ
يَمِينِهِ ، وَالْآخَرُ عَنِ شِمَالِهِ ، وَذَلِكَ فِتْنَةُ النَّاسِ ؛ يَقُولُ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ
أَحْيَى وَأَمِيتٌ ؟ فَيَقُولُ لَهُ أَحَدُ الْمَلَائِكِينَ : كَذَبْتَ . مَا يَسْمَعُهُ أَحَدٌ مِنَ
النَّاسِ إِلَّا صَاحِبُهُ ، فَيَقُولُ لَهُ : صَدَقْتَ ؛ فَيَسْمَعُهُ النَّاسُ ، فَيُظَنُّونَ
إِنَّمَا يَصْدُقُ الدَّجَالَ ، وَذَلِكَ فِتْنَةٌ ؛ ثُمَّ يَسِيرُ حَتَّى يَأْتِيَ الْمَدِينَةَ فَلَا
يُؤْذَنُ لَهُ فِيهَا ، فَيَقُولُ : هَذِهِ قَرْيَةٌ ذَلِكَ الرَّجُلِ ، ثُمَّ يَسِيرُ حَتَّى يَأْتِيَ
الشَّامَ ، فَيُهْلِكُهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عِنْدَ عَقْبَةِ أَفَيْقٍ (ط . حم . والبغوي ،

¹³² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.221, no:21979; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.84, no:6445; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.440; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.II, s.229; Sefîne RA'dan.

Mecmau'z-Zevâid, c.VII, s.654, no:12517; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.364, no:38787.

طب. كر. عن سفينة)

RE. 140/11 (*İnnehû lem yekün nebiyyün kablî illâ hazzere ümmetehü'd-deccâl, a'veru aynehü'l-yusrâ, bi-aynihi'l-yümnâ zafratün galîzan, beyne ayneyhi mektûbun: Kâfirun...*)

(*İnnehû lem yekün nebiyyün kablî illâ hazzere ümmetehü'd-deccâl*) “Benden evvelki peygamberlerden, ümmetimi deccal ile korkutmayan hiç kimse olmadı. (*A'veru aynehü'l-yusrâ*) Onun sol gözü şaşlı, (*aynihi'l-yümnâ zafratün galîzan*) sağ gözü ise perdelidir. (*Beyne ayneyhi mektûbun: Kâfirun*) Alnında iki gözünün arasında *kâfir* diye yazılıdır.”

Her peygamber, kendi devrinde Deccal'dan ümmetini korkutmuştur.

Deccal nedir? Deccal; bizim yankesiciler var ya, bozuk altınları, bakırdan yapılan altınları altın suyuna bulayıp “beşi birliktir” diye satıyor. Altında kalp paradır o, kalp paradır ama yaldızlamış, yaldızladığı o parayı sahih altındır diyerekten satan hilebaz insan, hileci. Kendini gayet güzel gösterip, iyi gösterip içini saklayan insan.

Adını sorarsanız, Ahmed der, Mehmed der.

“—Hangi meslektensin, ne iş yapıyorsunuz?” dersin mesleğini saklar.

“—Vazifeniz?” desen onu söylemez, yalan söyler.

Bu yalan söyleyen insanlar ki *deccâlûn* diyoruz, çok sayıda... Bir iki tane değil, yani çok sayıda bunlar. Çünkü yalancı oldu mu, bu sınıfa giriyor insan... Yalancılık dinimizde çok mezmum bir huydur. İnsanın deccal sınıfının içerisine girmesine sebep olan âmillerden birisidir.

Daha kötüsü, Deccal hakkı kapar, saklar, örter. Sihri ile hakkı saklar. Her kimin sıfatı böyle ise, o deccaldır. Kendi sıfatını saklıyor, kendisini karşısındakine başka türlü gösteriyor. Onu avlamak için hakkı da saklıyor. Bunların hepsi deccal...

Şimdi bu Deccal'in gözü şaşlı, sağ gözünde bir perde var. Fakat

iki gözünün arasında, alnında ‘Kâfir’ diyerek yazılıdır. Bunu biz anlayamıyoruz ama, ehl-i hal olunca insan bunu pekâla okuyabilir.

Bu yazının okunuşu açıktır. Yalnız gözdeki perdeyi silmek lazım. Gözdeki perde silindi miydi, müslüman mı gâvur mu bunun hakikati meydana çıkar. Çünkü o yazı orada var. Bütün insanlar onun gâvur olduğunu okur.

يُخْرِجُ مَعَهُ وَاَدِيَانَ، أَحَدَهُمَا جَنَّةَ، وَالْآخَرَ نَارَ، فَنَارُهُ جَنَّةٌ وَجَنَّتُهُ نَارٌ؛
مَعَهُ مَلَكَانَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ يُشْبِهَانِ نَبِيِّنَ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ، وَاحِدٍ مِنْهُمَا عَنِ
يَمِينِهِ، وَالْآخَرَ عَنِ شِمَالِهِ، وَذَلِكَ فِتْنَةُ النَّاسِ؛

(*Yahrucü meahû vâdiyâni, ehadühümâ cennetün, ve'l-âharu nârun, ve nâruhû cennetün ve cennetühû nârun; meahü'l-melekâni mine'l-melâiketi yüşbihâni nebiyyeyni mine'l-enbiyâi, vâhidün minhümâ an yemînihî, ve'l-âharu an şimâlihî, ve zâlike fitnetü'n-nâsi.*)

(*Yahrucü meahû vâdiyâni*) “Yanında iki tane deresi vardır. (*Ehadühümâ cennetün, ve'l-âhiru nârun*) Birisi cennet deresi, birisi cehennem deresi. (*Ve nâruhû cennetün ve cennetühû nârun*) . Cennet dediği cehennem, cehennem dediği ise cennetir.”

Sen bunu nasıl tevil edersen et. Birisi para tarafı birisi parasızlık tarafı. Para tarafına bakarsan cennet, yaşa da yaşa; bol para, bol zevk, bol şey, onun cenneti. O paraları aldın mı, cennette yaşar gibi yaşarsın. Buna uymadın mı, parasızlık ve zorluk altında kalır, inim inim inlersin ve cehennemde olursun.

Fakat bunun cenneti cehennemdir, cennetin aslı, yani işi oyun ya bu adamın, sihirbazlık, cehennemi sana cennet gösteriyor. Altını aç perdeyi altından alevler gözüktür, üstünden cehennem olduğu belli değil. Fakat paralarla o örtülmüştür,

altındaki cehennem görünmez üstündeki zevk ü sefâ cennet gibi görünür, yaşa da yaşa... Ama azıcık altını eşele, cehennem ateşleri meydanda...

Fakat insan onu cennetine cehennem olarak katılıyor. Dinini bırakıyor, imanı bırakıyor, ahlâkı bırakıyor, edebi bırakıyor, hayayı bırakıyor, insanlığı bırakıyor, İslâmlığı bırakıyor, Peygamberi bırakıyor, kitabı bırakıyor; tek hevesi yaşamak...

Sen onun ateşine tahammül eder ona iltifat etmezsen, o zaman da Allah'ın cennetine girersin.

(Meahül-melekâni mine'l-melâiketi yüşbihâni nebiyyeyni mine'l-enbiyâi) “Yanında peygamber kıyafetinde iki melek bulunur. *(Vâhidün minhümâ an yemînihi)* Onlardan biri sağındadır. *(Ve'l-âharu an şimâlihî)* Diğeri de solundadır. *(Ve zâlike fitnetü'n-nâsi)* Bu beraberlik insanları imtihan içindir.”

Şimdi bir muharebe oldu, bu muharebede müslümanlık tarafına zafer gelmedi. Gelmeyince müslümanlar, “Niçin zafer kazanamadık?” diyerekten kırıldılar. Buyuruldu ki:

“—Habis ile tayyibi ayırmak için böyle oldu.”

Hani herkes harbe gider, “Para kazanalım, ganimet alalım!” sevdası düşer insanlara... Hakikati unuturlar ganimet alacağız diyerek. Gayrı paranın peşine koşarlar. Şehitlik arzusu pek kalmaz orada... Cenâb-ı Hak bazen böyle mağlubiyet verir ki, hakiki müslüman harbe giderken ganimeti, kazancı gözüne koymaz.

Şimdi bu devir de imtihan devridir; bakalım kim müslüman kim gâvur, herkes serbest. Hatta gâvurluk tarafına gidersen daha fevkalade itibar kazanırsın. Müslümanlık tarafında kalırsan daha sıkıntı çekersin, itibar etmez kimse sana ama yine edenler başkadır. Şimdi bu da yine Cenâb-ı Hak'tan bir imtihandır.

فَيَقُولُ الدَّجَالُ: أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ، أَحْيِي وَأَمِيتُ؟ فَيَقُولُ لَهُ أَحَدُ الْمَلَائِكَةِ:

كَذَّبْتَ! مَا يَسْمَعُهُ أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ إِلَّا صَاحِبَهُ، فَيَقُولُ لَهُ: صَدَقْتَ!

فَيَسْمَعُهُ النَّاسُ ، فَيُظَنُّونَ إِنَّمَا يَصْدَقُ الدَّجَالُ ، وَذَلِكَ فِتْنَةٌ ؛

(*Feyekülü'd-deccâlî: Elestü bi-rabbiküm, uhyî ve ümî?*
Feyekülü lehû ehadü'l-melekeyni: Kezebte! Mâ yesmeuhû ehadün
mine'n-nâsi illâ şahibühû, feyekülü lehû: Sadakte! Feyesmeuhü'n-
nâsü, feyezunnûne innemâ yusaddiku'd-deccâle, ve zâlike
fitnetün;)

(*Feyekülü'd-deccâlî: Elestü bi-rabbiküm, uhyî ve ümî*) “Deccal onlara sorar: ‘Ben sizin Rabbiniz değil miyim, diriltiyorum, öldürüyorum?’ (*Feyekülü lehû ehadü'l-melekeyni*) Meleklerden biri der ki: (*Kezebte*) ‘Yalan söylüyorsun!’ (*Mâ yesmeuhû ehadün mine'n-nâsi illâ şahibühû*) Fakat bu sözü yanındaki melekten başkası duymaz. (*Feyekülü lehû*) İkinci melek diğerine: (*Sadakte*) ‘Doğru söylüyorsun!’ der.”

(*Feyesmeuhü'n-nâsü,*) “İkinci meleğin sözünü ise insanlar işitir. (*Feyezunnûne innemâ yusaddiku'd-deccâle*) Zannederler ki, Deccal’ı tasdik etti.

“—Bak bunun sözünün doğruluğunu gaybdan haber veriyor. Doğrucu bir adam ki gaybdan Doğru söyledi!’ diye ses geliyor.” diyorlar. Halbuki o doğru söyleyen o meleği hitap ediyor. Meleş olan hitabı, onu yalancılıkla tasdik eden meleğe, “Doğru söyledin!” hitabı halk tarafından Deccal tasdik olunuyor zannediliyor.

(*Ve zâlike fitnetün*) Bu da Cenâb-ı Hakk’ın bir imtihanıdır. Bunu insanların bilmesi lazım ki, insanlar hayatlarında böyle imtihanlarla karşılaşacaklar.

ثُمَّ يَسِيرُ حَتَّى يَأْتِيَ الْمَدِينَةَ ، فَلَا يُؤْذَنُ لَهُ فِيهَا ، فَيَقُولُ : هَذِهِ قَرْيَةٌ ذَاكَ
الرَّجُلِ ؛ ثُمَّ يَسِيرُ حَتَّى يَأْتِيَ الشَّامَ ، فَيُهْلِكُهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عِنْدَ عَقْبَةِ أَفِيقِ

(*Sümme yesîru hattâ ye'tiye'l-medinete, ve lâ yû'zenü lehû fihâ,*
feyekülü: Hâzihî karyetü zâke'r-racüli, sümme yesîru hattâ

ye'tiye's-şâme, feyehlikühu'llâhü azze ve celle inde akabeti efîkın.)

(*Sümme yesîru hattâ ye'tiye'l-medinete*) “Bu artık âlemi önüne katmış gidiyor, Medine-i Münevvere'ye kadar yaklaşır. (*Ve lâ yû'zenü lehû fihâ*) Medine-i Münevvere'ye girmesine izin verilmez. (*Feyekülü*) İzin verilmeyince der ki: (*Hâzihî karyetü zâke'r-racülü*) ‘Burası o zâtın (Peygamber SAS'in) şehridir, buraya girmeme izin yoktur!’ der, geri döner.”

(*Sümme yesîru hattâ ye'tiye's-şâme*) “Sonra yürür, Şam'a gelir (*Feyehlikühu'llâhü azze ve celle inde akabeti efîkın*) Cenâb-ı Hak Şam ile Hama arasında, *Akabeti Efik* denilen yerde onu helâk eder.”

b. Ahir Zamanda Şiddetli Belâ

Ebû Nuaym, Hz. Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³³

إِنَّهُ سَيُصِيبُ أُمَّتِي فِي آخِرِ الزَّمَانِ ، بَلَاءٌ شَدِيدٌ ، لَا يَنْجُو مِنْهُ ،
إِلَّا رَجُلٌ عَرَفَ دِينَ اللَّهِ فَجَاهَدَ عَلَيْهِ بِلِسَانِهِ وَقَلْبِهِ ، فَذَلِكَ الَّذِي
سَبَقَتْ لَهُ السَّوَابِقُ ، وَرَجُلٌ عَرَفَ دِينَ اللَّهِ ، فَصَدَّقَ بِهِ (أَبُو
النَّصْرِ السَّجْزِي فِي الْإِبَانَةِ وَأَبُو نَعِيمٍ عَنِ عَمْرِ)

RE. 141/1 (*İnnehû seyüsîbü ümmetî fî âhiri'z-zamâni belâün şedîdün, lâ yencû minhü, illâ racülün arafe dîna'llâhi, fecâhede aleyhi bi-lisânihî ve kalbihî, fezâlike'llezî sebekat lehü's-sevâbiku, ve racülün arafe dîna'llâhi, fesaddeka bihî.*)

(*İnnehû seyüsîbü ümmetî fî âhiri'z-zamâni belâün şedîdün*) “Ahir zamanda ümmetim üzerine şiddetli bir belâ zuhur eder. (*Lâ*

¹³³ Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.I, s.255, no:216; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.154, no:31009; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.X, s.38, no:9043.

yencû minhü) Bu belâdan kimse kendini kurtaramayacak; (*illâ racülün arafe dîna'llâhi*) ancak o adam kurtaracak ki, Allah'ın dinini bilmiş, (*fecâhede aleyhi bi-lisânihî ve kalbihî*) onun için lisani ve kalbi ile mücadele etmiştir. O kurtarır yakayı. (*Fezâlike'llezî sebekat lehü's-sevâbiku*) Allah'ın dinini tasdik edenler böyledir.”

(*Ve racülün arafe dîna'llâhi, fesaddeka bihî*) “İkinci ise Allah'ın dinini anlamış, dinlemiş ve tasdik etmiştir. O da kurtulur.”

Allah'ın dinini bilen insan Allah'ı bilir. Dini bilmek Allah'ı bilmekle olur. Allah'ı bilince, Allah sevgisi insanlarda hasıl olur. Allah sevgisi hasıl olunca, Allah'ın kitabını insanlar sever. Allah'ın Peygamberini de sever. Allah'ı bize tanıtan peygamberdir. Peygamber olmasa biz Allah'ı bilemeyiz.

Şimdi meselâ müzelerde görüyorsunuz ya, güzellik ilahı, gece ilahı gündüz ilâhı, iyilik ilâhı, kötülük ilâhı diye birçok ilâhlar korlar ortaya. Bunlar cahiliyet devrinin kendilerinden icat ettiği ilâhlar. Eğer bize de peygamber gelmeseydi, biz de onlar gibi bir şeye inanır, ona Allah derdik.

Hatta geçenlerde okudum, Hindistan tarafında bir millet varmış, yılanı tapıyorlarmış. Bir ev yapmışlar, yılan besliyorlar orada, yılanlar yaşıyor orada... Onlar da mâbuddur diye yılanı tapıyor. İnsan bu kadar kafasız bir mahlûk yani. Eğer kendisi önünde bir mürşidi, bir mürebbisi olmazsa, şaşkın bir mahlûk olur. Onun için Peygamber yolu terk edildiği vakitte, insanlar şaşkınlıktan başka bir şeye benzemezler. Onun için Deccal'a da tapar, her şeye tapar.

Allah'ın dinini bize kim öğretiyor? Peygamber öğretiyor. Öyleyse Peygamberi de sevmek lazım. Niçin? Allah'ı bize o öğretti, Kitab-ı İlâhî ona nazil oldu, binaen aleyh Allah'ı sevmek için Peygamberi sevmek lazım!

Peygamber 1300 küsur, 1400 sene oldu gideli dünyadan, peygamberi bize kim tanıttacak? Onun uleması tanıttacak. Eğer ulemasını sevemezsek, Peygamberi sevemeyiz. Peygambere nasıl canımızı başımızı feda etmedikçe ümmeti olamıyoruz, binaen aleyh onun vârisi de olan ulemayı da sevmedikçe, onun hakiki ümmeti olmayız.

Onun kitabını bize kim öğretiyor? Bugünkü ilim sahipleri öğretiyor. Ama diyeceksiniz ki:

“—Sen Hz. Ömer'in zamanındaki ulemayı bul da biz de başımıza tac edelim!”

“—Sen de Hz. Ömer'i bul, biz de seni başımızı tac edelim!”

Her devrin kendisine göre insanı var, bu devrin insanları da bu kadar... Binaen aleyh, bu devirdeki insanda o kemâli bulamıyorsan, kaçmak mı lazım? O zaman dinsizliğe gider insan, Allah korusun...

Onun için bu belây-ı şedîttten kimse kurtaramaz yakasını ancak Allah'ın dinini bilen kurtarır. Allah'ın dinini bilmek için de Allah'ı bilmek lazım. Allah'ı bilmeyince dini bilinmez ki. Onu da ancak Peygamberimizi bilecek ki, bilebilsin...

Bu hadis dersleri Peygamber SAS'in sohbeti gibidir. İnsanlar peygamberin sözünü dinlemek istemezler mi, onun sohbetinde

bulunmak istemezler mi? İsterler. Fakat bugün nefis o kadar çığırından çıkmış bir durumdadır ki, yazlık sayfiye yerindeki plajda yaşamayı burada söz dinlemekten daha hoş görür.

Onun için, yazın bu pazarları git sahillere bak ne rezalet! Gelip de Allah'ın huzurunda oturup da yarım saat şöyle dersi dinlemez. Bak dışarıyı sıcak, burası ne güzel el-hamdü lillah. Her vakit böyledir; bir feyzi var, bir nuru var...

Onun için, Allah cümlemizi affetsin de, burada söz sözü açıyor. Geçenki dersimizde Cüneyd-i Bağdâdî'nin tarifi vechile, Allah'ın sevgisi öyle gelişigüzel olmaz. İnsan bütün varlığını, bütün gücünü bu tarafa sevk etmedikçe, o sevgi hasıl olmaz.

Mesela büyük bir su var, bizim hepimizin bildiği, yaz vakti bu büyük sudan herkes bahçesine su ayırır. Kimisi piriñç sulayacaktır, kimisi bostanını sulayacaktır, kimisi mısırını sulayacaktır; bakarsın o koca su aşağı tarafa gitmez, biter.

Ne oldu? Çünkü etraftan köylü parçaladı suyu; o bir parça aldı, bu bir parça aldı... Koca su aşağı gitmeden bitti. Sebebi?

Taksime uğradı.

Sevgi de taksime uğradı mı, o aşağı gitmeyen su gibidir. Bu da lazım, bu da lazım, bu da lazım, bu da lazım... En sonra, Allah sevgisi... İşte bir parça da ona kalacak ama neye yarar?

Onun için bütün varlığıyla Allah-u Teâlâ'yı sevmeye insanın gayret etmesi lazım! Bunu yapamadın mıydı, Cüneyd'in o güzel sözünü ezberlemek lazım:

“—Allah'ı öyle seveceksin ki nefsine takdim edeceksin, çoluk çocuğuna takdim edeceksin, malına mülküne takdim edeceksin.”

Yoksa malın mülkün sevgisi içimde dursun, çoluk çocuk sevgisi de içimde dursun, canın sevgisi de içimde dursun, seni de severim ama... Olmaz o, o yalancılıktır!

Peygamber Efendimiz'e de tam manasıyla sevgi ile bağlanmak lazım! Nasıl?

Cenâb-ı Peygamber Hz. Ömer'e:

“—Sen de iman et!” dedi.

O da:

“—Canım da sana feda olsun yâ Rasûlallah!” dedi.

Ashab-ı kirâm:

“—Fedâke ebî ve ümmî, anam babam sana fedâ olsun yâ Rasûlallah!” diyorlardı.

Allah cümlemizi öyle fedakârlardan eylesin...

Fakat parayı seven, malı seven, canı seven bu sözü söyleyemez, söylese de inanılmaz, onun sözüne itimad yok.

Şimdi farzet, müslümanız el-hamdü lillâh, peygamber de içimizde... Bu devirdeyiz. Dedi ki peygamber;

“—Burada olmayacak o Müslümanlık! Gelin biz gidelim filan yere hicret edelim, orası rahattır, daha güzeldir, orada oturalım!”

Kaç kişiyi bulursun bugün işini bırakacak, gücünü bırakacak, memleketini bırakacak da kalkacak, oraya gidecek?

Ashâb-ı kirâm önce Mekke'yi bıraktı, ta Habeşistan'a gitti, Mekke'yi bıraktı, Medine-i Münevvere'ye gitti. O gün Medine-i Münevvere'ye 13-14 günde gidiliyordu. O devirde Medine-i

Münevvere'ye giden otomobil filan yoktu. Peygamber gitti, ashabı da gitti. O günün ashabıyla şimdi sen bugün bizi ölç bakalım, ölçebilecek misin?

Bugün Avrupa'ya; Almanya'ya, şuraya buraya kazanç için herkes koşuyor. Ne var? Para var altında...

Desen ki:

“—İman var filan yerde, haydi oraya gidelim!”

Kimse yerinden kıınıldamaz. Şimdi herkesin hücumu paraya. Bu para sevgisiyle Allah sevgisi bir arada olmaz.

Peygamber SAS niçin dünyaya iltifat etmedi, niçin sarayı yoktu, niçin köşkü konağı yoktu, niçin bağı bahçesi yoktu? Niçin edinmedi canım, servet akıyordu Peygambere? Önce, ilk devirde yoktu ama sonra gazalarla ganimetler başladı gelmeye, her şey bol idi, niçin yapılmadı bir şey?

“—Bazen aç olayım yâ Rabbi, sana tazarru niyaz edeyim, bazen de tok olur sana şükrederim, yeter bu bana.” dedi, istemedi.

O istemediği halde bugün bizim halimizi düşünecek olursak... Ashabı da böyleydi değil mi? Allah cümlemizi affetsin.

Bunun için ama ne var? Allah'ın sevgisindeki tat, Allah sevgisindeki lezzet ne sarayda var, ne malda var, ne parada var, hiç bir şeyde yok...

Onun zevki niçin başka?

Zevkler tada göre olur. Mesela balın tadı var, bala göredir o tat. Dutun da tadı var, dutun tadı da duta göredir. Elmanın armudun da tadı var, eh o da ona göredir. Fakat bilene göre Allah sevgisinin tadı hiçbir şeyde olmaz. Binâen aleyh dünya sevgisiyle Allah sevgisi hiç bir olur mu?

Onun için Cenâb-ı Peygamber dünyayı atıvermiş bir tarafa...

Ama uyudu mu? Hayır!.. Dünyada dini için çalıştı.

إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ (محمد: ٧)

(*İn tensuru'llâhe yensurküm*) [Eğer siz Allah'ın dinine yardım ederseniz, Allah da size yardım eder.] (Muhammed, 47/7)

Allah-u Teâlâ'nın dini için uyku uyumadı, ayağından pabucunu çıkarmadı, ashab ile beraber. Cihaddan cihada, sağdan sola, harpten harbe koşuştular el-hamdü lillâh... Biz bu İslâm'ı, bugün bulduğumuz şu İslâm'ı onların cihadı, gayreti sayesinde bulduk.

Bugün işte bak, “Buradan kalkıp da Konya'ya gideceğiz, orada yaşayacağız.” desek, kimse yerinden kıılmıdamaz. Niçin?

“—İşim var, gücüm var, malım var, mülküm var...” der.

Bak ölç, şimdi bizim imanımızla o ashabın imanını, hiç uyar mı birbirine! Bir de kalkıp utanmadan o ashaba dil uzatan bir sürü ahmak var. Bu da İslâm davasında...

Yani deccallar çok... Her birisi bir kılığa bürünmüş; kimisinin kavuğu bu kadar, cübbesinin yanında, koltuklarının altında zehirler dolu, o da deccalın bir nevi...

Meselâ, ben Peygamber silsilesindenim der. Peygamber silsilesindenim diyerekten insanları bu şekilde aldatan deccallar da var. Çünkü Peygamber silsilesinden olunca herkes onun elini değil ayağını da öper. Fakat o lafın altında kendisi insanları zehirler.

Allah cümlemizi affetsin...

Onun için dini iyi bilmek lazım. Ah ah, Yunus'un sözü ne güzeldir!

*Eğer beni öldüreler
Külüm göğe savuralar
Toprağım anda çağıra
Bana seni gerek seni*

Neden? İçine işlemiş iman, onun her zerresi Allah der. İnsana işte o sevgi dolayısıyla iman öyle işler ki değil insanın dili bütün zerresi, kaç milyon zerre var şimdi bir insanda, bütün zerreler birden Allah der.

Ashabın imanını gibi o imana erişmek lazım!

Allah bu iman sevgisini hepimize versin...

c. Zekâtın Önemi

Taberânî, Alkame ibn-i Nâciye el-Huzâî RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³⁴

إِنَّهُ مِنْ تَمَامِ إِسْلَامِكُمْ ، أَنْ تَتُودُوا زَكَاةَ أَمْوَالِكُمْ
(طب. عن علقمة بن ناجية الخزاعي)

RE. 141/2 (*İnnehû min temâmi islâmiküm, en tüeddû zekâte emvâliküm.*)

(*İnnehû min temâmi islâmiküm*) “İslâmiyetinizin tamam olmasındandır, (*en tüeddû zekâte emvâliküm*) mallarınızın zekâtını vermeniz.”

Bunlar hepsi birer ölçü bize. Para güzel ama senede kırktauuuuuuu birini fukaraya verecek.

“—E canım ben kazandım onu ya?”

“—Ben kazandım.” dedin mi, İslâm'dan dışarı çıkarsın.

Onu sana kazanma kudretini veren bir kere Allah. Onu niçin unutuyorsun? Senin de gözünü kör etse, aklını başından alsa ne yapacaksın?

Bak burada Bakırköy var, oraya gidip de bir görmek lazım, onlar da bizim gibi insan. Geçen gün oradan geçerken gösterdiler, tarlada çapa çapalıyorlar, başlarına da kocaman hasır şapka koymuşlar. Dediler ki, “Bu bahçede çalışanlar deliler.” dediler.

Niçin?

Demek şuurunu kaybetmiş adam ne cihettense ama

¹³⁴ Taberânî. *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.8, no:6; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahâbe*, c.XV, s.326, no:4881; İbn-i Kâni, *Mu'cemü's-Sahâbe*, c.V, s.112, no:1278; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.IV, s.176, no:2334; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.198, no:4326; Alkame ibn-i Nâciye el-Huzâî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.296, no:15775; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IX, s.320, no:8511.

çalışmasını da öğretiyorlar orada, demek sopayla mopayla, nasıl öğretiyorlarsa...

Haa, Allah-u Teâlâ o şuuru bizden alsa neyle kazanacağız bu parayı bakayım? Hangi kudretimizle kazanacağız parayı?

O kudreti veren hep Allah'tır. Binâen aleyh senden 40'ta birini istiyor, "Onu da benim fukarama ver. Sana bunu emanet olarak veriyorum." diyor. Onu vermezsen, elbette Allah onun sorgusunu soracak, cezasını da verecek bize.

d. Cemaatle Namaz Kılmanın Mükâfatı

Tirmizî, İbn-i Mâce ve İbn-i Hibbân, Ebû Zerri'l-Gıfârî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³⁵

إِنَّهُ مَنْ قَامَ مَعَ الْإِمَامِ حَتَّى يَنْصَرِفَ كَتَبَ لَهُ قِيَامَ لَيْلَةٍ

(ت. حسن صحيح، ه. ح. عن أبي ذر)

RE. 141/3 (*İnnehû men kàme me'al-imâmi hattâ yensarife, kütibe lehû kıyâmu leyletin.*)

(*İnnehû men kàme me'al-imâmi hattâ yensarife*) "İmama uyup namaz kılan kimseye, imam namazı tamamlayıp cemaate doğru dönünce, geceyi ibadetle geçirmiş gibi sevapyazılır."

Şimdi yine bunlar hep İslâm sevgisinin ölçüleri bunlar. İnsanda İslâm sevgisi oldu muydu, sabahleyin kalkar camiye gelir.

Evet namaz evde de kılınır, fakat camiye niçin yapmışlar? Cami yapılmıştır ki, insanlar toplansınlar da namazı cemaatle

¹³⁵ Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.299, no:734; Neseî, *Sünen*, c.VI, s.73, no:1587; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV, s.222, no:1317; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.410, no:1298; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.179, no:3278; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.337, no:2206; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.394, no:7777; Ebû Zerri'l-Gıfârî RA'dan.

kılsınlar diye.

Niçin?

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³⁶

الجماعة رحمة، والفرقة عذاب (القضاعي عن النعمان بن بشير)

(*El-cemâatü rahmetün, ve'l-furkatü azâbün*) “Cemaatte rahmet vardır; firkatte, tefrikada, ayrılıkta azap vardır.”

Cemaat bir kere rahmettir. Su toplu oldu mu büyük faydalar olur. Tane tane inen yağmurlardan bir şey olmuyor, onlar toplanıyor dereler oluyor, derelerden denizlere, göllere gidiyor, büyük büyük faydalar oluyor.

Toplanmayınca bu fayda olmaz, hepsi gömülür gider toprağın altına. Herkes evinde namaz kılsa İslâmiyet olduğu yerde kaybolur. Ancak İslâmiyet’i ayakta tutan camilerdir. İstanbul’un kurtuluşuna da sebep o minarelerdir yani, İstanbul elimizden gidiyordu. Bundan evvelki harbin içerisinde;

“—İstanbul’un nasıl müslüman memleket olduğunu ispat edin?” dediler,

“—Camilerimiz, minarelerimiz.” dendi.

Camilerimiz, minarelerimiz:

“—Burası müslüman memleketidir!” diye ilan ediyor.

Eğer onlar olmasıydı İstanbul elimizden gittiydi yani. İstanbul’u kurtaran o minareler... Binâen aleyh o minareler alâmet, İslâm alâmeti... Bu İslâm alâmeti, müezzin bağıyor:

¹³⁶ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.278, no:18472; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.516, no:9119; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.43, no:15; Ebü's-Şeyh, *el-Emsâl fi'l-Hadis*, c.I, s.149, no:111; İbn-i Ebi Âsım, *es-Sünneh*, c.I, s.104, no:81; Nu'mân ibn-i Beşir RA'dan.

Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.429, no:2058; Hz. Aişe RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.628, no:5962; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.V, s.392, no:9097; *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.934, no:20242; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.57, no:1074; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XII, s.66, no:11451.

Allàhu ekber, Allàhu ekber...
Allàhu ekber, Allàhu ekber...

Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh...
Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh.

Eşhedü enne muhammeden rasûlü'llâh...
Eşhedü enne muhammeden rasûlü'llâh...

Hayye ales-salâh...
Hayye ales-salâh...

Hayye alel-felâh...
Hayye alel-felâh..

Es-salâtü hayrun mine'n-nevm...
Es-salâtü hayrun mine'n-nevm...

Allàhu ekber, Allàhu ekber...
Lâ ilâhe illa'llâh...

Ne güzel bir söz yahu! Günde beş defa okunuyor!

Kırk rekât namazın içerisinde kırk rekâtta 200 defa *Allàhu ekber* diye her gün ilan ediyoruz. Yani, "Allah büyük yahu, aklını başına al! Ondan daha büyük yok, aldanma!" tabiri geliyor yani.

Bir de üstelik müezzin kalkıyor minareden o duymayanlara duyurmak için sesleniyor.

(*Allàhu ekber... Allàhu ekber...*) "Allah en büyük, varlıkların hepsinden büyük, her şeyden büyük! Malından da büyük, senden de büyük, kâinattan da büyük! Her şeyi yaratan o! Binâen aleyh aldanma, gel o Allah'ın evine ibadette!" diye çağırıyor bir de arkasından diyor ki;

(*Es-salâtü hayrun mine'n-nevmi*) "Namaz gaflet uykusundan hayırlıdır, nevm-i gaflete düşme!"

Onun için, şimdi gecenin yatsısı var ya... Bu dünya çok değişiyor tabii... Bizim çocukluk devrimizde, gençlik devremizde, çocukluk değil de daha epeyce yaşımızda, ikinci namazından sonra esnaf çekilirdi. Zembilini omuzuna alırdı amca, ne kazandıysa onu da zembiline kor, akşam namazına evinde... Akşam namazını evde, evinin yakınındaki camisinde kılardı.

Hatta ben hatırlıyorum ki, bizde dedemizi karşılamaya gitmezsek darılırdı:

“—Oğlum, köyde sığır evine giderken ev sahipleri sığırlarını, koyunlarını beklemek için kapılarının önüne çıkarlar. Siz beni o kadar da mı saymıyoruz?” filan diye bizi ikaz ederdi. “Gelin, benim elimdeki şu zembili alıverirsiniz, filan edersiniz, ihtiyar halimizde yardım edersiniz.” derdi.

Yine hâlâ hatırımdadır: Bir yokuş vardı bizim evimize çıkarken, o yokuşun başında beklerdik ki, o yokuştan bir ihtiyarın yükünü alalım!

Komşumuz da olan bir ihtiyarın yükünü almak için rica ettim. Dedi ki:

“—Oğlum, bunu biz yiyeceğiz. Bunu biz yiyeceğimiz için bu yükü sana taşıtmaya ben teeddüb ederim. Yapamam bunu.” dedi, vermedi bana... Ama altmış sene oldu, bu söz hâlâ bugün kulağımdadır.

İki tarafın edebi; sen almaya çalışacaksın, o da tåkati varsa vermeyecek meselâ... Hatta İslâm an’anelerinden birisinde de şahitlik meselesinde yazar: Bir insanın hali vakti varsa, kendi zembilini kendi götürürse onun şahadeti de makbul değil.

“—Bahil adam, yani sıkı adam. Bu zembili fukaraya beş kuruş verip de götürttürmüyor da kendisi taşıyor.” diye

Ama tenezzülen, tevâzuan olur başka da, fakat asıl şey onu birisine verecek, “Al bu beş kuruşu, bunu bizim eve götür.” diyecek idi. Bunu yapmadığı için, yarın hakimin huzurunda, “Bu benim davamda şahidimdir.” dese hakim onu reddeder. O zamana göre...

Allah affetsin cümlemizi...

Onun için sabah ve yatsı namazlarına gelenler... Şimdi gecenin en büyük namazı gece namazıdır, *teheccüd* derler buna. Teheccüd namazını hiç olmazsa bir koyunu sağacak kadar ki, beş dakikadır, iki rekât mı, dört rekât mı ne kadar namaz kılacaksın; bu dünyadan ve içindeki her şeyden daha hayırlıdır. Gece kalkacak uykusunu bölecek, kimse yok tabii... Bu sırf Allah için... Buradakinde gören var, fakat evde kıldığında kimse görmez.

Alır abdestini, *Allâhu ekber* deyip namaza durur. Eğer azıcık gönlü uyanıksa, bakarsın gözlerinden de yaşlar akar:

“—Yâ Rabbi! Ben bu günahımla senin huzuruna durdum, beni affet!” diyerek, kim bilir nasıl yalvarırsa yalvarır insanlar.

Bunun için gece uykularını feda eden bahtiyarlar çoktur. Gece uykularını feda ediyor, bu ibadetin lezzetinden dolayı. O ibadetin lezzetini alana bak, uyutamazsın sen onu... Uyku ne kadar tatlı ve güzel bir şeydir ama onu uyutamazsın, çünkü o ibadetin lezzeti uyku lezzetinden daha üstündür.

E şimdi ise biz gafil insanlar uykuyu seviyoruz. Uykuyu sevdiğimiz için, gece böyle fedakârlık yapamayız. Ama yatsı namazında, sabah namazında cemaate gelirsek, Allah bu sevabı da veriyor bize. Yatsı namazını ve sabah namazını cemaatle kıldığımız vakitte, Rabbimiz:

“—Eh, bu kulum da benim âciz, bak kalkamamıştır ama bu iki vaktin namazını cemaatle eda ettiği için, buna yazın bakalım meleklerim, teheccüd namazının sevabını da...” diyor.

Ne kadar büyük bir fazilettir bu!

Onun için şimdi demin onu dedim, dedelerimiz vaktiyle akşam üstü eve gelir, yatsı namazında cemaatte bulunurlardı. E şimdi yatsı namazında çarşıda herkes...

“—Ahmed Efendi sen niçin camide yoktun?” desen,

“—Dükkânı kapamadım daha...” der.

Bu kadar da dünyaya harislik nedir bilmem.

Bu kadar geç vakit yatağa gidilirse, bu kadar yorulduktan sonra, insanın sabahleyin de kalkması herkes için kolay bir şey değildir. Onun için sabaha kalkmaya hazırlanmak lazım!

“—Nasıl?”

Gündüz biraz dinlenirsin, akşam da vaktiyle yatarsın. Dinlenmiş vücut sabahleyin de erkenden namazına tatlı tatlı, neşeli neşeli kalkar, gelir.

e. Faizin Yaygınlaşması

İbnü'n-Neccâr, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³⁷

إِنَّهُ سَيَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ، لَا يَبْقَى فِيهِ أَحَدٌ إِلَّا أَكَلَ الرِّبَا،
فَمَنْ لَمْ يَأْكُلْهُ، أَصَابَهُ مِنْ غُبَارِهِ (ابن النجار عن أبي هريرة)

¹³⁷ *Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.110, no:9789; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.37, no:9027.

RE. 141/4 (*İnnehû seye'tî ale'n-nâsi zemânün, lâ yebkâ fîhi ehadün illâ ekele'r-ribâ, femen lem ye'külhü, esâbehû min gubârihî.*)

(*İnnehû seye'tî ale'n-nâsi zemânün*) “Benim ümmetimin başına bir zaman gelecek ki, (*lâ yebkâ fîhi ehadün illâ ekele'r-ribâ*) faiz yemedik bir kimse kalmayacak. (*Femen lem ye'külhü, esâbehû min gubârihî.*) Yemeyen kimseye bile tozundan isabet edecek.”

Mesela şimdi, emniyette olsun diye bankaya para yatırılıyorsa, senede şu kadar faizi var diyorlar. İstersen al istersen alma!.. Yani sofuya da degecek.

f. Kadınların Erkeklerle Bakması da Caiz Değil

Taberânî, Hz. Ümm-ü Seleme RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³⁸

إِنَّهُ يَكْرَهُ لِلنِّسَاءِ أَنْ يَنْظُرْنَ إِلَى الرِّجَالِ كَمَا يَكْرَهُ لِلرِّجَالِ أَنْ
يَنْظُرُوا إِلَى النِّسَاءِ (طب. عن أم سلمة وضعف)

RE. 141/5 (*İnnehû yûkrahu li'n-nisâi en yenzurne ile'r-ricâli kemâ yûkrahu li'r-ricâli en yenzurû ile'n-nisâi.*)

Bu Ümm-ü Seleme RA'dan gelen bir hadistir. Bunun galiba sebebi, Rasûl-ü Ekrem SAS'in zamanında âmâlar varmış. Bu âmâlar bir sebeple Rasûlullah'ın evine gelmişler. Ezvâc-ı saadet validelerimiz de onlara bakıyormuş.

Efendimiz gelmiş, demiş ki:

“—Ne oldu?”

“—İşte âmâlar geldi, bunlara bakmak caiz mi?” diye sormuşlar.

¹³⁸ İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.186; el-İsâbe, c.I, s.497, no:1188; Hz. Ümm-ü Seleme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.329, no:13071; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.84, no:9145.

Peygamber SAS buyurmuşlar ki:

“—Onların size bakması nasıl caiz değilse, sizin de onlara bakmanız öylece caiz değildir.”

“—E onlar bizi görmüyor ya?”

“—Görmesin; onlar sizi görmese de, sizin onları görmeniz mekruhtur.”

Mekruh demek haram yani. Bu bir şehvetle bakış var, bir de şehvetsiz bakış var. Şehvetsiz bakışta bu kerahet, şehvetle bakarsan haram!

Şimdi sen şu dünyaya bak! Herkes çırılçıplak ortada dolaşiyor, buna ne dersin? Ben şimdi kendi kendime öyle diyorum ki:

“—Sokağa çıkmak bile haram... İşi olmayan adam sokağa çıkmasın!”

İşini de takip etmek için sokağa çıktı mı, mazurdur.

Şuraya buraya gezmeye gideceksin... Gitme hiç, otur evinde... Varsa araban kendinin, pencerelerini de kaparsın. Eskiden bir arabalar vardı langdon derlerdi, gelin arabaları olur, gelinleri, onların perdeleri var kaparlar, gelini içerisine korlar ve bir yeri görmeden kocasının evine giderdi. Şimdi maşallah gelinlerimiz de mosturalık...

Erkeklerin kadınlara bakması yasak olduğu gibi, kadınların da erkeklere bakması yasak. Onun için vaktiyle pencerelerimize kapak koymuşlar. Niçin? Kadın dışarısına bakmasın, dışarısı da içerisini görmesin diye.

Niçin? İnsanın hilkatinde yaratılışında şehvet var. Şehvetin de hilkati meyildir. Kadın ve erkek birbirlerine karşı meyleder. O meylin önüne, onun için Cenâb-ı Hak buyurmuş ki:

قُلْ لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ (النور: ۳۰)

(*Kul li'l-mü'minîne yeguddù min ebsàrihim ve yahfezù fûrûcehüm*) “Mü'min erkeklere söyle, gözlerini harama bakmaktan sakınsınlar ve mahrem yerlerini, ırzlarını

korusunlar!” (Nur, 24/30)

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ (النور: ٣١)

(*Kul li'l-mü'minâti yagdudne min ebsârihinne ve yahfazne fürûcehünne*) “Mü'min kadınlara da söyle, gözlerini harama bakmaktan sakınsınlar ve mahrem yerlerini, ırzlarını korusunlar!” (Nur, 24/31)

“Gözlerinizi yumun!” buyurmuş. Niçin? Görürseniz yakar sizi o! Ona düşmemek için kapayın gözlerinizi görmeyin, diyor. Gördünüz mü bir meyliniz akacak, meyliniz akınca da peşinden gideceksiniz.

Onun için Nakşibend Hazretleri şerâitnâmesinde kendisine tâbî olanlara:

“—Yürürken sağınıza solunuza bakmayın, ayağınızın ucuna bakın.” demiş.

Ta yediyüz sene evvel. Bugün gelelerdi bilmem ne derlerdi artık!

g. Fâcir Kimsenin Dine Yardım Etmesi

Ahmed ibn-i Hanbel, Buharî ve Müslim, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³⁹

أَنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا نَفْسٌ مُسَلِّمَةٌ، وَأَنَّ اللَّهَ لَيُؤَيِّدُ هَذَا الدِّينَ

بِالرَّجُلِ الْفَاجِرِ (حم. خ. م. عن بي هريرة)

RE. 141/6 (*Innehû lâ yedhulü'l-cennete illâ nefsun*

¹³⁹ Buharî, *Sahîh*, c.X, s.283, no:2834; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.286, no:162; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.309, no:8076; Ebû Hüreyre RA'dan.

müslimetün, ve inna'llàhe le-yüeyyidü hâze'd-dîne bi'r-racüli'l-fâciri.)

(*İnnehû lâ yedhulü'l-cennete illâ nefsün müslimetün*) “Cennete ancak müslüman olan kimse girer. (Ve inna'llàhe leyüeyyidü hâze'd-dîne bi'r-racüli'l-fâciri) Allah-u Teâlâ isterse, bu dini fâcir bir kimse ile de kuvvetlendirir.”

h. İnsanların Dinden Çıkması

Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim ve Buhârî, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴⁰

إِنَّهُ يَخْرُجُ مِنْ ضَيْضِي هَذَا قَوْمٌ، يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ رَطْبًا، لَا يَجَاوِزُ
حَنَاجِرَهُمْ؛ يَمْرُقُونَ مِنَ الدِّينِ، كَمَا يَمْرُقُ السَّهْمُ مِنَ الرَّمِيَةِ؛ لَنْ
أَدْرَكَتْهُمْ، لِأَقْتَلَنَّهُمْ قَتْلَ ثَمُودَ (حم. م. خ. عن أبي سعيد).

RE. 141/7 (*İnnehû yahrucu min di'düi hâzâ kavmün, yetlûne kitâba'llâhi ratben, lâ yücâvizü hanâcirahüm; yemrukûne mine'd-dîni, kemâ yemrukü's-sehmü mine'r-remiyyeti; lein edrektühüm, leaktülennehüm katle semûde.*)

(*İnnehû yahrucu min di'düi hâzâ kavmün*) “Bu nesilden öyle bir taife üreyecek ki, (*yetlûne kitâba'llâhi ratben*) Allah'ın kitabını dillerinin ucundan okuyacaklar, (*lâ yücâvizü hanâcirahüm*) hançerelerinden aşağı geçmeyecek. (*yemrukûne mine'd-dîni, kemâ yemrukü's-sehmü mine'r-remiyyeti*) Okun yaydan çıkması gibi dinden çıkacaklar. (*Lein edrektühüm*) Onlara yetişseydim, (*leaktülennehüm katle semûde*) Semud kavminin katledildiği gibi

¹⁴⁰ Buhârî, *Sahîh*, c.XIII, s.248, no:4004; Müslim, *Sahîh*, c.V, s.297, no:1763; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.4, no:11021; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.390, no:1163; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

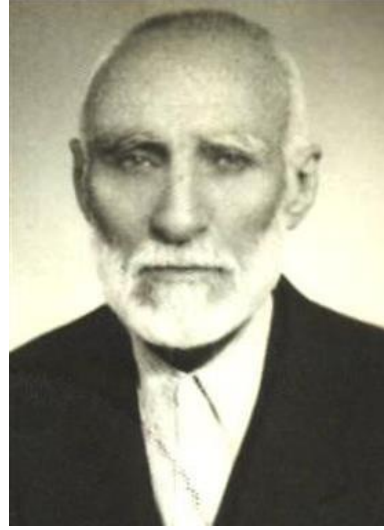
onları katlederdim.”

Bugün, “Biz evlâd-ı Rasûldeniz!” diyen bir zümre var ortada, camiye gelmez, namazı kılmaz. Ben bunu Bekir Hâki Efendi’den dinlemiştim. Onun konuşmasını teybe almışlar da teypten dinledim, Bekir Hâki Efendi¹⁴¹ diyor ki:

“—Evlâd-ı Rasûlü kat’iyen eleştirmeyin! Onların halleri kendilerine ait, onların kusurlarıyla siz alâkadar olmayın!”

Fakat bu hadis-i şerîf çok canlı. Cenâb-ı Peygamber diyor ki:

“—Benim silsilemden, yani benim sülâlemden öyle bir kavim gelecek ki, o kavim Kitabullah’ı okuyacaklar ama Kitabullah onların hançerelerinden aşağı inmeyecek. Yâni dillerinden okuyacaklar.”

“Bunlar dinden çıkarlar. Ava atılan okun avını vurup da öte tarafa geçtiği gibi, bunlar da dinin öte tarafına geçmişlerdir yani dinsizlik tarafına... Eğer ben bunların devrine erişmiş olsaydım, hepsini katlederdim. Dinsiz Semud kavminin katledildiği gibi katlederdim.” diyor.

Hız. Ali Efendimiz de bunlardan çok sayıda katletmiştir. Çünkü Hız. Ali Efendimiz’e ulûhiyet isnadında bulundular, o kadar ileri gittiler. Yani demek istiyor ki:

¹⁴¹ Bekir Hâki YENER: 1882’de Dağıstan’da doğdu. 1900’de önce Van’a, sonra Tokat Zile’ye göç ettiler. Dinî tahsiline Tokat’ta başladı.1912’de İstanbul’a gitti, tahsilini orada tamamladı. Medresetü’l-Kuzât’ı başarıyla bitirerek kadı olma hakkını elde etti. Hadis, Siyer ve Arap Edebiyatı konularında kendini yetiştirdi. Medreselerde hocalık yaptı. Medreseler kapandıktan sonra dokuz yıl avukatlık yaptı. 1939-1949 yılları arasında İstanbul Müftülüğünde çalıştı. Eminönü müftülüğü (1954-1960) ve İstanbul müftülüğü (1960-1961, 1965-1966) görevlerinde bulundu. Vaizlik yaptı (1966-1972). 4 Mart 1975’te doksan üç yaşında vefat etti ve Edirnekapı Kabristanı’na defnedildi.

“—İsterse benim zürriyetimden olsun, yolumda değil mi, bırak onu!”

Allah affetsin...

i. Peygamberlerin Vefatı

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴²

إِنَّهُ لَمْ يَقْبِضْ نَبِيَّ قَطُّ ، حَتَّى يَرَى مَقْعَدَهُ فِي الْجَنَّةِ ، ثُمَّ يَخِيرُ
(حم. خ. م. عن عائشة)

RE. 141/8 (*İnnehû lem yukbad nebiyyün kattû, hattâ yerâ mak'adehû mine'l-cenneti, sümme yuhayyeru.*)

(*İnnehû lem yukbad nebiyyün kattû*) “Hiçbir nebi, peygamber cenneti yeri gösterilmeden, (*sümme yuhayyeru*) sonra muhayyer kılınmadan canı alınmamıştır.”

“—İşte senin yerin! İstersen ruhunu kabzedeyim, istersen etmeyeyim, sana bırakıyorum. Razıysan alacağım canını, değilsen gidiyorum.” diyor ölüm meleği.

Böyle muhayyer kılınıyor peygamberler.

Onun için, Musa AS ilk emirde vermedi canını, hatta bir tokat da vurmuş Azrail AS'a... Sonra, “Öküzün üzerine elini koysun, elinin koyduğu yerdeki kıllar adedince ona ömür verilecek.” deniliyor kendisine.

“—Sonra ne olacak?” diyor.

“—Yine ölüm!..” deniliyor.

“—Madem sonu yine ölüm, e öyleyse al şimdi!” diyor.

Yani muhayyer kılınıyor, al demedikçe almıyor Azrail AS. Fakat hiçbir peygamber de kalmayı istemez.

j. İleride Zâlim Emirler Gelecek

¹⁴² Buhârî, *Sahîh*, c.XIII, s.348, no:4083; Müslim, *Sahîh*, c.XII, s.194, no:4476; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.89, no:24627; Hz. Aişe RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, Simeveyh, Taberânî ve Ziyâü'l-Makdisî Huzeyfe RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴³

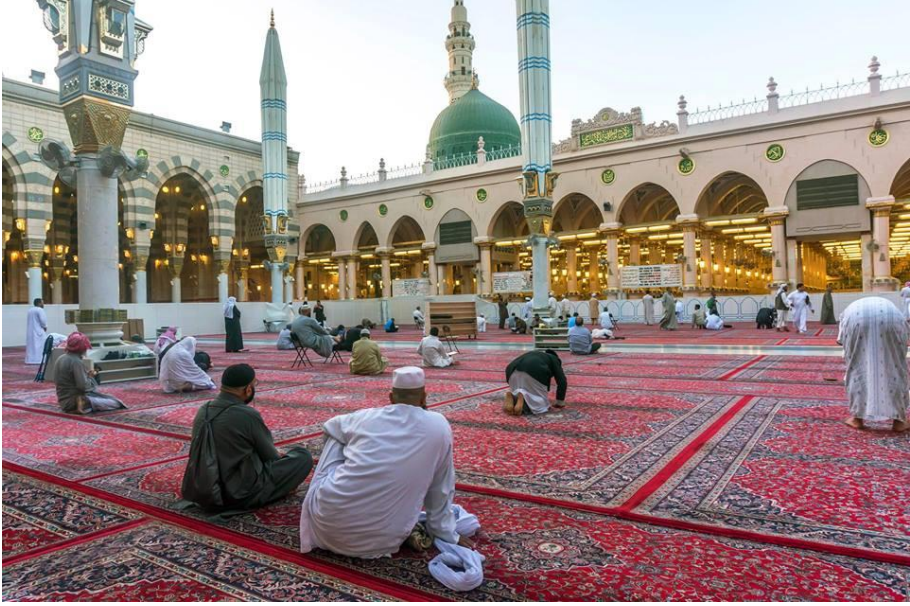
إِنَّهُ سَيَكُونُ عَلَيْكُمْ أَمْرَاءٌ ، يَكْذِبُونَ وَيُظْلِمُونَ ، فَمَنْ صَدَقَهُمْ بِكَذِبِهِمْ ،
وَأَعَانَهُمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ ، فَلَيْسَ مِنَّا وَلَسْتَ مِنْهُمْ ، وَلَا يَرِدُ عَلَيَّ الْحَوْضُ ،
وَمَنْ لَمْ يَصْدَقَهُمْ بِكَذِبِهِمْ ، وَلَمْ يَعْنِهِمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ ، فَهُوَ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ ،
وَيَرِدُ عَلَيَّ الْحَوْضُ (حم. وسمويه ، طب. ض. عن حذيفة)

RE. 141/9 (*İnnehû seyekûnü aleyküm ümerâü, yekzibûne ve yazlimûne, femen saddekahüm bi-kizbihim, ve eânehüm alâ zulmihim, feleyse minnâ ve lestü minhüm, ve lâ yeridü aleyye'l-havda; ve men lem yusaddikhüm bi-kizbihim, ve lem yuinhüm alâ zulmihim, fehüve minnî ve ene minhü, ve yeridü aleyye'l-havda.*)

(*İnnehû seyekûnü aleyküm ümerâü*) “Yakında sizin başınıza bir tür emirler gelecek. (*Yekzibûne ve yazlimûne*) Kavlen yalan söylerler ve zulmederler. (*Femen saddekahüm bi-kizbihim*) Onların yalanlarını kim doğrularsa, (*ve eânehüm alâ zulmihim*) onların zulumlerine kim yardım ederse, (*feleyse minnî*) o benden değildir; (*ve lestü minhüm*) ben de onlardan değilim. (*Ve lâ yeridü aleyye'l-havda*). Benim Havz-ı Kevserime de gelemez.”

¹⁴³ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.384, no:23308; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.III, s.167, no:3020; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.433, no:2834; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.446, no:9265; Huzeyfe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.74, no:14898; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.42, no:9051.

Bu hususta yine Bekir Hâki Efendi'den nakil bir şey dinledim, hoşuma gider, buna münasip:

Birisi rüyada görüyor ki, Havz-ı Kevser kurulmuş, boyuna halk gidiyor, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin Efendilerimiz de boyuna dağıtıyorlar. Bu da gitmiş;

“—Bana da verin!” demiş.

“—Defol buradan!” demişler.

Gitmiş Rasûlullah'a şikayet için:

“—Yâ Rasûlallah! Ben senin ümmetindenim, bana bu torunların Havz-ı Kevser'den vermediler.” demiş.

Rasûlullah Efendimiz ona:

“—Sen benim ümmetimden değilsin. Eğer benim ümmetimden olsaydın, senin mahallende filan diye bir zalim var, zulme devam ediyor. Sen de senin komşun olduğu halde ona hiç ses çıkarmıyorsun. Senin gibi bir ümmeti ne yapayım?” demiş.

“—Yâ Rasûlallah, ne yapayım, acizim!” demiş.

“—Al şu bıçağı. Git o adamı öldürürsen ümmetliğe seni kabul ederim.” demiş.

“—Peki efendim!” demiş.

Rüyasında gelmiş, adamın karnına bıçağı saplamış. Tam o sırada *Allahu ekber* diye ezan okunmaya başlamış. Okununca o da uykudan uyanmış, abdest almış, gitmiş camiye... Korkulu bir rüya...

Camideyken polisler çevirmişler camiyi:

“—Maktül var, öldürülmüş, herhalde sizden birisi yaptı bunu. Herkesi arayacağız, sorguya çekeceğiz.” demişler.

Bu adam da gitmiş mahkemeye, dinliyor hakimlerin sorgulamasını, fakat bir şey diyemiyor. Tabii, kimisini tevkif etmiş, kimisini bırakmış kadı efendi...

Bu da kadı efendinin karşısına çıkmış, o zaman kadılık varmış. Demiş ki:

“—Kadı efendi, seninle baş başa kalırsak, ben sana bir şey anlatacağım. Sen bu adamlara hiç isticvâb edip de bunlara içeri atma!”

“—Ne o hayrola?” demiş.

Çıkarmışlar öteki insanları dışarıya. Adam anlatmış:

“—Efendim, bu akşam Rasûlullah'ı gördüm. Havz-ı Kevser'den su içme sırası bana geldi. Efendimiz'in torunları bana su vermediler.

Rasûlullah'a gittim:

“—Yâ Rasûlallah! Ben senin ümmetindenim ama torunların bana su vermedi.” dedim.

“—Senin komşun bir zalim var, sen ona çok müsamahakâr davranıyorsun, sen benim ümmetinden değilsin.” dedi.

Ben de yalvardım yakardım, en nihayet;

“—Eh, eğer şimdi o adamı öldürürsen, sana buradan su veririz.” dediler.

Rasûlullah bıçağını verdi bana, ben de rüyada adamın karnına sapladım. Hadise bundan ibaret, kimsenin de bir alâkası yok... Adam Rasûlullah'ın gazabına uğradı.” demiş.

Rüya; fakat o zalim Rasûlullah'ın gazabına uğramış ama, bu kişi de Rasûlullah'ın dediğini yaparak rahmetine ermiş.

Şimdi bak ne diyor burada?

“—Zalimlere muâvenet edenler benden değildir. Benim havzıma da gelseler havuzumdan su içemezler. Havzıma gelirler; gelirler ama su verilmez onlara...”

“—Ben de Ümmet-i Muhammed'denim diye sokulacak, fakat reddolunacak, su vermeyecekler.”

(*Ve men lem yusaddikhüm bi-kizbihim*) “Onların yalanlarını tasdik etmeyenler, (*ve lem yuinhüm alâ zulmihim*) ve onların zulümlerinde onlara yardımcı olmayanlar; (*fehüve minnî ve ene minhüm*) onlar bendendir, ben de onlardanım! (*Ve seyeridü aleyye'l-havda*) Onlar gelirler benim havzımdan istedikleri kadar bol bol içerler.”

Allah da bizi bu bunlardan, bu devlete nail olan kullarından eylesin... Havz-ı Kevser'den, o mübarek ellerinden kana kana içmek şerefi ile şerafyâb eylesin...

El-Fâtihah!

İskenderpaşa Camii

10. KUR'AN VE ZİKİR

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

أوصيك بتقوى الله ، فإنه زين لأمرِك كُلِّهِ ؛ عليك بتلاوة القرآن وذِكْرِ
الله ، فإنه ذِكْرٌ لك في السماء ، ونورٌ لك في الأرض ...

RE. 157/4 (*Ûsîke bi-takva'llâhi, feinnehû zeynün li-emrike
küllihî; aleyke bi-tilâveti'l-kur'âni ve zikri'llâhi, feinnehû zikrün
leke fi's-semâi, ve nûrun leke fi'l-ardı... İlâ âhiri'l-hadîs.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-ı şerife okuyalım:

*“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidînâââ... Muhammedinin-
nebiyyi'l-ümmyyi ve alâ... Âlihîîî, ve sahbihîî, ve sellim.”* (3 defa)

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihannın serveri, sevgili
Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Sana Takvâyı Tavsiye Ederim

Abd ibn-i Humeyd, Taberânî, Beyhakî ve İbn-i Asâkir, Ebû
Zerri'l-Gıfârî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴⁴

أَوْصِيكَ بِتَقْوَى اللَّهِ ، فَإِنَّهُ زَيْنٌ لِأَمْرِكَ كُلِّهِ ؛ عَلَيْكَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ وَذِكْرِ
اللَّهِ ، فَإِنَّهُ ذِكْرٌ لَكَ فِي السَّمَاءِ ، وَنُورٌ لَكَ فِي الْأَرْضِ ؛ عَلَيْكَ بِطُولِ
الصَّمْتِ إِلَّا مِنْ خَيْرٍ ، فَإِنَّهُ مَطْرَدَةٌ لِلشَّيْطَانِ عَنْكَ ، وَعَوْنٌ لَكَ عَلَى أَمْرِ
دِينِكَ ؛ إِيَّاكَ وَكَثْرَةَ الضَّحِكِ ، فَإِنَّهُ يَمِيتُ الْقَلْبَ ، وَيَذْهَبُ بِنُورِ الْوَجْهِ ؛
عَلَيْكَ بِالْجِهَادِ فَإِنَّهُ رَهْبَانِيَّةٌ أُمَّتِي ؛ أَحَبُّ الْمَسَاكِينِ وَجَالِسِهِمْ ؛ انْظُرْ إِلَى
مَنْ تَحْتِكَ ، وَلَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ فَوْقَكَ ؛ فَإِنَّهُ أَجْدَرُ أَنْ لَا تَزْدَرِيَ نِعْمَةَ اللَّهِ
عَلَيْكَ ؛ صَلِّ قَرَابَتَكَ وَإِنْ قَطَعُوكَ ؛ قُلِ الْحَقَّ وَإِنْ كَانَ مَرًّا ؛ لَا تَخْفُ فِي
اللَّهِ لَوْمَةً لِأَنَّهُمْ ؛ لِيَحْجُزَكَ عَنِ النَّاسِ ، مَا تَعْلَمُ مِنْ نَفْسِكَ ؛ وَلَا تَجِدْ
عَلَيْهِمْ فِيمَا تَأْتِي ؛ وَكَفَى بِالْمَرْءِ عَيْبًا أَنْ يَكُونَ فِيهِ ثَلَاثُ خِصَالٍ : أَنْ
يَعْرِفَ مِنَ النَّاسِ مَا يَجْهَلُ مِنْ نَفْسِهِ ، وَيَسْتَحْيِي لَهُمْ مِمَّا هُوَ فِيهِ وَيُؤْذِي
جَلِيسَهُ ؛ يَا أَبَا ذَرٍّ ، لَا عَقْلَ كَالْتَدْبِيرِ ، وَلَا وَرَعَ كَالْكَفِّ ، وَلَا حَسَبَ

¹⁴⁴ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.157, no:1651; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.392, no:7113; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXIII, s.278; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.31, no:4068; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.168; Ebû Zerri'l-Gıfârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.910, no:43572; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.261, no:9569.

كَحَسَنِ الْخَلْقِ (عبد ابن حميد ، طب. هب. كر. عن أبي ذر)

RE. 157/4 (*Ûsîke bi-takva'llâhi, feinnehû zeynün li-emrike küllihî; aleyke bi-tilâveti'l-kur'âni ve zikri'llâhi, feinnehû zikrün leke fi's-semâi, ve nurun leke fi'l-ardı;*

Aleyke bi-tûli's-samti illâ min hayrin, feinnehû mutradetün li's-şeytâni anke, ve avnün leke alâ emri dînike; iyyâke ve kesretü'd-dahike, feinnehû yümîtü'l-kalbe, ve yezhebü bi-nûri'l-vechi;

Aleyke bi'l-cihâdi, feinnehû rehbâniyyeti ümmetî; ehabbül-mesâkîni ve câlishüm; ünzur ilâ men tahteke, ve lâ tenzur ilâ men fevkake; feinnehû ecderu en lâ tezderî ni'meta'llâhi aleyke;

Sıl karâbeteke ve in kataûke; kuli'l-hakka ve in kâne mirren; lâ tehaf fi'llâhi levmete lâim; leyahcüzke ani'n-nâsi, mâ ta'lemü min nefsike; ve lâ tecidü aleyhim fîmâ te'ti;

Ve kefâ bi'l-mer'i Ayben en yekûne fîhî selâse hısâlin: En ya'rife mine'n-nâsi mâ yechelü min nefsihî, ve yestahyi lehüm mimmâ hüve fîhî ve yü'zî celîsehû;

Yâ ebâ zer, lâ akle ke't-tedbîr, ve lâ veraa ke'l-keffi, ve lâ hasebe kehüsni'l-hulûkı.)

Buyuruyor ki:

أَوْصِيكَ بِتَقْوَى اللَّهِ، فَإِنَّهُ زَيْنٌ لِّأَمْرِكَ كُلِّهِ؛

(*Ûsîke bi-takva'llâhi*) “Sana Allah’tan korkmanı tavsiye ederim; (*feinnehû zeynün li-emrike küllihî*) çünkü o korku, bütün işlerinin zinetidir.”

Bu takvâ kimde olursa; kim Allah’tan korkar emirlerine imtisal eder, yasaklarından kaçınırsa, o onun bütün işleri için bir ziynettir.

İnsanın hem dünyada hem ahirette bir sürü işleri var. Bu işlerindeki muvaffakiyet onun takvâsına bağlıdır. Takvâsı ne derece yüksekse, o adamın dünya ve âhiret işleri o nisbette güzel olur.

b. Sana Kur'an Okumanı Tavsiye Ederim

وَعَلَيْكَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ وَذِكْرِ اللَّهِ، فَإِنَّهُ ذِكْرٌ لَكَ فِي السَّمَاءِ،
وَنُورٌ لَكَ فِي الْأَرْضِ؛

(*Ve aleyke bi-tilâveti'l-kur'âni ve zikri'llâhi*) “Bununla beraber, sana Kur'an okumanı ve Allah'ı zikretmeni tavsiye ederim. (*Feinnehû zikrûn leke fi's-semâi*) Çünkü o, senin semada anılmana sebeptir; (*ve nûrun leke fi'l-ardı*) yeryüzünde ise senin için nurdur.”

Kur'ân-ı Azîmü's-şân'ı okumasını öğren! Öğrendikten sonra da onu okumaya devam et!

Bunu söylerken aklıma geldi: Geçen akşam bir evde bulunuyoruz, evden birisi rahmetlik olmuş. Bir hatim okunsun

istediler. Aramızda üç beş de hafız var. Eğer bu hafızlar olmasaydı biz bu Kur'an hatimleri yapamazdık. Çünkü biz bir cüz Kur'an okuyuncaya kadar saatler geçiyor. Bu çok saatler insanı tabii yorar ve bıktırır. Hızlı okuyamayınca, "Haydi bir hatim varmış, bu akşam gidelim de filan yerde okuyalım." dedin miydi, gelmez bir daha... Bir kere geldi miydi bir daha gelmez, çünkü zor gelir.

Onun için, Kur'an'ı okumaya çok devam edin!

Şu var ki Kur'an'ı hafız olmayınca insan kolay okuyamaz. Kur'an'ı en güzel okuyanlar hafızlardır. Okumak, çok okumak suretiyle kendisi mümârese yapmış hafız gibi okuyor, onlar da ayrı... Fakat böyle haftadan haftaya, aydan aya okunan Kur'an'larla Kur'an hatmi çok zor olur ve insana yorgunluk verir,

Onun Kur'ân-ı Azîmü's-şân'ın tilavetini güzel yapabilmek için onu gençlik yaşında okumaya başlamak lazım! Yaşlandıktan sonra kolay olmaz. Her şey gençlikte olduğu gibi, onu da genç yaşında öğrenmek lazım. Bugün nasıl ki yeni yazıları siz süratle okuyabiliyorsunuz, biz okuyamıyoruz süratle...

Sebebi? Bizim devrimiz geçmiş, gençlik devrinde olsa kolay okunur. İşte biz bugün ne kadar zorlasak, bir genç gibi okuyamıyoruz. Biliyoruz ki bu harf bu harftir bu da budur, fakat şöyle onun okuduğu gibi süratle okumak imkânını bulamıyoruz. Çünkü vaktinde alışmamışız.

Tabii size de böyledir. Kur'an okumasına siz de böyle geç yaşlarınızda başlarsanız zor olur. Erken yaşlarınızda başlarsanız bu bir kere sizin gönlüne mâl olur, su gibi gözünüzün önünden akar gider. Onun için, Kur'ân-ı Azîmü's-şân'ın okumasına çok gayret edelim.

Şurada karşımızda Kur'an kursu var da, o Kur'an kursunda bir kız çocuğu hafız olmuş. Hafız olduktan sonra orada güzel bir şiir okumuş. Bir tanesi de bana göndermiş. Çok uzun da ben hepsini okumayacağım, yalnız şurada diyor ki... Kız çocuğu okurken, tatlı sesiyle herkesi de ağlatmış.

Hafız olan kız hafızlık merasiminde okuyor bunu:

*Rabbimizin sözüdür,
Dinimizin özüdür.*

*Verdi ondan ilk haber
Adı güzel Peygamber*

*Her kapıyı açan bu
Bize rahmet saçan bu*

*Etmıştır buna iman
Milyonlarca Müslüman.*

Onun için Kur'ân-ı Azîmü's-şân'ı, hele çocuklarınıza küçük yaşta okumasını öğretiniz. Bak şimdi Kur'an kursları açıldı, her tarafta maşallah bol bol var, bunlardan istifade etmeli. Yaz günlerinde üç ay hiç olmazsa, çocuk Kur'an kursuna güzelce devam etse Kur'an'ı söker, sökmüşse ilerletir.

Onun için fazla söze lüzum görmeyeceğim, muhakkak siz Kur'ân-ı Azîmü's-şân'ı öğrenin, çocuklarınıza da öğretin. Kur'ân-ı Azîmü's-şân'ı 60 yaşından sonra da öğrenen var, fakat 60 yaşından sonra öğrenen insanın öğrenmesi, bizim bundan sonra öğrendiğimiz dile benzer. Onun için ilk yaşlarınızda, gençlik yaşlarınızda öğrenmenizi herhalde rica edeceğim, Peygamberimizin tavsiyesidir. Bunu öğrenmek için gecelerinizden hiç olmazsa yarım saat feda edin!

Geceleri çok oturuyoruz, muhabbet ediyoruz. Baksak, defter-i âmâlimize sevap yazılacak bir şey yoktur o saatlerde. Hiç olmazsa konuşmamızdan yarım saat eksik yapalım, o yarım saati —bir saat ayırırsak daha iyi— Kur'an'ımıza ayıralım! Emin olunuz üç ayda güzel okuruz, üç ay sürmez bile... Yalnız üç ay devam edelim şöyle güzel okumaya, bakarsınız ki üç ay sonra hafız gibi okumaya başlar insan.

Fakat Efendimiz SAS bununla beraber; *(ve aleyke bi-tilâveti'l-*

kur'âni ve zikri'llâhi) “Hem Kur'an oku, hem de Allah-u Teâlâ'nın zikrine de devam et!” diyor.

Kur'an zaten kendi bir zikirdir. Bir insan Kur'an okumakla zikri yapmış olur. Fakat Efendimiz bir de (*ve zikri'llâhi*) diyerek ayrıca bir tavsiyede daha bulunmuş. Çünkü Kur'ân-ı Azîmüştân Arap diliyledir. Arap diliyle olduğu için, biz onun mânası anlayamayız. Ne kadar Türkçe meali yazılmışsa da kenarlarına, onun mânasına vâkîf olamayız. Onun için okumamız bir sevaptan ibaret olur, okudukça sevap alırız başka. Fakat lazım olan fevâidi temin edemeyiz. Onun için, kıraat-i Kur'an ulemaya mahsustur demişlerdir.

Ulema Kur'an okudukça tenevvür eder, feyiz alır, ilmi artar, bilgisi artar, etrafındakilerin de istifadesi fazla olur. Fakat bizim gibiler için yalnız sevap olur.

Bir de “Allah-u Teâlâ'nın zikrine devam edin!” diyor ki, zikrullahtaki fevâid ayrıdır.

Bugün Prof. Mehmed [Ali] Aynî beyin Hacı Bayram-ı Velî hakkında yazdığı eserden bir parça okuyordum. O zât birçok Avrupa mütefekkirlerinin, feylesoflarının fikirlerini de bir izah sadedinde oraya toplamış. O kâfirler bile şöyle bir hülasaya varmışlar, demişler ki:

“İnsan vücut itibariyle şu maddiyâttandır. Bu topraktan olan bu vücut, netice itibariyle yine toprağa iade olunacaktır. Bununla beraber bu vücuda hariçten gelen bir kuvvet vardır. Eğer o hariçten gelen kuvvet bu vücutta olmasa, bu vücut kuru bir kalıptan ibaret olur, bir işe yaramaz. Ancak bu vücudun hareketi o kuvvet sayesinde. İnsan da bütün mahlûkâtın en mükemmelidir.” diyor. O gavurların tabirine göre.

İnsan bütün mahlûkâtın en sonuncusu ve en mükemmel olarak gelmiştir. En mükemmel olarak geldiği için, dünya ve âhiretin hülasası gibidir diyor. İnsan yalnız kuru bir mahluk değil. Öyle, yesin içsin yaşasın, insanlar birbirini öldürsün, kavga kıyamet kopsun, toplar yapsınlar, bombalar yapsınlar... Onun için yaratılmış bir mahlûk değil. İnsanda başka bir kabiliyet var,

başka bir his var.

Bunun için bu vücudu işte bu yerden çıkan mahsullerle besleriz, ekmek yemek ve saire. Buradan hasıl olmuşuz, buranın mahsulü bu vücudu besler. Hariçten gelen ise, buna biz ruh diyoruz, o onu diyemiyor da hariçten gelen kuvvet diyor. Hariçten gelen kuvvet ruh kuvvetidir. O ruh kuvveti de ruhaniyet âleminin ibadetleriyle gıdalanır. Bunun gıdası, vücudun gıdası ekmek ruhun gıdası zikrullahtır. Namazı, orucu, Kur'an'ı ve çeşitli zikirleri o ruhun gıdasıdır. Ruh ne kadar çok beslenirse, o kadar çok tefeyyüz eder ve insanı kemale ulaştırmaya vesile olur.

O zâtın sözlerinden birisi yine, diyor ki:

“İnsan tefekkür için yaratılmıştır. İnsanda da bir müfekkire, düşünecek kafası var, düşünce yeri var. İnsan bu düşüncenin sayesinde insan olur. İnsanlarda bu düşünce muattal olursa, işte diğer hayvanlardan farkı olmaz. Düşüncesinin sebebiyle diğer hayvanlardan, mahlûklardan ayrılmıştır. Eğer o düşünce ortadan kayboldu mu, bütün kuvveti maddiyata verdi mi, ‘Yiyeyim, içeyim, yaşayayım!’ dedi mi, o müfekkire kuvveti ölür, Bütün icatlar da bu müfekkireden doğmuştur. Bugün ne kadar icatlar görüyorsan, o düşüncenin altında doğmuştur.” diyor.

Onun için Peygamber SAS Efendimiz:¹⁴⁵

تَفَكَّرْ سَاعَةً ، خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ .

(*Tefekkürü sâatin hayrun min ibâdeti seneh*) “Bir anlık bir tefekkür bir senelik nafile ibadetten hayırlıdır.” diyor.

Niçin? Onu gâvur daha yeni öğrenmiş ama, bizim Peygamberimiz 1300 sene evvel, “Çok düşünün!” diyerekten bize haber veriyor.

Şimdi oradan göklere geçmiş: “Zavallı, senin göklerde ne işin

¹⁴⁵ *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.369, no:1004.

var? Gökler sana çok uzak. Göklerle uğraşacağına sana en yakın sensin, sen kendinle uğraş ve kendini bir tahlil yap bakalım, nasıl bir mahlûksun? Bu vücut makinelerin nasıl işliyor? Bu makinelerin işlemedeki icadı nasıl olmuş da birbirine böyle güzelce rabtolunmuş?

Onun arkasından geçmiş şuura: “Şuurun altında, *tahte’s-şuur* (şuur altı) dediğimiz bir şey var. Sizin şuurunuza gelenler oradan, o tahte’s-şuurdan verilir de ondan sonra şuurunuz işlemeye başlar. O tahte’s-şuur nereden geliyor size, bir düşünün bakalım?” diyor.

Kendini düşünürsen kendini bilirsin, kendini bilince mâbudunu bilmeye mecbur kalırsın. Çünkü seni mâbudundan başka kimse yapamaz. Bir kuru kalıptan ibaret değilsin. Bu kuru kalıptan ibaret olmadığın için, sen de çok büyüklükler var. Sen dünyaya sığmayan bir insansın. Sen dünyaya sığmayan bir insan olduğun için, kendini bedavaya, on paralık ekmeği yemeye satma!

Onun için iki cihan serveri, “Sana zikrullahı, Allah’ı anmanı tavsiye ederim!” buyurmuş. Çünkü o seni yaşatan kuvvet, Allah’ın zikriyle kuvvet bulur. Nasıl ki bu vücut ekmekle yemekle kuvvet buluyor, o ruh da Allah-u Teâlâ’nın zikriyle kuvvet bulur. O kuvvet bulunca, insan iradesine hakim olur.

İnsan iradesiyle insan olur. İradesine hayra sarf eder [veya] edemez. Hayra sarf eden. iradesi kuvvetli bir adamdır.

Mesela, bir adama dersin ki:

“—İçki fenadır yahu, içme bunu. Hatta sigara çok fena işte bak birçok mazarratları da var.”

“—Ben de biliyorum birader, çok zararlı. Geceleri uyutmuyor beni, öksürtüyor, işte balgamı şöyle yapıyor, içki daha fenalıklar yapıyor filan. Biliyorum ama ne yapayım ki kurtaramıyorum kendimi!” der.

Neden? İradesi zayıf, iradesinin esiri. Nefsinin elinden kendini daha kurtaramamış. İradesine hakim olsa, “Hakikaten yahu, bunu başkasının söylemesine lüzum yok. Ben anıyorum ki bu zararlı bir şeydir, hem sıhhatime hem de malıma zararlı... Binâen

aleyh, bunu içmek akıllı adamın işi değil.” der, derhal terk eder. Terk edemiyorsa iradesine hakim bir adam değildir, iradesine hakim olamayan başkasının esiridir çünkü iradesine hakim değil. Demek onu idare eden başka bir idareciye mahkum oluyor demektir.

İşte bu mahkumiyetten, nefsin hakimiyetinden insanın kendisini kurtarması gerekir. Nefis hakim olduğu için kendisine sözünü geçiremiyor. Ne zaman ki ruhu hakim olsa, o zaman nefis esir olacak.

İşte bu nefsin mahkûmiyetinden insanı kurtarmak için iki şey var: Kur’ân-ı Azîmü’s-şân’a sıkı sarılıp onu daima okumak, ikincisi de Allah-u Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri’nin zikrini dilinden bırakmamak. Hiç olmazsa Allah Allah diye günde bin tane söyler insan. Allah’ın 99 tane ismi var, hangisiyle olsa hepsi birdir, fakat Allah ismi hepsini içerisinde câmidir, toplu bir isimdir.

Onun için yalnız *Lâ ilâhe illa’llah*’ın da hülasasıdır *Allah. Lâ ilâhe illa’llah* demek yine *Allah* demek.

Niçin *Lâ ilâhe illa’llah* deriz?

Çünkü Allah-u Teâlâ halik-ı kâinattır. Şu varlıklar, ne görüyorsak, kendimiz de dahil hepsinin hâlikı Allah’tır. (*Lâ mâbude illa’llah*) “Ondan başka mâbud yoktur.” Çünkü, (*Lâ hâlık illa’llah*) “Başka yaratıcı yok ancak Allah vardır.”

Biz de yoğuz. Niçin?

Hani, bizden evvel geçen insanları bul bakalım? Gittiler... E tabiiyle biz de gideceğiz. Giden bir şeyin var olduğu söyleyemeyiz. Madem ki durmuyor, su daima akıyor gidiyor, ona var denmez. Binâen aleyh zikrullah insanın iradesinin kuvvetlenmesine ve nefsin esaretinden kendisini kurtarmasına en birinci vasıtaadır. Cenâb-ı Peygamber bunu tavsiye ediyor bize: “Allahu Teâlâ’nın zikrine devam edin!” buyuruyor.

(*Feinnehû zikrun leke fi’s-semâi*) “Bu, Allah-u Teâlâ’yı gerek Kur’an okumak, gerek ibadetleri yapmak, gerek zikrullah yapmak

suretiyle bir insanın anması, gökte de yerde de senin onun bir nurdur. Gökte isminin anılmasına sebeptir. “Filana bak!” diyerekten gökte seni de anarlar. Yani nuru o kadar göklerdeki meleklerle kadar varır.

Bu zikrin envai çok da... Mesela bir müslümanın bir müslümanı sevmesi de zikirdir. Zikir yalnız Allah [demek] değildir. Müslümanların birbirlerini sevmesi ve birbirlerinin yardımlarına koşup ellerinden tutması o da bir zikirdir. Hem de zikirlerin en efdalidir ha. Müslümanların birbirlerine kaynaşmaları zikrin en efdalidir. Neden?

Bak şimdi, bir adam böyle melekler arasında şan almış. Çok sevap alıyor defterine ve methiyesi göklerde yayılıyor, o adamın zikri böyle semâda anılıyor. Anılınca melekler demişler ki:

“—Ya Rabbi! Müsaade et de gidelim şu adamı bir görelim, nasıl adam bu? Bu kadar çok sevabı nasıl alıyor bu adam?”

“—Eh gidin.” demiş Cenâb-ı Hak.

Adam kılığına girmiş melek. Şimdi adam kılığına girince bak, Cenâb-ı Hak bizi öyle yaratmış ki, bizde meleklik sıfatı da var. Meleklik sıfatı da var, eğer insan olabilirsek biz istediğimiz kılığa da girebiliriz. Eğer insanlık kudretine hâkim olsak, o irademize hakim olsak, bu meleğin insan kılığına girip de durduğu gibi biz de meleklik sıfatında dururuz, hiç kimse bizi burada görmez. Burada otururuz kimse bizi görmez. Sesini iştirsin kendini göremezsin, melekîyet sıfatına çevriliverir insan.

E bu kuvveti Allah şeytana veriyor, meleğe veriyor da insana vermez mi? Elbette insanda da var ama insan olmak şartıyla. Paranın kulu değil Allah’ın kulu olmak şartıyla.

Gelmiş melek, o adamın geçeceği yolun üzerine durmuş, adam geçerken, selâm vermiş:

“—Selâmün aleyküm!”

“—Aleyküm selâm!”

“—Amca nereye gidiyorsun?”

“—Şurada köyde bir arkadaşım var, onu ziyarete gidiyorum.”

“—Paran bitti de para istemeye mi gidiyorsun?”

“—Hayır...”

“—Öküzün öldü de öküz aramaya mı gidiyorsun?”

“—Hayır...”

“—Bir isteğin bir hacetin mi var? Buğdayın bitti de tohum almaya mı gidiyorsun?”

“—Hayır hayır, ben onu seviyorum. O bazan bize gelir, ben de ona gidiyorum. Sevdiğimden dolayı, bugün ziyaret sırası benim de onun için gidiyorum.” demiş.

Bunun üzerine melek;

“—Allah sana mübarek etsin bu ziyaretini!” demiş.

Yani ziyaret, kardeş ziyaretleri ve kardeşlerin birbirine tam mânâsıyla merbutiyetinin sevabı her şeyden üstün...

Onun için müslüman kardeşini feda etme on paraya! Bu nimeti Allah bize vermiş;

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ (حجرات: ١٠)

(*İnneme'l-mü'minûne ihvetün*) demek, “Mü'minler sadece ve sadece, yalnızca kardeşlerdir, kardeştir.” (Hucurat, 49/10) demiş, bizi Allah kardeş etmiş.

Ana-baba kardeşliği on para onun yanında... Ana-baba kardeşi miraslarda birbiriyle kavga ederler, “Sen çok aldın, bana az düştü.” diyerek birbirleriyle küsüşürler. Ama müslüman kardeşi öyle değil. Hilkatinde var o kardeşlik... Onun için bakarsın, ölünceye kadar birbirlerine canla başla bağlıdırlar. Onun nümuneleri ilk müslümanların arasında çok güzel idi. Allah o kardeşliği bize de ihsan buyursun...

Onun için, benim en çok müteessir olduğum bir nokta, tabii hepimizin bir yaşı var. Bu kadar seneden beri yaşıyoruz, kitaplar okuyoruz, hocaefendilerden dinliyoruz fakat şu var ki, ne derler:

“—Cemaat ne kadar çok olursa olsun, imam bildiğini okur.” derler.

İmam ne kadar, hoca ne kadar çok söylerse söylesin herkes bildiğinden de vazgeçmiyor. Bildiği, kafasına koyduğu bir şey var, bu kafasına koyduğunu katiyen terk edemiyor. Ölür o kafasından çıkmaz onun... Bu fena bir şey işte. Bu nefse mahkûmiyetin neticesidir. Nefse mahkûmiyet, —Allah esirgeye— insanı bir de bakarsın ki düşmanlara da esir eder.

Niçin? Sen benden ayrılırsan ben senden ayrılırsam, tefrika insanları mahveder. Onun için Hz. Allah:

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا (آل عمران: ۱۰۳)

(*Va'tesimû bi-habli'llâhi cemîan ve lâ teferrakû*) “Toptan Allah'ın ipine sımsıkı sarılın, ayrılmayın!” (Âl-i İmran, 3/103) buyuruyor.

“—Toptan yapışın!” diyor. Ben yapışmışım kıymeti yok, sen yapışmışsın kıymeti yok, hepimiz sarılırsak o Allah'ın kitabına, o zaman biz mümtaz bir mahlûk oluruz. Nasıl ki Efendimizin zamanındaki müslümanlar dünyaya ferman okudular, biz de öyle oluruz. Ayrıldıkça hiçbir şeye yaramaz.

İnsan nümunesi, kadınların ayağına giydiği bir çorap var, incecik bir iplikten yapılıyor, çocuk tutsa koparır. Fakat o bir araya geldiği vakit de pehlivan bile koparamaz onu, en kolay budur. Müslümanız, günahkâruz, söyleyiz böyleyiz ama hep bir arada olduk muydu sağlam oluruz, birbirimizi takviye ederiz. Denizler de öyle olmuyor mu?

Ha, onun için, (*Ve nûrun leke fi'l-ardı*) “Yeryüzünde de insanın nuru olur.”

عَلَيْكَ بِطُولِ الصَّمْتِ إِلَّا مِنْ خَيْرٍ، فَإِنَّهُ مَطْرَدَةٌ لِلشَّيْطَانِ عَنْكَ،
وَعُونَ لَكَ عَلَى أَمْرِ دِينِكَ؛ إِيَّاكَ وَكَثْرَةَ الضَّحِكِ، فَإِنَّهُ يَمِيتُ
الْقَلْبَ، وَيَذْهَبُ بِنُورِ الْوَجْهِ؛

(*Aleyke bi-tûli's-samti*) “Sana uzun süre susmayı tavsiye ederim.”

Sükût da çok sevap kazandırır. Çok laf insanın cevherini söndürür. Çok konuşmak abestir, ihtiyaç kadar konuşursan kâfidir. Bir şeyi mütemediyen tekrarlaya tekrarlaya söylemek hatalı bir iştir. Hem ömrünü tüketirsin, hem nefesini tüketirsin. Ömür ve nefes insana sayıyla verilmiş. Onun için onları zayi etme! Allah bu dili sana Kur'an okusun, zikrullah yapsın diye vermiş, yoksa bu boş sözlerle vaktini geçirsin diye vermemiş.

Onun için Efendimiz:

“—Sana uzun süre susmayı tavsiye ederim, (*illâ min hayrin*) ancak hayırlı bir şey olursa; nasihat gibi, bir teşvik gibi, ne âlâ... (*Feinnehû matradatün li's-şeytâni anke*) Çünkü bu sükût, şeytani senden uzaklaştırır. (*Ve avnün leke alâ emri dînike*) Ve din işinde sana yardımcı olur.”

Çok söz adamın ne mal olduğunu meydana koyar. Hele bir mecliste konuşmaya başladı mı insan bu insana herkes bir numara verir. Nesine göre?

Onun konuşmasına göre insanlar ona, “Bu bu kadarcık bir adamdır.” diye bir numara verir. Çünkü kimseye meydan vermiyor hep ben konuşayım diyor. Sanki ondan başka bir adam yok dünyada! Bu iyi değil. Halbuki, “Az söyle, çok dinle!” derler.

c. Sakın Çok Gülme!

(*İyyâke ve kesrete'd-dıhki*) “Sakın çok gülme!”

Bazı meclisler vardır insanı mütemadiyen güldürürler, gülecek şeyler söylerler. Bunlar abes şeylerdir, müslümanın bu gibi şeylere iltifat etmesi de abestir.

Şimdi bak bu akşam Berat gecesidir. Cenâb-ı Hakk'ın rahmetinin coştığı bir gece... Bizi Allah-u Teâlâ çok seviyor. Çok sevdiği için bize dünyada da âhirette de çeşitli nimetler vermiş. Bu çeşitli nimetlerini böyle gülmelerle zayi etmek hiç iyi şey değil. Çünkü bak;

(*Feinnehû yumîtü'l-kalbi*) “Çünkü çok gülmek kalbin ölümüne sebep olur.” diyor.

Kalp nedir? Kalp, bu bizi gezdiren, oynatan, nefes aldırان kalp değil, bu kalbe de hariçten tesir eden bir gönül var, o gönlün ölümüne sebep olur.

Bu gönül öldü müydü bu vücudun hiç kıymeti yok, isterse bin sene yaşasın! Gönlü ölen insanın vücudu bin sene yaşasa on para etmez. Gönlü öldükten sonra çıfittan farkı yoktur. Onun için o gönlü öldürmemek için Allah'ın emirlerine imtisal, yasaklarından ictinap ve böyle zevk ü sefâya aldanmamak lâzım!

(*Ve yüzhübü bi-nûri'l-vechi*) “Yüzdeki nuru da giderir.”

Gülmeler yüzün nurunu giderir. Allah-u Teâlâ imanlı insanlara bir nur vermiştir. Simsiyah adam da olsa yüzünde bir parlaklık vardır. Sudanlılar var, yüzleri siyah fakat yüzlerinde parlayan nur var.

Nurun çeşidi var; yeşili var, sarısı var, kırmızısı var, siyahı var, çeşitli nur var. E o siyah da bir nurdur yani, onun vücuduna bakarsın ama içinde onun bir ayna vardır ki...

Bu gülmeler, yâni şehvete ittibâlar, Allahu Teâlâ'nın insana

verdiği bu güzel nuru da giderir.

d. Sana Cihadı Tavsiye Ederim

عَلَيْكَ بِالْجِهَادِ ، فَإِنَّهُ رَهْبَانِيَّةٌ أُمَّتِي ؛

(*Aleyke bi'l-cihâdi, feinnehû rahbâniyetü ümmetî*) “Aynı zamanda cihadı da mülâzemet eyle.”

Çünkü ben cihad peygamberiyim, cihad ile emrolundum. Benim ümmetimin de ölünceye kadar cihad ile meşgul olması lâzımdır.

Bu okuduğum kitapta da yine o gâvurlar, isimlerini bilemeyeceğim zaptedemem tabii, bunlar da diyorlar ki:

“—Dünyada harpsizlik atâlettir. Dünya harple yaşar. Harp insanları ilerlemeye sevk eder.” diyorlar.

Şimdi meselâ bu tayyareler, tanklar ve çeşitli icatlar; harpler olmasaydı bunların hiç birisi olmazdı. Hep harp olduğu için karşısındakine göre öteki çalışıyor, beriki çalışıyor; ta aya gidinceye kadar herifler uğraştılar meselâ... Bunları yaptıran hep harplerdir. İnsanlarda birbirine üstünlük hırsı var. Bu üstünlüğünü becerebilmek için elinden geleni yapıyor, kafasını yoruyor, çalışıyor, bir şeyler buluyor.

Binâen aleyh o adamın sözü, diyor ki:

“—Harp hayattır.”

Bakın şöyle bir şey de diyor:

“—Hayatta soğuk ve sıcak denilen şey yoktur.”

“—Ya nedir?”

O ihtizâzâtan ileri gelir. O anlık ihtizâz, çarpışmalar, koşuşmalar, yani hareketten ibaret. Hayat hareketten ibaret... O ihtizazlar saniyede kaç milyar, milyar değil trilyon demiş, kaç milyon trilyon... Böyle saniyede ışık gelir böyle o ihtizâzlar... Bu ihtizâzların altında ya sıcak ya soğuk doğar diyor. Çok gelirse demek sıcak oluyor, az gelirse soğuk oluyor nasılsa. Onun itikadı.

Onun için Efendimiz; (*Aleyke bi'l-cihâdi.*) “Sen de cihada devam et.” buyuruyor.

Bu cihadın da bitmeyecek kadar çeşidi var.

Bir gün bir adam Efendimizin de bulunduğu bir cemaatin önünden geçiyordu; gayet vücutlu, pehlivan bir adam.

Sahabe-i kirâm:

“—Ah bu kuvvetiyle şöyle bir muharebe meydanına çıksa, orada çok gâvuru keser bu adam. Korkutur, vücudu korkutuyor. Büyük, kuvvetli...” dediler.

Efendimiz dedi ki:

“—Doğru söylüyorsunuz da, bunun anasına babasına olan hizmeti de cihaddır.” dedi.

Anasına babasına olan hizmeti, o da cihaddır. Onları aç bırakıp da cepheye gitmekle olmuyor iş, onlara da bakmak lazım! Onlara da bakıyorsa, yine bu adam o cihadın sevabını alıyor demektir.

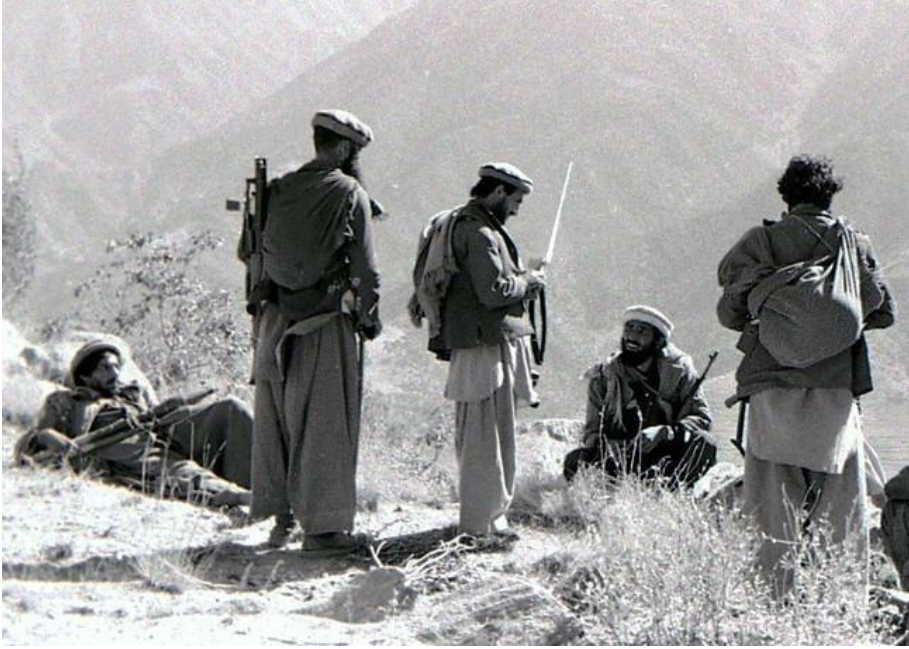
Onun için cihad, her çeşidiyle doğuştan itibaren insanda başlar. Oku, okut... Zaten dünyada hayat iki kısımdan ibaret: Birisi okuyucu, birisi de okutucu. “Ondan gayrısında hayır yok.” denmiş. Okuyucu ve okutucu. Ondan gayrısında hayır yok denmiş, istersen okuyucu ol, istersen okutucu ol. Bundan gayrısıyla meşgul olursan, boş şeyle meşgul oluyorsun demektir. Ömrüne yazık olur. Cihad onlardan bir parça...

(*Feinnehû rehbâniyyetü ümmetî*) “Benim ümmetimin ruhbanlığı cihaddır.”

Eski insanlar, hıristiyan alimleri, papazlar mesela, insanlardan uzaklaşır, dağlara çekilir mağaralara girerler — onlara manastır filan diyorlar, çeşitli adları var— orada onların yiyeceği içeceği temin olunur, buralarda kapanırlar ömürlerini orada geçirirler, beşeriyet içerisine, cemaat içerisine karışmazlardı.

Bu bir âdet olmuş, böyle insanlar sıkıldı mı her birisi bir tarafa gidiyor. Onun üzerine Efendimiz diyor ki:

“—Bizim dinimizde böyle şey yok. Bizim dinimizde

rehbâniyyet cihaddır.” diyor.

Onun için müslümanlar çocuklarını doğuştan cihada alıştırmalı. Bizim ninelerimiz çocukları sallarlarken bu cihat şevkiyle beşiklerini sallarlardı, daha çocuğun kulağını küçük yaşlarda cihad ile doldururlarmış ki, ölümden korkmasın çocuk.

El-hamdü lillâh İslâm dininin bu ciheti, gerek müslümanlarda gerek müşriklerde büyük bir nam almıştır. Avrupalılar bile mesela “Türk geliyor!” diye çocuklarını korkutmaya kadar gitmiş.

Neden? Aldığımız bu dersten...

Onun için şark ile, garbda Romalılardan tut da dünyanın ta öteki ucuna kadar, şark ile garp arası hep müslümanlarla doludur, müslüman bir ülkedir. Bir baş gelir de bunları bir araya toplarsa, ne Amerika on para eder, ne Rus on para eder.

Sonra en çok maden de bizim memleketlerden çıkar. Bu gazlar, petrol ve saireler hep bizim memleketlerimizden çıkıyor el-hamdü lillâh. Allah'ın büyük lütuflarıdır hepsi.

Onun için Efendimiz diyor ki;

“—Sakın ha, âtıl kalmayın, paralara, dünyaya bel bağlamayın, dünyanın adamı olmayın! Allah’ın iyi kulu olmak çalışın! Canınızı Allah verdi O almayınca kimse alamaz sizden o canı. Onun için Allah’ın dediğini yapmaktan korkma!” diyor.

e. Miskinleri Sev!

أَحَبُّ الْمَسَاكِينِ وَجَالِسِهِمْ؛

(*Ehibbe’l-mesâkîne ve câlishüm*) “Miskinleri sev, onlarla beraber düşüp kalk!”

İnsan mâlûm ya gerek bilgi sahibi olsun, gerek servet sahibi olsun, biraz mümtaz oldu muydu, kendisine bir şekil verir, bir mevki verir, fakiri miskini hor görür, onlarla konuşmaya tenezzül etmez, onlarla bir sofrada oturup yemeye tenezzül etmez, nefsi kabarıktır, onları hatta evinde görmek bile istemez. Değil ki onların evine gidecek de onlara misafir olacak!

Onun için Efendimiz diyor ki:

“—Bu nefislerinizi kırmak için Allah-u Teâlâ’nın bu mahlûklarına da şefkat ederek bunların arasına girin; Allah’ın size verdiği nimetlerinin şükrünü artırabilirsiniz.”

Dersin ki:

“—Yâ Rabbi! Bizi de böyle bir miskin yapaydın ne yapardık? Evi yok, bit pire içerisinde, üstü başı berbat bir şekilde...”

Niçin? Aklı mı zayıf, iradesi mi zayıf, nesi zayıfsa zayıf. Kendisini cemiyet içerisinde bir mevkiye çıkaramamış ama onun elinde değil. Sen deme ki:

“—O da çalışaydı.”

Haydi git de şimdi tımarhanede bu hastalara de ki:

“—Siz ne duruyorsunuz burada? Çıkın be, siz de çalışın bakalım! Ekmek parasını siz de kazanın, sizi biz mi besleyeceğiz burada?” desen, sana da deli derler.

Niçin? Allah vermemiş ona o kuvveti, ona biz bakmak

mecburiyetindeyiz. Bizi de o mevkiye düşüreydi ne yapardık, elimizden ne gelirdi? Kim korktu akıl bize?

Allah affetsin kusurlarımızı da onlardan ibret almak, ders almak nasib eylesin...

Nefsimizi de yenmek için Efendimiz SAS:

“—Onları sev ve onlarla otur!” diyor.

اَنْظُرْ اِلَى مَنْ تَحْتِكَ ، وَلَا تَنْظُرْ اِلَى مَنْ فَوْقَكَ ؛ فَاِنَّهُ اَجْدَرُ
اَنْ لَا تَزْدِرِي نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكَ ؛

(*Ünzur ilâ men tahteke*) “Senden aşağıda olana bak! (*Ve lâ tenzur ilâ men fevkake*) Senden mevkiye yüksek olana bakma! (*Feinnehû ecderu en lâ tezderiye ni'meta'llâhi aleyke*) Çünkü, Allah'ın sana verdiği nimetleri küçümsememen için bu hal daha uygundur.”

Bir de insanlarda tabii mevki var işte, aşağıdan yukarıya doğru insanlar yükseliyor. Yukarısı da var, aşağısı da var. Sen yukarısına bakarsan, “Benden daha üstünü var. Ben de onun gibi olayım!” dersen, bugün ekmek parasını kazanamayan da var, bir de ona bak!

Eğer yukarısına bakarsan, Allah-u Teâlâ'nın sana verdiği nimetleri hor görürsün. Allah sıhhat vermiş, afiyet vermiş, akıl vermiş, iman da vermiş; bunlar senin yanında gözüküyor da hep gözün çok zengin olmakta veyahut çok büyük adam olmakta... Onun için aldanırsın diyor.

Ondan sonra?

صِلْ قَرَابَتَكَ وَإِنْ قَطَعُوكَ ؛

(*Sıl karâbeteke*) “Akrabâ u taallukâtını muhakkak surette sıla et, yani ziyaret et.”

Bu iki çeşit olur; bir, yakınındaysa kapısını çalar girersin;

“—Nasılsın kardeşim, bir ihtiyacınız bir zaruretiniz var mı?” dersin, böyle bir ziyaret olur.

Bir de uzakta olur mesela Ankara’da, Erzurum’da. Oraya gidip gelmek mümkün olmaz, ona da mektuplar yazarsın:

“—Bir ihtiyacınız var mı, nasılsınız, afiyette misiniz?” diye sorarsın.

Böyle mektuplarla bu karabet devam ettirilmelidir.

Onun için geçen bir Yugoslavyalı geldi de, memleketimizi gezmeye gelmiş, Arapça da biliyor.

“—Bize mektup yollar mısınız?” dedim, Arapça sözle söyledim.

Sonra dedim:

المراسلة نصف المواصله

(*El-mürâseletü nısfü'l-muvâsaleh*) “Mektuplaşmak, görüşmenin yarısıdır.”

Onu ben hatalı söylemişim, adam tashih ediverdi hemen. Aklım başıma geldi ama ağızımdan da çıkmış oldu. Onun için sözü ağızdan çıkarırken çok düşünmeli. Söylenen söz bir daha tekrar alınmıyor. Memeden süt indikten sonra tekrar memeye nasıl giremezse, ağızdan çıkan söz de, “Ay ay ben söylemedim onu!” desen para etmez. O bir kere yayılır ortalığa. Onun için gayet güzel düşünmeli ve sözü güzel söylemeli!

Akrabâ u taallukâtı da böylece sıla etmeli, mektup da o sılannın yarısıdır. (*Ve in kataûke*) Onlar sana ne kadar gelmiyorlarsa da... Sana bir meseleden dolayı darılmış gelmiyor gitmiyor, sen yine git. O bana darıldı gelmiyor diye sen de küsme! Sen yine yap vazifeni, onları ziyaret et!

f. Acı da Olsa Hakkı Söyle!

قُلِ الْحَقُّ وَإِنْ كَانَ مَرًّا؛

(*Kuli'l-hakka ve in kâne mürran*) “Hakkı, doğruyu söyle, her ne

kadar acı olsa da...”

İşte babayiğitlik asıl burada... Oğlun, evladın, komşun, dostun, onlara daima hakkı söyleyeceksin. Hak acı, dinlemiyor. Sen söyle yine, vazifeni yap.

لَا تَخَفُ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَّائِمَةً؛

(*Lâ tehafü fi'llâhi levmete lâim*) “Allah yolunda seni kınayanların kınamasından korkma!” Seni ayıplayanlar ayıplasınlar varsın, sana lâzım olan vazife hakkı söylemektir, onu söyle!

لِيَحْجِزَكَ عَنِ النَّاسِ، مَا تَعْلَمُ مِنْ نَفْسِكَ؛ وَلَا تَجِدَ عَلَيْهِمْ فِيمَا تَأْتِي؛

(*Liyahcüzke ani'n-nâsi, mâ ta'lemü min nefsike*) “Kendi nefsin hakkında bildiğin şeyler, insanlardan seni alıkoysun! (*Ve lâ tecidü aliyhim fi mâ te'ti*) Yaptığın şeylerde onlara üstünlük taslama!”

وَكَفَى بِالْمَرْءِ عَيْبًا، أَنْ يَكُونَ فِيهِ ثَلَاثَ خِصَالٍ: أَنْ يَعْرِفَ مِنَ النَّاسِ مَا يَجْهَلُ مِنْ نَفْسِهِ، وَيَسْتَحْيِي لَهُمْ مِمَّا هُوَ فِيهِ، وَيُؤْذِي جَلِيسَهُ؛

(*Ve kefâ bi'l-mer'i ayben, en yekûne fihi selâsü hısâlin: En ya'rife mine'n-nâsi, mâ yechelü min nefsihi, ve yestahyî lehüm mimmâ hüve fihi, ve yü'zî celîsehû.*)

(*Ve kefâ bi'l-mer'i ayben, en yekûne fihi selâsü hısâlin*) Bir insanda üç şey bulunursa ayıp olarak kafidir:

1. (*En ya'rife mine'n-nâsi, mâ yechelü min nefsihî*) “Kendisindeki ayıpları görmeyip, başkasındaki ayıpları görmek.”

Kendisinde görmüyor ayıbı başkasının ayıplarını görüyor, bu bir kere insana ayıp olarak kâfi. Onlara utanmaz diyor, kendisi onu işliyor.

2. (*Ve yestahyî lehüm mimmâ hüve fihî*) “Hayâyı müstelzem işleri başkasında görüyor, halbuki kendisinde de mevcut. Kendisinde görmüyor, başkasındaki hayasızlıklarla ömrünü geçiriyor. Bu da ayıp olarak insana kâfidir.”

3. (*Ve yü'zî celîsehû*) “Etrafında oturan kimseleri eziyetlendiriyor, rahatsız ediyor.” Ne şekilde rahatsız ederse etsin!

Mesela geçen birisi, bir ihtiyar hatun kişi geldi, ihtiyar bu tabii. Altındaki kattaki oturan kiracı radyosunu çok açıyormuş, ihtiyar da bundan üzülmüştü. Gitmiş demiş ki:

“—Kardeşim bunu kendin duyacak kadar aç! Ben ihtiyarım uyuyamıyorum, rahatsızım.”

“—Çok söyleme ihtiyar! Benim keyfim! Ben mutfakta iş göreceğim, bilmem ne edeceğim, onu da dinleyeceğim. Onu açmazsam dinleyemem mutfaktaki işimde. Onun için açmak mecburiyetindeyim.” demiş.

Ama etrafındakiler rahatsız oluyor, umurunda değil. Sadece kendi işine bakıyor, bakmıyor başka bir şeye.

Onun için, her ne şekilde olursa olsun etrafınızdaki insanları incitmemeye, rahatsız etmemeye çalışın!

يَا أَبَا ذَرٍّ، لَا عَقْلَ كَالْتَدْبِيرِ، وَلَا وَرَعَ كَالْكَفِّ، وَلَا حَسَبَ
كَحَسَنِ الْخَلْقِ .

(*Yâ ebâ zerrin*) “Ey Ebû Zer!”

Burada Ebâ Zerr'e karşı Efendimiz tavsiyede bulunuyor:

1. (*Lâ akle ke'd-tedbîri*) “Tedbir gibi akıl yoktur.”

2. (*Ve lâ veraa ke'l-keffi*) “Haramlardan, günahlardan kaçmak kadar da verâ denilen şey olmaz.”

3. (Ve lâ hasebe kehüsni'l-hulukî.) “Güzel ahlak kadar da haseb denilen şey yoktur.”

Bazı insanlar var ya, meselâ şu filanın hasebi nesebi çok temiz, büyük bir adam. Onun şerefi öyle gider. Ama onun en güzeli, ahlakı güzel olmaktadır. Parası çokmuş, mevkii büyükmüş, o başka, o dünyaya ait. Ama ahlakı güzel olursa, en güzel haseb ondadır demiş.

Allah kusurlarımızı affetsin...

g. Yöneticilerinize İtaat Edin!

Cenâb-ı Peygamber SAS evvelki hadis-i şerif'te Ebû Zerr'e nasihat etti, Ebû Zerr'e idi o nasihatlar, dolayısıyla bize de. Şimdi bugün hepimize birden nasihat ediyor.

Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Dâvud, Tirmizî, İbn-i Cerîr, Hâkim ve Beyhakî, İrbaz ibn-i Sâriye RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴⁶

أَوْصِيَكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ، وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ أَمَرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ حَبَشِيٌّ،
فَإِنَّهُ مِنْ يَعْشِ مِنْكُمْ بَعْدِي، فَسِيرِي اخْتِلَافًا كَثِيرًا فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي
وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الْمُهَدِّينَ الرَّاشِدِينَ، تَمَسَّكُوا بِهَا، وَعَضُوا عَلَيْهَا
بِالنَّوَاجِدِ؛ وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ، فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ، وَإِنَّ

¹⁴⁶ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.287, no:2600; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XII, s.211, no:3991; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.126, no:17184; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.114, no:20125; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.57, no:95; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.I, s.179, no:5; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XVIII, s.245, no:617; Taberânî, *Müsnedü's-Sâmiyyîn*, c.I, s.254, no:437; İbn-i Esir, *Übdü'l-Gâbe*, c.I, s.764; İbn-i Hibbân, *Sikât*, c.I, s.4; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XL, s.179; Mizzî, *Tehzibü'l-Kemâl*, c.V, s.473, no:1134; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-EVliyâ*, c.V, s.220; İrbaz ibn-i Sâriye RA'dan.

كُلُّ بَدْعَةٍ ضَالَّةٌ (حم. د. ت. حسن صحيح، وابن جرير، ك.
ق. عن العرياض)

RE. 157/5 (*Ûsîküm bi-takva'llâhi, ve's-sem'i ve't-tâati ve in ümira aleyküm abdün habeşiyÿün, feinnehû men yaiş minküm ba'dî, feseyera'htilâfen kesîren, fealeyküm bi-sünnetî ve sünneti'l-hulefâi'l-mehdiyyîne'r-râşidîn, temessekû bihâ, ve addù aleyhâ bi'n-nevâciz; ve iyyâküm ve muhaddesâti'l-umûri, feinne külle muhdesetin bid'atün, ve inne külle bid'atin dalâletün.*)

(*Ûsîküm bi-takva'llâhi*) “Size Allah’tan korkmanızı, (*ve's-sem'i ve't-tâati ve in ümira aleyküm abdün habeşiyÿün*) ve Habeşli bir köle bile üzerinize emir yapılırsa onu dinleyip itaat etmenizi tavsiye ederim.”

Gerek küfür bahsinde, gerek günah bahsinde gerek, gerek mâsivâ bahsinde çok titiz olun! Her hareketinizde Allah’tan korkun!

Söz dinleyin ve daima itaatli olun! Habeşî, siyah bir adam... Burada yok ama diğer bir yerde görmüştüm ki; kulağı kesik, burnu da kesik, yani yüzüne bakılmayan sakat bir adam. O nasılsa seçilmiş, başınıza konmuş; ona itaat edin!

(*Feinnehû men yaiş minküm ba'dî*) “Muhakkak ki, sizden biri benden sonra yaşarsa, (*feseyera'htilâfen kesîren*) çok ihtilaflar görecektir. (*Fealeyküm bi-sünnetî*) İşte o zaman benim sünnetime, (*ve sünneti'l-hulefâi'l-mehdiyyîne'r-râşidîn*) ve hidayet üzere olan ve olgun olan halifelerin sünnetine uyun. (*Temessekû bihâ*) Onlara tutunun! (*Ve addù aleyhâ bi'n-nevâciz*) Hem de can havliyle, azı dişlerinizle ısırır gibi tutunun!”

Nevâciz diye bu dişlerin öğüten kısmı var ya, bu öğüten dişlerin adı imiş ki ve bu keskin dişlerinden murat, nasıl insan tutar da sıkı yapışır, bunlarla bir eti koparmak için yahut bir ekmeği koparmak için dişleriyle bastığı vakitte sıkar da onu koparır. “Bunu nasıl sıkıp tutuyorsanız benim sünnetime de böyle

yapışın!” diyor.

Bu kinaye yani. “Benim sünnetime, yemeği yemek için nasıl sarılıyorsanız, ağzınızda onu çiğnemek için nasıl çalışıyorsanız benim sünnetime böyle yapışın!” diyor.

Hulefâ-i Râşidîn, olgun halifeler: Hz. Ebû Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali'dir. Bir de onlardan sonra, Ömer ibn-i Abdül'azîz denilen bir zâttır.

(*Ve iyyâküm ve muhaddesâti'l-umûri*) “Siz o devrin doğurduğu bütün hadiselerden ve dinde sonradan uydurulanlarından sakının! Çünkü, dinde her uydurma şey bid'attir. Her bid'at dalâlettir.” Her dalâlet de cehennemdedir.

h. Ashabım Hakkında Hayır Konuşun!

Ahmed ibn-i Hanbel, Tirmizî ve Tayâlisi, Hz. Ömer RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴⁷

أُوصِيكُمْ بِأَصْحَابِي ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ، ثُمَّ يَفْشُو
الْكَذِبُ حَتَّى يَحْلِفَ الرَّجُلُ وَلَا يَسْتَحْلِفُ ، وَيَشْهَدُ الشَّاهِدُ وَلَا

¹⁴⁷ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.69, no:2091; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.26, no:177; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.197, no:387; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.389, no:9225; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.184, no:1659; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.437, no:4576; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.130, no:141; Kudâi, *Müsnedü's-Sihâb*, c.I, s.249, no:404; Tayâlisî, *Müsned/9*, c.I, s.7, no:31; Abdullah ibn-i Mübarek, *Müsned*, c.I, s.247, no:242; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VIII, s.220, no:3138; *Müsnedü'l-Hâris*, c.II, s.112, no:598; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.75, no:221; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.406, no:9140; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.318, no:3123; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XI, s.202; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.533, no:32488; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.X, s.264, no:9575.

يَسْتَشْهَدُ؛ أَلَا لَا يَخْلُونَ رَجُلًا بِامْرَأَةٍ، إِلَّا كَانَ تَالِثَهُمَا الشَّيْطَانُ؛
 عَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ، وَإِيَّاكُمْ وَالْفِرْقَةَ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ مَعَ الْوَاحِدِ، وَهُوَ
 مَعَ الْاِثْنَيْنِ أَبْعَدُ؛ مَنْ أَرَادَ بِحُبُوحَةِ الْجَنَّةِ، فَلْيَلِزِمِ الْجَمَاعَةَ؛ مَنْ
 سَرَّتْهُ حَسَنَتُهُ، وَسَاءَتْهُ سَيِّئَتُهُ، فَذَلِكُمْ الْمُؤْمِنُ (ط. حم. ت. ك.)

(عن عمر)

RE. 158/1 (*Ûsîküm bi-ashàbî, sümme'llezîne yelûnehüm, sümme'llezîne yelûnehüm, sümme yefşü'l-kezibe, hattâ yahlife'r-racülü ve lâ yüstahlef, ve yeşhede's-şâhidü ve lâ yüsteşhedü; elâ lâ yahlüvenne racülün bi'mreetin, illâ kâne sâlisehüme's-şeytânü; aleyküm bi'l-cemâati ve iyyâküm ve'lfirkate, feinne's-şeytâne mea'l-vâhid, ve hüve mea'l-isneyni eb'adü; men erâde bühbûhate'l-cenneti, felyelzime'l-cemâate; men serrethü hasenetehü, ve sâethü seyyietehü, fezâlikümü'l-mü'minü.*)

(*Ûsîküm bi-ashàbî*) “Ashabımı size tavsiye ederim, onların hakkında münasebetsiz konuşma yapmayın!”

İşte burada yine geliyor ki Hz. Muaviye ile Hz. Ali Efendimiz aralarındaki bahisleri kamçılıyarak 1300 sene evvelki hâdiseleri tazeler tazeler önümüze getirir korlar. Bu bir bid'attır ki, affolunmayan bir bid'at. Nene lazım?

Şimdi geçen bana çocuklar şikâyet ediyorlar. Bir mektebin iki tane çocuğu, ikisi de müslüman, ikisi de namaz kılıyor. Mekteplerinde iki grup varmış, iki grubun ikisi de namaz kılıyormuş. Fakat bir grup diğer grubu tekfir ediyormuş.

“—Eğer siz bizim fikirlerimize iştirak etmezseniz, gidin başka yerde kılın namazlarınızı, gelmeyin bizim camimize!” diyorlarmış, bu kadar da şiddet gösteriyorlarmış.

“—Nedir dertleri?” dedim.

Dertleri Muhiddîn-i Arabî Hazretleri'ni tekfir, İmam Gazâlî

Hazretleri'ne bilmem ne, Abdulkâdir-i Geylânî Hazretleri'ne hücum...

Yâhu bunlar deli mi olmuşlar? Bu 800-1000 sene evvelki insan, gitmiş bu dünyadan... Sen bugünkü hadiselerle meşgul olsana! Sen bundan bu kadar sene evvel geçen insanla niye meşgul oluyorsun? Sen de hiç akıl yok mu? Şimdi öyle şeylerle uğraşılacak bir zaman mı?

Yine diyorlarmış ki: “Onlar Ay’a gidiyor, biz hâlâ camilerden çıkmıyoruz. Oturuyoruz orada miskin miskin...” diye bize bir taarruz daha yapıyorlarmış.

Evet, Ay’a gidiyor adam ama, çalışıyor da gidiyor. Sen de böyle geçmişlerimizin aleyhinde konuşursan, elbette yerimizde sayarız.

(*Sümme’llezîne yelûnehüm, sümme’llezîne yelûnehüm*) “Size onlardan sonra gelen *tabiîn* hakkında ve onların ardından gelen *tebe-i tabiîn* hakkında da hayır söylemenizi tavsiye ederim.”

(*Sümme yefşü’l-kezibe*) “Bu üç devir geçtikten sonra yalan yayılır.” Bu üç devirde yalan yok ortada, yalanı kimse bilmiyor. Yani 300 sene kimse yalan bilmiyor. Ondan sonra yalanlar meydana çıkıyor, insanları kandırmak için bir şeyler söyleniyor. Ondan sonra yalan yaygınlaşıyor.

(*Hattâ yahlife’r-raculü ve lâ yüstahlefü*) “Öyle ki, adam kendinden yemin istenmeden yemin eder.” Yahu biz senden yemin etmeni istemedik ki!

Mesela şimdi çarşıda pazarda bağırır, patlıcan, biber, domates...

“—Arkadaş bunu beş kuruşa vermez misin?”

“—Yahu, vallahi de ve billahi de ben bunu beş kuruşa aldım!”

Canım ben senden yemin istemiyorum ki, olmaz dersin biter. Ne ediyorsun bu yemini? Ama yemin artık kandırmaya bir alet olmuş.

(*Ve yeşhede’ş-şâhidü ve lâ yüsteşhedü*) “Kendisinden şahitlik istenilmeden şahitlik yapar.” Bir iş olmuş, mahkemeye çağrılacak, şahit gösterilmemiş, fakat “Ben şahitlik yaparım!” diyerek koşuyor. Ondan istenmedi şahitlik, ama o yapacağım diyor.

(*Elâ lâ yahlüvenne racülün bi'mreetin, illâ kâne sâlishüme's-şeytânü*) “Dikkat edin, bir erkek yabancı bir kadınla asla yalnız kalmasın!” Bir erkeğin bir kadınla yalnız kalması caiz değil. (*İllâ kâne sâlishüme's-şeytânü*) “Eğer bir kadınla bir erkek yalnız kalırsa, üçüncüsü şeytandır.” Ne demek? Kandırır onları, yapılmayacak şeyleri yaptırır.

(*Aleyküm bi'l-cemâati*) “Onun için size cemaate devamı tavsiye ederim. Cemaatten ayrılmayın! (*Ve iyyâküm ve'lfirkate*) Aman tefrikaya düşmeyin, ayrılıktan son derece sakının!”

(*Feinne's-şeytâne meâl-vâhid*) “Şeytan tek insanla beraberdir. (*Ve hüve meâl-isneyni eb'adi*) Halbuki o iki kişiye daha uzak olur.”

Yola gideceksin mesela, yalnız başına gitme! Yalnız gidersen, arkadaşın şeytan olur kandırır seni. İki kişi olursa, şeytan onlardan uzaklaşır.” diyerekten de öyle bir teşvik yapmış ki daima topluluk halinde yaşamaya dikkat etin.

O Profesörün kitabında da hoş bir şey gördüm, diyor ki:

Afrika'da su yoktur, eskiden de yoktu. Suyun kadrini biz şimdi bilmeyiz! Eskiden bir bardak su, bir testi su alabilmek için nerelere kadar giderlerdi de testilerini oradan doldurur ancak getirirlerdi. Yine öyle köyler çoktur. Suyu atlarındaki fiçılara doldurur, bayırlardan çıkarırlar da öyle içerlerdi. Şimdi su bizim evimize kadar geldi de, biz onun yine kıymetini bilecek derecede değiliz.

Fakat bugün Afrika'da öyle yerler vardır ki göller vardır. İnsanlar o göllerden gider sularını alırlar. Öyle iken, o göllere gelen hayvanlar da vardır. Asıl söyleyeceğim. o göllere gelen hayvanlar, su içmek için belli saatlerde geliyorlar. Meselâ, kurtlar saat birde geliyor, suyunu içiyor gidiyorlar. Arkasından diğer bir sürü geliyor, arkasından aslanlar geliyor bir sürü, onlar da içiyor. Derken onlar doyduktan sonra, sıra kime geliyorsa o içiyor. Hayvanlar bile topluluk halinde, bir düzen kurmuşlar.

Mesela kurt kendi başına gitse su içse, yapmıyor onu, onlar bile toplanabilmişler. Kurt anlıyor ki, ben yalnız gidersem, aslan karşına çıkarsa parçalar beni diyor. Onun için;

“—Toplanalım, suya beraberce gidelim, içelim; beraberce dönelim!” derken, bak bugün en mükemmel olan insan ne yapıyor?

Allah bu insaniyeti, insaniyet mefhumunu iyi anlayabilmek kabiliyetini dünya üzerindeki bütün insanlara ihsan buyursun...

Paraların ne kıymeti var? Göklere de uçsan kıymeti yok!

Tayyarelerde güzel gidiyoruz ama, asıl lazım olan insana insaniyettir. Bu dünyadan gözümüzü yumup ahirete göçtüğümüz vakitte bize fayda verecek ancak o insaniyet...

(*Men erâde bühbûhate'l-cenneti*) Bak ne güzel! “Her kim ki cennetin göbeğinde yerinin olmasını istiyorsa...” Cennetin göbeği, yani en iyi yeri demek. “Kim cennetin en iyi yerinde yer sahibi olmak istiyorsa, (*felyelzime'l-cemâate*) cemaate devam etsin, cemaate yapışsın!”

Meselâ, namaz cemaati de öyledir. Evde namaz kılmak mümkün, kılınabilir ama mazereti yoksa, cemaate gelsin! Hasta olursa, evinde kılsın.

(*Men serrethü hasenetehû*) “Her kim ki iyiliği kendisini sevindiriyorsa, (*ve sâethü seyyietehû*) kötülüğü de kendisini üzüyorsa, (*fezâlikümü'l-mü'minü*) o kimse gerçek mümindir.”

Allah kusurlarımızı affeylesin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Sevdiği ve razı olduğu kulları arasına cümlemizi kabul eylesin...

Li'llâhi'l-fâtihah!

İskenderpaşa Camii

11. KIYAMET ALÂMETLERİ

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

أَوَّلُ الْآيَاتِ: الدَّجَالُ، وَنَزُولُ عِيسَى، وَنَارُ تَخْرُجُ مِنْ قَعْرِ عَدْنِ أَبِيْنَ،

تَسُوقُ النَّاسِ إِلَى الْمَحْشَرِ، تَقِيلُ مَعَهُمْ إِذَا قَالُوا: وَالْدُّخَانَ، وَالْدَّابَّةَ،

ثُمَّ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ ...

RE. 160/9 (*Evvelü'l-âyâti ed-deccâlü ve nüzülü îsâ ve nârun
tahrucu min ka'ri adeni ebyene, tesûku'n-nâse ile'l-mahşeri, tükîlü
meahüm izâ kâlû: Ve'd-duhânü, ve'd-dâbbetü, sümme ye'cûce ve
me'cûc... İlä âhiri'l-hadîs.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-1 şerife okuyalım:

“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidînâââ... Muhammedinin-
nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîû, ve sahbihîû, ve sellim.” (3 defa)

Cenab-1 Feyyâz-1 Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili
Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Ye'cûc ve Me'cûc

Bugünkü dersimizin mevzuu bu hadîs-i şerîf, kıyamet alametlerini bildiren bir hadîs-i şerîf. Bu hadîs-i şerîfler pek çoktur. Her birisinde ayrı ayrı malumatlar, izahlar vardır.

İbn-i Cerîr (Taberî), Huzeyfetü'l-Yemân RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴⁸

أَوَّلُ الْآيَاتِ: الدَّجَالُ، وَنَزُولُ عِيسَى، وَنَارُ تَخْرُجُ مِنْ قَعْرِ عَدْنِ أَبِيْنَ،
تَسُوقُ النَّاسَ إِلَى الْمَحْشَرِ، تُقِيلُ مَعَهُمْ إِذَا قَالُوا: وَالِدُ خَانَ، وَالِدَابَّةُ،
ثُمَّ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ. قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ؟ قَالَ:
يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ أُمَّمٌ، كُلُّ أُمَّةٍ أَرْبَعٌ مِائَةَ أَلْفٍ، لَا يَمُوتُ الرَّجُلُ مِنْهُمْ
حَتَّى يَرَى أَلْفَ عَيْنٍ، تَطْرَفُ بَيْنَ يَدَيْهِ مِنْ صِلْبِهِ، وَهَمَّ وُلْدُ آدَمَ،
فَيَسِيرُونَ إِلَى خَرَابِ الدُّنْيَا، يَكُونُ مَقْدَمَتَهُمْ بِالشَّامِ وَسَاقَتَهُمْ بِالْعِرَاقِ،
فَيَمْرُونَ بِأَنْهَارِ الدُّنْيَا؛ فَيَشْرِبُونَ الْفِرَاتَ وَالِدَجْلَةَ، وَبِحَيْرَةِ الطَّبْرِيةِ،
حَتَّى يَأْتُوا بَيْتَ الْمُقَدَّسِ، فَيَقُولُونَ: قَدْ قَتَلْنَا أَهْلَ الدُّنْيَا، فَقَاتَلُوا مِنْ
فِي السَّمَاءِ؛ فَيَرْمُونَ بِالنَّشَابِ إِلَى السَّمَاءِ، فَتَرْجِعُ نَشَابُهُمْ مَخْضَبَةً
بِالدِّمِّ، فَيَقُولُونَ: قَدْ قَتَلْنَا مِنْ فِي السَّمَاءِ! وَعِيسَى وَالْمُسْلِمُونَ بِجَبَلِ
طُورِ سَيْنِينَ، فَيُوحِي اللَّهُ إِلَى عِيسَى: أَنْ أَحْرِزْ عِبَادِي بِالطُّورِ وَمَا يَلِي

¹⁴⁸ Taberî, *Tefsir*, c.XVIII, s.526; Huzeyfetü'l-Yemân RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.259, no:38645; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.X, s.272, no:9591.

أَيْلَةٌ ، ثُمَّ إِنَّ عِيسَى يَرْفَعُ رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ وَيُؤْمِنُ الْمُسْلِمُونَ ، فَيَبْعَثُ
 اللَّهُ عَلَيْهِمْ دَابَّةً يُقَالُ لَهَا النَّعْفُ ، تَدْخُلُ مِنْ مَنَاخِرِهِمْ فَيَصْبِحُونَ مَوْتَى
 مِنْ حَاقِ الشَّامِ إِلَى حَاقِ الْعِرَاقِ ، حَتَّى تَتَنَا الْأَرْضَ مِنْ جِيفِهِمْ ،
 وَيَأْمُرُ اللَّهُ السَّمَاءَ فَتَمْطِرُ كَأَفْوَاهِ الْقِرْبِ ، فَتَغْسِلُ الْأَرْضَ مِنْ جِيفِهِمْ
 وَتَنْتَهُمْ ، فَعِنْدَ ذَلِكَ طُلُوعُ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا (ابن جرير عن حذيفة
 اليمان)

RE. 160/9 (*Evvelü'l-âyâti ed-deccâlü, ve nüzûlü îsâ, ve nârun tahrucu min ka'ri adeni ebyene, tesûku'n-nâse ile'l-mahşeri, tükîlü meahüm izâ kâlû: Ve'd-duhânü, ve'd-dâbbetü, sümme ye'cûce ve me'cûc...*)

Âyet, alâmet demek, Âyât, ayetler, alâmetler.

(*Evvelü'l-âyâti*) “Kıyametin ilk alâmetleri:

1. (*Ed-deccâlü*) “Deccal'dir.”

Deccal bir adamdır ki sahtekârdır. Hani insanları kandırmak için bakırı altına boyuyorlar da hani altın diye satıyorlar ya kalpazanlar... Kalp paraları altın suyuna batırıp altındır diye satıyorlar. Birçok bilmeyen insanlar onu altın diye alıyor, sonra götürüp bakıyor ki altın değil. Kalp bir bakırdır, götür bakırcıya ver!

Deccal de böyle bir insandır ki, dışından kendisini nasıl gösteriyorsa gösteriyor, içi bambaşka bir adam.

2. (*Ve nüzûlü îsâ*) “Îsâ AS'ın gökten inmesi.”

Bu nuzûl-u Îsâ'yı da Peygamberimiz SAS bildiriyor. Kur'an'da da işareti var bunun.

3. (*Ve nârun tahrucu min ka'ri adeni ebyene*) “Aden'in bir tarafından bir ateş çıkacak. (*Ebyene*) Çok aşikâr bir ateş.

(*Tesûku'n-nâse ile'l-mahşeri*) İnsanları mahşere doğru sevk edecek. (*Tükîlü meahüm izâ kâlû*) İnsanlar yorulup da kaylûle yapmak için, dinlenmek için, yatmak için, istirahat için durdukları vakitte ateş de duracak, zorlamayacak onları. Fakat onlar uykudan kalkınca, yürümeye başlayınca ateş de onları takip edecek.”

4. (*Ve'd-duhânü*) Bu duhan da bir dumandır. Nasıl duman? Kıyamete yakın bir duman çıkacak, onu koklayan mü'minler vefat edecekler. Geride kötü insanlar kalacak. Ondan sonra kıyametin belâları kötü insanların başına yağacak.

Allah göstermesin...

5. (*Ve'd-dâbbetü*) “Bir de Dabbe denilen bir mahlûk çıkacak.”

Bu mahlûkun izahında müfessirler çok söz söylemişler ama Allahu a'lem deyip geçmekten başka çaremiz yok.

Dabbe, tepinen yürüyen bir mahlûk demek. Böyle debelenen hayvana da şâmil, insana da şâmil. Ama diyorlar ki;

Bu öyle bir hayvandır ki, kaçan bunun önünden kurtulamaz, çabuk yakalar. Kimse de bunu tutmak için gücü yetmez, bu kadar da süratle kaçır. Boyu şöyledir eni böyledir, kafası şöyledir, gözü böyledir filan demişler. Herkes bir şey söylemiş fakat asıl tabiri, “Kaçan elinden kurtulmaz, koşan da tutamaz.”

6. (*Ye'cücü ve me'cücü*)

Bu Yecüc ve Mecüc dünyanın bir tarafında saklı bir mahluk. Bir gün gelecek, bunlar bir muhasara içindedirler, o gün o muhasara hattını yıkıp dünyaya yayılacaklar. Fırat ve Dicle nehirlerinin suyu bunlara hiç gelecek, bir anda içip bitiriverecekler.

قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ؟ قَالَ: يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ أُمَّمٌ

كُلُّ أُمَّةٍ أَرْبَعٌ مِائَةَ أَلْفٍ، لَا يَمُوتُ الرَّجُلُ مِنْهُمْ حَتَّى يَرَى أَلْفَ عَيْنٍ

تُظَرِّفُ بَيْنَ يَدَيْهِ مِنْ صَلْبِهِ، وَهُمْ وُلْدُ آدَمَ؛

(Kîle) Dediler ki: (*Yâ rasûla'llâh, vemâ ye'cücü ve me'cücü*) “Ey Allah'ın Rasûlü. bu Ye'cüc ve Me'cüc nedir?”

(Kâle) Buyurdu ki: (*Ye'cücü ve me'cücü ümemün*) “Bu Ye'cüc Me'cüc birtakım ümmetlerdir. (*Küllü ümmetin erbau mieti elfin*) Her birisi dört yüz bin kişi... (*Lâ yemûtü'r-raculü minhüm hattâ yerâ elfe aynin tatrufü beyne yedeyhi min sulbihî*) Onlardan her birisi kendi sulbünden gelme bin tane göz [beş yüz kişi] görmedikçe ölmez. (*Ve hüüm veledü âdeme*) Onlar Hz. Adem AS'ın çocuklarıdır. Yani başka mahlûktan değil.”

فَيَسِيرُونَ إِلَى خَرَابِ الدُّنْيَا ، فَيَشْرَبُونَ مِنَ الْفِرَاتِ وَالِدَّجَلَةِ وَبِحَيْرَةِ
الطَّبْرِيقِ ، حَتَّى يَأْتُوا بَيْتَ الْمَقْدِسِ ، فَيَقُولُونَ : قَدْ قَتَلْنَا أَهْلَ الدُّنْيَا
فَقَاتِلُوا مَنْ فِي السَّمَاءِ ؛ فَيَرْمُونَ بِالنَّشَابِ إِلَى السَّمَاءِ ، فَتَرْجِعُ
نَشَابُهُمْ مَخْضَبَةً بِالدَّمِ ، فَيَقُولُونَ : قَدْ قَتَلْنَا مَنْ فِي السَّمَاءِ !

(*Feyesîrune ilâ harâbi'd-dünyâ*) “Dünyanın harabına doğru bunlar yürürler. (*Feyeşrabûne mine'l-furâti ve'd-dicleti ve buhayrate't-taberiyyeti*) Fırat ve Dicle nehirlerinin ve Taberiye gölünün sularından içerler, onu da bitirirler. (*Hattâ ye'tû beyte'l-makdisi*) Beytü'l-Makdis'e gelirler.”

(*Feyekûlûne*) Derler ki: (*Kad katelnâ ehle'd-dünyâ*) “Dünyadakileri öldürdük, (*fekâtilû men fi's-semâi*) şimdi de göktekileri öldürelim!”

(*Feyermûne bi'n-nüşşâbi ile's-semâi*) “Oklarını göğe doğru atarlar. (*Feyerciu nüşşâbühüm muhdabeten bi'd-demi.*) O oklar kana bulaşmış alarak geri dönerler. (*Feyekûlûne: Kad katelnâ men fi's-semâi.*) “Derler ki: Biz göktekileri de öldürdük.”

وَعِيسَى وَالْمُسْلِمُونَ بِجَبَلِ طُورِ سَيْنِينَ ، فَيُوحِي اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ إِلَى
عِيسَى : أَنْ أَحْرِزْ عِبَادِي بِالطُّورِ وَمَا يَلِي أَيْلَةَ ، ثُمَّ إِنَّ عِيسَى يَرْفَعُ
رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ وَيُؤْمِنُ الْمُسْلِمُونَ ، فَيَبْعَثُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ دَابَّةً يَقَالُ لَهَا
النَّغْفُ ، تَدْخُلُ مِنْ مَنَاخِرِهِمْ ، فَيَصْبِحُونَ مَوْتَى ، مِنْ حَاقِ الشَّامِ إِلَى
حَاقِ الْعِرَاقِ ، حَتَّى تَتَنَّنَ الْأَرْضَ مِنْ جِيفِهِمْ ، وَيَأْمُرُ اللَّهُ السَّمَاءَ فَتَمْطِرُ
كَأَفْوَاهِ الْقَرَبِ ، فَتَغْسِلُ الْأَرْضَ مِنْ جِيفِهِمْ وَنَتْنِهِمْ ، فَعِنْدَ ذَلِكَ طُلُوعُ
الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا (ابن جرير عن حذيفة اليمان)

(Ve îsâ ve'l-müslimûne bi-cebeli tûri sinîne) “Müslümanlar İsa AS ile beraber Tûr-u Sinâ'da, Tur Dağı'nda kendilerini muhafaza ederler. *(Feyûhi'llâhu ilâ îsâ: En ahriz ibâdî bi't-tûri ve mâ yelî eylete)* Cenab-ı Hak İsa AS'a vahyeder ki, ‘Seninle beraber olan kullarımı Tur Dağı ve Eyle etrafında muhafaza et.’”

(Sümme inne îsâ yerfeu yedeyhi ile's-semâi) “Onun için İsa AS elini kaldırır, “Yâ Rabbi, bunların şerrinden bizi sen kurtar! Bunları helâk et!” diye dua eder. *(Ve yüemminü'l-müslimûne)* Müslümanlar da bu duaya ‘Âmîn...’ der.”

(Feyeb'asu'llâhu aleyhim dâbbeten, yukâlû lehâ en-negâfu) Cenab-ı Hak onlara *Negaf* denilen bir hayvan yollar, *(tedhulü fî menâhîrihim)* o hayvan onların burunlarından girer. *(Feyus-bihûne mevâtâ)* Sabaha hepsi ölmüş olarak çıkarlar. *(Min hâki's-şâmi ilâ hâki'l-maşriki)* Şam taraflarından Maşrik tarafına kadar...”

(Hattâ tüntine'l-ardu min ciyefihim) “Öyle ki, yer o kadar leşten dolayı kokmaya başlar. *(Ve ye'muru's-semâe fetümtru ke-*

efvâhi'l-kırabi) Cenab-ı Hak göğe emreder, böyle kırbadan su boşanır gibi yağmur yağar aşağıya, gökten su dökülür. (*Fetağsilü'l-arda min ciyefihim ve netnihim*) Onların cifelerinden ve kokularından yeryüzü temizlenir. (*Feinde zâlîke tulûu'ş-şemsi min mağribihâ.*) İşte bundan sonra güneşin garptan doğuşu olacak.”

O zamana kadar dayananların vay hâline!
Allah cümlemizi affetsin...

b. Kıyâmetin On Alâmeti

Tayâlisî, Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim ve Neseî, Huzeyfe ibn-i Useyd RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴⁹

إِنَّ السَّاعَةَ لَا تَقُومُ حَتَّى يَكُونَ عَشْرَ آيَاتٍ: الدَّخَانُ، والدَّجَالُ، والدَّابَّةُ،
وطلوع الشمس من مغربها؛ وثلاثة خسوف: خسف بالمشرق، وخسف
بالمغرب، وخسف بجزيرة العرب؛ ونزول عيسى ابن مريم، وفتح يأجوج
ومأجوج، ونار تخرج من قعر عدن، تسوق الناس إلى المحشر، تبيت
معهم حيث باتوا، وتقبل معهم حيث قالوا (ط. حم. م. د. ت. ن. ه.
حب. حذيفة بن أسيد)

¹⁴⁹ Müslim, *Sahih*, c.XIV, s.94, no:5162; Ahmed ib-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.6, no:16186; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.III, s.170, no:3028; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.359; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.143, no:1067; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.355; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.456, no:11482; Huzeyfe ibn-i Useyd el-Gıfârî RA'dan.

RE. 100/5 (*Enne's-sâate lâ tekûmu hattâ yekûnü aşru âyâtin*) “On alâmet görülmedikçe kıyamet kopmaz.” buyurmuş bu hadîs-i şerîfte.

1. (*Ed-duhânü*) “Bir dumanın ortalığı istilâ etmesi.”

Duhan, duman demek. Aleve de duhan diyorlar ya, duman çıkardığı için.

2. (*Ve'd-deccâlü*) “Deccal'in çıkması.”

3. (*Ve'd-dâbbetü*) “Dabbe denilen bir hayvanın çıkması.”

4. (*Ve tulûu's-şemsi min mağribihâ*) “Güneşin batıdan doğması.”

5-7. (*Ve selâsetü husufin*) Üç tane batma olacak; (*hasfün bi'l-maşrik*) bir batma şarkta, (*ve hasfün bi'l-mağrib*) bir batma garpta, (*ve hasfün bi-cezîreti'l-arab*) bir batma da Arap Yarımadası'nda olacak.”

8. (*Ve nüzulü ise'bni meryem*) “Meryem oğlu İsa AS'ın yeryüzüne inmesi.”

Nasıl gelecek? Allah nasıl gönderecekse, öyle gelecek.

9. (*Ve fethi ye'cûce ve me'cûc*) “Ye'cüc ve Me'cüc denilen kavmin çıkışı.”

Ondan sonra da en son;

10. (*Nârun tahrucu ka'ri aden*) “Aden içinden bir ateş çıkar. (*Tesûku'n-nâse ile'l-mahşeri*) İnsanları mahşer yerine doğru sürükler. (*Tebîtü meahüm haysü bâtû*) Öyle ki, onlar geceleyince o ateş de geceler. (*Ve takîlü meahüm haysü kâlû.*) Kaylûle yaptıklarında o da yanlarında bekler.”

Kıyamet alâmetleri ile ilgili hadisler çoktur. Buhari'nin, Müslim'in, Tirmizî'nin haberlerine göre; (*Raf'u'l-ilmî bi-kabdi'l-ulemâi*) “Ulemanın kabzı ile ilmin kalkması olacak.”

Sen deme ki:

“—Şimdi ilim daha çok!”

Sakın ha, şimdi ilim yok. İlim kabz olunmaktadır şimdi. Yani bu bilgilere kulak asma, bunların hiçbirisi ilim değil.

Şimdi bir kitap okuyordum. Kitabın yazarı tavaf ediyormuş Beytullah'ı... O anlatıyor:

Tavaf ederken baktım bir Yemenli tavaf ediyor ama yanlış yanlış işler yapıyor. Dedim ki;

“—Sen hangi mezheptensin?”

Dedi ki:

“—Ne mezhebi? Kitap var sünnet var?”

“—Pekiyi, Kur’an okumasını bilir misin?” dedim.

“—Bilmem...” dedi.

Bilmem deyince ben de sesimi kestim. Kur’an okumasını bilmeyen adam, Kur’an’dan ne istinbat edecek de onunla amel edecek? Kur’an’ın mânâsını bilmek kolay mı?

Çünkü çok Kur’an mealleri var ortada, dopdolu. Bunlar Kur’an’ın mânâsının, rakamını söylemeyelim, denizinin damlasından bir tanesi değil.

Onun için bugünkü ilimle eski ulemayı şöyle bir mukayese yapmış. Diyor ki;

“—Kitap var sünnet var diyorsun da, bunda bu kitap ve sünnetten istinbat edecek adamı bul bakalım?” diyor. “İçtihat kapıları açık, içtihad edeceksin fakat bu ilmin erbabını getir de buraya, yapsın bakalım, görelim!”

Müctehidlerin en sonuncusu, İmam Ahmed ibn-i Hanbel’dir. Ahmed ibn-i Hanbel Hazretleri 1.800.000 tane hadis biliyordu. 600.000 adet de sakat hadis biliyor. 600.000 tane sakat. Bunların sakatını bilmeyince, sağlamını bulamazsın çünkü.

“—Hadi bugünkü ilim sahibi dediğin adamlardan göster bana da bakayım, hadis bin tanesini okusun bana?” diyor.

Hadis okumak hafızlıktan çok daha zordur. Çünkü hafızlıkta alırsın Kur’an’ı ezberlersin, olur biter. Hadis öyle değil ki. Hadisi nakleden adamı bileceksin, memleketini bileceksin, babasını da bileceksin. Ahmet çok, hangi Ahmet’tir, onun lakabı ile anlaşılacak, memleketi ile anlaşılacak. Lakabını, memleketini bilmiyorsan Ahmetler birbirine karışır. Mehmetler de öyle, hepsi öyle. Binâen aleyh isimleri karıştırmamak için hem memleketini, hem babasının adını, hem lakabına da bilmek suretiyle ezberleyeceksin.

E bir hadisi 10 tane adam rivayet etmiştir; o ondan, o ondan, o ondan... Onların hep adlarıyla ve birbirlerini bozmadan ayırabilmek, zapt edebilmek babayiğit işidir. Bu kabiliyeti Allah-u Teâlâ bu ilk insanlara vermiş

İmam Buhârî Hazretleri'ni tecrübe için, on kişi onar tane hadisi karıştırmışlar, 100 tane karışık olarak okumuşlar. Demişler ki:

“—Bak bu hadisleri böyle rivayet ettiler, sen ne dersin?”

“—Ooo, bunların hepsi yanlış. Ben doğru şekillerini okuyayım, siz dinleyin!” demiş.

“—O hadisi filan nakletti, doğrusu şöyledir.” diyerekten yüz hadisin hepsini tashih edivermiş.

Ama o günkü insanın kafası ile bugünkü insanın kafası hiç de bir değil. Bugünkü insanın kafası dünyaya işliyor, aya gidelim diye uğraşiyor. O günkü insanın kafası Allah'a gidelim diye işliyordu. Farka bak sen şimdi!

O günkü insan Allah'a gitmenin yolunu arıyordu, bugünkü insan Allah'ın mülkünde, mesela İstanbul'dan kalkıp Erzurum'a gitmek için yol arıyor. Yıldızlar da öyle. Hangi yıldıza gidersen git Allah'ın mülkü hepsi. Allah'ın mülkünün dışına çıkılmaz ki yıldızlara gitmekle... Hep onun mülkü.

Şimdi sen İmam Azam'ı nereden bulursun?

Ramazan'da 61 tane hatim yapıyor. Bir gündüz hatim yapıyor bir de gece hatim yapıyor. Kırk sene sabah namazını yatsı namazında aldığı abdest ile kılıyor.

Aziz kardeş! Bunlar laf değil ha!

Bir kere kendimizi bir ölçelim bakalım, biz kimiz, neyiz? İnsan kendisine insan adını vermeye utanır onların yanında! Allah cümlemizi affetsin...

Binâen aleyh, onların çizdiği yoldan dışarıya çıkan dalalete gider.

“—Ben Kur'an'dan böyle anlıyorum.”

Senin anladığın bak ataletten, dalaletten başka bir şey değil.

Anlayan onlar anlamıştır. Bizim anladıklarımızın hiç kıymeti yok...

c. İlimin Kaldırılması

Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî, Müslim, Tirmizî, İbn-i Mâce, Neseî, Tayâlisî ve İbn-i Ebî Şeybe, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵⁰

إِنَّ مِنْ أَشْرَاطِ السَّاعَةِ أَنْ يَرْفَعَ الْعِلْمَ، وَيُظْهِرَ الْجَهْلَ، وَيَفْشُو الزِّنَا، وَ
يَشْرَبَ الْخَمْرَ، وَيَذْهَبَ الرِّجَالُ، وَتَبْقَى النِّسَاءُ، حَتَّى يَكُونَ لِخَمْسِينَ
امْرَأَةً قِيمَ وَاحِدٍ (حم. م. ت. ه. ن. ط. ش. عن أنس)

كثرة المساجد

(*İnne min eşrâti's-sâati: En yerfea'l-ilmü, ve yazhere'l-cehlü, ve yeşfüve'z-zinâ, ve yüşrebe'l-hamru, ve yezhebe'r-ricâlü, ve yebka'n-nisâü, hattâ yekûne li-hamsîne'mreeten kayyimün vâhidün.*)

(*İnne min eşrâti's-sâati*) “Kıyametin alametlerinden bazıları: (*En yerfea'l-ilmü*) İlimin çekilip alınması, (*ve yazhere'l-cehlü*) ve ortalığı cehaletin kaplaması.”

Tabii, ilim olmayınca yerine kaim olacak olan şey cehildir. Sorarsın, “Bilmiyorum!” diyemez, söyler bir şey. Fakat neden

¹⁵⁰ Buhârî, *Sahîh*, c.XVI, s.255, no:4830; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.157, no:4825; Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.133, no:2131; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.54, no:4035; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.176, no:12829; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.455, no:5906; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.395, no:3062; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.337, no:7132; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.266, no:1984; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XV, s.65, no:38435; Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ*, c.III, s.1132, no:1970; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XIII, s.144; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.342; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

söyler? Cehlinden söyler. Kendisi de dalalete düşer karşısındakini de dalâlete düşürür.

Şimdi mesela geçen gün diyorlar ki:

“—Birisinin babası ölmüş de vekil yollayacakmış hacca...”

“—Olmaz efendim! Hacda vekalet olur mu? Olur mu öyle şey? Kendisi gideydi vaktiyle...” demişler.

Para tatlı, mirasa kıyamıyor. Kıyamadığı için davayı böyle yürütüyor. Bu fetvayı da vermiş, gelmişler bana soruyorlar.

“—Olmaz olur mu? İşte, bu ana kadar hep gidiyoruz, alem de gidiyor.” dedim. Buna itiraz etmek hep cehaletin iktizası.

(*Ve yeşfüve'z-zinâ*) “Zinanın yaygınlaşması.”

Zina zâhir olacak, apaçık olacak. Yani hiç kimse utanmayacak.

Kimse de, “Ayıptır, günahdır, ne yapıyorsun?” demeyecek.

(*Ve yüşrebe'l-hamru*) “İçkinin bolca içilmesi.”

Şimdi bunları, bu Ahmed ibn-i Hanbel dediğimiz zât, alim olmasıyla beraber, sırf topladığı otlarla geçinen adam. Topladığı otlarla geçiniyor, halkın elinden gelecek hiçbir şeye tenezzül etmiyor. Onun için Allah onlara ilim veriyor.

E bugün kazançlarımızın kaçta kaçının sağlam olduğunu kim iddia edebilecek? Faizi istediğimiz gibi yiyoruz, haramı da istediğimiz gibi yiyoruz. Hangi bakkal dükkanına bulacaksın ki içki satmıyor? Ve onu pek a'lâ uydurmuş kitabına;

“—Efendim kapalı şişe.” diyor. “Ben içki satmıyorum şişeyi satıyorum.” diyor.

Onu da şişenin içerisinde cehennemde öyle yakacaklar. “Seni yakmıyoruz ki, kabını yakıyoruz!” diyecekler, o içeride de kavrulacak ama...

Onun için bunlar da şimdi aldı yürüdü işte. İçeni de bol, satanı da... İçenle satanın arasında fark yok. İçen nasıl sarhoş olduğu vakit ne günah kazanıyorsa, onu satan da aynı günahın içerisinde. Onun ticareti nerede kaldı?

Hatta bir adamın bir adama borcu olsa da, o borcunu vermek için içki parasından borç verirse, o borç ödenmez. O para senin

değil çünkü. O sana helal değil, o parayla borç ödeyemezsin. Gavura olursa verirsin de müslümana veremezsin.

Bu hususta tabi büyükler birçok çok kitap yazmışlar. Hatta son zamanda bir paşa da bir kitap yazmış ama adını unuttum ben onun. O paşa 18 çeşit kitap yazmıştı, bize de yollamıştı bunları satılsın diye. Biz de dağıttık da. O kitaplardan birisi de içkiye aitti. İçkinin haramlığına ve kötülüğüne dair paşa aklı erdiği kadar bir şey yazmış. Yani içki hakkında eser yazanlar çoktur, ama dinleyen yok!

Bak şimdi sen bize., bizimle sahabe-i kiramı kıyas edemezsin. Peygamber SAS zamanında da içiliyordu içki. Helaldi, bir vakit içiliyordu. Sonra aralarında bazı vakalar oldu. Namazı yanlış okumalar oldu, Allah-u Teâlâ içkiyi yasak etti.

Yasak edince, Peygamber SAS Ebû Hüreyre'ye dedi ki;

“—Söyle, ilan et, ‘İçki bundan sonra haramdır!’ de.”

Ebû Hüreyre çıktı Medine sokaklarına;

“—Ey müslümanlar, dinleyin duyun! İçki haram oldu.” dedi.

Diyor ki:

“—Medine'nin sokakları dereler oldu.”

Herkes evinde ne kadar içki varsa, götürmüş şarıl şarıl sokaklara dökmüş, küplerini de kırmışlar.

O günkü müslümanların Rasûlüllah'a ittibaina bak, bugünkü müslümanın hâline bak!

Allah cümlemizi gaflet uykusundan uyandırсын....

(*Ve yezhebe'r-ricâlü, ve yebka'n-nisâü*) “Erkek sayısının azalıp kadın sayısının artması da kıyamet alâmetlerindedir. (*Hattâ yekûne li-hamsîne'mreeten kayyimün vâhidün*) Öyle ki her elli kadına

Gerek muharebeler dolayısıyla, gerek dışarıdaki çalışmalar dolayısıyla, erkekler adet itibariyle kadınlardan az olacak. Bugünkü sayımlarda da zannedersen kadın ekseriyeti meydana çıkıyor.

Aklıma şu da geliyor ki: Kadınlar hakkında çok söz söyleniyor. Tesettüre riayet etmiyorlar, mini etek giyiyorlar, işte kolları açık

bacakları açık. Nasıl isterlerse öyle gezerler bugün, serbesttir yani. Fakat bugün asıl müslüman kadının yapacağı iş, evinde oturmaktan başka bir şey değildir.

Bizim eski zamanın kadınları ki bizim annelerimiz yani, daha eski de değil. Güzel bir çarşaf giyerlerdi. Pencerelerimizde kafesler vardı, arkasında perdeler vardı. Ne dışarıdan bakan içeridekini görürdü, ne de içerideki dışarıdakine bakabilirdi. Herkes mahremiyet içerisindeydi. Evler zaten bahçeler içerisinde, böyle sokaklar üzerinde değildi.

E şimdi bak, herkes penceresinin önünde... Hristiyan kadın nasıl oturuyorsa, o da öyle oturuyor, çekinmiyor. Perdesi yok, penceresi açık, kendisi çıplak, arz-ı endam ediyor ortalığa...

Bugün bunu yapan, müslümanım diyen kadın, "Sen benim içime bak!" diyen kadın.

Binâen aleyh, bugün kadınların yapması gereken, evinde oturmaktan ibarettir. Eğer kadın bugün çarşıya pazara, fabrikaya, memuriyete dadandıysa, onları kendisine şiar edindiyse; efendisi de kadının bu hâlimden memnun ise...

"—O da kazanıyor ben de kazanıyorum, ancak geçiniyoruz. Tek adamın çalışması ile olmuyor. O da kazansın ben de kazanayım!" diyorsa, Allah yardımcımız olsun...

Onun için insana lazım olan kanaattir. Kanaat olmadı mıydı insanda, dünya da onun olsa yine karnı doymaz insanın... Ne gözü doyar ne karnı doyar.

Kıyamet alâmetlerinden birisi de camilerin çokluğu, cemaatin azlığıdır.

Geçen bir yere gittik, teravihin ilk gecesi idi. Namaz kıldık orada, dediler ki:

"—İşte burada filanın evinde de, filanın evinde de hep teravih namazları var!" dediler.

"—Olmaz ki!" dedim.

Niçin?

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵¹

لَا صَلَاةَ لِجَارِ الْمَسْجِدِ، إِلَّا فِي الْمَسْجِدِ (ك. قط. ق. عن أبي
هريرة؛ قط. حب. عن جابر؛ ش. ق. عن علي)

(*Lâ salâte li-câri'l-mescid, illâ fi'l-mescid*) [Mescide komşu olan kimse için başka bir yerde namaz yoktur, ancak mescidde namaz kılması uygun olur.]

Cami komşusunda, cami dururken evinde namaz olmaz demiş. İlla camisine gelecek.

Niçin? Kesrette rahmet var, cemaatte rahmet var.

Rahmet yağmazsa nasıl ot bitmez, cemaat olmazsa rahmet olmaz işte. O da mânevî bir rahmet.

Onun için camilerin çokluğu kıyamet alameti. Her evin önüne bir cami yapsak yine boş. Ne olacak, içine insan gelmedikten sonra?

İşte Sultanahmet'e git, kocaman bir cami. Ayasofya öyle, Süleymaniye öyle. Ama içine git, kaybolur içinde insan. Kimse yok ki! Beş kişi ile on kişi ile cemaat mi olur?

Elli bin bin kişilik camide on-on beş kişi...

Binaların yükselmesi de kıyametin alâmetlerindedir.”

“—Yüksek binalar yapmayın!” diyoruz, kıyameti koparıyorlar;

“—Sen bize ne karışyorsun hocaefendi? Para benim değil mi, nasıl istersem öyle yaparım?” diyorlar.

Yaparsın ama yıkılana kadar.

¹⁵¹ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.373, no:898; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.420, no:2; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.57, no:4724; Ebû Hüreyre RA'dan.

Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.419, no:1; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.94; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.V, s.181, no:628; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.I, s.497, no:1915; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.303, no:3469; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.57, no:4721; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.1108, no:20737; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2074, no:3073; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XVI, s.415, no:17141; RE. 481/2.

Kıyametin çeşitleri var. İşte komünistlik denen kıyamet neden kopuyor? Kocaman apartmanı görüyor, “Benim bir katım yok be yahu!” diyor, “Şu adama bak neler yapmış!” diyor, dikiyor gözünü oraya...

Geçen bir arkadaş dedi ki, muhabbet ediyoruz bir çocukla, genç çocuk. Bilmem nerede okuyor. Her lafı komünistliğe döndürdü çocuk. demiş ki:

“—Bu memleket zengin oldukça, refah yerinde oldukça, bu memleket komünist olmaz. Komünistlik olmak için, fakirlik oldu mu komünistlik arkasından hazır.” demiş..

Ben de dedim ki çocuğa;

“—Çok yanlış söylüyorsun çocuğum. Komünistlerin en birinci yardımcısı zenginlerdir. Bak, komünistlerin en büyük destekçileri zenginler. Sen öyle diyorsun ama zenginler destekliyor?”

“—Ya nasıldır hocaefendi?”

İman olmadıkça, iman olmadıkça komünistlik her yerde var.

Herkes Müslümanlıktan korkuyor:

“—Aman Müslümanlık gelirse bizi örter, evimizden çıkarmaz. Camiye sokar bizi. Paralarımızı zekât diye elimizden alır. Bilmem ne yapar. Aman Müslümanlık geleceğine komünistlik gelsin.”

“—Niçin?”

“—Komünistlikte rahatlık var, yaşa da babam yaşa! Haram yok, günah yok... Bunlar kolay geliyor Müslümanlık zor geliyor. Abdesti var namazı var, imanı var itikadı var. Şusu var busu var, nikâhı var, bilmem nesi var. Öteki tarafta her şey kendi emrine amade...

Onun için, sen çok yanlış düşünüyorsun yavrum. Asıl imanda iş... İman olmadı mı, imanının olmadığı yerde komünistlik olur. İmanı olan yerde, müslüman başkasının hakkına ölse tecavüz etmez. Çünkü iman sahibi bilir ki, Allah-u Teâlâ'nın takdir ettiği neyse g güzeldir, hayırlıdır... Takdirine razı olur, kimsenin ne malında gözü olur, ne de yaşamasında gözü olur. Başkasının malında gözü olmak imansızlık alâmetidir.” dedim.

O da hak verdi ama kaç para.

Onun için, binaların yüksekliği kıyameti kopartacak.

Nasıl kıyameti kopartacak? Nasıl kopartacaksa kopartacak.

Faiz yemek de kıyamet alâmetlerindedir.

Bugün pek çok müslümanlar bunun müdâfii. Diyor ki:

“—Hocaefendi ne yapıyorsun? Eğer bankalar olmazsa bizim işler muattal olur iş kalmaz, iş yapamayız. Oradan alacağız, ama faiz maiz. Oradan alacağız ki ancak geçinebilelim, işimizi yürütebilelim.

Meselâ, bugün bana 100 bin lira lazım. Kim verir bana 100 bin lirayı? Kimse vermez. Binâen aleyh bankaya ihtiyacımız var. Zarurettir.” diyor, müslüman müdafaa ediyor bunu.

Onun için, faizin yenmesi de kıyamet alametinden oluyor.

Birbirimizi çekiştirme, gıybetin çokluğu; bu da kıyametin alâmeti.

Emr-i ma'ruf nehy-i ani'l-münker yok. Bu da kıyamet alâmeti.

“—Bu günahdır yavrum, ne yapıyorsun sen? Böyle cırlıçıplak

sokağa çıkılır mı?” demiyorsun.

Kötü insanların emir olması, o da kıyametin alametindedir.

Hükümlerin satılması, o da kıyamet alâmetlerindedir. Parayı verdin mi kurtarıyorsun kendini, hüüm tersine dönüyor.

Kan akıtmak; o da kıyamet alâmeti. Korkmadan dan diye vuruyor herif...

Akraba-i taallukatın birbirine gidip gelmemesi, o da kıyametin alametindedir.

Bir de Kur'an'ı kazanç vesilesi yapmak, bu da kıyametin alametidir. Kur'an'ı kazanç, geçinme safhasına koymak, ses usullerine uydurmak. Ve nasıl yaparsan yap, ticarete döktün müydü, o kıyamet alâmeti.

Kur'an'ı, çalgılar gibi hânendelerin şu perdesi şu perdesi diye söyledikleri perdeler üzerinde okumak. Bunlar da hep kıyametin alâmetlerindenmiş.

Vahhabîlik ile ilgili bir kitap okudum da, Vahhabîlere reddiye olarak yazılmış. Orada diyor ki;

“—O Vahhabîler şefaati-rasûlullah'ı reddediyorlar. Sen onun önünde, ‘Aman yâ Rasûlallah!’ dedin mi kovuyor oradan;

“—Aman!’ olmaz Rasûlallah’a!” diyor.

Niçin canım?

“—O öldü.” diyor.

Allah sana akıl fikir versin!

İnsan için ölüm yoktur, insan için nakil vardır. Bu âlemden öteki âleme nakil oluyor. Ölen hayvandır zaten. İnsan ölmez, mü'min hiç ölmez. Ölen hayvandır, hayvana mahsustur ölüm. İnsana dâr-ı dünyadan dâr-ı ahirete intikaldir. Berzah âlemi derler ki, o âlemden insan şey kalır, o âlemîn malı olur.

Binâen aleyh Peygamber SAS duyar ve işitir. Tecrübelerle sabittir ki birçok kimselerin selâmlarını, “*Ve aleyküm selâm!*” diyerekten Efendimiz SAS almıştır. Etrafında bulunan insanlar da bu sözü, “*Ve aleyküm selâm*”ı duymuşlardır. Kitaplarımıza kadar da nakletmişlerdir. Bunun bir tanesi de Ahmed er-Rufâi Hazretleri'dir.

Ahmed er-Rifâi Hazretleri zamanının büyük velisi olduğu için, demişler ki:

“—Sen bu kadar keramet gösteriyorsun, şöylesin böylesin. Buna bizim pek inancımız da yok. Diyorsun ki, ‘Ben evlâd-ı Rasûlullah’ım’ diye dava ediyorsun. Biz inanmayız senin bu kuru sözlerine. Gel bunu Rasûlullah’ın huzurunda isbat et de inanalım!” demişler.

O da demiş ki, filan senenin haccında orada ol demiş.

Abdulkadir Geylanî’si de, diğer memleketin bütün büyükleri de orada olduğu halde, herkes girmiş, Ahmed er-Rifâi Hazretleri gelmiş;

“—*Es-selâmü aleyke yâ ceddî, yâ Rasûla’llah!*” diye bir selâm vermiş.

“—*Ve aleyküm es-selam yâ veledî, Ahmed er-Rufâi!*” diyerekten Rasûlullah’ın mukabele ettiğini hepsi duyunca, hepsi bayılıp düşmüşler oraya.

Öyle Ahmed er-Rufâi Hazretleri çok mütevazı bir insan. Kapının eşiğine yatmış demiş ki;

“—Beni seven üzerime bassın da öyle geçsin!” demiş.

Yani kendini beğenmişlik yapmamış.

d. Doğru Sözlü Tüccâr

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵²

أول من يدخل الجنة التاجر الصدوق (ثن . عن أبي ذر)

RE. 161/1 (*Evvelü men yedhulu’l-cennete et-tâciru’s-sadûku.*)
“Cennete giren ilk insan doğru özlü, doğru sözlü tüccardır.”

İlk evvel cennete girecek insan et-tâciru’s-sadûk... Faiz yemez,

¹⁵² İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIV, s.144, no:37196; Ebû Zerri’l-Gıfârî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.IV, s.11, no:9245; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.X, s.306, no:9674.

yalan söylemez, hıyanetlik yapmaz. Doğru, sadûk. Bunlar, *el-kâsibü habibu'llah* sırrına mazhar olan bahtiyarlardır. Onun için ticaret gayet meşrudur.

İnsanlar hayatlarını temin etmek için, istikballerini temin etmek için okuyorlar. Mekteplerin kapılarına baksan, kim bilir kaç yüz bin tane çocuk vardır orada... Hep istikbal peşinde, memuriyet peşindedir.

Hayyam'ın sözü var, aklıma geldi de:

“—Âmir değilsen, memur da değilsen ne bahtiyarsın!” diyor.

Âmirlik ve memurluk insanın sırtında birer ağır yükür. Ticaret öyle değildir. Ticaret meşru bir şeydir.

Oku, okuduktan sonra devletin kapısına değil sanatın kapısına koş. Okuma demiyorum, oku ama memuriyette dikilip kalma. Memur olup da muayyen bir şeye kanaat edip durma. Çünkü memuriyette muayyen paraları veriyorlar. Birçok paralar alanlar müstesna insanlar, onlar da az insanlar.

Asıl diğer tabaka, işte geçinecek kadar maaş alıyor. Bir takımı da geçinmiyor, rüşvet alıyor, irtikap da ediyor. O da ayrı mesele.

“—Aybaşında nasıl olsa maaş alacağım, o zaman öderim!” diyor. Aylığa ediyor itimadı... Allah'a değil de, itimadı aylığa oluyor. Sonra kendini teselli ediyor:

“—Ben ölürsem, gerideki çocuklarım da işte aylığımdan alacak. Onlara da emekli maaşımdan verecekler!” diyor. Hem kendi, hem çocukları rahat oluyor. Bu Allah'a itimatsızlığın alâmeti oluyor.

“—Cenâb-ı Allah niçin cennete sokuyor tâciri?”

Güvenci Allah'a...

“—Batarsan ne olacak?” diyorsun.

“—E ne yapayım batarsam, Allah bana ne takdir ettiyse o olacak. Üç kazanırsam üç yerim, beş kazanırsam beş yerim. Daha fazla kazanırsam başkalarına da yardım ederim.” diyor.

Memurun başkasına yardım etmesi pek nadirdir efendi! Çok para alacak da, başkasına o zaman yardım edecek. Ama tâcir, tüccar öyle değil. Kazancı bol oldu muydu, istediği kadar etrafındakilerin de yardımına koşar. Eğer bugün bu tüccarlar da

olmasa bu fabrikaların hiçbiri kurulmaz. Kurulmayınca memleketin fukarası, evsizi açıkta kalır. Hadi bakalım kıyamet, bir kıyamet daha...

e. Önce Farslar Helâk Olacak

Nuaym ibn-i Hammad, Ebu Hüreyre RA'dan.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵³

أَوَّلُ النَّاسِ هَلَاكًا فَارِسٌ، ثُمَّ الْعَرَبُ عَلَىٰ إِثْرِهِمْ
(نعيم بن حماد في الفتن عن أبي هريرة)

RE. 161/2 (*Evvelü'n-nâsi helâken fârisün, sümme'l-arabu alâ isrihim.*)

(*Evvelü'n-nâsi helâken fârisün*) “İnsanlardan ilk önce helâk olacak olan, Acem taifesidir. (*Sümme'l-arabu alâ isrihim*) Sonra onların arkasından Araplar gelir.”

Acemin uçurması çoktur. Onun için, Allahu a'lem ilk helâk ona mahsus oluyor. İkincisi Arab'a düşüyor, ondan sonra diğer milletler de onun peşi sıra helâke gidecekler.

f. Hayânın Kaldırılması

Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵⁴

أَوَّلُ مَا يَنْزِعُ اللَّهُ مِنَ الْعَبْدِ الْحَيَاءَ، فَيَصِيرُ مَقَاتًا مَمْقُوتًا، ثُمَّ يَنْزِعُ

¹⁵³ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.I, s.310; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.252, no:38619; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.275, no:9599.

¹⁵⁴ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.13, no:6; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.75; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.126, no:5797; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.297, no:9650.

عنه الأمانة ، فيصير خائناً مخوناً ؛ ثم ينزع عنه الرحمة ، فيصير
فضاً غليظاً ، ويخلع ربة الإسلام من عنقه فيصير شيطاناً لعيناً
ملعناً (الديلمي عن أنس)

RE. 161/3 (*Evvelü mâ yenziu'llâhu mine'l-abdi'l-hayâü, feyasîru makkâten mümmakkaten; sümmе yenziu anhu'l-emânete, feyasîru hâinen muhavvenen; sümmе yenziu anhu'r-rahmete, feyasîru fezzan galîzan; ve yahleu ribkatü'l-islâmi min unukihî, feyasîru şeytânen laînen mü'l'anen.*)

Şimdi Cenab-ı Hakk'ın bizde birçok çeşitli nimetleri var: Sağlık, sıhhat, afiyet, şu bu. Yalnız şimdi sırası gelmişken şunu da söyleyeyim tekrar. Geçen de söyledim ama bu sözlerin tekrarı insanlar için faydadan hâlî değildir.

Şu insanı bir damla meni parçasından meydana geliyor. Yediğimiz ekmek ve diğer gıdalar vücudumuzda kana döndürülüyor. O kan birçok safhalardan geçerekten meni oluyor. Sonra ana rahminde bebek olup çıkıyor ortaya... Aslı kan. Ama o kanı bak Cenâb-ı Hak ne yapmış. Kâinatı gösterecek bir göz vermiş. Nedir o? Kökü kan.

O kökü kan olan maddeyi bak bir kulak yapmış, kainatı dinletiyor sana. O kökü kan olan bir maddeyi kafada toplamış, bütün dünyanın altını üstünü sana öğretiyor. Bir de gönül vermiş, şark ile garb arasını, dünya ile âhireti keşfediyor sana...

E bunu bir kandan yapan kudretin sahibini düşün de, onun sözünden dışarıya çıkmamayı kendine şiar edin kardeş! O sana orucu emrettiyse sana sıkıntı olsun, sana zorluk olsun diye değil, senin saadetin için. Hem dünya hem âhîret saadeti için...

Belki söylemem abes olur ama, şimdi ne zamandan beri oruç niyetli olduğum halde, geçen gün baktım 20 kilo eksilmişim. Ama daha iyi oldum. 20 kilo fazla iken daha kötüydüm. Şimdi 20 kilo

eksik olmakla beraber eskisinden daha iyiyim. Niçin? Orucun birçok faydaları var, nâ-mütenâhî...

Sonra ölürse ne olacak? Ölürsen de nasıl olsa bu ölüm mukadder. Eğer bizim imanımız vardır ki, insana Allah'ın verdiği sayı bitmedikçe insan ölmez. Sayın, nefesin, saatin, dakikan gelmeyince insan ölmez. Ne açlıktan ne başka bir şeyden. Gökten bombaları yağdırsalar yine ölmez insan. İmanın böyle olması lazım.

Benim bir eniştem vardı da rahmetlik oldu. Midilli bizdeyken Midilli'de kumandan imiş, yüzbaşı o zaman. O zaman Yunanlılarla bir çatışma olmuş aralarında. Kendisi anlatırdı da... Ama yedi yaşında hafız olmuştu bu eniştem. Bursa'daki yeşil camisinin altında hafızlık mukabelesini dinletmiş. Bursa valisi de kendisine altın bir saat hediye etmiş. Yedi yaşındaki bir çocuk mukabele okuyor!

Onun bana anlattığı, bize anlattığı şeyde, Midilli'de Yunan demiş ki:

“—Mütareke yapalım. Böyle dövüşmek ile olmayacak.”

Çağırılmışlar bunu karargahlarına, konuşmuşlar konuşmuşlar olmamış mütareke. Aradaki şartlar fena...

“—Yalnız başıma, bir askerim var yanımda, dağ yolundan karargahıma doğru geliyorum. Kâfirler bizi mitralyöz ateşine tutmasınlar mı orada... Sağımdan solumdan yağmur gibi kurşun yağıyor, ne atıma ne bana bir şey olmadı. Anladım ki Allah öldürmeyince kimse ölmez!” diyor

Aklımda kalmış o zaman ki hikâye. Allah cümlemizi affetsin...

Şimdi insanın bazı, Allah esirgeye, canı çıktığı gibi malı da gider elinden. Yangın olur, hırsız gelir, çeşitli hareketler olur, zelzeleler olur mallar gider elden. Bunlar bir şey değil, bunların telafisi mümkün. Asıl korkulacak olan şey:

أَوَّلُ مَا يَنْزِعُ اللَّهُ مِنَ الْعَبْدِ الْحَيَاءَ ، فَيَصِيرُ مَقَاتًا مَمَقَّتًا ، ثُمَّ يَنْزِعُ

عنه الأمانة ، فيصير خائناً مخوناً ؛ ثم ينزع عنه الرحمة ، فيصير
 فظاً غليظاً ، ويخلع ريقه الإسلام من عنقه فيصير شيطاناً لعيناً
 ملعناً (الديلمي عن أنس)

(*Evvelü mâ yenziu'llâhu mine'l-abdi'l-hayâü*) “Allah-u Teâlâ'nın kulunun elinden en evvel alacağı şey hayâdır.” Hayâ gitti mi, bitti iş!

(*Feyasîru makkâten mümakkaten*) *Makkât*, gazap olunmuş. “Hayâyı bıraktı mı gazap olunan bir mahlûk olur. Hayâsızlığı dolayısıyla gazabı ilâhiyeye müstehak olur.”

(*Sümme yenziu anhu'l-emânete*) “Hayâ elinden gidince emanet de elinden alınır onun... Emanete de riayet edemez olur. (*Feyasîru hâinen muhavvenen*) Bu sefer hain bir adam olur.”

(*Sümme yenziu anhu'r-rahmete*) “Bundan sonra kendisinden merhamet denilen şey de alınır. (*Feyasîru fezzan galîzan*) Katı kalpli bir insan olur. Merhameti kalkar, artık kimseye acımaz.”

Yanındaki aç, ölüyor;

“—Ah neyime lâzım. Allah ona da versin, o da yesin.” diyor.

O demek sebeplere bağlı. Bak baştan hayâ gidiyor, arkasından emanet gidiyor. Arkasından da insandaki merhamet gidiyor.

(*Ve yuhleu ribkate'l-islâmi min unukihî*) “Bundan sonra İslâm zincirleri onun boynundan alınır. (*Feyasîru şeytânen lâinen mü'lânen*) Ondan sonra, halis muhlis bir şeytan olur o.”

Merhametsiz, emanete riayetsiz, adaletsiz, hayâsız. Bak hayânın gitmesinin ne kadar felaketleri var insanda...

Onun için haya çok önemlidir. Hayâsı olmayanda iman da yoktur. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵⁵

¹⁵⁵ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.17, *İman* 2/14, no:24; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.141, no:52; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.667, no:4795; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.121, no:5033; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.147, no:6341; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Muhammed), c.III, s.453, no:950; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II,

إِنَّ الْحَيَاءَ مِنَ الْإِيمَانِ (حم. عن ابن عمر)

(*İnne'l-hayâe mine'l-îmân*) “Muhakkak ki hayâ imandandır.”
Yine buyurmuşlar ki:¹⁵⁶

لَا إِيْمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ ، وَلَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ
(حم. ع. طس. ق. ض. عن انس)

(*Lâ îmâne li-men lâ emânete lehû*) “Emanete riayet etmeyen, güvenilirliği olmayan bir kimsenin imanı yoktur. (*Ve lâ dîne li-men lâ ahde lehû*) Ahdine sadakati olmayanın de dini yoktur.”

Yani iman işte hani böyle sallanan bir şey halinde, kopacak neredeyse. Onun ahdi de olmaz. Ahdine vefa da öyledir.

Allah cümlemizi affetsin...

Bugünkü yavrularımıza bunu anlatabilmenin imkânı yok tabi. Her şey zamanında... Onun için söylemektense söylememesi daha iyi.

Akşam yine bir şey anlattılar, diyorlarmış ki:

“—Bir şey ki âdet oldu, ammeye mâl oldu, amme onu kabul

s.374, no:610; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.210, no:602; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.369, no:5487; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.156, no:4932; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.131, no:7701; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.537, no:11764; Abdü'r-Rezzak, *Musanef*, c.11, s.142, no:20146; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.372; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.421, no:2872; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.256, no:6001; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.281, no:625; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.123, no:5782; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XII, s.467, no:12316.

¹⁵⁶ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.135, no:12406; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.98, no:2606; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.288, no:12470; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.78, no:4354; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.I, s.423, no:194; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.246, no:2863; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.207, no:7972; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.278, no:341; Ziyâü'l-Makdisî, *el-Ehâdisü'l-Muhtâre*, c.III, s.148, no:2663; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.62, no:5503; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XV, s.487, no:15999.

etti. O âdet oldu, o ayıp olmaz artık.”

Madem ki herkes öyle oldu, artık ayıp denilen şey kalktı. Ama hayâyı ne yapalım?

Hayâ denilen bir şey var insanda... İnsan parasını saklıyor yahu. Niçin? Para kıymetli bir şey... Ama insanın teni hepsinden daha kıymetlidir. İnsanın o tenini saklamaması çok abes bir şey.

Medine-i Münevvere’de vaktiyle helâ yok imiş. Herkes def-i hâcet etmek için Medine’nin dışına giderler, boşluklarda yaparlarmış hacetlerini. Medine içerisinde öyle an’ane kurulmuş, şehir içerisinde kimse def-i hâcet etmiyor. Hep de akşam üzerine doğru, geceye doğru gidiyorlar. Kimse kimsenin nereye gittiğini görmesin bilmesin gibilerden.

Efendimiz SAS hanımlarından birisi, Hz Ömer’in kızı Hz. Hafsa RA. Hz. Ömer de nerede oturuyorsa, kızının evden çıkışını görmüş de, fakat def-i hâcet için gideceğini bilemediği için, tâ uzaktan bağırmış;

“—Ey Hafsa! Ben seni tanıdım. Hadi içeriye!” demiş.

Allah affetsin...

g. Aç ve Susuz Kimseler

İbnü’n-Neccar, Abdullah ibn-i Abbas RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵⁷

أَوْلِيَاءُ اللَّهِ مِنْ خَلْقِهِ أَهْلُ الْجُوعِ وَالْعَطَشِ ، فَمَنْ آذَاهُمْ أَنْتَقِمَ اللَّهُ مِنْهُ ، وَ
هَتَكَ سِتْرَهُ ، وَحَرَّمَ عَلَيْهِ عَيْشَهُ مِنْ جَنَّتِهِ (ابن النجار عن ابن عباس)

¹⁵⁷ *Kenzü’l-Ummâl*, c.VI, s.482, no:16642; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.X, s.321, no:9708.

RE. 161/4 (*Evlîyâu'lâhi min halkıhî, ehli'l-cûi ve'l-ataşı; femem ezâhüm intekama'llâhu minhü, ve heteke setrehû, ve harrame aleyhi ayşehû cennetihî.*)

(*Evlîyâu'llâhi min halkıhî*) “Allah-u Teâlâ'nın mahlûku içerisinde evliyaları kimlerdir?” Damgası yok, nasıl bileceğiz onların evliyâullah olduğunu?

Rasûlüllah Efendimiz öğretiyor bize:

(*Ehli'l-cûi ve'l-ataşı*) “Aç ve susuz kalanlar.”

Gerek fakirlikleri dolayısıyla, gerek sofulukları dolayısıyla açlığa tahammül ediyorlar. Bunlar Allah-u Teâlâ'nın velileridir.

(*Femem ezâhüm*) “Kim bunlara eziyet ederse...”

“—Pis herif! Geldin yine buraya! Defol buradan, git!”

Kovuyor; çünkü kendisine layık görmüyor, beğenmiyor o adamı.

(*İntekama'llâhu*) “Allah-u Teâlâ ondan intikamını alır. (*Ve heteke setrehû*) Onun perdesini parçalar, bütün ayıplarını meydana koyar. (*Ve harrame aleyhi ayşehû min cennetihî*) Ona Cennetinde yaşamayı haram eder.”

h. Allah'ı Hatırlatan Kimseler

Hakîm-i Tirmizî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan; Ebû Nuaym, Saîd ibn-i Cübeyr Rh.A'ten rivayet etmişler.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵⁸

أُولِيَاءُ اللَّهِ الَّذِينَ إِذَا رُءُوا ذُكِرَ اللَّهُ (الحكيم عن ابن عباس ؛
حل. عن سعيد بن جرير مرسلا)

RE. 161/5 (*Evliyâu'llâhi, ellezine izâ ruû zükira'llâhu.*)
(*Evliyâu'llâhi*) “Allah'ın velîleri, (*ellezîne*) öyle insanlardır ki, (*izâ ruû*) görüldükleri vakitte, (*zükira'llâhu*) Allah hatıra gelir.”

Onu görünce insanların içine Allah gelir, Allah'ı hatırlatır. Bir kimseyi görünce Allah aklına geliyor mu, o kimse evliyaullah-tandır. Allah'ı senin hatırına getirdiği için.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikat-ı samedâniyesine mazhar eylesin...

Bu mübarek ayda oruçlarımızı güzel tutmak, kimseyle kavga gürültü etmemek, dedikoduyu ortadan tamamıyla kaldırmak. Herkese evlâdımıza olan şefkatten daha fazla şefkatli olmak. Kimsenin iyiliğiyle, kötülüğüyle alâkadar olmamak. Elinden geldiği kadar dinine riayetkâr, hürmetkâr olmak ve bunu etrafındakilerine elinden geldiği kadarıyla duyurabilmek.

Kendisiyle münakaşa eden, hatta dövüşe kalkanlara karşı, “Ben oruçluyum kardeşim! Ben oruçluyum kardeşim!” diyerek, ona güzelce mukabele ederek, onunla mücadele etmemek. Bunun gibi orucun icap ettirdiği şeylere dikkat etmek. Meselâ, yalan söyleyemez, hıyanet yapamaz. Oruçludur, sevabı gider elinden.

¹⁵⁸ Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.IV, s.80; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.418, no:1783; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.X, s.320, no:9707.

Ha onu söylemedim, şunu da söyleyeyim yine:

İmanın iki tane makamı var: Birisi iman makamıdır. O iman makamında bütün insanlar bir. “*Lâ ilâhe illa’llah, Muhammedün rasûlü’llah*” diye kim diyorsa ehli imandır. Ama dereceleri ayırır o başka... Meselâ, peygamberlerin imanı, Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretlerinin imanı, evliyaların imanı ile elbette bizimki bir değildir ama, hep aynı imandır, kuvveti itibarıyla değişir.

İkincisi: Asıl iman, makam-ı abdiyyetten ihsan makamına yükselmektir. İhsan makamına yükselebildiğin vakitte iman tadını tadarsın.

İmanın tadı var, şekerden tatlı, baldan daha tatlı. Ne zaman?

İman mertebesinden ihsan mertebesine çıkabildiğin dakikada. Merdiveni yok, mektebi de yok. Numara alacak değilsin. Onun numarasını Allah verecek sana. O makama atlamayı, ihsan makamına atlamayı Peygamber SAS tarif ediyor.

Cebrail AS geldi, Peygamberimiz’e soruyor. İmanı sordu,

İslâm'ı sordu, arkasından da ihsanı sordu:¹⁵⁹

وَمَا الْإِحْسَانُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟

(*Ve me'l-ihsânü yâ rasûla'llâh*) “İyi kulluk, kulluğu güzel yapmak, ihsan makamına nail olmak, yüksek dereceli evliya derecesine çıkmak nasıl olur yâ Rasûlallah?”

Cevâben buyurdular ki:

الْإِحْسَانُ أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ، فَإِنَّهُ يَرَاكَ
(خ. م. ن. ه. حم. خز. حب. ش. حل. عن أبي هريرة؛ م. د.
ت. ن. ه. حب. ق. عن عمر)

(*El-ihsânü en ta'buda'llâhe keenneke terâhû*) “İhsân, Allah-u Teâlâ Hazretleri'ni görüyormuş gibi ona ibadet etmendir. (*Fein lem tekün terâhu, feinnehû yerâke*) Çünkü sen onu görmüyorsun ama, o seni görüyor.”

Allah'ı görür gibi ona ibadet etmek. Yalnızca ibadet de değildir. İnsanın her halini, “Allah'ım beni her zaman için görüyor. Çünkü Cenab-ı Hak Rakîb'dir, Atîd'dir. Gayet ince bir şekilde kulunun üzerinde titizlikle duruyor Cenab-ı Hak. Hiçbir

¹⁵⁹ Buhâri, *Sahîh*, c.I, s.27, no:50; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.39, no:9; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.101, no:4991; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.25, no:64; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.426, no:9497; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.5, no:2244; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.375, no:159; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.157, no:30309; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.528, no:117222; Ebû Hüreyre RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.I, s.36, no:8; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.6, no:2610; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.635, no:4695; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.97, no:4990; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.24, no:63; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.389, no:168; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.203, no:20660; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.528, no:11721; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.383; Beyhakî, *el-Erba'üne's-Suğrâ*, c.I, s.61, no:23; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.44, no:5249; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.57, no:140; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.X, s.494, no:10108.

kulu, en ufağından tut en büyüğüne Cenab-ı Hakk'ın nazarından bir an kaybolmaz. Kaybolduğu takdirde ölmüştür o. Eceli geldi gitti derler. Nazar-ı ilahi çekiliyor.

Onun için insanın en çok bugün buna ihtiyacı vardır. Oruç çok sevap, namaz çok sevap, Kur'an okumak çok sevap, para dağıtmak çok sevap ama asıl sevap, insanın bu ihsan makamına yükselebilmesi, ibadetinde daima Cenâb-ı Hakk'ı görür gibi ibadet etmesi. Sen onu göremezsin, göremeyeceksin. Fakat bileceksin ki o seni daima görmektedir.”

Bunu lafta değil, hâle intikal ettirip bu sana hâl olsun. Nerede olursan ol, abdesthanede de, gusülhanede de, yatağında da daima edebe riayet et! Yatarken yönünü kibleye dönmüş olarak, abdesti ile beraber, “Allah... Allah... Allah...” diye diye uyu!

Onu iyice içine yerleştir ki, Allah-u Teâlâ'nin senden bir an bile ayrıldığı yok!

Onun için, Cenâb-ı Peygamber diyor ki:¹⁶⁰

أَفْضَلُ الْإِيمَانِ، أَنْ تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ مَعَكَ حَيْثَمَا كُنْتَ
(طب. حل. عن عبادة بن الصامت)

RE. 76/9 (*Efdalü'l-îmân*) “İmanın en yüksek derecesi, (*en ta'leme enne'llâhe meake haysü mâ künte*) nerede olursan ol, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin seninle beraber olduğunu bilmendir.”

Şunu iyi bil ki, Allah-u Teâlâ, nerede olursan ol seninle beraberdir.

Hani Kur'an'da da var ya:

وهو معكم أين ما كنتم (الحديد : ٤)

¹⁶⁰ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.336, no:8796; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.305, no:535; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.124; Ubâde ibn-i Sâmit RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.225, no:204; *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.37, no:66; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.194, no:3971; RE. 76/9.

(*Ve hüve meaküm*) “Allah-u Celle ve A’lâ sizinledir, (*eyne mâ küntüm*) nerede olursanız olun!” (Hadîd, 57/4)

Allah, “Sizinle beraberim.” diyor.

Öyleyse aziz kardeş! Bunu içine yerleştirebilen insana ne polis lâzım, ne jandarma lazım, ne kontrolcü bilmem ne lazım! Hiçbir şey lazım değil. Çünkü kendi kendinin kontrolçüsü.

Bununla beraber, her müslüman saatlerinden bir saati ibadetlerini yapmaya ayıracak.

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ . وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

(الزلزال: ۷-۸)

(*Femen ya’mel miskàle zerretin hayren yerah. Ve men ya’mel miskàle zerretin şerren yerah.*) “Kim zerre miktarı bir hayır işlemişse, onun karşılığını görecek. Kim de zerre miktarı bir şer işlemişse, onun cezasını görecek.” (Zilzâl, 99/7-8)

En ufak bir hayır ve en ufak bir şer mutlaka deftere geçiyor.

Bunu iyi bilmek lazım. Buna inandı mı bir insan, bundan sonra nasıl kötülük yapabilir?

Ondan sonra bakacak defterine:

“—Yâ ben bugün neler yaptım? Tevbe yâ Rabbim, tevbe, estağfiru’llah...”

Ertesi gün yapmamaya çalışacak. Ondan sonra asıl insanlık böyle böyle, böyle böyle gelişir. akarsın ki Arş’a kadar çıkar insan. İşte o zaman meleklerden de üstün olur.

Onun için, Cenâb-ı Hakk’ın ibadet edip hiç kusur etmemiş mahlûku dopdolu... Yerle gök değil, kâinat dolusunca... Onun ne imanlıya ihtiyacı var, ne de imansızdan korkusu var. Ama cenneti de yapmış, cehennemi de yapmış;

“—Benim sözümü dinlerseniz işte cennet! Her istediğiniz orada! Dinlemezsensiz, işte ceza evi de orada... Hangisini ihtiyar edersen?”

Bizi de serbest bırakmış. Nefisle mücadele edeceğiz, şeytanlarla mücadele edeceğiz; o cennet yolunu, hak yolunu bırakmayacağız.

Allah cümlemizi o hak yolundan ayırmasın...

Sübhâne rabbike rabbi’l-izzeti ammâ yasifûn... Ve selâmün ale’l-mürselîn... Ve’l-hamdü li’llâhi rabbi’l-âlemîn...

El-fâtihah!

İskenderpaşa Camii

12. ALLAH'I ÇOK ZİKREDİN!

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

أَلَا أَخْبِرْكُمْ بِخَيْرِكُمْ مِنْ شَرِّكُمْ: خَيْرِكُمْ مِنْ يَرْجَى خَيْرَهُ،

وَيُؤْمِنُ شَرَّهُ؛ وَشَرِّكُمْ مِنْ لَا يَرْجَى خَيْرَهُ، وَلَا يُؤْمِنُ شَرَّهُ

(حم. ت. عن أبي هريرة)

RE. 163/1 (*Elâ uhbiruküm bi-hayriküm min şerricküm:
Hayruküm men yürcâ hayruhû, ve yü'menü şerruhû; ve şerruküm
men lâ yürcâ hayruhû, ve lâ yü'menü şerruhû.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-ı şerife okuyalım:

*“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidînâââ... Muhammedinin-
nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîû, ve sahbihîû, ve sellim.”* (3 defa)

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili
Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. İnsanların Hayırlısı ve Şerlisi

Tirmizî ve Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet

etmişler.

Cenâb-ı Peygamber Efendimiz buyurmuşlar ki¹⁶¹

أَلَا أَخْبِرِكُمْ بِخَيْرِكُمْ مِنْ شَرِّكُمْ: خَيْرِكُمْ مَنْ يَرْجِي خَيْرَهُ،

وَيُؤْمِنُ شَرَّهُ؛ وَشَرِّكُمْ مَنْ لَا يَرْجِي خَيْرَهُ، وَلَا يُؤْمِنُ شَرَّهُ

(حم. ت. عن أبي هريرة)

RE. 163/1 (*Elâ uhbiruküm bi-hayriküm min şerricküm: Hayruküm men yürcâ hayruhû, ve yü'menü şerruhû; ve şerruküm men lâ yürcâ hayruhû, ve lâ yü'menü şerruhû.*)

(*Elâ uhbiruküm bi-hayriküm min şerricküm*) “Sizin en iyiniz kim, en kötünüz kim, size haber vereyim mi?”

(*Hayruküm*) “Sizin en hayırlınız, (*men yürcâ hayruhû ve yü'menü şerruhû*) kendisinden hayır beklenen, hayrı umulan, şerrinden emin olunan insandır.”

Kendilerinden şer umulmayan ve daima hayır beklenen insanlar sizin hayırlılarınızdır, iyi insanlardır. Şerrinden eminsinizdir. Mesela kapınız açık kalsa da yatsanız, dersiniz ki;

“—Bu komşulardan bana, ne evime ne çoluğuma çocuğuma hiçbir zarar gelmez. Çünkü hep emin adamlardır.”

(*Ve şerruküm*) “Sizin en şerliniz, en kötünüz kimdir? (*Men lâ yürcâ hayruhû, ve lâ yü'menü şerruhû*) Kendisinden bir hayır umulmayan, ‘Yapmaz yâ o adam hayrı...’ diye kesinlikle hayır umulmayan, ama şerrinden emin olunmayan, fenalık yapmasından korkulan kimsedir.”

¹⁶¹ Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.528, no:2263; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.368, no:8798; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.285, no:527; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.539, no:11268; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.229, no:1246-1247; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.770, no:43025 ve c.XVI, s.106, no:44076; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.437, no:4444.

Demek ki hayırlı olan insanlar, kendisinden hayır ümit olunan ve şerrinden emin olunan insanlardır. Aksine şerli insanlar, kendisinden hayır umulmadığı gibi aynı zamanda şerlerinden de emin olmayan insanlar oluyor.

Ama bir de var ki kapıya bir kilit, arkasından bir demir, arkasından bir de destek koyarsın. Niçin? Emin değilsiniz etrafınızdakilerden.

O da şerlileriniz oluyor o zaman. Hayrı umulmayan şerrinden de emin olunmayan insanlar da kötü insanlarınızdır.

Allah bizleri kendilerinden hayır ümit olunan insanlardan etsin... Şerlerinden de emin olunanlardan etsin...

b. İdarecilerin Hayırlıları

Tirmizî ve Ebû Ya'lâ, Hz. Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶²

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِخِيَارِ أَمْرَائِكُمْ، وَشِرَارِهِمْ: خِيَارِهِمُ الَّذِينَ تَحِبُّونَهُمْ،
وَيَحِبُّونَكُمْ؛ وَتَدْعُونَ لَهُمْ، وَيَدْعُونَ لَكُمْ؛ وَشِرَارِ أَمْرَائِكُمُ الَّذِينَ
تَبْغِضُونَهُمْ، وَيَبْغِضُونَكُمْ؛ وَتَلْعَنُونَهُمْ، وَيَلْعَنُونَكُمْ (ت. غريب،
ع. عن عمر)

RE. 163/2 (*Elâ uhbiruküm bi-hıyâri ümerâiküm, ve şirârihim; Hıyâruhümü'llezîne tühıbbûnehüm, ve yühıbbûneküm; ve ted'üne lehüm, ve yed'üne leküm; ve şirâru ümerâikümü'llezîne tübgıdûnehüm, ve yübgıdûneküm; ve tel'anûnehüm, ve yel'anûneküm.*)

(*Elâ uhbiruküm bi-hıyâri ümerâiküm, ve şirârihim*) “Sizin

¹⁶² Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.219; Abdürrezzak, *Musannef*, c.XI, s.325; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.148, no:161; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.17, no:14641; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.428, no:4428.

âmirlerinizin hayırlısını ve şerlisini size haber vereyim mi?”

(*Hıyâruhümü'lezîne*) “Âmirlerinizin hayırlıları öyle kimse-lerdir ki, (*tühîbbûnehüm*) siz onları seversiniz, (*ve yühîbbûneküm*) onlar da sizi severler.”

Sizin için daima hayırlı işler yaparlar; siz de onun için onları seversiniz. Millet de sever, dua eder onlara.

“—Allah razı olsun bunlardan.” dersiniz.

Milletten böyle kendilerine karşı bağlılık görünce, onlar da milletlerini severler. (*Ve ted'üne lehüm*). “Siz onlara dua edersiniz, (*ve yed'üne leküm*) onlar da size dua ederler. Bunlar sizin iyilerinizdir işte...”

(*Ve şîrâru ümerâikümü'lezîne*) “Sizin âmirlerinizin şerlileri de öyle kimselerdir ki, (*tübğidûnehüm*) siz onlara buğz edersiniz, sevmezsiniz onları; çünkü size eza ederler. (*Ve yübğidûneküm*) Onlar da size buğzederler, sevmezler sizi.”

(*Ve tel'anûnehüm*) “Siz onlara lânet edersiniz.”

“—Allah belâlarını versin şunların! Defolup gitse de kurtulsak!” dersiniz.

(*Ve yel’anûneküm*) “Onlar da size lânet ederler.”

Niçin? Menfaatinize uygun şeyler yapmıyorlar, yapmadıkları için siz de onlara kızılıyorsunuz. “Bunlar bizim sözümüzü dinlemiyorlar!” diye onlar da size kızılıyorlar.

Meselâ akşam duydum, burada gecekondular varmış, gecekonduların yıkılmasına emir verilmiş. Yıkma için 300 tane polis gitmiş. Fakat gecekondudaki adamlar ne yapsın, fakara adamlar. Yıktırılır mı kolayca evlerini? Hepsini birden çullanıvermiş, 300 polisin ağzını burnunu perişan bir hale sokmuşlar.

Şimdi o adam hayır mı söyleyecek, şer mi söyleyecek?

“—Yahu niçin dinlemiyorsunuz sözümüzü?”

Öteki de kızılıyor;

“—Niçin bizim işimize mâni oluyorsunuz?”

“—Allah belâsını versin bunların!” diye siz lânet edersiniz.

Onlar da size lânet eder:

“—Allah belasını versin bu milletin! Bakın sözümüzü dinlemiyorlar, kanunlara itaat etmiyorlar, devlete itaat etmiyorlar!” derler.

Onlar da size böyle beddua ederler.

“—İşte bunlar sizin şerli emirlerinizdir.” demiş Rasûl-ü Ekrem.

c. İnsanların Hayırlısı ve Şerlisi

Ahmed ibn-i Hanbel, Neseî, Abd ibn-i Humeyd, Hâkim, Beyhakî ve Ziyâü'l-Makdîsî, Ebû Saïd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶³

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ النَّاسِ، وَشَرِّ النَّاسِ : إِنَّ مِنْ خَيْرِ النَّاسِ، رَجُلًا
عَمَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَلَى ظَهْرِ فَرَسِهِ، أَوْ عَلَى ظَهْرِ بَعِيرِهِ، أَوْ عَلَى
قَدَمِهِ، حَتَّى يَأْتِيَهُ الْمَوْتُ؛ وَإِنْ مِنْ شَرِّ النَّاسِ، رَجُلًا فَاجِرًا جَرِيًّا
يَقْرَأُ كِتَابَ اللَّهِ، وَلَا يَرَعُوهُ إِلَى شَيْءٍ مِنْهُ (حم . ن . و عبد بن
حميد ، ك. هب. ض. عن أبي سعيد)

RE. 163/3 (*Elâ uhbiruküm bi-hayri'n-nâsi, ve şerri'n-nâs: İnne min hayri'n-nâsi, racülen amile fî sebîli'llâhi alâ zahri feresihî, ev alâ zahri baîrihî, ev alâ kademeyhi, hattâ ye'tiyehü'l-mevt; ve inne min şirâri'n-nâsi, racülen fâciren ceriyyen yakraü kitâba'llâh, ve lâ*

¹⁶³ Neseî, *Sünen*, c.VI, s.11, no:3106; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.41, no:11392; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.77, no:2380; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.IV, s.225, no:19509; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.361, no:2047; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.1690, no:18283; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.305, no:989; Ebû Saïd el-Hudrî RA'dan.

yer'avî ilâ şey'in minhu)

(*Elâ uhbirüküm bi-hayri'n-nâsi, ve şerri'n-nâs*) “Size insanların en hayırlısı kimdir, en şerlisi kimdir, bildireyim mi? (*İnne min hayri'n-nâsi racülen amile fî sebîli'llâh*) “Nâsın hayırlısı o adamdır ki, bütün işini Allah yolunda yapıyor. (*Alâ zahri feresihî*) Atının sırtında, (*ev alâ zahri baîrihî*) yahut devesinin sırtında, (*ev alâ kademeyhi*) yahut yaya, iki ayağının üstünde, (*hattâ ye'tiyehü'l-mevt*) ölüm gelinceye kadar fî sebîlillâh çalışıyor.”

Buradan ilk anlaşılan cihaddır. Demek ki atına biniyor, devesine biniyor, veyahut da yaya olarak fî sebîlillâh cihad ediyor; kendi menfaati için değil.

Ölüm gelinceye kadar...

Bakın bu tâbir çok yerinde bir tâbir. Yani insan her zaman bir iyi iş yapar. İmam Gazâlî'nin sözü çok mânalı bir sözdür:

“—Bir hayır ki devam etmiyor; devam etmeyen şer o hayırdan daha hayırlıdır. Bir şer ki devam etmiyor; devam etmeyen hayırdan daha hayırlıdır.”

Niçin? Devam etmeyen şer adamı uyandırır. Şerler adamın uyanmasına vesile olur. Uyandırır, tevbe istiğfar edersen, kurtulmanın çaresini ararsın. Fakat bir hayır yapmışsın, meselâ bir beldeye su getirtmişsin. Bir gün akıtmışsın, üç gün akıtmışsın, sonra arkası gelmiyor suyun.

E canım bu hayırdı, geldi herkes “Oh, ne iyi!” diye sevindi. Ama arkası gelmeyince işe yaramadı ki! O kadar masraf yapıldı, yol yapıldı, borular döşendi, çeşmeler yapıldı. Ama arkası yok!

İşte hayır devam etmezse, arkası gelmeyen su gibidir.

Onun için bu fisebilillah yola çıkan adam;

“—Benim gençlik devrimde bu hayra devam ederim. Ama ihtiyarlık gelince, yaşlılık gelince, yeter artık...”

“—Yeter artık!” dediğin gün zarardasın. Ölüm gelinceye kadar bu hayırda durabiliyor musun? Sen o zaman hayırlı insansın.”

Tahsilinde, işinde, nerede olursa olsun.

(*Ve inne min şirâri'n-nâs*) “İnsanların en şerlisi o kimsedir ki,

(*Racülen fâciren*) fîsk u fücûrla, günahla vakit geçirir. (*Cerîyyen*) Küstah ve cür'etkârdır. Ffîsk u fücûrunu, günahını açıkça işlemekten çekinmiyor; arsız, yüzsüz bir kimsedir.”

(*Yakraü kitâba'llâh*) Allah'ın kitabını da belki biliyor, okuyor ama; (*ve lâ yer'avî ilâ şey'in minhu*) Kur'an'ın ahkâmından, buyruklarından hiç birisine riayet etmiyor. Namaz kılmaz, oruç tutmaz, hayr u hasenata koşmaz. İşte Müslümanlığın 32 tane emri var, 54 tane ferâizi var. Hiçbirisini yapmıyor. Ama Kur'an okumasını biliyor, ezberlemiş. Kıymeti yok.

En şerliniz de bunlardır işte sizin.

d. Hülle Yapana Allah Lânet Eder

İbn-i Mâce, Taberânî, Hâkim ve Beyhakî, Ukbe ibn-i Âmir RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶⁴

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِالَّتَيْسِ الْمُسْتَعَارِ؟ هُوَ الْمَحِلُّ، فَلَعَنَ اللَّهُ الْمَحِلَّ،
وَالْمَحِلُّ لَهُ (ه. ط. ب. ك. ق. عن عقبه بن عامر)

RE. 163/4 (*Elâ uhbirüküm bi't-teysi'l-müsteâri? Hüve'l-muhillü, feleana'llâhu'l-muhille, ve'l-muhallele lehû.*)

(*Elâ uhbirüküm bi't-teysi'l-müsteâri*) “*Teysi'l-müstear* nedir, onu size haber vereyim mi? (*Hüve'l-muhillü*) O, hülle yapan bir kimsedir ki, (*feleana'llâhu'l-muhille*) Allah hülle yapana, (*ve'l-muhallele lehû*) ve kendi lehine hülle yaptırana lânet etmiştir.”

Hülle, üç talaktan sonra yalandan evlenme hali.

¹⁶⁴ İbn-i Mâce. *Sünen*, c.VI, s.61, no:1926; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.217, no:2804; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.208, no:13965; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.III, s.251, no:28; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVII, s.299, no:825; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.132, no:464; Ukbe ibn-i Âmir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.657, no:27849; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.425, no:4423.

Müslümanlıkta boşanma vardır, *talak* tâbir ederiz. Cenâb-ı Hak erkeğe üç kere bu talak salâhiyeti vermiş.

Bir kere boşarsın karını, fakat pişman olursun; “Çoluk çocuk vardır, yine barışalım!” dersin, bir barışırsın. Sonra aranızda yine bir geçimsizlik olur, kızarsın yine bir boşarsın. İki salâhiyet kullandın. Yine sonra pişman olursun;

“—Çoluk çocuk var. Hadi yapmayalım bu işi. Gel yine barışalım.” dersin, yine bir dini nikâh yaparsınız, olur iki.

Sonra bir kırgınlık daha gelir bir daha boşarsın onu, üç boşama oldu. Bu üç boşanmadan sonra, artık bir daha dönüş yok.

“—Pişman oldum, şöyle oldu böyle oldu. Hadi gel bir daha barışalım!” diyorsun;

“—Yok, olmaz!” diyor karşı taraf.

Talak-ı selâse diyorlar şimdi. Bu hakkı Cenâb-ı Hak bize üç defa vermiş. Birdenbire bu üç hakkı kullanma!

Kızdın, boşayacaksın, “Seni talak-ı selâse ile boşadım!” dersin, bu üç hakkı birden kullanmış olursun. Bir daha dönüş olmaz buna.

Onun için, şimdi çok oluyor bu işler; Allah esirgeye...

Boşuyor, talak-ı selâse ile. Kırgınlıkla söyleyiveriyor “Boşadım!” diyor sonra da bir pişmanlıktır oluyor. Bir çare arıyor yine barışıyor. Derken bu sefer iş çığırından da çıkmış oluyor.

Üç talaktan sonra o hanımla evlenebilmesi için, o hanımın başkasına varması lazım. Başkasına varacak, nikahlanacak. Hem de ihtiyarlara değil, kendi emsali birisine varacak. Bir zaman sonra o adam ölürse, veya anlaşamaz boşanırlarsa, o zaman ilk kocasıyla tekrar evlenebilir.

Şimdi bu pazarlıkla oluyor. Bu kadın diyor ki:

“—Ben sana varacağım ama yarın boşamak şartıyla.”

Buna Acem nikâhı diyorlar. Acemistan’nda câri olan bu yol, Müslümanlıkta câiz değildir. Buna hülle derler.

Cenâb-ı Peygamber bunlar için diyor ki:

“—Allah hülle yapana ve kendi lehine hülle yaptırana lânet etmiştir. Üç talaktan talaktan sonra, hile-i şer’iye diye uydurup

da bunu böyle kaçamak yoluyla yapanlara Allah lanet etsin!” diyor.

Onun için üç hakkı yerinde kullanmak lazım! Kullanamazsa bir daha da oraya uzanmamak lazım!

e. İnsanların En Cömerdi

Ebû Ya'lâ ve Beyhakî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹⁶⁵

أَلَا أُخْبِرُكُمْ عَنِ الْأَجُودِ : الْأَجُودُ اللَّهُ ، الْأَجُودُ اللَّهُ ، الْأَجُودُ اللَّهُ !
وَأَنَا أَجُودٌ وَلَدِ آدَمَ ، وَأَجُودُهُمْ مِنْ بَعْدِي : رَجُلٌ عَلِمَ عِلْمًا فَنَشَرَ
عِلْمَهُ ، يَبِيعُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أُمَّةً وَحْدَهُ ؛ وَرَجُلٌ جَادَ بِنَفْسِهِ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ ، حَتَّى يُقْتَلَ (ع. هب. عن أنس)

RE. 163/5 (*Elâ uhbiruküm ani'l-ecved: El-ecvedü allâh, el-ecvedü allâh, ve ene ecvedü veledi âdem, ve ecvedühüm min ba'dî: Racülün alime ilmen feneşera ilmehû yüb'asü yevme'l-kiyâmeti ümmeten vahdehû, ve racülün câde bi-nefsihî fî sebîli'llâh, hattâ yuktel.*)

(*Elâ uhbiruküm ani'l-ecved*) “Dikkat edin, pür dikkat beni dinleyin, ben size en cömerdi haber vereceğim: (*El-ecvedü allah*) “En cömert Allah'tır! (*El-ecvedü allah*) En cömert Allah'tır! (*El-*

¹⁶⁵ Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.176, no:2790; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.357, no:189; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.301, no:1007; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.281, no:1767; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.130, no:453; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.406, no:760; *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.267, no:28771; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.446, no:4464.

ecvedü allah) En cömert Allah'tır!"

Bak bu kadar milyarlarca mahlûkatının mükemmelen rızıklarını ihsan eder durur, el-hamdü lillâh. O rızkı vermezse, bizim elimizden bir şey gelmez. Lokmayı buradan elimizle alıp ağzımıza koymasını bile beceremeyiz. Hep bu lütuflar Allah-u Teâlâ'nındır. Onun için en cömert Allah-u Teâlâ'dır.

Günahımız çok, deryaları aşkın.

Pekiye gâvur? Allah tanımaz, peygamber tanımaz.

Ona da verir, ona da verir, ona da verir. Biz sözümüzü dinlemeyen bir adam olursa, üç gün bakarsak dördüncü gün kovarız. "Hadi git buradan!" deriz. Ama Allah kovmuyor kapısından kimseyi, herkese veriyor. Dinli dinsiz, imanlı imansız, kâfir müslüman herkese veriyor.

Bu onun cömertliğinin büyüklüğüne delalet eder.

Şöyle bir hikâyeye aklıma geldi. İbrahim AS çok cömert bir peygamberdir. Sofrası gayet açık... Bir gün bir misafir gelmiş evine. Demiş;

"—*Lâ ilâhe illallah* de, *İbrahim Halilullah*'ı tasdik et de ye!"

Misafir:

"—Tasdik etmem!" demiş.

"—Eh, sana da yemek yok." demiş.

Cenâb-ı Hak derhal ilham buyurmuş ki:

"Yâ İbrahim! Doksan senedir ben o gâvuru besliyorum da, bir gün kapımdan kovmadım. Sana bir gün geldi, bir ekmek verecektin, derhal onu kovdun!" demiş.

İbrahim AS koşmuş herifin arkasından, yakalamış bir yerde:

"—Aman, Rabbim beni ihtar etti, gel buyur sofraya!"

Adam meseleyi öğrenince, çok etkilenmiş. Demiş;

"—Senin ne güzel Rabbin varmış. *Lâ ilâhe illa'llah, İbrahim halîlullah!*" diyerek İslâm dinine girmiş.

Cömertlik iyidir ama hepsinin de yerinde olması lazımdır. Yerinde olmayan cömertlikler de zayıttandır.

(*Ve ecvedühüm min ba'dî*) "Müslümanların benden sonra en

cömerdi; (*racülün alime ilmen feneşere ilmehû*) bir adam ki ilmi bildi ve o bildiği ilmi neşretti, yaydı, etrafındaki insanlara öğretti. O da insanların en cömerdidir. (*Yüb'asü yevme'l-kıyâmeti ümmeten vahdehû*) Kıyamet gününde o alim, tek başına bir ümmet olarak ba'solur.”

Sebebi? Bakın, meselâ İmam-ı Azam, neşrettiği ilim sayesinde bugün milyonlarca insanın sevabı onun defterine geçiyor. Bugün de böyle bir ilim sahibi gelirse, onunki de öyle olacak. Herkesin de tabi gücü nisbetinde...

(*Ve racülün câde bi-nefsihî fî sebîli'llâh,*) “En cömert diğer bir insan da, hayatını Allah yolunda harcıyor. Allah yolunda savaşıyor. (*Hattâ yuktele*) Nihayet şehid oluyor, canını feda ediyor.”

Yani muvakkat bir zaman için değil, ölünceye kadar kendisini vermiş hak yoluna... Şehid oluncaya kadar mücadelesine devam ediyor.

Onun için İslamiyet'te şehidin mertebesi çok yüksektir. Şehidin kanının ilk damlası ile ne kadar günahı varsa hepsi silinir. Onun için şehidin mertebesi çok yüksektir. Çünkü en kıymetli insanın canıdır. Canını da Allah için veriyor. Verdiğini de ispat ediyor orada...

f. Gizli Şirkten Sakının!

Ahmed ibn-i Hanbel, Hakîm-i Tirmizî, Hâkim, Beyhakî ve Ziyâü'l-Makdîsî, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶⁶

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَا هُوَ أَخَوْفُ عَلَيْكُمْ مِنَ الْمَسِيحِ عِنْدِي؟ الشَّرْكَ

¹⁶⁶ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.246, no:4194; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.30, no:11270; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.II, s.228; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.468, no:7468; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.444, no:4458.

الْخَفِيِّ، أَنْ يَقُومَ الرَّجُلُ بِعَمَلٍ لِمَكَانِ الرَّجُلِ (حم. والحكيم،
ك. هب. ض. عن أبي سعيد)

RE. 163/6 (*Elâ uhbirüküm bimâ hüve ahvefü aleyküm mine'l-mesîhi indî? Eş-şirkü'l-hafıyyü, en yeküme'r-racülü bi-ameli li-mekâni'r-racüli.*)

(*Elâ uhbirüküm bimâ hüve ahvefü aleyküm mine'l-mesîhi indî*)
“Benim indimde sizin için Deccal’dan daha ziyade korktuğum şeyi haber vereyim mi? (*Eş-şirkü'l-hafıyyü*) O, gizli şirktir ki, (*en yeküme'r-racülü bi-ameli li-mekâni'r-racüli*) kişinin kalkıp, adamın makamına gösteriş için amel etmesidir

Mesih, Deccal’in adı. Bu *Deccal* korkulu bir mahluk, sahtekâr bir adam yani. Deccal sahtekâr adam demektir. Hani bizim dolandırıcılar var ya. Kalp paraları altın para diye yabancı insanlara satarlar.

Bir gün bize de rast geldi de;

“—Aman!” dedi, “Çok sıkıntıda kaldım şöyle oldu böyle oldu. Şu beşi birliği satacağım.” “Aman ne olur!” dedi, “Biraz para verin de bunu size vereyim.”

Öyle yabancı bir insan olsa, o beşibirlik mesela bugün 500 lira ediyorsa, 400 liraya 300 liraya veriyor o onu, hazır. Ama on para etmez bir şey. Kalp para.

Deccal de böyle kalp para, ama dışarısından kendisini süslemiş evliyâ, zamanın evliyası. En büyük bir adam. Herkes elini değil ayağını bile öpecek.

Bu sahtekârdır, bu sahtekarın sahtekarlığı meydana çıkar bir gün. Herkes ondan soğur kaçır.

Bundan daha çok korktuğum bir şey var!

“—Nedir o yâ Rasûlallah?” dediler.

(*Eş-şirkü'l-hafıyyü*) “Gizli şirk Deccal’dan daha beter, tehlikeli bir şeydir. (*En yeküme'r-racülü ya'melü li-mekâni'r-racüli*) İnsanın kendini göstermek için çeşitli hüneler yapmasıdır.”

Çeşitli hünerler, meselâ, belki misalde kusur olmaz derler: Seçim zamanlarında camiye gelenler çok olur. Belki adamın abdesti de yoktur, fakat orada kendisini göstermek için camiye gelir. O tehlikedir işte!

g. Hayırlılarınız Kim?

Ebû Ya'lâ ve Ziyâü'l-Makdîsi, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶⁷

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِخِيَارِكُمْ؟ خِيَارُكُمْ الْمَوْفُونَ الْمُطَيَّبُونَ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ
وَجَلَّ يُحِبُّ الْخَفِيَّ التَّقِيَّ (ع. ض. عن أبي سعيد)

RE. 164/1 (*Elâ uhbirüküm bi-hıyâriküm? Hıyârikümü'l-mûfûne'l-mutayyibûne, inna'llâhe azze ve celle yuhıbbü'l-hafıyyi't-takıyyi.*)

(*Elâ uhbirüküm bi-hıyâriküm*) “Sizin hayırlılarınızı bildireyim mi?” diyor Efendimiz. (*Hıyâriküm*) “Sizin hayırlılarınız, (*el-mûfûne'lmutayyibûne*) “Sözlerini yerine getirirler, güzel güzel konuşurlar. Bunlar sizin hayırlılarınızdır.”

(*İnna'llâhe azze ve celle, yuhıbbü'l-hafıyye't-takıyye*) “Cenâb-ı Hak gizli ve takvâ sahibi, Allah-u Teâlâ'dan korkan, sakınan insanları sever.”

Kimse bilmez kendilerini. İbadet için, Allah'a yalvarmak için, insanlardan inzivaya çekilmişlerdir. Gerek günahları terk etmek için olsun, gerek ibadet için olsun, böyle yapanları Cenâb-ı Allah sever.

Onun içindir ki, şimdi bugün Ramazan'ın 20. günüdür. Sabah

¹⁶⁷ Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.318, no:1052; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VII, s.475, no:12027; İbn-i Hacer, *Metâlibü'l-Âliyye*, c.XI, s232, no:4045; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.436, no:7326; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.429, no:4431.

radıosu Mısır'da bugün Ramazan 20 dedi. Şamlılara göre bugün 21. gün Ramazan. Bize göre 19. gündeıız.

Rasûl-ü Ekrem SAS Hazretleri, Ramazan'ı Şerif'in son 10 gününü i'tikafına hasretmiştir. Bunu hiçbir sene terk etmemiştir. Bir sene terk ettiyse de Şevval'de kaza etmişlerdir.

Yani Rasûl-ü Ekrem hem bir peygamber olmak, milletin bütün işi üzerinde olmak, İslâm davasının asıl yürürlüğe girdiği bir sıradaki iş çok, başını kaşımaya vakti yok olduğu halde Rasûl-ü Ekrem Ramazan'ın yirmisinden sonraki günlerini i'tikâfa hasreder, mescidine çekilir, halkla olan irtibatını keser, Allah ile irtibatını arttırırdı.

Bu sünnet-i seniyyedir. Ama sünnet-i kifâyedir. Nasıl cenaze namazı farz-ı kifâyedir, bazı kimselerin edasıyla diğerlerinden sakıt olur. Bu da bazı insanların ifasıyla diğer müslümanlardan sakıt olan bir sünnettir, sünnet-i kifayedir.

Onun için mümkün olursa her mahallenin camisinde bir iki insanın bu işe nefislerini tahsis edip de ibadet etmeleri o mahalle için, o sene zarfında gelecek âfatlara bir perdedir. Bunu, Ömer Ziyâeddin Dağistanî'nin Zübdetü'l-Buhârî'sinin i'tikaf bahsinde o zât yazmış.

“—Hiç olmazsa bir adamı parayla tutun, caminizde itikafa sokun, besleyin onu. O mahallenize gelecek olan o senenin âfâtına bir perde olur.” demiş.

Onun için, sünnetlerin her birisinin ayrı ayrı hikmetleri vardır, o hikmetlere akıllarımızın ermesine imkân yok. Zaten bizde hangi akıl var ki, ona erdirelim aklımızı?

Şimdi burada; “Cenâb-ı Hak sizin gizli müttakilerinizi sever.” tabirinden münzevi hâle sokmuş. Bu inziva hâlinde insanlar, biraz nefislerini kontrol altında tutar. Buna herkesin gücü yetmez. Her gün çalışmak vazifesi olan insan, oradan izin alamaz ama, serbest çalışan insan 10 gün işe gitmeyiverir. On gün hasta oluyor ya insan, 20 gün hasta oluyor ya; işine gitmeyebiliyor, şunu yapıyor bunu yapıyor.

E bu sene geldiğinde icraatına bakılmalıdır. Sakal nasıl

sünneti seniye ise, sakal kifaye değil ama. Herkese mahsus bir şey. Bu kifaye sünnet olması dolayısıyla bir kısım insanın yapması suretiyle diğerlerinden sâkıt olur. Onun için her müslümanın buna elinden geldiği kadar özenip yapması lazım.

On gün bir ibadethaneye kapanıyorsun. On gün diyorsun ki;

“—Yâ Rabbi! Ben sana misafir geldim. Senin misafirininim. Affedersen çıkacağım, affetmezsen çıkmayacağım. Kapıda polis yoktur, jandarma da yoktur fakat kapıdan dışarıya da çıkamazsın. Bu böyle bir ibadettir. Ancak abdest almak için çıkarsın, ve bir de bir zaruret ihtiyacı varsa onun için çıkarsın. Başka türlü dışarıya çıkmak da câiz değildir. Yani tam bir Allah’a kendini hasretmeye şey olan bir ibadettir.

Allah cümlemizi affetsin. Bu sünnet-i seniyyenin icrasına da böyle içlerinden heves gelen insanlardan etsin bizleri ve yapmaya da muvaffak kılsın Cenâb-ı Hak.

Çünkü Peygamber SAS bırakmamış hiç. Bıraktığı bir seneyi de Şevval’de kaza etmiş.

h. Kehf Sûresi’ni Okumanın Fazîleti

İbni’d-Dureys, İsmâil ibn-i Râfi’den rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶⁸

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِسُورَةٍ مَلَأَتْ عَظَمَتَهَا مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، شِيعَهَا
سَبْعُونَ أَلْفَ مَلِكٍ سُورَةَ الْكَهْفِ؛ مَنْ قَرَأَهَا يَوْمَ الْجُمُعَةِ غُفِرَ اللَّهُ لَهُ
بِهَا إِلَى الْجُمُعَةِ الْآخَرَى، وَزِيَادَةُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ مِنْ بَعْدِهَا، وَأُعْطِيَ
نُورًا يَبْلُغُ السَّمَاءَ، وَوَقِي مِنَ فِتْنَةِ الدَّجَالِ؛ وَمَنْ قَرَأَ خَمْسَ آيَاتٍ

¹⁶⁸ *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.906, no:2595 ve 2602; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.438, no:4447.

مِنْ خَاتِمَهَا حِينَ يَأْخُذُ مَضْجَعَهُ مِنْ فِرَاشِهِ ، حَفِظَ ، وَبِعَثَ مِنْ أَيِّ
 اللَّيْلِ شَاءَ (ابن الضريس عن إسماعيل بن رافع مرسلا)

RE. 164/2 (*Elâ uhbirüküm bi-sûretin meleet azametühâ mâ beyne's-semâi ve'l-ard, şeyyehâ seb'üne elfe melekin sûretü'l-kehfi; men karaehâ yevme'l-cumuati gafara'llâhu lehû bihâ ile'l-cumuati'l-uhrà, ve ziyâdeti selâseti eyyâmin min ba'dihâ, ve u'tiye nûran yeblüğü's-semâ', ve vukiye min fitneti'l-deccâl. Ve men karea hamse âyâtin min hâtimehâ hîne ye'huzü madceahû min firâšihî hufiza, ve buise min eyyi'l-leyli şâe.*)

(*Elâ uhbirüküm bi-sûretin*) “Dikkat edin, ben size öyle bir sûreyi size haber vereyim ki, (*meleet azametühâ mâ beyne's-semâi ve'l-ard*) azameti, ululuğu gök ile yerin arasını doldurmuş olan bir sûredir. (*Şeyyiahâ seb'üne elfe melek*) Yeryüzüne inişinde yetmiş bin melek onu uğurlamış, teşyî etmiştir. O kadar şerefli dir. (*Sûretü'l-kehfi*) Bu sûre Kehf Sûresi'dir.”

(*Men karaehâ yevme'l-cumuati*) “Kim Cuma günü bu sûreyi okursa, (*gafara'llâhu lehû bihâ ile'l-cumuati'l-uhrà*) bu okuduğu sûrenin mukabilinde, mükâfât olarak Allah onun ilerideki Cuma gününe kadar, ileriye dönük günlerdeki günahlarını mağfiret eder; (*ve ziyâdete selâseti eyyâmin min ba'dihâ*) ileriye doğru üç gün fazlasıyla; yâni on günlük günahını affeder.”

(*Ve u'tiye nûran*) “Okuyan kimseye bir nur verilir ki, (*yeblüğü's-semâe*) ta semaya kadar yetişir. (*Ve vukiye min fitneti'd-deccâlî*) O sahtekâr Deccal'ın fitnesinden emin olur, muhafaza olunur, yani korunur.”

(*Ve men karea hamse âyâtin min hâtimehâ hîne ye'huzü madceahû min firâšihî*) “Kim de Kehf Sûresi'nin sonundaki beş ayeti, yatağına yatacağı zaman, yatağına uzanacağı zaman okursa, (*hufiza*) o gece her türlü tehlikelerden, korkulardan, üzüntülerden, zelzele, yangın ve sâireden korunur, mahfuz kalır. (*Ve buise min eyyi'l-leyli şâe*) Gecenin hangi vaktinde kalkmak isterse, o zamanda kaldırılır. O saatte kendisini uyandırmak için

melekler memur olur, o zaman onu kaldırırlar.” Saatin kurulmasına lüzum yoktur.

Bu beş ayet şöyle:

ذٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا
(الكهف: ١٠٦)

1. (*Zâlîke cezâühüm cehennemü bimâ keferû ve'tte hazû âyâtî ve rusulî hüzüvâ.*) “İşte inkâr ettikleri, ayetlerimi ve rasûllerimi alaya aldıkları için o kâfirlerin de cezası cehennemdir.” (Kehf, 18/106)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا
(الكهف: ١٠٧)

2. (*İnne'llezîne âmenû ve amilü's-sâlihâti kânet lehüm cennâtü'l-firdevsi nüzülâ.*) [İman edip sâlih ameller işleyenlere gelince, onlar için makam olarak Firdevs cennetleri vardır.] (Kehf, 18/107)

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا (الكهف: ١٠٨)

3. (*Hâlidîne fihâ lâ yebgûne anhâ hivelâ.*) [Orada ebedî kalacaklardır. Oradan hiç ayrılmak istemezler.] (Kehf, 18/108)

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ
كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا (الكهف: ١٠٩)

4. (*Kul lev kâne'l-bahru midâden li-kelimâti rabbî lenefide'l-bahru kable en tenfeda kelimâtü rabbî velev ci'nâ bi-mislihî mededâ.*) [De ki: Rabbimin sözleri için denizler mürekkep olsa ve bir o kadar da ilâve getirsek dahi, Rabbimin sözleri bitmeden önce denizler tükenecektir.] (Kehf, 18/109)

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ ، فَمَن
كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ
رَبِّهِ أَحَدًا (الكهف: ١١٠)

5. (*Kul innemâ ene beşerün mislüküm yûhà ileyye innemâ ilâhüküm ilâhün vâhid, femen kâne yercû likâe rabbihî felya'mel amelen sâlihan ve lâ yüşrik bi-ibâdeti rabbihî ehadâ.*) [De ki: Ben yalnızca sizin gibi bir beşerim. Şu var ki, bana ilâhınızın sadece bir ilâh olduğu vahyolunuyor. Artık her kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, sâlih ameller işlesin ve Rabbine ibadette hiçbir şeyi ortak koşmasın!] (Kehf, 18/110)

Kehf Sûresi Kur'an-ı Kerim'in ortasında, 15. cüzde, İsrâ Sûresi'nden sonra yer alıyor. [Sayfa: 292–303, 18. sûre.] İnşâallah bu hadis-i şerife göre hareket edersiniz.

i. Yunus AS'ın Duası

İbn-i Ebi'd-Dünyâ, Hâkim ve İbn-i Asâkir ۛ İbrâhim ibn-i Muhammed ibn-i Saîd'den rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶⁹

¹⁶⁹ İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Ferec Ba'de's-Şiddeh*, c.I, s.35, no:34; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.168, no:10491; Beyhakî, *Deavâtü'l-Kebîr*, c.I, s.125, no:166; İbrâhim ibn-i Muhammed ibn-i Saîd babasından, o da dedesinden.

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِشَيْءٍ ، إِذَا نَزَلَ بِرَجُلٍ مِنْكُمْ كَرَبٌ أَوْ بَلَاءٌ مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا ،
دَعَا بِهِ فَفَرَّجَ عَنْهُ دَعَاءَ ذِي النُّونِ : لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ

مِنَ الظَّالِمِينَ (ابن أبي الدنيا فى الفرج ، ك. ك. عن إبراهيم بن

محمد بن سعد عن أبيه عن جده)

RE. 164/3 (*Elâ uhbirüküm bi-şey'in, izâ nezele bi-raculîn minküm kerbün ev belâün min emri'd-dünyâ, deà bihi yüferrecu anhu duâu zi'n-nûni: Lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü mine'z-zâlimîn.*)

(*Elâ uhbirüküm bi-şey'in*) “Size bir şeyi haber vereyim mi? (*Nezele bi-raculîn minküm kerbün ev belâün min emri'd-dünyâ*) Sizden bir adama, dünyada bir sıkıntı veya musibet geldiğinde, (*deà bihi yüferrecu anhu duâu zi'n-nûni*) Zü'n-nûn'un (Yunus AS'ın) duasıyla dua ederse, o kimseden o musibet kaldırılır.”

O dua:

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

(*Lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü mine'z-zâlimîn*) “Senden başka hiçbir ilah yoktur, seni tenzih ederim. Gerçekten ben zâlimlerden oldum!” (Enbiyâ 21/87)

Bu Yunus AS'ın duasıdır. Bu duayı her kim sabah namazından sünneti ile farzı arasında her gün 40 defa okursa, hiç olmazsa 40 gün, Cenâb-ı Hak onun bütün zorluklarını giderir, felâketlerini giderir, dertlerini giderir. Her şeyi yoluna girer yani.

j. Uzun Ömür ve Güzel Amel

Abd ibn-i Humeyd, İbn-i Zenceveyh ve Hâkim, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷⁰

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِخِيَارِكُمْ مِنْ شِرَارِكُمْ ، خِيَارِكُمْ أَطُولُكُمْ أَعْمَارًا ، وَ
أَحْسَنُكُمْ أَعْمَالًا (عبد بن حميد ، وابن زنجويه ، ك. عن جابر)

RE. 164/4 (*Elâ uhbirüküm bi-hıyâriküm min şirâriküm, hıyâruküm atvelüküm a'mâren, ve ahsenüküm a'mâlen.*)

¹⁷⁰ Abd ibn-i Humejd, c.I, s.328, no:1086; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.130, no:456; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.I, s.373, no:682; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.235, no:7211; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.371, no:6320; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.248, no:2981; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.254, no:35563; Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.II, s.137, no:632; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.337, no:17545; Ebû Hüreyre RA'dan.

(*Elâ uhbiruküm bi-hıyâriküm min şirâriküm*) Size, şerhilerinizden ayrılan hayırlılarınızı haber vereyim mi? (*Hıyâruküm atvelüküm a'mâren*) Hayırlılarınız ömürleri uzun, (*ve ahsenüküm a'mâlen*) amelleri güzel olanlarıdır.”

k. Şâhidlerin Hayırlısı

İmam Mâlik, Abdü'r-rezzak, Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim, Ebû Dâvud, Tirmizî ve İbn-i Hibbân, Zeyd ibn-i Hâlid el-Cühenî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷¹

أَلَا أَخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ الشُّهَدَاءِ؟ الَّذِي يَأْتِي بِشَهَادَتِهِ، قَبْلَ أَنْ يَسْأَلَهَا
(مالك، عب. حم. م. د. ت. حب. عن زيد بن خالد)

RE. 164/5 (*Elâ uhbiruküm bi-hayri's-şühedâi? Ellezî ye'tî bi-şehâdetihî, kable en yüs'elehâ.*)

(*Elâ uhbiruküm bi-hayri's-şühedâi*) “Şahidlerin en hayırlısını size haber vereyim mi? (*Ellezî ye'tî bi-şehâdetihî, kable en yüs'elehâ*) O, kendisine sorulmadan önce gelip, şehadetini yapan kimsedir.”

l. Münafığın Namazı

Dâra Kutnî ve Hâkim, Râfi' ibn-i Hadîc RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷²

¹⁷¹ Müslim, *Sahih*, c.IX, s.121, no:3244; Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.261, no:2219; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IX, s.494, no:3122; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.115, no:17081; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.159, no:20381; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.XI, s.470, no:5079; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.172, no:6411; Abdü'r-rezzak, *Musannef*, c.VIII, s.364, no:15557; Mâlik, *Muvatta'*, c.IV, s.1042, no:2665; Tahâvî, *Şerhü'l-Maânî*, c.IV, s.152, no:5676; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.131, no:460; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.347; Zeyd ibn-i Hâlid el-Cühenî RA'dan

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِصَلَاةِ الْمُنَافِقِ أَنْ يُوَخَّرَ الْعَصْرَ حَتَّى إِذَا كَانَتِ الشَّمْسُ

كَثُرَ الْبَقْرَةَ صَلَّاهَا (قط. ك. عن رافع ابن خديج)

RE. 164/6 (*Elâ uhbiruküm bi-salâti'l-münâfikî? En yüahhara'l-asra hattâ izâ kâneti's-şemsü keserbi'l-bakari sallâhâ.*)

(*Elâ uhbiruküm bi-salâti'l-münâfikî*) “Size, münafığın namazını haber vereyim mi? (*En yüahhara'l-asra hattâ izâ kâneti's-şemsü keserbi'l-bakari sallâhâ*) O ikinci namazını, güneş sığırın karnındaki yağ gibi sararıncaya kadar geciktirir.”

Münafıklar ikindiye çok geriye bırakırlarmış, tehir ederlermiş. Akşama yakın kılarlarmış. Bir abdestle hem akşamı kılacak hem ikindiye kılacak. Onların namazını münafık namazı diyerekten tavsif buyurmuş.

m. Allah'ı Çok Zikredin!

Beyhakî, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷³

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ ، وَأَزْكَاهَا ، وَأَرْفَعَهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ ،

وَخَيْرِ مِمَّنْ أُعْطِيَ الذَّهَبَ وَالوَرِقَ ، وَخَيْرِ مَنْ أَنْ لَوْ غَدَوْتُمْ إِلَى

عَدُوِّكُمْ ، فَضَرَبْتُمْ رِقَابَهُمْ ، وَضَرَبُوا رِقَابَكُمْ : أذْ كَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا

¹⁷² Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.309, no:702; Râfi' ibn-i Hadîc RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.247, no:13614; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I. s.254, no:13; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.I, s.493, no:260; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.105, no:4642; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

¹⁷³ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.394, no:518; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.428, no:1849; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.430, no:4433.

(هـب ، عن ابن عمر)

RE. 164/6 (*Elâ uhbiruküm bi-hayri a'mâliküm, ve ezkhâhâ, ve erfaihâ fî derecâtiküm, ve hayrün mimmen u'tiye'z-zehebi ve'l-verakî, ve hayrün min en lev gadevtüm ilâ adüvviküm, fedarabtüm rikâbihim, ve darabû rikâbeküm: Üzküru'llâhe kesîran.*)

(*Elâ uhbiruküm bi-hayri a'mâliküm*) “Size, amellerinizin en hayırlısını, (*ve ezkhâhâ*) ve en temizini, (*ve erfaihâ fî derecâtiküm*) derecelerini en fazla yükseltenini, (*ve hayrün mimmen u'tiye'z-zehebi ve'l-verakî*) altın ve gümüş infak etmekten daha hayırlı olanını, (*ve hayrün min en lev gadevtüm ilâ adüvviküm fedarabtüm rikâbihim*) ve düşmanla karşılaşp sizin onların, (*ve darabû rikâbeküm*) onların da sizin boyunlarınızı vurmasından, yâni yâni fî sebîlillah muharebeden de daha hayırlı olanını haber vereyim mi: (*Üzküru'llâhe kesîran.*) Allah'ı çok zikredin!”

Bu hadis-i şerife bazı akli eremeyen insanlar itiraz ederler, derler ki:

“—Zikrullahın faydası kendinedir insanın. Fakat para verirken âmmeyedir. Âmmeye olan hizmet kendine olan hizmetten elbette evlâdır.” derler.

Sonra cihad? Tabii o bambaşka bir şey...

Fakat burada Cenâb-ı Peygamber en kısa olarak dedi ki:

(*Üzküru'llâhe kesîran*) “Allah'ı çok anın!”

Niçin? Allah'ı çok andığın vakitte, o kadar çok sadaka verirsin ki, evvelki verdiğin onun yanında hiç kalır. Çünkü gözün artık mala bağlanmaz, gözün artık servete bağlanmaz, saltanata bağlanmaz; tam bir Allah adamı olursun. Allah ne diyorsa onu yaparsın o zaman...

Sadaka verirsin ama o gün verirsin, başka zaman veremezsin ki? Her zaman verse, daha iyi. Ne zaman ki Allah'ı çok zikredersen, kendini Allah'a vermişsin, Allah'a sevgili bir kul olmuşsun. O zaman senin için ne büyük bahtiyarlık. Hepsinin en

üstünü sensin.

Onun içindir ki âriflerin makamı şehidlerin makamından üstündür. Sebebi?

Şehid isteyecek ki bir daha dünyaya gitsem de şu gâvurlarla bir daha dövüşsem de bir daha katlolunsam. İsteyecek bunu, şehadetin faziletinin yüksekliği için...

Ârif dövüşmüyor, fakat ârifin yatakta ölümü bin şehidden efdaldır diyor. Çünkü o Allah-u Teâlâ'ya, Allah-u Teâlâ'nın cennetine dünyada kavuşmuş.

Oradaki mânâları, kelimeleri anlatacak ağzımız yok bizim. İrfan her şeyin üstündedir. Binâen aleyh irfana da Allah'ın zikriyle ancak varılır. İrfana, Allah'ın zikrini kendisine yol edinmeyen insan varamaz. İrfan yüksek basamak... O yüksek basamağa aşağıdan başlayacaksın Allah diyerek. Allah'ı ne kadar çok diyebilirsen, irfan sende o kadar çok genişler, tecellî-yi ilâhiye o kadar mazhar olursun.

Mesela şimdi Arabistan'da da yer var, bizde de yer var. Arabistan'a da yağmur yağar, bize de yağar. Oradaki yağmur havâidir boşa gider, hiçbir işe yaramaz. Çünkü kum emer gider altından, bir işe yaramaz. Ama bizde faydalıdır, çünkü yerimiz müsaittir o suları emmeye, saklamaya... Bak yazın yağmurların yağmadığı vakitte de yine sularımız akar.

Niçin? Dağlarımız ve sairelerimizde onlar membalarda muhafaza ediliyor. Cenâb-ı Hak öyle yaratmış oralarını. Eğer yaratmasaydı, kum gibi yerin altına gitseydi hepsi, bugün yaz geldiği vakitte hepimiz susuzluktan kırılırdık. Ne kuyuda su kalırdı, ne bir yerde kalırdı. Ama Allah-u Teâlâ onu böyle insanlara yarar bir şekilde yaratmış, suyu salmıyor aşağıya; o havuzda tutuyor.

Niçin? Kullarım sonra istifade etsin diyerekten... Onun için yazın yağmur yağmadığı halde bile sulanıyoruz, el-hamdü lillâh.

Onun için zikrullah bir hazinedir. O hazineden insan doldu muydu, artık dünya da senin âhiret de senindir. O zaman şehidlik

sana hiç gelir.

Bugün seni askere götürmek için zorlarlar. Gitmesen çeşitli ceza verirler. İşte kanunların usulleri de vardır. O usüllere riayete zikrullahın sahibi lüzum görmez. Zikrullahın sahibi aşkla gider oraya... Çağirmaya lüzum yok. Silahını da kendi götürür, atını da kendi götürür, ekmeğini de kendi götürür.

Niçin? Onun için o yolda ölmek, feda-yı can etmek o en büyük devlettir. Ötekini kanun zoruyla götürüyor.

Bak Rasûlüllah'ın zamanında orduları sevk eden kanunlar mı vardı? Askeri mi vardı, polisi mi vardı, jandarması mı vardı?

Rasûl-ü Ekrem'in emri kâfi geliyordu. Herkes silahını, bıçağını, yiyeceğini alıyordu. Askeri besleyecek o zaman teşkilat da yok. Herkes kendi götürüyordu yiyeceğini...

Hatta bir sefer var çok acıklıdır. O sefere Cenâb-ı Peygamber az bir güruh, cemaat yollamış ama tabi tahmin edilememiş o günkü gidilecek yerin uzaklığı... Herkes çömleğine az bir şeyler almış. Zaten tahmin etse de insanın bir taşıma kabiliyeti var. O taşıma kabiliyetinden fazlasını da taşıyamaz ya insan.

O az bir gıdayı herkes almış yanına. O zaman ki gıda ne olacak, hurma ve bir de sevük dedikleri undan yapılmış bir madde... Onu yiyorlar, işte o kadarcık şeyle iktifa ediyorlar.

Yolda bir yerde bitmiş. Ama menzile erişememişler. E ne yapacaklar? Hurmanın çekirdeğini ağızlarında emerekten, yine fedai can ederekten;

“—Rasûlüllah dedi gideceğiz. Çare yok, aç da olsak gideceğiz tok da olsak gideceğiz.” diyorlar.

Bugün azıcık yemeğini eksik verirsen, mektep çocukları bile “Bize bakmıyorsunuz, iyi bakamıyorsunuz.” diyerekten itiraz ediyor, boykot yapıyorlar.

Canım nasıl şey bu böyle? Hani Allah yolundaydı bu iş?

n. Mûte Savaşı

O zaman bir muharebeye daha gittiler, Mûte Savaşı... 3000

kişi yolladı Cenâb-ı Peygamber. Kumandanlığa sırasıyla Zeyd ibn-i Hârise, Ca'fer ibn-i Ebî Tâlib ve Abdullah ibn-i Revâha'nın gelmesini söyledi. Bunlardan biri şehid olduğu takdirde diğeri kumandayı ele alacaktı; hepsi şehid düşerse müslümanlar kendi aralarından birini kumandan seçeceklerdi.

Bir de baktılar karşılarında yüz bin kişilik Bizans ordusu...

“—Olur şey değil, bu üç bin kişinin yüz bin kişiyle savaşması nasıl olacak? Ne yapalım, haber gönderelim Rasûl-ü Ekrem'e de, imdat mı gönderecek, bir şey mi yapacak, haberi olsun.” dediler.

İçlerinden, Abdullah ibn-i Revâha, savaş için at, silâh ve sayı üstünlüğünün önemi olmadığını ifade ettikten sonra düşmanla savaşmak gerektiğini belirtti.

كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

(*Kem min fietin kalîletin galebet fieten kesîreten bi-izni'llahi, va'llâhu meâ's-sâbirîn.*) [Nice az bir topluluk, Allah'ın izniyle sayıca çok bir topluluğa galip gelmiştir. Allah sabredenlerle beraberdur.] (Bakara, 2/249) ayetini okudu.

“—Yahu biz buraya zafer kazanmak için gelmedik ki; şehid olmak için geldik buraya! Bu gavurdan mı korkacağız? Nusret Allah'ındır!” dedi.

İki ordu savaş düzenine geçti, başladılar dövüşmeye.

Birinci kumandan sıfatıyla sancağı taşıyan Zeyd ibn-i Hârise daha savaşın başında şehid düşünce, kumanda Ca'fer ibn-i Ebû Tâlib'e geçti. Sağ eli kesilen Ca'fer sancağı sol eline aldı, sol eli de kesilince iki koluyla göğsü arasında tuttu, fakat bir mızrak darbesiyle şehid oldu.

Onun ardından sancağı Abdullah ibn-i Revâha aldı. Bir süre sonra o da şehid düştü. Bunun üzerine Hz. Peygamberin tâlimatı gereği Hâlid ibn-i Velîd kumandan seçildi, sancak kendisine teslim edildi.

Bu sırada Rasûl-ü Ekrem, Mescid-i Nebevî'de savaş alanında cereyan eden gelişmeleri, kumandanların birer birer şehid

oluşunu nakletmiş;

“—En sonunda sancağı Allah’ın kılıçlarından bir kılıç aldı.” demiştir.

Hâlid ibn-i Velid sağ kanattaki askerleri sol kanada, sol kanattakileri sağ kanada; geridekileri öne, öndekileri de geriye almak suretiyle yeni takviye birlikleri gelmiş izlenimi uyandırdı. Geri çekilirken, zaman zaman düşmana zarar verip bir miktar ganimet de ele geçirerek İslâm ordusunu Medine’ye getirmeyi başardı (Cemâziyelevvel 8 / Eylül 629).

İnsanın kendisinde irfan hasıl olursa, bu irfan hasıl olduktan sonra canın kıymeti kalmaz. Can kalmaz ortada. Ten kalmaz ortada ki canı kalsın yani. İrfan sahiplerinde benlik denilen hâl yoktur, varlık denilen hâl yoktur. Benlik ve varlığı yıkmaktır irfan... Benliğini, varlığını yıkamayınca irfan sahibi olamazsın.

Benliğini, varlığını yıkamazsın, Allah’ı çok zikretmedikçe... Allah’ı ne kadar çok zikredersen, o kadar benliğini yıkmış olursun. Benliğini ne kadar yıkabilirsen, Allah’a o kadar yakın olursun. Benliğini yıkabildiğin kadar cehennemden kurtulursun. Benliğini yıktığın kadar da cennete yakın olursun.

Allah cümlemizi affetsin...

Cenâb-ı Peygamberin bu sözü çok yerinde bir sözdür. Her şeyden efdal Allah-u Teâlâ’nın zikridir ki, Cenâb-ı Vâcibü’l-Vücut Kur’ân-ı Azîmüşşân’ın çok yerlerinde:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (الأحزاب: ٤١)

(*Yâ eyyühe’llezîne âmenü’z-kürü’llàhe zikran kesîrâ.*) “Ey iman edenler, Allah’ı çok zikredin!” (Ahzâb, 33/41) buyuruyor.

Münafıkları söylerken;

وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا (النساء: ١٤٢)

(*Ve lâ yezkürûna'llâhe illâ kalîlâ.*) “Allah’ı anmazlar, ancak az anarlar.” (Nisâ, 4/142) buyuruyor.

Münafıkların alâmeti de Allah’ı çok anmamaktır. Muvakkat zamanlara tahsis eder, “Bir iki defa dedim mi yeter bana!” der.

Bir Alman çocuğu müslüman olmuş, geldiği de bir vakit. Müslümanlığı kabul etmiş ama iman içerisine yerleşmemiş. İmanın içeriye yerleşmesi lazım.

Onun için Cenâb-ı Peygamber bir hitabesinde, cemaate hitap ederken:

“—Ey dilleriyle inanıp da iman kalplerine yerleşmemiş insanlar.” dedi.

Onun için bizim kalbimizin içine imanın yerleşmesi Allah-u Teâlâ’yı çok zikretmemize bağlıdır. Allah-u Teâlâ’yı ne kadar çok anabilirsek, iman içimize o kadar güzel yerleşir.

Onun için o gâvurcağız, işte namaz kılıyoruz ya, öğrendi namazı da şimdi.

“—Ooo, bu her gün mü kılınacak?” demiş.

E her gün yiyorsun ya? Her gün yemeden olmuyor işte.

Geçen gün bir nasihat dinledim de çok hoşuma gitti. Vaiz efendi konuşmasında;

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ

آيَاتِهِ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (الأنفال: ٢)

(*İnneme'l-mü'minûne'llezîne izâ zükira'llâhi ve cilet kulübühüm ve izâ tülîyet aleyhim âyâtühû zâdethüm îmânen ve alâ rabbihim yetevakkellûn*) [Gerçek mü'minler o kimselerdir ki Allah anıldığı zaman yürekleri titrer, kendilerine Allah’ın ayetleri okununca bu onların îmanını artırır, onlar ancak Rablerine dayanıp güvenirler.] (Enfal, 8/2) ayetini izah ediyordu.

“—Burada böyle diyor ama bizim mezheplerimize göre, İmam-ı

Azam'ın mezhebinde iman artmaz ve eksilmez. İmam Şafî artar demiş. Demiş ama onun artar dediği kuvvetlenme ve zayıflamadır.” dedi, şöyle bir misal verdi:

“—İkimizin de birer atımız var. Siz atınıza gayet güzel bakıyorsunuz. Atınız zabt olunmuyor. Biniyorsunuz, böyle hopluyor zıplıyor. Çünkü güzel bakıyorsunuz. Benim de atım var ama hiç yanına uğramıyorum, tımar etmiyorum, yemini vermiyorum filan. Hayvan kendisini taşıyamayacak duruma gelmiş. Haftada bir gidip onun yanına bir yem veriyorum. Haftada bir yemle hayvan beslenir mi?

Ha tıpkı şimdi buna benzer, imanın artması ve azalması... Ki bu iman beslenmek ister. Bir ceset var beslenmek ister, günde üç defa yiyoruz da besleniyoruz. Yahut üç defanın gıdasını alıyoruz da besleniyoruz. Bir de var ki mesela haftadan haftaya yemek suretiyle beslenmek. Olmayan bir şey.

Hastalar yiyemez, ancak haftada bir kere yiyebilir. Bir de aydan aya yemek suretiyle beslenen olabilir. Bir de bayramdan bayrama yemek suretiyle beslenen varsa... Eğer senede bir bayram namazını kılmakla besleniyorsa, işte bu ata benzer onun hali... Yerinden kımıldayamaz kendisi. Cuma'dan Cuma'ya atı besliyorsa işte bunun gibidir o. Beslenemez, kendisini bile gezdiremez.” dedi.

Nasıl ki vücut günde bu kadar yiyor, Allah-u Teâlâ'nın emri günde beş vakit namazdır. O beş vakit namazı kılp, Allah-u Teâlâ'nın zikrini çok yapmadıkça onun imanını beslenemez, kuvvetlenemez. İmanın kuvveti, ruhun kuvveti Allah-u Teâlâ'nın zikrine bağlıdır.

Onun için Allah-u Teâlâ da Kur'ân-ı Azimü's-şân'da:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذْ كُورُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (الأحزاب: ٤١)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenü'z-küru'llàhe zikran kesîrâ.*) “Ey iman edenler, Allah'ı çok zikredin!” (Ahzâb, 33/41) buyuruyor.

Zikrin envai çok, hangisi olursa olsun. Namaz zikirdir, oruç

zikirdir, Kur'an zikirdir, va'z u nasihat zikirdir. Muharebelerde harbe iştirak zikirdir. Hayırlı işlere atılan adımlar zikirdir. Meselâ evinizden camiye gelirken, gelinceye kadar attığınız adımlardan zikir sevabı alırsınız. Hangi hayra olursa olsun, attığınız adımlar hep zikre dahil olur.

Onun için bunların da en iyisi Allah kelamını içeriye ilıştırıp, içeriden kimsenin haberi olmadan Allah'ın zikrini yapabilmektir.

Allah cümlemizi affetsin, mağfiret etsin... Tevfikat-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Daima kendisini dilinden, bütün âzalarından, gönlünden çıkarmayan bahtiyar kullarının zümresine ilhak eylesin...

Onun için Ramazan orucu için derler ki:

“—Çok oruç tutanlar vardır ki tuttukları oruçtan yalnız açlık ve susuzlukları yanlarına kâr kalır.”

Niçin? Orucu ağzına tutturmuştur, midesine tutturmuştur. Ama dili günah işler, gözü günah işler, kulağı günah işler, elleri günah işler. O günahlarla beraber o oruç ne kadar oruç olursa, midesinin açlığı ile kalır.

“—Çok namaz kılanlar vardır ki uykusuzlukları yanlarına kâr kalır.”

Niçin? Uyanmamıştır. İsyanda, hem isyan ile âlude hem de Allah'a geliyor. Evet, Allah kabul eder ama o isyanlara da bir son vermek lazım.

Tevbe demek günahlara son vermek demektir. Günahlara son verip Allah'a dönmek demektir.

Cenâb-ı Hak cümlemizi, bütün kusurlarımıza, kabahatlerimize, günah olan her şeye candan tevbe ederekten kendisine teveccüh eden bahtiyar kullarının zümresine ilhak buyursun...

Li'llâhi'l-fâtihah!

**Aralık 1968 - İskenderpaşa Camii
19 Ramazan 1388**

13. HAYIRLINIZ VE ŞERLİNİZ

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

أَلَا أَخْبِرْكُمْ بِخَيْرِكُمْ مِنْ شَرِّكُمْ: خَيْرِكُمْ مِنْ يَرْجَى خَيْرَهُ،

وَيُؤْمِنُ شَرَّهُ؛ وَشَرِّكُمْ مِنْ لَا يَرْجَى خَيْرَهُ، وَلَا يُؤْمِنُ شَرَّهُ

(حم. ت. عن أبي هريرة)

RE. 163/1 (*Elâ uhbiruküm bi-hayriküm min şerricküm:
Hayruküm men yürcâ hayruhû, ve yü'menü şerruhû; ve şerruküm
men lâ yürcâ hayruhû, ve lâ yü'menü şerruhû.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidînâ muhammed...]*

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidînâ muhammed...]*

“—Habîb-i Hüdü Muhammed Mustafâ râ salevât!

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidînâ muhammed...]*

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihannın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. İnsanların Hayırlısı ve Şerlisi

Tirmizî ve Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.

Cenâb-ı Peygamber Efendimiz buyurmuşlar ki¹⁷⁴

أَلَا أَخْبِرُكُمْ بِخَيْرِكُمْ مِنْ شَرِّكُمْ: خَيْرِكُمْ مَنْ يَرْجِي خَيْرَهُ،
وَيُؤْمِنُ شَرَّهُ؛ وَشَرِّكُمْ مَنْ لَا يَرْجِي خَيْرَهُ، وَلَا يُؤْمِنُ شَرَّهُ
(حم. ت. عن أبي هريرة)

RE. 163/1 (*Elâ uhbiruküm bi-hayriküm min şerricküm: Hayruküm men yürcâ hayruhû, ve yü'menü şerruhû; ve şerruküm men lâ yürcâ hayruhû, ve lâ yü'menü şerruhû.*)

(*Elâ uhbiruküm bi-hayriküm min şerricküm*) “Sizin hayırlılarınız kim, şerlileriniz kim, onları size haber vereyim mi?”

(*Hayruküm*) “Sizin en hayırlınız, (*men yürcâ hayruhû*) kendisinden hayır beklenen, hayrı umulan, (*ve yü'menü şerruhû*) ve şerrinden emin olunan insandır.”

“—Bu insandan bir hayır olur.” diye ümit ediliyorsa, “Bundan bir kötülük gelmez.” diye içinizden geliyorsa, o adam sizin hayırlınızdır.

(*Ve şerruküm*) “Sizin en şerliniz, en kötünüz kimdir? (*Men lâ yürcâ hayruhû,*) Kendisinden bir hayır umulmayan, ‘Yapmaz yâ o

¹⁷⁴ Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.528, no:2263; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.368, no:8798; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.285, no:527; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.539, no:11268; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.229, no:1246-1247; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.770, no:43025 ve c.XVI, s.106, no:44076; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.437, no:4444.

adam hayrı...' diye kesinlikle hayır umulmayan; (*ve lâ yü'menü şerruhû*) ama şerrinden de emin olunmayan, fenalık yapmasından korkulan kimsedir."

Demek ki hayırlı olan insanlar, kendisinden hayır ümit olunan ve şerrinden emin olunan insanlardır. Aksine şerli insanlar, kendisinden hayır umulmadığı gibi aynı zamanda şerlerinden de emin olmayan insanlar oluyor.

Allah bizleri kendilerinden hayır ümit olunan insanlardan etsin... Şerlerinden de emin olunanlardan etsin...

Fakat bugün okuduğum bir ders vardı, bu beni çok üzdü. Bizim Müslümanlıkla ilgimiz çok zayıf... Adımız Müslüman, kendimiz o Müslümanlığı içimize sindirememişiz.

Muhabbet meselesini okuyordum. Bu Fütûhât-ı Mekkiye'nin muhabbet bahsini. Çok güzel anlatıyor.

İnsan, mesela hayrı umulan insan, kendisi etrafındaki insanlara ikram ve ihsanda bulunan insan. Sıkılırsan, başın sıkılırsa, bir şey istersen reddetmiyor, veriyor. Kendisi de gözetliyor, "Buna hayır lazım." diyor, ona hayır da gönderiyor. İstmeden de gönderiyor, istersen de elinden geldiği kadar geri çevirmiyor. Hayrı umuluyor kendisinden, kimseye de bir fenalık yaptığı yok. "Bundan bir zarar da gelmez." diye herkes emin.

Bu hac yolculuğunda da bu böyle olmalı. Hacca giderken herkesin herkese elinden geldiği kadar hayrı dokunmalı. Herkesten de şerrini eksik etmeli. Yani kimseyi darıltmamalı, incitmemeli. Kimsenin üstüne de yük olmamalı. Adamı da, etrafındaki insanları da bıktırmamalı.

Onun için Allah-u Teâlâ'nın sevgisi kullarının içerisine iyi yerleşirse, o sevgi insanların içerisine yerleşirse, o zaman tabiatıyla insan kendiliğinden emin insan olur. Sevgisi dolayısıyla kimseyi incitmez, kimseyi darıltmaz, kimseye kötülük yapmaz. Elinden gelen her hayrı da yapmaya çalışır.

Niçin? O muhabbet-i ilahiye'nin icabı.

Muhabbet-i ilahiye neden doğuyor?

Üç şeyden doğuyor. Bizim en basit göreceğimiz şey, Allah-u Teâlâ'nın ikram ve ihsanını görüyoruz. Bütün mahlûkatına, dinlisine dinsizine, hayvanına, mahlukatının hepsine ikramı bol. Herkesin nafakasını veriyor. “Bu dinsiz, bu imansız, bana inanmıyor.” diye vermemezlik etmiyor, ona da veriyor. İbadet edene de veriyor, herkese veriyor.

İnsan bu ikramın, bu ihsânın karşısında tabi düşünüyor. Bana olan ikramı, ihsanı yalnız yemek, içmek değil. Yemek içmek her hayvanın âdeti, bulduğunu yiyecek, içecek. Asıl insanlık kendisine verilen nimetleri düşünüp de, o nimeti vereni sevmek...

En basit, birbirimizin hâline hepsi benzer. Birimiz birine ikram ettiği vakitte, o ikram da eğer şöyle tatlı tuzlu iyice bir şeyse, yememek mümkün mü?

Mesela size güzel bir araba hediye etti bir beyefendi, sevmez misiniz? Güzel bir de ev verse size, sevmez misiniz?

“—Nasıl sevmeyeceğiz yâ? Hem ev verdi hem bir de araba verdi.”

Bir de aylık bağlarsa?

“—Ooo, üstü üstüne nimet!”

Fakat bu nimetler dünyaya ait nimetler. Bu dünyaya ait olan nimetlerden dolayı o adamı seviyoruz.

O adamın bize verdiği nimet nedir ki? Cenâb-ı Hakk'ın bize verdiğinin yanında sıfır bile olmaz yani. Şu gözümüze baksak, düşünsek bir kere, ne nimettir bu göz! Kulaklarımıza baksak, bir düşünsek... Bu gövdeyi, bu cesedi, bu cesedin içerisindeki bütün makineleri veren kudret-i kâmile sahibi olan Allahu Celle ve A'lâ bunu bize bedava vermiş. Öteki verirken belki bizden bir şey bekler. Fakat Allah'ın bizden bir şey beklediği yok... Bedavadan veriyor bunları, meccânen veriyor.

E bu vergiye karşı, Allah-u Teâlâ'nın bu ikramına ihsanına karşı kulun bir teşekkür hakkı yok mu yahu? Bir “Teşekkür ederim!” demez mi Rabbine?

O teşekkür de işte emrine itaattir. Çünkü sevme mutlaka itaat ile olur.

“—Ben Allah’ı seviyorum.”

Hâşâ yalan! Allah’ı seven Allah’a itaat eder. İtaat etmeden sevgi davasında bulunmak yalancılıktır. Doğrudan doğruya yalancılık.

“—Allah seviyor musun?”

“—Neden sevmeyeceğim canım, bak bana neler veriyor?”

E öyleyse niçin itaat etmiyorsun Allah’a? Namazı neden kılmıyorsun, orucu neden tutmuyorsun, emirlerini neden yapmıyorsun, yasaklarından neden kaçmıyorsun?

Haa, yasaklardan kaçmak o kadar mühim ki! Yasaklardan yani günahlardan kaçmak o kadar mühim ki, Efendimiz’in ikazları var, birçok velilerin sözleri var.

İmam Birgîvî Hazretleri’nin eserinde okumuştum:

تَرْكُ ذَرَّةٍ مِنْ مَحَارِمِ اللَّهِ، خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ السَّقَلِينَ .

(*Terkü zerretin min mehàrimi’llâh, hayrun min ibâdeti’s-*

sekaleyn) “Zerre kadar bir haramı, ehemmiyet vermediğimiz bir hatayı, bir kusuru, bir kabahati terk edebilmek, yer gök ehlinin yapacağı nafil ibadetlerden daha hayırlıdır.” demiş.

Zerre, ufak bir şey. Hani şu güneşin altında gördüğümüz ufak tefek tanecikler vardır ya. O kadar ufak bir şey yani.

E sen faizi ye, içkiyi iç, bilmem neyi de yap. Ondan sonra, “Ben Allah’ı seviyorum!” de. Olur mu böyle şey? Boş dava!

Onun için, hayrı umulan insan Allah’a mutî olan insandır. Allah’a mutî olmayan insandan hayır beklenmez. Bak buna iyi dikkat edin! Allah’a mutî olmayan insandan hayır beklenmez. Bütün hayırlar Allah’a itaatin altındadır.

Şurada bir levha vardı ama kaldırmışlar.

“—Allah’a mutî olan ona itaat eder.”

Onun için dersin başı şuna geliyor: İslâmiyet şu iki şeyden ibaret:¹⁷⁵

الْحُبُّ فِي اللَّهِ ، وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ

(*El-hubbu fi’llâhi ve’l-buğdu fi’llâhi*) “Allah için sevmek, Allah için buğz etmek.”

Yer gök ehlinin, mahlûkatının ibadetini yapsan dahi eğer sen de hubb-u fillâh, buğz-u fillâh yoksa hiç kıymeti yok.

b. Kişi Sevdiği İle Beraberdir

Cenâb-ı Peygamberimiz SAS’in zaman-ı saadetlerinde, zannedersem Ebû’d-Derdâ Hazretleri olsa gerek, sararmış solmuş zavallı. Cenâb-ı Peygamber sormuş;

“—Neden böyle sararıp soldun, hasta mısın?”

¹⁷⁵ Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.319, no:3148; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.VIII, s.368; Ukaylî, *Duafâ*, c.III, s.60, no:1024; Hz. Aişe RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.858, no:7504; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XIII, s.434, no:13468.

“—Hayır yâ Resûlallah hasta değilim.”

“—E neden böylesin?”

Demiş ki:

“—Yâ Rasûlallah! Düşünüyorum ki sen peygambersin, cennete gireceksin tabi, kim bilir nasıl yüksek bir makamda oturacaksın, bulunacaksın. Biz cennete gireceğimiz şüpheli ama belki girsek dahi kim bilir biz de ne kadar, nasıl bir yere düşeceğiz ki, seninle görüşmek mümkün olmaz. O zaman ne olur benim halim? Seni görmeyince dayanamıyorum ben. Bu dayanamadığımdan dolayı bunu düşünüyorum ki, hadi bu dünya muvakkat bir âlem ama yarın ahirete gittiğimiz vakitte o ebediyet âleminde ben seni göremezsem benim halim ne olur?” diye böyle üzülüyorum.

Cenâb-ı Peygamber buyurmuş ki:¹⁷⁶

المرء مع من أحبَّ (خ. م. حم. عن ابن مسعود؛ خ. حم. هب.

حب. عن ابي موسى؛ ت. د. حم. حب. ع. عن انس؛ ت. ن.

حم. عن صفوان بن عسال)

(*El-mer'ü mea men ehabbe*) “Kişi sevdiği ile beraberdir.”

Kim kimi seviyorsa, ahirette onunla beraberdir. Muhabbetin

¹⁷⁶ Buhârî, *Sahîh*, c.XIX, s.145, no:5702; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.95, no:4779; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.392, no:3718; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.131, no:2; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.310, no:3626; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Buhârî, *Sahîh*, c.XIX, s.147, no:5704; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.392, no:19514; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.387, no:497; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.317, no:557; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.395, no:2307; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.332, no:4462; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.104, no:12032; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.309, no:105; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.163, no:2777; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.397, no:2309; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.344, no:11178; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.239, no:18116; Safvân ibn-i Assâl RA'dan.

kime ise sen onunla berabersin.

Öyleyse Allah için seviyorsan, Allah yolundaki sevdiğin adamla haşrolunacaksın. Allah'ın buğz ettiğini seversen, onunla haşrolunacaksın.

Allah'ın buğuz ettikleri kimlerdir?

Kâfirler, dinsizler, imansızlar, münafıklar, yalancılar, zalimler... Eski nümuneleri Firavunlar, Şeddatlar, Nemrutlar emsali ki bunlar herkesin bildiği kimseler... Şimdi onları sevenler, ahirette onlarla haşrolunacak; peygamberleri, velileri, dindar kimseleri sevenler de onlarla beraber haşrolunacaklar.

Şimdi bu iş bunun başında. Bugün bak insanların bir hâline! Bugün namaz kılıyor, oruç tutuyor, hacca gitmiş hacı olmuş, şeyh efendi de olmuş. Herkes hürmet eder, elini öper. İsterse bazen ayağını da öpmek ister. Fakat Allah'ın sevmediğini seviyor.

Allah'ın sevmediğini seven insansa, onun hayrı umulmaz. Ondak hayır ummak abestir.

Kimden hayır umalım?

“—Bu dinsiz adam, ama iyi adam!”

“—Dinsizde hayır olur mu? Hayır umulur mu dinsizden? Dinsizin şerrinden emin olunur mu?”

Tecribeler, tarihler, kitaplar bize göstermiştir ki, dinsizler daima dinlilerin tepesindedirler. Dinlileri istemezler.

Onun için en başta olan Yahudiler! Gayeleri: Kendileri yaşasın, kendilerinden gayrı olan bütün milletler ezilsin! Onlara ekmek vermek bile istemezler. Bir lokma ekmek vermezler.

Niçin? Dinsizliğinin icabıdır.

Onun için Fâtiha'da her gün;

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (الفاتحة: ٧)

(*Gayri'l-mağdûbi aleyhim ve le'd-dâllîn*) “Gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu istemem.” diye okuruz ya.

Gadap olunan Yahudilerdir. Yahudi gibi insanlar kıyamet

kadar çok... Yahudi gibi insanlar kıyamet kadar, hatta hatta yahudiden daha fena. Çünkü yahudinin yahudi olduğunu bilir herkes, o yahudiden sakınır. “Bundan bana zarar gelir.” diye korkar. sakınır. Hıristiyan da olsa hangisi olursa olsun, dinsiz diye sakınır.

Fakat öteki? Bilmiyorsun ki yahudi olduğunu. Yahudi bile değildir yani. Yahudi değil ama ondan beter. Ona münafık diyorlar işte. Diliyle “Ben de Müslümanım!” diyor ama içi demiyor. İçinde yok Müslümanlık.

İşte öyleyse: (*El-hubbu fi'llâhi ve'l-buğdu fi'llâh*) “Allah için sevmek, Allah için buğz etmek.”

Bu iki şey Müslümanlıkta esas. Buna iyi dikkat et ve bunu herkese öğret. Herkese söyle. Müslümanın vazifesi dindarlığı sevmek, dindarı sevmek, dinsizi sevmemektir. Eğer dinsizi seviyorsan, yaptığın amellerin hepsi boşa gider.

Allah kusurlarımızı affetsin... Bunu öğrenmek de zor, öğretmek de zor, çünkü insanlar menfaatperest.

Ha bak bugün o muhabbet dersini okurken, Muhyiddin-i Arabi Hazretleri, bu kenar kısmında muhabbet kısmı, iç kısmında da yemekten ve içmekten bahsediyor.

O kadar üzüldüm ki! Çünkü bu devrin insanıyız, daha küçüklükten başlarken beslenmek ile işe başlıyoruz. Beslenelim diye her gün radyolarda herkesin dinlediği bir şey... Şu kadar kuvvet lazım, bu kadar enerji lazım, şu kadar şu lazım. Şunu da yiyin bunu da yiyin. Beslenin daima!

Cenâb-ı Peygamber de diyor ki:

“—Bir kere yemek kâfi insana... İki yemek israftır.”

Bugün bir kere yemek yiyenimiz var mı acaba hiç?

Hız Ömer'in kaç lokma yediğini okumuşsunuzdur. Yedi lokma yemiş günde. Hz. Ömer'in yediği ekmek, günde yedi lokmadan ibaretmiş.

c. Hz. Ebû Bekir RA'ın Sevdiği Üç Şey

O muhabbetin tenbihi, *Münebbihât* diye bir kitap vardır. Hoşuma gider benim çok. Güzel şeyler vardır içerisinde. Orada büyüklerin sevgilerinden bahsetmiş.

Ebû Bekri Sıddîk RA demiş ki:

حُبِّ آلِيٍّ مِنَ الدُّنْيَا ثَلَاثٌ: النَّظْرُ إِلَىٰ وَجْهِ رَسُولِ اللَّهِ، وَإِنْفَاقُ
مَالِي عَلَىٰ رَسُولِ اللَّهِ، وَإِنْ يَكُونُ ابْنَتِي تَحْتَ رَسُولِ اللَّهِ .

(*Hubbibe ileyye mine'd-dünyâ selâsün*) Bana dünyadan üç şey sevdirdi:

1. (*En-nazru ilâ vechi rasûli'llâhi*) “Rasûlüllah’ın yüzüne bakmak.”

2. (*Ve infâku mâli alâ rasûli'llâhi*) “Rasûlüllah’ın yolunda malımı harcamak.”

3. (*Ve en yekûne'bneti tahte rasûlü'llâhi*) Benim kızımın — Hazret-i Aişe Vâlidemizin— Rasûlüllah’ın nikâhı altında bulunması.”

d. Hz. Ömer RA’ın Sevdiği Üç Şey

Hazret-i Ömer RA da demiş ki:

وَحُبِّ آلِيٍّ مِنَ الدُّنْيَا ثَلَاثٌ: الْأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ، وَالنَّهْيُ عَنِ
الْمُنْكَرِ، وَالثَّوْبُ الْخَلْقُ .

(*Hubbibe ileyye mine'd-dünyâ selâsün*) Bana da dünyadan üç şey sevdirdi:

1. (*El-emrü bi'l-ma'rûfi*) “İyilikleri emretmek.”

2. (*Ve'n-nehÿü ani'l-münkeri*) “Kötülüklerden men etmek.”

3. (*Ve's-sevbü'l-halku*) “Eski elbise giymek.”

Emr-i mâruf, iyilikleri emretmek. Herkese imanı İslâm’ı

öğretmek anlatmak. Çünkü anlatmadan olmaz.

“—Yap bakalım şunu. Niçin namaza gelmedin, niçin orucu tutmadın?” diye pat kamçıyı yerleştirmiş.

Hatta kasapların önünde de dolaşır, her gün et alanı da dövermiş:

“—Dün aldydın ya bugün ne oluyor? Azıcık nefesine hakim ol! Bugün de başkası alsın!” dermiş.

İkincisi; “Nehy-i ani'l-münkeri severim. İnsanları fenalıklardan men etmeye çalışırım, bunu da severim.

Üçüncüsü de; “Eski elbise giymekten hoşlanırım!” demiş.

Çünkü halife-i mü'minîn, affedin kusurumu, o günün Reisi Cumhur'u. Hutbeye çıkıyor, üzerindeki esvabında bir sürü yamalık. İğne iplik de yok o zaman. İki üç dikenle böyle tutturmuş onları birbirine... Halife-i mü'minîn bu!

Allah affeylesin kusurlarımızı...

Onunla beraber işte lokmayı da yedi yemiş. Yedi lokma ekmek yetmiş ona.

Yemek kalbi kasavete götürüyor, Allah'ın zikrinden insanı men ediyor. En büyük felaket bu. Yemeklere düşüyoruz, yağlı yemekler, güzel yemekler. Hazmi ağır geliyor, hadi uykuya veriyor bize. Derken zikrullahtan geri kalıyoruz. Namaz vakti ezan okunuyor, kalkamıyoruz. Sabahleyin ezan okunuyor, kımlidayamıyoruz yine. Camiye gitmeye de güç kalmıyor bizde... Şeytan da aldatıyor. Derken hem cemaatten geri kalıyoruz, hem zikrullahtan geri kalıyoruz.

Kur'an okumasını niçin bilemiyoruz? Niçin Kur'an okuyamıyoruz? Sebebi tokluk...

Kur'an kadar güzel bir şey var mı? Niçin öğrenemiyoruz?

Fransızca'yı pekâlâ öğrenebiliyoruz, İngilizce'yi pekâlâ öğrenebiliyoruz, Almanca'yı pekâlâ öğrenebiliyoruz. Yedi dil bilenler var...

E kitabımız olan Kur'an'ı niçin okuyamayalım? Niçin günde bir saat ayırıp da Kur'an'ımızla meşgul olamayalım? Hep bütün

saatlerimiz dünyaya mı?

Hayır bu işte! Hayrı Kur'anla meşgul olmaktan umun! Allah'a yarar bir kul olmadıktan sonra, insanın hayrı ne olacak yani? Ne ümit olunur ondan, ne beklenir ondan?

Bugün bakın, o tokluğun neticesidir ki, biz Allah'ın düşmanlarını seviyoruz. Onları dost ediniyoruz.

لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ (النساء: ١٤٤)

(*Lâ tettahizu'l-kâfirîne evliyâe*) “Gâvurları dost edinmeyin!” (Nisâ, 4/144) diyen Allah değil mi?

Allah, “Gâvurları dost edinmeyin!” dediği halde biz gâvurları niçin dost ediniyoruz?

Gâvur kim? Dinsiz işte! Allah tanımayan, peygamber tanımayan, kitap tanımayan insana gâvur derler. Kim olursa olsun, ister Ahmet olsun ister Mehmet olsun. Ahmetlik'te Mehmetlik'te işi yok ki, inançta iş... İnanmıyorsa, dinsizdir o. O dinsizi destekleyen de nasıl müslüman olur bilmem!

e. Hayra Hizmet Eden Kimse

Onun için çok güzel bir ders:

(*Hayruküm men yürcâ hayruhû*) “Sizin hayırlınız, hayrı umulan insan, hayra hizmet eden insandır.”

Para vermekle iş olmuyor. Bugün birçok insanlar çok para verirler, çok zekât verirler, çok hayırlı insanlara katılırlar. Çok güzel ama asıl hayır Allah'ın sevdiği bir kul olmak, Allah'ın sevdiği kulu sevmek... Allah'ın sevdiği kulu sevmedikçe, dünya paralarını sen dağıtsan israftan ibaret, boş... Hiçbir şeye yaramaz. Onun kulu olamıyorsan, Allah'ın sevdiği insanı da seve miyorsan ne yaparsan yap!

Onun için ne diyorlar, yerin göğün ibadetini yapsan boş. Yer gök ehlinin ibadetini yapsan boş. Neden? Allah sevmiyor ki!

Ama bunu anlatmak kadar da zor şey yok.

Geçen derste de söylemişim ben. Allah'ın çok sevgili kulları var yeryüzünde... Hepsi bizim gibi olsa, kıyamet çoktan kopar.

Beş sene evvel Kuveytli bir alim bir zengin ile Kâbe'de tanıştık. O gün bize dediler ki;

“—Bu Kuveyt'te 20 milyon zekât veriyor.” dediler.

Adama şöyle bir baktım ben. Tabi biz duymadık öyle kulağımızla 20 milyon zekât veren insanı. Geçen hafta da bizim memleketimize gelmiş, tüccarlarımızın, fabrikatörlerimizin bazılarını görmüş gezmiş. Onlara tavsiyesi de şöyle olmuş;

“—Ben zenginim, fakat hiç faiz almam, hiç faizle de işim yoktur. Kardeşlerimden birisi sıkıştı, 33 milyon dolar karz-ı hasen verdim ona...” demiş.

Karz-ı hasen. 600-700 milyon para eder. Çok parası var demek ki adamın, o 600-700 milyon onun yanında hiç kalıyor anlaşılan.

“—Hiç on para da almadım.” demiş.

Biz birisinden bir sıkışsak da zorlansak da:

“—Yahu bir ev alıyorum param yetmedi. İşte bana bir 50 bin 100 bin ver...”

“—Ne vereceksin?” der, hemen faizini sorar.

“—Ben sana 100.000 vereyim ama sen bana 110.000 verirsin sonra. Yahut şu şartla, bu şartla...” diye.

Ha bunlar haram şeyler!

Ama daha güzel insanlar da çok. Geçen gün bir efendi geldi. Böyle bir işe girmiş, 80 bin lira vermiş bir ev alacakmış. Evi verememiş adam. Veremeyince demiş;

“Çoktan beri benim parayı kullanıyorsun ya. Onun mukabilinde bana işte şu gün 130 bin lira vereceksin.”

O da razı olmuş 130 bin lirayı vereyim demiş.

Fakat [faiz isteyen kişinin] içine sinmemiş. Akşam yatmış korkulu rüyalar görmüş. Sabahleyin gelmiş soruyor bize;

“—Yahu ben böyle bir iş yaptım ama hoşuma da gitmedi, ne dersin Hocaefendi?”

“—Doğrudan doğruya faiz işte!”

Allah affetsin kusurlarımızı...

Vazgeçmiş sonra ondan;

“—Benim kendi sermayemi ver!” demiş.

Onun için Allah hep hayır umulan ve Allah’ın rızasını kazanmaya çalışan hayırlı kullarından etsin...

Hayrı umulan insan, Allah’ı seven ve Allah’ın emrine mutî olan insandır. Allah’ın emrine mutî olan ve Allah’ın emrine inkiyad eden insan, hayırlı insan odur.

Ama bak Ford fabrikası diyorlar ya Amerika’daki kimse o. O adam da çok büyük hayırlar yapıyormuş. Ne kadar hayır yapsa, hayrı umulan insan değildir. Çünkü mü’min değildir.

Onun için batıl mezheplerden birisi der ki:

“—Gâvur ibadet etse, ne kadar hayır yapsa, faydası yok! Müslüman da ne kadar günah işlerse, onun da ona zararı yok!”

Bu da bâtıldır. O mezhebe kayarsan sen de bâtil yolunda, dalâlet yoluna gitmiş olursun.

Onun için bizim Ehli Sünnet ne güzel diyor:

“—Hayrına mükâfat, şerrine mücazat var!”

Allah kurtarsın cümlemizi...

Onun için akaid kitaplarını çok okumak lazım! İslâm akidelerinde diğer bâtil mezheplere çok kaygınlıklarımız var. Onun için çok dikkatli olmak lâzım!

Cenâb-ı Peygamber, “Size hayırlınızı haber vereyim mi?” diyor. Kim hayırlımız?

Allah’a mutî olan... Allah’a mutî olan kul bizim hayırlımızdır.

Meselâ, Veysel Karanî Hazretleri en hayırlı bir insan. Bak bugün memleketimizde, Ramazan geldi mi onun giydiği hırkayı gidip ziyaret ediyoruz. Peygamber hırkasını ona vermiş, ondan da bize miras gelmiş. İşte Hırka-i Şerif Camimizde saklı duruyor. Gidip ziyaret ediyoruz.

“—E canım Veysel Karanî’nin bir şeyi yok. Ne evi var ne barkı var, ne dükkânı var ne arazisi var; bir şeyi yok. Ama Allah’ı var. Gönlünü Allah’ına vermiş! İşi Allah ile... O yoksulluğu ile beraber

Allah'tan zerre kadar ayrılmıyor.

Ana sözüne mutî... Müslüman öyle olur. Hayırlı insan evvela anasına babasına itaat edecek. Çünkü onlar besledi, yetiştirdi ya çocuğunu... Binâen aleyh ilk vazife onlara itaattir. Allah'a itaat, ana babaya itaat; ana babaya itaat, Allah'a itaat; birbirine bağlı...

Rasûlüllah dünyaya gelmiş, Medine-i Münevvere'ye hicret etmiş, Yemende de duyulmuş. O da Yemen'in bir köyünde çobanlık yapıyormuş. Anasına demiş ki:

“—Anne, ahir zaman Peygamberi gelmiş. Gideyim onu bir ziyaret edeyim, göreyim.” demiş.

Dışarıdan gıyaben iman etmişler ama, “Ben bu peygambere inandım, iman ettim.” demiş ama gördüğü yok. “Gideyim bir göreyim!” demiş. Annesi:

“—Oğlum git, evdeyse gör, ama bekleme! Gör gel.” demiş.

Gitmiş bakmış, Peygamber SAS evde yokmuş.

“—Müsaade bu kadar annemden, fazla bekleyemem.” demiş.

O itaati sebebiyle bak ne büyük devletlere nâil olmuş. Niçin?

Hayır ana-babaya itaatte, hayır Allah'a itaatte...

Allah'a itaat etmeyende hayır yok. Müslümanların bunu bilmesi lazım. Bizde de öyle hepimiz öyleyiz yani.

Allah'a itaat ettiğimiz müddetçe, her şey bize itaat eder.

Neden? İtaat ettiren Allah'tır. Sen Allah'a itaat et, her şey sana itaat eder. Uyar.

“—Evliyalardaki keramet dediğin şey ne oluyor?”

O Allah'ına mutî, Allah da ona istediklerini veriyor. İşte keramet oradan doğuyor.

Allah'a mutî, Allah'tan istiyor;

“—Yâ Rabbi! Yağmur ver!” diyor.

Hava açıkken, bulutlanıyor; Allah şar şar yağmur yağdırıyor, onu mahcup etmiyor. Her şey ona itaat ile...

Allah hepimizi Allah'ı seven, Allah'a itaat eden bahtiyar kullarının zümresine ilhak eylesin...

f. İdarecilerin Hayırlıları

Tirmizî ve Ebû Ya'lâ, Hz. Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷⁷

أَلَا أَخْبِرُكُمْ بِخِيَارِ أَمْرَائِكُمْ، وَشِرَارِهِمْ: خِيَارِهِمُ الَّذِينَ تَحِبُّونَهُمْ،
وَيَحِبُّونَكُمْ؛ وَتَدْعُونَ لَهُمْ، وَيَدْعُونَ لَكُمْ؛ وَشِرَارِ أَمْرَائِكُمُ الَّذِينَ
تَبْغِضُونَهُمْ، وَيَبْغِضُونَكُمْ؛ وَتَلْعَنُونَهُمْ، وَيَلْعَنُونَكُمْ (ت . غريب ،
ع . عن عمر)

RE. 163/2 (*Elâ uhbirüküm bi-hıyâri ümerâiküm, ve şirârihim; Hıyâruhümü'lezîne tühıbbûnehüm, ve yühıbbûneküm; ve ted'ûne*

¹⁷⁷ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.219; Abdürrezzak, *Musannef*, c.XI, s.325; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.148, no:161; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.17, no:14641; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.428, no:4428.

lehüm, ve yed'üne leküm; ve şirâru ümerâikümü'llezîne tûbgidûnehüm, ve yûbgidûneküm; ve tel'anûnehüm, ve yel'anûneküm.)

(Elâ uhbirüküm bi-hıyâri ümerâiküm, ve şirârihim) “Sizin âmirlerinizin hayırlısını ve şerlisini size haber vereyim mi?”

Bak ne güzel!

“—Sizin başınızda bulunan âmirlerin iyisini veya kötüsünü size haber vereyim, ona göre hareket edin!” diyor.

(Hıyâruhümü'llezîne) “Âmirlerinizin hayırlıları öyle kimselerdir ki, *(tühibbûnehüm)* siz onları seversiniz, *(ve yühıbbûneküm)* onlar da sizi severler.”

“—Ne iyi idareciler yahu! Allah ömürlerini uzun etsin! Rahat ediyoruz sayelerinde... İdareleri güzel, her şey yerinde... İyi insanlar, Allah'a mutî insanlar. Biz onları seviyoruz, onlar da bizi seviyorlar.”

(Ve ted'üne lehüm) “Siz onlara duacı olursunuz, *(ve yed'üne leküm)* onlar da sizin için dua ederler.”

“—Yâ Rabbi! Bunlara sen hayırlı ömürler ver, işlerini âsân et... Devlete millete hayırlı şeyler ver. Şunu ver bunu ver.’ diye siz onlara duacı olursunuz.”

Siz onlara dua ederken, onlar da size dua ederler:

“—Yâ Rabbi! Milletimize sen selâmet ver... Milletimizin işini âsân et... Milletimize refah ver...”

Onlar da böyle dua ederler. Bunlar emirlerin hayırlıları.

Şimdi bir de şerlilerini söylüyor:

(Ve şirâru ümerâikümü'llezîne) “Sizin âmirlerinizin şerlileri de öyle kimselerdir ki, *(tübgidûnehüm)* siz onlara buğz edersiniz, sevmezsiniz onları; çünkü eza ediyorlar. *(Ve yûbgidûneküm)* Onlar da size buğzederler, sevmezler sizi.”

(Ve tel'anûnehüm) “Siz onlara lânet edersiniz.”

“—Allah belâlarımı versin şunların! Defolup gitse de kurtulsak!” dersiniz.

(Ve yel'anûneküm) “Onlar da size lânet ederler.”

Beğenmezler sizi! Siz onları beğenmezsiniz, onlar da sizi

beğenmezler. İşte bu idareciler şirâr-ı umerâ oluyor. Allah hepimizi affetsin...

Bu yine deminki dediğim dersin bir başka nevi. Fertlerin hayırlısı, bu da yüksek tabakanın hayırlısı... Yine hep Allah'a itaatledir. İş hep Allah'a itaattedir. Allah'a itaat ederlerse millet de onlara itaat eder. Allah da onları sever, millet de onları sever. Onlar da bizi sever.

g. Allah Yolunda Cihad Eden Kimse

Ahmed ibn-i Hanbel, Neseî, Abd ibn-i Humejd, Hâkim, Beyhakî ve Ziyâü'l-Makdîsî, Ebû Saïd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷⁸

أَلَا أَخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ النَّاسِ، وَشَرِّ النَّاسِ : إِنْ مِنْ خَيْرِ النَّاسِ، رَجُلًا
عَمِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَلَى ظَهْرِ فَرَسِهِ، أَوْ عَلَى ظَهْرِ بَعِيرِهِ، أَوْ عَلَى
قَدَمِهِ، حَتَّى يَأْتِيَهُ الْمَوْتُ؛ وَإِنْ مِنْ شَرِّ النَّاسِ، رَجُلًا فَاجِرًا جَرِيًّا
يَقْرَأُ كِتَابَ اللَّهِ، وَلَا يَرْعُوِي إِلَى شَيْءٍ مِنْهُ (حم . ن . و عبد بن
حميد ، ك. هب. ض. عن أبي سعيد)

RE. 163/3 (*Elâ uhbiruküm bi-hayri'n-nâsi, ve şerri'n-nâs: İnne min hayri'n-nâsi, racülen amile fî sebîli'llâhi alâ zahri feresihî, ev alâ zahri baîrihî, ev alâ kademeyhi, hattâ ye'tiyehü'l-mevt; ve inne*

¹⁷⁸ Neseî, *Sünen*, c.VI, s.11, no:3106; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.41, no:11392; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.77, no:2380; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.IV, s.225, no:19509; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.361, no:2047; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.1690, no:18283; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.305, no:989; Ebû Saïd el-Hudrî RA'dan.

min şirâri'n-nâsi, racülen fâciren ceriyyen yakraü kitâba'llâh, ve lâ yer'avî ilâ şey'in minhu)

(Elâ uhbiruküm bi-hayri'n-nâsi, ve şerri'n-nâs) “Size insanların en hayırlısı kimdir, en şerlisi kimdir, haber vereyim mi? *(İnne min hayri'n-nâsi, racülen amile fî sebîli'llâh)* “Bir adam ki Allah yolunda iş gördü. *(Alâ zahri feresihî)* Atının sırtında, *(ev alâ zahri bâirihî)* yahut devesinin sırtında, *(ev alâ kademeyhi)* yahut yaya, iki ayağının üstünde, *(hattâ ye'tiyehü'l-mevt)* ölüm gelinceye kadar fî sebîli'llâh iş yaptı.”

Buradan ilk anlaşılan cihaddır. Demek ki atına biniyor, devesine biniyor, veyahut da yaya olarak fî sebîlillâh cihad ediyor. Bir muharebeye filan üç gün beş gün gidip de hani, öyle değil. Ölünceye kadar harp yerlerinden ayrılmıyor. Mücadele, mücahede, tam mücahid. İşte bu insanların hayırlısıdır.

Düşmanın en büyüğü kim? Rus... Değil. Amerika... Değil.

Düşmanın en büyüğü içimizde! O şeytanı görüyor musun sen, o nefsi görüyor musun? O nefis kaç tane Rus'a bedel, kaç tane Amerika'ya bedel.

Amerikadan gelip de bize camiye girmeyin diyen var mı? Ne Rus der ne Amerikalı der. Ama bizi camiye sokmayan bir nefis var; “Gitme!” diyor, “Oruç tutma!” diyor, “Namaz kılma!” diyor.

Kim bu? İçerideki bu nefis. En büyük düşman o...

Onu yenmek öyle Rus'u yenmeye, Amerika'yı yenmeye benzemez. Onu yenmek nefsiyle mücadele ile olacak. Nefsinle mücahede edeceksin. Kılıcı eline alacaksın.

Kılıç ne? Allah'ın zikri! Kılıç Allah'ın zikri. Allah'ın zikri elinde olmazsa düşmanla mücahede edemezsin. Vurur seni devirir aşağıya o saat...

Zikrin başı namaz. Namazsız zikir olmaz. Namaz bütün zikirleri câmi... Bak “*Allahu ekber*” diye bağlıyoruz elimizi değil mi?

Nedir Allah? Zikir değil mi?

Allahu ekber bağlıyoruz elimizi, arkadan *Sübhâneke*'yi

okuyoruz, *Elham*'ı okuyoruz. Kur'an'ın diğer âyetlerini okuyoruz, “*Allahu ekber*” diyerekten rükâya gidiyoruz. Kalkıyoruz, “*Semia'llâhü li-men hamideh*” diyerek. Secdeler de öyle. Bir namazda 240 tane tekbir var. İki yüz küsur hep tekbir ediyoruz bir namazın içerisinde.

E bu zikrullahın en büyüğü; Kur'an onun içerisinde, salevatlar onun içerisinde, tesbihler onun içerisinde. “*Sübhâne rabbiye'l-azîm*” diyerekten ne güzel! “*Sübhâne rabbiye'l-a'lâ*” diyerekten.

Hele Efendimiz SAS duasını öğrensek ne güzel:¹⁷⁹

اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعَتْ، وَلَكَ خَشَعَتْ، وَبِكَ آمَنْتَ، وَلَكَ أَسَلَمْتُ، وَعَلَيْكَ

تَوَكَّلْتُ، أَنْتَ رَبِّي، خَشَعَ سَمْعِي، وَبَصَرِي، وَمَخِي، وَعَظْمِي، وَ

¹⁷⁹ Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.169, no:1290; Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.300, no:3343; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.417, no:649; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.94, no:729; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.32, no:2172; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.342, no:3; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.22, no:152; Hz Hz. Ali RA'dan.

عَصَبِي ، وَمَا اسْتَقَلَّتْ بِهِ قَدَمِي ، اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ .

(*Allâhümme leke rekâ'tü, ve leke haşa'tü, ve bike âmentü, ve leke eslemtü, ve aleyke tevekkeltü; ente rabbî, haşea sem'î, ve basarî, ve muhhî, ve azmî, ve asabî, ve me'stekallet bihî kademi, li'llâhi rabbi'l-âlemîn.*)

(*Allâhümme leke reka'tü*) “Sana rükû ettim ya Rabbi! (*Ve leke haşa'tü*) Senin için huşû içindeyim. (*Ve bike âmentü*) Sana iman ettim, (*ve leke eslemtü*) ve sana teslim oldum yâ Rabbi! (*Ve aleyke tevekkeltü*) Aynı zamanda sana tevekkül ettim. (*Ente rabbî*) Sen benim Rabbimsin! (*Haşea sem'î, ve basarî, ve muhhî, ve azmî, ve asabî, ve me'stekallet bihî kademi, li'llâhi rabbi'l-âlemîn.*) Kulağım, gözüm, iliğim, kemiğim ve sinirlerim ve ayaklarımın taşıdığı her şeyimle alemlerin Rabbi Allah için huşû ile, korku ve sevgi ile eğiliyorum.”

Ne güzel bir dua!

Rükûda bunu bitirdikten sonra, “*Semia'llâhu li-men hamideh*” diyor, ayağa kalkıyor. Hemen secdeye inmiyor. Şöyle diyor:¹⁸⁰

رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ ، مِلءَ السَّمَاوَاتِ وَمِلءَ الْأَرْضِ ، وَمِلءَ مَا شِئْتَ
مِنْ شَيْءٍ بَعْدَ ، أَهْلِ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ ، وَكَلْنَا
لَكَ عَبْدًا : اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ ، وَلَا

¹⁸⁰ Müslim, *Sahîh*, c.III, s.19, no:716; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.87, no:11845; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.344, no:1313; Taberânî, *Müsnedü's-Sâmiyyin*, c.I, s.178, no:304; Ebû Saïd el-Hudrî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.133, no:355; Ebû Cuhayfe RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.III, s.20, no:737; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.232, no:1906; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.214, no:635; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.246, no:2559; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ .

(*Rabbenâ ve leke'l-hamd, mil'e's-semâvâti ve mil'e'l-ardı, ve mil'e mâ şî'te min şey'in ba'dü, ehle's-senâi ve'l-mecdi, ehakku mâ kale'l-abdü ve küllünâ leke abdün: Allâhümme lâ mâni'a limâ a'tayte, ve lâ mu'tıye limâ menâ'te, ve lâ yenfeu ze'l-ceddi minke'l-cedd.*)

[Ey Rabbimiz! Sana göklerin, yerin ve bundan sonra dilediğin şeylerin dolusu hamd olsun. Kulun söylediği senaya ehil olan ve şerefe lâyık olan sensin! Hepimiz senin kullarınız. Ey Allahım, senin verdiğine kimse engel olamaz, vermediğini de kimse veremez. Hiçbir güç ve kuvvet sahibi fayda veremez, faydayı ancak sen verirsin!]

Bu duayı okuyor, ondan sonra secdeye kapanıyor.

Secde duası da şöyle:¹⁸¹

اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ ، وَبِكَ آمَنْتُ ، وَلَكَ أَسَلْتُ ، سَجِدُ وَجْهِي لِلذِّى
خَلَقَهُ وَصَوْرَهُ ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصْرَهُ ، وَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ

(*Allâhümme leke secedtü, ve bike âmentü, ve leke eslemtü, secede vechiye li'llezî halekahû ve savverahû, ve şakka sem'ahû ve basarahû, ve tebârake'llâhu ahsenü'l-hâlikîn.*)

[Allahım, sana secde ettim, sana inandım, sana teslim oldum. Yüzüm de kendisini yaratıp şekillendiren, ona kulağımı, gözünü takana secde etmiştir. Yaratanların en güzeli olan Allah ne

¹⁸¹ Müslim, *Sahih*, c.IV, s.169, no:1290; Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.300, no:3343; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.417, no:649; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.III, s.346, no:1044; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.94, no:729; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.32, no:2172; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.342, no:3; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.V, s.316, no:1978; İbn-i Huzeyme, *Sahih*, c.I, s.335, no:673; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.22, no:152; Hz. Ali RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.IV, s.316, no:1115; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

yücedir.]

Yüzümü bu toprağa yatırdım, secde ettim. Öyle bir Allah ki bana yüzümde gözler yarattı bana. Buradan kulaklar verdi bana. Hem gösteriyor, hem görüyor, ben bunun için secde ediyorum Rabbime... Rabbimin nimetleri olmasaydı kör olaydım, sağır olaydım, ne olurdu benim halim?

Bak dünyayı gösteriyor, onlardan birçok ibretlere sahip oluyoruz, malik oluyoruz. Hep bu gözlerin sayesinde bir şeyler öğreniyoruz.

اللَّهُمَّ سَجِدْ لَكَ سَوَادِي وَخِيَالِي، وَأَمِّنْ بِكَ فُؤَادِي، أَبُوءُ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ،
وَأَبُوءُ بِذَنْبِي، وَهَذَا مَا جَنَيْتُ عَلَى نَفْسِي، فَاعْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ
الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، هَذِهِ يَدَايَ وَمَا جَنَيْتُ عَلَى نَفْسِي .

(*Allâhümme secede leke sevâdî ve hayâlî, ve âmene bike fuâdî, ebûu bi-ni'metike aleyye, ve ebûu bi-zenbî, ve hâzâ mâ ceneytü alâ nefsi, fağfirli feinnehû lâ yağfiru'z-zunûbe illâ ente, hâzihî yedeyye ve mâ ceneytü alâ nefsi*)¹⁸²

[Yâ Rabbi, vücudum ve hayalimle, içimle ve dışımla sana secde ettim, gönülden inandım. Üzerimdeki nimetlerini ve günahlarımı itiraf ediyorum. Kendime zulmettim. Beni affeyle... Çünkü senden başkası günahları affedemez. İşte ellerim ve kendime karşı işlediğim günahlarım.]

Yâ Rabbi, içimle dışımla, inanarak sana secde ettim. Bütün nimetlerini itiraf ederim. Çok nimet verdin bana, hesabı yok verdiğin nimetlerin. Buna karşı yaptığım hataların, kusurların da isyanların da hududu yok... Bunu da itiraf ederim, âcizim, ne

¹⁸² Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.322, no:2034; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.130, no:1333; Beyhakî, *Deavâtü'l-Kebîr*, c.II, s.55, no:287; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.315, no:2779; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.IV, s.157; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.273; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

yapayım? Senden başka günahları affedecek kimse yok...

O namazda ne dualar var. Allah hepimizi affetsin de o zikrullahı ve başı olan namazı, arkasından da zikrullahın devamını nasip etsin cümlemize...

Onun için, hudut boylarında dövüşmek, o kırk yılda bir oluyor. Herkese nasip oluyor mu? Eskiden öyleymiş ama şimdi bir devlet muharebe edecek de sen o zaman gideceksin. Ona da gençleri alırlar, ihtiyarları almazlar ona da...

Burada diyor ki; “Ölünceye kadar.” diyor.

Bizi götürmediler ki! Ne yapsın orada bizi. Oraya genç lazım! Öyleyse biz ne yapacağız? Biz de bu içimizdeki nefisle muharebe edeceğiz.

Senin dediğini yapmayacağım ey nefis! Gece kalkacağım namaz kılacağım, gece kalkacağım oruç tutacağım, gece kalkacağım Kur’an okuyacağım. Gece kalkacağım herkes uyurken Allah Allah diyeceğim.

O gece herkes uyurken Allah demesi kolay mı? Ne kadar güzel şey bu. Cenâb-ı Hak görüyor mu? Görüyor.

Gece herkes uyurken kulu kalkmış, abdestini almış, namazgahında seccadesine durmuş, namazını kılıyor.

“—E herkes uyuyor, sen de yatsana yatağında?”

Yok, o ibadette... Allah onu görüyor ve biliyor. Bildiği için de ona ihsanlar yapıyor.

“—Bak ne iyi kulum bu benim. Rahatına bıraktı, şimdi ibadete yönelmiş. Bana tazarru ediyor, yalvarıyor.” diyor.

Elbette verecek istediklerini... Allah bu hayırlı kullarının arasına cümlemize kabul etsin...

Ha o zaman şimdi bu Muhyiddin-i Arabî diyor ki;

“—Yemek yiyen insan için en büyük şer, Allah’ın zikrinden mahrum kalmasıdır.” diyor.

“—Biz, ‘Allah... Allah... Allah...’ diyoruz ya?”

O değil, o kolay, onu herkes diyor. Asıl içeriden “Allah... Allah... Allah...” diyeceksin, iç diyecek.

Ha onun için ashab-ı kiram (*rıdvanu'llahi teâlâ aleyhim ecmaîn*) hazretleri ne mektebe gittiler, ne medreseye gittiler. Ne o zaman üniversite var, ne lise var, ne orta mektep var... Cenâb-ı Peygamber ne diyorsa onu dinliyor, ona kulak veriyor, onu ezberliyor, onunla amel ediyor. İşi bu. Bilgisi bundan ibaret ama karnının yarısı aç. Arada bir yiyecek bir şey bulursa yiyecek. Ama düşmana saldırış zamanı geliyor, hepsi birer aslan kesiliyor.

“—Karnım aç ben gidemem!” demiyor.

Bizi böyle bir gün aç bıraksalar, hepimiz isyan ederiz.

Sonra muvaffakiyet de oluyor. Etrafındaki düşmanlar İngiliz'den, Amerika'dan, Rusya'dan daha beter o gün. Daha kuvvetli devletler yani. Fakat o çıplak adam, karnı aç adam galebe çalıyor onlara.

Ne diyeceksin sen bu işe? Niçin?

Öteki tok, o aç. Aç toka galebe çalıyor. Allah'ın hikmeti.

Onun için Allah kusurlarımızı affetsin...

Demek ki insanların hayırlısı, (*fî sebîli'llâh*) Allah yolunda gayret gösterendir. Gece kalkıp namaz kılmak fî sebilillahtır. Gece kalkıp Kur'an okumak fî sebilillahtır. Namaz kıl, oruç tut, ne yaparsan yap; bunların hepsi fî sebilillahtır, yani hep Allah için yapılmış oluyor.

Öyleyse, ölünceye kadar da bunun devamı şart. Muharebeler ölünceye kadar olmaz ki! Üç gün olur beş gün olur biter. Mesela şurada Yahudi bir harp yaptı, bir haftanın içinde bitti (1967). İşte o kadar! Kıbrıs'a bir harp yaptık (1974); işte bir hafta sürdü mü sürmedi mi, bitti. Ondan sonra?

Ondan sonra uyuyacağız mı?

Demek ki ölünceye kadar nefis ile mücadele şart.

“—Canım ben artık mücadele edemiyorum. Gayri yaşlandım başladım da, bana şeytanın da pek zararı olmaz artık.”

Yok, öyle şey yok! Ölünceye kadar kılıcı elinden bırakmayacaksın. Kılıç da zikrullah...

(*Ve inne min şirâri'n-nâs*) “İnsanların en şerlisi kimdir?..

(*Racülen fâciren*) Öyle bir adam ki, fîsk u fücûrla, günahla vakit geçiren... (*Cerîyyen*) Küstah ve cür'etkâr, pervâsız... Yâni, fâcir ve fâcirliği yapmaktan da korkmuyor, açıkça fîsk u fücûrunu, günahını işlemekten de çekinmiyor; arsız, yüzsüz bir kimse... (*Yakraü kitâba'llâh*) Allah'ın kitabını da belki biliyor, okuyor ama; (*ve lâ yer'avî ilâ şey'in minhu*) Kur'an'ın ahkâmından, buyruklarından hiç birisine uydurmaz kendisini; onları icrâ etmez.”

Fâcir demek günahkâr demek; yâni isyankâr, edepsiz, içki içiyor, kumar oynuyor, adam öldürüyor, hırsızlık yapıyor. Bunların adı fâcir... Aynı zamanda cür'etli. Allah'ın kitabını okumasını da biliyor. Öğrenmiş, Allah'ın kitabını da okuyor. Okuyor ama, okuduğu kitabın mucibince amel etmiyor. Faizciler de bunun içerisinde, diğer günahkârlar da bunun içerisinde, hepsi bunun içerisinde...

Allah dalâlete düşürmesin yani Allah muhafaza etsin. Hepimizi hıfz u himaye etsin. Ölünce son nefesinde de hüsn ü hatime versin... Allah'ın kitabını okuyan adam bu günahları işleyebilir mi?

Demek ki, şeytan insana her şeyleri yaptırıyor. Öyleyse kılıcı elinden bırakma! Şeytan senin peşinde, nefis seninle beraber. Mekke'ye git, Mekke'de de peşinde... Medine'ye git, Medine'de de peşinde bırakmaz seni.

“—Mekke'ye giderim de kurtulurum.”

Yok öyle iş!

“—Medine'ye giderim de kurtulurum.”

Yok öyle şey!

“—Ya nasıl kurutulurum?”

Rasûlüllah'ın has ümmeti olursan, onun dediklerini yaparsan o zaman kurtulursun.

Allah hepimizi affetsin... Tevfikat-ı samedâniyyesine mazhar etsin. Kendine güvenme yok...

“—Ben artık hem yaşlandım hem başladım. Artık kötülük de benden sadır olmaz, yapmam öyle şeyler...”

Yok, güvenme kendine! Nefis şeytan adamı 90'da da yener 100'de de yener. O zaman yenmesi daha kolay zaten ihtiyarları.

Onun için zikrullahtan gâfil olma! Elinden bırakma teşbihini...

h. Hülle Yapana Allah Lânet Eder

İbn-i Mâce, Taberânî, Hâkim ve Beyhakî, Ukbe ibn-i Âmir RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁸³

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِالتَّيْسِ الْمُسْتَعَارِ؟ هُوَ الْمَحِلُّ، فَلَعَنَ اللَّهُ الْمَحِلَّ،
وَالْمَحِلُّ لَهُ (ه. ط. ك. ق. عن عقبه بن عامر)

RE. 163/4 (*Elâ uhbiruküm bi't-teysi'l-müsteâri? Hüve'l-muhillü, feleana'llâhu'l-muhille, ve'l-muhallele lehû.*)

(*Elâ uhbiruküm bi't-teysi'l-müsteâri*) “*Teysi'l-müstear* nedir, onu size haber vereyim mi? (*Hüve'l-muhillü*) O, hülle yapan bir kimsedir ki, (*feleana'llâhu'l-muhille*) Allah hülle yapana, (*ve'l-muhallele lehû*) ve kendi lehine hülle yaptırana lânet etmiştir.”

Hülle, üç talaktan sonra yalandan evlenme hali.

Allah hepimizi affetsin... Şimdi İslâm'da evlenme var, evlenmede bir de boşanmada var. İslâm'da hürriyet var çünkü...

“—Geçinemiyoruz ne yapalım?”

“—Eh ben seni bırakayım sen de git! Allah sana ayrı başka bir kısmet versin. Ben seninle geçinemeyeceğim.” der ayrılırsın hanımından.

Talak diyorlar buna. Ama bunda Cenâb-ı Hak bize üç tane hak

¹⁸³ İbn-i Mâce. *Sünen*, c.VI, s.61, no:1926; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.217, no:2804; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.208, no:13965; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.III, s.251, no:28; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVII, s.299, no:825; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.132, no:464; Ukbe ibn-i Âmir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.657, no:27849; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.425, no:4423.

vermiş. Boşarsın ama çoluk vardır çocuk vardır, sıkıntıya düşersin.

“—Başkasını alsak yine bu olacak. Yine onu alayım da hiç olmazsa çoluğuna çocuğuna baksın.” dersin. Onu tekrar alabilirsin.

Bir daha kızarsın mızarsın, bir daha boşarsın. Yine bir sıkıntı olur, bir şey olur, pişmanlık girer araya. “Gel yine barışalım.” dersin yine alırsın eve.

İki defa aldık. Üçüncü de yine kızdık yine kovduk, artık bir daha alma yok. Bitti artık. Salahiyet bitti. Üçten sonra alamayacağız. Ama yine istiyoruz ki:

“—Bir barışalım yahu. Bu çocuklar var, başka türlü de olmayacak. Barışalım.”

“—E çare yok, bitti.”

Ama buna bir kolaylık arayalım bakalım.

Çünkü boşadığı hanımı ile tekrar evlenmek için, o kadın başkasıyla evlenecek, o evlendiği adamdan boşanacak, ondan sonra alabilirsin. O evlenmedikçe, başka kocaya varmadıkça, sen onu alamazsın artık.

“—Öyleyse, seni biz birisine pazarlıkla verelim de, yarın da boşasın seni. Hüküm yerine gelsin, yine evlenelim!”

Allah onlara lânet eder. Böyle hileli işlerin hepsi böyle. Hangi işte böyle hile yaparsa, Allah’ın lanetine müstehak oluyor.

Onun için bitti mi, bitti; alamazsın artık. Vaktiyle yapmasaydın, yaptın bir kere. “Tükürdüğün tükürüğü bir daha geri alma!” derler. Onu boşadın bitti artık, başkasına geç.

“—Ama gözüm var...”

Gözün varsa yapmasaydın bu işi!

i. İnsanların En Cömerdi

Ebû Ya’lâ ve Beyhakî, Enes ibn-i Mâlik RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹⁸⁴

أَلَا أُخْبِرُكُمْ عَنِ الْأَجُودِ : الْأَجُودِ اللَّهُ ، الْأَجُودِ اللَّهُ ، الْأَجُودِ اللَّهُ !
وَأَنَا أَجُودٌ وَلَدِ آدَمَ ، وَأَجُودُهُمْ مِنْ بَعْدِي : رَجُلٌ عَلِمَ عِلْمًا فَنَشَرَ
عِلْمَهُ ، يَبْعَثُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أُمَّةً وَحْدَهُ ؛ وَرَجُلٌ جَادَ بِنَفْسِهِ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ ، حَتَّى يُقْتَلَ (ع. هب. عن أنس)

RE. 163/5 (*Elâ uhbiruküm ani'l-ecved: El-ecvedü allâh, el-ecvedü allâh, ve ene ecvedü veledi âdem, ve ecvedühüm min ba'dî: Racülün alime ilmen feneşera ilmehû yüb'asü yevme'l-kıyâmeti ümmeten vahdehû, ve racülün câde bi-nefsihî fî sebîli'llâh, hattâ yuktel.*)

(*Elâ uhbiruküm ani'l-ecved*) “Dikkat edin, pür dikkat beni dinleyin, ben size en cömerdi haber vereceğim: (*El-ecvedü allah*) “En cömert Allah'tır! (*El-ecvedü allah*) En cömert Allah'tır! (*El-ecvedü allah*) En cömert Allah'tır!”

Niçin? Bak bugün yeryüzünde dört milyar mı diyorlar, beş milyar mı insan var. Kim bilir o kadar da mahlûk var. Bunların hepsinin rızkını veren Allah. Bana itaat etmiyor diye kimsenin rızkını vermemezlik yapmıyor. Cenâb-ı Hak herkese veriyor. Gâvura da bol bol veriyor.

Fakat sakın ha gâvurun rahatlığı seni aldatmasın. Gâvurun yaşayışı, gâvurun hünerleri seni aldatmasın, bizi aldatmasın yani.

¹⁸⁴ Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V, s.176, no:2790; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.357, no:189; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.301, no:1007; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.281, no:1767; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.130, no:453; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.406, no:760; *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.267, no:28771; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.446, no:4464.

Niçin? Onlar dünyalık şeyler... Dünya hayatı da çok kısa, bugün var yarın yok... Bugün burada yaşar ama yarın yeri cehennem! O tayyarede uçuyormuş, füzeler yapıyormuş; ne yaparsa yapsın, yarın yeri cehennem... Onun için onlara hiç özenme! Allah bize köklü, sağlam bir imanla yaşamak nasip eylesin...

Onun için en cömert Allah... Öyleyse sen de cömert ol! Cömertlik Allah'ın sıfatlarından bir sıfat... Bizim de cömert oluşumuz Allah-u Teâlâ'nın hoşuna gider.

Cömertlik insanlara çok iyidir. Elinde olunca ver, Allah da sana ona mukabil daha çok verir. En aşağı bire on veriyor. İmanımız çok zayıf! Kendi kendimize meydandayız işte. Bire on vereceğini bildiğimiz halde veremiyoruz. Canım 10 lira verirsen 100 lira verecek, 100 lira verirsen 1000 lira verecek. En aşağısı bu yani! 100 bine 100 bin, 200 bin, 500 bin de verir.

(Ve ene evedü veledi âdem) “Ben de Cenâb-ı Hakk'ın peygamberi, habîbi olarak, Ademoğullarının en cömerdiyim.”

Cenâb-ı Peygamber Efendimiz, verdiği zaman hesapsız verirdi. Hatta bir muharebe zamanında muharebe bitmiş dönmüşler. Bir yerde istirahat çekilmişler, ağaçlık bir yer. Cenâb-ı Peygamber kılıcını asmış ağaca, oraya o da uzanmış. Herkes birer ağacın dibine dağılmışlar.

Bir düşman gözlüyormuş Peygamber SAS'i, yalnız kalsa da hakkından gelsem gibilerinden. Fırsat bulmuş hemen kılıcı kapmış ağaçtan, dikilmiş Peygamberimizin başına.

“—Söyle bakalım, şimdi seni kim kurtaracak benim elimden?” demiş.

Cenâb-ı Peygamber de:

“—Allah!” demiş.

O “Allah!” demesi ile ona öyle bir korku gelmiş ki, elinden kılıç düşmüş. Düşer düşmez Peygamber Efendimiz almış kılıcı eline;

“—Söyle bakalım, şimdi seni kim kurtaracak benim elimden?” demiş.

O da müslüman olmuş. Cenâb-ı Peygamber bir sürü koyun

vermiş ona... Gitmiş memleketine:

“—Ben öyle bir zât buldum ki, bakın bana bir sürü koyun verdi. Koşun, müslüman olun!” demiş.

(*Ve evedühüm min ba’dî*) “Müslümanların benden sonra en cömerdi; (*racülün alime ilmen feneşere ilmehû*) bir adam ki ilmi bildi ve o bildiği ilmi neşretti, yaydı, öğretti. O da insanların en cömerdidir. (*Yüb’asü yevme’l-kıyâmeti ümmeten vahdehû*) Kıyamet gününde tek başına bir ümmet olarak haşrolur.”

(*Ve racülün câde bi-nefsihî fi sebîli’llâh.*) “En cömert diğer bir insan da, hayatını feda ediyor, hayatını bahşediyor, Allah yoluna harcıyor. Allah yolunda savaşıyor. (*Hattâ yuktele*) Nihayet şehid oluyor, hayatını veriyor.”

Din ilmi bu. Mühendislik başka, doktorluk başka, kimyagerlik başka, çeşitli ilimler var ya onlar başka. Onlar dünyaya ait, onları öğren başka. Ama senin burada öğreneceğim ilim ilm-i din.

Mütemadiyen ilmimi de neşrediyor.”

“—Canım para vermiyorlar ki, ne söyleyeyim? Benim de

boğazımda, gırtlığımda kaldı gayri söyleye söyleye... Hiç yardım eden yok bana!”

“—Yok öyle şey! Allah için söyleyeceksin!”

Şimdi bizim en büyük tehlikemiz yaş 60 mı, 65 mi oldu mu emekliye ayrılıyorlar ya...

“—Nasıl olsa emekli maaşı da veriyorlar. Ben artık köşede oturur, Allah der dururum.”

Eh yok öyle! Vazifeli olmazsan, ilim neşredemezsin ki! Vazifeden ayrıldın mı, çekilirsin bir kenara... Olmaz, ölünceye kadar ilmini neşredeceksin.

Herkese ilmi duyurmak lazım! Onun için müslümanın ilk vazifesi, herkes hoca olacak. Ashab-ı kiram nasıl, hepsi hocaydı. Neden? Peygamber SAS'den dinlediklerini belliyorlar, o bellediklerini başkalarına belletiyorlar, öğretiyorlar. Bu suretle ilim az zamanda şark ile garp arasına yayıldı gitti.

O ilmin yayılması ashab-ı kiramın sayesinde oldu. Ne kalemleri vardı zavalların, ne kâğıtları vardı. Kalem kâğıt da bulmak mesele yani.

Hz Ömer RA'ın zamanında Şam'a vali olmuş birisi. O Cami-i Emeviye diyorlar ya, orada bir cami var. Kilise o zaman. Oranın valisi, “Bunu cami yapalım.” demiş. Yahudiymiş komşu;

“—Senin evini de ver bakalım, camiye katalım!” demiş.

Yahudi kıyamamış evine, gitmiş Hz. Ömer'e şikâyete...

Hz Ömer bir kemik parçası almış oradan, kemik parçası üzerine nasıl bir yazı yazdıysa yazmış o valiye, “Bu adama elleşme!” gibilerinden.

Bak kâğıt yok, işte! Hz. Ömer kemik parçasına yazmış. Arazideymiş ama, evlerde belki bulunur da, arazide olduğu için kağıt aramaya lüzum yok. Basit tarafından işi halletmiş.

“—Şimdi daireler kapandı, kâğıt yok!” dememiş, hemen orada çabucak cevabını vermiş.

Ha, onun için asıl cömert, benden sonra asıl cömert ilmi öğrenip neşredenler. İlmi öğren, neşret! Mühendis olacaksın,

ölünceye kadar faydası var sana; öldükten sonra bitti. Doktor olacaksın, ölünceye kadar sana faydası var; öldükten sonra bitti. Ne olursan ol, ama din ilminin dünyada da faydası var sana, öldükten sonra da... Öldükten sonra, en büyük fayda zaten o zaman olacak.

Onun için asıl şey:

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى (الاعلى: ١٧)

(*Ve'l-âhîretü hayrun ve ebkà*) “Hayırlı ve bâkî olan ahirettir.”
(A'lâ, 87/17)

Onun için bütün gayretler imanı muhafaza için, ahireti kazanmak için... İman güzel bir nur, herkes onu kapmak ister. Çok güzel bir cevahir o... O cevahiri evvela şeytan kapmak istiyor, arkasından nefis kapmak istiyor. Arkasından İslâm düşmanları kapmak istiyor. Kaptırmamak için uğraşacağız.

Uğraşacağız, ne zamana kadar? Ölünceye kadar.

j. Gizli Şirkten Sakının!

Ahmed ibn-i Hanbel, Hakîm-i Tirmizî, Hâkim, Beyhakî ve Ziyâü'l-Makdîsî, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁸⁵

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَا هُوَ أَخْوَفُ عَلَيْكُمْ مِنَ الْمَسِيحِ عِنْدِي؟ الشَّرْكَ
الْخَفِيُّ، أَنْ يَقُومَ الرَّجُلُ بِعَمَلٍ لِمَكَانِ الرَّجُلِ (حم). وَالْحَكِيمُ،
ك. هب. ض. عن أبي سعيد)

¹⁸⁵ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.246, no:4194; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.30, no:11270; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.II, s.228; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.468, no:7468; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.444, no:4458.

RE. 163/6 (*Elâ uhbiruküm bimâ hüve ahvefü aleyküm mine'l-mesîhi indî? Eş-şirkü'l-hafıyyü, en yeküme'r-racülü bi-ameli li-mekâni'r-racüli.*)

(*Elâ uhbiruküm bimâ hüve ahvefü aleyküm mine'l-mesîhi indî*)
“Benim indimde sizin için Deccal’dan daha ziyade korktuğum şeyi haber vereyim mi? (*Eş-şirkü'l-hafıyyü*) O, gizli şirktir ki, (*en yeküme'r-racülü bi-ameli li-mekâni'r-racüli*) kişinin kalkıp, adamın makamına gösteriş için amel etmesidir.”

Biz bu riyakârlığı daha öğrenemedik. En kolayı, şimdi seçim vakti geldi miydi hep camiye gelirler. Bazı nasihatlar ederler. E sen evvelce neredeydin?

İşte bu riyakârlıktır, gösteriş. Orada ben de Müslümanım diye kendi boyunu gösteriyor. Biz de aldaniyoruz. “En korktuğum bu!” diyor Cenâb-ı Peygamber.

Allah cümlemize affetsin... Tefvikat-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Sevdiği ve razı olduğu kullarının arasına cümlemizi kabul eylesin...

k. Seyyidü'l-İstiğfar'ı Ezberleyin!

Estağfiru'llâh... (3 defa)

Estağfiru'llâh el-azîm el-kerîm ellezî lâ ilâhe illâ hû, el-hayye'l-kayyûme ve etûbü ileyh... Ve es'elühü't-tevbete ve'l-mağfirete ve'l-hidâyete lenâ innehû hüve't-tevvâbü'r-rahîm... Tevbete abdin zâlimin linefsihî, lâ yemlikü li-nefsihî, mevten ve lâ hayâten ve lâ nüşûra...

Bu istiğfardır ama bir istiğfar daha var ki, buna Cenâb-ı Peygamber *Seyyidü'l-İstiğfar* diye ad koymuşlar. İstiğfarların başı, yani seyyidi...

Bunu sabahleyin üç kere okursanız, akşam yatarken de üç kere okursanız, o gün ecel gelecek olursa cennetlik olursunuz.

Onun için hem kısa, hem az, hem de çok faydalı. Hatadan hiçbir zaman salim olmuyoruz. Günahlardan salim olamıyoruz. Ne olursak şeytan peşimizde, nefis peşimizde, aldatıyor bizi.

Onun için bu duayı da yapacağız, beraber:¹⁸⁶

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي، وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى
عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ
بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا
أَنْتَ.

(*Allàhümme ente rabbî, lâ ilâhe illâ ente halaktenî, ve ene abdük, ve ene alâ ahdike ve va'dike me'steta'tü, eüzü bike min şerri mâ sana'tü, ebûü leke bi-ni'metike aleyye ve ebûü bi-zenbî, fağfirlî feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente.*)

[Allahım, sen benim Rabbimsin, senden başka ilâh yoktur. Sen beni yoktan yarattın. Ben senin kulunum, sana verdiğim sözde gücümün yettiği kadar duruyorum. Yaptığım günahların kötülüğünden sana sığınırım. Bana verdiğin nimetleri ikrar ederim, kusur ve günahlarımı da itiraf ederim. Benim suçlarımı ört, bağışla; senden başka günahları bağışlayacak yoktur, ancak sen varsın.]

(*Allàhümme ente rabbî*)

Ooo ne söz bu yâ!..

(*Allàhümme ente rabbî*) “Yâ Rabbi, sen benim Rabbimsin!”

Kimse yok karşında ama, hitap bu varlığın sahibine. İnanıyorum ki bu varlık kendi kendine olmamıştır. Bir şey ki var, ortada yaratılmış bir şey; bu kendinden olmamıştır, bunu bir

¹⁸⁶ Buhârî, Sahîh, c.XIX, s.363, no:5831; Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.255, no:3315; Neseî, *Sünen*, c.XVI, s.445, no:5427; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.122, no:17152; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.465, no:7963; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.292, no:7172; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.X, s.296, no:30052; Şeddâd ibn-i Evs RA'dan.

yaratan vardır. Her hâdisin bir muhdisi, her mevcudun bir yaratıcısı var. Hiçbir şey bulamazsın ki yaratıcısı olmasın. Bütün mevcudatın yaratıcısı Allah'tır. Göklere bak, Ay'a bak, yıldızlara bak. Bunların hepsinin yaratıcısı Allah'tır. İşte bu Allah'a inanıyoruz, diyoruz ki:

“—Bu kendi kendine olmaz!”

“—Canım, tabiatın icabı olur işte, ne için olmasın? Şu şu maddeler şöyle birbirleriyle birleşmiş, böyle olmuş.”

E ben senin takkenin de tabiatın eseri olduğunu söyleyeyim de, sen de bana de ki:

“—Bu bezler şuradan buradan toplandı takke oldu başıma koydum.”

Oluyor mu?

Olmaz! Yapan var. İplik olacak, makineye girecek, hanım yapacak başımıza girecek. Birisi yapmadan olmuyor.

“—Cami kendi kendine oldu mu?”

Hayır, bir yapanı var. Ama bin sene, iki bin sene önce... Ne olursa olsun, bir yapanı var.

“—E kâinat nasıl oldu?”

Elbette bunun da bir yapanı var.

“—Kim?”

“—Allah...”

Bu imandan dolayı;

“—*Allâhümme ente rabbî...* Bu mülkün sahibi sensin ve benim de rabbimsin yâ Rabbi!”

Biz kendi kendimize bir bebektik. O bebeklikten bu hale gelene kadar bizi kim yetiştirdi?

“—Anam, babam...” diyeceksin ama ananın babanın da dahli ne kadar? Güç kuvvet Allah'ın, kudret Allah'ın...

Bak ekmek yiyoruz. Buğdaylar topraktan çıkıyor, değil mi? Onu yiyoruz ne oluyor? Kan oluyor vücudumuza. O kan ne yapıyor? Bu vücudu harekete geçiriyor, yürütüyor.

“—O kanın içerisinde evlatlık tohumu nereden geldi?”

O kandı, işte devrediyor vücutta... Ama o meni denilen

erkeklik tohumlarının husûlü ki onun içerisinde evlat var. Onun içerisinde evlat var. O suyun içerisinde onu halk eden kim?

Sen yedin o ekmeği, o ekmek kan oldu. O kandan da o çocuk oluyor bak! Onu içeride yapan kim? Kim yapıyor bu işi, o kudretin sahibi kim?

“—Allah! Allah! Bir Allah...”

Sen bunu gözünün önünde görüp dururken, bu Allah'ı inkâr et de bu Allah'ın yolundan kaç... Bundan daha deli, bundan daha şerli bir insan olur mu? En deli, en şerli insan bu işte...

Kendi hilkatinde neler var senin?

Onun için, (*Lâ ilâhe illâ ente*) “Senden başka mâbud tanımam ben yâ Rabbi! Mâbud-u Hak sensin, varlığın sahibi sensin!” O gâvurların putları hep laftan ibaret.

(*Halaktenî*) “Beni sen yarattın.”

E canım o bir insan ve bir erkekte kim bilir ne kadar erkeklik tohumu oluyor. Kaç tane çocuğun oluyor?

Ya üç, ya beş, ya on. Ondan sonra da olmuyor.

“—Neden olmuyor?”

E takdir-i ilahi o kadar. Hepsinden olsa, tohumu atıyorsun tarlaya, eh tarlada hepsi bitiyor. Ama insandaki öyle değil. Takdir-i ilahi ne kadarsa o kadar olacak.

Onun için, “Sen takdir ettin de bak ben dünyaya geldim. Sen yarattın. (*Ve ene abdük*) Ama ben senin kulunum yâ Rabbi!” Ben başka iddia da değilim, kulunum senin. Kulum, kul...

(*Ve ene alâ ahdike ve va'dike*) “Sana verdiğim sözde ve ahidde duruyorum.” İlk yaratılışımız var bizim. Cesetsiz bir zamanımız var. Ruhlar aleminde Rabbimiz bize, (*Elestü bi-rabbiküm*) “Ben sizin Rabbiniz değil miyim?” diye sorduğu zaman, (*Belâ*) “Evet. Rabbimizsin!” demişiz. “Ben o ahdin üzerindeyim yâ Rabbi! O verdiğim sözün üzerinde duruyorum. O zaman demişim, bugün de onu isbat ediyorum, bak emrin üzerindeyim. (*Me'steta'tü*) Gücümün yettiği kadar...”

Bu *Seyyidü'l-İstiğfar*, dua kitaplarımızda vardır. Yazsanız da

olur ama mutlaka ezberleyin ve çocuklarınıza da ezberletin!
Allah'ın varlığını birliğini çocuklarınıza öğretin!

Şimdi herkes Allah var diyor! Yahudi de Allah var diyor,
Amerikalı da Allah var diyor, Fransız da Allah var diyor... Allah
var demekle olmuyor. Allah'ın birliği ve Rasûlullah'ın da tasdiki
lazım.

“—Ben Allah birdir biliyorum, başka ilah yok!”

İyi, Muhammed SAS'i de tasdik edeceksin. Kitab-ı ilahiye
tasdik edeceksin. Kitab-ı ilâhi olan Kur'ân-ı Azimü's-şân'ı tasdik
etmedikçe, ona iman etmedikçe, Peygambere iman etmedikçe
iman iman olmuyor.

Allah cümlemize affetsin... Tevfikat-ı samedâniyyesine
mazhar eylesin... Seyyatlarımızı da fazl u keremiyle, lütf u
inayetiyle afv u mağfiretine mazhar olan kullarının arasına ilhak
buyursun... Hıfz u himayesinden bir an bile ayırmasın...

Li'llahi'l-fâtihah!

16. 10. 1977 - İskenderpaşa Camii

14. ZİKRİN FAZİLETİ

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَفْضَلِ أَهْلِ الْأَرْضِ عَمَلًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ، رَجُلٌ يَقُولُ
كُلَّ يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ مُخْلِصًا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ؛ إِلَّا
مَنْ زَادَ عَلَيْهِ (الديلمي عن ابن مسعود)

RE. 165/1 (*Elâ uhbirüküm bi-efdali ehli'l-ardı amelen yevmel-
kıyâmeti, raculün yekûlu külle yevmin miete merretin muhlisan:
Lâ ilâhe illa'llâhu vahdehû lâ şerîke lehû, illâ men zâde aleyhi.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihannın serveri, sevgili
Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Yeryüzünün En Hayırlısı

Deylemî, Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan rivayet etmiş,
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁸⁷

أَلَا أَخْبِرُكُمْ بِأَفْضَلِ أَهْلِ الْأَرْضِ عَمَلًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، رَجُلٌ يَقُولُ
كُلَّ يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ مُخْلِصًا : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ؛ إِلَّا
مَنْ زَادَ عَلَيْهِ (الديلمي عن ابن مسعود)

RE. 165/1 (*Elâ uhbiruküm bi-efdali ehli'l-ardı amelen yevmel-kıyâmeti, raculün yekûlu külle yevmin miete merretin muhlisan: Lâ ilâhe illa'llâhu vahdehû lâ şerike lehû, illâ men zâde aleyhi.*)

Cenâb-ı Peygamber SAS Hazretleri bu hadis-i şeriflerinde ehli-ardın, yani yeryüzündeki insanların hayırlısını, amel cihetinden en hayırlısını bize haber veriyor. Yeryüzündeki insanların, bütün insanların en hayırlısını...

Bir insan mesela bir cemaat içerisinde hayırlı olur da öteki cemaatte olmaz. Bu öyle değil. Bütün yeryüzünün insanları ki evliyası, hepsi bunların içinde. Yeryüzündeki insanların amel cihetinden en hayırlısı, kıyamet gününde kim olacakmış? O insan ki her gün yüz kere ihlas ile “*Lâ ilâhe illa'llâhu vahdelu lâ şerike leh*” diyor. Her gün vazife edinmiş, dert edinmiş. Bir gün değil, beş gün değil, ölünceye kadar her gün “*Lâ ilâhe illa'llâhu vahdehû lâ şerikeleh...*” diyor. Hadisin arkasını yazmamış ama arkası da bildiğimiz gibi: “*Lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü, yuhyî ve yümîtü, ve hüve ala külli şey'in kadîr.*”

Tabii bu hepimizin bildiği bir tesbihtir. Maalesef bu tesbihi okuyamayanlar da var, söyleyemeyenler de var. Acaip. *Allah*

¹⁸⁷ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.130, no:454; Ukayli, *Duafâ*, c.II, s.151; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s,441, no:1905; Câmiü'-Ehâdis, c.V, s,42, no: 4455

demek var, *Lâ ilahe illa'llah* demek de var, *Hû* demek de var, zikir bunların hepsi. Ama buradaki tavsiye:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

(*Lâ ilahe illa'llahu vahdehû*) “Allah’tan başka ilâh yoktur, birdir, (*lâ şerîke leh*) şeriki de yoktur. Eşi yok, naziri yok, misali yok, örneği yok; bir tane!”

Şu koskoca kâinatı nasıl yaratmışsın, kimsenin aklı ermez. Nasıl cazibedir, nasıl kanunlar yapmış. Ne intizam, ne muntazam, ne kadar ahenkli. Dakikası dakikasına Güneş doğar, dakikası dakikasına da batar. Ay da öyle, Güneş de öyle, diğer bilemediğimiz bir sürü yıldızlar var gökte gördüğümüz, onlar da öyle... Hepsi saatine, dakikasına kadar muntazaman çalışırlar, hareket ederler.

Onun için şerikin yok, bu kadar koca kuvvetleri nasıl yaptın ya Rabbi? Kim yapabilir bunu ya Rabbi! Bu kuvvet kimin elinde olabilir? Senden başka kim yapabilir bu işi? Allah esirgeye. Birisinin nizamı bozulsa, hepsi altüst olur. Hepimiz altüst oluruz. Fakat el-hamdü lillah bak dünya ne zaman kurulmuş, kurulduğu günden ta kıyamet gününe kadar da muntazaman böyle dakikası dakikasına her şey yerli yerinde, ahengi üzerinde hareket etmekte...

Şimdi burada Cenâb-ı Peygamber bize bir şey bildiriyor ki:
“—Kıyamet gününde insanların en efdali, Allah-u Teâlâ’yı zikredenlerdir.”

Bu bir zikirdir. Bunun çeşitleri vardır:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ

إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

(*Sübhâna'llâhi ve'l-hamdü li'llâhi ve lâ ilâhe illa'llâhu va'llâhu ekber, ve lâ havle ve la kuvvete illâ bi'llâhi'l-aliyyil-azîm*) var.

“Allah bütün noksan sıfatlardan münezzehtir, bütün hamdler

ona mahsustur. Allah'tan başka ilâh yoktur, Allah en büyüktür. Azamet sahibi Yüce Allah'tan başkasında Güç kuvvet ve kudret yoktur.”

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

(*Subhâna'llâhi ve bi-hamdihî, subhâna'llâhi'l-azîm*) [Allah'ı tesbîh ve Allah'a hamd ederim. Yine büyük olan Allah'ı tekrar tesbîh ederim.] var.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ ، وَلَهُ الْحَمْدُ ، وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(*Lâ ilâhe illa'llâhu vahdehu lâ şerike leh, lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr.*) çeşitleri var.

Bunlar zikirler. Fakat efdal-i mahlûk, bütün insanların en efdali. Ama elimizde kitabımız var, Kur'an-ı azîmü's-şan. Ondan efdal bir şey olamaz. Bu ondan bir parça... Kur'an'ın içindekilerden bir tane söz bu zikir. Ama o çok geniş. E nasıl oluyor da bu kadar metholünmüş?

İnsanlar çeşitli tabii. Herkes hafız mı, herkes hafız olabilir mi? Herkes okumuş olabilir mi? Olamaz. Ne yapacağız şimdi hafız olmayanları, okumuş olmayanları? E onlara da işte bu var.

Sonra okumuş olmak da kâfi değil ki... Alim olmak da herkese nasib olmuyor, ilim ayrı bir şey. Hafız çok, ama alim pek nadir, belki ender... Kolay bir şey değil bilmek.

Binâen aleyh Kur'an okumak, alimler için efdal. Okudukça bu derya inciler, cevahirler, feyizler dopdolu içerisinde ma'rifet-i ilahi... Bunda o genişledikçe genişler, okudukça genişler o. Ama biz anlamayız ki. Ancak lafzını ezberlemiştir. Lafzını okur, oradan sevap kazanırız.

Şimdi burada iş var. Kur'an hep ayrı ayrı sözler. Güzel ama topunu bellemek herkese nasib olmuyor ve herkes onu anlayamıyor da. Binâen aleyh, onu bir ayda mı hatmedeceğiz, iki

ayda mı hatmedeceğiz, senede mi hatmedebileceğiz? Okurken şimdi görüyoruz, mesela bir cüzü okuyamıyoruz. Yarım cüz okuyacağız, çok ağır okunuyor. Neden? Okuyamadığımızdan. E işte ne dediğini de bir sorsak. Sen okudun da ne dedi o okuduğun sana?

“—Bilmem ki, okuduğum bana ne dedi bilmem! Ben okumasını bilirim yalnız, alt tarafını bilemem!” der.

Ama burada *Lâ ilahe illa'llah* dediği vakitte, diyor ki:

“—Allah bir, ben başka ma'bud tanımıyorum. Ma'bud olarak, Allah olarak varlık sahibi bir tane, şeriki de yok. Şu koskoca kâinatı yaratmış.”

Yarattıklarından bir tanesi de biziz, bir parça da biziz. Biz de bu dünyaya bedeliz. Ufacık yaratmış bizi ama dünyaya bedel. Bak bugün işte dünyayı geziyor insan. Üç ayda gidemedikleri yere bugün üç saatte gidiyoruz.

Binâen aleyh, alim olanlar için Kur'an-ı Azîmu's-şanı okumak efdal; alim olmayanlar için zikrullah daha faziletli demişler.

Şimdi Allah'a vüsul iki çeşit oluyor: Birisi ilim yolundan, mezheb sahipleri gibi, büyük alimler gibi. Onlar ilim yoluyla Allah-u Teâlâ'ya tekarrüb etmişlerdir. Diğer bizim gibi zavallıların da Allah-u Teâlâ'ya vuslatları, ancak zikrullah ile mümkündür. Ama o zikrullah böyle yüz kere burada demiş Peygamber SAS ama çok demek lazım. Onun için Allah'a doğru seyretmek isteyenlere efdal olan zikrullahtır demiş.

Kur'an'daki nimetleri okuyunca, o cennetler, cehennemler, envai çeşit nimetleri tecelli eder insanın gözü önünde, hayran kalır hepsine... Fakat zâkir olan, aşık olan cennete iltifat etmez. Onun gözü Allah'ta... Onun için o büyükler Allah-u Teâlâ'ya ibadet ederlerken ne cenneti gözlerinin önüne getirmişler, ne de cehennemden korkuyu gözlerinin önüne getirmişler.

E cennet olmasaydı, cehennem olmasaydı biz Allah'a kulluk etmeyecek miydik? Cennet yok, cehennem de yok, ama biz varız. Kulluk istiyor Cenab-ı Hak bizden, yapmayalım mı şimdi kulluğu? Yapacağız kulluğu... Ne cennet için yapacağız, ne de cehennemden kurtulmak için; sırf Allah'ın rızası için yapacağız.

Onun için Ebû Bekr-i Sıddîk RA'nın bir sözü var. Ben Allah-u Teâlâ'ya ibadeti ne cennetinin sevgisinden, ne de cehennemin

korkusundan yapmam. Ya? Onun cemaline hayranım. Onu göreyim diyerekten yaparım. Onun kulu olabileyim diye yaparım!

Bu sözü bize Rabiâtü'l-Adeviyye de söylemiş. Başka söyleyenler de olmuştur. Ama asıl maksat Allah-u Teâlâ'nın rızasıdır.

Şöyle bir hikâye de naklederler: Zamanın birinde şeyh efendinin dervişlerinden biri kemale ulaşmış, olgunlaşmış, Levh-i Mahfuz'u görüyor. Keşfi açılmış yani. Bakmış ki şeyhi cehennemlik diye yazılı orada. Şeyhinin adını cehennemlik diye görmüş.

“—Yâ Rabbi! Nasıl olur, bizim şeyhimiz bu? Şimdi nasıl diyelim bunu...”

Sabretmiş, mabretmiş falan derken bir zaman tahammül edemez olmuş. Demiş:

“—Efendim, bana böyle bir şey gösteriliyor. İçime doğuyor, anlıyorum böyle bir şey. Bunu da size söylemeye cesaret de edemiyorum ama ne dersiniz bu işe? Acaba şeytan mı aldatıyor beni, yoksa böyle bir şey var mı ortada?”

“—Evlât!” demiş, “Onu ben de görüyorum. Fakat benim vazifem Allah'a kulluktur. Ben Allah'ın işine karışmam. İsterse beni cennete koyar, isterse cehenneme koyar. O benim vazifem değil. Benim vazifem Allah'a kulluk etmek, vazifemi yapmak. Şimdi ben vazifemi yapmakla mükellefim!..”

Ne güzel bir söz! Cennet olmasa ne yapacağız? Yapmayalım mı ibadet? Cehennem olmasa günahları mı işleyeceğiz? Emr-i ilahi ne ise onu yapacağız. Onun için Allah cümlemizi affetsin...

Zâkirlerin gözleri Allah-u Teâlâ'nın rızasındadır. Onun rızasına bakarlar. O bizden razı olsun da

Kolay bir şey değil. Bunun için çok sebepler var. Biz hepimiz Allah diyoruz. Allah diyoruz ama bir fayda temin edemiyoruz. Sebebine gelince, biz Peygamberin yolundan ayrılmışız. Peygamber SAS'in istediği yoldan çıkmışız da adımız da var, el-hamdü lillâh biraz ibadetlerimiz var... Fakat asıl kaide olan Peygamberin gittiği yol. O nasıl idi, nasıl yaşadı? Dünya hayatı onun nasıldı? Hepimiz görüyoruz siyer kitaplarında... O hayatı yaşamak lazım. O hayatın dışına çıktın mıydı feyiz kesilir. Ondan

sonra ne kadar zikredersen zikret ama tat alamazsın.

Onun için, Peygamber SAS günde bir kere yemiş. Akşam yediyse, sabah yememiş. Sabah yediyse akşam yememiş. Yediği de arpa ekmeği. Bizim gibi öyle üç kat, beş kat, tatlı, tuzlu, onu kaldır, ötekini koy... Allah!

Ondan başka, iltifat da etmemiş, istememiş de. Bu yokluktan da değil yani. İstemiyor, yapmıyor. Niçin? Ruhaniyetine mâni olmaması için... Mide dolunca gaflet geliyor insanlara. Bu gafleti istemediği için sabah yemesi yetiyor insanlara.

İnsanlar tabii çeşitli. Şimdi demirci var, amele var, marangoz var, ağır yük işçileri var... Bu bir öğüne tabii tahammül edemez, onlar müstesna... Onlar kendi işlerinde. Fakat bizim gibi Allah-u Teâlâ'ya ibadete yönelmiş insanların ve bazı böyle işsiz tabakanın günde bir öğün yemesi kâfidir.

O açlık olunca, ruhaniyet galebe ediyor. Ruhaniyet galebe edince, hâkim vücutta ruh oluyor. Vücutta hâkim ruh olunca, insanı daima doğru yola, hak yoluna sevk ediyor. Maazallah boğaza düşkün olduk muydu, ruh esir oluyor o zaman, nefis hakim oluyor. Biniyor ruhun tepesine, ondan sonra ruhu o kullanıyor istediği gibi. Ondan sonra günahlardan günahlara... Yağmurdan kaçarken doluya. Hepsi olup bitiyor. Onun için;

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ ، وَلَهُ الْحَمْدُ ، وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(*Lâ ilâhe illa'llâhu vahdehû lâ şerike leh, lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü yuhyî ve yumî ve hüve alâ külli şey'in kadîr.*)

b. Allah İsrâf Edenleri Sevmez

Onun için, tabii yemek meselesi başka. Bir yemeği de yemek için para da kazanmak lazım. Onun için ayet-i kerimede buyuruluyor ki:

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تَسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ (الأعراف: ٣١)

(*Külû ve'srebû velâ tûsrifû, innehû lâ yuhîbbü'l-mûsrifîn.*)
“Yeyin için ama israf etmeyin, çünkü Allah israf edenleri sevmez.”
(A'raf, 7/31)

İsrafa burada iki tane mânâ vermişler. İsrafın birincisi, haram yemeyin diyor. İsraf, bildiğimiz israf. O değil. Asıl israf, haram lokma yemeyin! İsrafın diğer mânâsı, günde iki defa, üç defa yemek, o da israftan. Binâen aleyh şimdi kazanmak mecburiyetindeyiz.

Çok yiyeceğiz, güzel evimiz olacak, dayamamız döşememiz ona göre olacak. Paraya çok ihtiyaç var. Hele İstanbul'da otursan çok. Bu kadar ev kirası, dükkân kirası, maişet, ev işi, mektep işi, şu işi, bu işi; çok para lazım!

E bu parayı neyle kazanacağız?

“—Azıcık da yalan söylemek lâzım, ihtikâr da yapmak lazım, bir şeyler yapmak lazım ki parayı temin edelim!” dersek, bunların hepsi haram.

Gücümüz de yetmeyecek sonra bunlara bizim... Hadi bu sefer bankalara bakalım, zenginlere bakalım, faizle para verin de şu işi çevirelim diyeceğiz. İş felâketten felâkete gidecek, Allah esirgeye...

Onun için bir lokmacık ye de helâl iş yap! Çok yemekten, az yemek daha makbul imiş. Şurada okudum bugün, çok hoşuma gitti. Ekmek, yemek yani, midenin ilacıdır. Açlık ilacıdır. Acıktığın vakitte o ilaçtan bir parça alırsın ki senin açlığını giderir. Şimdi ilacı eğer sana doktor bir ilaç verirse, onu hep birden yutarsa, ölüyor insan. Niçin? Sana dedi ki günde bir defa yutacaksın, iki defa yutacaksın. Sen toptan yuttun, gittin.

Onun için biz de yerken, toptan yersek, bizi de o manen öldürür. İşte ruh gidiyor, ruhaniyet gidiyor insandan. Battallaşıp kalıyoruz ondan sonra... Ondan sonra yalan da caiz, her şey caiz, alıp gidiyor.

Allah kusurlarımızı affetsin...

Onun için zikrediyoruz ama bu zikrimizin tadını almak için mutlaka Peygamber SAS'ın sünen-i seniyyesine uymak lazım. Hatta ve hatta giyindiği gibi giyinmek, yediği gibi yemek... Yüz

yetmiş tane bugün yemek adabını sayıyor.

Çalışırsak sevabı da bize, kârı da bize. Çalışmazsak vebali de bize, zararı da bize... Vebalden kaçmak kolay. Vebalden başka bir de zararı var. O zarar da çok büyük oluyor hepimizin bildiği gibi.

Cenab-ı Hak cümlemizi affetsin, tevfiyat-ı semadaniyesine mazhar etsin... O güzel Peygamberimiz'in gittiği yoldan gidebilmek devlet ve şerefine hepimizi nail etsin...

Hadi gene bir istiğfar edelim:

Estağfiru'llâh, estağfiru'llâh, estağfiru'llâh... Bi-adedi külli stiğfârin istağferahü'l-müstağfirûn.

Sübhâna'llâh, sübhâna'llâh, sübhâna'llâh... Bi-adedi külli tesbîhin sebbahü'l-müsebbihûn...

El-hamdü li'llâh, el-hamdü li'llâh, el-hamdü li'llâh... Bi-adedi külli tahmîdin hamidehü'l-hâmidûn...

Allâhu ekber, allâhu ekber, allâhu ekber... Bi-adedi külli tekbirin kebberehü'l-mükebbirûn...

Lâ ilâhe illa'llâh, Lâ ilâhe illa'llâh, Lâ ilâhe illa'llâh... Bi-adedi külli tehlîlin hellelehü'l-muhallilûn...

Allâh, allâh, allâh... Bi-adedi külli zikrin zekkerehü'l-müzekkirûn... Ve gafele an zikrihi'l-gâfilûn...

Ente'l-bâkî yâ bâkî... Ente'l-bâkî yâ bâkî... Ente'l-bâkî yâ bâkî...

“—Senden başka bâkî kalacak kimse yok ya Rabbi! Hepimiz faniyiz, bâkî ancak sensin... Bunu dilimizle de itiraf ediyoruz. Bugün hep emanetçileriz. Bir saat mi yaşarız, beş saat mi yaşarız, beş sene mi yaşarız?.. Kimse bilmez onun ne kadar olduğunu. Onun için sen bâkisin, biz faniyiz yâ Rabbi!”

c. Salât ü Selâmın Fazîleti

Bir de Cenab-ı Peygamber'e salât u selâm getirelim. Bu salât u selâmı Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri Cenab-ı Peygamber'in hücre-i saadetinin karşısında söylemiştir:

Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ rasu'la'llâh!

Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ habiba'llâh!

Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ nebiyya'llâh!

*Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ halîla'llâh!
Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ safiyya'llâh!
Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ veliyya'llâh!
Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ hayra halkı'llâh!
Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ nûra arşı'llâh!
Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ emîne vahyi'llâh!
Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ men zeyyenehu'llâh!
Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ men şerrefehu'llâh!
Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ kerremehu'llâh!
Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ azzemehu'llâh!*

Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ men allemehu'llâh!

Salât u selâm o Peygambere olsun ki, bütün ilimleri ona Allah talim etti. Mektebi, medresesi yok. Onun ilmi min indi'llâh. Allah-u Teâlâ ona Cibril'i vasıtasıyla ve Cibril'siz ilmi sunmuştur.

Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ men sellemehu'llâh!

Salât u selâm o Peygambere olsun ki, Allah onu korumuştur bütün küffarın her türlü şiddetlerinden. Bize de bu dini el-hamdü lillah miras bırakmıştır.

Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ men ihtârehu'llâh!

Allah-u Teâlâ'nın halk ettiği mahlukun adedini kendisinden başka kimse bilmez. Melekler de içine dahil. Fakat onların içerisinden en muhtar olan sevgilisi Peygamber SAS'dir. Abdülkadir Geylani Hz. böyle söylüyor. "Allah'ın bütün mahlûkatı içinden seçip de bize hediye ettiği Peygamber SAS'e salât u selâm olsun!

Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ seyyide'l-evveline ve ahirin,

Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ şefîe'l-müznibîn...

Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ hâteme'n-nebiyyîn...

Hâteme'n-nebiyyîn deyince de aklıma geldi. Zaman zaman insanların arasından bazı aptallar çıkıyor ben de peygamberim diye ortaya. Peygamberimizden sonra peygamber gelmeyecek.

"—Şu kadar kerameti var, gökte uçuyor, bütün insanların içindekini biliyor, dışındakilerin biliyor, evdekileri biliyor. Olacağı, olmuşu biliyor. Çok hünerleri var..."

Ne olursa olsun efendim. Peygamberimizden sonra peygamber gelmeyecek, bitti.

Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ imâme'l-müttakîn.

Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ rasûle rabbi'l-âlemin.

Salevâtu'llâhi ve melâiketihî ve enbiyaihî ve rusulihî ve hameleti arşihî ve cemii kalbihî alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ecmaîn.

Çeşitli salât u selâmlar var. Bunun en kısası:

(Allâhümme salli alâ muhammedin ve alâ âli muhammed)

Bu salat u selâmı getiren insana Cenab-ı Vacibu'l-Vücut ve Tekaddes Hazretleri on defa ona rahmet ediyor. Cenab-ı Hakk'ın on rahmetine nail oluyor bir salat u selâm getiren. Bundan başka Cenab-ı Hakk'ın sayısı bilinmeyen o melekleri de o insana gene salat u selâm ediyor ki:

“—Sen Allah'ın sevgilisi olan Peygamberimiz'e salât u selâm ettin. Bizden de sana dualar, istiğfarlar.”

Meleklerin salât u selâmı, o kul için istiğfar etmektir:

“—Ya Rabbi onu affet! Ya Rabbi onu mağfiret et! Ya Rabbi onu cehenneme düşmekten kurtar, cennetinle mükâfatlandır!” diye bütün melekler istiğfar ederler.

Meleklerin salâtı, Ümmet-i Muhammed için istiğfardan ibarettir. Allah-u Teâlâ'nın salâtı ona rahmetten ibarettir.

Cenab-ı Peygamber Efendimiz, Hz. Aişe Vâlidemiz'e olsa gerek yanlış söylemiyorsam;

“—Yatarken tüm peygamberleri kendinden razı etmedikçe yatma!” dedi.

“—Yâ Rasûlallah, nasıl yaparım ben onu?”

Buyurdular ki:

(Allâhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve âdeme ve nûhun ve ibrahîme ve mûsa ve isâ... Ve mâ beynehüm mine'n-nebiyyîne vel mürselîn... Salevâtu'llâhi ve selâmuhû aleyhim ecmaîn...)

Bu salât u selâm bütün peygamberi sevindirir. Hepsine camidir. Bütün peygamberlere selam ediyoruz ondan dolayı bütün peygamberler memnun olurlar. Allah-u Teâlâ'ya bizim için onlar

da istiğfar ederler;

“—Ya Rabbi! Bu kuluna sen rahmetini ihsan et!” derler.

*(Allâhümme salli alâ ruhu seyyidinâ muhammedin fi'l-ervâh...
Ve salli alâ cesedi seyyidinâ muhammedin fi'l-ecsâd... Ve salli alâ
kabri seyyidinâ muhammedin fi'l-kubûr... Ve alâ âlihî ve sahbihî
ecmaîn...)*

Cenâb-ı Peygamber'in bir ruhu var, bir cesedi var, bir de ruhun yattığı yer var... Ya Rabbi Peygamber SAS'in cesedine, Peygamber SAS'in ruhuna, Peygamber SAS'in yattığı toprağa da sen rahmet eyle ya Rabbi! Niçin? Peygamber SAS'in yattığı yerin, kabri saadetin bulunduğu yerin üzerine yer yoktur. Ne Arş, ne Kürsi, ne Mekke, ne Medine. Hiçbir yer yok. En mukaddes yer Peygamber SAS'in vücut-u şeriflerini ihtiva eden kubbe-i saadetin altı.

Cenâb-ı Zül-Celâl Hazretleri, Azrâil AS'a demiş: Getir toprak bana, yeryüzünün topraklarından getir, ben Adem'i yaratacağım, kendimin yerine halife yapacağım. Getir toprakları.

Azrâil AS yeryüzünün çeşitli yerlerinden topraklar almış. Onun için insanlar muhtelif tiynettedirler. Birbirlerine benzemezler. Ceset yapılmış. Cebrail, sen de git, kalbi olan nurunu al da gel. O da gitmiş, Efendimizin yattığı yerdeki toprağı almış getirmiş. Bembeyaz, en sade... Ruh-u peygamberi orada vücuda getiriyor ve bugüne kadar, kıyamete kadar ondan ... insan gelmekte.

Binâen aleyh Rasûlüllah SAS'in toprağına salât u selâm... Çünkü o topraktan bizde de birer nebzecik var. O topraktan vücutlarımıza gelmiş. Kimde ki çoktur, onun kalbi Durumda.

Geçenki misafir diyor: Gittik, izin verdiler tavafa... Tavafı yapıyorum. Önüme bir Hintli kadın çıktı. Tavafta o da. “Allah... Allah... Allah...” diye kadın dönüyor, durmuyor. İki saat döndü. Ellerini de böyle çırpıyor. Allah, Allah!.. Gözlerinden de böyle şapır şapır akıyor. Dedim ki:

“—Yâhu bu kadın be... Ben erkeğim, neden yapamayacağım! Ben de artık elli tane tavaf yaptım.” diyor.

Gençlik de var tabii. O Allah'ın Beytindeki tavafın tadı, aşıklara mahsus... Kadın olsun erkek olsun bu aşk kimde tecelli

ederse eder. İşte o nur-i Muhammedî'den kimin kalbinde biraz fazlaca olursa, o aşık oluyor, dayanamıyor artık.

Onun için aşksız olan ibadetler, tatsız olur, tuzsuz yemek gibidir. Aşk-ı ilahi oldu mu, namazı da başka olur, zikri de başka olur, kıraati de başka olur, her şeyi başka olur. O aşk, kendini Allah'a verir, Allah ile meşguldür. Dünyasını da yapar gene ama Allah'tan ayırlamaz. Eli işte, gönlü Allah'ta...

Allah cümlemizi affetsin... Bizi de öyle Allah'a candan aşık olup, Allah'ın zikrine kendisini veren, Allah'ın ibadetiyle meşgul olan, peygamber SAS'in de gösterdiği yoldan ayrılmayan bahtiyar kullarının arasına kabul etsin...

d. Allah Bize Yeter

Günahlarımız da çok, bunu istemeye de hakkımız yok ama, o günahları affedici, gafur ve rahim olan Allah'tır. Onun için onun rahmetine, gufranına sığınarak acimizle istiyoruz onun fazl-ı keremini. İnşâallah bu akşamki ve sadece mübarek geceler hürmetine ve sevgililerinin hürmetine bizi de mağfûrîn zümresine ilhak buyursun ve bizi hıfz u himayesinde daim eylesin... Nefsin, şehvetin, şeytanın, sevmedikleri kullarının, sevmedikleri huyların hepsinden hıfz u himaye eylesin...

Bu bizi muhafaza etmezse, bizim gücümüz kendimizi muhafazaya yetmez. Onun için, onun hıfz-ı himayesine sığınmaya muhtacız. Onun için *hasbiyal'lah-u ve ni'mel vekil ni'mel Mevla ve ni'men nasir*.

Kur'ân-ı Kerîm'de de vardır; Tevbe Sûresi'nin sonunda aynı ibareler geçiyor. *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*:

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ، وَهُوَ رَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (التوبة: ١٢٩)

(*Fein tevellev*) “Eğer senin etrafındaki insanlar senin hak peygamberliğini anlamaz da ey Rasûlüm, sana sırt dönerlerse, sırt dönüp giderlerse, ittiba etmezlerse, seni peygamber kabul etmezlerse, sana uymazlarsa, buyruğuna girmezlerse, sözünü

tutmazlarsa...” Tutmasın, cümle cihan halkı isterse kâfir olsun...

(*Fekul hasbiya'llâh*) “O zaman de ki ey Rasûlüm; Allah bana yeter!” Nereye giderseniz gidin, isterseniz kabul etmeyin!

“—Peygamber Efendimiz’in ihtiyacı mı var etrafındakilere?”

“—Hayır.”

(*Hasbiya'llâh*) “Allah bana yeter! (*Lâ ilâhe illâ hû*) Ondan başka ilâh yoktur. (*Aleyhi tevekkeltü*) Ben sadece ona güvenip dayanırım. (*Ve hüve rabbü'l-arşi'l-azîm*) O yüce Arş'ın sahibidir.” (Tevbe, 9/129)

Nasıl bazı şeylerin çareleri vardır. Kur'anımız'ın da Cenab-ı Hakk'ın tevhidinde ait kırk tane ayet vardır. Bu ufacık duanın son tarafında yazılıdır. Bu kırk tane ayeti ezberlemeli. Başta da bir kırk tane kadar Cenab-ı Allah'ın bize öğrettiği dualar var. O dualar da bu çıkacak kitapta mevcuttur inşaallah. Bunları ezberlemeli, Cenab-ı Hakk'a bunlarla tevessül etmeli.

Tevessül etmek için evvela bir medh ü sena lazım. Bir insana doğrudan doğruya gidip de, “Ver bana şu kadar parayı, benim şu işim var!” dersen, “Adam defol git!” buradan derler. Ama efendim, şöyledir hal, böyledir hal diye sohbet edersin, onu medh ü sena edersin, onu yumuşatırsın, ondan sonra benim de böyle bir ihtiyacım vardır dersen, bakarsın bir şeyler verirler.

Cenab-ı Hak en çok medhi seviyor. Medhi sevdiği için cenneti yarattı. Onun için *El-hamdü li'llâh* kitabın başındadır. *El-hamdü li'llâh*, Cenab-ı Hakk'ı övmedir. O övme dolayısıyla sonradan başlarız, “*İyyâke na'budu ve iyyâke nestain*” diyerekten. Onun için güzel duaları ezberlemek, kıraat etmek lâzım!

Geçen Güney Afrika'dan gelmiş, iki tane alim zat. Misafir oldular, gittiler. Şimdi duyuyorum ki Aliyyü'l-Kâri Hazretleri'nin *Hizb-i A'zam*'ı var. Duadan ibaret. Cuma günü salat u selama aittir, diğer günleri hep duaya aittir. Çeşitli dualar. Peygamberimizden menkul ve büyük zatlardan menkul duaları toplamış. Adına da *Hizb-i A'zam* demiş, Delâil-i Hayrat'ın kenarına yazılıdır. Ayrıca yazılı kitabı da vardır.

Şimdi o adam, Güney Afrika'dan kalkmış, Beyrut'a gelmiş, Bu *Hizb-i A'zam*'ı bastırıp memleketine götürüp yaydıracak. Bizim memleketimizde istediğin kadar bol, alıp da okuyacak adam

lazım. O Güney Afrika'da dinini yaymak için çalışıyor. Hristiyanların idaresinde midir, kimin idaresindedir bilmem, o Güney Afrika. Orada İslâm'ı yaymaya çalışıyor. Mektebini, medresesini her şeyini mükemmel yapmış. Canlarını da feda etmiş.

Hac'dan dönüşte bize misafir geldi. Dedim:

“—Bu akşam bizde misafir ol, ne olursun?”

“—Yok dedi, iki senedir seferiyim. İki senedir dışarıda geziyorum. Artık memleketime dönmeye niyet ettim, müsaade et de gideyim!” dedi.

İki senedir dış memleketlerde İslâm'ı yaymak için uğraşiyor. Biz memleketimizde atıl kalmışız... Allah cümlemizi affetsin... İşte bu akşam yalvarma gecesi... Her gece öyle ama bu akşamda bir istisnalık var.

e. Allah'tan Korkun, Beş Vakit Namazınızı Kılın!

Tirmizî ve Beyhakî Ebû Ümâme RA'dan rivayet etmişlen Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁸⁸

اتَّقُوا اللَّهَ وَصَلُّوا خَمْسَكُمْ، وَصُومُوا شَهْرَكُمْ، وَأَدُّوا زَكَاةَ أَمْوَالِكُمْ،

وَأَطِيعُوا إِذَا أَمَرَكُمْ، تَدْخُلُوا جَنَّةَ رَبِّكُمْ (ت. حسن صحيح، هب.

عن أبي أمامة؛ ورواه الخليلي في فوائده، فقال: وحجوا بيت

رَبِّكُمْ، وَأَدُّوا زَكَاةَ طَيْبَةٍ بِهَا أَنْفُسَكُمْ)

RE. 14/4 (*İtteku'llàhe ve sallû hamseküm, ve sûmû şehreküm, ve eddû zekâte emvâliküm, ve etîû zâ emriküm, tedhulû cennete*

¹⁸⁸ Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.3, no:559; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.251, no:22215; Taberânî, *Mu'cemül-Kebîr*, c.VIII, s.154, no:7664; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.16, no:834; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXIV, s.60; Ebû Ümâme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.385, no:18896; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.322, no:510.

rabbiküm.)

(*İtteku'llàhe ve sallû hamseküm*) “Allah’tan korkun ve beş vakit namazınızı kılın! (*Ve sùmû şehreküm*) Ramazan ayınızda orucunuzu tutun! (*Ve eddû zekâte emvâliküm*) Mallarınızın zekâtını verin! (*Ve etûû zâ emriküm*) Emir sahiplerinize itaat edin! (*Tedhulû cennete rabbiküm*) Rabbinizin Cennetine girin!”

Namazınızı kılarırsanız, zekatınızı verirseniz, büyüklerinize de itaat ederseniz, cennete girersiniz.

(*Revâhü'l-hulaî fî fevaidihî, fekâle*) Hulaî, *Fevaid* adlı kitabında şu ilaveyi zikretmiştir: (*Ve haccû beyte rabbiküm*) Rabbinizin Beytini hac edin! (*Ve eddû zekâteküm tayyibeten bihâ enfüseküm.*) Zekâtınızı nefsiniz razı olarak eda edin!”

“—Allah’ın bana verdiği servetinden şu kardeşime ben bunu, seve seve veriyorum.” diyorsunuz, içiniz sevinç içerisinde, sürur içerisinde... O zaman Rabbinizin cennetine girersiniz buyurmuş.

f. Allah Yolunda Cihad Edenlere Eziyet Etmeyin!

Dâra Kutnî ve Deylemî Hz. Ali RA’dan rivayet etmişler.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁸⁹

اتَّقُوا أَذَى الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، فَإِنَّ اللَّهَ يَغْضَبُ لَهُمْ
كَمَا يَغْضَبُ لِلرَّسُلِ ، وَيَسْتَجِيبُ لَهُمْ كَمَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ
(قط. والديلمي عن علي)

RE.14/10 (*İttekû eze'l-mücâhidîne fî sebîli'llâh*) *feinna'llàhe yağdabu lehüm kema yağdabu li'r-rasûli, ve yestecîbü lehüm kemâ yestecîbülehüm.*)

(*İttekû eze'l-mücâhidîne fî sebîli'llâh*) “Mücahidlere, Allah yolunda çalışanlara da ezâ etmekten korkun!” Bu geniş bir

¹⁸⁹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.95, no:309; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.185; Hz. Ali RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.314, no:10664; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.I, s.310, no:479.

mânâyı ifade eder. Allah yolunda herkes ne kadar çalışabiliyorsa çalışıyor.

(*Feinna'llàhe yağdabu lehüm, kema yağdabu li'r-rasûli*) “Allah-u Teâlâ mücahidlere ezâ edenlere gazap eder, peygamberlere ezâ edenlere gazap ettiği gibi. (*Ve yestecîbü lehüm*) Onların duasını kabul eder, (*kemâ yestecîbü lehüm*) peygamberlerin duasını kabul ettiği gibi...”

g. Alimin Hatasını Yaymayın!

İbn-i Adiy ve Beyhakî, Amr ibn-i Avf el-Müzenî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹⁰

اتقوا زلة العالم، وانتظروا فيئته (عد. ق. والعسكري في الأمثال

¹⁹⁰ Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.211, no:20706; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.60; Amr ibn-i Avf el-Müzenî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.135, no:28682; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.333, no:527.

عن عمرو ابن عوف المزني

RE. 14/11 (*İttekù zellele'l-àlimi, ve'ntazirû fey'etehû.*)

(*İttekù zellele'l-àlimi*) “Alimde de bir kusur olduğu vakitte, onu ifşa etmekten sakının! İfşa etmeyin alimin hatasını, Allah'tan korkun, herkese söylemeyin, yaymayın etrafa... (*Ve'ntazirû fey'etehû*) Onun hatasından dönmesini, tevbe etmesini bekleyin!”

Hepimiz hatadan sâlim olamayız. Evliya da olsak kurtulamayız. Peygamberler hariç, herkes hata edebilir.

Bugün pek iyi, bakarsın bir zaman sonra bozulmuştur. Yaramazlık yapar, elinden, dilinden bir fenalık sadır olur. Beşeriz, beşeriyet itibariyle kusur olmadan olmaz. Fakat bu kusur hacıda da olur, hocada da olur, herkeste olur.

Bir alimin hatasını gördüğünüzde, onu ifşâ etmeyin, bu hatasına tevbe etmesini bekleyin! Tevbe ederse ne a'lâ, kurtarır yakayı...

h. Mü'minin Ferâsetinden Sakının!

Taberânî, Hatîb-i Bağdâdî ve Hakîm-i Tirmizî, Ebû Ümâme RA'dan; İbn-i Cerîr, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹¹

اتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ ، فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ (خ. فِي تَارِحِهِ ، ت. غَرِيبِ ،

¹⁹¹ Tirmizî, *Sünen*, c.X, s.399, no:3052; Taberânî, *Mu'cemül'Evsat*, c.III, s.312, no:3254; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.VII, s.354, no:1529; Ukaylî, *Duafâ*, c.VIII, s.95, no:1856; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.191, no:1234; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIV, s.67, no:1537; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mizân*, c.V, s.351, no:1154; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemül-Kebîr*, c.VIII, s.102, no:7497; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.183, no:2042; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.387, no:663; Beyhakî, *ez-Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.374, no:370; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.III, s.86; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.207; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.99, no:2500; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.118; Ebû Ümâme RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.94; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.88, no:30730; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.41, no:80; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.I, s.334, no:531.

وابن السني في الطب ، حل. عن أبي سعيد ؛ طب. خط. والحكيم ،
وسمويه عن أبي أمامة ؛ ابن جرير عن ابن عمر

RE. 14/12 (*İttekù firâsete'l-mü'mini*) “Mü'minin ferasetinden korkun! (*Feinnehû yenzuru bi-nûri'llâhi*) Çünkü o, Allah'ın nuruyla bakar; gerçekleri çok güzel görür, iyiyi kötüyü anlar.”

(*İttekù ferâsete'l-mü'min*) Mü'minde bir feraset vardır. Mü'minin ruhu bir ibret sahibidir ki ona feraset diyorlar. Ondan korkunuz. Çünkü (*feinnehu yenzuru bi nurillah*) Allah'ın nuru ona sirayet etmiştir, o nur ile bakar o. O nur ile baktığı için karşısındakinin içine vakıf olur. İçine vakıf olunca, onun karşısındaki terbiyesizliğinden dolayı mesul olur. Binâen aleyh mü'minlerin ferasetinden korkunuz, onların yanında edeplerinizi muhafaza ediniz demektir.

i. Peygamber Efendimiz'in Hz. Fatıma'ya Tavsiyeleri

Ebû Dâvud, Hz. Ali RA'dan rivayet etmiş.
Hz. Fatıma RA'a hitaben Cenab-ı Peygamber buyuruyor ki:¹⁹²

اتَّقِي اللَّهَ يَا فَاطِمَةَ ، وَأَدِّي فَرِيضَةَ رَبِّكَ ، وَأَعْمَلِي عَمَلِ أَهْلِكَ ؛ فَإِذَا
أَخَذْتَ مَضْجَعَكَ فَسَبِّحِي ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ ، وَأَحْمَدِي ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ ،
وَكَبِّرِي أَرْبَعًا وَثَلَاثِينَ ؛ فَتِلْكَ مِائَةٌ فَهِيَ خَيْرٌ لَكَ مِنْ خَادِمٍ (د.)
عن علي

RE. 14/16 (*İtteki'llah yâ fâtımatü, ve eddî farîdate rabbike, va'melî amele ehlike; feizâ ehazte madceake fesebbihî selâsen ve selâsîn, va'hmedî selâsen ve selâsîne, ve kebbirî erbaan ve selâsîne;*

¹⁹² Ebû Dâvud. *Sünen*, c.VIII, s.220, no:2595; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.332, no:41268; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.338, no:539.

fetilke mietün, fehiye hayrun leki hâdimin.)

(*İtteki'llah yâ fâtımatü*) “Ey Fatıma, Allah'tan kork! (*Ve eddî farîdate rabbike*) Rabbinin farzını yerine getir. (*Va'melî amele ehlike*) Ehlinin işini yap. (*Feizâ ehazte madceake fesebbihî selâsen ve selâsîn*) Yatağına girince; otuz üç kere teşbih et! (*Va'hmedî selâsen ve selâsîne*) Otuz üç kere tahmid et, (*ve kebbirî erbaan ve selâsîne*) otuz dört kere de tekbir et! *fFetilke mietün*) Böylece yüz eder. (*Fehiye hayrun leki hadimin*) Bu senin için bir hizmetçiden daha hayırlıdır.”

Şimdi yeni yeni kitaplar çıkıyor; Hz. Fatıma'nın hakkında, Hz. Aişe'nin hakkında, Hz. Hatice'nin hakkındaki birçok kitaplar var. Onları okumanızı da tavsiye ederim. Her ne kadar kim yazarsa yazsın. Onlarda faydalar çoktur.

Hz. Fatıma'yı biliyorsunuz ki Peygamber SAS'in biricik kızıdır. Onu çok isteyenler oldu, hiç birisine vermedi. En nihayet Hz. Ali Efendimiz ki amcasının çocuğuna verdi. Verdi ama ne Peygamber SAS de ne bir şey var çeyiz denilen şeyi yapacak, ne de damat olan Hz. Ali Efendimiz'de kıza çeyizlik verecek bir şey yok. Hiçbir şey yok. İki taraf da darlık içerisinde...

Hz. Ali Efendimiz'in bir oku varmış, işte harplerde kullandıkları o şey. Onu götürmüş, yahut kılıcı; mezata vermiş. Düğün hazırlığı için. Hz. Osman görmüş, almış. Ne kadar bir para verdiyse vermiş. Okunu da kendisine iade etmiş. Al bununla düğününü yap demiş.

Cenab-ı Peygamber ona işte bir sofraya tertip ettirmiş. Ekmek, çorba, ne ise işte. Onunla Hz. Fatıma gelin oluyor. Neleri var Hz. Fatıma'nın? Şöyle entarisi, böyle çeyizi... Hiçbir şeyi yok. Altına serecek bir kilim parçası, bir tepsisi, bir bardağı. Buna benzer birkaç parçadan ibaret. Peygamberin evinden gelin oluyor, Hz. Ali de onu alıyor.

Şimdi bugün, bizim en fakir bir ailenin kızına bak, ne sandıklar dolusu eşyalar, ne sandıklar dolusu çeyizler. Konu komşu, “Aman yardım edelim, gelin oluyormuş!” diyerek fakir fukaraya hep yardım edilir. Bu da saltanatıyla gider kocasının evine...

Kocasını da birçok masraflara girer. Kimisi on bin, kimisi yirmi bin, kimisi otuz bin. O da dönecek, mobilya alacak, şu olacak, bu

olacak. Adamın parası tükenir, birçok borçlara da girer. Ne o? Düşün yaptı. Ondan sonra belini bir türlü düzeltemez zavallı.

Ne gerek var canım? İki gönül bir olduktan sonra, bir samanlık kâfi adama... Allah affetsin kusurlarımızı... Biz müslümanız ama Müslümanlığa uyamıyoruz. Her akşam okuyor müezzin efendi:

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتَبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ
(آل عمران: ۵۳)

(*Rabbenâ âmennâ bimâ enzelte ve'tteba'ne'r-rasûle fektübnâ maa'sâhidîn.*) “Rabbimiz! Senin indirdiğine iman ettik ve Peygamber’e uyduk. Artık bizi hakikate şahitlik edenlerle beraber yaz.” (Âli İmran, 3/53)

“—Biz Allah’ın indirdiğine iman ettik ve Rasulüne de uyduk.” diyor.

Hangisine uyduk yâhu? Hepimizdeki çalıma bak, evlerimizdeki çalıma bak... Hiç bunlar bize yakışır şey mi?

j. Hz. Fatıma’nın Fakr u Zarureti

Şimdi Cenab-ı Peygamber’in bir hatırasını daha söyleyeyim. Bir gün bir arkadaşıyla kızının evine misafir gidiyor Efendimiz. Geçiyorlarmış, diyor ki arkadaşına:

“—Şu kızının evine bir uğrayalım!”

Zaten kızının evine uğramadan da geçmezdi Efendimiz SAS. Her zaman geçerken kızına uğrar, “Nasılsın kızım?” diye hatırlarını sorardı.

Kızının evine gitti. Yanında da yabancı bir adam var. Tak tak kapıyı çaldılar.

“—Kızım, ben geldim. Ama yanımda filan da var.”

“—Baba hoş geldin ama, başımı örtecek bir şeyim yok dedi. Başımı örtecek bir şeyi yok. Arkamda cübbe gibi bir şeyim var ama başımı örtersem, ayaklarım açılıyor. Arkama alırsam başım açılıyor!” dedi.

Çok acıdı arkadaşısı. Cenab-ı Peygamber cebinden mendile

benzer, çevre derlerdi eskiden büyükçe bir şey çıkardı verdi, onunla da başını örttü. Ondan sonra içeriye misafirleri kabul etti.

Birçok Hz. Hasan ile Hz. Hüseyin hasta olmuş. Demişler ki:

“—Yâ Rabbi! Çocuklarımıza şifa verirsen, senin için üç gün oruç tutacağız.”

Sahura da yok bir şey, suyla oruca niyetlenmişler. Akşama Hz. Ali Efendimiz ödünç olarak gitmiş birisinden bir parça arpa mıdır, ekmek midir bir şey almış. Getirmiş ki evde iftar etsinler de oruçlarını bozsunlar.

İftar vakti kapı çalmış;

“—Tak... Tak... Tak...”

Bir miskin gelmiş, yiyecek bir şey istemiş. İftarda yiyecekleri yemeği ona vermişler. Bir suyla iftar etmişler. Ertesi günün orucuna da suyla niyetlenmişler. Çünkü bu kefarete oruçları arka akaya tutulur, arası açılmaz. Bugün bir tane tutayım da, üç gün sonra bir tane daha tutayım olmaz. Üç gün sırayla tutulacak.

Ertesi gün gene bir parça bir şey bulmuşlar, iftarda yiyecekler. Bu sefer bir yetim gelmiş, Allah için bir şey istemiş. Tutmuşlar, o günkü yemeklerini de ona vermişler.

Üçüncü gün gelmiş. Yine oruçlular. Bir miktar yiyecek temin etmişler. Bir esir gelmiş, yiyecek bir şey istemiş. O akşamki yemeklerini de esire vermişler. Üç gün de açlıkla orucu tutmuşlar.

Arabistan'daki orucu da buradaki oruca benzetme ha! Orada o sıcakta adamın ağzının dili bu kadar dışarıya çıkıyor. Kolay bir şey değil. Bak birçok hacılar geri geldiler dayanamadılar da...

Bunun üzerine ayet-i kerime nâzil oldu:

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حَبِّهِ مَسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا . إِنَّمَا نَطْعِمُكُمْ

لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا . إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا

عَبَسًا قَمَطِرِيرًا (الإنسان: ۸-۱۰)

(*Ve yut'imûnet-taàme alâ hubbihî miskînen ve yetîmen ve esîrâ.*) “Onlar, kendileri yemek istedikleri halde yiyeceği yoksula,

yetime ve esire ikram ederler. (*İnnemâ nut'ümüküm li-vechi'llâhi lâ nürîdü minküm cezâen ve lâ şükûrâ,*) Ve şöyle derler: ‘Biz sizi Allah rızâsı için doyuruyoruz; sizden ne bir karşılık ne de bir teşekkür bekliyoruz. (*İnnâ nehâfü min rabbînâ yevmen abûsen kamtarîrâ.*) Biz, dehşetli, çetin bir günde Rabbimizden korkarız.” (İnsan, 76/8-10)

Peygamber SAS Efendimiz gelin giderken kızı Hz. Fâtıma’ya diyor ki:

“—Ey kızım! Rabbinin emrettiklerini tut, kocanın hizmetini de bırakma! Ben Allah’a itaat edeceğim, namaz kılacağım, oruç tutacağım diye evin işlerini bırakma! Öyle şey yok. Evinin işini de göreceksin. Çamaşır yıkanacak, yemek pişirilecek, ortalık silinecek, süpürülecek. Yırtıklar yamalanacak, dikilecek. Zevcinin hizmeti nelerse onları yapmakla mükellefsin ha kızım! Sen peygamber kızısın ama şimdi burada seni kocaya verdik.”

Geçen onu derste okuduk ya. Cenab-ı Peygamber kızı evinden giderken ne güzel nasihat etmiş.

“—Sen ona şöyle ol ki, o da sana böyle olsun diyerekten bir nasihat ediyor. Sen artık tanıdığın bildiğin babanın evinden ayrılıp gidiyorsun tanımadığın, bilmediğin bir eve... Evinin işini de, kocanın işini de güzelce yap!” diyor.

Bunu tavsiye ederlerken, tabii fakirlik var... Çeşmeler yok, kuyudan su çekiyorlar, uzak bir yerden su getiriyor. O zaman malum ya, bakır makır da yok... Kırba dedikleri deriden mamul bir kabın içine suyu doldurup, arkasına alıp, evine getirecek. Tabii on okka, on beş okka, yirmi okka büyüklüğüne göre bir ağırlığı var.

Kadın uzak bir yerden onu getirir evine. Yemek yapılacak, çamaşır yıkanacak, ortalık temizlenecek. Hep o suya ihtiyaç var. Bir tanesi yetmez bir daha getirir. Ekmek yapılacak, bizim fırınlarımız gibi hazır ekmek yok ki, gitsin de beş kuruş versin de oradan ekmek alsın. Yok. O da evde buğdayı eve getirecek, evde değirmende öğütülecek. Hamur yapılacak, pişirilecek, yenecek.

Odun dışarıdan taşınacak. Müşkûlat çok... Hz. Fatıma’nın parmakları nasır olmuş o ipi tuta tuta... O değirmeni döndüre döndüre... Demiş ki Hz. Ali:

“—Esir gelmiş bir taraftan. Cenâb-ı Peygamber esirleri dağıtıyor evlere. Git, babana söyle, bize de bir esir versin de sen de bu yükten kurtul!”

O da:

“—Olur.” demiş.

Hız. Fatıma gitmiş ama utanmak başka şey, haya başka şey. Babasına bize de bir esir ver diyememiş. Boynunu bükmüş, dönmüş gelmiş. Akşama Hız. Ali sormuş, ne oldu? Demiş utandım ben bir şey diyemedim.

Peygamber SAS Efendimiz onlara şöyle tavsiye etmiş:¹⁹³

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ خَيْرٍ مِّمَّا سَأَلْتُمْ؟ إِذَا أَخَذْتُمْ مَضَاجِعَكُمْ فَكَبِّرُوا
أَرْبَعًا وَثَلَاثِينَ، وَاحْمَدُوا ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ، وَسَبِّحُوا ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ؛ فَإِنَّ
ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ مِنْ خَادِمٍ (حم. م. خ. د. ت. حب. عن علي؛
أنه وفاطمة سألا النبي عليه السلام خادما، قال فذكره)

RE. 166/5 (*Elâ edüllükümâ alâ hayrin mimmâ seeltümâ? İzâ ehaztümâ medâciakümâ fekebbera'llâhe erbaan ve selâsîne, va'hmedâ selâsen ve selâsîne, ve sebbihâ selâsen ve selâsîne; feinne zâlike hayrun lekümâ min hâdimin.*)

(*Elâ edüllükümâ alâ hayrin mimmâ seeltümâ*) “Sizin ikinize istediğinizden daha hayırlısını delâlet edeyim mi? (*İzâ ehaztümâ medâciakümâ*) Yatağınıza girdiğinizde, (*fekebbera'llâhe erbaan ve selâsîne*) otuz dört defa *Allahu ekber*, (*va'hmedâ selâsen ve selâsîne*) otuz üç defa *El-hamdü li'llâh*, (*ve sebbihâ selâsen ve selâsîne*) otuz üç defa *Subhâna'llâh* deyin. (*Feinne zâlike hayrun lekümâ min hâdimin*) İşte böyle yapmanız, sizin için bir

¹⁹³ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.354, no:2881; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.259, no:4906; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.259, no:4403; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.136, no:1141; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.363, no:6921; Ebû Ya'la, *Müsned*, c.I, s.419, no:551; Tahâvî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.233, no:4813; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.123, no:619; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.92, no:94; Taberânî, *Dua*, c.I, s.95, no:233; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.355; Hız. Ali RA'dan.

hizmetçiden daha hayırlıdır.”

Mânâları şöyle:

(*Sübhâna'llâh*) “Yâ Rabbi, seni tesbih ederim. Sen noksan sıfatlardan münezzehsin. Kemal sıfatlarıyla da muttasıfsın. Benim kusurlarım da pek çok ama sen af sahibisin, mağfiret sahibisin.”

(*El-hamdü li'llâh*) “Yâ Rabbi, çok şükür. Sıhhat verdin, afiyet versin, akıl fikir verdin, zekâ verdin. Nimetlerin haddi hesabı yok. Bunlardan dolayı da sana, hamd ü senalar olsun ya Rabbi!”

(*Allâhu ekber*) “Yâ Rabbi, sen her şeyden büyüksün! Güç kuvvet senin elindedir, dilediğini yaparsın.”

Hz. Ali ve Hz. Fatıma RA'nın Peygamber Efendimiz'den bir hizmetçi istemeleri üzerine bu hadis varid oldu. Efendimiz onlara yatarken 33 defa tesbih, 33 defa tahmid, 34 defa da tekbir çekmelerini tavsiye buyurmuşlar.

Allah kusurlarımızı affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Sevdiği ve razı olduğu kulları arasına cümlemizi kabul eylesin...

El-fâtihah!

**30. 10 1977 - İskenderpaşa Camii
17 Zilkade 1397**

15. KUR'AN VE HADİS EHLİ KİMSELER

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى كَلِمَةٍ مِّن تَحْتِ الْعَرْشِ، مِّن كَنْزِ الْجَنَّةِ، تَقُولُ: لَا
حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ؛ فَيَقُولُ اللَّهُ: أَسْلَمَ عَبْدِي، وَاسْتَسَلَّمَ (ك).
هب. عن أبي هريرة)

RE. 166/3 (*Elâ edüllüke alâ kelimetin min tahti'l-arşi, min
kenzi'l-cenneti, tekülü: Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâhi; ve
yekülü'llâhu: Esleme abdî, ve's-tesleme.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili
Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Lâ Havle ve lâ Kuvvete İllâ Bi'llâh

Hâkim ve Beyhakî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹⁴

أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى كَلِمَةٍ مِّنْ تَحْتِ الْعَرْشِ ، مِّنْ كَنْزِ الْجَنَّةِ ، تَقُولُ : لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ؛ فَيَقُولُ اللَّهُ : أَسْلَمَ عَبْدِي ، وَاسْتَسَلَّمَ (ك).
هب. عن أبي هريرة)

RE. 166/3 (*Elâ edüllüke alâ kelimetin min tahti'l-arşi, min kenzi'l-cenneti, tekülü: Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâhi; ve yekülü'llâhu: Esleme abdî, ve's-tesleme.*)

(*Elâ edüllüke alâ kelimetin min tahti'l-arşi, min kenzi'l-cenneti*) “Sana Arş'in altından, Cennet hazinelerinden bir söze delâlet edeyim mi? (*Tekülü*) Şöyle dersin: (*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llahi*) ‘Güç ve kuvvet ancak Allah’a aittir.’ (*Ve yekülü'llâhu*) O zaman Allah-u Teâlâ şöyle buyurur: (*Esleme abdî, ve's-tesleme*) ‘Kulum teslim oldu ve selâmet buldu.’”

Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh. Bu tesbihe çok devam edin! Bu tesbihi günde yüz kere söyleyen insan, bu tesbihin sayesinde fakirlik denilen şeyin yüzünü görmez.

b. Zikir Meclislerine Devam Etmek

Ebû Nuaym ve Beyhakî, Ebû Rezin RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹⁵

¹⁹⁴ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.71, no:54; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.216, no:193; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.257, no:1707; İbnü'l-Münde, *Müsned*, c.I, s.233, no:179; Beyhakî, *Deavâtü'l-Kebîr*, c.I, s.101, no:135; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.453, no:1951; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.458, no:4482.

¹⁹⁵ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.492, no:9024; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIII, s.317; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.367; Ebû Rezin RA'dan.

أَلَا أَدُلُّكَ عَلَىٰ مَلَكَ هَٰذَا الْأَمْرِ الَّذِي، تُصِيبُ بِهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ:
 عَلَيْكَ بِمُجَالَسَةِ أَهْلِ الذِّكْرِ؛ وَإِذَا خَلَوْتَ، فَحَرِّكْ لِسَانَكَ مَا اسْتَطَعْتَ
 بِذِكْرِ اللَّهِ، وَأَحِبَّ فِي اللَّهِ وَأَبْغَضَ فِي اللَّهِ؛ يَا أَبَا رَزِينِ، هَلْ شَعَرْتَ أَنَّ
 الرَّجُلَ إِذَا خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ زَائِرًا أَخَاهُ، شِيعَهُ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلِكٍ، كُلُّهُمْ
 يَصُلُّونَ عَلَيْهِ، وَيَقُولُونَ: رَبَّنَا وَصَلَّ فِيكَ فَصَلِّهِ؛ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَعْمَلَ
 جَسَدَكَ فِي ذَٰلِكَ فَافْعَلْ (حل. كر. عن أبي رزین)

RE. 166/4 (*Elâ edüllüke alâ milâki hâze'l-emri'llezî, tûsîbu bihî hayre'd-dünyâ ve'l-âhireti: Aleyke bi-mücâleseti ehli'z-zikri; ve izâ halevte, feharrîk lisâneke me'steta'te bi-zikri'llâhi, ve ehibbe fi'llâhi ve ebgıd fi'llâhi; yâ ebâ rezin, hel şearte enne'r-racüle izâ harace min beytihî zâiren ehâhu, şeyyehû seb'üne elfe melekin, küllühüm yusallüne aleyhi, ve yukülüne: Rabbenâ vesale fike fesilhü; feini'steta'te en tu'mile cesedike fî zâlike fe'fal.*)

(*Elâ edüllüke alâ milâki hâze'l-emri'llezî*) “Bu işin esası hakkında sana yol göstereyim mi, (*tûsîbu bihî hayre'd-dünyâ ve'l-âhireti*) o sayede dünya ve ahiret hayırlarına erişirsin: (*Aleyke bi-mücâleseti ehli'z-zikri*) Zikir ehliyle düşüp kalkmanı sana tavsiye ederim. (*Ve izâ halevte, feharrîk lisâneke me'steta'te bi-zikri'llâhi*) Yalnız ve boş kaldığın zamanda da gücün yettiğince lisanını Allah'ı zikirle meşgul et! (*Ve ehibbe fi'llâhi ve ebgıd fi'llâhi*) Allah için sev ve Allah için buğz et!”

(*Yâ ebâ rezin*) “Ey Ebû Rezin! (*Hel şearte enne'r-racüle izâ harace min beytihî zâiren ehâhu*) Biliyor musun ki insan bir mümin kardeşini ziyaret kasdiyle evinden çıktığı zaman, (*şeyyehû seb'üne elfe melekin*) onu yetmiş bin melek teşyi eder, (*yusallüne aleyhi, ve yukülüne*) hepsi de onun için şöyle dua

ederler: (*Rabbenâ vesale fîke fesülhü*) “Ey Rabbimiz bu kişi senin için ziyarette bulunuyor, sen de rahmetini ona eriştir.”

(*Feini’steta’ta en tu’mile cesedike fî zâlike fe’al*) “Sen de gücün yeterse, cismini bu işe alıştıracıyorsan bu işi yap, müslüman kardeşini ziyaret et!”

Bak şimdi bunu iyi dinle ama!

Dünya ve âhiret hayırlarına isabet etmenin en güzel yolu, ehl-i zikrin meclisinde oturmak ve onların meclislerine devam etmektir.

“—Dünya ve âhiretin bütün hayırlarının bulunduğu yer zikir meclisleri, namazlar, Kur’an meclisleri, vaaz meclisleri, tesbih meclisleri ve dua meclisleridir. Bunlara devam et!” diyor iki cihan serveri SAS Hazretleri.

Ne var? Eh, buradaki olan şeyleri nasıl bileceğiz?

Demek ki pek büyük nimet var, çok büyük fayda var ki Efendimiz SAS bize tavsiye ediyor. Açıkça zikir meclislerine devam etmemizi söylüyor. Siz de bu zikir meclislerine devam edin! Tabii, 24 saat zikir meclisinde olacak değil ya. Yarım saat bir saat olur dağılır herkes.

Ayrıldık, dağıldık. Dilini gücün yettiği kadar Allah’ın zikriyle dilini meşgul et! “Allah... Allah... Allah...” de! Bu büyük bir nimettir. Bir de Allah için sev Allah için buğz et! Nefsin için değil.

Bunu Ebû Rezîn denilen bir sahabiye söylemiş Hazret-i Peygamber. Devam ediyor:

“—Anlıyor musun? Dikkat et! bir kimse kardeşimi ziyaret edeceğim diye evinden çıktı. Onu yetmiş melek teşyî eder, karşılar.”

Niçin?

“—Kardeşini Allah için ziyaret edecek, hatırını hoş edecek.”

Bayram gelir, parası var bilgisi de var, tenezzül etmez. Bayramlaşmaya bile tenezzül etmez. Halbuki bak ne diyor:

“—Yetmiş bin melek teşyî eder. Her birisi onun için salât eder, dua ederler.”

Salât mânası çeşitlidir. Bir çeşidi, durduğumuz namazın adı. Bir çeşidi de duanın adıdır. Bütün salâtlar farklı manâlara gelebilir.

O adam için dua eder dururlar. Şimdi ne diyorlar dualarında:
“—Ey Rabbimiz! Bu adam senin rızan için kardeşine gitti, sıla yaptı, onu ziyaret etti. Sen de buna sıla yap!

Eğer senin gücün yeterse, sen de daimâ böyle ziyaret et! Kardeşlerini yahut akrabalık bağı olup küsenleri ara bul, onlardan özür dile, af dile, dua al onlardan...

c. Hz. Fâtıma'ya Öğretilen Tesbih

Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim, Buhârî, Ebû Dâvud, Tirmizî ve İbn-i Hibbân, Hz. Ali RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurdular ki:¹⁹⁶

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى خَيْرٍ مِّمَّا سَأَلْتُمَا؟ إِذَا أَخَذْتُمَا مَضَاجِعَكُمْ فَكَبِّرَا
أَرْبَعًا وَثَلَاثِينَ، وَاحِدًا ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ، وَسَبِّحَا ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ؛ فَإِنَّ
ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ خَادِمٍ (حم. م . خ . د . ت. حب. عن علي؛
أنه وفاطمة سألا النبي عليه السلام خادما، قال فذكره)

RE. 166/5 (*Elâ edüllükümâ alâ hayrin mimmâ seeltümâ? İzâ ehaztümâ medâciakümâ fekebbera'llâhe erbaan ve selâsîne, va'hmedâ selâsen ve selâsîne, ve sebbihâ selâsen ve selâsîne; feinne zâlîke hayrun lekümâ min hâdimin.*)

(*Elâ edüllükümâ alâ hayrin mimmâ seeltümâ*) “Sizin ikinize istediğinizden daha hayırlısını delâlet edeyim mi? (*İzâ ehaztümâ medâciakümâ*) Yatağınıza girdiğinizde, (*fekebbera'llâhe erbaan ve selâsîne*) otuz dört defa *Allahu ekber*, (*va'hmedâ selâsen ve selâsîne*) otuz üç defa *El-hamdü li'llâh*, (*ve sebbihâ selâsen ve*

¹⁹⁶ Buhârî, *Sahih*, c.I, s.354, no:2881; Müslim, *Sahih*, c.XIII, s.259, no:4906; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.259, no:4403; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.136, no:1141; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.XV, s.363, no:6921; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.419, no:551; Tahâvî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.233, no:4813; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.123, no:619; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.92, no:94; Taberânî, *Dua*, c.I, s.95, no:233; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.355; Hz. Ali RA'dan.

selâsine) otuz üç defa *Subhâna'llâh* deyin. (*Feinne zâlike hayrun lekümâ min hâdimin*) İşte böyle yapmanız, sizin için bir hizmetçiden daha hayırlıdır.”

Hz. Ali ve Hz. Fatıma RA'nın Peygamber Efendimiz'den bir hizmetçi istemeleri üzerine bu hadis varid oldu. Efendimiz onlara yatarken 34 defa tekbir, 33 defa tahmid, 33 defa da tesbih çekmelerini tavsiye buyurmuşlar.

d. Hastalığınız ve Şifası

Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹⁷

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ دَائِكُمْ وَدَوَائِكُمْ، أَلَا إِنَّ دَاءَ كُمْ الذَّنُوبُ، وَدَوَاءَ كُمْ
الِاسْتِغْفَارُ (الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَنَسٍ)

RE. 166/6 (*Elâ edüllüküm alâ dâiküm ve devâiküm? Elâ inne dâekümü'z-zünûbü, ve devâekümü'l-istiğfâru.*)

(*Elâ edüllüküm alâ dâiküm ve devâiküm*) “Size, derdinizi ve devanızı bildireyim mi? (*Elâ inne dâekümü'z-zünûbü*) Haberiniz de olsun ki, sizin derdiniz günahlardır. (*Ve devâekümü'l-istiğfâru*) Devanız ise istiğfardır.”

Baş ağrısı, karın ağrısı, ayak ağrısı, çeşitli hastalıklar var ya, onlar ayrı... Asıl dert günahlardır. Çünkü günah, kulu Allah-u Teâlâ'dan ayırır. Bütün peygamberlerin dünyaya gelişinin sebebi, kulu Allah'a bağlamak içindir. Günah da kulu Allah'tan ayırır. İyi değil. Onun için, ufak büyük ne olursa olsun, günahıtan son derece uzaklaşmak lazım!

Bir kere Rasûl-i Ekrem SAS'den bir nur gelir insanlara. Eğer nur gelmezse, biz iman sahibi olamayız, derhal küfre düşeriz Allah esirgeye... O nur sayesinde imanımız durur. O nur incecik bir iplikten tut da kalın bir boruya kadar büyür.

¹⁹⁷ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.428, no:7147; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.136, no:478; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.479, no:2088; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.463, no:4497.

Sebebi? İbadetler sayesinde o nur kalınlaşır, gelen nur kuvvetlenir. Onun sahibi gayet kudretli bir adam, güzel bir adam olur. Bu nur incele incele, Allah esirgeye bir de kopması vardır bunun. İşte bu günahlar insanlara çok büyük zarar verir. Hastalıklar nasıl zarar verirse, onun gibi.

Çeşitli hastalıklar var. Meselâ, kalp hastalığı olursa tehlikeli, çabuk götürür. Başka hastalıklar da yine öyle, ansızın götürülenler de vardır. Onun için sizin derdiniz, günahlardır. İlacınız istiğfardır.

Hastalık gelince, başın ağrıyorsa aspirin alırsın, kolay... Ayağın ağrıyorsa, aspirin veyahut doktorun vereceği buna benzer ilaçları alırsın, iyi olur. Bizim de ilacımız istiğfardır.

Günahtan hâli olmaz insan. Günah işlerse, derhal arkasından tevbe ve istiğfarı basıp;

“—Aman yâ Rabbi! Bir kerecik oldu, benden hata sâdır oldu. Senden affını isterim.” diyerek istiğfar etmek lazım!

Efendimiz SAS'den hiç günah sâdır olur mu? Olmadığı halde o günde yüz kere istiğfar ediyordu.

İstiğfar, hem derecelerin terfîine sebep olur, hem zikre vesiledir, hem de günahların dökülmesine vesiledir. Onun için daima zikrullahla meşgul olalım!

Zikrullah da istiğfardır aynı zamanda... “Allah Allah Allah...” demenin altında da istiğfar vardır. İstiğfarın altında da zikrullah vardır, ikisi birbirine bağlıdır.

Allah-u Teâlâ cümlemizi zikrullahtan çok çok istifade eden kullarından eyesin...

e. Allah'ı Hatırlatan Kimseler

İbn-i Şâhin, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹⁸

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ خِيَارِ هَذِهِ الْأُمَّةِ؟ الَّذِينَ إِذَا رَأَوْهُمُ النَّاسُ ذَكَرُوا اللَّهَ،

¹⁹⁸ *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.880, no:1900; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.463, no:4495.

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ عِنْدَهُمْ، أَعَانُوا عَلَىٰ ذِكْرِهِ (ابن شاهين عن ابن عباس)

166/7 (*Elâ edüllüküm alâ hıyâri hâzihi'l-ümmeti? Ellezîne izâ râhümü'n-nâsü zekeru'llâhe, ve izâ zükira'llâhu indehüm, eânû alâ zikrihi.*)

(*Elâ edüllüküm alâ hıyâri hâzihi'l-ümmeti*) “Size şimdi bu ümmetin hayırlılarını haber vereyim mi?” diyor Peygamber Efendimiz. (*Ellezîne izâ raâhümü'n-nâsü zekeru'llâhe*) İnsanlar onları gördükleri vakitte Allah'ı hatırlarlar.”

İnsanların, gördükleri vakit de Allah'ı hatırladıkları insanlar, insanların hayırlısıdır. En güzel alâmet budur.

(*Ve izâ zükira'llâhu indehüm*) “Başladılar onların yanında zikrullah yapıyorlar; (*eânû alâ zikrihi*) onların zikirlerine şöyle yapın, böyle yapın, diyerekten yardım ederler. Bunlar insanların, ümmetin en hayırlısıdır.” diye buyurmuş.

f. Rasûlüllah'ın Halifeleri

Hatib-i Bağdâdî ve Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹⁹

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى الْخُلَفَاءِ مِنِّي، وَمِنْ أَصْحَابِي، وَمِنَ الْأَنْبِيَاءِ قَبْلِي؛
هُمُ حَمَلَةُ الْقُرْآنِ وَالْأَحَادِيثِ، عَنِّي وَعَنْهُمْ، فِي اللَّهِ وَلِلَّهِ (أَبُو النَّصْرِ

السجزي في الإبانة وقال: غريب، ونصر في الحجة، خط.

في شرف أصحاب الحديث، والديلمي عن أنس)

RE. 166/8 (*Elâ edüllüküm ale'l-hulefâi minnî, ve min ashâbî,*

¹⁹⁹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.135, no:476. Cürcânî, *Târih-i Cürcân*, c.İ, s.272, no:622; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.151, no:28772; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.462, no:4494.

ve mine'l-enbiyâi kablî; hüm hameletü'l-kur'âni ve'l-ehâdîs, annî ve anhüm, fi'llâhi ve li'llâhi.)

(*Elâ edüllüküm ale'l-hulefâi minnî*) “Benden sonra benim halifelerimi size haber vereyim mi?” diyor.

Benden sonra size gelecek halifelerimi, yani hulefâ-i raşidin dört tane ya, o herkesçe meşhur: Ebû Bekir, Osman, Ömer, Ali... Bunlar meşhurlardır.

Bak geçen söylediğim çok hoşuma gitti benim, çok okumak lazım! Hiç boş durmamalı, her gün okumalı yani. Ne bulursa insan okumalı. Okumakta çok büyük fevaid var. Orada çok güzel tahkikat vermiş bu kitabın sahibi.

Diyor ki:

“—Şimdi bazı insanlar, meselâ Ebû Bekir es-Sıddîk Hazretleri'ni sevmiyor. Müslümanım diyor ama sevmiyor. Hz. Ömer'i sevmiyor. Bundan iman çoktan gitti diyor. Çünkü Peygamber SAS'in nurlarından her birisinde ayrı bir nur vardır. Hz. Ebû Bekir'de iman nuru var. Hepsinin iman nuru var ama, Hz. Ebû Bekir'de üstün. Ömer el-Faruk'ta cihad ve nasihat var. Hz. Osman'da hayâ ve hilim var. Hz Ali'de şecaat var. Birer parça hisselerini almışlar Peygamber Efendimiz'den. Her birisi Peygamber SAS'e bağlıdır nurla. Nurlar hep Peygamber SAS'in. Bir tanesini kestini mi, hepsi kesilir.”

Şimdi elektriğin bir tanesi koştumu mu hepsi sönüyor ya.

“—Neden sönüyor? Bizimkiler yansa ya?”

Koştumu tel...

İşte bu halifelerden bir tanesine buğz ettin mi, Peygamber SAS'den gelen nur derhal kesilir. Binâen aleyh insan olduğu gibi gider gürültüye Allah esirgesin...

Şimdi o benim halifelerim, bu dört tane ama bu dört taneden başka, (*ve min ashâbî*) benim eshabımın halifeleri, (*ve mine'l-enbiyâi kablî*) ve benden önce gelen enbiyaların da halifeleri...” Kimdir onlar? (*Hüm hameletü'l-kur'âni*) “Kur'an-ı Azimüşşan'ı hâmil olan ülema-i kirâm...”

Hamele-i Kur'an'dan murat hafızlar değil. Eskiden hamele-i Kur'an hafızlara denilmiş. Hafızlar alimmiş de aynı zamanda. Onun için Hamele-i Kur'an onlardır. Sonra değişmiş zaman gelince, Hamele-i Kur'an olan hafızlar ilimden mahrum kalmışlar.

(*Ve'l-ehâdîsi annî*) “Hem Kuran’ı hem de benim hadislerimi hâmil olan, bilen insanlardır.” Bunlar benim halifemdir ve benden evvel gelen peygamberlerin de halifesidir, enbiyaların da halifesi, eshabımın da halifeleridir. (*Annî ve anhüm*) Benden ve ashabımdan, (*fi’llâhi ve li’lâhi*) Allah yolunda ve Allah için Kur’anı ve Hadisleri hıfzedenlerdir.”

Onun için diyor ki sahib-i kitap;

“—Eğer insanlar alimlerinin kadr ü kıymetini bilseler, onları omuzlarında taşırlardı.”

Halbuki bugün ilk fırsatta ulemâ ile halkın arasını açmak için onlara çeşitli iftiralar yapıldı. Halk, ulemadan soğudu, bunlar kötü nazarlar. Ve bu kâfidir insana ceza itibariyle... Ulemasından ayrıldı mıydı insanlar, bu ceza o insanlara kafidir. Ondan sonra o muhakkak surette yıkılır ve yıkılacaktır. Tâ ki ulemasına sarılmadıkça...

“—Eh işte cahildirler, dünyayı bilmiyorlar, şunu bilmiyorlar, bunu bilmiyorlar...”

Eh ne dersen de gayri. Ama o Allah’ın yolunu biliyor ve Allah’ın yolunu söylüyor. Onun vazifesi değil ki, dünyayı sana bildirmek. Dünyayı bildirecek başka meslekler var. Onlar bildirsin sana dünyayı... Hocanın vazifesi sana âhireti ve Allah’ı bildirmek. Allah’ı bildirecek ve ahireti bildirecek.

Ama kimya bilmiyormuş, Fransızca bilmiyormuş, İngilizce bilmiyormuş, tıp da bilmiyormuş... E ne yapalım, tıbbın adamı var ayrı, mühendisi var ayrı, işte kimyacı var ayrı. Onun mesleği de ilim mesleğidir, Allah ve âhiret yoludur.

Binâen aleyh sen Kur’an biliyor musun? Bilmiyorsun. Öyleyse sen de cahilsin. Senin bilgin dünyaya aittir ama o hocanın bilgisinden mahrumsun. Sen de o bilgilerden cahilsin. Ama bunu tabi halka başka türlü intikal ettirmişler, halk hocasından soğudu. Soğuyunca da kıyamet koptu demektir. Soğuduğu takdirde kıyamet kopmuştur. Onun için ulemasının kıymetini bilmediği takdirde, o zararı da taşırlar demiş.

Kim olduğunu unuttum ama bir efendi hayattaymış daha belki, yeni vefat etmiş. Hocaefendi evinden çıktığı vakitte herkes ayağa kalkar ona karşı bir hürmet saygı gösterirlermiş. Bizim

Bursa'mızda da yani bizim gördüğümüz günlerde Hocaefendiler gelirken kahveler kapanır, oyunlar kaldırılır, herkes hürmetle bir kenara çekilirdi. Hani kumandan geçerken, asker nasıl karşılıyorsa öyle karşılardı. Ama geçti o devir.

Geçti ama müslümanların içinde yine o hürmet bâki olması lazım. Bu hürmetten müslümanlar uzaklaştığı takdirde, nasıl ki feyz Allah'tan ve Rasûlüllah vasıtasıyla geliyor. Rasûlüllah vasıtasıyla bize oradan tevzî olunuyor. Rasûlüllah darılır buna. Size ahireti bildiren adamlara yapmış olduğunuz hakaretten dolayı, Rasûlü Ekrem SAS müteezzi olur, ondan rahatsız olur. O rahatsızlık da insanın feyzinin kesilmesine kâfidir yani.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikâtı samedâniyyesine mazhar eylesin... Cümlemizi Allah-u Teâlâ'nın emirlerine imtisâl eden, yasaklarından ictinâb eden, korunan, kaçınan kulları zümresine ilhak buyursun...

Lillâhi'l-fâtihah!

İskenderpaşa Camii

16. İLİM VE HİLİM

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyü hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

أَلَا أُرْقِيكَ بِرُقِيَّةٍ رَقَانِي بِهَا جِبْرِيلُ ، تَقُولُ : بِسْمِ اللَّهِ أُرْقِيكَ ، وَاللَّهُ

يَشْفِيكَ ، مِنْ كُلِّ دَاءٍ يَأْتِيكَ ، مِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ، وَمِنْ

شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ، تَرْقِي بِهَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ (ابن سعد ، هـ .

ك. عن ابي هريرة)

RE. 167/1 (*Elâ arkîke bi-rukjetin rakânî cibrîlü, tekülü:
Bi'smi'llâhi erkîke, va'llâhu yeşfike, min külli dâin ye'tîke, min
şerri'n-neffâsâti fi'l-ukad, ve min şerri hâsidin izâ hasede, terkî
bihâ selâse merrât.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidînâ muhammed...]*

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidînâ muhammed...]*

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!

[*Allàhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...*]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

Geçen ki dersin bir hülasasını yapalım ki, hadîs-i şerifleri hatırlamış olalım:

a. Lâ Havle ve lâ Kuvvete İllâ Bi'llâh

Hâkim ve Beyhakî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰⁰

أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى كَلِمَةٍ مِنْ تَحْتِ الْعَرْشِ، مِنْ كَنْزِ الْجَنَّةِ، تَقُولُ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ؛ فَيَقُولُ اللَّهُ: أَسْلَمَ عَبْدِي، وَأَسْتَسَلِمَ (ك. هب. عن أبي هريرة)

RE. 166/3 (*Elâ edüllüke alâ kelimetin min tahti'l-arşi, min kenzi'l-cenneti, tekülü: Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâhi; ve yekülü'llâhu: Esleme abdî, ve's-tesleme.*)

(*Elâ edüllüke alâ kelimetin min tahti'l-arşi, min kenzi'l-cenneti*) “Sana Arş'in altından, Cennet hazinelerinden bir söze delâlet edeyim mi? (*Tekülü*) Şöyle dersin: (*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâhi*) ‘Güç ve kuvvet ancak Allah’a aittir.’ (*Ve yekülü'llâhu*) O zaman Allah-u Teâlâ şöyle buyurur: (*Esleme abdî, ve's-tesleme*) ‘Kulum teslim oldu ve selâmet buldu.’”

Bu kelimeyi her kim dilinden bırakmazsa, dünya ve âhiret saadetlerine ulaşır.

b. Zikir Meclislerine Devam Etmek

²⁰⁰ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.71, no:54; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.216, no:193; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.257, no:1707; İbnü'l-Münde, *Müsned*, c.I, s.233, no:179; Beyhakî, *Deavâtü'l-Kebîr*, c.I, s.101, no:135; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.453, no:1951; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.458, no:4482.

Ebû Nuaym ve Beyhakî, Ebû Rezin RA'dan rivayet etmişler.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰¹

أَلَا أَدُلُّكَ عَلَىٰ مَلَاكٍ هَذَا الْأَمْرِ الَّذِي، تُصِيبُ بِهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ:
عَلَيْكَ بِمَجَالَسَةِ أَهْلِ الذِّكْرِ؛ وَإِذَا خَلَوْتَ، فَحَرِّكْ لِسَانَكَ مَا اسْتَطَعْتَ
بِذِكْرِ اللَّهِ، وَأَحِبَّ فِي اللَّهِ وَأَبْغَضَ فِي اللَّهِ؛ يَا أَبَا رَزِينٍ، هَلْ شَعَرْتَ أَنَّ
الرَّجُلَ إِذَا خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ زَائِرًا أَخَاهُ، شِيعَهُ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلِكٍ، كُلُّهُمْ
يَصُلُّونَ عَلَيْهِ، وَيَقُولُونَ: رَبَّنَا وَصَلَّ فِيكَ فَصَلِّهِ؛ فَإِنَّ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَعْمَلَ
جَسَدَكَ فِي ذَلِكَ فَافْعَلْ (حل. كر. عن أبي رزين)

RE. 166/4 (*Elâ edüllüke alâ milâki hâze'l-emri'llezî, tûsîbu bihî hayre'd-dünyâ ve'l-âhireti: Aleyke bi-mücâleseti ehli'z-zikri; ve izâ halevte, feharrîk lisâneke me'steta'te bi-zikri'llâhi, ve ehibbe fi'llâhi ve ebgûd fi'llâhi; yâ ebâ rezin, hel şearte enne'r-racîle izâ harace min beytîhî zâiren ehâhu, şeyyehû seb'ûne elfe melekin, küllühüm yusallûne aleyhi, ve yukûlûne: Rabbenâ vesale fike fesilhü; feini'steta'te en tu'mile cesedike fi zâlike fe'fal.*)

(*Elâ edüllüke alâ milâki hâze'l-emri'llezî*) “Bu işin esası hakkında sana yol göstereyim mi, (*tûsîbu bihî hayre'd-dünyâ ve'l-âhireti*) o sayede dünya ve ahiret hayırlarına erişirsin: (*Aleyke bi-mücâleseti ehli'z-zikri*) Zikir ehliyle düşüp kalkmanı sana tavsiye ederim.”

Dünya ve ahiretin saadetinin kıvamı, sizin zikir meclislerinize devamınıza bağlıdır. Siz zikir meclislerinde, gerek vaaz u nasihat,

²⁰¹ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.492, no:9024; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIII, s.317; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.367; Ebû Rezin RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.837, no:43329; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.460, no:4499.

gerek ibadet, gerek zikir meclislerinde bulunduğunuz takdirde çok istifade edersiniz.

(*Ve izâ halevte, feharrik lisâneke me'steta'te bi-zikri'llâhi*) “Yalnız ve boş kaldığın zamanda da gücün yettiğince lisanını Allah'ı zikirle meşgul et! Başka şeylerle meşgul olma, Allah-u Teâlâ'nın zikrine dilini alıştır, boş kaldığın zamanlar, vaaz u nasihat meclislerinin dışında kaldığın zamanlar, vaazı dinle, sonra da daima Allahu Teâlâ'nın zikriyle dilini, gönlünü meşgul et!”

(*Ve ehimme fi'llâhi ve ebgıd fi'llâhi*) “Allah için sev ve Allah için buğz et!” Sonra, kardeş ziyaretlerine son derece ehemmiyet ver!

(*Yâ ebâ rezin*) “Ey Ebû Rezin! (*Hel şearate enne'r-racüle izâ harace min beytihi zâiren ehâhu*) Biliyor musun ki insan bir mümin kardeşini ziyaret kasdiyle evinden çıktığı zaman, (*şeyyehû seb'üne elfe melekin*) onu yetmiş bin melek teşyi eder, (*yusallûne aleyhi, ve yukûlûne*) hepsi de onun için şöyle dua ederler: (*Rabbenâ vesale fîke fesülhü*) “Ey Rabbimiz bu kişi senin için ziyarette bulunuyor, sen de rahmetini ona eriştir.”

(*Feini'steta'te en tu'mile cesedike fî zâlike fe'fal*) “Sen de gücün yeterse, müslüman kardeşini ziyaret et!”

c. Hastalığınız ve Şifası

Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰²

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ دَاءِكُمْ وَدَوَائِكُمْ ، أَلَا إِنَّ دَاءَ كُمُ الذَّنُوبِ ، وَدَوَاءَ
كُمُ الْإِسْتِغْفَارِ (الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَنَسٍ)

RE. 166/6 (*Elâ edüllüküm alâ dâiküm ve devâiküm? Elâ inne dâekümü'z-zünûbü, ve devâekümü'l-istiğfâru.*)

²⁰² Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.428, no:7147; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.136, no:478; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.479, no:2088; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.463, no:4497.

(*Elâ edüllüküm alâ dâiküm ve devâiküm*) “Size, derdinizi ve devanızı bildireyim mi? (*Elâ inne dâekümü’z-zünûbü*) Haberiniz de olsun ki, sizin derdiniz günahlardır. (*Ve devâekümü’l-istiğfâru*) Devanız ise istiğfardır.”

Vücutlarınıza gelen arızaların, hastalıkların çoğu da günahlarınızdan dolayıdır. Binâen aleyh çok istiğfar ediniz ki, hem iç hastalıklarından hem dış hastalıklarından kurtulmuş olasınız, salim olabilesiniz.

d. Allah’ı Hatırlatan Kimseler

İbn-i Şâhin, Abdullah ibn-i Abbas RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰³

²⁰³ *Kenzü’l-Ummâl*, c.I, s.880, no:1900; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.V, s.463, no:4495.

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ خِيَارِ هَذِهِ الْأُمَّةِ؟ الَّذِينَ إِذَا رَأَهُمُ النَّاسُ ذَكَرُوا اللَّهَ،
وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ عِنْدَهُمْ، أَعَانُوا عَلَىٰ ذِكْرِهِ (ابن شاهين عن ابن عباس)

166/7 (*Elâ edüllüküm alâ hıyâri hâzihi'l-ümmeti? Ellezîne izâ râhümü'n-nâsü zekeru'llâhe, ve izâ zükira'llâhu indehüm, eânû alâ zikrihî.*)

(*Elâ edüllüküm alâ hıyâri hâzihi'l-ümmeti*) “Size şimdi bu ümmetin hayırlılarını haber vereyim mi?” diyor Peygamber Efendimiz. (*Ellezîne izâ râhümü'n-nâsü zekeru'llâhe*) İnsanlar onları gördükleri vakitte Allah'ı hatırlarlar.”

(*Ve izâ zükira'llâhu indehüm*) “Onların yanında Allah zikredilirse, (*eânû alâ zikrihî*) onun zikrine yardımcı olurlar. Bunlar ümmetin en hayırlılarıdır.” buyuruyor.

e. Cebrâil AS'ın Öğrettiği Dua

İbn-i Mâce ve Hâkim, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰⁴

أَلَا أُرْقِيكَ بِرُقِيَّةٍ رَقَانِي بِهَا جِبْرِيلُ، تَقُولُ: بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ، وَاللَّهُ
يَشْفِيكَ، مِنْ كُلِّ دَاءٍ يَأْتِيكَ، مِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ، وَمِنْ
شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ، تَرْقِي بِهَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ (ابن سعد، هـ.)

ك. عن أبي هريرة)

²⁰⁴ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.X, s.357, no:3515; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.446, no:9756; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.590, no:3990; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.249, no:10841; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.403, no:24034; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.19, no:2127; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.IX, s.438, no:2027; Ebû Hüreyre RA'dan.

Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.196, no:8465; Taberânî, *Dua*, c.I, s.333, no:1088; Ammâr ibn-i Yâsir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.71, no:28406; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.470, no:4511.

RE. 167/1 (*Elâ arkîke bi-rukjetin rakânî cibrîlü, tekülü: Bi'smi'llâhi erkîke, va'llâhu yeşfike, min külli dâin ye'tike, min şerri'n-neffâsâti fi'l-ukad, ve min şerri hâsidin izâ hasede, terkî bihâ selâse merrât.*)

Bugünkü derste de şöyle buyruluyor:

(*Elâ arkîke bi-rukjetin rakânî cibrîlü*) “Cebrâil AS'ın, şifa için bana okuduğu bir duayı, ben de sana okuyayım mı? (*Tekülü*) Şöyle dersin:

(*Bi'smi'llâhi erkîke*) “Allah'ın adıyla şifa bulman için sana okuyorum. (*Va'llâhu yeşfike*) Ancak Allah sana şifa verir; (*min külli dâin ye'tike*) sana gelen her hastalıktan, (*min şerri'n-neffâsâti fi'l-ukad*) düğümlere üfürenlerin şerrinden (*ve min şerri hâsidin izâ hasede*) ve hased ettiği zaman hasedcinin şerrinden...”

(*Terkî bihâ selâse merrât.*) “Bunu üç defa okursun!”

Rukye diye okumaya diyorlar. Okuyorsun birisine, bunun adına Arapça'da *rukye* diyorlar. Peygamber Efendimiz rahatsız olmuş, rahatsız olduğu vakitte Cebrail AS böyle dua etmiş.

Bunlarla, böyle Peygamber Efendimiz'in SAS'ın dualarıyla gerek kendimize, gerek çoluk çocuğumuza, gerek dostlarımızdan hasta olanlara bunları yapmak evlâdır ve a'lâdır.

f. Cebrâil AS'ın Tavsiyesi

Ebû Ya'lâ ve Ebû Nuaym, Übey ibn-i Kâ'b RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰⁵

أَلَا أَعْلَمُكَ مِمَّا عَلَّمَنِي جِبْرِيلُ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي خَطِيئِي وَعَمْدِي،
وهزلي وجدِّي، ولا تحرمني بركة ما أعطيتني، ولا تفتني ما

²⁰⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.144, no:7110; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.476, no:1941; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.272, no:17369; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.256; Übey ibn-i Kâ'b RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.220, no:3844; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.II, s.220, no:3844.

حَرَمْتَنِي (ع، حل. عن أبي بن كعب)

RE. 167/2 (*Elâ üallimüke mimmâ allemenî cibrilü: Allâhümma'ğfir lî hataî ve amdî, ve hezlî ve ciddî, ve lâ tahrîmnî berekete mâ a'taytenî, ve lâ teftinnî fimâ harramentenî.*)

Efendimizin sözleri, tabii hep birer vahye taalluk eder, hem de kendiliğinden bir şey söylemez. Burada da buyuruyor ki:

(*Elâ üallimüke mimmâ allemenî cibrilü*) “Cibril’in bana öğrettiği bir duayı size öğreteyim mi?”

“—Buyur yâ Rasûlallah!”

(*Allâhümma'ğfir lî hataî ve amdî*) “Allahım, benim hata ile veya bilerek, (*ve hezlî ve ciddî*) şaka veya ciddi olarak yaptığım günahlarını bağışla! (*Ve lâ tahrîmnî berekete mâ a'taytenî*) Bana ikram ettiğinin bereketinden beni mahrum etme! (*Ve lâ teftinnî fimâ harramentenî*) Bana vermediğin şeyde de beni fitneye düşürme!”

Cenâb-ı Hak insanlara çeşitli nimetler vermiştir; ilim nimeti, mal nimeti, amel nimeti, çok nimetler... Yâ Rabbi! Gerek hatalarım dolayısıyla, gerek kusurlarım dolayısıyla verdiğin bu nimetlerden beni mahrum etme!

Zenginlikten sonraki fakirlik, bilginlikten sonraki cahillik, amel ederken amelleri bırakıp da sonra amelsiz kalmak çok fenadır. Onun için bu Allah-u Teâlâ'nın bir gadabına uğramanın alametidir. Onun için SAS Efendimiz ne güzel demiş:

“—Verdiğin şu envai çeşit nimetlerin bereketinden beni mahrum etme yâ Rabbi!”

Çünkü Allah-u Teâlâ insanları çeşitli imtihanlara tâbi tutuyor. Bir sıhhat veriyor, mal veriyor, “Bakalım kulum bu sıhhatli halinde bu mallarıyla nasıl amel edecek?” diyor.

Onlarla eğer amel-i salih işliyor, hayra dair bir şeyler yapıyorsa; sevaplar alacak. Yok, o sıhhatiyle, servetiyle beraber amel-i salih işlemeyip onları kötü yollarda kullanıyorsa, o zaman o nimeti onun elinden çabuk alır. Şükrettikçe arttırır, şükürünü terk edince nimet elinden kayboluverir. Bu bir imtihan.

Sonra şükredecek ki insan, “Oh yâ Rabbi! Bu nimetleri bana ihsan ettin.” diyecek ki, nimet elinden çıkmasın!

Bir de olur ya, dünyanın halleri, yokluk hale düşer insan ve sıhhatin elden gittiği devirlere düşer. “Bakalım o zaman kul ne yapacak; sabır mı edecek, yoksa feryâd ü figân mı edecek?” diye imtihan olur. Sabır ederse yine ne mutlu ona. Sabretmez, feryâd ü figân ederse, ne yazık ona...

(*Ve lâ teftinnî fimâ harramtenî*) “Beni mahrum ettiğin şeylerden de beni fitnelendirme!”

Allah!.. O fitneler çok fena... Onun için Allah-u Teâlâ o men etmiş olduğu, haram kılmış olduğu şeylerle de bizleri fitnelendirmesin...

g. Allahım Ben Zayıfım, Beni Güçlendir

Taberânî, Abdullah ibn-i Amr ibnül-As RA’dan; İbn-i Ebî Şeybe, Ebû Ya’lâ ve Hâkim, Büreyde el-Eslemî RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰⁶

أَلَا أَعْلَمُكَ كَلِمَاتٍ ، مَنْ يَرِدُ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يَعْلَمُهُنَّ إِيَّاهُ ، ثُمَّ لَا يَنْسِيَهُ
إِيَّاهُنَّ أَبَدًا ، قُلْ : اللَّهُمَّ إِنِّي ضَعِيفٌ فَقْوٍ فِي رِضَاكَ ضَعْفِي ، وَخَذُّهُ إِلَى
الْخَيْرِ بِنَاصِيَتِي ، وَاجْعَلِ الْإِسْلَامَ مِنْتَهَى رِضَايَ ؛ اللَّهُمَّ إِنِّي ضَعِيفٌ
فَقْوِي ، وَإِنِّي ذَلِيلٌ فَأَعِزَّنِي ، وَإِنِّي فَاقِرٌ فَارْزُقْنِي (طب). عن ابن
عمرو؛ ش. ع. ك. عن بريدة)

²⁰⁶ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.708, no:1931; Taberânî, *Mu’cemül-Evsat*, c.VI, s.346, no:6585; Tahâvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.I, s.187, no:158; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.X, s.268, no:29965; Beyhakî, *Deavâtü’l-Kebîr*, c.I, s.173, no:237; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.465, no:1891; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.X s.292, no:17424; Büreyde el-Eslemî RA’dan.

Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.X, s.285, no:17399; Abdullah ibn-i Amr ibnül-As RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.II, s.216, no:3831; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.II, s.266, no:1264.

RE. 167/3 (*Elâ üallimüke kelimâtin, men yüridi'llâhü bihî hayran yüallimühünne iyyâhü, sümme lâ yunsîhi iyyâhünne ebeden, kul: Allâhümme innî daîfun fekavvi fî rıdâke da'fî, ve huz ile'l-hayri bi-nasiyetî, vec'alil-islâme müntehâ rıdâye; Allahümme innî daîfun fekavvinî, ve innî zelîlün feizzenî, ve innî fakîrün fe'rzuknî.*)

(*Elâ üallimüke kelimâtin*) “Sana bazı kelimeler öğreteyim mi, (*men yüridi'llâhü bihî hayran yüallimühünne iyyâhü*) Allah bir kimseye hayır murad ederse, onları ona öğretir. (*Sümme lâ yunsîhi iyyâhünne ebeden*) Sonra onları ebediyyen unutturmaz.”

(*Kul*) De ki: (*Allâhümme innî daîfun*) “Allah'ım, hiç şüphe yok ki ben zaifim. (*Fekavvî fî rıdâke da'fî*) Benim za'fımı rızan hususunda güçlendir.”

Allahım, ben zayıf bir kulunum. Sen beni takviye edersen ben kavî olurum. Yoksa ben zayıf bir mahlukum; nefse de aldanırım, şehvete aldanırım, şeytana aldanırım, her şeye aldanırım, zaafım çünkü. Binâen aleyh sen beni takviye et.

(*Ve huz ile'l-hayri bi-nâsiyetî*) “Benim alnımdan tut, hayra ulaştır. Beni daima hayırlara çek, beni hayırlarda kullan! (*Vec'alil-islâme müntehâ rıdâye*) En son benim razı olacağım şey de İslâmiyet olsun.”

İslâmiyet'e teslim olup, İslâmiyet'in bütün ahkâmına riayet etmekle beni nasiplendir. Benim razı olacağım en son şey Müslümanlık olsun, Müslümanlıktan beni bir an bile ayırma

Bir gün Ezan-ı Muhammedî okunuyormuş. Ezan-ı Muhammedî okunurken Ebû Bekr-i Sıddık Hazretleri de Peygamber SAS'in yanında bulunuyormuş. “*Eşhedü enne muhammeden rasûlü'llah*” deyince, böyle yapmış. [İki elinin başparmaklarını yanyana getirip, öpüp gözlerine sürmüş, üç defa.]

“—Ne yapıyorsun yâ Ebâ Bekir?” demiş.

“—Teberrüken yâ Rasûlallah, ism-i şerîfine teberrüken...”

“—Öyleyse onu ezanın arkasından oku!” demiş.

(*Radîtü bi'llâhi rabben, ve bi'l-islâmi dînen, ve bi-muhammedin salla'llahu aleyhi ve selleme rasûlen ve nebiyyen, ve beri'tü min külli dînin yuhâlifü dîne'l-islâm.*)

“Rab olarak Allah’a razı oldum, din olarak İslâm’a razı oldum. Rasûl ve nebî olarak Hz. Muhammed SAS’e razı oldum. İslâm dinine muhalif olan bütün dinlerden uzak olarak, yâ Rabbi ben senin dinin üzerindeyim!” diyerekten o duayı da oku diye tavsiye buyurmuşlar.

Onun için, insanın son razı olacağı şey İslâmiyet olsun. Her şey feda olsun, fakat İslâmiyet kalsın o adamda....

(*Allâhümme innî daîfün, fekavini*) “Ben zayıf bir kulum yâ Rabbi, beni kuvvetlendir. (*Ve innî zelîlün feizzenî*) Ben zelilim, bana izzet ver.”

Bir insan ne kadar kuvvetli olursa olsun, dağları deviremez ya. Ne kadar kuvvetli olursa olsun dağlardan da kuvvetli olamaz. Binâen aleyh, insan kendisinin zâfiyetini bilmelidir. Hâlık-ı Zülcelâl’e karşı şöyle diyerek dua etmelidir:

“—Allahım, ben zayıfım. Senin rıza yollarında beni takviye et, ben böyle şeylere aldanmayayım! Senin doğru yolundan kaymayayım, kaçmayayım.”

İnsan hakikaten şimdi kuvvetlidir ama ilk gelişiyile son gidişini insan şöyle düşünürse, ne kadar zelil olduğu meydana çıkar. Hele hastanelere şöyle bir gidip de insan, ne olur yarım saatini, on dakikasını verse de bir hastaları görse orada... Ne aslan adamlar, ne kavi adamlar, ne bilgin adamlar, ne kuvvetli adamlar ne hale düşmüşler oralarda! Nasıl hale düşmüşler, “Acaba benim yardımına kim gelebilir?” diyerekten böyle imdat diye iki tarafına bakınıyor fakat her şeyden eli kesilmiş, çaresiz bir halde.

E bu da bizim gibi bir insan. Yarın bakıyorsun ki o kavi insan toprağın altına da düşmüş. Artık elinden bir şey gelmez. Hani sen çok kaviydin ya, her şeyleri yapıyordun, beceriyordun, bugün niçin kımıldamıyorsun artık?

İnsan böyle bir zayıf bir mahluk, aciz, hayatıyla memâtı kendi elinde değil. En sahip olduğun şey bu, senin hayatın senin elinde değil. Elinde olmayınca artık o hayat kimin elindeyse, ona teslim olmak lazım.

Hayat kimin elinde? Allah-u Teâlâ’nın elinde... Öyleyse ona bağlan ve ondan yardım iste.

Onun için Efendimiz;

“—Ben zayıfım yâ Rabbi! Sen beni takviye eyle, kuvvetlendir. Ben ne kadar kuvvetli olsam, ne olsam da yine zelilim. Sen beni aziz edersen, ben aziz olurum. Yoksa ben aziz olamam kendiliğimden.” buyuruyor.

(*Ve innî fakîrûn fe’rzuknî.*) “Şüphesiz ben fakirim, beni hayırlı rızıklarla merzuk eyle!”

Fakirlik, insanda yalnız paranın olmamasıyla değildir. Parası olmaz, malı mülkü olmaz da insanın, zengin olur yine; gönlü zengindir. Bir fakirlik de var ki, Allah esirgeye, insanın parası pulu da olur ama, içi fakirdir, on parasının harcanmasına ödü kopar.

Bununla beraber bir de din yokluğu vardır, dinsizdir, yani dinden mahrumdur. Dinden mahrum olunca, onun varlığının hiç kıymeti yok. Hepsini yarın burada bırakıp gözlerini yumup gidecek. Asıl zenginlik odur ki, buradan ahirete bir servetle gidebilmek... Bu da iman ve amel-i sâlihle olur. İman ve amel-i sâlihten mahrumiyet en büyük fakirliktir.

Onun için Efendimiz’in, “Ben fakirim, beni her türlü fakirlikten muhafaza eyle yâ Rabbi!” demesi, “Beni hayırlı

nimetlerle merzuk eyle!” demektir.

Dünya malları nasıl Allah tarafından veriliyorsa, iman, İslâmiyet ve amel-i sâlih de yine insana Allah tarafından verilir. İnsan kendi emeğiyle bunları kazanamaz, bunlar hep Allah-u Teâlâ'nın lütfudur.

Onun için daima ona sığınacağız, iltica edeceğiz, “Aman yâ Rabbi sen koru, sen muhafaza et, sen ihsan et, sen ikram et!” diye dua edip isteyeceğiz. Verirse ne mutlu bize!

h. Borçtan Kurtulmak İçin Dua

Hâkim ve Ziyâü'l-Makdîsî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰⁷

أَلَا أَعْلَمُكَ دُعَاءً تَدْعُو بِهِ، لَوْ كَانَ عَلَيْكَ مِثْلُ جَبَلٍ دِينًا لِأَدَاةِ اللَّهِ
عَنْكَ، قُلْ يَا مَعَاذَ: اللَّهُمَّ مَالِكِ الْمَلِكِ تَوْتِي الْمَلِكِ مِنْ تَشَاءٍ، وَتَنْزِعِ
الْمَلِكِ مِنْ تَشَاءٍ، وَتَعَزَّزْ مِنْ تَشَاءٍ وَتَدَلَّ مِنْ تَشَاءٍ، بِيَدِكَ الْخَيْرُ، إِنَّكَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ؛ رَحْمَنَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَتَعْطِيهَا مِنْ تَشَاءٍ، وَ
تَمْنَعُهَا مِنْ تَشَاءٍ، اِرْحَمْنِي رَحْمَةً، تَغْنِينِي بِهَا عَنْ رَحْمَةِ مَنْ سِوَاكَ
(ك. ض. عن أنس)

RE. 167/4 (*Elâ üallimüke duâen ted'û bihî, lev kâne aleyke mislü cebelin deynen leeddâhu'llâhü anke, kul yâ muâzü: Allâhümme mâlike'l-mülki tü'ti'l-mülke men teşâü, ve tenziu'l-*

²⁰⁷ Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.336, no:558; Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtâre*, c.III, s.137, no:2633; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.299, no:17442; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.229, no:15469; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.474, no:4519.

mülke mimmen teşâü, ve tüizzü men teşâü ve tüzillü men teşâü, bi-yedike'l-hayri, inneke alâ külli şey'in kadîrun; rahmâne'd-dünyâ ve'l-âhireti, tu'tîhâ men teşâü, ve temneuhâ men teşâü, irhamnî rahmeten, tu'nînî bihâ an rahmeti men sivâke.)

(*Elâ üallimüke duâen ted'ü bihî*) “Sana bir dua öğreteyim mi ki, (*lev kâne aleyke mislü cebelin deynen leeddâhu'llâhü anke*) böyle dua ettiğinde, üzerine dağ gibi borcun da olsa, Allah sana onu ödettirir. Allah-u Teâlâ onun sebeplerini halk eder, seni o borçtan kurtarır.”

Nasıl kurtarır? Aklımız ermez.

Bir insan borcu vermek için borçlanırsa, borç alıyor ama borcu ödemekte azimli, esbabını Allah ona halk eder, o borcu öder. Cenâb-ı Hak sebebini halk eder. Fakat bir adam bir borç alıyor ama —kafeslemek tabir ediyorlar bugünkü günde— aldatmak için. Ödemeyecek ama karşısındakine ödeyeceğim diye senet veriyor, söz veriyor, şahit tutuyor ama ödemeye niyeti yok. Bu adamın Allah-u Teâlâ işini rast getirmez ve o borcu ödeyemez. Ahirete de müflis olarak gider.

(*Kul yâ muâz*) Ey Muaz, şöyle söyle:

(*Allâhümme mâlike'l-mülki*) “Ey mülkün sahibi olan Allahım! (*Tü'tî'l-mülke men teşâü*) Sen mülkü dilediğine verirsin. (*Ve tenziu'l-mülke mimmen teşâü*) Sen mülkü dilediğinin elinden çeker alırsın. (*Ve tüizzü men teşâü*) Sen dilediğini aziz edersin, (*ve tüzillü men teşâü*) dilediğini ise zelil edersin. (*Bi-yedike'l-hayri*) Hayır yalnız senin elindedir. (*İnneke alâ külli şey'in kadîrun*) Şüphesiz sen her şeye kadırsın!”

(*Rahmâne'd-dünyâ ve'l-âhireti*) “Dünya ve ahiretin Rahman'ı olan Allahım! (*Tu'tîhâ men teşâü*) Sen dilediğine verirsin, (*ve temneuhâ men teşâü*) dilediğinden men edersin. (*İrhamnî rahmeten*) Bana öyle bir rahmet ihsan eyle ki, (*tu'nînî bihâ an rahmeti men sivâke*) o rahmetin, beni senden başkasının merhametinden müstağni kılsın.” Yani “Başkalarının bana acımasına meydan kalmasın. Senin acıman, rahmet etmen bana kâfi gelsin. Bana kimseye boyun büktürme!” demektir.

Duanın bir kısmı ayet-i kerimede tavsiye ediliyor:

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمَلِكَ مِنْ تَشَاءُ ، وَتَنْزِعُ الْمَلِكَ مِنْ
تَشَاءُ ، وَتَعَزُّ مِنْ تَشَاءُ وَتَذَلُّ مِنْ تَشَاءُ ، بِيَدِكَ الْخَيْرُ ، إِنَّكَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (آل عمران: ٢٦)

(*Kulillâhümme mâlike'l-mülki tü'ti'l-mülke men teşâü, ve tenziu'l-mülke mimmen teşâü, ve tüizzü men teşâü ve tüzillü men teşâü, bi-yedike'l-hayri, inneke alâ külli şey'in kadîr.*) [De ki: Mülkün gerçek sahibi olan Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verirsin ve mülkü dilediğinden geri alırsın. Dilediğini yüceltir, dilediğini de alçaltırsın. Her türlü iyilik senin elindedir. Gerçekten sen her şeye kadırsın.] (Âl-i İmran, 3/26)

Allah-u Teâlâ bu dua sebebiyle, çeşitli esbaplar halk ederektan, ona borcunu ödeyecek şeyler ihsan eder. Bakarsın az zamanda zengin olur, borcunu da öder, refaha da kavuşur.

i. Faydalı Hasletler

Hakîm-i Tirmizî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰⁸

أَلَا أَعْلَمُكَ خَصَلَاتٍ يَنْفَعُكَ اللَّهُ بِهِنَّ؟ عَلَيْكَ بِالْعِلْمِ، فَإِنَّ الْعِلْمَ خَلِيلٌ

²⁰⁸ Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.I, s.210; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.69, no:4195; Ebü'd-Derdâ ve Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.122, no:153; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mizân*, c.V, s.342, no:1131; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LXIII, s.388; İbn-i Şâhin, *et-Tergîb fî Fadâilil-A'mâl*, c.I, s.278, no:249; Mizzî, *Tehzibü'l-Kemâl*, c.XXXI, s.148; Vehb ibn-i Münebbih Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.144, no:28732; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.472, no:4516.

المؤمن؛ والحلم وزيره، والعقل دليله، والعمل قيمه، والرفق أبوه، و

اللين أخوه، والصبر أمير جنوده (الحكيم عن ابن عباس)

RE. 167/5 (*Elâ üallimüke haslâtin yenfeuke'llâhu bihinne? Aleyke bi'l-ilmî, feinne'l-ilme halîlü'l-mü'mini; ve'l-hilmü vezîrühû, ve'l-aklu delîlühû, ve'l-amelü kayyimuhû, ve'r-rifku ebûhü, ve'l-lînü ehûhu, ve's-sabru emîru cünûdihî.*)

(*Elâ üallimüke haslâtin yenfeuke'llâhu bihinne*) “Allah’ın, sana menfaat vereceği bazı hasletleri öğreteyim mi? (*Aleyke bi'l-ilmî*) Sana ilmi tavsiye ederim, (*feinne'l-ilme halîlü'l-mü'mini*) çünkü ilim, mü’minin dostudur.”

“İlme devam et! Mü’minin en güzel dostu ilimdir. Her şey var dünyada, çok nimetler var ama en evvel senin istifade edeceğin nimet ilim nimeti olsun. İlmi öğren, oku, okut. İkisi de lazım! Okumakla kâfi kalma, okuduğunu aynı zamanda başkalarına da öğretmekle ilmimi takviye eyle!”

Cenâb-ı Peygamber niçin böyle bunu tavsiye ediyor? Çünkü en güzel dost ilimdir. Şimdi bizim ilmimiz olmasa yaşayamayız. Niçin?

E otura otura canı sıkılır insanın... Birisiyle konuşmak lazım! Ya günaha gireceksin konuşurken, ya boş vakitler geçireceksin, boş laflar... Ama kitabın olunca, hem bir çok mesele öğreniyorsun, okuyorsun; hem vaktin geçiyor, hem günahahtan kurtuluyorsun, hem çok şeyler öğrenmiş oluyorsun ve öğretiyorsun. Onun için ilme çok devam et ve ilmi öğren!

(*Ve'l-hilmü vezîrühû*) “Hilim ise mü’minin veziridir.” İlmi öğrendiğin gibi, öğrenmek istediğin gibi hilmi de öğren, hilim sahibi ol!

İlim ulemaya, ilim meclisine devam edilerek öğrenilir. İlim kendiliğinden öğrenilmez, bir hocaya gideceksin, ondan takip edeceksin, ilmi öğreneceksin. Yahut çıraklığa gideceksin, hizmet edeceksin öğreneceksin.

Hilim de böyledir, hilim de kendiliğinden olmaz. Onu da erbabına hizmet ederek kazanabilirsin. Erbabının yanında hizmet

etmedikçe hilim sahibi olamazsın! Mutlaka bir halimin yanında duracaksın, o hilim sıfatını takınmış bir adama hizmet edeceksin ki, o hilim sana da geçsin. Bunlar insandan insana geçici güzel huylardır.

Hilim çok geniş manalıdır, yumuşaklık demektir. Okursun kitapta, “Hilim çok iyi şey, ben de halim olayım!” dersin, o hilkat sende yoksa, olamazsın halim. Mutlaka mücahedenin neticesi olarak olabilirsin.

İnsan sıkıştığı vakitte arkadaşına sorar. Hükümdar da vezirine sorar:

“—Yahu ne yapacağız bu işi? Müşkil bir mesele, ne dersin, bir akıl ver bakalım?”

O da tabii vezirin tavsiyesine göre müşkil meseleyi çözmeye çalışır. Hilim de senin vezirindir, o da sana akıl verir.

(Ve'l-aklu delilühû) “Akıl mü'minin delilidir.”

Ha bir de akla hizmet eyle ki, akıl da senin delilindir. İyiye ve kötüye sana delalet eder.

(Ve'l-amelü kayyimuhû) “Amel mü'minin kayyumudur.”

Bunları ayakta tutan da ameldir. Bilirsin, yapamazsan olmaz. Hilmin var, tatbik edemezsen olmaz. Aklın var, gösterdiği yolda gitmiyorsan, fayda etmez. Bu amel bunları ayakta tutar.

İlim hakkında söz söylemeye lüzum yok.

Süleyman AS bütün mahlûkatın lisanına alim, bütün madeniyâtlara, her şeylere sahip, gökte uçan, ordusunu da uçuran bir Peygamber. Cenâb-ı Hak ona sordu:

“—Yâ Süleyman! Sana ne vereyim; dünyayı mı istersin, ilim mi istersin?”

İlmi istedi, ilmin arkasından dünya da geldi. Çünkü ilim dünyayı çeker.

Köylüde de öyledir. Köylüye cahillik verilmiş, ilim şehirliye verilmiş. İlim sebebiyle şehirli köyün bereketini de çekmiş almış. Şehirde bereket vardır, köylerde yoktur. Zavallının çoğu pabuç bulamaz ayağına giymeye, yarı aç yarı tok... Sebebi cahillileridir. İlim olan yerde bereket vardır.

Hilme de bir misâl şöyle:

Büyük adamlardan birisi bir davet vermiş. Hizmetçisi sofrayı hazırlıyor misafirlere... Nasılsa ayağı kaymış, düşmüş. Orada büyük adamın çocuğu varmış. Sıcak çorba çocuğun üzerine dökülmüş, çocuk yanmış ve ölmüş.

Çocuk ölünce, hizmetçi köle zavallı, “Beni de öldürürler bu adamlar.” diyerek çok korkmuş.

Davet sahibi, kölenin de sahibi olan büyük adam:

“—Müsterih ol, hiç korkma, takdîr-i ilâhî bu! Seni ben azad ettim, şu serveti de sana veriyorum, başının çaresine bak!” demiş, adam kurtulmuş.

Orada bir sertlik yapıp da onu dövmek vardı, kovmak vardı; “Benim çocuğumun ölümüne sebep oldun!” diye her şeyi yapabilirdi. Ama buna hilim engel oldu.

Bunu herkes yapabilir mi? Yapamaz. Ama o halim insanların yanında hilim öğrenmiş olanlar ancak yapabilirler. Meselâ Hz. Osman’ın hilmi, diğer büyüklerin hilimleri, onların yanlarında buldukça böyle hiç farkına varmadan insana geçer.

Meselâ bir demir kapkaradır, soğuktur. Ateşin içerisine sokuyorsunuz, bir zaman sonra hem yakıcı oluyor, hem ateşin rengini alıyor. Neden? Onunla mutâbak, mutâbakatı dolayısıyla.

Demir bunu yapabiliyor da insan da olmaz mı? İnsanda da olur. Demek sen de erbabına hizmet edersen, onun hali sana da intikal eder.

Akıl parayla alınan bir şey değil. Allah esirgeye, tımarhanedeki insanları görse insan, acır.

“—Neden canım?”

Akılları yok.

“—E biraz akıl verelim onlara?”

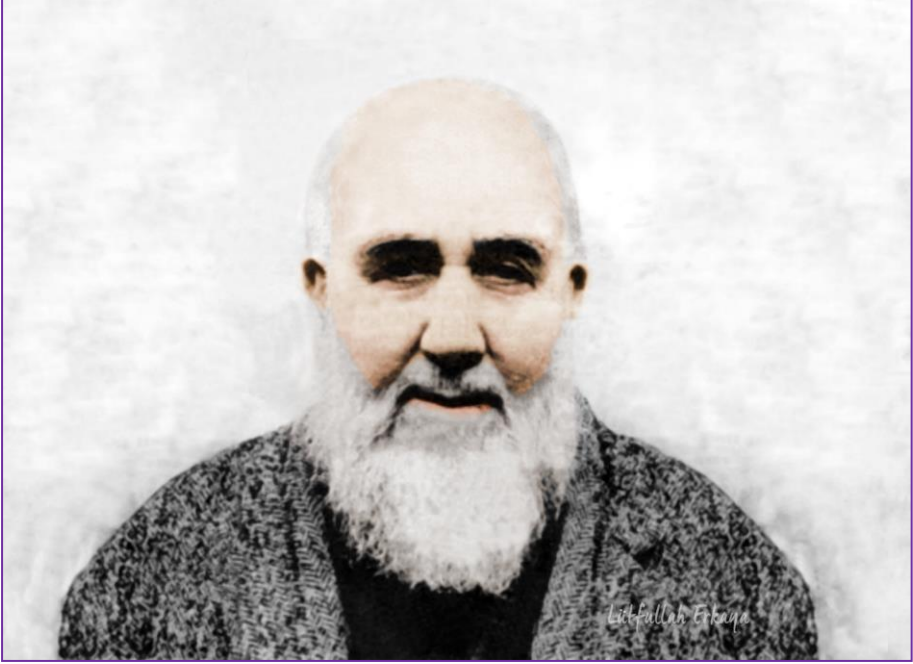
İmkânı var mı? Olmuyor. Aklı Allah veriyor.

Kuru akıl da para etmez. Aklı olan iman eder. Gâvurda da akıl var, on para etmez.

“—Bak yıldıza da gidiyorlar Hocaefendi?”

Ne cehenneme giderse gitsin, on para etmez akılı...

Akıl nurdur. O nur ki insanı Allah’a götürmüyor, on para etmez. Nuru Allah vermiştir ki, bana gelsin kulum diyerekten... Seni Allah’a götürmeyen akıl, akıl değildir.

(*Ve'r-rifku ebûhü*) “Rıfk da mü'minin babasıdır.”

Şimdi bunların hepsinin başı da rıfkıdır. Rıfk, yumuşaklık. Sertlikten bir şey çıkmıyor demek ki, SAS Efendimiz daimâ yumuşaklığı tavsiye ediyor. Şimdi o adamın kölesine karşı yaptığı muamele, rıfkın neticesidir. Hilimle rıfk kardeş.

(*Ve'l-lînü ehûhu*) “Mülâyimlik de mü'minin kardeşidir.”

Rıfk ile lînin arasını bulamadım, ikisi de yumuşaklıktır ama herhalde aralarında bizim bilemediğimiz bir fark var. Lînet yumuşaklık, rıfk da yumuşaklık, ikisi de Arapça kelime, ikisi de yumuşaklığı bildiriyor.

“Bu yumuşaklık da insanın kardeşidir.” diyor. Yani insanın kardeşe nasıl ihtiyacı varsa, yumuşaklığa da böyle ihtiyacı vardır. Yumuşak olmazsan, rahat edemezsin dünyada...

(*Ve's-sabru emîru cünûdihî.*) “Sabır da mü'minin askerlerinin kumandanıdır.”

Bu işin başı sabra bağlıdır. Sabırsızlıkla olmaz bu iş. Sabır bütün askeriyenin reisi oluyor, emir. Bütün yapacağı işlerin emiri sabırdır. İşte rıfk olacak, sabırlı olmazsan rıfk yapamazsın.

Sabırlı olmazsan yumuşaklığın olmaz, sabrın olmazsa hilmin olmaz. Sabrın olmazsa ibadetin olmaz; orucu tutamazsın, namazı kılamazsın, gece kalkıp ibadet edemezsin... Bunların hepsi sabra bağlı.

j. Zararı ve Hastalığı Gideren Bir Dua

İbnü's-Sünnî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰⁹

أَلَا أَعْلَمُكَ كَلِمَاتٍ تَذْهَبُ عَنْكَ الضَّرَّ وَالسَّقَمَ؟ قُلْ: تَوَكَّلْتُ عَلَى

الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ

لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ وَكَبِّرًا

(ابن السني عن أبي هريرة) (الإسراء: ١١١)

RE. 167/6 (*Elâ üallimüke kelimâtin tüzhibü anke'd-durra ve's-sekame? Kul: Tevekkeltü ale'l-hayyi'lezî lâ yemûtü, ve'l-hamdü li'llâhi'lezî lem yettehız veleden, velem yekün lehû şerikün fi'l-mülki, velem yekün lehû veliyyün mine'z-züllî ve kebbirhu tekbîrâ.*)

(*Elâ üallimüke kelimâtin tüzhibü anke'd-durra ve's-sekame*)
“Sana bazı kelimeler öğreteyim mi ki, senden zararı ve hastalığı gidersin? (*Kul*) Şöyle de:

(*Tevekkeltü ale'l-hayyi'lezî lâ yemûtü*) “Ölümsüz ve daimî hayat ile diri olan Allah'a tevekkül ettim. (*Ve'l-hamdü li'llâhi'lezî lem yettehız veleden*) Hamd o Allah'a mahsustur ki, oğul edinmedi, (*velem yekün lehû şerikün fi'l-mülki*) ve hakimiyetinde ortağı yoktur; (*velem yekün lehû veliyyün mine'z-züllî*) acizlikten dolayı bir yardımcıya da ihtiyacı yoktur. (*Ve kebbirhu tekbîrâ*) Tekbir getirerek onun şanını yücelt!”

²⁰⁹ İbnü's-Sünnî, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyleh*, c.III, s.47, no:545; Ebû Hüreyre RA'dan

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.125, no:3444; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.478, no:4526.

Bunu daima söyleyin ve çocuklarınıza da öğretin, çocuklarınız da bunu söylesin! Ailenize, evlatlarınıza yetiştirirken bunu öğretiniz, onlar da okusunlar, siz de okuyunuz.

Duanın son kısmı İsrâ Sûresi'nde tavsiye ediliyor:

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ وَكَبَّرَهُ تَكْبِيرًا (الإسراء: ١١١)

(*Vekuli'l-hamdü li'llâhi'lezi lem yettehız veleden, velem yekün lehû şerikün fi'l-mülki, velem yekün lehû veliyyün mine'z-zülli ve kebbirhu tekbîrâ.*) ['Çocuk edinmeyen, hakimiyette ortağı bulunmayan, âcizlikten ötürü bir dosta da ihtiyacı olmayan Allah'a hamd ederim!' de ve tekbir getirerek onun şanını yücelt!] İsrâ, 17/111)

k. Çok Faydalı Bir Dua

Ebü's-Şeyh, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹⁰

أَلَا أَعْلَمُكَ دَعَاءً تَدْعُو بِهِ، كَمَا صَلَّيْتَ الْغَدَاةَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، دَفَعُ اللَّهُ
عَزَّ وَجَلَّ عَنْكَ الْبَرَصَ وَالْجَذَامَ وَالْفَالِجَ وَالْعَمَى فِي الدُّنْيَا، قُلْ: اللَّهُمَّ
اهْدِنِي مِنْ عِنْدِكَ، وَأَفِضْ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ، وَأَسْبِغْ عَلَيَّ مِنْ رَحْمَتِكَ،
وَأَنْزِلْ عَلَيَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ (أبو الشيخ عن أنس)

RE. 167/7 (*Elâ üallimüke duâen tedû bihî, küllemâ salleyte'l-gadâte selâse merrâtin, defea'llâhu azze ve celle anke'l-berasa*)

²¹⁰ *Kenzü'l-Ummâl*, c.II, s.145, no:3520; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.473, no:4518.

ve'lcüzâme ve'lfâlice ve'l-umye fi'd-dünyâ, kul: Allâhümme'hdinî min indike, ve efid aleyye min fadlike, ve esbiğ aleyye min rahmetike, ve enzil aleyye min berekâtike.)

(*Elâ üallimûke duâen tedû bihî*) “Sana bir dua öğreteyim mi ki, (*küllemâ salleyte'l-gadâte selâse merrâtin*) her sabah namazını kıldığında onu üç defa okursan, (*defea'llâhu azze ve celle anke'l-berasa*) Allah Azze ve Celle berası, (*ve'lcüzâme*) ve cüz zamı, (*ve'lfâlice*) ve felci, (*ve'l-umye fi'd-dünyâ*) ve dünyada körlüğü senden uzak tutar. (*Kul*) De ki:

(*Allâhümme'hdinî min indike*) “Allahım, bana kendi katından hidayet ver! (*Ve efid aleyye min fadlike*) Fazl u keremini üzerime akıt! (*Ve esbiğ aleyye min rahmetike*) Rahmetini bana akıt! (*Ve enzil aleyye min berekâtike*) Bereketlerinden üzerime indir yâ Rabbi!”

Duayı tekrar edersek:

اللَّهُمَّ اهْدِنِي مِنْ عِنْدِكَ، وَأَفِضْ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ، وَأَسْبِغْ عَلَيَّ مِنْ
رَحْمَتِكَ، وَأَنْزِلْ عَلَيَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ

(*Allâhümme'hdinî min indike, ve efid aleyye min fadlike, ve esbiğ aleyye min rahmetike, ve enzil aleyye min berekâtike*)

Sen bu duayı üç kere böyle sabah namazından sonra okursan, Allahu Teâlâ senden *beras* denilen illeti giderir. Baras, miskinlik ve vücudu böyle beyazlığa sürükleyen bir dert. Allah muhafaza...

Cüz zamı giderir. Meşhur olan bir cüz zam hastalığı, ki nereye girerse oradaki azayı felce uğratıp, koparıp, düşürüyor.

Felç hastalığını giderir. Dünyadaki körlüğü giderir.

Körlük malum iki kısımdır. Bir göz nimetinden mahrum olmak suretiyle körlük var, bir de hidayetten mahrumiyet suretiyle körlük var ki, bu öteki körlükten daha beterdir.

Dünyadaki körlükten, felç hastalığından, cüz zam hastalığından, baras hastalığından Allah seni korur; sabah namazından sonra okuyacağın şu dua ile.

Bunu sabahları bir kere okuyoruz biz. Cenab-ı Peygamber üç kere okunmasını tavsiye etmiş

Bizim zayıf oluşumuzun ve takviye olmaya ihtiyaç oluşumuza bir nümune olarak bir hikâye okudum. Cuma günü ondan biraz bahsetmişim ama cuma namazı dolayısıyla kısa oldu.

Adamın birisi, kendisini körlükten kurtarmak için yardımcı olacak birisini aramaya çıkıyor. Hani körüz biz. Cenâb-ı Hak böyle çok büyük sırlarla doldurmuştur bizi, sır dolu bizde. Ama o sırlardan haberimiz olmadan bu dünyadan körü körüne gidiyoruz. Körlük demek bu sırları görememek.

Yalnız şimdi bizim görmediğimiz mikroplar var. Doktor, “Sana filan mikrop gelmiş.” diyor, inanıyoruz.

Görüyor musun sen o mikrobu? Nereden göreceksin, ufacık bir şey. O ufacık gözümüzün görmediği şey bizim canımıza okuyor. Sen bizim acimize bak! Bugün gökte uçuyoruz, Ay’a da gidiyoruz ama gözümüzün görmediği ufacık bir mikrop bizim canımıza okuyor, hakkından da gelemiyoruz. Bir griptir gidiyor ortada, ne olduğunu kimsenin bildiği yok. Çeşitlisi de var tabii Allah esirgesin...

Binâen aleyh, bizim sırlar ile dolu olduğumuz halde, bunları göremeyişimiz neden? Bunun hep sebepleri var. Doktor kısmı tıbdan buluyor, işte bunun sebebi bu diyor fakat öteki sırlara onun aklı ermez. Öteki sırlar bizde doluyken biz onlardan mahrumuz.

Şimdi kısa bir misal arz edeyim size:

Donanma denilen bir gemi var. Gâvur yapıyor, gayet büyük gemiler. Onun bir tanesine diyor ki, “Sen reissin.” Ötekilere de, “Siz buna tâbi olacaksınız.” diyor, salıyor denizlere...

Havaya bir filo yolluyorlar; “Sen reissin, ötekiler sana tâbi olacak, sen bunları havada idare et!” diyor, gidiyor.

Hepsinin de merkezle bir irtibatı var. Merkez diyor ki:

“—Filan tarafa dön, filan tarafa git.”

O da gemisini o tarafa çeviriyor, filosunu o tarafa çeviriyor; aldığı emre göre hareketini tanzim ediyor.

Bu kul yapısı bir şey... Onun içine televizyon koymuş, radar koymuş, telefon koymuş... Çeşitli aletler koymuş, ki merkeziyle irtibatını temin etsin diyerekten.

Cenâb-ı Hak bizi ekmel-i mahlûkât diye yollamış. Her şeyin en

ekmeli bizde, en güzeli bizde... En güzeli biz olduğumuz halde bizim radarımız olmasın olur mu, bizim televizyonumuz olmasın olur mu, bizim telsizimiz olmasın olur mu?

Olmamasının hiç imkânı yok...

Şimdi körlük odur ki, bunlar bizde mevcutken bunları kapamışız, örtmüşüz. Yani yerin altında su duruyor, eşip de içemiyoruz, susuzluktan yanıyoruz. Orada, ambarda ekmek, buğday dolu; açıp da alamıyoruz. Bu körlüğün alâmeti.

Bu kadar nimet bizde mevcut, bu kadar esrar mevcut, hangimizin bir şey alabildiği var?

Şimdi bak o hikâyedeki Fashlı adam, böyle bir esrara nail olayım diyerekten memleketinden çıkmış:

“—Acaba beni kim bu esrara kavuşturabilir? Makinem bozulmuş, bu makinemi tamir edecek bir adam lazım! Hastayı doktor tedavi ediyor, kolay, fakat bendeki esrarları bana gösterecek doktoru ben nereden bulayım?” diyor, dolaşiyor dünyayı.

On dört sene ama, 14 sene dünyayı dolaşiyor. Bir memlekete geliyor, o memlekette diyorlar ki işte filan adam var o sana, senin derdine merhem olur ama, o adam ayda üç gün çıkıyor meydana, 27 gün evinde, i'tikafta... Hiç kimseyle teması yok. Ekmeğini, yemeğini de ona göre hazırlamış, bütün işi gücü Kur'an okumak, namaz kılmak, ibadet, taat... Ancak üç gün çıkıyor, halktan kendisinden bir şey sormak isteyenler o üç gün içerisinde konuşuyor, üç gün bitti mi yine halvetine giriyor.

Gelmiş, “Ne istiyorsun evlat?” demiş, üç gün olmuş. Demiş;

“—Efendim, benim iki âyette takıntım var onu öğrenmek istiyorum.

“—Nedir yavrum?”

Estaîzü bi'llâh:

أَنَا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا . لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا

تَأَخَّرَ وَبِئْسَ نِعْمَتُهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (الفتح: ۱-۲)

(*İnnâ fetahnâ leke fethan mübînâ. Li-yağfira leke'llâhu mâ tekaddeme min zenbike ve mâ teahhara ve yütimme ni'metehû aleyke ve yehdiyeke sırâtan müstakîmâ.*) [Biz sana doğrusu apaçık bir fetih ihsan ettik. Böylece Allah, senin geçmiş ve gelecek günahını bağışlar. Sana olan nimetini tamamlar ve seni doğru bir yola iletir.] (Fetih, 48/1-2)

Burada Cenâb-ı Allah Peygamber'e iki günahı bahsetmiş; bir evvelki günah, bir sonraki günah. 'Peygamber'de günah nasıl olur?' diyerekten bunu anlamak istiyorum?"

Tabii o zât da ulemanın verdiği tefsirdeki mânalarla onu açıklamış. Soran şahıs:

“—Onu biz de biliyoruz.” demiş.

Demek istemiş ki, bu adam hakikatte alim değil, hakikatten gafil bu adam. Kitapta okuduğunu söylüyor bana.

Halbuki Peygamber günah işlemez. Kâinat onun yüzü suyu hürmetine halk olmuş, onun nuru her tarafı yakıyor, onun nuru cihanı doldurmuş, onda günah olur mu hiç? Orada ki esrar bambaşka...

Bıraktım onu, gittim bir memlekete daha... Orada dediler ki, “Filan efendi derdine derman olur.” Günde 500-600 kilo zahireyi pişiriyorlar, gelen geçen yiyor; gelen dervişân, şu bu neyse... Günde 500-600 okkalık yemek pişiyor.

Demek ki birkaç bin kişi gelip gidiyor buraya. Oraya girdim baktım ki, onun da hiç kimseyle ilgisi yok, boyuna yatıp kalkıyor, ibadetle, taatle meşgul. Baktım onun hiçbir şeyden haberi yok.

İbadet ayrı, sofuluk ayrı, irfan ayrı... Göz körlüğü o ayrı bir şey, gönül açıklığı ayrı bir şey! Sofulukla, tesbihle olmaz o iş... Allah'a yalvaracaksın da Allah açacak o gönlü. İnsanların elinde değil o...

Efendimiz SAS'in buyurduğu dua o dua. Onu sıdk ile Cenâb-ı Hakk'a arz eder de sana bir şey olursa, ne mutlu sana!

Bakmış adam, yok çare, dönmüş memleketine gidiyor. O sırada bir gemi yanaşmış bir yere, eşya naklediyorlar. Bakmış, adamın birisi çok kavi bir adam, çok yük taşıyor,

“—Bu kadar yükü bir adam nasıl taşır?” diyerekten taaccüp etmiş.

Ağır bir şey kaldırıyor demek ki... Bakınca, o adam bunun içini okumuş. Hamal!.. Hamal içini okuyor o adamın. Esrara vâkıf. Demiş;

“—Bendeki kuvveti görme! Bana bu kuvveti vereni gör! Bende iş yok!” demiş.

Şimdi insan, karşısına bir duvar gelir, bir insan gelir, bir şey gelir, çarpar ona;

“—Bu nedir?” demez mi insan?

Elbette diyecek. Şimdi bu koca kâinât bizim gözümüze her gün çarpıyor da niçin,

“—Bunun sahibi kim yahu?” demiyoruz.

Ayağımıza bir taş takılıyor;

“—Bu taş neden takıldı ayağımıza?” diyoruz.

Bu koskoca kâinâtın sahibini aramamak, sahibini düşünmemek, sahibini bulmamak ne büyük gaflet, ne büyük körlüktür! Körlüğün en büyüğü, içinde yaşadığımız dünyanın sahibini bilememek ve bulamamak.

Ay ile Dünya arası şu kadarmış; bırak, onu yaradana bak!

Her gün birbirimizle karşı karşıya geliyoruz. Bir insan bir insana bakar da orada Allah'ını göremezse, ondan daha kör kim olabilir?

Şu tasviri kim yapabilir? Şu güzelliği kim verebilir? Şu saltanat kimin elindedir? Bu kadar saltanatı, varlığı sana vermiş, bakıyorsun, hayran oluyorsun gözüne, kaşına, yüzüne... Her tarafına baygın bir haldesin de bunu yapanı düşünemiyorsun!

Bunu nerede yapmış? Karanlık ana rahminde. Kapkaranlık, kimsenin nüfuz edemediği bir yerde şu güzel tasviri çıkarmış.

“—Nereden çıkardı bunu?”

Bu topraktan çıkardı işte! Şu toprağı yemişsin kan olmuş, kanımı bak çeşit şekillere sokmuş, insan diye sana senin önüne koymuş. Artık o kan bir kısmı görüyor, bir kısmı duyuyor, bir kısmı akıllarıyla aylara gitmeye, yıldızlara gitmeye kalkıyor.

Bunu yapan kudretin sahibini görmemek, tanımamak, bilmemek kadar ahmaklık, körlük, zayıflık olur mu dersin?

En zillet, zelillik bu zelilliktir. Allah bu zelillikten bütün insanları kurtarsın...

O adam şimdi demiş ki;

“—Sen bana bak şimdi, bana bak!” demiş.

Yatmış uzanmış:

“—*Lâ ilâhe illa'llah, Muhammedün rasûlü'llah*” demiş, Mevlâ'ya yürümüş gitmiş.

İki yüz sene evvel bu... Kuvvet, tasarruf bak nasıl insana kendisini bile Mevlâ'sına istediği dakikada teslim ediyor.

Adam bundan hayret etmiş, taaccüplere düşmüş. Demişler ki;

“—Filan memlekette filan adam, senin irşadcın o olacak.”

Gitmiş onu bulmuş. Altı ay ona hizmet ettim, bütün esrarı Cenab-ı Hak bana ihsan eyledi diyor.

Yani ateşi bulup, ateşin içerisine demiri sokmak hüner. İnsan olmak, insanı bulup insanla beraber olmak hüner.

Şimdi birçok insanlar gelir;

“—Ah şu derdim var, bu derdim var, şunu isterim, bunu isterim.”

Bunların hepsi dünyaya ait, böyle iş olmaz. Allah için gelen

Allah için konuşur, Allah için alacağını alır, gider. Dünya için gelmelerinin hiç kıymeti yok, hiçbir fayda temin etmez.

Kör, kömürün içine sokarsın demiri, yine kömür olaraktan çıkartırsın dışarı. Ateşe sokacaksın ki ateş olsun. Binâen aleyh dünyadan sıyrılıp da girmek lazım içeriye... Dünyadan sıyrılmadan girdikten sonra dünyada bir şey ele geçmez.

Allah cümlemizi gafletten uyandırısın da Allah yolunda yaşayan, Allah yolundaki insanlarla hemdem olan kullarından eylesin...

Mevlid'in son kısmında Süleyman Çelebi'nin bir sözü vardır:

*Sâna layık kullarınla hemdem et,
Ehl-i derdin sohbetine mahrem et,*

“—Sana layık kullarınla sohbet edip, onlarla düşüp kalkmak devletini bize ihsan et!” diyerek, duasının sonuna da onu eklemiştir ki, çok güzel söz söylemiştir orada.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyesine mazhar eylesin de iyi insanlardan olabilmek devletine nail eylesin...

Şimdi bu iyi insanların başı Rasûl-i Ekrem'dir. Bütün kâinat, yer gök onun yüzü suyu hürmetine halk olunmuştur.

Şimdi bak aziz kardeş! Bu dünyada cennetten daha iyi bir şey var mıdır? Yok, olamaz!

Dünyada cennetten daha iyi olan, Rasûl-ü Ekrem SAS'in müşahedesidir, cennetten iyidir. Çünkü cennet mahlûktur, çünkü cennet Peygamber'in nurundan yaratılmıştır. Sen burada onun nuruyla müşahede şerefine nail olamadan gidersen, kör gelir, kör gidersen.

Allah hepimizin gözlerini açsın da o Rasûl-i Ekrem'in şefaatine nail eylesin... Onun nurundan bize nurlar ihsan buyursun...

Yoksa dünya böyle kavga kıyamet için, yemek için, zevk için yaratılmış bir yer değil, burası irfan yeridir.

Apartmanın olsa ne olacak? Ne kadar büyük apartmanın olsa en nihayet bırakıp gideceksin. Servetin ne kadar çok olursa olsun, yine bırakıp gideceksin.

Ne firavunlar vardı, Mısır işte gözümüzün önünde. Oradaki

firavunların ne büyük saltanatları vardı. Kime yaramış? Gitmiş hepsi gürültüye...

Peygamberlere bile bırakmadı Cenab-ı Hak saltanatı, onları da ne aldı götürdü. Ama bizim Peygamberimiz'in saltanatı kıyamete kadar bakîdir, kıyamete kadar!

Onun maneviyatı her daim devam etmektedir. Bak bu güneş geceleri kayboluyor, Peygamber SAS'in nuru hiçbir zaman kaybolmadı. Gecesinde de o nur gündüzünde de o nurdur. Binâen aleyh o nur ile iltisakı temin edebilecek çareler için Cenab-ı Hakk'a yalvarıp da;

”—Yâ Rabbi! Benim nurumu Peygamber SAS'in nuru ile birleştir, buluştur.” diye dua etmeliyiz.

Oraya, Medîne-i Münevvere'ye gidiyoruz... Ben kendim için söylüyorum, oraya gidiyoruz; körü körüne gidip, körü körüne dönüyoruz, odun gibi... Rasûlullah'ın önünde erir insan! O erime nerede bizde...

Niçin? Kabiliyetimiz yok ki, odun gibiyiz. Buradaki hazırlığımız saltanat için... Gidelim oraya zevk ü sefâ içinde

yaşayalım... Tayyare oh mis gibi uçacak, üç saatte zaten orada, her şey emrimize âmâde, hazır.

“—Rasûlüllah’ı bir ziyaret edelim!” diyoruz, gidiyoruz,

“—*Es-salâtü ve’s-selâmü aleyke yâ rasûla’llah!*” diye selâmlıyoruz.

O da bir devlet ama, asıl devlet ondan feyz alabilmek, nur alabilmek...

Onun için her şey mutabakatla olur. Üç şeyde insan mutabık kalamazsa, o denk gelmez birbirine... Her şeyde bir denklik lazım ya, o denklik için üç şey: Akılda, tabiatta, kanda... Akılda, tabiatta, kanda uygunluk olmazsa, Peygamber’den istifade edemezsin.

“—E bizim kanımız ayrı, Peygamber’in kanı ayrı?”

Öyle iş yok. Biz İslâm kanıyla kanlıyız. Binâen aleyh, kanımız Rasûlüllah’ın kanıyla aynı kandır, İslâm kanıdır.

İkincisi tabiat. Rasûl-i Ekrem’in tabiatı nasılsa, o tabiatla tabiatlanmadıkça oradan faydalanamayız.

Aklı Rasûlullah’ın akıyla akıllandırmadıkça, o mutabakattan da netice alınmaz.

Onun için Rasûlüllah’ın aklından, Rasûlüllah’ın tabiatından, Rasûlüllah’ın kanından kan almak lazım!

Nasıl ki şimdi insanlara kan veriyorlar ya, bizim o kanı almamız lazım! Nasıl olacak? Peygamber’in söylediklerini tatbik ederek. Amel dedi ya, bu işlerin neticesi ameldir. Biliyorsunuz, her şey yerinde olursa, güzel olur.

Dün Çorum’dan bir efendi geldi, ben bir hocaefendi zannettim. Böyle sakalı güzel, nurlu bir adam. Yabancı, tanımıyorum. Buyurun hoş geldiniz dedim, oturdu.

“—Kimsiniz efendim?” dedim, kartını verdi.

Çorum belediyesinin bilmem ne müdürüymüş.

Maşallah dedim, siz müdür olduğunuz halde böyle sakallı filan...

“—Evet, el-hamdü lillâh müdür olduğum halde böyle sakalımla vazifemi yapıyorum, emekliliğime bir buçuk sene kaldı.” dedi.

Dedim:

“—Bizim hocalarımızda bile yok bu sakal! Sen böyle müdür

olmuşsun, bir dairenin müdürü olduğun halde sakalını muhafaza edebiliyorsun.”

Ama kim bilir ne zılgıtlar yemiştir o. Yemiştir ama mukavemet etmiş, muhafaza ediyor bugün onu.

Biz de Rasûlullah'ın karşısına gideceğiz, sakalımız var ama, yalancı. Çünkü keseceğiz onu... Üç günlük bırakılmış sakalımız, hac bitince keseceğiz.

Rasûlullah'ın karşısına gidiyoruz;

“—Sen kimsin ya?”

“—Ben senin ümmetimin yâ Rasûlallah!”

“—Benim ümmetimin sakalı vardı, senin sakalın yok!” demez mi?

Diyecek tabii!.. Sonra içimiz de meydanda...

Allah affetsin cümlemizi.

Bu para berbat bir şey, Allah kökünü kaldırsın diyeceğim ama parasız da yaşanmıyor. Parasız da yaşanmıyor... Bu paralar için insan her gün gece gündüz çalışıyor.

Hubbû'd-dünyâ büyük felâket... İnsan bu dünya sevgisinden kurtulmadıkça kendini Allah'a veremez, Rasûlullah'a da ümmet

olamaz.

Peygamber SAS'in apartmanları nasıldı, biliyor musunuz? Kaç katlı apartmanı vardı Peygamber SAS'in?

Peygamber SAS yemek yerken nasıl yiyordu? Hangi masalarda, hangi altın, gümüş tabaklarda yiyordu? Kaşıklar nasıldı? Yemeği nasıldı?

Meşin deriden bir sofrası vardı mübareğin, onun üzerinde ne bulursa yiyordu. Niçin? Allah ile meşgul olanın dünyayla meşguliyyete vakti kalmaz ki. Onun işi Allah ile... Binâen aleyh dünyaya iltifatı hiç yoktu.

Ama bizim bütün işimiz dünya ile... Servetimiz yerinde olsun, her şeyimiz yerinde olsun. Onunla beraber ahiret de bizimle olsun... Olur ama o kadar olur.

Allah cümlemizi gaflet uykusundan uyandırсын da cümlemize kâmil bir iman, kâmil bir ümmetlik nasîb ü müyesser eylesin...

Tabii şüphesiz ki aradan 1300 sene geçmiş, 1400 sene oluyor neredeyse, çok geride kaldık. Şimdi tabii o ashabın seviyesinde olamayız, çok uzaktayız; ama özenmekliğimiz lazım!

Firavunların yaptıklarına özeneceğine insan, peygamberlerin yaptığına özenirse... Yapamaz ama hiç olmazsa özenir, öyle olmasını isterse, o da ne büyük bir devlettir.

Allah bizi peygamberlerin yollarına özenenlerden etsin...

Li'llâhi'l-fâtihah!

İskenderpaşa Camii

17. FAYDALI DUALAR

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İlemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

أَلَا أَعْلَمُكَ مَا عَلَّمَنِي جِبْرِيلُ؟ إِذَا كَانَتْ لَكَ حَاجَةٌ إِلَىٰ بَخِيلٍ شَحِيحٍ،
أَوْ سُلْطَانٍ جَائِرٍ، أَوْ غَرِيمٍ فَاحِشٍ تَخَافُ فَحْشَهُ، فَقُلْ: اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَزِيزُ الْكَبِيرُ، وَأَنَا عَبْدُكَ الضَّعِيفُ الذَّلِيلُ الَّذِي لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا
بِكَ؛ اللَّهُمَّ سَخِّرْ لِي فَلَانًا، كَمَا سَخَّرْتَ فِرْعَوْنَ لِمُوسَىٰ، وَلِيْنِ لِي قَلْبَهُ
كَمَا لَيْتَ الْحَدِيدَ لِدَاوُدَ، فَإِنَّهُ لَا يَنْطِقُ إِلَّا بِإِذْنِكَ، نَاصِيَتَهُ فِي قَبْضَتِكَ
وَقَلْبَهُ فِي يَدِكَ جَلَّ ثَنَاءُ وَجْهِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (الديلمي عن أنس)

RE. 168/1 (*Elâ üallimüke mâ allemenî cibrîlü? İzâ kânet leke
hâcetün ilâ bahîlin şahîhin, ev sultânin câir, ev garîmin fâhişin
tehâfu fuhşehû, fekul: Allâhümme inneke ente'l-azîzü'l-kebîru, ve
ene abdüke'd-daiîfü'z-zelîlü'llezî lâ havle ve lâ kuvvete ilâ bike;
allâhümme sahhir lî fülânen, kemâ seharte fir'avne li-mûsâ, ve*

leyyin lî kalbehû kemâ leyyente'l-hadîde lidâvude, feinnehû lâ lentku illâ bi-iznike, nâsıyetühû fî kabdatike, ve kalbühî fî yedik celle senâü vechike yâ erhame'r-râhimîn.)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!”

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

Geçen ki dersten kalan duaları bir tekrar edeyim size.

a. Zararı ve Hastalığı Gideren Bir Dua

İnsanları bütün dert, bela, sıkıntı, meşakkat ve zorluklardan kurtaran bir dua...

İbnü's-Sünnî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹¹

أَلَا أَعْلَمُكَ كَلِمَاتٍ تَذْهَبُ عَنْكَ الضَّرُّ وَالسَّقَمُ؟ قُلْ: تَوَكَّلْتُ عَلَى

الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا، وَلَمْ يَكُنْ

لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ وَكِبْرَهُ تَكْبِيرًا

²¹¹ İbnü's-Sünnî, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyleh*, c.III, s.47, no:545; Ebû Hüreyre RA'dan

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.125, no:3444; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.478, no:4526.

(ابن السني عن أبي هريرة) (الإسراء : ١١١)

RE. 167/6 (*Elâ üallimüke kelimâtin tüzhibü anke'd-durra ve's-sekame? Kul: Tevekkeltü ale'l-hayyi'llezî lâ yemûtü, ve'l-hamdü li'llâhi'llezî lem yettehız veleden, velem yekün lehû şerikün fi'l-mülki, velem yekün lehû veliyyün mine'z-züllî ve kebbirhu tekbîrâ.*)

(*Elâ üallimüke kelimâtin tüzhibü anke'd-durra ve's-sekame*)
“Sana bazı kelimeler öğreteyim mi ki, senden zararı ve hastalığı gidersin? (*Kul*) Şöyle de:

(*Tevekkeltü ale'l-hayyi'llezî lâ yemûtü*) “Ölümsüz ve daimî hayat ile diri olan Allah’a tevekkül ettim. (*Ve'l-hamdü li'llâhi'llezî lem yettehız veleden*) Hamd o Allah’a mahsustur ki, oğul edinmedi, (*velem yekün lehû şerikün fi'l-mülki*) ve hakimiyetinde ortağı yoktur; (*velem yekün lehû veliyyün mine'z-züllî*) acizlikten dolayı bir yardımcıya da ihtiyacı yoktur. (*Ve kebbirhu tekbîrâ*) Tekbir getirerek onun şanını yücelt!”

Bunu öğrenin ve çocuklarınıza da öğretin.

İkincisi; bu duaları okuyan kimselerin Allah-u Teâlâ kendilerini fakih yapar ve okuduklarını bir daha unutmazlar.

b. Allahım Ben Zayıfım, Beni Güçlendir

Taberânî, Abdullah ibn-i Amr ibnül-As RA’dan; İbn-i Ebî Şeybe, Ebû Ya’lâ ve Hâkim, Büreyde el-Eslemî RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹²

²¹² Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.708, no:1931; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.VI, s.346, no:6585; Tahâvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.I, s.187, no:158; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.X, s.268, no:29965; Beyhakî, *Deavâtü’l-Kebîr*, c.I, s.173, no:237; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.465, no:1891; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.X s.292, no:17424; Büreyde el-Eslemî RA’dan.

Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.X, s.285, no:17399; Abdullah ibn-i Amr ibnül-As RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.II, s.216, no:3831; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.II, s.266, no:1264.

أَلَا أَعْلَمُكَ كَلِمَاتٍ ، مَنْ يُرِدِ اللهُ بِهِ خَيْرًا يَعْلَمُهُنَّ إِيَّاهُ ، ثُمَّ لَا يَنْسِيَهُ
 إِيَّاهُنَّ أَبَدًا ، قُلْ : اللَّهُمَّ إِنِّي ضَعِيفٌ فَقْوٌ فِي رِضَاكَ ضَعْفِي ، وَخَذُّهُ إِلَى
 الْخَيْرِ بِنَاصِيَتِي ، وَاجْعَلِ الْإِسْلَامَ مِنْتَهَى رِضَايَ ؛ اللَّهُمَّ إِنِّي ضَعِيفٌ
 فَقْوِي ، وَإِنِّي ذَلِيلٌ فَأَعِزَّنِي ، وَإِنِّي فَاقِرٌ فَارْزُقْنِي (طب. عن ابن
 عمرو؛ ش. ع. ك. عن بريدة)

RE. 167/3 (*Elâ üallimüke kelimâtin, men yüridi'llâhü bihî hayran yüallimühünne iyyâhü, sümme lâ yunsîhi iyyâhünne ebeden, kul: Allâhümme innî daîfun fe kavvi fî rıdâke da'fi, ve huz ile'l-hayri bi-nasıyetî, vec'alil-islâme müntehâ rıdâye; Allahümme innî daîfun fe kavvinî, ve innî zelîlün feizzenî, ve innî fakîrün fe'rzuknî.*)

(*Elâ üallimüke kelimâtin*) “Sana bazı kelimeler öğreteyim mi, (*men yüridi'llâhü bihî hayran yüallimühünne iyyâhü*) Allah bir kimseye hayır murad ederse, onları ona öğretir. (*Sümme lâ yunsîhi iyyâhünne ebeden*) Sonra onları ebediyyen unutturmaz.”

(*Kul*) De ki: (*Allâhümme innî daîfun*) “Allah’ım, hiç şüphe yok ki ben zaifim. (*Fekavvî fî rıdâke da'fi*) Benim za’fımı rızan hususunda güçlendir.”

(*Ve huz ile'l-hayri bi-nâsıyetî*) “Benim alnımdan tut, hayra ulaştır. Beni daima hayırlara çek, beni hayırlarda kullan! (*Vec'alil-islâme müntehâ rıdâye*) En son benim razı olacağım şey de İslâmiyet olsun.”

(*Allâhümme innî daîfun, fe kavvinî*) “Ben zayıf bir kulum yâ Rabbi, beni kuvvetlendir. (*Ve innî zelîlün feizzenî*) Ben zelilim, bana izzet ver. (*Ve innî fakîrün fe'rzuknî.*) Şüphesiz ben fakirim, bana rızık ihsan eyle...”

Hem Cenâb-ı Hak’tan kuvvet istiyor, hem zilletten kurtuluş,

istiyor, hem de fakirlikten kurtulup, zengin olmayı istiyor ki, Cenâb-ı Hak mülkün sahibidir, hepsini ihsan eder.

c. Borçtan Kurtulmak İçin Dua

İnsanın ne kadar çok borcu olsa, bu duayı okuduğu takdirde bu borçların ödeneceğine dairdir.

Hâkim ve Ziyâü'l-Makdisî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹³

أَلَا أَعْلَمُكَ دُعَاءً تَدْعُو بِهِ، لَوْ كَانَ عَلَيْكَ مِثْلَ جَبَلٍ دِينًا لَأَدَّاهُ اللَّهُ
عَنْكَ، قُلْ يَا مَعَاذَ: اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمَلِكِ تَوْتِي الْمَلِكِ مِنْ تَشَاءَ، وَتَنْزِعَ
الْمَلِكِ مِنْ تَشَاءَ، وَتَعَزَّ مِنْ تَشَاءَ وَتَدَلَّ مِنْ تَشَاءَ، بِبِيَدِكَ الْخَيْرِ، إِنَّكَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ؛ رَحْمَنَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، تُعْطِيهَا مِنْ تَشَاءَ، وَ
تَمْنَعُهَا مِنْ تَشَاءَ، اِرْحَمْنِي رَحْمَةً، تُغْنِينِي بِهَا عَنْ رَحْمَةِ مَنْ سِوَاكَ
(ك. ض. عن أنس)

RE. 167/4 (*Elâ üallimüke duâen ted'û bihî, lev kâne aleyke mislü cebelin deynen leeddâhu'llâhü anke, kul yâ muàzü: Allâhümme mâlike'l-mülki tü'ti'l-mülke men teşâü, ve tenziu'l-mülke mimmen teşâü, ve tüizzü men teşâü ve tüzellü men teşâü, bi-yedike'l-hayri, inneke alâ külli şey'in kadîrun; rahmâne'd-dünyâ*)

²¹³ Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.336, no:558; Ziyâü'l-Makdisî, *el-Ehâdisü'l-Muhtâre*, c.III, s.137, no:2633; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.299, no:17442; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.229, no:15469; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.474, no:4519.

ve'l-âhireti, tu'tihâ men teşâü, ve temneuhâ men teşâü, irhamnî rahmeten, tu'nînî bihâ an rahmeti men sivâke.)

(Elâ üallimüke duâen ted'û bihî) “Sana bir dua öğreteyim mi ki, *(lev kâne aleyke mislü cebelin deynen leeddâhu'llâhü anke)* böyle dua ettiğinde, üzerine dağ gibi borcun da olsa, Allah sana onu ödettirir. Allah-u Teâlâ onun sebeplerini halk eder, seni o borçtan kurtarır.”

(Kul yâ muâz) Ey Muaz, şöyle söyle:

(Allâhümme mâlike'l-mülki) “Ey mülkün sahibi olan Allahım! *(Tü'ti'l-mülke men teşâü)* Sen mülkü dilediğine verirsin. *(Ve tenziu'l-mülke mimmen teşâü)* Sen mülkü dilediğinin elinden çeker alırsın. *(Ve tüizzü men teşâü)* Sen dilediğini aziz edersin, *(ve tüzillü men teşâü)* dilediğini ise zelil edersin. *(Bi-yedike'l-hayri)* Hayır yalnız senin elindedir. *(İnneke alâ külli şey'in kadîrun)* Şüphesiz sen her şeye kadırsın!”

(Rahmâne'd-dünyâ ve'l-âhireti) “Dünya ve ahiretin Rahman'ı olan Allahım! *(Tu'tihâ men teşâü)* Sen dilediğine verirsin, *(ve temneuhâ men teşâü)* dilediğinden men edersin. *(İrhamnî rahmeten)* Bana öyle bir rahmet ihsan eyle ki, *(tu'nînî bihâ an rahmeti men sivâke)* o rahmetin, beni senden başkasının merhametinden müstağni kılsın.” Yani “Başkalarının bana acımasına meydan kalmasın. Senin acıman, rahmet etmen bana kâfi gelsin. Bana kimseye boyun büktürme!” demektir.

Bu duaları inşallah belleriz.

Şimdi bir hacı efendi kardeşimiz bir dua kitabı yazdı, onların içerisinde bu dualar var, inşallah elinize geçer.

d. Zâlime Karşı Okunacak Dua

Bugünkü dersimizde, Cebrâil AS'ın bir duasını daha Efendimiz ta'lim ediyor.

Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹⁴

²¹⁴ *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.521, no:16815; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.483, no:4533.

أَلَا أَعْلَمُكَ مَا عَلَّمَنِي جِبْرِيلُ؟ إِذَا كَانَتْ لَكَ حَاجَةٌ إِلَىٰ بَخِيلٍ شَحِيحٍ،
أَوْ سُلْطَانٍ جَائِرٍ، أَوْ غَرِيمٍ فَاحِشٍ تَخَافُ فَحْشَهُ، فَقُلْ: اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَزِيزُ الْكَبِيرُ، وَأَنَا عَبْدُكَ الضَّعِيفُ الذَّلِيلُ الَّذِي لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا
بِكَ؛ اللَّهُمَّ سَخِّرْ لِي فَلَانًا، كَمَا سَخَّرْتَ فِرْعَوْنَ لِمُوسَىٰ، وَلِيْنَ لِي قَلْبَهُ
كَمَا لَيْتَ الْحَدِيدَ لِدَاوُدَ، فَإِنَّهُ لَا يَنْطِقُ إِلَّا بِإِذْنِكَ، نَاصِبْتَهُ فِي قَبْضَتِكَ
وَقَلْبَهُ فِي يَدِكَ جَلَّ ثَنَاءُ وَجْهِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَنَسٍ)

RE. 168/1 (*Elâ üallimüke mâ allemenî cibrîlü? İzâ kânet leke hâcetün ilâ bahîlin şahîhin, ev sultânin câir, ev garîmin fâhişin tehâfu fuhşehû, fekul: Allâhümme inneke ente'l-azîzü'l-kebîru, ve ene abdüke'd-daîfü'z-zelîlü'llezî lâ havle ve lâ kuvvete ilâ bike; allâhümme sahhir lî fülânen, kemâ sehharthe fir'avne li-mûsâ, ve leyyin li kalbehû kemâ leyyente'l-hadîde lidâvude, feinnehû lâ lentiku illâ bi-iznike, nâsıyetühû fî kabdatike, ve kalbühî fî yedik celle senâü vechike yâ erhame'r-râhimîn.*)

(*Elâ üallimüke mâ allemenî cibrîlü*) “Cebrail AS’ın bana öğrettiği bir şeyi sana öğreteyim mi? (*İzâ kânet leke hâcetün ilâ bahîlin şahîhin*) Senin cimri ve muhteris bir kimseye bir hacetin olduğu zaman; (*ev sultânin câir*) veya zalim bir sultana bir ihtiyacın olduğu zaman; (*ev garîmin fâhişin tehâfu fuhşehû*) veya bir borcun var ama adam yaman adam, istiyor parasını, seni görürse seni perişan edecek; (*fekul*) o zaman şöyle de:

(*Allâhümme ente'l-azîzü'l-kebîru*) “Allahım, sen gâlib ve her şeyden yücesin. (*Ve ene abdüke'd-daîfü'z-zelîlü'llezî lâ havle ve lâ kuvvete ilâ bike*) Ben ise zayıf ve zelil, çaresiz bir kulunum. Benim

elimden bir şey gelmez. Her türlü güç ve kuvvet ancak sendendir.”

İnsan kendi kusurunu, aczini itiraf edince öteki kimsenin hani nasıl hoşuna giderse, Cenâb-ı Hak da böyle kul aczini itiraf edince duasını kabul eder.

(*Allâhümme sahhir lî fülânen*) “Yâ Rabbi, filanca kimseyi bana müsahhar kıl! (*Kemâ sahharte firavne li-mûsâ*) Firavun nasıl Musa’ya teslim oldu, müsahhar oldu; bu adamı da bana müsahhar kıl! (*Ve leyyin lî kalbehû*) Bu adamın kalbini yumuşat, benim isteklerimi versin, yapsın! (*Kemâ leyyente’l-hadîde li-dâvûde*) Nasıl ki demiri Davud AS’in elinde pamuk gibi yaptın, o adamın kalbini de benim için yumuşat! (*Feinnehû lâ yentiku illâ bi-iznike*) O ancak senin izinle konuşabilir. (*Ve nâsiyetühû fi kabdatike*) Onun alını senin kudret elindedir. (*Ve kalbühû fî yedike*) Onun kalbi de senin elindedir. (*Celle senâü vecchike*) Senin zatının azameti ne yücedir. (*Yâ erhame’r-râhimîn*) Ey merhametlilerin en merhametlisi olan Allahım!”

Bu duayı yaptığın vakit, o karşındaki adamların kalpleri yumuşar, sana söz söyleyecekse söyleyemez olurlar.

“—Pekiye sana bir ay daha izin verdim haydi...” der.

Yahut da bakarsın, “Alacağımdan vaz geçtim, helal ettim!” deyiverir. Bu Cenâb-ı Hakk’ın elinde... O adamın kalbine ilham eder, o adam da onu yapar. Yeter ki sen varlıkların sahibi olan Hz. Allah’a teslim ol!

e. İnsanların Şerlisi

İbn-i Asâkir, Muaz ibn-i Cebel RA’dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹⁵

أَلَا أَنْبِئُكَ بِشَرِّ النَّاسِ : مَنْ أَكَلَ وَحْدَهُ ، وَمَنْ رَفِدَهُ ، وَسَافِرٌ وَحْدَهُ ،
وَضَرَبَ عَبْدَهُ ؛ أَلَا أَنْبِئُكَ بِشَرِّ مَنْ هَذَا ، مَنْ يَبْغِضُ النَّاسَ فَيَبْغِضُونَهُ ؛

²¹⁵ *Kenzü’l-Ummâl*, c.XVI, s.93, no:44045; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.VI, s.8, no:4588.

أَلَا أُنَبِّئُكَ بِبَشَرٍ مِّنْ هَذَا ، مَن يَخْشَى شَرَّهُ ، وَلَا يَرْجَى خَيْرَهُ ؛ أَلَا
أُنَبِّئُكَ بِبَشَرٍ مِّنْ هَذَا ، مَن بَاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ ؛ أَلَا أُنَبِّئُكَ بِبَشَرٍ مِّنْ
هَذَا ، مَن أَكَلَ الدُّنْيَا بِالدِّينِ (كَر . عَنِ مَعَاذِ)

RE. 168/2 (*Elâ ünebbiüke bi-şerri'n-nâsi: Men ekele vahdehû, ve menea rifdehû, ve sâfera vahdehû, ve darabe abdehû; elâ ünebbiüke bi-şerrin min hâzâ, men yebgudu'n-nase feyebgudûnehû; elâ ünebbiüke bi-şerrin min hâzâ, men yuhşâ şerruhû, ve lâ yürcâ hayruhû; elâ ünebbiüke bi-şerrin min hâzâ, men bâa ahiretehû bi-dünyâ gayrihî; elâ ünebbiüke bi-şerrin min hâzâ, men ekele'd-dünyâ bi'd-dîni.*)

Şimdi bunu iyi dinleyin ama! Nasın şerlilerini Cenâb-ı Peygamber bize beyan ediyor.

(*Elâ ünebbiüke bi-şerri'n-nâsi*) “Kötü insanlar, şerli insanlar kimlerdir haber vereyim mi?” Hepimiz düşünüyoruz kimdir diyerekten, bak ne kadar fark var:

(*Men ekele vahdehû*) “Yemek yerken yalnız yiyor, başkasını sofrasına almıyor.” Gerek azametinden ve gururundan ya da cimriliğinden, her neyse...

(*Ve menea rifdehû*) “Bir ikram, ihsan yapacak ya, onu da yapmıyor.” Yani sofrasına almıyor, ‘Al şunu da, haydi git bahçede karnını doyur!’ da demiyor. Atâsı da yok...

(*Ve sâfera vahdehû*) “Çok gururundan dolayı yalnız gidiyor, yanına kimseyi almıyor.” Yalnız yolculuk yapıyor, onun için yalnız yolculuk da caiz değildir. İnsanın yanında bir arkadaşı olmalı, ölüm var, dirim var, tehlikeler var...

(*Ve darabe abdehû*) “Bir şâmı da mütemadiyen kölesine, ‘Vay neden bunu yaptın?’ diye patlatıyor, ‘Vay neden bunu dinlemedin?’ diye pat vuruyor, dövüyor.”

Bu bize haber verilen kötü insanın vasıfları; yalnız yiyen, iyiliği dokunmayan, yalnız başına yola çıkan ve kölesini döven,

daima hakaret adam.

(*Elâ ünebbiûke bi-şerrin min hâzâ*) “Bu kötüyü anladınız ama bundan daha kötüsü var. Bu kötüyü de size haber vereyim mi?” Bu kötü adam, anladınız, fakat bundan daha kötüsü var. Kimdir?

(*Men yubğîdü'n-nâse ve yubğîdünehû*) “İnsanlara buğz ediyor, insanlar da ona buğz ediyorlar.”

“—Allah belasını versin bu adamların, ne kadar kötü adam bunlar!” filan diyerek buğz ediyor.

Bu da kötüdür. Bu evvelkinden kötüdür.

(*Elâ ünebbiûke bi-şerrin min hâzâ*) “Bundan daha bir kötüsünü de haber vereyim mi?”

Ha şurada aklıma geldi, o Abdülaziz ed-Debbağ Hazretleri diyor ki:

“—Tevbe istiyorsan, Allah-u Teâlâ'nın sana tevbe ikram etmesini istiyorsan, bütün müslüman kardeşlere karşı tevbe yap ve hepsinin iyiliğini iste! Allah sana o zaman kendiliğinden tevbe nasip eder. Çünkü sen âlemin kötülüğünü göreceksin de ne olacak?”

(*Elâ ünebbiûke bi-şerrin min hâzâ*) “Bundan da kötüsü var, onu da haber vereyim mi?” Kim o?

(*Men yuhşâ şerruhû ve lâ yürcâ hayruhû*) “Kendinden bir hayır umulmaz, kötülüğünden de emin olunmaz.” Bu bana bir fenalık yapacak ama acaba ne zaman diye bakar. Bir hayır istesen onu da yapmaz. Bu, bu ikisinden de beterdir.

(*Elâ ünebbiûke bi-şerrin min hâzâ*) “Bundan daha bir kötüsü daha var, yani bunlardan daha kötüsünü haber vereyim mi?” Kimdir o?

(*Men bâa âhiretehû bi-dünya gayrihî*) “Başkasının menfaatine, başkası faydalanacak. Onun için ahiretini feda ediyor. Başkası menfaatlenecek ama âhiret için değil de dünya için faydalanacak.”

Dünya için faydalanacak olan bir adama, kendi âhiretini mahvediyor. Bunlar da her zaman bulunan mahlûklardır, her zaman bulunuyor. Şimdi bundan daha kötüsü olacak...

(*Elâ ünebbiûke bi-şerrin min hâzâ*) “Bundan daha kötüsünü haber vereyim mi? (*Men ekele'd-dünyâ bi'd-dîni*) Dinini dünyası için alet ediyor.” Allah esirgeye...

Şimdi her zaman göre geldiğimiz ve tanıdığımız, bildiğimiz şeylerden birisi, cemaatin arasına müslümanım der girer. Bakarsın namaza gelmiştir, namaz kılıyor, seversin, halbuki Allah için gelmemiştir, mutlaka bir fitnesi vardır. Kendini müslümanlara tanıtmamak için, gayesine ulaşmak için müslümanların arasına girer, namazını kılar. Ama evinde kılar kılmaz, Allah bilir.

Ama “Müslümanlar beni de müslüman zannetsinler ve onların iç yüzüne vâkıf olayım!” diyerek müslümanların arasına sokulur, ama gayesi o değil. Gayesi Allah rızası değil, gayesi şeytanlık.

Bunun bir misali, bizim rahmetlik Sürmeneli Hoca derler bir Hocaefendi vardı, Allah rahmet eylesin... O cami cami gezer, kadınlara ders verirdi. Bir hanımefendi buna derslerine devam edici olmuş, hemen Hocaefendi'nin çantasını elinden alır, arabasına bindirir, götürür getirirmiş. Hocaefendi de çok memnun, “Aman ne iyi bir hanıma rast geldik!” dermiş. Hem hizmet ediyor, bazen para yardımı yapıyor, filan diye.

Bir gün Hocaefendi'ye bir celp gelmiş, mahkemeye. Bakmış ki bu kadın karşısında...

“—Yahu iki seneden beri, sen bunun için mi devam ediyordun be hınzır kadın?” demiş.

O hınzır kadın bütün not etmiş Hocaefendi'nin derslerini, e Hocaefendi de bazen ağzından mahzurlu şeyler de kaçırıyormuş anlaşılan.

Şimdi bu kadan dini alet ederekten kendisine dünya faydası sağlamış. Maaşını artıracaklar veyahut bir ikramiye verecekler. Ama camiye gelerek dini alet ediyor.

Çok çeşitlisi var da, bu hadiseden bir hadise... Allah kusurumuzu affetsin...

Rahmetli Hocaefendimizin bir tavsiyesi vardı, hatırıma geldi.

Demişti ki bize bir dersinde;

Bir tilki bir kuyuya girmiş. Aslan da oradan geçiyormuş.

“—Aslan kardeş, düştüm buraya, tuzağa tutuldum. Ne zamandan beri açım!” demiş

Aslan da yiyecek getirir, onu orada beslermiş.

“—Evlatlarım tilki olup da aslana kendinizi besleteceğinize, aslan olun da siz besleyin tilkiyi!” dedi.

Allah muhafaza etsin, insan adî şeylere tenezzül etmemeli. Bu dünya geniş el-hamdü lillah, her türlü rızık da var... Rızıkı Allah'tan, hayırlı yoldan istemeli! Böyle şeytanlıklarla kazanılacak rızıklardan hayır mı olur insana?

f. Hz. Ali RA'ı Sevmek

Hz. Ali Efendimiz'in methiyesi hakkında bir hadîs-i şeriftir.

Taberânî, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹⁶

أَلَا أَرْضِيكَ يَا عَلِيُّ؟ أَنْتَ أَخِي وَوَزِيرِي، تَقْضِي دِينِي، وَتَنْجِزُ مَوْعِدِي،
وَتَبْرِي ذِمَّتِي؛ فَمَنْ أَحَبَّكَ فِي حَيَاةِ مَنِي، فَقَدْ قَضَى بِحَبِّهِ؛ وَمَنْ أَحَبَّكَ
فِي حَيَاةِ مَنْكَ بَعْدِي، خَتَمَ اللَّهُ لَهُ بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ، وَمَنْ أَحَبَّكَ بَعْدِي
وَلَمْ يَرْكَ، خَتَمَ اللَّهُ لَهُ بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ؛ وَأَمَّنْهُ يَوْمَ الْفَزَعِ، وَمَنْ مَاتَ وَهُوَ
يَبْغِضُكَ يَا عَلِيُّ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً، يُحَاسِبُهُ اللَّهُ بِمَا عَمَلَ فِي الْإِسْلَامِ
(طب . عن ابن عمر)

²¹⁶ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.420, no:13549; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.611, no:32955; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.469, no:4510.

RE. 168/3 (*Elâ urdîke yâ alî, ente ahî ve vezîrî, takdî deynî, ve tûncizü mev'idî, ve tûbriü zimmetî; femen ehabbeke fî hayâtin minnî, fekad kadâ nahbehû; ve men ehabbeke fî hayâtin minke ba'dî, hatema'llâhu lehû bi'l-emni ve'l-îmâni; ve men ehabbeke ba'dî velem yerake, hatema'llâhu lehû bi'l-emni ve'l-îmâni, ve âmenehû yevme'l-fezei; ve men mâte ve hüve yubğıduke yâ alî, mâte mîteten câhiliyyeten, yuhàsibühu'llâhu bimâ amile fi'l-islâmi.*)

(*Elâ urdîke yâ alî, ente ahî ve vezîrî*) “Sen benim İslâm'da kardeşim ve vezirimsin.”

Başka bir hadis-i şerifte Efendimiz buyurmuşlar ki:

“—Benim iki tane yerde, iki tane de gökte vezirim vardır. Gökteki vezirlerimin birisi Cebrail, birisi Mikail'dir. Yerdeki vezirlerimin birisi Ebu Bekir'dir, birisi de Ömer'dir.”

(*Takdî deyni*) “Borcumu öder, (*ve tûncizü mev'idî*) verdiğim sözü yerine getirir, (*ve tûbriü zimmetî*) zimmetimi ibrâ edersin.”

(*Femen ehabbeke fî hayâtin minnî fekad kadâ nahbehû*) “Ben hayattayken seni kim severse, o âhiretin saadetini bulmuştur.”

(*Ve men ehabbeke fî hayâtin minke ba'dî*) “Bir de ben âhirete göçtükten sonra kıyamete kadar gelecek müddet içerisinde yine seni seven insan, (*hatema'llâhu lehû bi'l-emni ve'l-îmâni*) emn ü imân ile, saadetle âhirete geçer. (*Ve men ehabbeke ba'dî ve lem yerake*) Benden sonra yine seni görmeden seviyor; (*hatema'llâhu lehû bi'l-emni ve'l-îmâni*) o da emn ü imân ile, saadetle âhirete geçer. (*Ve âmenehû yevme'l-feze'i*) O kıyamet gününün bir korkusu var ya, o korkudan da Cenâb-ı Hak onu emin kılar.”

Menkıbesini duyuyoruz, Rasûlullah'ın damadıdır diyoruz, Allah'ın aslanı diyoruz, seviyoruz.

(*Ve men mâte ve hüve yubğıduke yâ aliyyü*) “Her kim seni sevmeyerek, sana buğz ederek ölürse yâ Ali, (*mâte mîteten câhiliyyeten*) cahiliyet ölümü üzerine ölür. (*Yuhàsibühu'llâhu bimâ amile fi'l-islâmi*) İslam'daki bütün amelleriyle Allah onu hesaba çeker; hayır işlemişse hayırlarının mükâfatını görür, şer işlemişse şerlerine karşılık ceza görür.”

g. Meleklerin Hayâ Ettiği Kimse

Ahmed ibn-i Hanbel, Hz. Aişe RA'dan; Ahmed ibn-i Hanbel, Abd ibn-i Humeyd, Taberânî ve Beyhakî, Hz. Hafsa RA'dan; İbn-i Asakir, Büreyde'den rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹⁷

أَلَا أَسْتَحِييَ مِنْ رَجُلٍ تَسْتَحِييَ مِنْهُ الْمَلَائِكَةُ ، يَعْنِي عَثْمَانَ

(حم . عن عائشة ؛ حم . وعبد بن حميد ، طب . ق . عن

حفصة ؛ كر . عن بريدة)

RE. 168/4 (*Elâ estahyî min raculin testahyî minhü'l-melâiketü, ya'nî osmâne.*)

(*Elâ estahyî min raculin testahyî minhü'l-melâiketü*)
“Meleklerin kendisinden haya ettiği bir kimseden ben de haya etmeyeyim mi?” (*Ya'nî osmâne*) Hz. Osman RA için söylemişler.

Peygamber Efendimiz SAS, sıcak bir gün bir bahçelikte imiş. Serinlemek için kuyunun kenarına oturmuş, bacaklarını kuyuya sarkıtmış. Biraz sonra Hz. Ebû Bekir RA gelmiş, o da Efendimizin sağ yanına oturmuş. Biraz sonra Hz. Ömer RA gelmiş, o da sol yanına oturmuş. Serinliyorlar, muhabbet ediyorlar.

Daha sonra Hz. Osman RA gelmiş. Kuyunun etrafı dolu olduğu için, Peygamber Efendimiz'in karşısına, duvarın dibine oturmuş. Hz. Osman RA gelince, Peygamber Efendimiz toplanmış, eteğini düzeltmiş.

Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer buna hayret edince;

²¹⁷ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.62, no:24375; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.230, no:3059; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IV, s.271, no:1488; Abdür-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.232, no:20409; Ahmed ibn-i Hanbel, *Fadâilü's-Sahabe*, c.I, s.467, no:760; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.592, no:32838; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.471, no:4514.

“—Melaikelerin kendisinden hayâ ettiği bir kimseden ben hayâ etmeyeyim mi?” buyurmuş.

h. Cehennem Sefihler İçin Yaratılmıştır

Taberânî, Ebû Ümâme RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹⁸

أَلَا إِنَّ النَّارَ خُلِقَتْ لِلْسَّفَهَاءِ ، وَهِنَّ النَّسَاءُ ، إِلَّا الَّتِي أَطَاعَتْ بَعْلَهَا
(طب. عن أبي أمامة)

²¹⁸ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.220, no:7874; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.575, no:7673; Ebû Ümâme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.399, no:45095; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.493, no:4559.

RE. 168/5 (*Elâ inne'n-nâra hulikat li's-sufehâi, ve hünne'n-nisâü, ille'letî etâat ba'lehâ.*)

(*Elâ inne'n-nâra hulikat li's-sufehâi*) “Haberiniz olsun, muhakkak ki ateş sefihler için yaratılmıştır. (*Ve hünne'n-nisâü*) Ve onlar da kadınlardır; (*ille'letî etâat ba'lehâ*) ancak kocasına itaat eden müstesna...”

Sefih; aklın ve dinin hilafına, arzularına göre hareket eden.

Kocalarına itaat edenlerden başka, ki etmeyenler çıkıyor içinden, kadınların hepsi o sefihler güruhuna dahildir.

i. Dünya Aldatıcıdır

Hâkim, Hamne bint-i Cahş RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²¹⁹

أَلَا إِنَّ الدُّنْيَا حَلْوَةٌ خَضِرَةٌ، فَرُبَّ مَتَخَوِضٍ فِي الدُّنْيَا، لَيْسَ لَهُ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا النَّارُ (ك. عن حمنة بنت جحش)

RE. 168/6 (*Elâ inne'd-dünyâ hulvetün hadıratün, ferubbe mütehavidin fi'd-dünyâ, leyse lehû yevme'l-kıyâmeti ille'n-nâru.*)

(*Elâ inne'd-dünyâ hulvetün hadıratün*) “Muhakkak ki dünya tatlı ve yeşildir. (*Ferubbe mütehavidin fi'd-dünyâ*) Amma dünyaya dalmış nice insan vardır ki, (*leyse lehû yevme'l-kıyâmeti ille'n-nâru*) kıyamet gününde onun için ateşten başkası yoktur.”

Bu dünya hakikaten öyle, herkesin bildiği gibi, çok hoş bir şey ama hepimizi bir tarafa sevk ediyor, herkes tuttuğu parçayı elinden bırakmak istemiyor. Tatlı bir şey, nimetleri hoşuna gidiyor herkesin... Fakat bu dünyaya dalıcı olan insanlar ki, en çok korkulan şeylerden birisi hubbü'd-dünyâdır. Biz bu dünyayı sevmek için gelmemişizdir, bu dünyadan ahirete geçmek için

²¹⁹ Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.76, no:6932; Hamne bint-i Cahş RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.509, no:16760; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.489, no:4549.

gelen bir kavmiz, insanlarız, beşeriz.

Onun için dünyaya aldanmadan, dünyada helâlınden kazanacağız tabii. İçeceğimiz, yiyeceğimiz, her şeyimiz, ihtiyaçlarımız var. Bu ihtiyaçlar başka, bir de dünyaya bel bağlamak, ahireti unutmak, Allah'ı unutmak, Peygamberi unutmak var.

Bugün çok acı şeyler duydum. Allah hepimizi affetsin, mağfiret etsin...

Bu insanlar şaşırmış. Bu şaşkınlıklarından dolayıdır ki mesela Kur'ân-ı Azîmüştân hakkında münasebetsiz konuşmalar olmakla beraber, Peygamber SAS'in de artık sözlerinin devri, geçtiğine dair, onun sözleriyle amel etmenin devri geçtiğine dair münevver tabaka arasında bir kanaat var ki, bu Allah esirgesin çok kötü bir şeydir.

Çünkü biz müslümanlar Peygamber SAS'i nasıl tanırız?

Peygamber SAS dünyanın direğidir, ahiretin de direğidir. Yani

dünyanın ve ahiretin direği Peygamber SAS'dir. Onun nuru, Kubbe-i Hadrâ'dan cihana yayılır. Allah cümlemize nasib etsin de, onun ziyaretine gittiğin vakitte gaflet etme; oradaki nurdan sana bir sıçrama gelse kâfidir sana... Bir sıçrama gelebilirse sana o senin için kafidir. İnsan onun için bütün varını terk eder.

“—Keşke ben onun huzurunda hiç olmazsa bir dakika dursam, o benim için ne büyük devlet ve saadettir. Oradan bana bir nur sıçrarsa, benim için büyük bahtiyarlıktır.” diye düşünür.

Halbuki memleketimiz oradan uzak ama, bugün Cenâb-ı Hak çok imkânlar vermiştir. Ona salât ü selâm göndermek her yerden mümkün ise de, onun huzuruna gidip, huzurunda el bağlayıp;

“—Yâ Rasûlallah! Ben işte o uzak beldeden geldim, senin günahkâr ümmetindenim. İşte senin yardımını, Allah-u Teâlâ'nın izniyle bize himmetini bekliyorum.” gibilerden bir şeyler söylerse, elbette onun mükâfatı çok başka olur.

Allah kusurlarımızı affetsin...

Onun için Rasûlüllah SAS köktür. Yani dünyanın ve âhiretin kökü, direği, bütün nuru odur. Ondan bir nur alamayan insan, tamamıyla küfrün ta içine düşmüştür.

Şimdi mesela bakınız içimizde bir kardeş var, Londra'dan gelmiş İngiliz kardeş, kendisini demin gördüm ama şimdi fark edemeyeceğim. Güzel sakal salmış, şark edebiyat profesörü, Hamid [Algar] diye ad almış kendisi. Yani dün geldi kendisini misafir ettik konuştuk. Tedkikat yapmış, İslâm, Müslümanlık dini en büyük dindir diyerekten Hıristiyanlık dininden İslâm dinine dönmüş el-hamdü lillah. Müslüman olarak gelmiş, bugün memleketimize de Nakşî tarikatının esaslarını öğrenmek için gelmiş.

Derken, Sırbistan'dan geçiyor tabii bu tarafa, Sırp memleketlerinden geçerken orada Boşnak memleketine uğramış. Orada bakmış ki güzel bir zikir var, camisinde mi tekkesinde mi, o hoşuna gitmiş, çok bayılmış. Komünist bir memlekette zikir serbest, Allah diyebiliyorlar.

“—Sizde de var mı böyle zikredecek bir yer, gösterseniz bize!”

dedi.

Ne diyeyim şimdi, bir şey diyemedim ki... Allah kusurlarımızı affetsin, Allah intibah versin...

Yalvaralım Cenâb-ı Hakk'a, onun nuru bizden kesilirse yandık! Yani dünyada da yanarız, ahirette de yanarız. Allah cümlemizin kusurunu affetsin...

Onun için, bu dünyaya dalıp da ahireti unutanlar, dünyada yananlardır. Hıristiyan diyoruz, o hıristiyanın küfrü başka... O da bir Allah akidesine hiç olmazsa sahip, gavurdur başka, akidesi bozuktur, şudur, budur. Bir de hiç bunları tanımayan insana ne dersin?

O da bir peygamber tanıyor, Musa diyor, İsa diyor, bir şey diyor. E bunların hiçbirisini tanımayan insan, elbette ondan daha aşağı düşmüş demektir.

j. Hz. Ali'nin Şerefi

Ebû Nuaym, Zeyd ibn-i Erkam RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²²⁰

أَلَا إِنَّ اللَّهَ وَلِيِّيَ ، وَأَنَا وَلِيَّ كُلِّ مُؤْمِنٍ ، مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ ، فَعَلِيَّ مَوْلَاهُ
(أبو نعيم في فضائل الصحابة عن زيد بن أرقم)

RE. 168/7 (*Elâ inna'llâhe veliyyî, ve ene veliyyü külli mü'minin, men küntü mevlâhü, fealiyyün mevlâhü.*)

(*Elâ inna'llâhe veliyyî*) "Haberiniz olsun ki, muhakkak Allah benim velîmdir. (*Ve ene veliyyü külli mü'minin*) Ben de her mü'minin velîsiyim. (*Men küntü mevlâhü*) Ben kimin velisi isem,

²²⁰ İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.350; Ebû Nuaym, *Fadâil-i Hulefâ-i Râşidîn*, c.I, s.31, no:18; İbn-i Şâhin, *Şerhü'l-Mezâhib-i Ehlü'l-Sünneh*, c.I, s.104, no:87; Zeyd ibn-i Erkam RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.608, no:32945; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.492, no:4556.

(*fealiyyün mevlâhü*) Hz. Ali de onun velisidir.”

“—Ben bütün mü’minlerin velisiyim.” buyurmuş.

Ne kadar? Kıyamete kadar gelecek mü’minlerin velisi Rasûlüllah SAS, yani nâsırî. yardımcısı... Binâen aleyh nerede insanın başı sıkılırsa sıkılsın, Rasûlüllah’a salât ü selâmlarını bol yapsın; Rasûlüllah SAS onun imdadına yetişir, o oradan kurtulur.

“—Ben kimin mevlâsıysam, velîsiysem Hz. Ali de onun velisidir.”

Üsâme RA, Hz. Ali’ye demiş ki:

“—Ben senin kölen değilim. Ben Rasûlüllah’ın kölesiyim!”

“—Sen bu şeye nereden kondun?” demek istiyor.

Cenâb-ı Peygamber ona bu şerefi verdi. O şeref tabii ona liyakatinden dolayı verilmiştir.

Efendimiz SAS’in Hz. Ali Efendimiz hakkında, “Hz. Ali de mü’minlerin velisidir.” dediği bu söz, Târık isminde bir adama ulaşmış. Adam Rasûlüllah SAS’e gelmiş, demiş ki:

“—Yâ Rasûlüllah, bize ‘*Lâ ilâhe illallah, Muhammedün rasûlüllah*’ dersiniz müslüman olacaksınız dediniz, pekiyi kabul ettik dedik. Namazı emrettiniz, pekiyi dedik. ‘Zekat da verin!’ dediniz, pekiyi dedik. ‘Oruç tutun!’ dediniz, pekiyi dedik.” Ve’l-hacce. “Hac da yapın dedin, ona da peki dedik. Bunların hepsini kabul ettik. Şimdi kalktın, Hz. Ali’nin faziletini çıkardın başımıza... Bu senden midir bu, yoksa bunu Allah tarafından mı tebliğ ediyorsun bize?” demiş.

Rasûlüllah SAS Efendimiz:

“—Allah tarafından bildirilene tebliğ ediyorum.” buyurmuş.

O bilmiyor tabii, Rasûlüllah’ın hiç kendinden söz söylediği yoktur:

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ . إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ (النجم: ٣-٤)

(*Ve mâ yentiku an’ül-hevâ. İn hüve illâ vahyün yûhâ*) “O

kendiliğinden söz söylemez. Söyledikleri sözler hep Allah-u Teâlâ'nın vahyinin iktizasıdır.” (Necm, 53/3-4)

Rasûlüllah SAS, bunun da Allah'tan geldiğini bildirince, o adam demiş ki:

“—Eğer söylediğin haksa, gökten taş yağdır yahut başka bir azap gönder de bilelim bunu!” demiş.

Bu bedbaht adam, imanı bilmiyor. Sen Rasûlüllah'a inandın, iman ettin mi, artık bu kadar teslim olmak ilzam ederken, şimdi bu buna ağır geldi ve bu ağırlığından dolayı bu şeyi ağzından kaçırdı. “Bu bu sözü söyledikten sonra, hayvanına gidinceye kadar vakit kalmadı kendisine, gökten bir taş kafasından girdi dübüründen çıktı ve orada öldürdü onu.

Kendisi istedi çünkü, kendisi istedi, “Eğer söylediğin haksa.” Fe-emtir aleynâ hicâraten. “Gökten taş yağdır.” dedi.

Evet, eğer bu haksa, yani bu dediğin haksa. Evi'tinâ bi-azâbin elîmin. “Yahut başka bir azap gönder de bilelim bunu.” demek istedi. Fakat o gitti cehenneme.

Rasûlüllah SAS'i Hz. Ömer ile Hz. Ebû Bekir de dinlediler. “Hz. Ali her mü'min ve mü'minenin mevlâsıdır.” diye onlar da tasdik ettiler.

Bir keresinde Hz. Ömer RA'a soruldu:

“—Yâ Ömer! Hz. Ali'ye o kadar çok saygı gösteriyorsun ki, bu gösterdiğin saygıyı ahabdan hiç kimse yapmıyor. Nedir sebebi?”

Buyurdu ki:

“—O benim mevlâmdır.”

Fakat bununla beraber, bu kadar büyüklüğüyle beraber Hz. Ali RA, Hz. Ebû Bekir RA ve Hz. Ömer RA'ın üstünde değildir. Usuldeki kaideye göre, dördüncü halife Hz. Ali RA'dır.

k. Peygamber SAS Efendimiz'in Ümmetini İstemesi

Hakîm-i Tirmizî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²²¹

أَلَا إِنِّي لَكُمْ بِمَكَانِ صِدْقِ حَيَاتِي ، فَإِذَا مِتُّ لَا أَزَالُ أَنَادِي فِي
قَبْرِي: يَا رَبِّ أُمَّتِي أُمَّتِي ! حَتَّى يَنْفَخَ فِي الصُّورِ النَّفْخَةُ الْأُولَى ،
ثُمَّ لَا تَزَالُ لِي دَعْوَةٌ مُجَابَةٌ ، حَتَّى يَنْفَخَ فِي الصُّورِ النَّفْخَةَ الثَّانِيَةَ
(الحكيم عن أنس)

RE. 168/8 (*Elâ innî leküm bi-mekâni sıdkın hayatî, feizâ müttü lâ ezâlü ünâdî fî kabrî: Yâ rabbi ümmetî ümmetî! Hattâ*

²²¹ Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.IV, s.176; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.414, no:39114; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VI, s.24, no:4621.

yünfeha fi's-sûri'n-nefhati'l-ûlâ, sümme lâ tezâlû lî da'vetün mücâbetün, hattâ yünfeha fi's-sûri'n-nefhati's-sâniyeti.)

Peygamber SAS'i çok iyi bilmek lazım. O Allah'ın bir nuru idi, geldi ve nur olaraktan da yine ahirete intikal etti. Şimdi diyor ki:

(Elâ innî leküm bi-mekâni sıdkın hayatî) “Haberiniz olsun ki, ben sizin için hayatım müddetince, sıdk makamındayım. *(Feizâ müttü lâ ezâlû ünâdî fî kabri)* Ben vefat ettikten sonra kabrimde, *(Yâ rabbi ümmetî ümmetî!)* “Ya Rabbi, ümmetim ümmetim!” diye nida eder dururum; *(hattâ yünfeha fi's-sûri'n-nefhati'l-ûlâ)* surda birinci üfürmeye kadar... *(Sümme lâ tezâlû lî da'vetün mücâbetün, hattâ yünfeha fi's-sûri'n-nefhati's-sâniyeti)* Sonra benim kabul edilmiş olan duam, sura ikinci defa üfürülünceye kadar devam eder durur.”

Demek ki, kabrinde kıyamete kadar bir hayat sahibi olduğunu bize duyuruyor.

Bunun birçok şahitleri vardır.

Rasûl-i Ekrem SAS hayât-ı mânevî ile kabirlerinde haydırlar. Binâen aleyh oraya gittiğimiz vakitte, bizim gibi toprağa intikal etmiş bir ceset yoktur orada. Onun ruhaniyeti hayattadır.

Şimdi bir şey var, âlem-i berzah denilen bir âlem var, ruhlar oradan gelir oraya gider. Herkes oradan gelir, sırası geldikçe herkesin ruhu iner, bedenine girer, o bedenle yaşar sonra o bedenden o berzah âlemine ruhu kabz olununca gider.

Oradaki gidiş de herkesin çıktığı yere değildir, gittiği yer çıktığı yere değildir, herkes mevkiine göre gider orada. O mesela güzel bir yerden inmiştir fakat sahibi onu idare edememiştir, bu sefer küfür üzerine gittiyse... Gayet böyle dibeğe benzetiyorlar. Dibi dar, etrafı gittikçe genişleyen ve sonu bulunmayan, sonu bulunamayan bir derecede... Herkes girdiği yer neresiyse o berzah âleminde oradadır, oradan başka yere geçişi haktır. Hangi hakkı burada kazandıysa oradaki yerinde mahfuzdur.

Yalnız Peygamber SAS'in yeri kendisini taşıyacak kudrette olmadığı için; Peygamber SAS'in berzaktaki yeri, o berzah âlemi, nur âlemi kendisini taşıyacak kudrette olmadığı için; o esrarı o

âlem bile taşıyamıyor yani. O âlem taşıyamadığı için, o bütün tabakatta cevelan eder.

Onun için Rasûl-i Ekrem SAS'e kendisini vermiş bir insan, gerek şarkta, gerek garpta olsun, onunla ruhen her zaman temas edebilir. Çünkü onun ruhaniyeti her yerde, güneşin nuru gibi yaygın bir haldedir. Onun için Allah bizi affetsin...

Bak, "Kıyamete kadar da kabrimde ben sizin için Cenâb-ı Hak'ka ümmetî ümmetî diyerekten münâcâttayım, bunu bilin!" buyuruyor.

Rasûlüllah SAS'in huzuruna gittiğiniz vakitte, kendinizi iyi verin oraya... Allah nasib etmezse olmaz ama. Allah'tan evvela o istidadı isteyelim ki, oraya gittiğimiz vakitte Rasûlüllah'ın kıymetine, şerefine, şânına yakışır bir şekilde orada salât ü selâmlar okuyup da ondan istimdât edelim!

Şimdi bu hayat böyle gidiyor, fakat o berzah âleminden ruhlar buraya inmektedir. Bak hepsinin miktarı, sayısı var. Oradaki bitmeden buranın kıyameti kopmayacak. Oradan ruhlar buraya inecek, orada hiçbir inecek ruh kalmadığı vakitte kıyametin kopması ona taalluk ediyor. Orada daha inecek ruh varken burada kıyamet kopmuyor, o gelecek, yerini bulacak.

Bu nefha-i ûlâ kopsa da yine benim Cenâb-ı Hak tarafından kabul olunmuş bir duam var, ona da devam ederim."

Ne zamana kadar? Sura ikinci defa üfürülünceye kadar

Şimdi birinci nefhada bitiyor her şey, canlı kalmıyor. Hiçbir canlı kalmadığı halde, yine ben duama da devam edeceğim. Tâ ki ikinci bir nefha ile insanların diriliş, baas, haşir, rücû başladığı bir devirdir ki, buna tereddüt eden, zerre kadar bir şek yapan adam, müslüman halkasının içerisine giremez. Çünkü şek, kudret-i ilâhîyeden şüpheden ibarettir.

"—Canım, bu ceset toprak olduktan sonra, nasıl olur da bir daha dirilebilir?"

Halbuki, Cenâb-ı Hak şu üzerinde yaşadığımız toprak ölüyken bu ölü toprağa nasıl hayat verdi?

اعلموا أَن الله يحيي الأَرْضَ بعد موتها (الحديد: ١٧)

(İlemû ennellâhe yuhi'l-arda ba'de mevtihâ) “İyi bilin ki, Allah yeryüzünü ölümünden sonra diriltmektedir.” (Hadîd, 57/17)

Bu dünya nâr-ı beydâ halinde idi diyen biz değil miyiz? Güneşten koptu beyaz ateş haline geldi. Nâr-ı beydâ halinde yanan bir kütlede hayat olur mu?

Ağaç kesildi mi öldü, bir de yakıyorsun onu, yaktıktan sonra kül oluyor yahut kömür oluyor neyse, onda hayat bitmiştir. Ama o biten hayata tekrar hayat veriyor Cenâb-ı Hak ve bütün hayat sahiplerinin hayatını da oradan temin ediyor insanlar.

Bu gözünün önünde olan ki, bugün Ay'a gidiyorlar, hayat yok diyorlar, çünkü hava yok. Yarın Cenâb-ı Hak orada da hayatı yaratırsa? Bu dünyamızın da evvelinde hayat burada da yoktu ama bir gün geldi, o hayatı Cenâb-ı Hak burada yarattı.

İşte bu hayatı burada yaratan Allah-u Celle ve A'lâ'nın, bu insana öldükten sonra tekrar bir hayat bahşetmesinde ne güçlük var?

Ana rahminde bir kanı şu şekillere sokan Allah, ana rahminde bir kan parçasını şu şekillere sokan Allah, o topraktan çıkartıp da yediğimiz gıdadan kan olur, o kan da bak kaç şekle dönmüştür. O şekillerle bize hayat veren Allah'a ne güçlük var ki, toprağa girdikten sonra bizi tekrar iade edemesin?

Bir gün olacak ki bu gökten insan menisi gibi su akacak. O sular aktığı vakitte, herkesin ana rahmi mezar olacak, herkes orada şeklini alacak.

O kudret-i ilâhiye, nasıl olacağına aklımız ermez, ama orada yapacak, besleyecek. Bizi ana rahminde nasıl besliyorsa, orada da öyle besleyecek.

Onun için, iman ederken Allah-u Teâlâ'nın kudretine inanacak insan. Kur'an'da kaç yerde geçiyor kadîr, kadîr, kadîr... Cenâb-ı Hak her şeye kadirdir. Kâdir demek, yapamayacağı şey yok

demek. Bir şeyi yapamaz dedin mi, onun kudretini inkâr etmiş olursun o zaman.

1. Zerre Kadar Hayır ve Şerrin Karşılığı

Bu olayı şöylece özetleyen başka bir hadise geçelim hemen. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:²²²

أَلَا إِنَّ الدُّنْيَا عَرَضٌ حَاضِرٌ، يَأْكُلُ مِنْهُ الْبَرُّ وَالْفَاجِرُ. أَلَا وَإِنَّ
الْآخِرَةَ أَجَلٌ صَادِقٌ، يَقْضِي فِيهَا مَلِكٌ قَادِرٌ. أَلَا وَإِنَّ الْخَيْرَ كُلَّهُ
بِحَدَافِيرِهِ فِي الْجَنَّةِ. أَلَا وَإِنَّ الشَّرَّ كُلَّهُ بِحَدَافِيرِهِ فِي النَّارِ. أَلَا
فَاعْمَلُوا وَأَنْتُمْ مِنَ اللَّهِ عَلَى حَزْرٍ، وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مَعْرُضُونَ عَلَى
أَعْمَالِكُمْ. فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ. وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (الشافعي، ق. في المعرفة عن عمرو مرسلًا)

RE. 169/1 (*Elâ inne'd-dünyâ aradun hâdır, ye'külü minhe'l-berru ve'l-fâcir. Elâ ve inne'l-âhirete ecelün sâdık, yakdî fihâ melikün kâdir. Elâ ve inne'l-hayra küllehû bi-hazâfirihî fi'l-cenneh. Elâ ve inne's-şerre küllehû bi-hazâfirihî fi'n-nâr. Elâ fa'melû ve entüm mina'llâhi alâ hazer, va'lemû enneküm mu'radûne alâ a'mâliküm. Femen ya'mel miskâle zerretin hayran yerah, ve men ya'mel miskâle zerretin şerren yerah.*)

(*Elâ inne'd-dünyâ aradun hâdır*) “Dikkat edin, uyanın, aklınızı

²²² *Müsnedü's-Şâfiî*, c.1, s.67, no:288; Amr Rh.A'ten. Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.3, s.216, no:5599; Şeddâd ibn-i Evs RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.15, s.1372, no:43602.

başınıza toplayın ki, (*inne'd-dünyâ aradun hâdır*) dünya hâl-i hazırda elinizde, önünüzde olan bir maldır, metâdır, eşyadır. (*Ye'külu minhe'l-berru ve'l-fâcir*) Bundan herkes yer; iyi de yer, kötü de yer, dinli de yer, dinsiz de yer...”

(*Elâ ve inne'l-ahirete ecelün sâdık*) “Ahiret de gerçek bir müddettir, mutlaka gelecektir, haktır. (*Yakdî fihâ melikün kâdir*) Orada her şeye kâdir olan, hükümdar olan Allah-u Teâlâ Hazretleri hükmedecek kulları arasında...”

(*Elâ ve inne'l-hayra küllehû bi-hazâfirihî fi'l-cenneh*) “Bak dikkat edin, bilin ki hayrın hepsi tamamıyla, detayıyla cennettir. Ne kadar saadet, ne kadar selamet, ne kadar hayır varsa bütün etrafı ile beraber hepsi cennettir.” Binâen aleyh, bu dünyada iken o bütün hayırları cami olan cenneti isteyin!

Nasıl dua ediyor Efendimiz SAS:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ ، وَأَعُوذُ
بِكَ مِنَ النَّارِ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ ،

(*Allâhümme innî es'elüke'l-cennete ve mâ karrabe ileyhâ min kavlin ev amelin*) “Allahım, senden Cenneti isterim ve cennete yaklaştıracak söz ve ameli isterim. (*Ve eüzü bike mine'n-nâri vemâ karrabe min kavlin ev amelin*) Cehennem ateşinden sana sığınırım ve Cehenneme yaklaştıracak söz ve amelden sana sığınırım.” diye dua ederek cenneti istiyor ve cehennemden Allah'a sığınıyor.

(*Elâ ve inne'ş-şerre küllehû bi-hazâfirihî fi'n-nâr*) “Yine gözünüzü açın, agâh olun, bilin ki, şer de bütün detayıyla, teferruatıyla hepsi cehennemdedir.” Bütün kötülükler, fenalıklar, hatırından ne kadar fenalık geçiyorsa, onların hepsi de cehennemliktir.

Bütün hayırlar, saadetler, selametler, cennette; bütün fenalıklar, şerler, kötülükler de cehennemde...

(Elâ fa'melû ve entüm mina'llâhi alâ hazer) “Bir şeyler yapın ama, Allah'tan korkarak yapın!”

İşte hayat elinizdedir, sağlığınızın, gençliğinizin, dininizin kadrini, kıymetini bilin de ona göre amel edin! Daima Allah-u Teâlâ'dan korku üzerine olun, sakınma üzerine olun!

Her anda Cenâb-ı Hakk'ın çeşitli tecellileri oluyor. Bu tecellilerin karşısında insan daima sabırlı olması ve yolunu şaşırması lazım! Deniz nasıl çeşitli dalgalarla mütemadiyen dalgalanır fakat kaptan daima gideceği hedefe doğru pusulasını çevirir, oraya gider. Dalga nereden gelirse gelsin. Binâen aleyh sen de dünyanın fitnelerinin hiçbirisine metelik verme, istikametten ayrılma! Allah olsun hedefin...

(Va'lemû enneküm mu'radûne alâ a'mâliküm) “İyi biliniz, herkesin ameli kendisine arz olunacak, bunu iyi biliniz.”

Peygamber Efendimiz, Zilzal Sûresi'nin son ayetlerini söylemiş en sonunda:

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ . وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

(الزلزال: ٧-٨)

(*Femen ya'mel miskàle zerretin hayran yerah*) “Zerre ağırlığı kadar hayır işleyen, onun karşılığını görecek; (*ve men ya'mel miskàle zerretin şerren yerah*) zerre ağırlığı kadar şer işleyen de, onun cezasını çekecek.” (Zilzâl, 99/7-8) buyurmuş.

Binâen aleyh, ona göre amel et, hedefini ona göre düzelt, yolunu ona göre ele al.

m. Yakîn ve Afiyet

Abdullah ibn-i Mübârek, Hasan-ı Basrî Rh.A'ten rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²²³

أَلَا إِنَّ النَّاسَ لَمْ يُوْتُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا شَيْئًا خَيْرًا مِنَ الْيَقِينِ وَالْعَافِيَةِ ،

(فَسَلُوهُمَا اللَّهَ (ابن المبارك عن الحسن مرسلا)

RE. 169/2 (*Elâ inne'n-nâse lem yü'tev fi'd-dünyâ şey'en hayran mine'l-yakîni ve'l-âfiyeh, feselûhüma'llàhe.*)

(*Elâ inne'n-nâse lem yü'tev fi'd-dünyâ şey'en hayran mine'l-yakîni ve'l-âfiyeh*) “Agâh olunuz ki, insana dünyada yakın ve afiyetten daha hayırlı bir şey verilmemiştir. (*Feselûhüma'llàhe*) Öyle ise Allah'tan o ikisini isteyin!”

Bu dünyada çok çeşit nimetler var da, çok çeşit nimetlerin içerisinde Cenâb-ı Peygamber Efendimiz bizim için iki şeye delalet ediyor, diyor ki:

“—Bütün dünyadaki şeylerden sizin en çok isteyeceğiniz hayır,

²²³ Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.196, no:558; Beyhakî, *Sünenü's-Suğrâ*, c.I, s.26, no:14; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.438, no:7334; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.494, no:4562.

yakîn ve afiyettir.”

Yakîn, Allah-u Teâlâ'nın kalpleri nur ile doldurmasının insandaki neticesidir. Bu nur ile dolmayan kalpler daima şek, şüphe üzerindedirler. Binâen aleyh, kalpler böyle nur ile doldu muydu, kalp açılır o zaman... Sanki ahireti görmüş gibi bilgisi o kadar geniş olur.

n. Sarhoşluk Veren Her Şey Haramdır

Ebû Nuaym, Enes ibn-i Huzeyfe RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²²⁴

أَلَا إِنَّ كُلَّ مُسَكِّرٍ حَرَامٌ، وَكُلِّ مُخَدِّرٍ حَرَامٌ، وَمَا أَسْكُرَ كَثِيرُهُ

²²⁴ Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahabe*, c.II, s.449, no:792; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.77; Enes ibn-i Huzeyfe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.368, no:13273; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VI, s.1, no:4575.

حَرَمٌ قَلِيلُهُ ، وَمَا خَمَّرَ الْقَلْبَ فَهُوَ حَرَامٌ (أبو نعيم عن أنس بن

حذيفة)

RE. 169/3 (*Elâ inne külle müskirin harâmun, ve külle muhadderin harâmun, ve mâ eskere kesîruhû harume kalîlühû, ve mâ hammere'l-kalbe fehüve harâmün.*)

(*Elâ inne külle müskirin harâmun*) “Agâh olunuz ki, sarhoşluk veren her şey haramdır. (*ve külle muhadderin harâmun*) Her uyuşturucu haramdır. (*Ve mâ eskere kesîruhû harume kalîlühû*) Çoğu sarhoşluk veren şeyin azı da haramdır. (*Ve mâ hammere'l-kalbe fehüve harâmün*) Kalbi perdeleyen şey de haramdır.”

Bunu gelecek derse bırakalım!

Allah kusurlarımızı affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Rızası yollarından bir an bile bizleri ayırmasın...
El-Fâtihah!

İskenderpaşa Camii

18. SAKINILACAK AMELLER

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

أَلَا إِنِّي لَكُمْ بِمَكَانِ صِدْقِ حَيَاتِي ، فَإِذَا مِتُّ لَا أَزَالُ أَنَادِي فِي
قَبْرِي : يَا رَبِّ أُمَّتِي أُمَّتِي ! حَتَّى يَنْفَخَ فِي الصُّورِ النَّفْخَةُ الْأُولَى ،
ثُمَّ لَا تَزَالُ لِي دَعْوَةً مُجَابَةً ، حَتَّى يَنْفَخَ فِي الصُّورِ النَّفْخَةُ الثَّانِيَّةُ
(الحكيم عن أنس)

RE. 168/8 (*Elâ innî leküm bi-mekâni sıdkın hayatî, feizâ
müttü lâ ezâlü ünâdî fî kabrî: Yâ rabbi ümmetî ümmetî! Hattâ
yünfeha fi's-sûri'n-nefhati'l-ûlâ, sümme lâ tezâlü lî da'vetün
mücâbetün, hattâ yünfeha fi's-sûri'n-nefhati's-sâniyeti.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

*[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli
seyyidinâ muhammed...]*

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!”

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli

seyyidinâ muhammed...]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihannın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Peygamber SAS Efendimiz'in Ümmetini İstemesi

Hakîm-i Tirmizî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²²⁵

أَلَا إِنِّي لَكُمْ بِمَكَانِ صِدْقِ حَيَاتِي ، فَإِذَا مِتُّ لَا أَزَالُ أَنَادِي فِي
قَبْرِي : يَا رَبِّ أُمَّتِي أُمَّتِي ! حَتَّى يَنْفَخَ فِي الصُّورِ النَّفْخَةُ الْأُولَى ،
ثُمَّ لَا تَزَالُ لِي دَعْوَةٌ مُجَابَةٌ ، حَتَّى يَنْفَخَ فِي الصُّورِ النَّفْخَةُ الثَّانِيَّةُ
(الحكيم عن أنس)

RE. 168/8 (*Elâ innî leküm bi-mekâni sıdkın hayatî, feizâ müttü lâ ezâlü ünâdî fî kabrî: Yâ rabbi ümmetî ümmetî! Hattâ yünfeha fî's-sûri'n-nefhati'l-ûlâ, sümme lâ tezâlü lî da'vetün mücâbetün, hattâ yünfeha fî's-sûri'n-nefhati's-sâniyeti.*)

Bugünkü ders bir muhabbet dersi. Allah hepimizi afv u mağfired eylesin... O mekân-ı mukaddeslere ziyaretleri cümlemize tekrar tekrar nasib etsin...

Efendimiz SAS Hazretlerinin şu hadislerinde buyurdıkları hâli Mekke'den bir ehl-i Mekke diyor ki;

“—Biz doktora gitmeyiz. Hasta olduğumuz vakit doktorla işimiz yok idi. Hemen zemzem kuyusunun başına gideriz, bol bol içeriz. Allah'tan mukadder olan şifa gelir. Şayet olmadıysa, hemen bir arabaya biner, doğru Medine-i Münevvere'ye gider, Rasûlüllah'ı bir ziyaret ederiz, hepsi biter.”

Bu hadîs-i şerîf onu andırıyor.

²²⁵ Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.IV, s.176; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.414, no:39114; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VI, s.24, no:4621.

(*Elâ innî leküm bi-mekâni sıdkın hayatî*) “Haberiniz olsun ki, ben sizin için hayatım müddetince, sıdk makamındayım.”

Ama bu hayat sadık bir hayattır. Yalancı gibi geliyor bize... Meselâ kimseye kalmıyor ama bu hayatın içerisinde bir hakikat de var. Bu azıcık kısa olan bu hayatın içerisinde bir sadakat, bir hakikat var. Bunun içerisinde bu hakikati bulup da girebilenlere ne mutlu, aldanıp sakınanlara da ne yazık!

Onun için geçen Cuma hutbesinde dedim ki:

“—Hacılar oraya gidiyor, hepimiz gidiyoruz. Allah kusurumuzu affetsin, işte adımız hacı olarak geliyoruz. Asıl hacılık nefsin elinden, şehvetin elinden kurtulduğun gündür. Nefsin ve şehvetin elinden kurtulduğun gün tam hacısın.”

“—Sen kurtuldun mu hocam?”

Hayır, ben kurtulmadığım halde, onun elinden çektiğimi bildiğim halde size tavsiye ediyorum ki, “Aman bu çok fenâ bir şey, bunun elinden kurtulmanın çaresine bakın!” Bizim yaşımız gayrı geçti, onunla uğraşacak hâlimiz de kalmadı. Onlar hep gençlikte olur. Binâen aleyh siz gençliğinizde kendinizi nefsin eline kaptırmamanın yoluna bakın.

Nefis bir kere kaptı mı, adamı önüne kattı mı, onun elinden kurtulmak da pek kolay olmaz. Rusya'nın elindeki müslümanlar var bugün ya, kurtulması mümkündür. Mesela başka devletlerin elinde de birçok esir var, kurtulmaları mümkündür; fakat nefsin elinden kurtulmak çok zordur. Onun için nefsin ve şehvetin eline düşmemenin çaresine bakmak gerek.

Onun için Rasûl-i Ekrem diyor ki:

(*Feizâ müttü lâ ezâlü ünâdî fi kabrî*) “Ben vefat ettikten sonra, âhirete göçtükten sonra kabrimde, (*Yâ rabbi ümmetî ümmetî!*) “Ya Rabbi, ümmetim ümmetim!” diye nida eder dururum; (*hattâ yünfeha fi's-sûri'n-nefhati'l-ülâ*) surda birinci üfürmeye kadar...”

Şimdi bak o Suudiler'in ne büyük kabahati var:

“—Rasûl-i Ekrem SAS hayattan ayrıldıktan sonra, artık ondan bir şey beklenmez.” diyorlar.

Halbuki insanlar hep bir olur mu, bizden bir şey beklenmez elbette. Fakat Allah'ın Rasûlü ile biz bir olur muyuz hiç! O Rasûlullah yahu... Binâen aleyh Cenâb-ı Peygamber, kabrinde de bizim için Cenâb-ı Hak'a müracaat ediyor, daimâ “Yâ Rabbi,

ümmetimi isterim.” diyor.

Tâ kıyamet gününe kadar... Bir iki gün değil, kıyamet gününe kadar ümmetimi isteyen bir Peygamber'in ümmetiyiz el-hamdü lillâh. Allah dünyada da, ahirette de şefaatten mahrum etmesin...

Binâen aleyh, onun huzuruna gidip de onun huzurunda ona selâm verenlere, “Ben hassaten şefaattçiyim.” diyor.

“—Ümmetime şefaattçiyim, ehl-i Medine'ye de şefaattçiyim.” diyor.

Fakat uzak memleketleri aşmış, dağları tepeleri aşmış, benim huzuruma gelmiş; “*Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ rasûla'llah!*” diyor. Halbuki biz zannederiz ki bizi gören yok orada, işte bir perde var önümüzde, kapalı; arkasında Rasûlüllah... Tabii bizim hayalimizde bir mezarın içerisinde. Mezarın içerisinde olan bir insana bizim sözümüzün duyurulması mümkün değil.

Hatta biz şimdi kabirlerde telkin yapıyoruz da, bizim telkinimizi o kabrin içerisindeki adam duyabilir mi?

Üstü örtülmüş, yarım metre, bir metre toprak. Hatta şimdi şu duvarın arkasında duran bir insan diri olduğu halde yine benim sesimi duyamaz. Beklese de orada hoca ne diyor diye dinlese duyamaz.

Kabrin içerisindeki adama, bizim oradan telkinimiz ne oluyor? Onun ruhu vasıtasıyla ona naklolunacaktır. O ruhlar içinde ölüm yoktur ki! Ölüm cesetleredir, mahvolan cesetlerdir. Halbuki o cesedi gezdiren ruh hayattadır. Binâen aleyh Rasûl-i Ekrem'in hem ruhu, hem cesedi hayattadır.

(*Fî kabrihî hayyun semûn basîr.*) “Kabrinde hayattadır, işitir, görür.” Hem duyar, hem de görür. Cenâb-ı Hak bu hakkı da vermiştir, o Cenâb-ı Hakk'ın bir verişidir. Onun için Rasûlüllah SAS, karşısına gelen ümmeti görür.

“—*Es-salâtü ve's-selâmu aleyke yâ rasûla'llah!*” dediğin vakitte, “*Ve aleyküm selâm yâ veledî!*” der.

O şerefe nâil olmak büyük bir nimettir.

“—Ben hacca gittim yahu, artık tekrar gitmeye ne lüzum var?” derler.

Onun için bu pek abes bir laftır. İnsan babasını ziyarete gitmez mi? Mesela şurada falan memlekette baban var, anan var. Senede bir kere insan anasını babasını ziyarete gitmeyi istemez mi? Bu Rasûl-i Ekrem yahu! Baba kaç para eder onun yanında!

Mümkün olunca insana Rasûl-i Ekrem'in ziyareti güzeldir. Birçok insan mesela hac farz olmadığı halde, Rasûl-i Ekrem'in ziyaretine canla başla gitmişlerdir. Allah bizi de o yollardan ayırmasın...

(*Sümme lâ tezâlü lî da'vetün mücâbetün, hattâ yünfeha fi's-sûri'n-nefhati's-sâniyeti*) “Sonra benim kabul edilmiş olan duam, sura ikinci defa üfürülünceye kadar devam eder durur.”

İkinci bir sur var. İlk sur üfürülecek, dünyada hayat kalmayacak. Bir sur üfürülür, buna Sur-ı İsrâfil derler. O sur üfürüldüğü vakitte dünyada hayat tamamıyla biter. İşte bugün atom diyorlar, bilmem ne diyorlar. Ne olursa olsun, hayattan eser kalmayacak. Dünyada melek de kalmayacak. Ne melek ne ins ne cin, hiçbir canlı kalmayacak. Nefha-yı ûlâ, o üfürüldü mü hayatın sonu demek, bitiyor artık.

Sonra onunla ikinci nefha arasında bir müddet geçecek. O müddet Allahu alem, ne kadar olduğunu Allah bilir. Şimdi o müddetten sonra Cenâb-ı Hak, göklerin kapısını açacak. Bir yağmur indirecek. O yağmur ama erkek menisine benzer, böyle yağmur değil. O yağmurla kabirlerde olan cesetler, hepsi cesedini keşfedecek. Dünyadaki gömüldüğü cesedi orada meydana gelecek yine. Ana rahminden çocuk nasıl tekemmül ediyor, meydana geliyorsa bu sefer kabirde de aynı şekilde bu vücutlar vücut bulacak.

Bazı ana üç çocuk, bazı ana dört çocuk doğurduğu da duyulur. Mezarlara da kim bilir kaç kişi gömülmüştür ama hepsi kendi vücudunu kendisi bulacaktır.

O ikinci nefha üfürüldüğü zaman, ilk evvel kalkacak, canlanacak olan Peygamberimiz SAS'dir. Ondan sonra sırasıyla ümmetler kalkıp huzur-ı Rabbü'l-âlemîne arzolunacaklar. Onun için Cenâb-ı Peygamber kabrinde hayydır, yani diridir. Ama bu dünyanın hayatı gibi bir hayat değil, ahiretin hayatı ile diridir. Onun için oraya gidince insan çok uyanık olmalı ve Cenâb-ı Hakk'a tazarru u niyaz etmeli. Bu ancak o nefsin elinden kurtulduktan sonra, şehvetin elinden kurtulduktan sonra mümkündür.

Onun için bizde tasavvuf denilen bir meslek ictihat etmişlerdir ki bu nefsin elinden kurtulmanın çarelerini orada açıklarlar. Bu da kitaplar vasıtasıyla olmaz, bilgiler vasıtasıyla olmaz. Ancak gönüllerin alacağı kabiliyet meselesidir. Herkese nasip olmayan bir şeydir. Allah cümlemizi şeytanın, şehvetin, nefsin elinden kurtulan mes'ud bahtiyar kullarının zümresine ilhak eylesin... Namazlarımızın namaz oluşu, oruçlarımızın oruç oluşu, bizim insan oluşumuz ona bağlıdır.

Bir kalıp var bizde, bu kalıbın hiç kıymeti yok. Bizde asıl mâna itibarıyla olan insanlık, nefsin ve şehvetin mahvından sonra olacak. Şimdi yerin altında su var, altın var, platin var; envai çeşit maden var. Ama üstüne Cenâb-ı Hak toprak koymuş, almak mümkün değil ki! "Çalış, del, çıkar suyu." diyor.

Çalışıyorsun, deliyorsun, yerine göre yukarıya su fıskırıyor. Demek ki burada var, o çalışmanın neticesinde çıkardın. Daha çalışırsa benzini, gazı çıkarıyor, altını çıkarıyor.

Bizim içimizdeki bu cevahir de, bu insanlık cevherleri de nefsin altında gömülüdür. Nefis yok olmadıkça onlar meydana çıkmaz. Yerin altında nasıl gömülüyse, insanlık cevherleri de nefsin ve şehvetin altında gömülüdür. Onlar ezilecek ki cevherler çıksın ortaya...

b. Zerre Kadar Hayır ve Şerrin Karşılığı

Bu olayı şöylece özetleyen başka bir hadise geçelim hemen. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:²²⁶

أَلَا إِنَّ الدُّنْيَا عَرْضٌ حَاضِرٌ، يَأْكُلُ مِنْهُ الْبَرُّ وَالْفَاجِرُ . أَلَا وَإِنَّ
الْآخِرَةَ أَجَلٌ صَادِقٌ، يَقْضِي فِيهَا مَلِكٌ قَادِرٌ. أَلَا وَإِنَّ الْخَيْرَ كُلَّهُ

²²⁶ *Müsnedü'ş-Şâfiî*, c.1, s.67, no:288; Amr Rh.A'ten. Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.3, s.216, no:5599; Şeddâd ibn-i Evs RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.15, s.1372, no:43602.

بِحَدَافِيرِهِ فِي الْجَنَّةِ. أَلَا وَإِنَّ الشَّرَّ كُلَّهُ بِحَدَافِيرِهِ فِي النَّارِ. أَلَا
فَاعْمَلُوا وَأَنْتُمْ مِنَ اللَّهِ عَلَى حَزْرٍ، وَاعْلَمُوا أَنْكُمْ مَعْرُضُونَ عَلَى
أَعْمَالِكُمْ. فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ. وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (الشافعي، ق. في المعرفة عن عمرو مرسلًا)

RE. 169/1 (*Elâ inne'd-dünyâ aradun hâdır, ye'külü minhe'l-berru ve'l-fâcir. Elâ ve inne'l-âhirete ecelün sâdık, yakdî fihâ melikün kâdir. Elâ ve inne'l-hayra küllehû bi-hazâfirihî fi'l-cenneh. Elâ ve inne's-şerre küllehû bi-hazâfirihî fi'n-nâr. Elâ fa'melû ve entüm mina'llâhi alâ hazer, va'lemû enneküm ma'rudûne alâ a'mâliküm. Femen ya'mel miskâle zerretin hayran yerah, ve men ya'mel miskâle zerretin şerren yerah.*)

(*Elâ inne'd-dünyâ aradun hâdır*) “Dikkat edin, uyanın, aklınızı başınıza toplayın ki, (*inne'd-dünyâ aradun hâdır*) dünya hâl-i hazırda elinizde, önünüzde olan bir maldır, metâdır, eşyadır. (*Ye'külü minhe'l-berru ve'l-fâcir*) Bundan herkes yer; iyisi de yer, kötüsü de yer, dinli de yer, dinsiz de yer...” Allah, Allah’ı inkâr edene de veriyor Allah diyene de veriyor.

Dün haberde dinledim: Aydan bir taş getirdiler ya, o taşı hesaplayıcılar hesaplamışlar. Taşın dört buçuk milyar senelik olduğunu ispat etmişler, hesaplarına göre öğrenmişler. İsterse bir milyon olsun isterse on milyon olsun. Bize ne? Allah-u Teâlâ onu halk ettiği vakitte etmiş, orada hayat da koymamış. Ama bugün bu âleme Cenâb-ı Hak bu hayatı vermiş.

(*Elâ ve inne'l-âhirete ecelün sâdık*) “Ahiret de gerçek bir müddettir, mutlaka gelecektir, haktır. (*Yakdî fihâ melikün kâdir*) Orada her şeye kâdir olan, hükümdar olan Allah-u Teâlâ Hazretleri hükmedecek kulları arasında...”

Hz. Allah, Melik-i kâdirdir. Bu dünya melikleri gibi âciz değil. Dünya melikleri mesela şimdi parti kuracağım diye kıvranıp duruyor. Bir daha yıkıyorlar, bir daha kuracağım diye uğraşiyor. Âcizlik insanı bitiriyor ama o âhiretteki mâlik, Mâlikü'l-mülk olan

Hız. Allah hiçbir şeyden âciz değil. O'nu yıkacak hiçbir kuvvet yoktur.

(*Elâ ve inne'l-hayra küllehû bi-hazâfirihî fi'l-cenneh*) “Bak dikkat edin, bilin ki hayrın hepsi tamamıyla, detayıyla cennettedir. Ne kadar saadet, ne kadar selamet, ne kadar hayır varsa bütün etrafı ile beraber hepsi cennettedir.” Binâen aleyh, bu dünyada iken o bütün hayırları cami olan cenneti isteyin!

Ne kadar hayır akıllarınıza geliyorsa; dünyada birçok yaşayışlar var, bak tayyare ile üç saatte gittik geldik. Üç saat nedir, bir hayırdır. Eski dedelerimiz üç ayda gider gelirlerken, biz bugün üç saate indik, bu bir hayırdır. Daha bunun fevkinde neler var. Gökte yiyoruz, gökte içiyoruz falan. İnsana bunu evvelce söyleselerdi inanmazlardı. Delidir, derlerdi. Fakat bugün olan bir iş.

Cenâb-ı Hak'tan bizlere bu bir nimet-i uzmâdır. Ama bunun fevkinde o kadar nimetler vardır ki daha akl-ı beşere bile gelmemiştir onlar. Beşer akli onu tasavvur edemez, acizdir. İşte bu hayırların hepsi cennettedir. Dünyada gördüğünüz ne muazzam hayırlar, iyilikler, güzellikler varsa onların fevkinde akıllara gelmedik bütün hayırlar cennettedir. Binaen aleyh ondan gafil olmayın, onun talibi olun. Siz oranın sahibi olun.

(*Elâ ve inne'ş-şerre küllehû bi-hazâfirihî fi'n-nâr*) “Yine gözünüzü açın, agâh olun, bilin ki, şer de bütün detayıyla, teferruatıyla hepsi cehennemdedir.” Bütün kötülükler, fenalıklar, hatırandan ne kadar fenalık geçiyorsa, onların hepsi de cehennemliktir.

Dünyada birçok kötülükler de var. İyilikler olduğu gibi kötülükler de var. Öldürüyorlar, hapsilere, zindanlara atıyorlar. Aç bırakıyorlar. Çeşitli hâdiseler var ya dünyada, bunların ne kadar kötüsü varsa, o kötülerin en kötüsü cehennemdedir. İyilerin en iyisi cennette olduğu gibi kötülüklerin de en kötüsü cehennemdedir. Onun için oradan da çok sakınmak ve uzak kalmak lazım!

Nefis ve şehvet, insanı o cehenneme sürüklemek için bu dünyada bize musallattırlar. Onun yakasından elini kurtardığın gün de o en büyük nimetlerin mevcut olduğu cennet senin için

hazır.

(*Elâ fa'melû ve entüm mina'llâhi alâ hazer*) “Bir şeyler yapın ama, Allah'tan korkarak yapın! Cehenneme girdirecek fenâlıklardan sakınarak amellerinizi İslam'a göre ve doğru olarak yapın!”

(*Va'lemû enneküm mu'radûne alâ a'mâliküm*) “İyi biliniz, unutmayınız ki herkesin ameli kendisine arz olunacak!”

Burada yaptık, kimse de görmedi. Bitti gitti. Ölünce bitti. Yok öyle, bu bütün amellerimiz; işte bizim elimizde şimdi teypler var. Nasıl ki bizim hareketimizi, sözümüzü, bütün amellerimizi kapıp oraya geçiriyor. İçimizde de teypler var, o teypler alıp zapt ediyor. İçimizin teypleri, bizim bütün harekâtımızı zapt eden makinelerdir.

إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (الجاثية: ٢٩)

(*İnnâ künnâ nestensihu mâ küntüm ta'melûn.*) [Çünkü biz, yaptıklarınızı kaydediyorduk.] (Câsiye, 45/29)

Bütün yaptığımız hareketler o iç makineleri tarafından istinsah olunuyor, kopya ediliyor ki yarın bize arz olunacak.”

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ . وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

(الزلزال: ٧-٨)

(*Femen ya'mel miskâle zerretin hayran yerah*) “Zerre ağırlığı kadar hayır işleyen, onun karşılığını görecek; (*ve men ya'mel miskâle zerretin şerren yerah*) zerre ağırlığı kadar şer işleyen de, onun cezasını çekecek.” (Zilzâl, 99/7-8)

Zerre en ufak şeydir. En ufak bir hayrınız da olsa, şerriniz de olsa onu göreceksin. Hiçbir hayrın kaybolmaz. En ufak bir hayrın dahi sana arz olunur. Belki sen onu unutmuşsundur, hatırına bile gelmez. Fakat o sana arz olunacak.

Bir miskal miktarı da şer yapmışsın. Ehemmiyet de vermiyorsun yani, bir sinek öldürmüşsün farz et; bir şey değil de misal, o da arz olunacak. Hiç kıymet vermediğin en ufak bir şer de

arz olunacak. O iyisini de göreceksin, kötüsünü de göreceksin.

Onun için bu Zilzal Sûresi'ni zannedersen sekiz defa okumak, Kur'ân-ı Azîmüşşân'ın bir hatmine muadildir.

c. Yakîn ve Afiyet

Abdullah ibn-i Mübârek, Hasan-ı Basrî Rh.A'ten rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²²⁷

أَلَا إِنَّ النَّاسَ لَمْ يُؤْتُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا شَيْئًا خَيْرًا مِنَ الْيَقِينِ وَالْعَافِيَةِ ،
فَسَلُّوهُمَا اللَّهُ (ابن المبارك عن الحسن مرسلًا)

RE. 169/2 (*Elâ inne'n-nâse lem yü'tev fi'd-dünyâ şey'en hayran mine'l-yakîni ve'l-âfiyeh, feselühüma'llâhe.*)

(*Elâ inne'n-nâse lem yü'tev fi'd-dünyâ şey'en hayran mine'l-yakîni ve'l-âfiyeh*) “Agâh olunuz ki, insana dünyada yakın ve afiyetten daha hayırlı bir şey verilmemiştir. (*Feselühüma'llâhe*) Öyle ise Allah'tan o ikisini isteyin!”

Dünyada yakîn ve afiyetten daha hayırlı hiçbir şey yoktur. Zannedilir ki dünyada paran çok olursa, malın çok olursa, vücudun da sıhhatli olursa, en iyi şey o... Hayır hiç de öyle değil. Evet, mal ayrıdır, sıhhat yine ayrıdır, fakat asıl maksut olan yakîndir.

Yakîn nedir? Senin beni görmen, benim seni görmem yakînendir. Konuşmamızı yakînen duyuyorsunuz, yakînen işitiyorsunuz. Bu yakîndir ki, ahiretin tıpkı bunun gibi olduğuna, içerisinde güzelce inanmasıdır.

Bu gözle görünmez, bu gözle görünen *yakîn* bu dünyaya aittir. Bir de bu gözün içerisindeki basiret denilen iç gözü vardır ki, bu gözün içini Allah-u Teâlâ nur ile dolduğu vakitte, o nurlar vasıtasıyla görülür. O hallere bu zaman aynen gördüğüne nasıl inanıyorsa, bu göz; nuruyla da iç nuruyla da gördüklerine aynen

²²⁷ Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.196, no:558; Beyhakî, *Sünenü's-Suğrâ*, c.I, s.26, no:14; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.438, no:7334; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.494, no:4562.

öyle inanır.

“Bu gönüller göğüsler genişler genişler. Bu ahiret şu dünyada gördüğümüz gibi olur insanın gözünün önünde.”

Buna yakîn diyorlar. Ahiret başka bir âlemde... Başka âlemde olduğu halde görmüyoruz. Fakat insanda öyle bir his, kabiliyet, yakîn hâsıl olacak ki, sanki gözünün önündeymiş gibi. Mesela rüyada biz Kâbe’yi gördük de sanki gözümüzün önünde görüyormuşuz gibi. İşte bu da Allah-u Teâlâ’nın verdiği nur vasıtasıyla, ahirette hakikaten görüyormuşuz gibi burada amellerimiz tartılıyormuş gibi inancın hâsıl olacak.

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ . وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

(الزلزال: ٧-٨)

(*Femen ya’mel miskàle zerretin hayran yerah*) “Zerre ağırlığı kadar hayır işleyen, onun karşılığını görecektir; (*ve men ya’mel miskàle zerretin şerren yerah*) zerre ağırlığı kadar şer işleyen de, onun cezasını çekecektir.” (Zilzâl, 99/7-8) ayetini hemen bilmeyen yok bizim müslümanlarda!

Bunu bildiğimiz halde, her zaman da okuduğumuz halde içimizdeki inanç, ağızımızdan çıkan bu kelimeye uygun değildir. Bu ne zaman uygun olur?

Ne zaman yakîn sende hâsıl olursa bende yakîn hasıl olursa o yakînden sonra bu sözler tezahür eder. İçimizde yakîn hâsıl olur. Onun için tasavvufun lüzumu pek muhakkaktır ki, insan bu aleme layıkı vechiyle inanabilsin.

“—Birisi yakîn birisi de afiyet! Bu ikisini Cenâb-ı Hak’tan isteyiniz.” diyor Cenâb-ı Peygamber.

d. Her Sarhoşluk Veren Şey Haramdır

Ebû Nuaym, Enes ibn-i Huzeyfe RA’dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²²⁸

²²⁸ Ebû Nuaym, *Ma’rifetü’s-Sahabe*, c.II, s.449, no:792; İbn-i Esir, *Üsdü’l-Gàbe*, c.I, s.77; Enes ibn-i Huzeyfe RA’dan.

أَلَا إِنَّ كُلَّ مُسَكِّرٍ حَرَامٍ، وَكُلِّ مَخْدَرٍ حَرَامٍ، وَمَا أَسْكَرَ كَثِيرَهُ
حَرَمٌ قَلِيلُهُ، وَمَا خَمَرَ الْقَلْبَ فَهُوَ حَرَامٌ (أَبُو نَعِيمٍ عَنِ أَنَسِ بْنِ
حَدِيفَةَ)

RE. 169/3 (*Elâ inne külle müskirin harâmun, ve külle muhadderin harâmun, ve mâ eskere kesîruhû harume kalîlühû, ve mâ hammera'l-kalbe fehüve harâmün.*)

(*Elâ inne külle müskirin harâmun*) “Agâh olunuz ki, sarhoşluk veren her şey haramdır. (*ve külle muhadderin harâmun*) Her uyuşturucu haramdır. (*Ve mâ eskere kesîruhû harume kalîlühû*) Çoğu sarhoşluk veren şeyin azı da haramdır. (*Ve mâ hammera'l-kalbe fehüve harâmün*) Kalbi perdeleyen şey de haramdır.”

İçkinin fena olduğunu herkes bilir. İçen de bilir içmeyen de bilir. İçki evvela keyif veren bir şey ve arkası çok belâlı, fena bir şey. Bunu içenler de pişmandırlar ama o şeye düşmüştür bir kere. Felâketin içine düşmüştür. Allah kurtarsın hepimizi...

Bu bilgi kâfi gelmiyor. Hem paramızı götürüyor, hem ahlâkımızı götürüyor, hem çoluğumuza çocuğumuza zarar veriyor. Her şeyimize zarar veriyor. Bunu biliyoruz, bildiğimiz halde de bunun müptelası olarak bunu kullanıyoruz. Demek ki yakînimiz yok.

Kuru bir bilgi yetmiyor. Yakîn hâsıl olsa, içmez insanlar onu. Hem günâhtır der; vücuduma zararlıdır, malıma zararlıdır der; onu zorla da içirseler yine içmez. Ama yakîn olmayınca, tevbe ederim der, şöyle der böyle der, kendisini aldatır.

Muhadder; Afyon gibi, bu afyona benzeyen içkinin gayrı olan otlardan hâsıl olan içki. Bu da haramdır.”

Buraya dikkat edin: Çoğu sarhoşluk veren şeyin azı da haramdır.

Bir şey ki mesela sigara, bir tanesi bir şey yapmıyor. İçiyor

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.368, no:13273; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VI, s.1, no:4575.

onu herkes; iki, üç, dört, beş... Günde bir paket içiyor herkes. İki paket içiyor, bir şey yapmıyor. Ama bunu birbiri üzerine daimî bir şekilde içtiği vakitte adamın kafasını döndürüyor. Bir iki içiyor, aldatıyor insanı. Hepsini birden içerse, o da sarhoş yapar.

Mademki bu seni çoğu sarhoş yaptı, öyleyse onun bir tanesi de haramdır. İçki, bir kadeh, adamı belki sarhoş etmez. İki kadeh belki sarhoş etmez. Herif yüz dirhem içiyor, yahut büyük bir şişe içiyor; ancak o zaman sarhoş oluyor. Ama o büyük içtiği vakit sarhoş olduğu için, bir kadehi de haramdır, hatta damlası da haramdır. Mademki sarhoş ediyor. Sigara da böyledir.

Ben bir arkadaşımı gördüm. Ramazan'dı, Ramazan olmak münasebetiyle gündüz oruçlu olduğu için akşama kadar sigara içemedi. Orucunu açarken sigarayı hemen birbiri arkasından birkaç tanesini içince küt diye düştü. Gözümün önünde gördüm.

Demek ki birdenbire onun başına vurdu, aşağıya düşürdü. Demek ki insanı sarhoş edebiliyor. Çoğu sarhoşluk verenin azı da haram!

Burada çok aldanıyor insanlar.

Kalbi perdeleyen şey de haramdır.

Hamr, örtüden geliyor. Örtün bir şey, akli örtüyor, akıl zıvanadan çıkıyor. Dürüst hareket edemiyor. Akıl dürüst hareket edemediğinden sözleri bozuk oluyor, ayakların hareketi bozuk oluyor, yürüyüşü bozuk oluyor, bir de kalbi bozuyor.

Düşünemiyor, idrak hissi kayboluyor, fehim kayboluyor, düşünce kayboluyor. “Kalp katılığı” diyoruz, “kalp karartısı” diyoruz, “gönül karartısı” diyoruz. Bunlar hâsıl oluyor. Buna sebep olanlar ne gibi şeylerse, bunlar hepsi de haramdır.

Vakt-i saadette ve daha sonraki zamanlarda hacılıkta ancak beş bin, on bin, yirmi bin kişi bulunabilirmiş. Hacda bugün milyonluk insan bulunuyor. Fakat o gün on bin, yirmi bin, elli bin kişi vardı.

Bu kadcırcık insan dünyaya ferman okuyordu, bu kadar azıcık insan dünyaya ferman okuyordu! Parası yok, malı yok, eşyası yok, topu tüfeği yok; o zamanın da büyük muazzam devletleri var, topları tüfekleri, malları mülkleri, her şeyleri o kadar kuvvetli; fakat bu hiçbir şeyi olmayan ve sayıları da çok az olan bu ashâb-ı

kirâm dediğimiz bahtiyarlar bu koca muazzam devletlerin ikisini de yıktılar. Buralara kadar o az sayılarıyla aldılar, bize teslim ettiler el-hamdü lillâh. Bugün biz çok sayımızla, bunların yaptığının yüzde birisini yapamıyoruz.

Sebebi nedir?

Bir gün Peygamber SAS Efendimiz buyurdular ki:

“—Bir gün gelecek bütün insanlar sizin üzerinize çullanacak, elinizden malınızı mülkünüzü almaya çalışacaklar, memleketlerinizi almaya çalışacaklar.”

“—Yâ Rasûlallah! Biz o gün az mı olacağız da onlar bizim üzerimize çullanacaklar? Azlığımızdan mı istifade edecekler?”

“—hayır, aksine çok olacaksınız. Çok olduğunuz halde onlar size tasallut edecekler, üzerinize çullanacaklar. Ve sizi çanaklardaki yemekleri yer gibi yemeye çalışacaklar.”

“—Neden böyle olacak yâ Rasûlallah?”

“—İki şeyden dolayı olacak:

1.*Hubbu'd-dünyâ*: Dünyayı sevmek.

2.*Kerahiyetü'l-mevt*: Ölümden korkmak.

Onun için ashâb-ı kirâm cihada giderken ölmek için giderdi, şehid olmak için giderdi. Korkmazlardı, yılmazlardı. Açlığa susuzluğa hiç mi hiç ehemmiyet vermezlerdi. O suretle de muvaffak oldular. Bugünkü insanlar her şeyin üstünde olduğu halde, nimetlerin üstünde olduğu halde hepsi de âciz.

Ölümden korkuyor insanlar. Bugün insanlar ölümden korktuğu için her şeye tahammül etmeye çalışıyorlar. Aman bir zarar gelmesin bana, diyor. Biraz daha yaşayım, diyor.

Allah kusurumuzu affetsin...

e. Hadislerimi Kur'an'a Arz Edin!

Taberânî ve Simeveyh, Sevban RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²²⁹

²²⁹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.97, no:1429; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.414, no:786; Sevban RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.196, no:992; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.499, no:4569.

إِنْ رَحَى الْإِسْلَامَ دَائِرَةً، قِيلَ: فَكَيْفَ نَصْنَعُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ:
 أَعْرَضُوا حَدِيثِي عَلَى الْكِتَابِ، فَمَا وَافَقَهُ فَهُوَ مِنِّي، وَأَنَا قَلْتُهُ
 (طب. وسمويه عن ثوبان)

RE. 169/4 (*Elâ inne raha'l-islâmi dâiretün, kîle: Fekeyfe nasneu yâ rasûla'llâh? Kâle: İridû hadîsî ale'l-kitâbi, femâ vâfekahû fehüve minnî, ve ene kultühû.*)

(*Elâ inne raha'l-islâmi dâiretün*) “Haberiniz olsun ki, değirmenin döndüğü gibi İslâmiyet de böyle bir dönüş üzerindedir. (*Kîle*) Denildi ki: (*Fekeyfe nasneu yâ rasûla'llâh*) ‘Öyle ise yâ Rasûlallah, biz ne yapalım?’ (*Kâle*) Buyurdu ki: (*İridû hadîsî ale'l-kitâbi*) Hadislerimi Kur’an-ı Azîmü’ş-şân’a arz edin! (*Femâ vâfekahû fehüve minnî*) Ona uygun olan bendendir. (*Ve ene kultühû*) Ben onu söylemişimdir.”

f. Allah’ın Her Hükmü Mü’min İçin Hayırdır.

Ebü Nuaym, Suheyb-i Rûmî RA’dan rivayet etmiş.
 Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³⁰

أَلَا تَسْأَلُونِي مِمَّ ضَحِكْتُ؟ عَجِبْتُ مِنْ قَضَاءِ اللَّهِ لِلْعَبْدِ الْمُسْلِمِ،
 إِنْ كَلِمَا قَضَى اللَّهُ لَهُ خَيْرٌ؛ وَ لَيْسَ كُلُّ أَحَدٍ كَانَ قَضَى اللَّهُ لَهُ
 خَيْرٌ، إِلَّا الْعَبْدَ الْمُسْلِمَ (حل. عن صهيب)

RE. 169/5 (*Elâ tes’elûnî mimme dahiktü? Acibtü min kadâi’llâhi li’l-abdi’l-müslim, inne küllemâ kada’llâhu lehû hayr;*

²³⁰ Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.8, s.40, no:7317; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.VII, s.242, no:7390; Ebü Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.1, s.154; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.328, no:2088; Suheyb-i Rûmî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.157, no:787; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.VI, s.27, no:4631.

ve leyse küllü ehadin kâne kada'llàhu lehû hayrun, ille'l-abdü'l-müslim.) buyurmuş.

(*Elâ tes'elûni mimme dahiktü*) “Neden güldüğümü bana sormuyor musunuz, sormaz mısınız?”

(*Acibtü min kadâi'llâhi li'l-abdi'l-müslim*) “Müslüman kula Allah'ın hükmüne, kaza ve kaderine şaşırıdım, hayran kaldım, hayret ettim. (*İnne küllemâ kada'llàhu lehû hayrun*) Allah-u Teâlâ Hazretleri onun için ne hükmetmişse, o onun için hayırlıdır. (*Ve leyse küllü ehadin kâne kada'llàhu lehû hayrun ille'l-abdü'l-müslim*) Her hükmü iyi olan bir kimse, müslümandan başka bir kimse değildir. Başka bir kimse için, böyle bir durum bahis konusu değildir.”

g. Farzları Edâ Edin!

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³¹

أَلَا تَسْمَعُونَ، اَعْبُدُوا رَبَّكُمْ، وَصَلُّوا خَمْسَكُمْ، وَصُومُوا شَهْرَكُمْ، وَأَدُّوا

زَكَاةَ أَمْوَالِكُمْ، وَأَطِيعُوا إِذَا أَمَرَكُمْ، تَدْخُلُوا جَنَّةَ رَبِّكُمْ (حم. وابن

منيع، حب. قط. ك. ض. عن أبي أمامة).

RE. 169/6 (*Elâ tesmeûne, u'büdû rabbeküm, ve sallû hamseküm, ve sûmû şehreküm ve eddû zekâte emvâliküm, ve etîû zâ emreküm, tedhulû cennete rabbiküm.*)

(*Elâ tesmeûne*) “Beni dinlemez misiniz? (*U'büdû rabbeküm*) Rabbinize ibadet edin, (*ve sallû hamseküm*) beş vaktinizi kılın! (*Ve sûmû şehreküm*) Ramazan ayını tutun! (*Ve eddû zekâte emvâliküm*) Mallarınızın zekâtını verin! (*Ve etîû zâ emreküm*) Emir sahiplerinize itaat edin. (*Tedhulû cennete rabbiküm*) Böylece

²³¹ Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.3, no:559; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.262, no:22312; Taberânî, *Mu'cemül-Kebîr*, c.VIII, s.154, no:7664; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.401, no:1581; İbn-i Ebî Âsım, *Sünneh*, c.III, s.68, no:878; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VI, s.191, no:3251; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIV, s.51; Ebû Ümâme RA'dan.

Rabbimizin Cennetine girersiniz.”

Bu da Allah’a ibadet eden; beş vakit namazı kılan, Ramazan orucunu tutan, mallarının zekâtını veren, bundan sonra amirlerinin emirlerine itaat eden insanların cennete gireceğine dair en büyük tebşirdir.

h. Safları Düzgün Tutun!

Abdü’r-Rezzak, İbn-i Ebî Şeybe, Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim, Ebû Dâvud, Neseî, İbn-i Mâce ve İbn-i Hibbân, Câbir ibn-i Semure RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³²

أَلَا تَصْفُونَ كَمَا تَصَفُّ الْمَلَائِكَةُ عِنْدَ رَبِّهَا ، يَتِمُّونَ الصُّفُوفَ الْأُولَى
وَيَتَرَاوُونَ فِي الصَّفِّ (عب. ش. حم. م. د. ن. ه. حب. عن جابر

بن سمره)

RE. 169/7 (*Elâ tesuffûne kemâ tesuffu’l-melâiketü inde rabbihâ, yütimmûne’s-sufûfe’l-evvele, ve yeterassûne fi’s-saffi.*)

(*Elâ tesuffûne kemâ tesuffu’l-melâiketü inde rabbihâ*) “Meleklerin, Rabları huzurunda saf tuttıkları gibi siz de saf tutmaz mısınız? (*Yütimmûne’s-sufûfe’l-evvele*) Onlar birinci saffi tamamlarlar, (*ve yeterassûne fi’s-saffi*) safta sıkı ve sağlam dururlar.”

Saflarımızın tanzimi hakkında Peygamberimiz’in bir emridir.

“—Melekler Allah-u Teâlâ’nın huzurunda nasıl saf tutuyor-

²³² Müslim, *Sahîh*, c.II, s.421, no:651; Neseî, *Sünen*, c.III, s.312, no:807; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.304, no:565; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.III, s.264, no:982; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.101, no:21001; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.II, s.200, no:1816; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.535, no:2162; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.21, no:1544; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.130, no:4289; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.353, no:3559; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.I, s.289, no:890; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.XIII, s.385, no:7474; Abdü’r-Rezzak, *Musannef*, c.II, s.46, no:2432; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.III, s.382; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.VIII, s.120; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.II, s.249, no:2497; İbn-i Asâkir, *Mu’cem*, c.I, s.94, no:170; Câbir ibn-i Semure RA’dan.

larsa, siz de huzur-ı ilâhîye geldiğiniz vakitte saflarınızı muntazam, dürüst ve sık yapın!”

Onun için, Rasûl-i Ekrem her namazında ashâb-ı kirâma döner, *sevvû sufûfeküm* diye tebliğatını yapar ve bazen de bu sözle pek bir şey yapamayan olursa, safların arasına gider; “Sen ileri, sen geri...” diye safları tanzim ederdi.

i. Lânete Sebep Olacak Ameller

İyi duyun ve dikkat edin!

Bâverdî, Bişr ibn-i Atıyye RA’dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³³

أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ عَلِيٌّ مَنِ انْتَقَضَ شَيْئًا مِنْ حَقِّي ،
وَعَلِيٌّ مِنْ أَبِي عَتْرَتِي ، وَعَلِيٌّ مَنِ اسْتَخَفَّ بَوْلًا يَتِي ، وَعَلِيٌّ مَنِ ذَبَحَ لِغَيْرِ
الْقِبْلَةِ ، وَعَلِيٌّ مَنِ انْتَفَى مِنْ وَلَدِهِ ، وَعَلِيٌّ مَنِ بَرِئَ مِنْ مَوَالِيهِ ، وَعَلِيٌّ مَنِ
سَرَقَ مِنْ مَنَارِ الْأَرْضِ وَحُدُودِهَا ، وَعَلِيٌّ مَنِ أَحْدَثَ فِي الْإِسْلَامِ حَدَثًا
أَوْ آوَى مُحَدِّثًا ، وَعَلِيٌّ نَا كَحِ الْبَهِيمَةِ ، وَعَلِيٌّ نَا كَحِ يَدِهِ ، وَعَلِيٌّ مَنِ أَتَى
الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ، وَعَلِيٌّ مَنِ تَحَصَّرَ ، وَلَا حُصُورَ بَعْدَ يَحْيَى بْنِ
زَكَرِيَّا ، وَعَلِيٌّ رَجُلٍ تَأَنَّثَ ، وَعَلِيٌّ امْرَأَةً تَذَكَّرَتْ وَعَلِيٌّ مَنِ أَتَى امْرَأَةً
وَابْتَنَاهَا ، وَعَلِيٌّ مَنِ جَمَعَ بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ، وَعَلِيٌّ مُغَوَّرٌ

²³³ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.99, no:44057; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VI, s.46, no:4672.

المَاءِ الْمُسَابِ ، وَعَلَى الْمَتَّعُوطِ فِي ظِلِّ النَّزَالِ ، وَعَلَى مَنْ آذَانَا فِي
سُبُلِنَا ، وَعَلَى الْجَارِينَ أَذْيَالًا ، وَعَلَى الْمَاشِينَ اخْتِيَالًا وَعَلَى النَّاطِقِينَ
أَسْفَارًا بِالْخَنَا ، وَعَلَى الشَّارِبِينَ فَضَالًا ، وَعَلَى الْمَعْقُوسِ نَعَالًا
(الباوردي عن بشر بن عطية وضعف)

RE. 169/8 (*Elâ la'netu'llâhi ve'l-melâiketi ve'n-nâsi ecmaîne alâ meni'ntekasa şey'en min hakkin*) “Allah’ın lâneti, meleklerin lâneti, bütün insanların lâneti benim hakkımdan bir şeyi noksan eden insana olsun.”

Rasûlullah’ın hakkı nedir?

Ta’zimi icab eden, vacib olan şeylerdir. Peygamberimiz’in sünnetleri, sıfatı, boyu poslu, gözü kaşı cemâl-i şerîfi. Peygamber’e şemâilinde bir kusur isnad edersen; o en güzel sıfat üzerine yaratılmıştır.

İnsanların ve bütün mahlûkatın en güzeli Peygamber SAS’dır. Her şeyi ona göre güzeldir. Esması, Peygamber Efendimiz’in iki yüz tane ismi vardır. *Delâilü'l-Hayrât* kitabını okuyanlar bu iki yüz ismi bilirler: Ahmed, Mahmud, Muhammed, Mustafâ, Hamîd...

“—Bunlar bir evde asılı olursa, bu isimlerin şerefine, hürmetine o eve yangın isabet etmez.” derler.

Bu isimlere de ta’zimsizlik yaparsan, bu lânetin içerisine düşersin. Bunun için;

“—İsmi Muhammed SAS koyduğunuz çocuğun yüzüne vurmayın, ona sövüp saymayın, acı kötü söz söylemeyiniz! Çünkü bana dokunur ucu!” buyurmuşlar.

Allah cümlemizi affetsin...

Cenâb-ı Peygamber’in emirlerinden, sünnetlerinden birisi sakaldır değil mi? Bakarsın ki sakal salmış insanı ayıplarlar.

“—Bu gençlikte bu da olur muydu yahu?..”

“—Efendim, işte sünnet-i Peygamberîdir de özendim...”

Bakarsın, hele kadınlar tarafından birçok şey çıkar,

boşanmaya kadar gidenler de var. Adam geliyor:

“—Ne yapayım, karı boşanacak!” diyor.

Allah affetsin...

Suudlular —Allah onları da affetsin, bizi de affetsin— yeni bir sakal icad etti. Biz ona eskiden çocukluğumuzda İngiliz sakalı derdik, böyle başka sakal yoktu. Hıristiyan İngiliz profesörleri falan şuracıkta bir sakal salıverirlerdi, onlardan bilinirdi. Şimdi Suud'da buralarını kazıyor, şuracıkta bir parça bir şey bırakıyorlar. Bıyıkları da ona benziyor.

Bu Peygamber SAS'in sünnetine hıyanettir. Bunun cezasını bakalım ölmeden mi görürüz, daha sonra mı görürüz! Bu da muhakkak bu bunun cezasını görecektir. Çünkü Peygamber'in sünnetine muhalefeten bunu yapıyor.

Biliyor, fakat bu Vahhabiliğin itikadında Peygamber SAS'in sünnetine ittiba yoktur. Bunun için sünnetleri kılmadan namaza dururlar. Biz de hüsnü zan ederiz ki evlerinde kıldılar. Namazdan hemen çekilir, o oturur; sünneti kılmaz. Bunun cezasını çekecekler.

Nitekim bizde bir idare var idi. Araplar bizim bu idaremize muhalefet ettiler. Fahrettin Paşa Medine-i Münevvere'nin kumandanı, onu aldattılar. “Silah ver bize, sana İngilizler'e karşı yardım edelim.” dediler. Fahrettin Paşa'nın elinden silahları aldılar, cephaneleri çevirdiler bizim askerlerine karşı! Mağlup ettiler bizi, mağlubiyetimize sebep oldular. Şerif İngiliz, aldattı onları!

“—Size hürriyet verelim yahu, siz ne aptal insanlarınız! Arap hiç Türk'ün hizmetkârı olur mu? Bunlar Türk, siz Arap'sınız. Yardım edin bize, biz galebe çalalım, size hürriyet vereceğiz.” dediler.

Aldandı herifler! İslâmiyet'te kavmiyetçilik yok; ne Türk var ne Arap var, Müslümanlık var ortada... Bunu diyemediler ve aldandılar heriflere... Derken bizim mağlubiyetimize sebep oldular. Şerifleri kaçtı, burada ona dediler ki;

“—Sen bu memleketin kralı olacaksın!”

Allah Vahhabileri onlara musallat etti, o şeriflerin hepsinin kökünü kazıdı. Hilafete, saltanata sen miydin hıyanet eden;

kökünden bir tane kalmadı. Bir Şerif Hüseyin kaldı Ürdün’de... Fırsat bulsalar, onu da öldürürler, başka bir tane bırakmazlar. Sebebi: Allah cezayı misliyle verir. Onun için, Allah hepimizi affetsin...

Onun için Peygamber SAS’in emirlerinden dışarıya çıkmamayı Cenâb-ı Hak cümlemize nasib etsin...

“—Bu benim haklarıma muhalefet eden, tazimi icap eden şeyleri yapmazsanız Allah’ın laneti, peygamberin laneti, meleklerin laneti, o insanın üzerine olsun.” diyor.

(*Ve alâ men ebâ itretî*) “Benim ehl-i beytimden yüz çevirenlere, (*ve alâ meni’stehaffe bi-velâyetî*) hakimiyetimi hafife alanlara lânet olsun”

(*Ve alâ men zebeha bi-gayri’l-kıbleti*) “Kıblenin dışındaki yönlere doğru hayvan kesene lânet olsun!”

Hayvan keserken de yönünü kibleye çevirmemiz lâzım! Nasıl biz namazı kibleye karşı kıhyorsak, hayvanları da kibleye karşı kesmemiz lazım. Gelişigüzel olmaz, hepsi ibadettir ve Allah’tan gayriye kurban kesilmez.

Bir büyük gelir. Mesela biz hacıdan gelirken; “Aman hacı için şu kurbanı keselim...” derler. Olmaz, hacı için kurban kesilmez;

kurban Allah için kesilir!

“—Hacıyı da üstünden atlatalım!”

Böyle şey de yok. Kesersin, yemek mi yapacaksın dağıtacak mısın, yaparsın!

(*Ve alâ meni'ntefâ min veledihî*) “Çocuğunu mirasından mahrum edip arayıp sormayana, (*ve alâ men berie min mevâlîhi*) efendisinden uzaklaşan köleye, (*ve alâ men sereka min menâri'l-ardı ve hudûdihâ*) arazisinin sınırlarını değiştirip, komşusunun arazisinden çalana Allah lânet etsin!”

Herkesin tarlası var ya; onun bir hendeği vardır, bir alâmeti, bir işareti vardır. Gece gelir ustanın birisi usulcacık kendi tarafından öte tarafa atar, “Burasıydı.” der. Komşusunun tarlasından bir karış yahut bir arşın yer çalacak. Komşusunun tarlasından çalmak için yer hudutlarını değiştirenlere de Allah'ın laneti olsun.

(*Ve alâ men ahdesse fi'l-islâmi hadesen ev âvâ muhdisen*) “İslâm'da dine uymayan bir bid'at ihdas eden veya ihdas edeni barındıran Allah lânet etsin!”

(*Ve alâ nâkihi'l-behîmeti*) “Hayvanla ilişki kurana, (*ve alâ nâkihi yedihî*) elini şehvet aracı yapana, (*ve alâ men eta'z-zükrâne mine'l-âlemîne*) erkeklerle ilişkide bulunan erkeklere Allah lânet etsin!”

(*Ve alâ men tehassara ve lâ hasûra ba'de yahye'bni zekeriyyâ*) “Kudreti olduğu halde meşru evlilikten sakınana; ki Zekeriya oğlu Yahyâ AS'dan sonra böyle bir şey yoktur.”

Bu da çok mühimdir! İnsanda gerek malî gerek bedenî, Allah'ın verdiği kuvvet olduktan sonra bekâr kalmak câiz değildir. Ama hasta olur, kuvveti olmaz, yahut evlenecek kudreti olmaz, malî durumu olmaz; o müstesna!

Malî durumu yerinde olduğu halde, sıhhati de yerinde olduğu halde bu nimeti terk etmesi, bu lânetlere müstahak olmasına sebep oluyor. Bu ancak Yahya AS'a mahsustur, başkası için câiz değildir.

(*Ve alâ racûlin teennese*) “Kendisini kadınlara benzeten erkeklere, (*ve alâ imreetin tezekkerat*) kendilerini erkeklere

benzeten kadınlara Allah lânet etsin!”

(*Ve alâ men etâ imraeten ve’btenihâ*) “Anasıyla ve kızıyla birlikte olana, (ve alâ men cemea beyne’l-ühteyni) iki kız kardeşi aynı anda nikâhında bulundurana, (*illâ mâ kad selefe*) geçmişte olanlar müstesnâ, Allah lânet etsin!”

(*Ve alâ muğavviri’l-mâi’l-müsâbi*) “Akar suyun kaynağını kapatıp kurutana, (*ve ale’l-mütegavviti fî zulli’n-nezâli*) “Gölgeliklere, dinlenme yerlerine def-i hâcet edene Allah lânet etsin!”

Gelip birisi orada oturacak, dinlenecek; orayı sen pisliyorsun. Birisi gelip buraya oturacakken, nefret ediyor. Buna da razı olmuyor Efendimiz, “Böyle şey yapmayın!” diyor.

(*Ve alâ men âzânâ fî sübûlinâ*) “Yollarımızda bize ezâ ve cefâ verenlere, (*ve ale’l-cârrîne ezyâlen*) kibrinden, gururundan saltanatından dolayı eteklerini sürükleyerek yürüyen, çalım satanlara; (*ve ale’l-mâşîne’htiyâlen*) büyüklük taslayarak yürüyenlere Allah lânet etsin!”

(*Ve ale’n-nâtıkîne esfâran bi’l-hanâ*) “Fuhuş kelimelerini, çirkin sözleri söyleyenlere; (*ve ale’s-şâribîne fedâlen*) içki içenlere, (ve ale’l-mâ’kûsi niâlen) ayakkabılarını ters giyenlere de Allah lânet etsin!”

Allah kusurlarımızı afv u mağfiret eylesin... Tevfikât-ı samedâniyesine mazhar eylesin... Cümlemizi fazl u keremiyle nefsin, şehvetin, şeytanın elinden kurtarıp o güzel cennetine müstahak, kullarının zümresine kabul buyursun...

El-fâtihah!

İskenderpaşa Camii

19. CENNET İÇİN HAZIRLANIN!

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...

Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

أَلَا إِنَّ كُلَّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ، وَكُلِّ مُخَدَّرٍ حَرَامٌ، وَمَا أَسْكُرَ كَثِيرُهُ

حَرَمٌ قَلِيلُهُ، وَمَا خَمَرَ الْقَلْبَ فَهُوَ حَرَامٌ (أبو نعيم عن أنس بن

(حذيفة)

RE. 169/3 (*Elâ inne külle müsकिन harâmun, ve külle muhadderin harâmun, ve mâ eskere kesîruhû harume kalîlühû, ve mâ hammera'l-kalbe fehüve harâmün.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!”

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihannın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Belâ Nimetten Hayırlıdır

Geçenki dersimizin son hadisinde, bütün ameller, Cenâb-ı Hak'tan hayır yahut miskal ile şer yapan mislini görecektir. Yani insanın ne hayrı kaybolur ne de şerri kaybolur.

Bugünkü dersin arkasında gelecek ki, ehl-i cennet cennete girdikten sonra bir üzüntü yaşayacaklar. Bunda ihtilaf olmuş, “Cennete girdikten sonra üzüntü yoktur.” denmiş, fakat okuduğum kitabın sahibi bunu isbat ediyor, “Üzüntü olacaktır” diyor. Çünkü insan cennetteki ehli kemalin, kemalât mertebelerindeki devletlerini görünce, kendisinin o devlete niçin erişemediğinin sebebi yaptığı isyanlar, kusurlar olduğunu bilince, ona nedamet edecek, “Niçin ben vaktiyle bu hataları, kusurları işledim?” diyecek ve o nedametinden dolayı bayılacak.

Onun için bir miktar, zerre kadar, yani en ufak yapılan hayır ve en ufak işlenen şer hiçbir zaman kaybolmayacak. Yani hareketinizi ona göre tanzim ediniz ki, hayrınız da karşınıza çıkacak, şerriniz de karşınıza çıkacak. Demeyiniz ki, biz tevbe ettikten sonra o şerler, günahlar silinir. Fakat o zulmeti kaybetmek kolay bir şey değildir. Onun için, insanın daima müteyakkız olarak, günahlardan uzak kalmaya çalışması lazım!

İşte şimdi hac mevsimi, hacca gidilirken de Cenâb-ı Hakk'ın emri olarak;

فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ

(البقرة: ١٩٧)

(*Femen farada fihinne'lhacca felâ refese ve lâ füsûka ve lâ cidâle fil-hacci.*) [Kim o aylarda hacca niyet ederse, hac esnasında kadına yaklaşmak, günah sayılan davranışlara yönelmek, kavga etmek yoktur.] (Bakara, 2/197)

Şu üç şeyi Cenâb-ı Hak tembih ediyor: *Refes*, ağızdan çıkan kötü sözler; *füsûk*, kötü olan ameller. Bu ameller ki Allah'a isyandır, dolayısıyla günahlar. Bunlardan çok uzak olun diyor. Hatta mücadele ediyor insan, "Yok öyle değildir böyledir!" demek bir mücadeledir ya, bunu da yapmayın! O yolunuz, hedefiniz rızâullahtır. Allah rızasına giderken, bunların hepsini terk etmek lazım!

Onun için, Cenâb-ı Hakk'ın dünyada insana verdiği en hayırlı şeylerden birisi *yakîn*, birisi de *afiyet* imiş. Yalnız şuraya şârih demiş ki:

(*Inne'l-belâe hayrun mine'n-ni'ami*) "Belâ nimetten hayırlıdır."

Belâ nimetten hayırlıdır. Şimdi bak bunu çözmek biraz zor olmaz. Nimetler insanları şımartır, icabında hakkı da unutturur insanlara. Dalmıştır nimetin içerisine, zevkinde sefasındadır. İcabında Allah'ı bile unutmuştur. Bir kılacağı namaz vardır bakarsın, onu da öyle bir dürüst kılamaz. Nimete gark olmanın cezası.

Belâlar insanları kamçılar, Allah'a yaklaştırır, zorla, "Aman Yarabbi!" dedirttirir. Çünkü sıkıyı görünce mecbursun Allah demeye... Şükürden mahrum kalmaktansa, belâlara sabır mükafatlara sabırdır. Onun için siz yakîn ile afiyeti isteyin!

Yakîn malum ya, şurası yakındır orası uzaktır. Yakîn olmak üç türlüdür. Bir yakın var, biliyorsun. İşte ben anladım ki bu camidir, tarif ettiniz, şöyle olur böyle olur, anladınız. Buna *ilme'l-yakîn* diyorlar. İlim ile size böyle bir şeyin cami olduğu anlaşıldı.

İleriden gösterdiler, "İşte bak bu camidir!" dediler. Gördünüz, *ayne'l-yakîn* oldu. Bir de içine girip, bir de ibadet ederse, o zaman *hakka'l-yakîn* olur.

Bunu bir yemekle de anlatırlar. Mesela baklavayı tarif ederler *ilme'l-yakîn* hasıl olur. Gösterirler ha, *ayne'l yakîn* hasıl oldu şimdi, gördünüz. Bir de yedirirler *hakka'l-yakîn* hasıl olur.

İlme'l-yakîn biraz zayıftır, *ayne'l-yakîn* ortadır, *hakka'l-yakîn* herkese nasip olmaz, büyüklere mahsustur. Ama bu yakîn demek içerisini nur ile doldurmak demektir. İçiniz nur ile dolarsa, nurun olduğu yerden zulmet gider. Gündüz gelince gece nasıl gidiyorsa,

güneş doğunca karanlık nasıl kayboluyor ortadan, nur gelince zulmet gider. Zulmet gidince insan hakikati görür ve anlar.

Onun için siz Allah-u Teâlâ'dan yakîn isteyiniz. Niçin? İçiniz nur ile dolsun da, o nur ile yolunuzu güzelce bulasınız.

b. Her Sarhoşluk Veren Şey Haramdır

Ebû Nuaym, Enes ibn-i Huzeyfe RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³⁴

أَلَا إِنَّ كُلَّ مُسَكِّرٍ حَرَامٌ، وَكُلِّ مُخَدِّرٍ حَرَامٌ، وَمَا أَسْكُرَ كَثِيرُهُ
حَرَمٌ قَلِيلُهُ، وَمَا خَمَرَ الْقَلْبَ فَهُوَ حَرَامٌ (أَبُو نَعِيمٍ عَنِ أَنَسِ بْنِ
حَدِيفَةَ)

RE. 169/3 (*Elâ inne külle müsikirin harâmun, ve külle muhadderin harâmun, ve mâ eskere kesîruhû harume kalîlühû, ve mâ hammera'l-kalbe fehüve harâmün.*)

(*Elâ inne külle müsikirin harâmun*) “Agâh olunuz ki, sarhoşluk veren her şey haramdır. (*ve külle muhadderin harâmun*) Her uyuşturucu haramdır. (*Ve mâ eskere kesîruhû harume kalîlühû*) Çoğu sarhoşluk veren şeyin azı da haramdır. (*Ve mâ hammera'l-kalbe fehüve harâmün*) Kalbi perdeleyen şey de haramdır.”

Müsikir yani sekir veren, insanın aklını örten şey. Akı kendi iradesiyle hareket edemiyor. Hareket kabiliyetinden mahrum... Hamir dediklerinin sebebi, kadının başını örtmesi, kendisini göstermiyor örtünün içerisinde kalıyor. Bundan dolayıdır ki hamir akı örten şey. Akıl serbest kalmıyor, artık bu içkinin tesiri

²³⁴ Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahabe*, c.II, s.449, no:792; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.77; Enes ibn-i Huzeyfe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.368, no:13273; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VI, s.1, no:4575.

altında insan yaramazlıklar yapıyor.

Bunun hangisi olursa olsun hepsi haramdır. İşte üzümden yapılır, hurmadan yapılır, buğdaydan yapılır, neden yapılırsa yapılsın hepsi haram...

Ot, afyon gibi veya emsali neler varsa... Tabii adlarını bilmiyoruz, şimdi birçok icatlar var ki, bunlar insanı hareketten uzak tutuyor. Meselâ damardan iğne yapıyormuş, içmiyor ama damara yaptığı bir iğneyle bir sarhoşluk kendisine geliyor. Bu da içkinin içerisinde. Azaların hareketini tâtîl ediyor. Mesela bir vakit geliyor, doğru dürüst yürüyemiyor, doğru dürüst konuşamıyor. Bunlar haram olan şeyler.

Çoğu sarhoşluk veren şeyin azı da haramdır. Bir şey var ki meselâ, ancak bir okka içince sarhoş oluyor. Bir kadehle, iki kadehle, beş kadehle sarhoş olmuyor. Herkesin tabiatına göre farz edelim ki, on kadehle ancak sarhoşluk kıvamı kendisine geliyor. Madem ki bunun on tanesi seni sarhoş etti, bunun bir damlası da haramdır.

Boza haddi zâtında ekşidiği vakitte bir şey yapmaz ama çoğu yapar. Sigara da... Sigara da bugün bir şey yapmaz ama çok iç, beş on tanesini birden birbiri üzerine iç, bak nasıl sarhoş yapıyor adamı... Hele Ramazan'da...

Bizim bir arkadaşımız vardı, sigaranın tiryakisi adam; hemen orucu bozar bozmaz püf püf püf sigara içerdi. İki üç tanesini birbiri üzerine üfleyince, yığılıp düştü kaldı oraya, sarhoşlandı. Binâen aleyh, madem ki çoğu sarhoş yapıyor, azı da haramdır. Onun azı da bir damla demektir, o da haramdır.

Kalbi perdeleyen şey de haramdır.

Kalp ki en güzel bir yer. Şimdi burada, içki de yapıyor bunu ama, bu kalbi perdeleyen şey hubb-u dünyadır. Dünya sevgileri kalbi perdeler. Kalbi perdeleyen her sevgi de haramdır. Çünkü bütün hedef Allah'a gitmektir.

Şimdi buradan hacca gidiyoruz, gaye neresidir? Kâbe'dir. Kâbe'ye gidecek bir adam Bağdat'ta, Basra'da, Riyad'da, şurada

burada eğlenir de Kâbe'ye gidişi kaybederse, onun nasıl ki zâyî olmuştur emekleri... Dünyaya geliştten gaye de Allah'a gidiştir. Allah'a gidişi engelleyen her şey, ki kalbin kapanması ile oluyor o. Kalp kapandı mı hedefi göremiyor, hedefi göremeyince de yanlış yollardan yürüyor. İşte bunlar da haramdır demiş.

Allah hepimizi affetsin.,,

Kalp hakkında buyrulmuş ki:

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ . إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

(*Yevme lâ yenfeu mâlün ve lâ benûn. İllâ men eta'llâhe bi-kalbin selîm.*) [O gün, ne mal fayda verir ne de evlâtlar... Ancak Allah'a kalb-i selîm ile gelenler o günde fayda bulur.] (Şuara, 26/88-89)

Kalb-i selîm, hastalıklardan âri olan bir kalp.

Hastalıklar çeşitli. Kalbî hastalıklar var mesela, ne diyorlar doktorlar onların isimlerine? Kalbi hasta oldu muydu işe yaramıyor o adam; yürüyemiyor, çıkamıyor, koşamıyor. Niçin? Kalbi hasta.

İkinci kalp hastalıkları mânevî hastalıklardır; ahlâksızlıktır; haset, riyakarlık, kibir, ucup... Emsali olan hastalıklar kalbin mânevî hastalıklarıdır ki, kalbin nurunu setretmiştir. Nasıl ki lambanın ışığının üzerine bir perde gererseniz, ışık dışarıya çıkamıyorsa, kalp de bu kötü huylar dolayısıyla nurunu kapamış, dışarısını göremez olur. Onun için kalbi bu kötü ahlâklardan da muhafaza etmek lazım!

c. Hadislerimi Kur'an'a Arz Edin!

Taberânî ve Simeveyh, Sevban RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³⁵

²³⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.97, no:1429; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.414, no:786; Sevban RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.196, no:992; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.499, no:4569.

إِنْ رَحَى الْإِسْلَامَ دَائِرَةً، قِيلَ: فَكَيْفَ نَصْنَعُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ:

اعْرَضُوا حَدِيثِي عَلَى الْكِتَابِ، فَمَا وَافَقَهُ فَهُوَ مِنِّي، وَأَنَا قَلْتُهُ

(طب. وسمويه عن ثوبان)

RE. 169/4 (*Elâ inne raha'l-islâmi dâiretün, kîle: Fekeyfe nasneu yâ rasûla'llâh? Kâle: İridû hadîsî ale'l-kitâbi, femâ vâfekahû fehüve minnî, ve ene kultühû.*)

(*Elâ inne raha'l-islâmi dâiretün*) “Haberiniz olsun ki, değirmenin döndüğü gibi İslâmiyet de böyle bir dönüş üzerindedir. (*Kîle*) Denildi ki: (*Fekeyfe nasneu yâ rasûla'llâh*) ‘Öyle ise yâ Rasûlallah, biz ne yapalım?’ (*Kâle*) Buyurdu ki: (*İridû hadîsî ale'l-kitâbi*) Hadislerimi Kur’an-ı Azîmü’s-şân’a arz edin! (*Femâ vâfekahû fehüve minnî*) Ona uygun olan bendendir. (*Ve ene kultühû*) Ben onu söylemişimdir.”

İslamiyet bir değirmene teşbih edilmiş, değirmenin taşı nasıl böyle dönüyor, İslamiyet de böyle bir dönüş üzerindedir. Meselâ, bundan 1300 sene evvelki İslâmiyet’i bugün bulamıyoruz. Rasûlüllah’ın zamanındaki gibi insanları bulmak bugün mümkün değildir. Onlar meleklerden üstün insanlardı.

Niçin? Dönüyor geceli gündüzlü bu. Bazen iyi devrelere rast geliyor, bazen bozuk devrelere rast geliyor. Bazen gece, bazen gündüz...

Efendimiz ne güzel bak ifade ediyor:

Çünkü birçok insanlar gelecek ki, menfaatlerinin iktizası, benim sözümdür, hadîs-i şerîftir diyerek size sözler söyleyecekler. Halbuki ben öyle söz söylememişimdir. Ama kendi menfaatlerinin, çıkarlarının iktizası onu bana isnad edecekler. Böyle bir zaman gelecek.

“—Yâ Rasûlallah, o zaman ne yapalım?” demişler.

“—Böyle bir zaman geldiği vakit, siz o söylenen sözlerin benim

sözüm olduğundan şüphe ettiğiniz zaman, o sözü Kur'ân-ı Azimüşşân'a arz edin! Eğer Kur'ân-ı Azimuşşân'da ona delil varsa, o benim sözümdür, Kur'an onu eğer men ediyorsa, muhalifse Kur'an'a, o benim sözüm değildir." buyurmuş.

Bu sözler tabii bugün tesbit edilmiş. Bugün el-hamdü lillâh günlerin en iyisi diyeceğiz bu cihetten, çünkü hepsi tesbit edilmiş. Bozuk sözler ayrılmış, iyi sözler ayrılmış, devrimize gelinceye kadar hepsi kitaplara düzgün olarak geçmiştir.

Allah razı olsun, onları tertip eden büyüklerimizden. Mesela Buhari, Müslim, Tirmizi, Ebû Davud, Nesâî, İbn-i Mâce; bunlara hep *Kütüb-ü Sitte* deniliyor. Bunlar sahih kitaplardır, bunların içindeki hadislerden şüphe edilmez. Bazı hadisler vardır ki işte onları seçmişler, ayırmışlar.

“—Şimdi, bu söz Peygamber SAS'in sözü mü, değil mi?”

O büyükler incelemiş bunu... Yâ zayıf demişler, veya Peygamberin sözü değildir diyerek dışarı çıkarmışlardır. Onun için o sahih kitaplardaki hadisler, Peygamber SAS ne dediyse odur. Ayet-i kerimede buyrulmuş ki:

وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا (الحشر: ٧)

(*Ve mâ âtâkümü'r-rasûli fehuzûhü*) “Peygamber size ne verdiyse onu alın, (*vemâ nehâküm anhü fe'ntehû*) size ne yasakladıysa ondan da sakının! (Haşr, 59/7)

E bunların hepsini biz Kur'an'a arz edersek, Kur'an'da hepsinin karşılığını bulamayız. Binâen aleyh hadîs-i sahîhlerde Peygamber ne dediyse, onun dışına çıkmamak lazım. Kur'an'da bu varmış yokmuş, o aranılmaz. Ancak hadisliğinde şüphe olunan rivayetler Kur'an'a arz olunur.

d. Allah'ın Her Hükümü Mü'min İçin Hayırdır.

Ebû Nuaym, Suheyb-i Rûmî RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³⁶

أَلَا تَسْأَلُونِي مِمَّ ضَحِكْتُ؟ عَجِبْتُ مِنْ قَضَاءِ اللَّهِ لِلْعَبْدِ الْمُسْلِمِ،
إِنْ كَلَّمَا قَضَى اللَّهُ لَهُ خَيْرٌ؛ وَ لَيْسَ كُلُّ أَحَدٍ كَانَ قَضَى اللَّهُ لَهُ
خَيْرٌ، إِلَّا الْعَبْدُ الْمُسْلِمِ (حل. عن صهيب)

RE. 169/5 (*Elâ tes'elûnî mimme dahiktü? Acibtü min kadâ'illâhi li'l-abdi'l-müslim, inne küllemâ kada'llâhu lehû hayr; ve leyse küllü ehadin kâne kada'llâhu lehû hayrun, ille'l-abdü'l-müslim.*) buyurmuş.

Efendimiz SAS bir keresinde tebessüm etmişler.

(*Elâ tes'elûnî mimme dahiktü*) “Neden güldüğümü bana sormaz mısınız?” demişler. Sonra açıklamışlar:

(*Acibtü min kadâ'illâhi li'l-abdi'l-müslim*) “Müslüman kula Allah'ın hükmüne, kaza ve kaderine şaşırdım, hayran kaldım, hayret ettim. (*İnne küllemâ kada'llâhu lehû hayrun*) Allah-u Teâlâ Hazretleri onun için ne hükmetmişse, o onun için hayırlıdır. (*Ve leyse küllü ehadin kâne kada'llâhu lehû hayrun ille'l-abdü'l-müslim*) Her hükmü iyi olan bir kimse, müslümandan başka bir kimse değildir. Başka bir kimse için, böyle bir durum bahis konusu değildir.”

Kaza, belâ, fakirlik, zenginlik, her şey onun için hayırdır. Sabreder sevap kazanır, şükreder sevap kazanır.

e. Farzları Edâ Edin!

²³⁶ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.8, s.40, no:7317; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VII, s.242, no:7390; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.1, s.154; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.328, no:2088; Suheyb-i Rûmî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.157, no:787; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VI, s.27, no:4631.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³⁷

أَلَا تَسْمَعُونَ، أَعْبُدُوا رَبَّكُمْ، وَصَلُّوا خَمْسَكُمْ، وَصُومُوا شَهْرَكُمْ، وَأَدُّوا

زَكَاةَ أَمْوَالِكُمْ، وَأَطِيعُوا إِذَا أَمَرَكُمْ، تَدْخُلُوا جَنَّةَ رَبِّكُمْ (حم. وابن

منيع، حب. قط. ك. ض. عن أبي أمامة).

RE. 169/6 (*Elâ tesmeûne, u'büdû rabbeküm, ve sallû hamseküm, ve sûmû şehreküm ve eddû zekâte emvâliküm, ve etîû zâ emreküm, tedhulû cennete rabbiküm.*)

(*Elâ tesmeûne*) “Beni dinlemez misiniz? (*U'büdû rabbeküm*) Sizi halk eden Rabbinize ibadet edin, ibadette kusur etmeyin! (*Ve sallû hamseküm*) Beş vaktinizi kılın! (*Ve sûmû şehreküm*) Ramazan ayını tutun! (*Ve eddû zekâte emvâliküm*) Mallarınızın zekâtını verin! (*Ve etîû zâ emreküm*) Emir sahiplerinize itaat edin. (*Tedhulû cennete rabbiküm*) Böylece Rabbinizin Cennetine girersiniz.”

U'büd. Allah’a mutî kul olmaktır ki vacibdir. Âyet-i kerimedede:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ (البقرة: ٢١)

(*Yâ eyyühe'n-nâsü'büdû rabbekümü'llezî halekaküm*) “Ey insanlar, sizi yaratan Rabbinize ibadet edin.” (Bakara, 2/21) buyrulmuştur.

Sizi işte o topraktan yaratıyor her gün. Her gün yaratılan bugünkü insan topraktan yaratılıyor.

²³⁷ Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.3, no:559; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.262, no:22312; Taberânî, *Mu'cemül-Kebîr*, c.VIII, s.154, no:7664; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.401, no:1581; İbn-i Ebî Âsım, *Sünneh*, c.III, s.68, no:878; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VI, s.191, no:3251; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIV, s.51; Ebû Ümâme RA'dan.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ (الأنعام: ٢)

(*Hüve'llezî halekaküm min tînin*) “O sizi topraktan yarattı.”
(En'am, 6/2)

Niçin görmüyorsun topraktan yaradılışını? Anan baban vesile oluyor geliyorsun ama hilkatinin mebdei yine topraktır.

O topraktan yenilen gıdalarla olan kanlar dolayısıyla Cenâb-ı Hakk'ın fabrikası bak şu insanı meydana getiriyor. O kan göz oluyor, kulak oluyor, ağız oluyor, burun oluyor, kafa oluyor. Yaralanın yarası iyi oluyor.

Niçin? Allah-u Teâlâ hilkatini sana gösteriyor.

Ondan sonra, sen deme ki:

“—Öldükten sonra nasıl dirilir bu insan?”

Şu üzerinde yaşadığımız yer, ateş miydi? Nar-ı beyzâ idi.

Bir ağacı kesersin, yeşilken canlıdır; kestini mi, ölmüştür o. Öldükten sonra bir de yakıyorsun onu, ister kömür olsun, ister kül olsun, ölünün ölüsü artık. Bu ölünün ölüsü olan şu dünyayı;

اعلموا أَنَّ اللَّهَ يَحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا (الحديد: ١٧)

(*İlemû enne'llàhe yuhyi'l-arda ba'de mevtihâ*) “İyi bilin ki, Allah yeryüzünü ölümünden sonra diriltmektedir.” (Hadîd, 57/17)

Önceden üzerinde bir şey bitmezken, üzerine basamazken, ateşti basamıyordun, fakat onu soğuttu, bak toprak haline getirdi, bugün nasıl diriltti? Her gün üzerinde yaşayan bütün diriler oradan taayyüş ediyor, oradan gıdalanıyor.

İşte bu senin ölü dediğin arz kocaman bir yer... Arzı diriltten Allah, seni beni niçin diriltmesin, ne şüphe ediyorsun ondan? Öyleyse, seni yaratan ve öldükten sonra diriltecek olan Allahu Celle ve A'lâ için ibadet et!

İbadet nurdur, cennetteki dereceleriniz de ibadetiniz nisbetinde olacaktır. Cennete herkes girecek, mü'minler, girecek

ama dereceleri ibadetleri nisbetinde olacak. Herkesin cennetteki alacağı derece buradaki ibadetine bağlı...

Cenâb-ı Peygamber, ibadetten sonra beş vakit namazı da tembih ediyor. Çünkü ibadetin çeşitleri var. O çeşitlerin başlıcası, en efdal olanı beş vakit namaz... Hem ibadetlerinizi yapın, hem bu beş vakit namazı kılın!

Ramazan ayındaki orucunuzu da hiç tereddütsüz güzelce tutun! Bir de mallarınızın zekâtını verin!

Sonra, sizin başınıza geçen amirlerinize de itaat edin! Ne diyorlar onlara? Ulü'l-emr diyorlar. Bu ulü'l-emirlere de itaat ediniz ki, cennete girebilesiniz.

Böyle ibadetinizi eder, namazınızı kılar, orucunuzu tutar, zekâtlarınızı da verirseniz... Hactan bahsetmedi burada, o da onun içine dahildir. O zaman büyüklerinize de itaat ederseniz, cennet sizin için hazırdır vesselâm.

f. Safları Düzgün Tutun!

Abdü'r-Rezzak, İbn-i Ebî Şeybe, Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim, Ebû Dâvud, Neseî, İbn-i Mâce ve İbn-i Hibbân, Câbir ibn-i Semure RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³⁸

أَلَا تَصِفُونَ كَمَا تَصِفُ الْمَلَائِكَةُ عِنْدَ رَبِّهَا، يَتِمُّونَ الصُّفُوفَ الْأُولَى،

²³⁸ Müslim, *Sahîh*, c.II, s.421, no:651; Neseî, *Sünen*, c.III, s.312, no:807; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.304, no:565; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.III, s.264, no:982; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.101, no:21001; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.200, no:1816; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.535, no:2162; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.21, no:1544; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.130, no:4289; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.353, no:3559; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.289, no:890; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.385, no:7474; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.II, s.46, no:2432; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.382; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.120; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.249, no:2497; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.94, no:170; Câbir ibn-i Semure RA'dan.

وَيَتَرَاوُنَ فِي الصَّفِّ (عب. ش. حم. م. د. ن. ه. حب. عن جابر

بن سمرة)

RE. 169/7 (*Elâ tesuffûne kemâ tesuffu'l-melâiketü inde rabbihâ, yütimmûne's-sufûfe'l-evvele, ve yeterassûne fi's-saffi.*)

(*Elâ tesuffûne kemâ tesuffu'l-melâiketü inde rabbihâ*)
“Meleklerin, Rabları huzurunda saf tuttukları gibi siz de saf tutmaz mısınız? (*Yütimmûne's-sufûfe'l-evvele*) Onlar birinci saffi tamamlarlar, (*ve yeterassûne fi's-saffi*) safta sıkı ve sağlam dururlar.”

Her gün kıldığımız şu namazda, her zamanda söylediğimiz halde, ne hikmettir safların düzgünlüğüne riayet edilmez. Şöyle eğer geriye bakmadan namaza duracak olursak, kambur kambur durulmuştur. E bunu her gün kılıyoruz, her gün de biliyoruz ki, şu safların düz olması namazın erkanından, âdâbındandır.

Yine Efendimiz burada tavsiye ediyor:

“—Saflarınızı meleklerin saffi gibi yapın!”

Melekler Hz. Allahu Celle ve A'lâ'nın huzurunda nasıl muntazam duruyorlarsa; korku, havf, haşyet intizam içerisinde duruyorlarsa, siz de öyle durun! Sonra ön safta boş yer varken, arka safta namaza durmak kerahet olur. Evvela ön safı doldurun, boş yer kalmasın! Sonra arkadaki safı doldurun, sonra en gerisine kadar doldurursunuz.

Bunları yapmadıkça, safların bozukluğu nisbetinde namazda gönüller bozuk olur. Gönüllerin doğruluğu, safların doğruluğuna bağlıdır. Safların doğruluğu, gönüllerin doğruluğunun alâmeti oluyor.

g. Lânete Sebep Olacak Ameller

Bâverdi, Bişr ibn-i Atıyye RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²³⁹

أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ عَلِيٌّ مِنْ أَنْتَقَضَ شَيْئًا مِنْ حَقِّي،
وَعَلِيٌّ مِنْ أَبِي عَتْرَتِي، وَعَلِيٌّ مِنْ اسْتَخَفَّ بَوْلَايَتِي، وَعَلِيٌّ مِنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ
الْقُبْلَةِ، وَعَلِيٌّ مِنْ أَنْتَفَى مِنْ وَلَدِهِ، وَعَلِيٌّ مِنْ بَرَّئَ مِنْ مَوَالِيهِ، وَعَلِيٌّ مِنْ
سَرَقَ مِنْ مَنَارِ الْأَرْضِ وَحُدُودِهَا، وَعَلِيٌّ مِنْ أَحْدَثَ فِي الْإِسْلَامِ حَدَثًا
أَوْ آوَى مُحَدِّثًا، وَعَلِيٌّ نَا كَحِ الْبَهِيمَةِ، وَعَلِيٌّ نَا كَحِ يَدِهِ، وَعَلِيٌّ مِنْ أَتَى
الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ، وَعَلِيٌّ مِنْ تَحَصَّرَ، وَلَا حُصُورَ بَعْدَ يَحْيَى بْنِ

²³⁹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.99, no:44057; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VI, s.46, no:4672.

زَكْرِيَّا ، وَعَلَى رَجُلٍ تَأَنَّثَ ، وَعَلَى امْرَأَةٍ تَذَكَّرَتْ وَعَلَى مَنْ أَتَى امْرَأَةً
 وَابْتَهَا ، وَعَلَى مَنْ جَمَعَ بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ، وَعَلَى مُغَوَّرِ
 الْمَاءِ الْمُسَابِ ، وَعَلَى الْمُتَغَوِّطِ فِي ظِلِّ النَّزَالِ ، وَعَلَى مَنْ آذَانَ فِي
 سُبُلِنَا ، وَعَلَى الْجَارِينَ أَذْيَالًا ، وَعَلَى الْمَاشِينَ اخْتِيَالًا وَعَلَى النَّاطِقِينَ
 أَسْفَارًا بِالْخَنَا ، وَعَلَى الشَّارِبِينَ فَضَالًا ، وَعَلَى الْمَعْقُوسِ نَعَالًا
 (الباوردي عن بشر بن عطية وضعف)

RE. 169/8 (*Elâ la'netu'llâhi ve'l-melâiketi ve'n-nâsi ecmaîne alâ meni'ntekasa şey'en min hakkin*) "Allah'ın lâneti, meleklerin lâneti, bütün insanların lâneti benim hakkımdan bir şey eksiltenlerin üzerine olsun."

Rasûlullah'ın hakkı nedir?

Peygamberimiz'in sünnetleri, sıfatı, boyu poslu, gözü kaşı cemâl-i şerîfi. Peygamber'e şemâilinde bir kusur isnad edersen; o en güzel sıfat üzerine yaratılmıştır.

Peygamberin hakkı kadar büyük hak hiç kimsede yok; ne ana hakkına benzer, ne baba hakkına benzer, ne hoca hakkına benzer, hiçbir hakka benzemez... Çünkü bu dünyanın kuruluşu onun yüzü suyu hürmetinedir, yaşayışı onun yüzü suyu hürmetine, yarın ahirette göreğimiz bütün nimetler, devletler onun yüzü suyu hürmetinedir. Onun için onun hakkı her hakkın üstündedir.

Onun emirlerine, sünnetlerine ta'zim vaciptir.

O sünnetlere ta'zim etmez, o sünnetleri tahkir ederse... Hatta şimdi sünnetler de iki kısma ayrılır: Bir sünnetler vardır ki müekkeddir ve ravileri tevsik üzerine onu rivayet etmişlerdir. O sünnet olduğu halde, bu sünnetin münkiri İslâmiyet'ten çıkar.

Onun sünnetine, sıfatına ta'zim edecek, onun isimlerine

hürmet edecek.”

Hürmetin başlangıcı, ismi anılınca “*Salla’llàhu aleyhi ve sellem*” demek bir hürmettir. Otururken edebini ona göre korumak, oturuşunu ona göre ayarlamak hep bunlar hürmetin içine girer.

Ehl-i kiblede isyan sahiplerine lânetin cevazını buradan çıkarmışlar. Peygamber lanet ediyor. Allah da lanet ediyor ya!

أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (هود: ١٨)

(*Elâ la’netu’llâhi ale’z-zâlimîn*) [Bilin ki, Allah’ın lâneti zalimlerin üzerinedir.] (Hud, 11/18) diyen Allah değil mi?

Allah’ın lânet ettiğiine, Peygamberin de lânet ettiğiine, elbette sen de ben de lânet ederiz. Ondan dolayı demiş ki:

(*Ve alâ men ebâ itretî*) “Benim ehl-i beytimden yüz çevirenlere, (*ve alâ meni’stehafe bi-velâyetî*) hakimiyetimi hafife alanlara lânet olsun”

Peygamber SAS’i sevmek; sevdiğini sevmek, sevmediğini sevmemek Peygambere sevgiden ileri gelir. Peygamberi SAS’i seven Peygamber SAS’in sevdiğini sever, sevmediğini sevmez. İmanın, İslâm’ın alâmetlerinden birisidir.

(*Ve alâ men zebeha li-gayri’l-kıbleti*) “Kiblede gayrıya bir şey kesiyorsa, ona da lanet olsun.”

Allah’ın isminden gayrisinin ismine kesse yine olmaz. Meselâ bunu ben Muhammed SAS için, Kâbe için, İsa AS’in ruhu için, Musa AS’in ruhu için, şunun hakkı için, bunun hakkı için, gelen bir kumandan geliyor onun hakkı için diyerek kesse yine olmaz. Bunların hepsi haram. Kesilen yalnız Allah için kesilir.

Sevabı istediğine gönder ama, keserken yalnız Allah için keseceksin. Kimsenin adına kesilmez.

(*Ve alâ meni’ntefâ min veledihî*) “Çocuğunu mirasından mahrum edip arayıp sormayana, (*ve alâ men berie min mevâlîhi*)

efendisinden uzaklaşan köleye, *(ve alâ men sereka min menâri'l-ardı ve hudûdihâ)* arazisinin sınırlarını değiştirip, komşusunun arazisinden çalana Allah lânet etsin!”

Bir de köylerde arazilerin hudutları var ya, alametler var. Adam oraya direk dikmiştir, taş koymuştur, burası senin, burası benim demiştir. Birisi gelir gece vakti, onu bir adım öteye atar, öteki gelir bir adım beriye atar, işte bu hudutları değiştirenlere de Allah lanet etsin. Bir karış toprağa tenezzül ediyor, hakkına riayet etmiyor. Yani haksızlık yapanlar da, hakka riayet etmeyenler de Peygamberin lanetine uğruyor.

(Ve alâ men ahdesa fi'l-islâmi hadesen) İslâm'da cinayet işliyor, adam öldürüyor, kulağını, bacağını kesiyor... *(Ev âvâ muhdisen)* Yahut bir hırsız bir zalimi, bir bâğiyyi, bir katili saklıyor, buna da Allah lanet eder.” Yani saklayana da lanet eder.

(Ve alâ nâkihi'l-behîmeti) “Hayvanlarla cinsî muamele yapanlara, *(ve alâ nâkihi yedihî)* elini şehvet aracı yapanlara, *(ve alâ men eta'z-zükrâne mine'l-âlemîne)* Lut kavminin amelini işleyen, erkeklerle ilişkide bulunan erkeklere Allah lânet etsin!”

(Ve alâ men tehassara ve lâ hasûra ba'de yahye'bnî zekeriyyâ) “Kudreti olduğu halde meşru evlilikten sakınana; ki Zekeriya oğlu Yahyâ AS'dan sonra böyle bir şey yoktur.”

(Ve alâ racûlin teennese) “Kendisini kadınlara benzeten erkeklere, *(ve alâ imreetin tezekerat)* kendilerini erkeklere benzeten kadınlara Allah lânet etsin!”

Kadın pantolon giyiyor, saçını erkek saçı gibi yapıyor, nasıl yapıyorsa...

(Ve alâ men etâ imraeten ve'btenihâ) “Anasıyla ve kızıyla birlikte olana, *(ve alâ men cemea beyne'l-ühteyni)* iki kız kardeşi aynı anda nikâhında bulundurana, *(illâ mâ kad selefe)* geçmişte olanlar müstesnâ, Allah lânet etsin!”

(Ve alâ muğavviri'l-mâi'l-müsâbi) “Akar suları yok ediyor, boş yerlere çeviriyor. *(Ve ale'l-mütegeviti fi zulli'n-nezâli)* Gölgeliklere, dinlenme yerlerine def-i hâcet edene Allah lânet

etsin!”

Herkesin gelip istifade edeceği gölgeliğe gelmiş def-i hâcet yapıyor. Onlara da lanet var yani. İnsan demek bunu da hesaplamalı... Buraya birisi gelir bu gölgelikte biraz oturup dinlenmek ister, burada bu pisliğin şeysi yoktur diye yapmamak lazım.

(*Ve alâ men âzânâ fî sübûlinâ*) “Yollarda bize eza edenlere.”

Yolda eza, halkı, kalabalığı sıkıştırıyor, yahut boş yere saatlerce atı arabasıyla yolda durur, konuşacak bir iş var yapacak ama halkın arkası geliyor. Şimdi mesela trafik diyorlar, trafik tıkanıyor. Bu trafiği tıkanmaya boş yere sebep olanları da lanetliyor Peygamber Efendimiz.

Durma, herkesin hukukuna riayet et. Herkesin hukukuna riayet et, senin işin varsa onu sonra yap, herkesi engelleme! Bak Peygamber SAS’in müslümanlara nasihati ne güzel, eğer insanlar tatbik etseler.

(*Ve ale’l-cârrîne ezyâlen*) “Çok uzun elbise giyiyor, sürüklüyor yolda, yerleri sürükleyerek gidiyor.”

Şimdi gurur alameti, zenginliğinin yahut kendi kuvvetini tanıtabak bir kılık. Her yerin kendisine göre var, orada öyle, bu yerde de buna göre.

(*Ve ale’l-mâşşîni ihtiyâlen*) “Gurur üzerinde çalmlı yürüyenlere de lanet ediyor.

(*Ve ale’n-nâtîkîne esfâran bi’l-hanâ*) “Kitap üzerinde mücadele yapıyor.” Kendisine göre şeyler bulup, dediği demediği diyerekten kitap üzerinde mücadele yapıyor.

(*Ve ale’ş-şâribîne fudâlen*) “İçki içiyor, Allah bunlara da lanet ediyor.” *Fudâl*, *hamr* manâsına.

(*Ve ale’l-ma’kûsi niâlen*) “Ayakkabısını da ters giyiyor; sağa sola, solu sağa... Ona da lanet olsun.

Ne hikmetse, hepsine bunların böyle açıkça lânet ediyor.

h. Cennetteki Nimetler

İbn-i Mâce, İbn-i Hibbân, Taberânî, Beyhakî ve Ziyâül-Makdisî, Üsâme ibn-i Zeyd RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴⁰

أَلَا هَلْ مُشَمَّرٌ لِلْجَنَّةِ فَإِنَّ الْجَنَّةَ لَا خَطَرَ لَهَا ، هِيَ وَرَبُّ الْكَعْبَةِ نَوْرٌ يَتَلَالُ
كُلُّهَا ، وَرِيحَانَةٌ تَهْتَزُ ، وَقَصْرٌ مُشِيدٌ ، وَنَهْرٌ مُطْرِدٌ ، وَفَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ نَضِيجَةٌ ،
وَزَوْجَةٌ حَسَنَاءٌ جَمِيلَةٌ ، وَحَلَلٌ كَثِيرَةٌ فِي مَقَامٍ أَبَدًا ، فِي حَبْرَةٍ وَنَضْرَةٍ ،
فِي دَارٍ عَالِيَةٍ ، سَلِيمَةٍ بَهِيَّةٍ ، قَالُوا : نَحْنُ الْمَشَمَّرُونَ لَهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ ،
قَالَ : قُولُوا إِنْ شَاءَ اللَّهُ (ه . ح ب . ط ب . ق . ض . عن أسامة ابن زيد)

RE. 170/1 (*Elâ hel müşemmirun li'l-cenneti, feinne'l-cennete lâ hatara lehâ, hiye ve rabbi'l-kâ'beti nûrun yetele'leü küllühâ, ve reyhânetün tehtezzü, ve kasrun meşîdün, ve nehrun müttaridün, ve fâkihâtün kesîretün nadîcetün, ve zevcetün hasnâü cemîletün, ve hulelün kesîretün fî makâmin ebeden, fî habretin ve nudratin, fî dârin âliyetin, selîmetin behiyyetin, kâlû: Nahnü'l-müşemmirâne lehâ yâ rasûla'llâh, kâle: Külû inşâe'llâhu,*)

Soruyor Efendimiz:

(*Elâ hel müşemmirun li'l-cenneti*) “Siz cennet için hazırlanıyor musunuz?”

Cenâb-ı Hak size hazır etmiş, siz de şimdi cennet için

²⁴⁰ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.393, no:4323; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.XVI, s.389, no:7381; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.322, no:1421; Ziyâül-Makdisî, *el-Ehâdisü'l-Muhtâre*, c.II, s.163, no:1343; Beyhakî, *el-Esmâ ve's-Sıfat*, c.I, s.387, no:357; Ebû Nuaym, *Sıfâtü'l-Cenneh*, c.I, s.30, no:24; İbn-i Asakir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIV, s.375; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XIII, s.302, no:2931; Üsâme ibn-i Zeyd RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.461, no:39268; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VI, s.52, no:4686.

hazırlanın! Yani orası sizin yeriniz, ama oraya girebilecek kabiliyet ve istidadı kendinizde hazırlayın.

(*Feinne'l-cennete lâ hatara lehâ*) “Katiyen şek yok, bu cennet var!” Yani cennet hazır bekliyor sizi, fakat siz orası için hazırlanın, vakit varken hazırlanın!

(*Hiye ve rabbi'l-kâ'beti nûrun yetele'leü küllühâ*) “Kâbe'nin rabbi olan Allah hakkı için ki, Cennet nurdur, nur alemidir. Böyle şimşek gibi etrafa ziya saçmaktadır, ziya vermektedir.”

(*Ve reyhânetün tehtezzü*) “Gayet güzel kokusu varmış ki, burunları böyle titretir. (*Ve kasrûn meşîdün*) Öyle köşkları vardır ki ne yıkılır, ne bozulur, ne de rengi değişir ne de sıfatı değişir gayet güzel! (*Ve nehrun mutarridün*) Öyle suları vardır ki çok geniş, çok güzel! (*Ve fâkîhetün kesîretün nadîhatün*) Öyle meyvaları vardır ki, çok olmakla beraber kat'iyen kemallerine halel gelmemiştir.” Gayet kemalde, gayet güzel!

(*Ve zevcetün hasnâü cemîletün*) “Gayet güzel hanımları, zevceleri vardır. (*Ve hulelün kesîretün*) Üzerlerine giydikleri en aşağı bir kat, en çok 70 kattan fazla giyerler. Fakat üstündeki esvab altındaki esvabın görünmesine mani olmaz.”

Yetmiş kat giyindiği halde, üstündeki ne ise, en altındaki de öyle görünür, hatta iliği de görünür. Yani esvablar derinin altındaki kemiğin içindeki iliği de gösterecek derecede şeffaftırlar.

Cennet sekiz kapılı, fakat kapılar girinceye kadar var, cennete girdikten sonra kapılar kalkar, çünkü çıkış yok. Kapılar girmek içindi, girildikten sonra çıkış olmadığı için, kapılar ortadan kaldırılır. Bu cenneti tavsif etmeye dilimiz varmaz, çok güzel bir yer. Bir suyunu tavsif edeyim size:

Köşkümüz var, oturduk, önümüzden gayet geniş dere akıyor ama berraklığını nasıl anlatırım bilmem. Çok berrak. Aynı derenin içerisinde bir tarafından su döküyor, bir tarafından bal akıyor, bir tarafından su akıyor, bir tarafından şarap akıyor. Arada bölme yok, biri diğerine katiyen karışmaz. Canın isterse iki akar, canın isterse sekiz akar, kaç çeşit istersen o kadar akar. Bunların hepsi Firdevs denilen cennetten çıkar.

Meyvalarının hududu yoktur, o kadar çok olmakla beraber meyvaları, her yudumunun tadı diğere benzemez. Her tanesinin değil, her yudumunun tadı diğerinin tadından üstündür. Bu kadar güzel bir yer.

Fakat bu cennetin dışında bir cennet daha var, ismi kitapta yok. Bu cennetin dışında bir cennet daha vardır ki, o cennete cennetü'l-illiyîn derler. O cennette yemek yok; ne su var, ne meyva var, ne güzel hanım var... O cennette zevke gelecek hiçbir şey yok, orada yalnız müşahede var. Orası Cenâb-ı Hakk'ın müşahede yeri.

Onun için o müşahedenin aşıklarının hedefleri hiçbir şey değildir. Meyvaları önlerine yığsanız, zevklerin envaini önlerine yığsanız, başlarını çevirip de bakmazlar. Gözleri müşahede-i ilahiyede... O müşahede nimeti o kadar zevkli bir nimettir ki, insana bütün zevkleri unutturur, o müşahedenin karşısında hiçbir zevk hatırınıza gelmez.

Dünyada da misali vardır, insanın çok sevdiği bir güzeli görünce, başka şeyleri insan unutturur. Başka birçok şeyler

hatırından çıkıverir. E bu varlıkların sahibini, kainatın sahibini, mevcudatın sahibi, bütün eşyanın sahibi, Hz. Allah'ı müşahede ediyor, buna kıyas kabul eder mi?

Onun için, bu cennetin ehli buradan çıkmak istemezler. Yani öteki cennetteki yaşayanların arasına kat'iyen girmek istemezler. Çünkü dâr u dünyada iken de hedefleri Allah idi. Hedefleri Allah olduğu için, ahirette de hedefleri yine Allah'tır. Burada da zaten onlar dünyanın nimetlerine iltifat etmemiştir. Sabrı, kanaati kendilerine libas edinmişler, bütün gayeleri hakkın müşahedesini.

Onun için insanların kamilleri meleklerden de daha efdal demişler. Sebebi?

İnsanda bir ruh vardır, insanın insanlığı o ruh ile. O ruh alimdir, her tarafı ilimle doludur, her tarafı gözdür, her tarafı kulaktır, her tarafı dildir, O varlığa insan bu dünyadayken erişirse, cennette yaşar gibi yaşar o, dünyası da cennettir, ahireti de cennettir.

O okuduğum Abdül'aziz Debbağ Hazretleri'nin kitabında, adama bir soru soruyorlar. Adam biraz tereddüt ediyor, kendisinden bin sene evvel ahirete intikal eden Hasan Basri Hazretleri Basra'dan diyor ki, "Mesele budur." Adam cevap veriyor. Birisi Fas'ta, birisi Basra'da. Arada kıyamet kadar yer var. Bunun aslı nedir?

Ruh için uzaklık yok, ruh için mesafe yok, ruh için korku yok. Ruh ateşe atsan yanmaz, ruh ne kadar dertleri tattırsan faydası yok, o hiçbir şeyden müteessir olmaz. Onun hedefi hep Allah. Binâen aleyh vücutta ruh galebe çaldı mı, sahibi Allah'tan başka bir şey aramaz, mal mülk varlık filan hepsi gözünden çıkar gider. Ama ne zaman? Ruh ne zaman vücuda hakim olursa...

Onun içindir ki bu büyükler bütün emellerini buraya çekmişler, o galebeyi kazanmaya çalışmışlar. Allah bizleri de onları sevenlerden ve o zümreye dahil olanlardan eylesin...

O Şimdi zevce-i hesnâlar, cemîleler ufak, bu bizim gibi Şeyler için yani. Ehl-i kemal onlara dünyada da iltifat etmiyor ki orada etsin.

(*Ve hulelün kes rat n fi makâmin ebedin*) “ok çeşitli elbiseler, ebedi makamlar var.”

Burası ne kadar saltanat olursa olsun, ne kadar varlığın olursa olsun, geçici... Bak d n arkadaşımız burada Cuma namazını kıldı, sabahleyin bize Yasin-i Şerif'i okudu, akşama — Allah esirgeye— sağ tarafı tutmaz olmuş. Bir an var, bir an yok işte... Bazısı temelli çekip gidiyor. Bu sefer konuşamıyor, bakamıyor, elleri ayakları oynamıyor, hiçbir hareketi yok, cenaze gibi yatmış.

Nedir? Burası ibtil lar alemidir; herkese bir çeşit musibet gelebilir. Bir günü diğerine benzemez ama ebed alemi ki orada hiçbir kaygı yok, dert yok, mihnet yok, felaket yok, sıkıntı yok, bir Şey yok yani...

E böyle bir yeri kim istemez yani? İstemeyenin herhalde aklı yoktur.

(*Ve nadrat n fi dârin  liyetin*) “*Nadrah*, çok fazla, güzel, sevimli bir yer. Baktıkları vakitte hayretlere d Őuyor, baygınlıklar geçirilecek Şekilde güzel bir yer. (*Sel metin*) Orada hiçbir arıza yok. Arıza denilen Şeylerin hiçbirisi yok, her Şeyi selamette... (*Behiyyetin*) Gayet de yüksek...

Bu methiyeleri böyle ashâb-ı kirâm dinlediler dinlediler dediler ki:

(*Nahnu'l-muŐemmir ne leh  y  rasûla'llah*) “Biz hepimiz hazırız oraya!”

(*K le*) “Efendimiz buyurdu ki: (*K l  inŐ e'llâh*) İnşallah deyiniz.”

Yani hüsn   h timeye bağlıdır bu işler. Hatime güzel olmazsa, hüsn   h time ile insan ahirete g cemezse, bu güzel nimetlerden mahrum kalır. Hüsn   h time ile g cebilmek de kimsenin tasarrufunda değildir. İnşallah, Allah dilerse olur. Ne kadar büyük adam olursan ol, veli olursan ol.

Veliler iki derecedir; birisi küçük veli, birisi büyük veli.

Büyük veliler peygamberlerin vekilleridir, onlara korku yoktur. Onlar (*Lâ hafûn aleyhim ve lâ hüm yahzenûn*) sırrına mazhardırlar, onlar selamete geçerler. Fakat küçük veliler, her zaman hatadan da salim olmazlar. Onlar için tehlike ve ondan sonrakiler için tehlike daima mevcuttur.

Yalnız şu var, bütün ameller, yaptığımız her çeşit ameller ya kabul olunur ya olmaz, bilemeyiz artık. Acaba yaptığımız şu ibadetleri, okuduğumuz Kur'an'ları, yaptığımız hasenatları Allah kabul etti mi?

Bilemeyiz. Pek güzel yaptık ama, kusursuz yaptık ama, yine bilemeyiz kabul etti mi? "Evet etti." diyemeyiz.

Ama Rasûlüllah SAS için getirilen salât ü selâm kat'iyyen reddolunmaz. Ameller şüphe üzerinedir fakat salât ü selâmlar kat'iyyen reddolmaz. Onun için elinden ne kadar geliyorsa, o kadar çok salât ü selâm getir!

Sonra şunu da bil ki cennetteki melekler, cennetin muhafızı olan melekler yegâne ibadetleri, zikirleri Peygamber SAS'e salât ü selâmdır. Cennet meleklerinin bütün vazifeleri salât ü selâmdan ibarettir. Salât ü selâm ettikçe, cennet mütemadiyen genişlemektedir. Cennet öyle bir yer ki mütemadiyen büyümede. O salât ü selamların nisbeti ne kadar çok olursa, cennet o kadar çok genişliyor. Durma yok, mütemadiyen genişlemek üzeredir.

Şurada bir misal vermiş: Nasıl aç bir hayvan, arpasını gösterirsin seninle beraber arkandan koşar gelir. Ona aşıktır. Cennet de salât ü selâmın sahibi Rasûlüllah'a aşıktır. Cennet Rasûlüllah'ın nurundan olmuştur. Onun nuru, onun salât ü selâmının aşıkıdır. Salât ü selâm oldukça, mütemadiyen boyna yayılıyor.

Hudutsuz yayılma da var. Ehl-i cennet cennete girdikten sonra Cenâb-ı Hak ehl-i cennete tecelli edecek. Bu tecellide melekler *Sübhâna'llah* diye tesbihe başlayacaklar. O sırada herkes yerini almış bulunacak. Ondan sonra genişleme yok.

Allah cümlemizi affetsin de bu güzel cennetinin aşıkları arasına bizleri de kabul etsin... Bizi de o cennetine giren, rızasını kazanan kullarının arasına kabul etsin...

Bu dünya işte bak, kaç bin sene olmuş şimdi, ne evliyalar gelmiş, ne enbiyalar gelmiş, ne güzel insanlar, alimler, fazıllar gelmiş, fakat bugün hiçbirisi yok burada, hepsi gitmiş yerlerine. Bize de yok yarın burası, ne olursak olalım, buradan biz de gideceğiz. Binâen aleyh bizim gideceğimiz yer mezarlık değil. Biz mezarlığın adamı değiliz, biz Allah'ın kuluyuz, Allah'a gideceğiz!

Onun için kendini hayvan yerine koyma, hayvan gibi toprakların altında çürütme kendini. Kendine sahip ol, sahibine gidecek bir duruma getir kendini, Allah'a git! Aya gitmek hüner değil, hüner Allah'a gitmektir. Ay insanın bir zerresi olmaz, insanın gözünün zerresi değildir ay. İşte koca bir taştan ibaret bir yer, bir ülke, içi ateşten ibaret, neyse ne. Fakat insanın gözüne değmez, kirpiğine bile değmez.

Onlarla uğraşacağına şu hilkatı veren Allahu Celle ve A'lâ'yı

tanımak istiyorsan, bak kendi hilkatine bir kere! Cenâb-ı Hak topraktan seni yaratmış da bak sana ne kudret vermiş. Bu kudreti veren Allah-u Teâlâ'nın kudretini düşün de artık bu dünyaya bu kadar bel bağlayıp da Allah'ın yolundan çıkma!

Allah'ın yolundan çıkmak zulmetin iktizasıdır ki, zulmet küfre mucip olur. Allah'ın ibadetine gidersen, nuruna karışırın, nurunun karşılığı da cennet... Zulmetin mukabili cehennem, nurun mukabili cennet.

Cehennemden size bir tanecik bahsedeyim:

Cehennem yakıcı bir yer değil ha! Yani sanki mesela bir ateş yanar kavrulur gider, öyle bir yer değil bu. Orada hayat var; hayat var ama gayet yakıcı bir hayat, azaplı bir hayat... Bazen dünyada da olur ya, Allah affetsin, insanın başına bir felaket gelir de o zaman koca dünya dar gelir.

Cehennemde felâketler üstüne... Felaketlerin felâketi olan yer ama ölüm yok içinde, ölme yok. Bu ölme olmadığı için yeşillik yok, su da yok. Fakat şimdi tabii insanın canı su isteyecek, hararet basmış yanıyor. Yeşillik yok dedik, bir gölgeliğe gideyim azıcık barınayım diyecek. Ta uzakta su gibi bir şey görecektir, şuradan gideyim bir su içeyim diyecek. Demek bak, hayata bak şimdi cehennem hayatı var.

Gidiyor oradan bir meyva görmüş, ondan bir tane alayım da yiyeyim diyor. Ağzına atar atmaz bir yapıyor ağzına, öyle bir yanıyor ki o geldiği, mesela bir saatte gittiği yeri beş dakikada kat edecek kuvvette katıyor ona. Katıyor, içerilerini böyle perişan ediyor.

Cennetteki zevke bak, bir de buradaki felâkete bak. Hangisini ister insan? Elbette cenneti ister. Allah bizi affetsin de, bu cehennemden yüzünü de göstermeden cennetine koysun...

Ama ne yazık ki, bütün cennet cehennemden arkasında... Cennete giderken cehennemden geçilecek, sırat köprüsünden geçilecek cennete öyle gidilecek.

Allah öyle yapmış nizamı. Tesbihi çekiyoruz; *Sübhâna'llah, El-*

hamdü li'llâh, Allâhu ekber... Tam köprünün bir timsalidir bu. Üç tane tehlike karşısında, yokuş çıkıyor, düzlüğe varıyor ama gayet kılıçtan keskin. Kıldan ince, kılıçtan keskin derler. Bir de bayır aşağı iniyor ki, o cehennem köprüsünün misali olarak.

O çok kötü bir yerdir. Oradan kurtulabilmek Allah'ın inayetine mazhar olanlar içindir. Bugün köprü var burada, köprünün üstünden otomobille geçiliyor bir, yayalar geçiyor, tayyareyle de geçiliyor. Buradaki ameline göre o köprüden öyle geçilecek. Amelin bozursa, yedi yerde sorguya tutacaklar o köprünün üzerinde. Mânâlarımı iyi dinle, bak kaç yerde nasıl sorgular var insanlara! Ahiret işi bu, kolay bir iş değil.

Allah cümlemizi affetsin de tevfikât-ı samedâniyesine mazhar olan sevgili bahtiyar kullarının zümresine ilhak etsin... *Lâ ilâhe illa'llah* deyip, Allah'a şöyle içinden bağlanan kullarıyla beraber Cenâb-ı Hak bizi haşr eylesin...

Li'llâhi'l-fâtihah!

İskenderpaşa Camii

20. KUR'AN'I ÖĞRENMEK VE ÖĞRETMEK

Eùzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

*İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve
enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve
sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin
bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve
bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme
ennehû kâl:*

أَلَا هَلْ مُشْمِرٌ لِلْجَنَّةِ فَإِنَّ الْجَنَّةَ لَا خَطَرَ لَهَا ، هِيَ وَرَبُّ الْكَعْبَةِ نُورٌ يَتَلَا
كُلَّهَا ، وَرِيحَانَةٌ تَهْتَزُ ، وَقَصْرٌ مَشِيدٌ ، وَنَهْرٌ مَطْرِدٌ ، وَفَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ نَضِيجَةٌ ،
وَزَوْجَةٌ حَسَنَاءٌ جَمِيلَةٌ ، وَحَلَلٌ كَثِيرَةٌ فِي مَقَامٍ أَبَدًا ، فِي حَبْرَةٍ وَنَضْرَةٍ ،
فِي دَارٍ عَالِيَةٍ ، سَلِيمَةٍ بَهِيَّةٍ ، قَالُوا : نَحْنُ الْمَشْمُرُونَ لَهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ ،
قَالَ : قُولُوا إِنْ شَاءَ اللَّهُ (هـ . حب . طب . ق . ض . عن أسامة ابن زيد)

RE. 170/1 (*Elâ hel müşemmirun li'l-cenneti, feinne'l-cennete lâ
hatara lehâ, hiye ve rabbi'l-kâ'beti nûrun yetele'leü küllühâ, ve
reyhânetün tehtezzü, ve kasrun meşîdün, ve nehrun müttaridün, ve
fâkihatün kesîretün nadîcetün, ve zevcetün hasnâü cemîletün, ve
hulelün kesîretün fi makâmin ebeden, fi habretin ve nudratin, fi
dârin âliyetin, selîmetin behiyyetin, kâlû: Nahnü'l-müşemmirüne
lehâ yâ rasûla'llâh, kâle: Külû in şâe'llâhu.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ salevât!”

[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin ve alâ âli

seyyidinâ muhammed...]

“—*Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ salevât!*”

[Allâhümme salli alâ seyidenâ muhammedin ve alâ âli seyidînâ muhammed...]

“—*Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!*”

[Allâhümme salli alâ seyidenâ muhammedin ve alâ âli seyidînâ muhammed...]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Cennetteki Nimetler

İbn-i Mâce, İbn-i Hibbân, Taberânî, Beyhakî ve Ziyâü'l-Makdisî, Üsâme ibn-i Zeyd RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴¹

أَلَا هَلْ مَشْمَرٌ لِلْجَنَّةِ فَإِنَّ الْجَنَّةَ لَا خَطَرَ لَهَا ، هِيَ وَرَبُّ الْكَعْبَةِ نَوْرٌ يَتَلَاوَأُ
كُلَّهَا ، وَرِيحَانَةٌ تَهْتَزُ ، وَقَصْرٌ مَشِيدٌ ، وَنَهْرٌ مَطْرِدٌ ، وَفَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ نَضِيجَةٌ ،
وَزَوْجَةٌ حَسَنَاءٌ جَمِيلَةٌ ، وَحَلَلٌ كَثِيرٌ فِي مَقَامٍ أَبَدًا ، فِي حَبْرَةٍ وَنَضْرَةٍ ،
فِي دَارٍ عَالِيَةٍ ، سَلِيمَةٍ بَهِيَّةٍ ، قَالُوا : نَحْنُ الْمَشْمُرُونَ لَهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ ،
قَالَ : قُولُوا إِنْ شَاءَ اللَّهُ (هـ . ح ب . ط ب . ق . ض . عن أسامة ابن زيد)

RE. 170/1 (*Elâ hel müşemmirun li'l-cenneti, feinne'l-cennete lâ*

²⁴¹ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.393, no:4323; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.XVI, s.389, no:7381; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.322, no:1421; Ziyâü'l-Makdisî, *el-Ehâdisü'l-Muhtâre*, c.II, s.163, no:1343; Beyhakî, *el-Esmâ ve's-Sıfat*, c.I, s.387, no:357; Ebû Nuaym, *Sıfâtü'l-Cenneh*, c.I, s.30, no:24; İbn-i Asakir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIV, s.375; Mizzi, *Tehzibü'l-Kemâl*, c.XIII, s.302, no:2931; Üsâme ibn-i Zeyd RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.461, no:39268; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VI, s.52, no:4686.

hatara lehâ, hiye ve rabbi'l-kâ'beti nûrun yetele'leü küllühâ, ve reyhânetün tehtezzü, ve kasrun meşîdün, ve nehrun müttaridün, ve fâkihatün kesîretün nadîcetün, ve zevcetün hasnâü cemîletün, ve hulelün kesîretün fî makâmin ebeden, fî habretin ve nudratin, fî dârin âliyetin, selîmetin behiyyetin, kâlû: Nahnü'l-müşemmirûne lehâ yâ rasûla'llâh, kâle: Külû inşâe'llâhu,)

Soruyor Efendimiz:

(Elâ hel müşemmirun li'l-cenneti) “Siz cennet için hazırlanmaz mısınız?”

(Elâ) Harf-i nidâ dedikleri, tenbih alâmeti. “Dinleyin, kulak verin demek. Siz cennet için İstemez misiniz cenneti? Onu elde etmek için hazırlık yapmaz mısınız? Çabuklanmaz mısınız?”

(Feinne'l-cennete lâ hatara lehâ) “Ki onda hiç şek ve şüphe yoktur.” Kur'an va'd etmiştir, Efendimiz söylemiştir.

(Hiye ve rabbi'l-kâ'beti nûrun yetele'leü küllühâ) “Kâbe'nin rabbi olan Allah hakkı için ki o cennet muhakkaktır. Cennet nurdur, nur alemidir. Her tarafı nurdandır. Pırıl pırıldır her yer.”

Onunla beraber bu dünyaya benzemez. Dünyanın zahmeti, meşakkati, şusu, busu yok, orada hiçbir zahmet yok.

(Ve reyhânetün tehtezzü) “Öyle güzel kokuları vardır ki, insanın burnunun direği kırılır gibi yani, kokusuna tahammül olunmaz, herkesi harekete geçirir. Güzel kokular nasıl böyle insanları canlandırıyor ya, öyle insanları harekete geçirir. ki, burunları böyle titretir.

(Ve kasrün meşîdün) “Çok muhkem köşkleri, sarayları vardır.” Bu dünyanınki gibi yıkılmaz, masrafları da yoktur. Onların masrafları, buradaki tesbihlerimiz, tehlillerimiz, zikirlerimiz, ibadetlerimizdir. İbadetleri nisbetinde, oradaki köşklere sahip olacak insan.

(Ve nehrun mutarridün) “O köşkların zineti de onların önünde akan sularla olur. Gayet güzel, berrak, geniş. İstedğin kadar güzel nehirler de akıyor önünde.”

(Ve fâkihatün kesîretün nadîhatün) “Öyle de ağaçlar yetiştirilmiş ki, orada meyvaları gayet olgun. Buradaki gibi ham veya çürümüş değil. Gayet ağza layık, enfes, tatlı, kokusu içinde, tadı içinde. Sıkıntı vermez, zahmet vermez. Öyle meyvalar var.”

Şimdi burada bir meyveyi canınız istese, ikincisini

üçüncüsünü yiyemezsiniz. Ama orada öyle değil. Hiç sıkıntı veren bir şeyi yok, istediğiniz kadar yiyebilirsiniz.

(*Ve zevcetün hasnâü cemîletün*) “Gayet güzel hanımları, zevceleri vardır.” Bunlar da hayatın tadıdır yani. Buradakiler gibi insanı üzmezler. Ne deseniz itaat ederler.

(*Ve hulelün kesîretün*) kesirah) “Gayet güzel cennet hülleleri, kat kat, istediğin kadar.” Nasıl beğeniyorsanız öylesi. Esvab almak için terzilere gitmeye lüzum yok.

(*Fî makâmîn ebeden*) “Ebedî bir makam.” Öyle bir beldede ki, orada burası gibi hastalık veyahut ölüm yok.

Meselâ, dün akşam komşu bizi davet etti. Ben gidemedim rahatsızlığım dolayısıyla, arkadaşlar gitmiş. Efendi baba çok güzel hizmet etmiş, fakat sabaha da kendisi gitmiş ahirete.

Bir şeysi yok. Hizmet ediyor etrafındaki insanlara, sen, güzel. Fakat sabaha da ahirete gitmiş. Demek ki burası dar-ı fena, dar-ı beka değil burası. Genç, ihtiyar da ayırmıyor yani. Şu gençtir, dursun demiyor. Şırası geldi mi o genci de alıyor. Bu ihtiyar, biraz daha yaşasın, o da yok. Herkesin bir muayyen saat ve dakikası var, bu muayyen saat ve dakikasına kadar yaşar. Ondan sonra enfası biter, ruhunu teslim eder gider.

Onun için biz bir muvakkat alemin muvakkat insanlarıyız. Ebedî alemin değil, muvakkat bir dünyada, muvakkat kimseleriz. Onun için bize yakışan, daima burada gayet güzel geçinme yolunu bulabilmek. Allah-u Celle ve A'lâ'nın verdiği de hoşnut olarak şu enfas-ı mâdudeyi güzel bir şekilde tüketip, o ahiretteki mev'ud olan cennete kavuşabilmek. Yoksa ona vur, bunu kır, şu oldu, bu olmadı; kavga, gürültü... Nihayet bu enfas-ı mâdude böyle hiç istenmeyen şeyler içerisinde tükenir gider ve Allah esirgeye insan kim bilir artık ne şekilde gider ahirete.

(*Ve nadratün fî dârin âliyetin*) “Nadrah, çok fazla, güzel, sevimli bir yer. Baktıkları vakitte gözlere sürur veren güzel bir yer. (*Selîmetin*) Orada hiçbir arıza yok, her şeyi selâmette... (*Behiyyetin*) Gayet de yüksek...”

Ashâb-ı kirâm SAS Efendimiz’i dinlediler ve dediler ki:

(*Nahnu’l-müşemmirûne lehâ yâ rasûlallah*) “Yâ Rasûlallah, biz hepimiz Cennete hazırız, Cenneti isteyenlerdeniz!”

(*Kâle*) “Efendimiz buyurdu ki:
(*Kulû inşâa’llah*) İnşâallah deyiniz, takdiri Allah’a veriniz.
Çünkü insanın cennete girişi de Allah-u Teâlâ’nın lütfuyla olacak.
O lütuftan dolayı, inşâallah demeyi de unutmayınız.

b. Kur’an’ı Öğrenmek ve Amel Etmek

İbn-i Asâkir, Enes ibn-i Mâlik RA’dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴²

أَلَا مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ، وَعَمِلَ بِمَا فِيهِ، فَأَنَا لَهُ سَائِقٌ وَدَلِيلٌ
إِلَى الْجَنَّةِ (كر. عن إبراهيم بن هدبة عن أنس)

RE. 170/2 (*Elâ men tealleme’l-kur’ane ve allemehû ve amile*

²⁴² İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXVII, s.67; İbrâhim ibn-i Hedbe’den, o da Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.531, no:2375; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.VI, s.48, no:4675.

bimâ fîhi, feene lehû sâikun ve delîlün ile'l-cenneti.)

(*Elâ men tealleme'l-kur'ane*) “İyi biliniz ki, her kim Kur'anı öğrenir, (*ve alleme'hû*) onu öğretir, (*ve amile bimâ fîhi*) ve onunla amel ederse, (*feene lehû sâikun ve delîlün ile'l-cenneti*) ben onun Cennete sevk edicisi ve delili olurum.”

Şimdi cennete girmeyi söyledi. “Böyle güzel cennet var, buna hazırlanmaz mısınız?” dedi. Hepimiz isteriz tabii. E öyleyse bunun ilk yolu Kur'an'ı Azimü's-şan'ı, o size gönderdiğim kitabı teallüm etmeniz, öğrenmeniz. Kim teallüm eder, öğrenirse Kur'an'ı Azimü's-şan'ı, kâfi değil. Ben öğrendim, okudum, ezberimde de... Kâfi değil, öğrendikten sonra bir de öğretmek vazifesinde insan. Nasıl öğrendik, öğrendiğimizi de bir başkasına öğretmekle mükellef ve muzavvafız. Onun için kendimiz okumuşuz, biliyoruz, para etmez; muhakkak çocuklarımıza da onu öğretmekle mükellefiz ve muvazzafız. Öğretmezsek ind-i ilahiyede mes'ulüz. “O sonra öğrensin!” deme, sonraya bırakma!

Bir de var ki Kur'an'ı öğrendikten sonra, o Kur'an'ın emirlerine uymak. Yani amel etmek. Neler diyorsa tutmak. Namaz kıl diyor, oruç tut diyor, zekât ver diyor, hacca git diyor. Sonra işte kötülükleri de yapma diyor. Günahların hiç birisini yapma diyor. Yap dediklerini yapmak, yapma dediklerini yapmamak suretiyle amel ederse; Cenab-ı Peygamber diyor ki:

“—Ben Kur'an'ı okumuş, öğrenmiş ve öğretmiş olan insanın delili ve cennete sevk edicisi olurum.”

O mev'ud olan cennete, müttakiler için hazırlanmış olan cennete ben sizi götüreceğim.

Allah cümlemizi affetsin, mağfiret etsin... Her zaman çok rica ederim, çok yalvarırım, söylerim. Fakat bu dünyaya olan hevesimiz, dünyaya olan bağlılığımız, bu sözleri bir kulağımızdan girdiriyor, öteki kulağımızdan çıkartıyor. Şimdi bugünün insanının eline hangi gazeteyi versen bülbül gibi okur. Hangi kitabı versen, gayet güzel okur. Bırak bizim dilimizi, İngilizcesini söyler, Almancasını söyler, hatta Rusçasını söyler. Dünyadaki dillerin birçoğundan konuşur karşınızda, söyler. Ama bugün Kur'an-ı Kerim'i okuyamaz.

Çok teessüf edilecek, acınılacak bir hal. Bu bizim dinimizin can damarı. Onu bilmemek, onu okuyamamak, ne demek yani

bilmem ki. Hele bu devirde... Belki eski devirlerin insanları mazur idiler çünkü okutucusu yoktu, kitaplar da o kadar çok değildi. E bugün bakıyorsun, kendi kendine hocasız bile okuyacak bilgiler var ortada. Biz kendi kendimize, zorladığımız takdirde okuyabiliriz. Hele bir de mürebbi olur da, “Şuna şu derler, buna bu derler...” dedi miydi, oldu gitti.

Yalnız onu ilerletebilmek için cehd lazım, gayret lâzım.

“—E gündüz işimiz var!”

Pekâla, akşam okursunuz.

“—E yoruluyoruz yatacağız.”

İnsan yarım saatini ayıramaz mı dersin? Yarım saatini ayırma, çok değil yarım saat Kur’anıyla meşgul olsa, emin olunuz bir seneye varmaz gürül gürül okur.

Halbuki bunu okuyan, ezberleyen hafızlarımız var, hepimiz biliyoruz ki, bunlar âzâmi iki senede ezberliyorlar. Yani bir senede ezberleyenler var, daha hızlı ezberleyenler var, fakat azami iki senede ezberliyor. Kitaba bakmadan okuyabiliyor yani. Bu iki senede ezberlenebilen bir kitabı, okuyabilmemek kadar acaba hata tasavvur olunur mu? Allah cümlemizi affetsin...

Onun için tekrar tekrar rica edeceğim. Bakınız şu mabedleri bize yapmışlar vermişler el-hamdü lillâh. Herkesin imkanları da var. Onun için biz de az bir saatimizi böyle ayırır, çalışırsak, bunu ezberleriz. Hiç olmazsa mesela ilk cüzü veya Amme cüzünü bir ezber yapar insan. Çünkü her zaman imam bulamaz ya, icabında kendi de bir imam olabilir. Bir Amme cüzünü ezberle, arkasından bakarsın Tebareke’yi de ezberler. Arkasına kaç seneye ezberler. Bakarsın bir gün hepsi ezberlenmiş.

Hepsini ezberleyemezseniz de hiç olmazsa bir iki cüz ezberlemek suretiyle, Kur’an’ı güzelce okuyabilmek imkânlarını Allah-u Teâlâ’nın lütfedeceğine hiç şüphemiz yok. Onun için ne kadar kavi insan olsa, bir şeyi öğrenebiliyor ve onu yapabiliyor. Kur’an’ı da insan ne kadar anlaması zor olsa, devam edince bir şeyler aşılır. Allah-u Teâlâ’nın lütfuyla bakarsın ki, çok güzel olmuş. Allah hepimizi affetsin...

Hadis-i şerifi bir daha okuyayım. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:

“—İyi biliniz ki, her kim Kur’anı öğrenir, öğretir ve onunla amel ederse, ben onun Cennete sevk edicisi ve delili olurum.”

c. Yalancı Şahitliğin Cezâsı

İbn-i Asâkir, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴³

أَلَا مَنْ زَيْنَ نَفْسِهِ لِلْقَضَاءِ بِشَهَادَةِ الزُّورِ، زَيْنَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ
بِسِرْبَالٍ مِنْ قَطْرَانٍ، وَالْجَمَّةِ بِلِجَامٍ مِنْ نَارٍ (كر. عن إبراهيم بن
هدبة عن أنس).

RE. 170/3 (*Elâ men zeyyene nefsehü li'l-kudâti bi-şehâdeti'z-zûri, zeyyenu'llâhu teâlâ yevme'l-kiyâmeti bi-sirbâlin min katrânin, ve elcemehû bi-licâmîn min nârin.*)

(*Elâ men zeyyene nefsehü li'l-kudâti bi-şehâdeti'z-zûri*) “İyi

²⁴³ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXVII, s.276; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.18, no:17760; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VI, s.48, no:4676.

biliniz ki, her kim hakimlere kendisini süslü göstererek, yalan şahadette bulunursa, (*zeyyenehu'llàhu teâlâ yevme'l-kıyâmeti bi-serbâlin min katrânin*) Allah-u teâlâ kıyamet gününde ona süs yerine, katrandan bir gömlek giydirir, (*ve elcemehû bi-licâmin min nârin*) ve onu ateşten bir gemle gemler.”

Bu yalan şahitliğe alışan insanların ve bunu yapmakla geçim temin eden insanların, ahiretteki durumlarını beyan eder ki bunların yeri cehennemdir. Katranlarıyla imal edilmiş bir esvab giydirirler bunlara ve ağızlarına da cehennem gemlerinden gem vurarak cehenneme atarlar.

Yalancı şahitlik kadar kötü şey yoktur. Fakat ne yazıktır ki adı da Ahmet'tir, Mehmet'tir. Hakimlerin kapılarının önünde de sürüyle beklerler. Ona öğretirsiniz şunu şöyle söyle, bunu böyle söyle... Eline beş on lira verdin mi, senin için gider söyler. Görmediği bir şeye. Şahitlik duymakla da olmaz. Şahitlikte gözünle gördüğün bir şeye, “Evet, ben bunu böyle gördüm!” diyeceksin. Ki o adam da hakkını kazansın. Yoksa uydurma olmaz bu işler.

d. Gayrimüslim Vatandaşa Zulmetmek

Ebû Dâvud ve Beyhakî, Safvân ibn-i Süleym Rh.A'ten rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴⁴

أَلَا مِنْ ظَلَمٍ مُعَاهِدًا ، أَوْ انْتَقَصَهُ ، أَوْ كَلَفَهُ فَوْقَ طَاقَتِهِ ، أَوْ أَخَذَ مِنْهُ

شَيْئًا بَغَيْرِ طَيْبِ نَفْسٍ ، فَأَنَا حَاجِبِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ (د. ق. عن صفوان

بن سليم عن عدة من أبناء الصحابة عن آبائهم دنية ؛ زاد ق. : أَلَا

²⁴⁴ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VIII, s.292, no:2654; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.205, no:18511; Beyhakî, *Ma'rifetü's-Sünen ve'l-Âsâr*, c.XV, s.13, no:5750; İbn-i Zenceveyh, *el-Emvâl*, c.II, s.18, no:490; Safvân ibn-i Süleym Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.364, no:10924; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VI, s.48, no:4677.

وَمَنْ قَتَلَ مُعَاهِدًا لَهُ ذِمَّةَ اللَّهِ وَذِمَّةَ رَسُولِهِ ، حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ ،
وَإِنْ رِيحُهَا لِيُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ سَبْعِينَ خَرِيفًا)

RE. 170/4 (*Elâ men zaleme muahiden, evi'nkasahû, ev kellefehû fevka tâkatihî, ev ehaze minhü şey'en bi-gayri tâbi nefsin, feene hacîcühû yevme'l-kıyâmeti*)

(*Elâ men zaleme muahiden*) “İyi biliniz ki, her kim eman verilen bir kimseye zulmeder, (*evi'nkasahû*) veya ahdini bozar, (*ev kellefehû fevka tâkatihî*) veya onun gücünün yetmeyeceği şeyi kendisine yükler, (*ev ehaze minhü şey'en bi-gayri tâbi nefsin*) veya gönül hoşluğu ile vermeyeceği bir şeyi ondan alırsa, (*feene hacîcühû yevme'l-kıyâmeti*) kıyamet gününde ben o kimsenin hasmı olurum.”

Bu da dikkate şayan bir hadistir. Muahid, bu bizim memleketlerimizde kanunlarımıza tabii, Türk'ün gayrısı olanlara denir. Ermeni, Rum, Yahudi, daha başka hangi milletler varsa; kanunlarımıza tabidirler. Biz onlara muahid deriz, “Sizin beldenizde yaşayacağız, sizin sözlerinizi dinleyeceğiz, kanunlarınıza itaat edeceğiz.” diye söz vermişlerdir.

Bu böyleyken, “Kim onlardan birisine zulmederse, onun takatinin fevkinde ona yük yüklerse, vazife yüklerse, o razı olmadığı halde onun malından bir şey alırsa, onun hasmı benim!” diyor PeygamberEfendimiz.

Beyhaki'de ayrıca şu ilâve vardır:

(*Elâ ve men katele muahiden lehû zimmeta'llâhi ve zimmete rasûlihî*) “İyi biliniz ki, her kim Allah ve Rasûlünün zimmetinde olan bir muahidi öldürürse, (*harrama'llahu aleyhi rihe'l-cenneh*) Allah-u Celle ve A'lâ o adama cennetin kokusunu bile haram eder. Sadece cenneti değil, cennetin kokusunu duyurmaz o adama... (*Ve inne rîhuhâ leyûcedü min mesîrete seb'ine harîfen*) Halbuki cennetin kokusu yetmiş yıllık mesafeden burna gelen bir kokudur.”

Cennetin kokusu, yetmiş yıllık mesafeden insanların burnunu dolduracak. Bu böyleyken o adama bu kokuyu bile kokutmuyor. Yani cennete yaklaşmaya imkânı yok. Çünkü Allah'ın ve

Rasûlü'nün zimmetinde olan bir muahide yaptığı bu su-i muamelesinden dolayı.

Ya bunu bir mü'mine yaparsa? Şimdi bu muahid, gâvur, ne dersen de. Buna yapılan eziyete Rasûlüllah SAS razı olmuyor da ya bir müslümana ya bir mümine ya bir muvahhide bunu reva görürsen, halin nice olur?

Onun için Cenâb-ı Hak, bu sayılı olan nefeslerimizi güzelce geçirip, o va'd olunan cennete gidebilmenin çaresini bulmayı bizlere lütf u ihsân eylesin...

e. Hediye Reddetmeyin!

Hennâd, Hasan-ı Basrî Rh.A'ten rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴⁵

أَلَا لَا يَرُدُّ أَحَدُكُمْ هَدِيَّةَ أَخِيهِ، وَإِنْ وَجَدَ فَلْيُكَافِئْهُ، وَالَّذِي نَفْسِي
بِيَدِهِ، لَوْ أَهْدَيْتَ لِي ذِرَاعَ لَقَبَلْتُ، وَلَوْ دُعِيتَ إِلَى كُرَاعٍ لَأَجَبْتُ
(هناد عن الحسن مرسلا)

RE. 171/1 (*Elâ yeruddu ehadüküm hediyete ahîhi, ve in vecede felyükâfiühû, ve'llezî nefsi bi-yedihî, lev ühdiyete lî zirâu lekabiltü, velev düiyet ilâ kürâin leecebtü.*)

(*Elâ yeruddu ehadüküm hediyete ahîhi*) “Dikkat edin, sizden biri kardeşinin verdiği hediyeyi reddetmesin. (*Ve in vecede felyükâfiühû*) Eğer bir şey bulursa, ona mukabelede bulunsun. (*Ve'llezî nefsi bi-yedihî*) Nefsim yed-i kudretinde olana yemin ederim ki, (*lev ühdiyete lî zirâu lekabiltü*) bana bir koyun paçası hediye edilse kabul ederim. (*Velev düiyet ilâ kürâin leecebtü*) Ve eğer bir paça yemeği için davet edilsem, ona da icabet ederim.”

Bunlar hep ikaz ile söylenmektedir. Daima olan bir şey ya aramızda; birbirimize hediye götürüyoruz, getiriyoruz. Sizden

²⁴⁵ Hennâd, *Zühd*, c.II, s.413, no:804; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.116, no:15094; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VI, s.44, no:4666.

birisi, “Ben istemem bunu, buna ihtiyacım yoktur!” diyerek kardeşinin hediyesini kat’iyyen reddetmesin.

Çünkü hediye çok ince şeyler var. O hediye edilmek suretiyle insanların gönülleri birbirlerine dargınsa da, küsse de, sevmiyorsa da; bakarsın ona karşı sevgi hasıl olmuştur, ona karşı bir muhabbet hasıl olmuştur. Neden? O hediye sebebiyledir bu. Binâen aleyh hediyeleri kat’iyyen reddetmeyin!

Geçmişte bir zatın hediye kabul etmediğini duydum da herkes bunu onun kemaline atfediyordu. Filan adam hediye kabul etmiyor, çok büyük adam... Değil... Rasûlüllah’ın sünnetine mugayirdir bu hal.

Eğer sen zenginsen, yapılan hediye mukabilinde ondan daha a’lâsını yap ki, iki taraflı olsun. Yapamıyorsan, sen ona dua et. Gücün yetmiyorsa ona ettiğin dua da onun karşılığıdır.

“—Yâ Rabbi, onun vücuduna afiyet ver, malına afiyet ver, ömrüne bereket ver, evine dürüstlük ver.”

Çeşitli dualarla bu gelen hediye karşılığı yapılmış olur. Ama efdal olan, mukabele edebilmektir. Dua ikinci mertebede,

yok olanlar için, yapamayanlar için.

Efendimiz SAS bunu söyledikten sonra, kendisi de Cenab-ı Hakk'ın kudretine kasem ederek, nefsim onun elindedir. Hepimizinki öyle ya.

“—Nefsim yed-i kudretinde olan Allah'a kasem ederim ki, koyunun paçası hediye edilse, kat'iyyen reddetmem. Teşekkür ederim, kabul ederim. Ne kadar az veya çok olsa, gene o hediyedir, onu kabul ederim. Bir sofraya davet edilsem, ama mükemmel bir sofraya değil; paça yemeğine bile çağırılısam ona da icabet ederim.

Bazen bizim de özümlüğümüzden dolayı gidemediğimiz oluyor; tenezzül etmediğimizden zannedilmesin.

f. Hüküm Zâhire Göredir

Bunu güzel dinleyin ama:

Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud, Neseî ve İbn-i Hibbân, Üsâme ibn-i Zeyd RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴⁶

أَلَا شَقَقْتُ عَنْ قَلْبِهِ ، حَتَّى تَعْلَمَ مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ قَالَهَا ؟ أَمْ لَا
مَنْ لَكَ بِلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ (حم. خ. م. د. ن. حب.
عن أسامة بن زيد)

RE. 171/2 (*Elâ şekakte an kalbihî, hattâ ta'leme mine ecli zâlike kâlehâ? Em lâ men leke lâ ilâhe illa'llahu yevme'l-kıyâmeti.*)

(*Elâ şekakte an kalbihî*) “Sen onun kalbini mi yardım ki, (*hattâ ta'leme mine ecli zâlike kâlehâ*) kelime-i şehadeti korkarak söylediğini bildin! Bunun için mi veya başka şey için mi

²⁴⁶ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VII, s.234, no:2272; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.207, no:21850; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.19, no:15625; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.68, no:192; İbn-i Ebî Şeybe, *Müsned*, c.I, s.159, no:150; Üsâme ibn-i Zeyd RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.379, no:29881; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VI, s.39, no:4651.

söylediğini bildin? (*Em lâ men leke lâ ilâhe illa'llahu yevme'l-kıyâmeti*) Kıyamet gününde o kimse *La ilâhe illa'llah* ile gelince seni kim kurtaracak?”

Ashab-ı kiramdan bir müfreze-i askeriye düşmana gitti. Gelirken bir tanesini yakaladılar. Dur dedi adam, durdu. Onu silahlı falan görünce, “*Lâ ilahe illa'llâh* dedi ama, ashabdan bir kimse o adamı öldürdü. Geldiler Rasûlüllah’a söylediler, dediler ki:

“—Yâ Rasûlallah, filan adam, *Lâ ilahe illallah* dedikten sonra filanı öldürdü!”

Onu çağırdı Efendimiz:

“—Neden yaptın?” dedi.

Dedi ki:

“—Korkudan dedi, samimiyetle demedi!” dedi.

O zaman Efendimiz ona dedi ki:

“—Kalbini yardım da mı onun korkarak dediğini bildin? Yoksa bunu içinden gelen bir bilgiye istinaden mi söylüyorsun?”

O zaman buyuruyorlar ki:

“—Allah hiç kimseye insanın içini bilmeye müsaade etmemiştir. O iç kendisine aittir. Biz burada zahire hükmederiz.

Bu adam namaz kılıyor mu? Oruç da tutuyor mu? İslam'ın kaidelerine riayet ediyor mu? Müslümandır bu. Ama çok kabahati varmış. O bir zan... Dış haline baktığımız vakitte onun Müslümanlığına kanaat getiriyorsak, o Müslümandır. Ölünce Müslüman mezarlığına defnederiz. İçi başkaymış. İçi Allah'a ait. Onun için hiç kimsenin, 'İçini ben biliyorum, şu şöyledir, bu böyledir.' demeye hakkı, salâhiyeti yoktur.

g. Mahşer Yerinde Su Bulunacak mı?

İbn-i Mürdeveyh, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴⁷

أَيُّ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، إِنَّ فِيهِ لَمَاءً ، إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَيُرِدُونَ حِيَاضَ
الْأَنْبِيَاءِ ، وَيَبْعَثُ اللَّهُ سَبْعِينَ أَلْفَ مَلَكٍ ، فِي أَيْدِيهِمْ عَصَى مِنْ نَارٍ ،
يَذُودُونَ الْكُفَّارَ عَنْ حِيَاضِ الْأَنْبِيَاءِ (ابن مردويه عن ابن عباس ؛
قال: سئل رسول الله صلى الله عليه وسلم عن الوقوف بين يدي

الله: هل فيه ماء؟ قال، فذكره)

RE. 171/3 (*Ey ve'llezî nefsi bi-yedihî, inne fîhi le-mâen, inne evliyâ'llâhi leyeridûne hıyâda'l-enbiyâi, ve yeb'asu'llâhu seb'îne elfe melekîn, fî eydîhim asà min nârin, yezûdûne'l-küffâre an hıyâdi'l-enbiyâi.*)

²⁴⁷ İbn-i Kesir, *Tefsir*, c.XII, s.243, *En'am*, 6/12; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.378, no:39009; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.X, s.326, no:9721.

(*Ey ve'llezî nefsi bi-yedihî*) “Evet, nefsim yed-i kudretinde olana yemin ederim ki, (*inne fîhi le-mâen*) hiç şüphesiz orada çok güzel bir su vardır. (*Inne evliyâa'llâhi leyeridûne hıyâda'l-enbiyâi*) Muhakkak ki Allah dostları peygamberlerin havuzlarına gelir. (*Ve yeb'asu'llâhu seb'îne elfe melekın, fî eydîhim asà min nârin*) Allah-u Teàla, ellerinde ateşten değnekler olan yetmiş bin melek gönderir. (*Yezûdûne'l-küffâre an hıyâdi'l-enbiyâi*) Onlar kâfirleri peygamberlerin bu havuzlarından kovarak uzaklaştırırlar.”

Allah-u Teâlâ cenneti bize va'd etti ama, cennetten evvel bir mahşer var, orada bir toplantı olacak. O toplantıda hesaplarımız görülecek. Cennetlik cennete, cehennemlik de cehenneme sevk olunacak ama bu uzun sürecek. Yalnız bu uzun süren müddet herkes hakkında ayrı ayrıdır. Kimisi için bu uzun bitmeyen zaman, bir dakika olacak. Belki bir saniye olacak. Ötekine bitmeyecek bu. An birdir, fakat şahıslar itibariyle herkesin haline göre uzayacak veya kısılacak. Onun için demişler ki:

“—Yâ Rasûlallah! Orada su bulunacak mı?”

Kıyamet günü, mahşer yeri, herkes bunalmış, sıkıntı içerisinde. Orada su bulabilecek miyiz? Burada azıcık sıkıştık mı

suyu arıyoruz ya. “Orada da acaba su bulabilecek miyiz?” diye sormuşlar. Efendimiz buyurmuşlar ki:

“—Allah’ın dostları o gün nebilerin havuzlarına uğrayacaklar. Her peygamberin ümmeti nisbetinde havuzu vardır. Her peygamberin ümmeti farklı... Mesela Nuh AS’ın ümmeti çok az. Diğer peygamberlerin de peygamberliği nisbetinde sayısı malum ümmetleri var. En çok ümmeti olan bizim Peygamberimiz SAS.

Onun için her peygambere ümmetine göre, mesela Nuh AS’a seksen kişiyi sulayacak bir havuz verecekler. Sana yeter bu kadar diyecekler. O da kendisine inanları çağırarak, “Buyrun buradan!” diyecek, sulayacak.

Bizim Peygamberimizin ki Havz-ı Kevser, onun hududu yok tabii. Şimdi burasına dikkat edin ama. Bu her veli, Allah dostu o gün sıkışınca peygamberinin havuzuna gidip, istediği kadar su içebilecek ve rahatlayabilecek.

Şimdi burada diyor ki, tabii bu suyu görünce insanlar bu sudan içmek hücum edecekler. Allah-u Celle ve Ala o gün mahşerde yetmiş bin meleği görevlendirecek. Bu tahdit değildir ama kinayedir; sayısız melekleri var Allah-u Teâlâ’nın... Elllerinde ateşten kamçuları var, asaları var. O gün herkes oraya koşacak su içmek için ama, o gün onlar Allah düşmanlarını oradan kovacaklar.

“—Defolun buradan, size buradan su yok!” diyecekler.

Daha mahşerdeyken bu. Mahşerdeyken bile Allah’ın emrine isyan eden, fermanına isyan eden insanlar; peygamberlerin emirlerine isyan eden kimseler, o gün yandıkları halde o suyun başına giderken, durdurulacaklar, kovulacaklar.

Hatta bunu bir başka rivayette görmüştüm. Efendimiz SAS’ın Havz-ı Kevser’i, herkes koşacak oraya.

“—Nasıl tanıyacaksın ya Rasûlallah?” diye soruyorlar.

“—Abdest azalarının nuruyla tanıyacağım!” buyuruyor.

Sonra melekler kovuyorlar bazılarını.

Rasûlüllah Efendimiz diyecek ki:

“—Bırakın gelsinler, niçin kovuyorsunuz?”

“—Yâ Rasûlallah bilmiyorsun, senden sonra bunlar ne kabahatler, ne haltlar işlediler. Senin dinine nasıl saygısızlık

gösterdiler. Neler yaptılar. Bunlar layık değil!" diyecekler.

Allah o zümreden de etmesin bizleri...

Herhalde Allah'ın emirlerine ve Rasûlu'nün sünnetine uygun olarak şu enfas-ı mâdudelerimizi güzelce tüketip, son nefesimizde de "Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah, ve eşhedü enne muhammeden rasulü'llah" diyerek demeyi Mevlâ cümlemize nasib eylesin...

Kardeşlerimizin kolları arasında, "Allah rahmet eylesin, ne muhterem adamdı, Allah mekânını cennet etsin, çok iyi bir adamdı." dedirtecek bir ölüm nasib etsin.

Yoksa, "Allah belâsını versin, gitti de kurtuldu millet onun serrinden..." dedirtirmesin Allah-u Teâlâ... Çünkü insanların dilleri de hakkın sözüne uygundur. Müslümanlar meth ediyorlarsa, bu iyi insandır; zemmediyorlarsa, o kötü insandır. Onun için Allah bizleri, müslümanların methine layık kullarından etsin...

h. Ebû Tâlib'in Vefatı

Buhârî ve Müslim, Saîd ibn-i Müseyyeb'den, o da babasından rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴⁸

أَيُّ عَمٍّ ، قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، كَلِمَةٌ أُحَاجُّ لَكَ بِهَا عِنْدَ اللَّهِ
(خ ، م ، عن سعيد ابن المسيب عن أبيه ؛ أن أبا طالب لما
حضرته الوفاة ، قال له النبي تلتنة فذكره)

RE. 171/4 (*Ey ammi, kul lâ ilâhe illa'llàhu, kelimetün ihâccü leke bihâ inda'llàhi.*)

²⁴⁸ Buhârî, *Sahîh*, c.XII, s.268, no:3595; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.160, no:2008; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.433, no:23724; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.IV, s.173, no:3033; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.654, no:2162; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.V, s.465, no:2070; Beyhakî, *el-Esmâ ve's-Sıfat*, c.I, s.185, no:171; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1015; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XLI, s.231; Saîd ibn-i Müseyyeb babasından.

(*Ey ammi, kul lâ ilâhe illa'llâhu*) Ey amcam, *Lâ ilâhe illa'llah* de! (*Kelimetün ühâccü leke bihâ inda'llâhi*) Bu öyle bir sözdür ki, onu Allah katında senin lehine hüccet olarak kullanayım!”

Mâlum ya Ebû Tâlib, Efendimiz SAS'ın amcasıdır, Efendimiz uzun müddet onun himayesinde bulundu. Ve o himayeleri sayesinde İslamı yayabildi. O hasta olmuş, artık ahirete göç zamanı gelmiş. Efendimiz SAS de başında bulunuyormuş.

“—Ey amca *Lâ ilâhe illa'llah* de, yarın huzur-u Rabbi'l-alemінде seni müdafaa edeyim ben. Sen bunu de ki, ben de seni kurtarmaya çalışayım.” demiş.

Ebû Tâlib ise müşriklerin, ölüm korkusundan dolayı Müslüman olduğunu ileri sürerek kendisiyle alay edebileceklerini söyleyerek, onlara karşı küçük düşmek istemediğini belirtmiş ve Rasûl-i Ekrem'in teklifine olumlu cevap vermemiştir.

Bazı kitaplar vardır ki, burada Ebu Talib'in imamına şehadet ederler, demiştir derler. Ve bazı kitaplarda da Rasûlullah SAS Hazretleri'nin akraba u taallukatı anlatılırken böyle dinsiz gittiler demeyi hoş görmemişler. Hatta onları Cenab-ı Hakk'ın kabirlerinde dirilttiğini, onlara iman nasib ettiğini de rivayet ederler. Çünkü, “Cenab-ı Hak Rasûlullah'ı mahzun etmek istemez. Habîbinin mahzun olmaması için akraba u taallukatına da bu suretle iman nasib ederek onu mes'ud etmiştir.” derler.

i. Cennette Tesbih ve Takdis Sesleri

Hakîm-i Tirmizî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁴⁹

أَيُّ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُوحِي إِلَيَّ شَجَرَةَ فِي الْجَنَّةِ، أَنْ
أَسْمِعِي عِبَادِي الَّذِينَ اشْتَغَلُوا بِعِبَادَتِي وَذِكْرِي، عَنْ عَزْفِ الْبُرَابِطِ

²⁴⁹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.489, no:39377; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.X, s.325, no:9720.

وَالْمَزَامِيرِ، فَتَرْفَعُ بِصَوْتٍ لَمْ يَسْمَعْ الْخَلَائِقُ بِمِثْلِهِ، مِنْ تَسْبِيحِ الرَّبِّ،
وَتَقْدِيسِهِ (الحكيم عن أبي هريرة)

RE. 171/5 (*Ey ve'llezî nefsi bi-yedihî, inna'llâhe teâlâ yûhî ilâ şeceretin fi'l-cenneti, en esmiû ibâdiye'llezîne'ştegalû bi-ibâdetî ve zikrî, an azfi'l-berâbiti ve'l-mezâmîr, feterfeu bi-savtin lem yesmai'l-halâiku bi-mislihî, min tesbîhi'r-rabbi, ve takdîsihî.*)

(*Ey ve'llezî nefsi bi-yedihî*) “Evet, nefsim yed-i kudretinde olana yemin ederim ki, (*inna'llâhe teâlâ yûhî ilâ şeceretin fi'l-cenneti*) şüphesiz Allah-u Teâlâ Cennette bir ağaca şöyle buyurur:

(*En esmiû ibâdiye'llezîne'ştegalû bi-ibâdetî ve zikrî an azfi'l-berâbiti ve'l-mezâmîr*) ‘Dünyada bana ibadetle ve benim zikrimle meşgul olup da kendilerini eğlencelerden ve çalgılardan uzak tutan kullarıma sesini duyur!’ (*Feterfeu bi-savtin lem yesmai'l-halâiku bi-mislihî, min tesbîhi'r-rabbi, ve takdîsihî*) Bunun üzerine Allah-u Teâlâ’yı tesbih ve takdis eden öyle bir ses yükselir ki, mahlûkatı onun benzerini o ana kadar duymamıştır.”

O cennet çok güzel bir yer. Allah nasib etsin. Tarif edilmekle ona doyum olmaz ve tarife de bizim dillerimiz kâfi değildir. Çünkü görülmeyen bir şeyi tarif çok zordur. Şimdi Mekke’yi size tarif etsek; görenlere göre bir derecedir, görmeyenler şöyle dinlerler.

Onun için Cenab-ı Peygamber diyor ki:

“—Nefsim yed-i kudretinde olan Allah-u Celle ve Ala’ya kasem ederim ki, muhakkak Allah-u Teâlâ Hazretleri cennetteki o ağaçlara vahyedecek.”

Vahyin iki mânâsı var: Bir peygamberlere olan vahiy ki, o ayrıdır, ona ıstılahi derler. Bir de ilham manasına gelir. Meselâ, arıya vahyetmiştir Cenab-ı Hak, o balı yapmasını ona öğretmiştir. O da balı yapıp bize veriyor.

Bu ağaca da öyle bir tenbih veriyor ki Cenab-ı Hak:

“—Ey ağaç, benim kullarım dünyada iken ibadetimle iştilal ediyorlardı. Onlara şimdi sen dinlet, işittir.”

Bunun üzerine ağacın her yaprağından ayrı bir ses çıkar. Her yaprağından, her dalından ayrı bir hava iştilir. Her dalından, her yaprağından ayrı ayrı böyle insanları coşturucu ve bayıltıcı, mest

edici sedalar ki duyulur ki, mahlûkat öyle bir ses duymamıştır. Allah-u Teâlâyı tesbih ve takdis ederler.

Meselâ bizim ilahiciler gibi, bize Allah'ı nasıl zikrettiriyorlar. İnsan bazen coşuveriyor, güzel söyledikleri vakitte. Sesler güzel olunca, söyleyiciler de güzel olunca, bakıyorsun ki insan mest oluveriyor. Söylese de daha dinlesek diyor. Kur'an okuyucularınki de gene ayrı...

Orada da Cenab-ı Hak bu ağaçlara diyor:

“—Söyleyin bakalım, bana ibadet eden kullarım şimdi dinlesinler! Hoşlansınlar, zevklensinler, sürur içerisinde yaşasınlar.”

Her an için başka hava ama. Şimdi bizim çalgıcılarımız, mahduttur bildikleri. Birkaç gün çalarlar, bıktırırlar insanı. Hep aynı havadır. Bu öyle değil ama. Her anında ayrı bir havayla, insanları orada o gün mest edecekler.

Allah cümlemize nasib etsin... Orada böylece onları dinlemek şerefiyle cümlemizi müşerref eylesin...

j. Ayakta Su İçmeyin!

Beyhakî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁵⁰

أَيُّسْرُكَ أَنْ يَشْرَبَ مَعَكَ الْهَرُّ؟ قَالَ: لَا. قَالَ: قَدْ شَرِبَ مَعَكَ الشَّيْطَانُ

(هب، عن أبي هريرة قال: رأى رسول الله تليلاً رجلاً يشرب قائماً

قال فذكره)

RE. 171/6 (*E yesürrüke en yeşrebe meake'l-hirru? Kâle: Lâ. Kâle: Kad şeribe meake'ş-şeytânü.*)

Bir adamı görmüşler ki ayakta su içiyor. O ayakta su içerken

²⁵⁰ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.301, no:7990; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.108, no:5981; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.125, no:8241; Mâlik, *Muvatta'* (Rivayet-i Muhammed), c.III, s.345, no:880; Ebû Hüreyre RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.417, no:1775.

Efendimiz ona demiş ki:

(*E yesürrüke en yeşrebe meake'l-hirru*) “İster misin seninle kedi de beraber içsin. Seninle beraber bir kedinin de su içmesinden hoşlanır mısın?”

(*Kâle: Lâ*) “Hayır!” Ne münasebet, hatta onun içtiğini görsem de onun kabından da içmem bir daha ben.

(*Kâle*) Buyurdu ki: (*Kad şeribe meake's-şeytânü*) İşte şimdi şeytan seninle içti.” Kedinin içtiğine razı olmuyordun ama ben görüyorum ki seninle beraber şeytan da içiyor. Kedinin ortak olmasını istemiyorsun fakat şeytan ortakçı oldu sana...”

Onun için suyu ayakta içmemek, ayakta yemek yememek de İslâmiyetin adabındandır. Hatta sokakta, ayakta yemek yiyerek, ekmek yiyerek giden adamın eski devirde şahitlik için götürseniz, hakim onun şahadetini kabul etmezdi:

“—Sen mürüvetsiz bir adamsın. Sokakta ekmek yerken seni görmüşler. Binâen aleyh senin şahitliği makbul değil!” derdi.

Bunun ikinci bir şeyi de var. Bir adam zengin, hali vakti yerinde. Bir iş için mahkemeye verdiler, şahitlik yapacak. Öteki adam dedi ki:

“—Bu adam zengin... Ben arkasında çarşıdan aldığı eşyaları taşırken, evine götürürken gördüm!” dese, hakim onu da oradan kovardı:

“—Sen ne nekes adamsın, bâhil adamsın. Bunu bir fakire vereceksin, o götürecektir senin evine... Ona verecek beş kuruşu esirgediğin için, sen bugün şahitliğe layık değilsin, git buradan!” derdi.

Müslümanlık, fukaranın hakkını gözetme hakkında bu kadar riayetkar olmuştur.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikatı semadaniyesine mazhar eylesin...

El-fâtihah!

İskenderpaşa Camii